

Μελέτη Αξιολόγησης των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020

Παραδοτέο Γ: Τελική Έκθεση Αξιολόγησης

Αναθέτουσα Αρχή
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

planO₂
CONSULTING

Ταυτότητα Παραδοτέου	
Τίτλος	Παραδοτέο Γ: Τελική Έκθεση Αξιολόγησης
Έκδοση	V 1.0
Περιγραφή	<p>Το παραδοτέο περιλαμβάνει την ανάλυση του συνόλου των αξιολογικών ερωτημάτων ανά κριτήριο αξιολόγησης, αξιοποιώντας το σύνολο των διαθέσιμων δευτερογενών και πρωτογενών πηγών πληροφόρησης, βάσει του Οδηγού Αξιολόγησης Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από τα ΠΕΠ 2014 – 2020.</p> <p>Οι αναλυτικοί πίνακες με επεξεργασίες, λεπτομερείς περιγραφές ερευνών πεδίου κ.λπ. συνοδεύουν την Έκθεση ως Παραρτήματα.</p>
Λέξεις Κλειδιά	ΕΚΤ, ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, Συνάφεια, Συνοχή, Αποτελεσματικότητα, Αποδοτικότητα.
Συντάκτες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κωνσταντίνος Καραμάρκος ▪ Βασίλειος Τσεκερίδης ▪ Ιωάννα Παπαϊωάννου ▪ Χριστίνα Παρασκευοπούλου ▪ Γιώργος Γκιουζέπας ▪ Αβραάμ Πηλείδης ▪ Θεόδωρος Γράσσος ▪ Κυριακή Αργυροπούλου

Ταυτότητα Σύμβασης	
Τίτλος	Μελέτη Αξιολόγησης των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020
Αριθμός Σύμβασης	21SYMV008024839 2021-01-20
Αναθέτουσα Αρχή	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Σύμβουλος	planO ₂ Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία

Ιστορικό Αναθεώρησης

Έκδοση	Ημερομηνία	Αναθεωρήθηκε από	Αιτιολογία
V.1.0	28.07.2021		

Περιεχόμενα

Επιτελική Σύνοψη	14
Executive Summary	18
1 Εισαγωγή	22
1.1 Πλαίσιο και στόχοι του έργου	22
1.2 Διάρθρωση της Έκθεσης	22
2 Συνοπτική παρουσίαση των αξιοποιούμενων πηγών πληροφόρησης	24
2.1 Παρουσίαση των πηγών άντλησης δευτερογενών δεδομένων και των βασικών στοιχείων – ευρημάτων	24
2.1.1 Στρατηγικές Κοινωνικής Ένταξης	24
2.1.2 Ρυθμιστικά Έγγραφα	24
2.1.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	25
2.1.4 Συστήματα Παρακολούθησης	25
2.1.5 Περιορισμοί της ανάλυσης δευτερογενών πηγών	26
2.2 Παρουσίαση των πρωτογενών ερευνών που διενεργήθηκαν και των βασικών ευρημάτων τους	27
2.2.1 Πρωτογενή δεδομένα (ερωτηματολογία) - Ποσοτική ανάλυση	28
2.2.2 Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης	32
2.2.3 Προκαταρκτική Παρουσίαση Ευρημάτων από τις Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης	35
2.2.4 Παρουσίαση βασικών ευρημάτων από την έρευνα των Συντονιστών των Δομών	37
2.2.5 Παρουσίαση βασικών ευρημάτων από την έρευνα ωφελουμένων	80
3 Αξιολόγηση της συνάφειας και συνοχής του σχεδιασμού των αξιολογούμενων παρεμβάσεων	86
3.1 Αξιολόγηση της συνάφειας των Εθνικών Στρατηγικών με τους στόχους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων	86
3.1.1 Προσέγγιση των μητρών συνάφειας	87
3.1.2 Συσχέτιση των παρεμβάσεων με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης	88
3.1.3 Κέντρα Κοινότητας	89
3.2 Αξιολόγηση της συνάφειας των παρεμβάσεων με τις αντίστοιχες Περιφερειακές Στρατηγικές	95
3.2.1 Συσχέτιση των παρεμβάσεων με την Περιφερειακή Στρατηγική Ένταξης	95
3.3 Αποτίμηση της καταλληλότητας του σχεδιασμού των παρεμβάσεων	96
3.4 Παρουσίαση της λογικής των παρεμβάσεων και αποτίμηση του βαθμού εσωτερικής συνοχής και συνάφειας με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους του ΠΕΠ.	98
3.5 Αποτίμηση της συμπληρωματικότητας - συνέργειας μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων	104
3.6 Συνοπτική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής	105
3.6.1 Ανάγκες	106

3.6.2	Στρατηγική _____	106
3.6.3	Δράσεις – Κατηγορία Δομής _____	107
4	Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	110
4.1	Αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου των παρεμβάσεων _____	110
4.1.1	Ποσοστό απορρόφησης των αξιολογούμενων Πράξεων _____	110
4.1.2	Ποσοστό απορρόφησης ανά τύπο Δομής _____	111
4.1.3	Ποσοστό απορρόφησης σε επίπεδο ΠΕΠ _____	112
4.2	Βαθμός επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	113
4.2.1	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Πράξης _____	113
4.2.2	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές ανά Κατηγορία Δομής _____	115
4.2.3	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ _____	117
4.3	Βαθμός συμβολής των εκροών και αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων στους αντίστοιχους στόχους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος _____	120
4.3.1	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ _____	120
4.3.2	Βαθμός συμβολής των αποτελεσμάτων των αξιολογούμενων πράξεων ανά Κατηγορία Δομής στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ _____	121
4.3.3	Βασικοί λόγοι που επηρέασαν το βαθμό επίτευξης των δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε Κατηγορία Δομής _____	121
4.4	Αποτίμηση της εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό αναφορικά με τις κατηγορίες ωφελούμενων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες _____	122
4.4.1	Βαθμός ωφέλειας των προβλεπόμενων ομάδων στόχου ανά κατηγορία δομής _____	123
4.4.2	Παροχή προβλεπόμενων υπηρεσιών ανα Κατηγορία και ανά είδος δομής _____	123
4.4.3	Αντιμετώπιση των αναγκών των ωφελούμενων από τις υπηρεσίες που παρέχουν οι υφιστάμενες Δομές στην Περιφέρεια _____	125
4.4.4	Βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τη λειτουργία των Δομών _____	125
4.4.5	Ελλείψεις προσωπικού _____	127
4.5	Παρουσίαση των σημαντικότερων προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή των παρεμβάσεων και ανάλυση του τρόπου επίδρασης στην αποτελεσματικότητά τους _____	128
4.5.1	Παράγοντες που επιδρούν θετικά στην αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	128
4.5.2	Παράγοντες που εμποδίζουν την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και πως θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν _____	131
4.6	Εκτίμηση της επιτευξιμότητας των στόχων που έχουν τεθεί με ορίζοντα τη λήξη της Προγραμματικής Περιόδου _____	131
4.6.1	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ και βαθμός συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ _____	131

4.6.2	Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ _____	134
4.7	Αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων και μηχανισμών παρακολούθησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	135
4.7.1	Αξιολόγηση των δεδομένων/στοιχείων που τηρούνται στα συστήματα παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ) _____	135
4.7.2	Προτάσεις βελτίωσης των συστημάτων παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ) _____	139
4.7.3	Αξιολόγηση των δεδομένων που τηρούνται στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης για τις αξιολογούμενες Δομές _____	140
4.8	Συνθετική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής _____	140
4.8.1	Δομές Αστέγων _____	141
4.8.2	ΚΔΗΦ _____	141
4.8.3	Κέντρα Κοινότητας _____	141
4.8.4	Δομές Βασικών Αγαθών _____	141
4.8.5	Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων _____	142
5	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	143
5.1	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	143
5.1.1	Αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής) _____	144
5.1.2	Αποδοτικότητα των παρεμβάσεων ανά είδος Δομής και κατηγορία μεγέθους _____	145
5.1.3	Κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	147
5.2	Αξιολόγηση των αποκλίσεων του μοναδιαίου κόστους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του _____	147
5.2.1	Μοναδιαίο κόστος (κόστος σχεδιασμού) των παρεμβάσεων ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής) _____	148
5.3	Παρουσίαση των βασικών παραγόντων που επηρεάζουν την αποδοτική εφαρμογή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	152
5.4	Συνθετική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής _____	154
5.4.1	Δομές Αστέγων _____	154
5.4.2	ΚΔΗΦ _____	154
5.4.3	Κέντρα Κοινότητας _____	154
5.4.4	Δομές Βασικών Αγαθών _____	154
5.4.5	Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων _____	154
6	Αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων _____	155
6.1	Εκτίμηση των αλλαγών που επέφεραν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις στις ομάδες στόχο στις οποίες απευθύνονται. _____	156
6.2	Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ των Δομών _____	157
6.2.1	Αποτελεσματικότητα παραπομπών των ωφελούμενων μεταξύ των Δομών και προβλήματα που παρουσιάστηκαν _____	158

6.3	Συνολική αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική.	158
6.4	Συνθετική παρουσίαση αποτελεσμάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής.	160
6.4.1	Δομές Αστεγών	160
6.4.2	ΚΔΗΦ	160
6.4.3	Κέντρα Κοινότητας	160
6.4.4	Δομές Βασικών Αγαθών	161
6.4.5	Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	161
7	Βασικά συμπεράσματα και προτάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας αντίστοιχων μελλοντικών παρεμβάσεων	162
7.1	Προτάσεις σε σχέση με την γενικότερη στόχευση και οργάνωση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και του ΕΚΤ	162
7.2	Προτάσεις σχετικά με την Περιφερειακή οργάνωση των Δράσεων	163
7.3	Προτάσεις σχετικά με την Επιχειρησιακή βελτίωση των Δράσεων	163
	Βιβλιογραφία	165
8	Παράρτημα	167
8.1	Αναλυτικοί Πίνακες στοιχείων που αξιοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των παρεμβάσεων	167
8.1.1	Εθνικές Στρατηγικές	168
8.1.2	Περιφερειακές Στρατηγικές	184
8.2	Πίνακας Παραδοτέων ανά κατηγορία Δομής	209
8.3	Πίνακες Δεικτών Αποδοτικότητας	212
8.3.1	Αριθμός ωφελούμενων ΔΠΒΑ ανά πράξη και κατηγορία δομής	212
8.3.2	Δείκτες αποδοτικότητας Δομών Αστεγών	215
8.3.3	Δείκτες αποδοτικότητας Δομής Κέντρων Κοινότητας	215
8.3.4	Δείκτης Αποδοτικότητας Δομών ΚΗΦΗ	218
8.3.5	Δείκτες αποδοτικότητα ΚΚ ανά κατηγορία	219
8.3.6	Προϋπολογισμένο μοναδιαίο κόστος ανά κατηγορία ΚΚ.	226
8.4	Αναλυτική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρωτογενών ερευνών Συντονιστών	234
8.4.1	Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Δομών ΚΗΦΗ	234
8.4.2	Ερωτηματολόγιο Συντονιστών ΚΔΗΦ	237
8.4.3	Ερωτηματολόγιο Συντονιστών Κέντρων Κοινότητας	240
8.4.4	Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Έργων Δομών Αστεγών	259
8.4.5	Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες	260
8.4.6	Συnergασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα	262
8.4.7	Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Φαρμακείων	264
8.4.8	Συnergασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα	270
8.4.9	Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων	272
8.5	Αναλυτική Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Πρωτογενών Ερευνών Ωφελουμένων	284

8.5.1	Κοινωνικό Φαρμακείο _____	284
8.5.2	Κοινωνικό Παντοπωλείο _____	289
8.5.3	Δομές Συσσιτίων _____	296
8.5.4	Ωφελούμενοι και συμπαρασάτες ΚΗΦΗ _____	300
8.5.5	ΚΔΗΦ _____	305
8.5.6	Ερωτηματολόγιο Ωφελούμενοι Κέντρα Κοινότητας _____	310
8.6	Συμπληρωμένα Ερωτηματολόγια των Ερευνών Πεδίου _____	318
8.7	Αναλυτική παρουσίαση των Αποτελεσμάτων των Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης _____	318
8.7.1	Μεθοδολογία Ανάλυσης Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης _____	318
8.7.2	Αποτελέσματα ΟΕΣ Κέντρων Κοινότητας _____	320
8.7.3	Αποτελέσματα ΟΕΣ Δομών Αστέγων _____	325
8.7.4	Αποτελέσματα ΟΕΣ Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης _____	329
8.7.5	Αποτελέσματα ΟΕΣ Στελεχών της ΕΥΔ _____	331

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1 Ποσοστό απόκρισης	29
Πίνακας 2 Συνεργασίες με άλλες δομές ή υπηρεσίες.....	39
Πίνακας 3 Μέτρα κάλυψης αναγκών	43
Πίνακας 4 Στελέχωση Κέντρων Κοινότητας, ΠΚΜ	44
Πίνακας 5 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή ανά τύπο Δομής	45
Πίνακας 6 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών.....	46
Πίνακας 7 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών, ανά τύπο Δομής	47
Πίνακας 8 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος	48
Πίνακας 9 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος ανά τυπο.....	48
Πίνακας 10 Ελλείψεις στον εξοπλισμό συνολικά.....	49
Πίνακας 11 Ελλείψεις στον εξοπλισμό ανά τύπο δομής.....	49
Πίνακας 12 Υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί.....	50
Πίνακας 13 Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Όλοι οι ωφελούμενοι).....	51
Πίνακας 14 Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (όλοι οι ωφελούμενοι).....	52
Πίνακας 15 Ιεράρχηση πυλώνων υπηρεσιών με βάση τον χρόνο που απαιτείται.....	53
Πίνακας 16 Χρήση υπηρεσιών σε παραρτήματα Ρομά ανά πυλώνα	54
Πίνακας 17 Μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο	55
Πίνακας 18 Επίπεδο συνέργειας με φορείς της περιοχής ανα τύπο δομής	58
Πίνακας 19 Επίπεδο συνεργασίας σας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης.....	59
Πίνακας 20 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης ανα τύπο δομής.....	59
Πίνακας 21 Επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου.....	60
Πίνακας 22 Συνεργασία με άλλους φορείς ανα τύπο δομής	60
Πίνακας 23 Επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες	61
Πίνακας 24 Συνολικός αριθμός παραπομπών ωφελούμενων κατά φύλο.....	64
Πίνακας 25 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων ανά υπηρεσία	64
Πίνακας 26 Υλοποιημένες δράσεις σε συνεργασία με άλλο φορέα	65
Πίνακας 27 Κυριότερες δράσεις.....	66
Πίνακας 28 Επάρκεια στελέχωσης ΚΦ	67
Πίνακας 29 Σημαντικότερα προβλήματα (εφόσον υπάρχουν) στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή.....	67
Πίνακας 30 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής	68
Πίνακας 31 Επάρκεια δομών.....	75
Πίνακας 32 Βαθμός συνάφειας των Δράσεων του ΠΕΠ ΠΚΜ με την ΕΣΚΕ.....	89
Πίνακας 33: Βαθμός συνάφειας των ΚΚ με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά.....	90
Πίνακας 34: Βαθμός συνάφειας των ΚΚ με Δράσεις, Μέτρα και ΑΠ της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης Τρίτων Χωρών.....	92
Πίνακας 35: Βαθμός συνάφειας των παρεμβάσεων με την Περιφερειακή Στρατηγική Ένταξης....	96
Πίνακας 36: Συσχέτιση παρεμβάσεων με τις ανάγκες/αιτιολόγηση επιλογής των Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ.....	97
Πίνακας 37: Πίνακας συνοχής μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.....	104
Πίνακας 38: Ποσοστό Απορρόφησης σε επίπεδο Πράξης.....	111
Πίνακας 39: Ποσοστό απορρόφησης ανά Τύπο Δομής.....	112
Πίνακας 40: Ποσοστό απορρόφησης ανά Επενδυτική Προτεραιότητα	112
Πίνακας 41: Ποσοστό Απορρόφησης σε Επίπεδο ΠΕΠ.....	113
Πίνακας 42: Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο πράξης	115
Πίνακας 43: Βαθμός επίτευξης στόχων εκροών ανά κατηγορία δομής	116
Πίνακας 44 Βαθμός επίτευξης στόχων ΠΕΠ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου.....	119
Πίνακας 45 Βαθμός επίτευξης στόχων έργων σε επίπεδο επενδυτικής προτεραιότητας	120
Πίνακας 46 Βαθμός επίτευξης στόχων έργων σε επίπεδο επενδυτικής προτεραιότητας	121
Πίνακας 47: Βαθμός συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ σε επίπεδο Επενδ.Προτ.	133

Πίνακας 48: Βαθμός συμβολής των αποτελεσμάτων των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ σε επίπεδο Επενδ.Προτ.	134
Πίνακας 49: Αποδοτικότητα αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο.	144
Πίνακας 50: Μέσο μοναδιαίο κόστος (ΜΚ) ανά κατηγορία ΚΚ.....	146
Πίνακας 51: Μοναδιαίο κόστος ανά μονάδα ΚΗΦΗ	146
Πίνακας 52: Αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο σε επίπεδο Δομής	149
Πίνακας 53: Αποκλίσεις μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία μεγέθους ΚΚ.	151
Πίνακας 54: Αποκλίσεις μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία μεγέθους ΚΗΦΗ.....	152
Πίνακας 55: Συνεργασίες με άλλες δομές ή υπηρεσίες	236
Πίνακας 56 Μέτρα κάλυψης αναγκών	240
Πίνακας 57 Στελέχωση Κέντρων Κοινότητας, ΠΚΜ	241
Πίνακας 58 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή, ανά τύπο Δομής.....	243
Πίνακας 59 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών.....	244
Πίνακας 60 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών, ανά τύπο Δομής.....	244
Πίνακας 61 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος... ..	246
Πίνακας 62 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος, ανα τυπο	246
Πίνακας 63 Ελλείψεις σε εξοπλισμό	247
Πίνακας 64 Ελλείψεις στον εξοπλισμό ανά τύπο δομής	247
Πίνακας 65 Υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί	248
Πίνακας 66 Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Όλοι οι ωφελούμενοι)	249
Πίνακας 67 Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (Όλοι οι ωφελούμενοι).....	250
Πίνακας 68 Ιεράρχηση πυλώνων υπηρεσιών	251
Πίνακας 69 Αξιολόγηση	251
Πίνακας 70 Μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο.....	253
Πίνακας 71 Επίπεδο συνέργειας με φορείς της περιοχής ανα τύπο δομής	256
Πίνακας 72 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης	256
Πίνακας 73 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης ανα τυπο δομής	256
Πίνακας 74 Επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου	257
Πίνακας 75 Συνεργασία με άλλους φορείς ανα τύπο δομής.....	257
Πίνακας 76 Επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες.....	259
Πίνακας 77 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων κατά φύλο	261
Πίνακας 78 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων ανά υπηρεσία	262
Πίνακας 79 Υλοποιημένες δράσεις σε συνεργασία με άλλο φορέα	262
Πίνακας 80 Κυριότερες δράσεις	263
Πίνακας 81 Επάρκεια στελέχωσης ΚΦ	264
Πίνακας 82 Σημαντικότερα προβλήματα (εφόσον υπάρχουν) στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή	265
Πίνακας 83 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής	266
Πίνακας 84 Σχέδιο Δικτύωσης και υλοποίηση δράσεων	270
Πίνακας 85 Δράσεις που υλοποιήθηκαν και φορείς.....	271
Πίνακας 86 Επάρκεια δομών	273
Πίνακας 87 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή.....	274
Πίνακας 88 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών.....	275
Πίνακας 89 Άλλα είδη που παρέχονται.....	280
Πίνακας 90 Συνεργασία και δικτύωση με άλλες δομές	282
Πίνακας 91 Δράσεις που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται κατόπιν συνεργασίας με άλλο φορέα/υπηρεσία στο πλαίσιο της δικτύωσης της Δομής	283
Πίνακας 92 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπτεμφθήκαν	284
Πίνακας 93 Ικανοποίηση από παροχή υπηρεσιών	287
Πίνακας 94 Αντιλήψεις για το ΚΦ.....	289
Πίνακας 95 Προτάσεις βελτιώσεις	289
Πίνακας 96 Ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών	293

Πίνακας 97	Ικανοποίηση από ποικιλία αγαθών	294
Πίνακας 98	Ικανοποίηση από ποιότητα αγαθών στο ΚΠ	294
Πίνακας 99	Βοήθεια του ΚΠ.....	295
Πίνακας 100	Προτάσεις βελτίωσης Κοινωνικό Παντοπωλείο	296
Πίνακας 101	Κατηγορίες ωφελούμενων.....	297
Πίνακας 102	Ενημέρωση για το Συσσίτιο	297
Πίνακας 103	Ικανοποίηση από ποιότητα των υπηρεσιών του συσσιτίου	298
Πίνακας 104	Ικανοποίηση από γεύματα/ μερίδες φαγητού	298
Πίνακας 105	Αντίληψη για Συσσίτιο	299
Πίνακας 106	Προτάσεις βελτιώσεις του Συσσιτίου	300
Πίνακας 107	Κατηγορίες	301
Πίνακας 108	Βαθμός Ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του ΚΗΦΗ	302
Πίνακας 109	Βαθμός ικανοποίησης από τα μέτρα προστασίας κατά του Covid-19	303
Πίνακας 110	Ιεράρχηση αναγκών, ΚΗΦΗ.....	303
Πίνακας 111	Αντίληψη για το ΚΗΦΗ	304
Πίνακας 112	Προτάσεις βελτιώσεις ΚΗΦΗ.....	304
Πίνακας 113	Βαθμός ικανοποίησης από υπηρεσίες ΚΔΗΦ	307
Πίνακας 114	Βαθμός ικανοποίησης από συχνότητα δραστηριοτήτων.....	307
Πίνακας 115	Αντίληψη για το έργο του ΚΔΗΦ.....	309
Πίνακας 116	Προτάσεις βελτιώσεις ΚΔΗΦ, κηδεμόνες	309
Πίνακας 117	Προτάσεις βελτιώσεις ΚΔΗΦ, ωφελούμενοι	309
Πίνακας 118	Λόγοι επίσκεψης στο ΚΚ	312
Πίνακας 119	Ικανοποίηση από υπηρεσίες ΚΚ	312
Πίνακας 120	Ικανοποίηση από παραπομπές	313
Πίνακας 121	Αντίληψη για το ΚΚ.....	316
Πίνακας 122	Ικανοποίηση από το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών	316
Πίνακας 123	Λόγοι επίσκεψης σε Παράρτημα Ρομά.....	316
Πίνακας 124	Ικανοποίηση από υπηρεσίες Παραρτήματος Ρομά	317
Πίνακας 125	Προτάσεις βελτιώσεις.....	317

Λίστα Γραφημάτων

Γράφημα 1 Μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.....	39
Γράφημα 2 Στελέχωση Δομών Αστέγων.....	62
Γράφημα 3 Κάλυψη αναγκών ένδυσης και υπόδησης.....	63
Γράφημα 4 Ποσοστό παραπομπών.....	66
Γράφημα 5 Στελέχωση Κοινωνικών Παντοπωλείων.....	67
Γράφημα 6 Τήρηση στοιχείων, ΚΦ.....	69
Γράφημα 7 Κριτήρια ένταξης σε ΚΦ.....	70
Γράφημα 8 Ανάγκες που χρειάζονται στήριξη από ΟΤΑ.....	71
Γράφημα 9 Μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας της Δομής κατά την περίοδο της πανδημίας.....	73
Γράφημα 10 Μέσο ποσοστό (%) των ωφελούμενων, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, παραπέμφθηκε.....	74
Γράφημα 11 Στελέχωση δομών.....	75
Γράφημα 12 Αριθμός εθελοντών.....	76
Γράφημα 13 Τήρηση στοιχείων.....	77
Γράφημα 14 Κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα.....	77
Γράφημα 15 Ανάγκες που καλύπτονται από ΟΤΑ.....	78
Γράφημα 16 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπεμφθήκαν.....	80
Γράφημα 17: Πρότυπη αποτύπωση της λογικής παρέμβασης Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.....	98
Γράφημα 18 Μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.....	236
Γράφημα 19 Στελέχωση Δομών Αστέγων.....	260
Γράφημα 20 Κάλυψη αναγκών ένδυσης και υπόδησης.....	261
Γράφημα 21 Ποσοστό παραπομπών.....	263
Γράφημα 22 Στελέχωση Κοινωνικών Φαρμακείων.....	264
Γράφημα 23 Τήρηση στοιχείων, ΚΦ.....	266
Γράφημα 24 Κριτήρια ένταξης σε ΚΦ.....	267
Γράφημα 25 Ανάγκες για τις οποίες απαιτείται στήριξη από ΟΤΑ.....	268
Γράφημα 26 Μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας της Δομής κατά την περίοδο της πανδημίας.....	269
Γράφημα 27 Μέσο ποσοστό (%) των ωφελούμενων, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, παραπέμφθηκε.....	271
Γράφημα 28 Στελέχωση δομών.....	273
Γράφημα 29 Αριθμός εθελοντών.....	274
Γράφημα 30 Τήρηση στοιχείων.....	275
Γράφημα 31 Κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα.....	276
Γράφημα 32 Ανάγκες που καλύπτονται από ΟΤΑ.....	277
Γράφημα 33 Μέτρα κατά της πανδημίας.....	278
Γράφημα 34 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπεμφθήκαν.....	284
Γράφημα 35 Κατηγορίες.....	286
Γράφημα 36 Τρόπος ενημέρωσης για το ΚΦ.....	286
Γράφημα 37 Κατηγορίες ωφελούμενων.....	290
Γράφημα 38 Ενημέρωση για το Κοινωνικό Παντοπωλείο.....	291
Γράφημα 39 Τρόπος πληροφόρησης για το ΚΗΦΗ.....	302
Γράφημα 40 Τρόπος πληροφόρησης για ΚΔΗΦ.....	306
Γράφημα 41 Κάλυψη αναγκών κατά την πανδημία.....	308
Γράφημα 42 Ιδιότητα Ωφελούμενων ΚΚ.....	310
Γράφημα 43 Ποσοστά ατόμων που δεν έχουν ζητήσει παραπομπή.....	314

Λίστα Ακρωνύμων

ΑΔΑ	Αριθμός Δικτυακής Ανάρτησης
ΑΠ	Αξιολογούμενη Παρέμβαση
ΓΚΠΔ	Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων

ΔΑ	Δομές Αστέγων: Υπνωτήρια & Κέντρα Ημέρας
ΔΠΒΑ	Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών: Κοινωνικά Παντοπωλεία, Κοινωνικά Φαρμακεία, Συσσίτια
ΔΠΧ	Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Επενδ.Προτ.	Επενδυτική Προτεραιότητα
ΕΠ ΠΚΜ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
ΕΣΚΕ	Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
ΕΥΣΕΚΤ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
ΕΥΣΣΑ	Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης
ΚΔΗΦ	Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) Ατόμων με Αναπηρία
ΚΕΑ/ΕΕΕ	Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα
ΚΗΦΗ	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΚΔ	Κοινωνικές Δομές
ΚΚ	Κέντρο Κοινότητας
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΟΕΣ	Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΠΚΜ	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΥΠΕΚΥ	Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

Επιτελική Σύνοψη

Η παρούσα Έκθεση αποτελεί το Παραδοτέο Γ της Σύμβασης: «Μελέτη Αξιολόγησης των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020» και περιλαμβάνει την ανάλυση των αξιολογικών ερωτημάτων ανά κριτήριο αξιολόγησης, αξιοποιώντας το σύνολο των διαθέσιμων πρωτογενών και δευτερογενών πηγών πληροφόρησης. Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση περιλαμβάνει 5 παρεμβάσεις (ΚΚ, ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, ΔΠΒΑ, ΔΑ) οι οποίες αποτελούν υποσύνολο των δράσεων ΕΚΤ που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΠΚΜ.

Σημειώνεται επίσης ότι η αξιολόγηση, όπως καθορίζεται και από τις σχετικές κατευθύνσεις του ενιαίου οδηγού αξιολόγησης για όλα τα ΠΕΠ, περιλαμβάνει την περίοδο υλοποίησης **ως τις 31.12.2019**. Η υλοποίηση ως το χρόνο εκπόνησης του παρόντος παραδοτέου έχει προχωρήσει σημαντικά και ακολούθως η αξιολόγηση με στοιχεία 31.12.2020 θα παρουσιάζει σημαντικά διαφοροποιημένη εικόνα.

Σκοπός και Πλαίσιο

Σκοπός της παρούσας έκθεσης και του έργου είναι η Αξιολόγηση των Δράσεων του ΠΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η αξιολόγηση αφορά τόσο στην προγραμματική οργάνωση σε όρους συνοχής (coherence), όσο και στην πορεία υλοποίησης των δράσεων αυτών σε όρους Αποτελεσματικότητας (effectiveness) και Αποδοτικότητας (efficiency), αλλά επίσης και σε όρους Επίδρασης (impact) των δράσεων αυτών.

Προσέγγιση

Η **συνοχή** αξιολογείται ως προς την προγραμματική οργάνωση των δράσεων σε σχέση με μία σειρά εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για την ένταξη, τις ανάγκες πάνω στις οποίες βασίστηκε ο προγραμματικός σχεδιασμός, τη λογική παρέμβασης των δράσεων και τη συνοχή τους.

Η **αποτελεσματικότητα** αξιολογείται ως προς την υλοποίηση του οικονομικού αντικείμενου και της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, τους μηχανισμούς παρακολούθησης και την παροχή υπηρεσιών στις ομάδες στόχου.

Η **αποδοτικότητα** αξιολογείται ως προς το κόστος που απαιτήθηκε για την επίτευξη των σχετικών στόχων.

Τέλος, η **επίδραση** των Πράξεων αξιολογείται βάσει αντιπαραθετικής προσέγγισης (theory based impact evaluation) για την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των δράσεων.

Δεδομένα

Τα δεδομένα που αξιοποιήθηκαν στην παρούσα έκθεση, αλλά και γενικότερα στην αξιολόγηση προέρχονται από μία σειρά πρωτογενών και δευτερογενών πηγών. Ειδικότερα:

- Ως προς την αξιολόγηση της συνοχής των Πράξεων, τα δευτερογενή δεδομένα προέχονται από προγραμματικά κείμενα, τις αντίστοιχες εξειδικεύσεις τους, αλλά και τις αντίστοιχες αξιολογήσεις υλοποίησης.
- Ως προς την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, αλλά και την αξιολόγηση της

αποδοτικότητας αξιοποιήθηκαν δεδομένα από τα διαφορετικά συστήματα παρακολούθησης σε επίπεδο Πράξης, Προγράμματος και της ΗΔΙΚΑ, με στόχο την συμπληρωματικότητα των δεδομένων.

Για την αντιμετώπιση των αξιολογικών ερωτημάτων της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της επίδρασης υλοποιήθηκαν επιπλέον πρωτογενείς έρευνες με τη χρήση ερωτηματολογίου και Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης. Τα ερωτηματολόγια αφορούσαν σε συντονιστές και ωφελούμενους των κοινωνικών δομών, ενώ οι Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης σε συντονιστές Δομών Αστέγων και Κέντρων Κοινότητας, στελέχη της ΕΥΔ, καθώς και σε στελέχη του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης και της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας.

Περιορισμοί της ανάλυσης

Η ανάλυση υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς, τόσο μεθοδολογικά, όσο και λόγω των δυσχερειών κατά την υλοποίησή της. Ειδικότερα:

- Ως προς τα δευτερογενή στοιχεία, οι μεθοδολογικοί περιορισμοί της ανάλυσης σχετίζονται με την αξιολόγηση των προγραμματικών κειμένων που οδηγεί ενδογενώς σε μία *ex ante* αξιολόγηση της συνοχής και όχι της πραγματικής επίδρασης των πολιτικών. Ωστόσο και σε επίπεδο εφαρμογής αντιμετωπίστηκε ο περιορισμός της ασυνέχειας μεταξύ των διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης.
- Ως προς τα πρωτογενή στοιχεία, μία σειρά μεθοδολογικών περιορισμών σχετιζόταν με το σχεδιασμό των ερωτηματολογίων τα οποία διαμορφώθηκαν στη βάση συγκέντρωσης στοιχείων *in situ*. Η υλοποίηση της αξιολόγησης εν μέσω της πανδημίας οδήγησε στον επανασχεδιασμό της πρωτογενούς έρευνας με την αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών και την εκτεταμένη επικοινωνία με συντονιστές, ωφελούμενους και εμπλεκόμενους. Επιπλέον, σε ειδικές κατηγορίες ωφελούμενων (ΚΔΗΦ/ΚΗΦΗ) οι ειδικές συνθήκες που επέβαλε η πανδημία επέτεινε τη δυσκολία στη διαδικασία συλλογής του αρχικά τεθέντος αριθμού ερωτηματολογίων.

Συνάφεια και Συνοχή

Η Συνάφεια και η Συνοχή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων χαρακτηρίζεται γενικότερα ως μέση ή χαμηλή ως προς τις αντίστοιχες εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές. Βασικός λόγος των παραπάνω είναι η σαφώς ευρύτερη στόχευση των πολιτικών αυτών από τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει επίσης και το χαμηλότερο επίπεδο ολοκληρωμένης ενσωμάτωσης (*mainstreaming*) των πολιτικών αντιμετώπισης αναγκών όπως οι Ρομά, οι άστεγοι και οι μετανάστες σε σχέση με τις πολιτικές για τα ΑμεΑ.

Τα ΚΚ έχουν σαφώς την πιο κεντρική θέση στις πολιτικές λόγω του διασυνδεδετικού τους χαρακτήρα. Επιπλέον, μέσω της διαδικασίας χορήγησης του ΚΕΑ/ΕΕΑ είναι σε θέση να εντοπίσουν επιπλέον ανάγκες των ωφελούμενων.

Αντίθετα οι δομές ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ είναι δομές στο τέλος της διαδρομής κοινωνικής υποστήριξης, όπου υπάρχει μικρή ανατροφοδότηση προς τις άλλες δομές, αλλά και - όπως είναι αναμενόμενο στην περίπτωση των ΚΗΦΗ - χαμηλό επίπεδο προώθησης των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας.

Αποτελεσματικότητα

Η υλοποίηση των δράσεων χαρακτηρίζεται γενικότερα από υψηλή αποτελεσματικότητα. Τόσο το οικονομικό αντικείμενο, όσο και οι δείκτες εκροών παρουσιάζουν ικανοποιητική υλοποίηση με λίγες προβληματικές Πράξεις για την περίοδο που εξετάζεται.

Σχετικά με την υλοποίηση του οικονομικού αντικειμένου τον υψηλότερο βαθμό παρουσιάζουν τα Συστήματα, τα Παντοπωλεία και οι ΔΠΒΑ γενικότερα. Το χαμηλότερο βαθμό υλοποίησης οικονομικού αντικειμένου έχουν τα ΚΚ, όπου ωστόσο παρουσιάζουν υψηλό βαθμό επίτευξης στο σχετικό δείκτη εκροής, ενώ επίσης απομένουν ακόμα περίπου 3,5 έτη υλοποίησης.

Ως προς τους δείκτες εκροών, παρουσιάζεται ιδιαίτερα ικανοποιητική υλοποίηση, σε σχέση με τους σχετικούς στόχους. Παρουσιάζονται τρεις προβληματικές περιπτώσεις σχετικά με την επίτευξη του στόχου του αριθμού των ωφελούμενων για ΔΠΒΑ, δύο εκ των οποίων σχετίζονται με τη μερική υλοποίηση. Συνολικά, τρεις δομές παρουσιάζουν προβληματική υλοποίηση (1 ΚΚ και 2 ΔΠΒΑ).

Εκτιμάται ότι οι αξιολογούμενες πράξεις θα συμβάλουν σε μεγαλύτερο βαθμό από τον αρχικό στόχο στην επίτευξη των στόχων εκροών μέχρι το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου, με σημαντική υπερέπιτευξη για τις δομές ΚΚ.

Ως προς την επίτευξη των δεικτών αποτελέσματος, η μέχρι τώρα επίτευξη κρίνεται χαμηλή, με βασική αιτία την λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος. Η υλοποίηση στα άλλα κριτήρια κρίνεται ικανοποιητική. Η ενεργοποίηση των διευρυμένων υπηρεσιών παρουσιάζεται σχετικά χαμηλή, αλλά συστήνεται η επαναξιολόγηση του κριτηρίου, δεδομένης της προβληματικής στην κατανόηση της έννοιας της διευρυμένης υπηρεσίας από τους ερωτώμενους παρά την παροχή σχετικών διευκρινίσεων από την ομάδα του Συμβούλου.

Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα των αξιολογούμενων πράξεων είναι ιδιαίτερα υψηλή για τις περισσότερες από τις δομές. Μοναδική εξαίρεση αποτελούν τα ΚΗΦΗ, όπου ο προϋπολογισμός συνάδει με την πορεία υλοποίησης. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις υπάρχει σαφής διαφοροποίηση από τον αρχικό σχεδιασμό, ο οποίος προέβλεπε υψηλότερα κόσθη¹. Σημαντικότερη περίπτωση αποτελούν τα ΚΚ όπου η διαφοροποίηση είναι εξαιρετικά σημαντική (69,55 ευρώ υλοποίηση, 572,75 ευρώ σχεδιασμός), ενώ σημαντική είναι η διαφοροποίηση και στις ΔΠΒΑ.

Η ιδιαίτερα υψηλή αποδοτικότητα σχετίζεται με την υποεκτίμηση του αριθμού των ωφελούμενων ΚΕΑ/ΕΕΑ, αλλά επίσης εκτιμάται ότι ο αριθμός των ωφελούμενων θα επιπεδωθεί τα επόμενα έτη και άρα το μοναδιαίο κόστος θα αναπροσαρμοστεί προς τα πάνω.

Προστιθέμενη αξία αξιολογούμενων πράξεων

Οι αξιολογούμενες πράξεις αξιολογούνται θετικά ως προς τον βαθμό που επέφεραν βελτιώσεις στις ομάδες στόχου. Η αξιολόγηση είναι κοινή τόσο από τα πρωτογενή δεδομένα (ερωτηματολόγια και ΟΕΣ), όσο και από τα σχετικά δευτερογενή δεδομένα. Η επίδραση των αξιολογούμενων πράξεων και της συνεισφοράς του ΕΚΤ κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική ειδικά σε μία περίοδο που συμπεριλαμβάνει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, αλλά και τις επιπτώσεις της πανδημίας.

¹ Η εκτίμηση προκύπτει από τη σύγκριση των λόγων Κόστος σχεδιασμού/σχεδιαζόμενες εκροές και Κόστος υλοποίησης/επίτευξη δείκτη εκροής.

Η δικτύωση και η συνεργασία μεταξύ των δομών αξιολογείται ως ικανοποιητική βάσει των διαθέσιμων δεδομένων, ενώ επίσης είναι πολλαπλή και πολυεπίπεδη. Σημαντικό κομμάτι αποτελεί η θεσμική δικτύωση των δομών με την παραπομπή των ωφελούμενων μεταξύ των διαφορετικών δομών που εξετάζεται και παρακάτω, αλλά ωστόσο η δικτύωση είναι υψηλή και με άλλες δομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη (δημόσιες δομές και κοινωνία των πολιτών). Τέλος, σημαντικό ρόλο παίζουν και οι πρωτοβουλίες των εργαζομένων για αλληλοβοήθεια οι οποίες καλύπτουν τυχόν κενά της θεσμικής πληροφόρησης κυρίως σε ό,τι αφορά τα επιδόματα.

Προτάσεις

Οι κυριότερες προτάσεις σχετικά με τη βελτίωση της επίδρασης των ΑΠ επιγραμματικά είναι οι παρακάτω:

- Γενικότερη στόχευση και οργάνωση των αξιολογούμενων πράξεων και του ΕΚΤ
 - Συνέχιση της στήριξης των αξιολογούμενων πράξεων
 - Μεγαλύτερη έμφαση στις υπηρεσίες επανεργοποίησης
 - Διαβούλευση και συμμετοχή των ομάδων ωφελούμενων στον σχεδιασμό
- Περιφερειακή οργάνωση των Δράσεων
 - Στήριξη δομών σε όλους τους Δήμους
 - Επέκταση των δομών ΚΕΜ και σε άλλους Δήμους
 - Διασυνδεδετικός ρόλος του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης
 - Παρακολούθηση και επίλυση ζητημάτων υλοποίησης
- Επιχειρησιακή βελτίωση των Δράσεων
 - Ολοκλήρωση και επέκταση του γεωπληροφοριακού συστήματος
 - Επένδυση στους εργαζόμενους των αξιολογούμενων πράξεων
 - Εκπαίδευση των εργαζομένων των αξιολογούμενων πράξεων
 - Προστασία των Εργαζομένων
 - Συστέγαση με άλλες δομές
 - Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των ΔΥ
 - Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των ΚΚ

Executive Summary

The present report is the 3rd Deliverable of the Contract: "Evaluation Study of the Social Structures funded by the Regional Operational Programme (ROP) of Central Macedonia 2014-2020". It includes the analysis of the evaluative questions per criterion, using all available primary and secondary resources. More precisely, the evaluation examines five interventions: Community Centres, Day Centers for the Support of People with Disabilities, Elderly Support Day Centres, Basic Goods Supply Structures, Homelessness Support Services. All five of them form a subset of the European Social Fund actions implemented within the Operational Program of the Region of Central Macedonia. Also, following the relevant guidelines of the evaluation guide applicable for all ROPs, the evaluation covers the implementation period until **31.12.2019**. Given that in the time of the deliverable's preparation, the implementation of the interventions had significantly advanced, the evaluation report would present considerably different figures, if it had used data up to 31.12.2020.

Purpose and Framework

The purpose of this report is to evaluate the actions which are funded by the European Social Fund, within the ROP of Central Macedonia. The evaluation concerns the coherence of these actions based on the Planning Programme Documents as well as their effectiveness, efficiency and impact based on the actual execution of the aforementioned actions.

Approach

The coherence evaluation uses the interventions' organization and structure- based on the Programming Documents (ROP CM)-, vis a vis a series of national and regional strategies for the integration, the real needs which defined the operational planning, the interventions' rationale and their coherence. The evaluation concerns the coherence of these actions based on the Planning Programme Documents as well as their effectiveness, efficiency and impact based on the actual execution of the aforementioned actions.

The **effectiveness** is evaluated vis a vis the financial implementation and the fulfillment of specific targets regarding output and result indicators, the monitoring process, and the services provided to the target groups.

The **efficiency** is evaluated vis a vis the cost required for the achievement of the relevant objectives.

Finally, the **impact** of the interventions is evaluated through a theory-based impact approach for the evaluation of the added value of the actions.

Data

The data used in this report, and the evaluation as a whole, emanate from several primary and secondary sources. Specifically:

- Regarding the evaluation of the coherence, the secondary data derive from the Programming Documents, their respective Specialisations, and the relevant Implementation Evaluations.
- Regarding the effectiveness and the efficiency evaluation, data from the different monitoring systems at the levels of Action, Program, and e-Government Centre for Social

Security (IDIKA) level were used, to ensure the complementarity of the data.

Additional primary surveys were carried out using both a questionnaire and Focus Group Discussions to address the evaluative questions of effectiveness, efficiency, and impact. The questionnaires addressed to coordinators and beneficiaries of the social structures. Focus group were implemented with the participation of officers from different Authorities; coordinators of Homeless Structures, Community Centres, executives of the Managing Authority, officers from the Social Integration Observatory of the Region of Central Macedonia, and the Directorate of Public Health and Social Welfare.

Limitations of the analysis

The analysis is subject to certain methodological and external limitations. More specifically:

- Secondary resources. The evaluation based on the programming documents endogenously leads to an ex-ante evaluation of the coherence and not an actual evaluation of the policies. However, even in implementation level different monitoring systems were utilized providing different data.
- Primary data. A series of methodological constraints concern the questionnaires design. The main issue is that the questionnaires were developed based on in situ data collection. The implementation of evaluation during the pandemic led to the redesign of the primary research using digital technologies and extensive communication with coordinators, beneficiaries, and stakeholders. In addition, in specific categories of beneficiaries (Day Centres for the support of people with disabilities/Elderly Support Day Centres), the special conditions imposed by the pandemic exacerbated the difficulty to collect the initially set number of questionnaires.

Relevance and Coherence

The Relevance and Coherence of the Priority Axes are generally characterised as medium or low concerning the respective national and regional strategies. The main reason for this is the wider targeting of these policies compared to the Priority Axes. The lower level of mainstreaming of response policies concerning Roma, homeless, and immigrants comparing to people with special needs also contributes to the above.

The Community Centres have the pivotal position in these policies due to their interconnected nature. Yet, the Community Centres can identify additional needs of the beneficiaries through the process of the Guaranteed Minimum Income provision.

On the contrary, the Day Centres for the support of the elderly and people with disabilities are considered at the end of the social support path. Therefore, there is little redirection to the other structures. Also the level of of the beneficiaries's introduction to labor market is considered low, especially in the case of Day Centres for the Support of People with Disabilities.

Effectiveness

In general, the actions' implementation is characterised by high efficiency. The financial implementation and the output indicators fulfillment are satisfactory. A few Actions present significant problems.

Basic Goods Supply structures hold the higher score regarding financial implementation. The Community Centres have the lowest score regarding financial implementation. However, they

demonstrate a high degree of achievement concerning the relevant output indicator, while their operation will continue for about 3.5 years more.

In terms of output indicators, their implementation is very satisfactory concerning the relevant objectives. There are three problematic cases regarding the achievement of the target number of beneficiaries for Basic Goods Supply structures, two of which are related to the partial implementation. Three structures are problematic (1 Community Centre and 2 Basic Goods Supply structures).

It is estimated that at the end of the Programming Period, the Priority Axes will reach higher values than initially set as target values. Community Centres is expected to reach the higher overachievement rate.

Concerning the achievement of the result indicators, the achievement so far is considered low. The main reason is the non-operation of the geoinformation system. The performance regarding the other criteria is considered satisfactory.

The activation of the extended services is relatively low. However, reevaluation is suggested, taking into consideration significant problems in the understanding of the meaning by the respondents, despite the relevant clarifications provided by the Consultant's team.

Efficiency

The efficiency is high for the most of the structures. The Elderly Support Day Centres are the only exception, where the budget aligns with the implementation process. In all the other cases, the initial foreseen cost was much higher than the actual. There is a clear differentiation from the original planning where the costs predicted were higher. The most extreme differentiation is identified in the Community Centres (69.55 euros actual implementation, 572.75 euros initially foreseen). Also, a remarkable differentiation exists in the case of the Basic Goods Supply structures.

The high efficiency is related to the underestimation of the beneficiaries as far as the Social Solidarity Income/Unemployment Benefit is concerned. However, it is estimated that the number of beneficiaries will flatten in the coming years; therefore, the unit cost will be adjusted upwards.

Value-added

The actions are evaluated positively concerning the extent to which they have brought improvements to the target groups. The evaluation result is common both using primary resources (questionnaires and Focus Groups) and secondary resources. The impact of the priority axes and the ESF contribution is considered significant especially during a period characterized by the consequences of the financial crisis and Covid19 pandemic.

The networking and cooperation between the structures are also multiple and multilevel and they are evaluated as satisfactory. An important part is the institutional networking of the structures, through the redirection of the beneficiaries among them. Nevertheless, the networking with other structures that contribute to social inclusion (public structures and civil society) is also high. Finally, the initiatives of the employees for mutual assistance are very important.

Suggestions

The main suggestions for the improvement of the interventions impact are presented below:

- General targeting and organization of the priority axes and the ESF
 - Continue to support priority axes
 - Greater emphasis on reactivation services
 - Consultation and participation of the beneficiary groups during the planning phase
- Regional organisation of the Actions
 - Support of the structures in all Municipalities
 - Expansion of the Migrant Integration Centre structures to other Municipalities
 - Connection role of the Social Inclusion Observatory
 - Monitoring and resolving implementation issues
- Operational improvement of the Actions
 - Completion and expansion of the geoinformation system
 - Investment in human resources
 - Co-housing with other structures
 - Awareness and training of Public Services
 - Precise definition of the Community Centers' responsibilities

1 Εισαγωγή

Το παρόν αποτελεί το τρίτο παραδοτέο της σύμβασης έργου με τίτλο: «Μελέτη Αξιολόγησης των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020» μεταξύ της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Εταιρείας planO₂ Συμβουλευτικές Υπηρεσίες ΙΚΕ.

1.1 Πλαίσιο και στόχοι του έργου

Το Παραδοτέο περιλαμβάνει την ανάλυση των αξιολογικών ερωτημάτων ανά κριτήριο αξιολόγησης, με βάση τη μεθοδολογική προσέγγιση του Οδηγού Αξιολόγησης Κοινωνικών Δομών του χρηματοδοτούνται από τα ΠΕΠ 2014-2020, αξιοποιώντας το σύνολο των διαθέσιμων πρωτογενών και δευτερογενών πηγών πληροφόρησης. Επίσης, περιλαμβάνει την παρουσίαση των πρωτογενών ερευνών που πραγματοποιήθηκαν και των αποτελεσμάτων τους, καθώς και τις απαντήσεις στο σύνολο των αξιολογικών ερωτημάτων, όπως προβλέπεται στον οδηγό αξιολόγησης.

Επισημαίνεται ότι, στην Ενδιάμεση Έκθεση Αξιολόγησης απαντώνται τα αξιολογικά ερωτήματα τα οποία τροφοδοτούνται αποκλειστικά από δευτερογενή στοιχεία και πληροφορίες, ενώ στην παρούσα έκθεση («Τελική Έκθεση Αξιολόγησης») απαντώνται όλα τα αξιολογικά ερωτήματα. Κάθε αξιολογικό ερώτημα καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προβαίνει σε τεκμηριωμένες και υλοποιήσιμες προτάσεις. Η Έκθεση Αξιολόγησης εστιάζει στην απάντηση των επιμέρους αξιολογικών ερωτημάτων, ενώ οι αναλυτικοί πίνακες με επεξεργασίες συνοδεύουν την Έκθεση ως Παράρτημα.

1.2 Διάρθρωση της Έκθεσης

Βάσει των παραπάνω και καθώς η μεθοδολογία αξιολόγησης είναι κοινή μεταξύ των διαφορετικών ΠΕΠ, ο Σύμβουλος επέλεξε να ακολουθήσει την προτεινόμενη διάρθρωση του Οδηγού Αξιολόγησης Κοινωνικών Δομών του χρηματοδοτούνται από τα ΠΕΠ 2014-2020. Συγκεκριμένα, η διάρθρωση της Έκθεσης είναι η παρακάτω:

1. Εισαγωγή
 - Πλαίσιο και στόχοι του έργου
 - Διάρθρωση της Έκθεσης
2. Συνοπτική παρουσίαση των αξιοποιούμενων πηγών πληροφόρησης:
 - Παρουσίαση των πηγών άντλησης δευτερογενών δεδομένων και των βασικών στοιχείων – ευρημάτων.
 - Παρουσίαση των Πρωτογενών Ερευνών που διενεργήθηκαν και των βασικών ευρημάτων τους.
3. Αξιολόγηση της συνάφειας και συνοχής του σχεδιασμού των αξιολογούμενων παρεμβάσεων:
 - Αξιολόγηση της συνάφειας των Εθνικών Στρατηγικών με τους στόχους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Αξιολόγηση της συνάφειας των παρεμβάσεων με τις αντίστοιχες Περιφερειακές Στρατηγικές.
 - Αποτίμηση της καταλληλότητας του σχεδιασμού των παρεμβάσεων προκειμένου να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες / προκλήσεις της Περιφέρειας που αναδείχθηκαν από την ανάλυση που υποστήριξε τον προγραμματικό σχεδιασμό και το σχεδιασμό εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.

- Παρουσίαση της λογικής των παρεμβάσεων και αποτίμηση του βαθμού εσωτερικής συνοχής και συνάφειας με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους του ΠΕΠ.
 - Αποτίμηση της συμπληρωματικότητας - συνέργειας μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Συνοπτική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής.
4. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων:
- Αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου των παρεμβάσεων.
 - Βαθμός επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Βαθμός συμβολής των εκροών και αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων στους αντίστοιχους στόχους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος.
 - Αποτίμηση της εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό αναφορικά με τις κατηγορίες ωφελούμενων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
 - Παρουσίαση των σημαντικότερων προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή των παρεμβάσεων και ανάλυση του τρόπου επίδρασης στην αποτελεσματικότητά τους.
 - Εκτίμηση της επιτευξιμότητας των στόχων που έχουν τεθεί με ορίζοντα τη λήξη της Προγραμματικής Περιόδου.
 - Αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων και μηχανισμών παρακολούθησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Συνθετική παρουσίαση αποτελεσμάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής
5. Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων:
- Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Αξιολόγηση των αποκλίσεων του μοναδιαίου κόστους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό τους.
 - Παρουσίαση των βασικών παραγόντων που επηρεάζουν την αποδοτική εφαρμογή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.
 - Συνθετική παρουσίαση αποτελεσμάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής.
6. Αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων:
- Εκτίμηση των αλλαγών που επέφεραν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις στις ομάδες στόχο στις οποίες απευθύνονται.
 - Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ των Δομών.
 - Συνολική αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική.
 - Συνθετική παρουσίαση αποτελεσμάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής.
7. Βασικά συμπεράσματα και προτάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας αντίστοιχων μελλοντικών παρεμβάσεων.
8. Βιβλιογραφία
9. Παραρτήματα

2 Συνοπτική παρουσίαση των αξιοποιούμενων πηγών πληροφόρησης

2.1 Παρουσίαση των πηγών άντλησης δευτερογενών δεδομένων και των βασικών στοιχείων – ευρημάτων

Οι δευτερογενείς πηγές αποτελούν έναν από τους τρεις πυλώνες υλοποίησης της συγκεκριμένης αξιολόγησης και της τριγωνοποίησης της έρευνας. Οι δευτερογενείς πηγές περιλαμβάνουν τόσο ποσοτικά στοιχεία τα οποία προέρχονται από το ΟΠΣ και από το σύστημα παρακολούθησης της ΗΔΙΚΑ, όσο και από εκθέσεις, προγραμματικά κείμενα, νομοθεσία, αλλά και οδηγούς υλοποίησης που αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ένταξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι δευτερογενείς πηγές περιγράφονται εξαντλητικά στον οδηγό αξιολόγησης, όπου με πολύ μεγάλη λεπτομέρεια αναφέρει ανά αξιολογικό ερώτημα τις σχετικές πηγές πληροφόρησης. Στη συγκεκριμένη αξιολόγηση δεν υπήρξε ανάγκη για επιπρόσθετες πηγές. Μοναδική εξαίρεση, ήταν η χρήση των αποφάσεων ένταξης των Πράξεων για την καλύτερη κατανόηση και αξιολόγηση της συνάφειας των δράσεων με άλλες πολιτικές ένταξης.

Παρακάτω, παρουσιάζονται συνοπτικά οι πηγές άντλησης δευτερογενών δεδομένων ανά κατηγορία, ενώ στο τέλος της ενότητας αναφέρονται οι σχετικοί περιορισμοί των δευτερογενών πηγών.

2.1.1 Στρατηγικές Κοινωνικής Ένταξης

- Εθνικό Επίπεδο:
 - Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ)
 - Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά (2011)
 - Εθνική Στρατηγική για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών (2013)
- Περιφερειακό Επίπεδο:
 - Περιφερειακή Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη και την αντιμετώπιση της φτώχειας & του κοινωνικού αποκλεισμού (ΠΕΣΚΕ)
 - Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (2015)

2.1.2 Ρυθμιστικά Έγγραφα

- ΕΥΣΕΚΤ:
 - Υπ' Αριθ. Πρωτ. 5.29182/οικ.3.1020/01.12.2015 Επιστολή της ΕΥΣΕΚΤ προς τις Περιφέρειες με θέμα «Ενεργοποίηση δράσεων ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 των ΠΕΠ»
 - Οδηγός Εφαρμογής & Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας, ΕΥΣΕΚΤ
 - Οδηγός Εφαρμογής & Λειτουργίας Δομών Παροχής Βασικών Αγαθών, ΕΥΣΕΚΤ, Ιούνιος 2016
- Σχετική Νομοθεσία:
 - Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ. 14435-1135/29.03.2016, ΦΕΚ 854, Τεύχος Β', 30.3.2016
 - Τροποποίηση της ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ. 14435-1135/2016 «Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας», ΚΥΑ Δ25/οικ.22052/25, ΦΕΚ 1801, Τεύχος Β', 24.5.2017

- Καθορισμός προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, ΚΥΑ Δ14 /15834/237, ΦΕΚ 1344, Τεύχος Β', 19.4.2019.
- Πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Άρθρο 235 του Ν.4389/2016, ΦΕΚ 94 Τεύχος Α', 27.05.2016) (μετονομασία σε Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα με το άρθρο 29 του ν. 4659/2020).
- Καθορισμός πλαισίου ελάχιστων προδιαγραφών για Δομές Παροχής Υπηρεσιών σε Αστέγους, ΚΥΑ Δ23/οικ.19061-1457, ΦΕΚ 1336, Τεύχος Β', 12.5.2016
- Τροποποίηση της αριθμ. Π1γ/ΑΓΠ/οικ. 14963/9.10.2001 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1397/τ. Β'/2001) «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ΦΕΚ 914, Τεύχος Β', 15.4.2013.
- Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου – Διαδικασία Εφαρμογής των Πράξεων α) «Ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων ατόμων» και β) «Ενέργειες ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και βελτίωσης της ποιότητας ζωής ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας», στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013», ΚΥΑ 60292/2158, ΦΕΚ 1724, Τεύχος Β', 27.8.2008, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 0.18975/οικ.3.313/21.10.2010 (ΦΕΚ 1683/Β/22.10.2010) και την ΚΥΑ 1.8011/οικ. 3.1414/9.6.2011 (ΦΕΚ 1231/Β/14.6.2011).
- Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης από φυσικά ή Ν.Π.Ι.Δ., ΠΔ 395/1993, ΦΕΚ 166, Τεύχος Α', 28.9.1993.
- Προδιαγραφές λειτουργίας κέντρων αποθεραπείας – αποκατάστασης για την παροχή ιατρικών και λοιπών φροντίδων, ΥΑ Π4α/οικ. 4633/29-09-1993, ΦΕΚ 789, Τεύχος Β', 6.10.1993.
- Καθορισμός ειδικού νοσηλίου των Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Κλειστής και Ημερήσιας Νοσηλείας, ΠΔ 383/2002, ΦΕΚ 332, Τεύχος Α', 30.12.2002.

2.1.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας 2014-2020
- Έγγραφα εξειδίκευσης του ΠΕΠ
- Προσκλήσεις της ΕΥΔ του ΠΕΠ για την υποβολή προτάσεων ένταξης Πράξεων Κοινωνικών Δομών
- Αποφάσεις ένταξης των Πράξεων Κοινωνικών Δομών

2.1.4 Συστήματα Παρακολούθησης

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας (Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου).
- ΗΔΙΚΑ
- Στοιχεία ΟΠΣ – ΕΣΠΑ 2014 – 2020
- Συστήματα παρακολούθησης των Δικαιούχων

2.1.5 Περιορισμοί της ανάλυσης δευτερογενών πηγών

Οι δευτερογενείς πηγές δεδομένων παρά τη σημασία τους, παρουσιάζουν μία σειρά περιορισμών που παρατίθενται με στόχο να συνεκτιμηθεί η σημασία τους ως προς τα συμπεράσματα που εξάγονται στο πλαίσιο της αξιολόγησης. Οι περιορισμοί αυτοί σχετίζονται τόσο με τα σχετικά έγγραφα, όσο και με τα σχετικά ποσοτικά στοιχεία που αναλύθηκαν.

Οι περιορισμοί σχετικά με τα έγγραφα κυρίως αφορούν στο χαρακτήρα των προγραμματικών εγγράφων, όπως οι στρατηγικές υλοποίησης πολιτικών. Τα έγγραφα αυτά θέτουν δύο βασικούς περιορισμούς που αφορούν αφενός στην προγραμματική τους φύση και αφετέρου στο επίπεδο γενίκευσης στο οποίο αναπτόφευκτα οργανώνονται. Η προγραμματική φύση των εγγράφων αυτών, οδηγεί πρακτικά στην αξιολόγηση των προθέσεων της εφαρμογής της πολιτικής, δηλαδή σε μία *ex ante* αξιολόγηση των στρατηγικών ή στην καλύτερη περίπτωση – όπως στην περίπτωση του ΠΕΠ ΠΚΜ – στην αξιολόγηση της υλοποίησης των επιμέρους δράσεων.

Ωστόσο, ο σχεδιασμός των δράσεων δύναται να απέχει από την υλοποίησή τους, ενώ επιπλέον δύναται να απέχει ακόμα και η επιτυχημένη υλοποίησή τους από τα αναμενόμενα / σχεδιαζόμενα αποτελέσματα. Συνεπώς, η αξιολόγηση της συνοχής και συνάφειας των σχετικών στρατηγικών και πολιτικών δεν αξιολογείται βάσει της πραγματικής τους επίδρασης, αλλά βάσει της σχεδιαζόμενης επίδρασης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την πραγματική συνέργεια των πολιτικών.

Επιπλέον των παραπάνω, σημειώνεται ότι το σύνολο αυτών των πολιτικών / στρατηγικών αναπτύσσονται σε ένα – συνήθως υψηλό επίπεδο και στη συνέχεια εξειδικεύονται, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών. Η αξιολόγηση σε αυτό το επίπεδο αφαίρεσης ενέχει τον κίνδυνο της αξιολόγησης μιας εν δυνάμει συνάφειας, η οποία όμως δεν βρίσκει πρακτική εφαρμογή κατά την εξειδίκευση της πολιτικής σε κατώτερο επίπεδο.

Οι παραπάνω περιορισμοί είναι ενδογενείς της διαδικασίας αξιολόγησης και δεν μειώνουν την αξία της, ωστόσο είναι σημαντικό να επισημαίνονται, ειδικότερα στο πλαίσιο της αξιολόγησης της επίδρασης των πολιτικών. Εξάλλου, και η υλοποίηση αξιολόγησης της επίδρασης με αντιπαράδειγμα (*counterfactual impact analysis*) που είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την αξιολόγηση των επιδράσεων των πολιτικών υπόκειται και αυτή με τη σειρά της στους δικούς της περιορισμούς.

Ωστόσο, εκτός των παραπάνω περιορισμών που σχετίζονται με τους περιορισμούς της μεθοδολογικής προσέγγισης, η ανάλυση των δευτερογενών στοιχείων ανέδειξε και έναν άλλο σημαντικό περιορισμό που σχετίζεται με τα ποσοτικά στοιχεία παρακολούθησης της υλοποίησης των Προγραμμάτων, ήτοι της αναντιστοιχίας των στοιχείων παρακολούθησης μεταξύ των διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των στοιχείων παρακολούθησης των ωφελούμενων των ΚΚ υπήρχε αναντιστοιχία στα στοιχεία από το ΟΠΣ, με τα στοιχεία από την ΗΔΙΚΑ, αλλά και με τα στοιχεία του Οδηγού Αξιολόγησης. Τα παραπάνω στοιχεία θα έπρεπε να είναι σε συμφωνία ή έστω να έχουν μικρή απόκλιση μεταξύ τους. Ωστόσο, η διαφοροποίηση των στοιχείων ήταν σημαντική στο επίπεδο των χιλιάδων ωφελούμενων. Για λόγους συνέπειας, το σύνολο της αξιολόγησης, μέσω της ανάλυσης δευτερογενών πηγών, υλοποιήθηκε βάσει των σχετικών στοιχείων ΟΠΣ, αφού τα στοιχεία από την ΗΔΙΚΑ αφορούσαν μόνο ορισμένους δείκτες και μόνο τις δομές των ΚΚ. Αντίστοιχα, καθώς τα στοιχεία της ΗΔΙΚΑ είναι τα μόνα που επιτρέπουν την ταυτοποίηση της μοναδικότητας του ωφελούμενου, αυτά χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του δείγματος για την πρωτογενή έρευνα.

Οι παραπάνω αναντιστοιχίες κάνουν ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη για την ανάπτυξη ενός κοινού πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης που θα επιτρέπει μία ολοκληρωμένη

εποπτεία τόσο σύγχρονα μεταξύ δομών και τύπων δομών, όσο και διαχρονικά. Ένα τέτοιου είδους πληροφοριακό σύστημα θα επιτρέψει επιπλέον την αξιολόγηση των επιπτώσεων των ΚΔ με την εφαρμογή μεθόδων αξιολόγησης επίδρασης με αντιπαράδειγμα.

2.2 Παρουσίαση των πρωτογενών ερευνών που διενεργήθηκαν και των βασικών ευρημάτων τους

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικές θέσεις αναφορικά με τη μεθοδολογία της έρευνας αλλά και τις τεχνικές που εφαρμόστηκαν για την επιτυχή ολοκλήρωση του Παραδοτέου. Ως προς αυτήν την κατεύθυνση, παρουσιάζεται μία συνοπτική περιγραφή των εννοιών της μεθοδολογίας έρευνας και δίδεται έμφαση στις μεικτές μεθόδους. Παράλληλα, παρουσιάζονται όλα τα σχετικά στοιχεία που αφορούν στις τεχνικές, στα εργαλεία και στην ανάλυση που ακολουθήσαν οι ερευνητές της ομάδας έργου τόσο για τα ερωτηματολόγια (ποσοτική ανάλυση), όσο και για τις ομάδες εστίασης (ποιοτική ανάλυση).

Οι δύο βασικές κατηγορίες της έρευνας είναι η ποιοτική και η ποσοτική. Η μεν ποιοτική αποτελεί μία διαδικασία διερεύνησης και κατανόησης βασισμένη σε σαφείς μεθοδολογίες, οι οποίες διερευνούν ένα κοινωνικό ή ατομικό πρόβλημα. Κατά τη διαδικασία της ποιοτικής ανάλυσης, η ομάδα έργου ακολουθώντας τον οδηγό διεξήγαγε μια σειρά από ομάδες εστίασης κατά την οποία αποπειράθηκε να ερμηνεύσει μέσα από τη συνολική παρατήρηση, τα χαρακτηριστικά των πηγών πληροφόρησης και τις αντιλήψεις των ατόμων τα οποία δρουν στους φυσικούς χώρους των ερευνητικών αντικειμένων (κοινωνικές δομές)². Η ποσοτική έρευνα, από την άλλη, βασίζεται στην άντληση ποσοτικών δεδομένων από ένα συγκεκριμένο πληθυσμιακό δείγμα, χρησιμοποιώντας συνηθέστερα ένα δομημένο ερωτηματολόγιο. Με την εξαγωγή των στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν, η ομάδα έργου αποπειράθηκε να γενικεύσει τη συμπεριφορά του εξεταζόμενου δείγματος, (συντονιστές κοινωνικών δομών και ωφελούμενοι), στο σύνολο ολόκληρου του πληθυσμού³. Οι δυο αυτές διαφορετικές προσεγγίσεις είναι δυνατόν να αλληλοσυμπληρώνονται με σκοπό τη σύγκριση ή την επαλήθευση των τελικών συμπερασμάτων.⁴

Ως προς την κατεύθυνση της αλληλοσυμπλήρωσης, οι μεικτές μέθοδοι έρευνας βασίζονται στη λογική της χρήσης της επαγωγής (ή την ανακάλυψη των μοτίβων), της αφαίρεσης (δοκιμή θεωριών και υποθέσεων) και της απαγωγής (αποκαλύπτοντας και στηρίζοντας στο καλύτερο δυνατό ένα σύνολο εξηγήσεων για τα αποτελέσματα της κατανόησης). Για τις ανάγκες του παρόντος έργου, οι μεικτές μέθοδοι εφαρμοστήκαν προκειμένου να νομιμοποιηθεί η χρήση πολλαπλών προσεγγίσεων για την απάντηση των αξιολογικών ερωτημάτων. Εκτός από αυτό, άλλοι λόγοι για τους οποίους εφαρμόστηκαν οι μεικτές μέθοδοι είναι: (1) Τριγωνοποίηση (triangulation), (2) Πληρότητα (completeness), (3) Αντιστάθμιση αδυναμιών και παροχή ισχυρότερων συμπερασμάτων, (4) Απάντηση σε διαφορετικά ερευνητικά ερωτήματα, (5) Εξήγηση των ευρημάτων, (6) Ανάπτυξη και δοκιμή υποθέσεων⁵.

² David De Vaus and David de Vaus, *Surveys in Social Research* (Routledge, 2013).

³ J. W. Creswell et al., *Advanced Mixed Methods Research Designs. Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*, ed. John W. Creswell (London and New York: Sage Publications, 2003).

⁴ Να σημειωθεί, ότι η έρευνα του ερωτηματολογίου που διεξήχθη στα πλαίσια της ανάλυσης είναι ποσοτική, καθώς οι ερωτήσεις είναι κωδικοποιημένες και επομένως μπορούν να τεθούν σε στατιστικό έλεγχο, να εκτιμηθούν σχετικές συχνότητες και μέσοι όροι. Επιπλέον, το ερωτηματολόγιο επιτρέπει ως ένα βαθμό την εφαρμογή στατιστικών ελέγχων ώστε να εξεταστεί, η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων αλλά να συγκριθούν και οι διαφορετικές ομάδες. Η ποιοτική έρευνα στην παρούσα μελέτη αφορά τις ομάδες εστίασης, όπου γίνεται μια εις βάθος αναζήτηση των ζητημάτων που περιγράφει το ερωτηματολόγιο.

⁵ Louise Doyle, Anne-Marie Brady, and Gobnait Byrne, "An Overview of Mixed Methods Research," *Journal of Research in Nursing* 14, no. 2 (2009): 175–85.

Έτσι, η τριγωνοποίηση των ευρημάτων αφορά σε μια ευρύτερη βάση τεκμηρίωσης και βελτίωσης της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας της έρευνας καθώς και της αξιολόγησης των ευρημάτων⁶. Σε αυτή τη μελέτη, η προσέγγιση των μεικτών μεθόδων χρησιμοποιήθηκε για την επιβεβαίωση και την επαλήθευση των ποσοτικών αποτελεσμάτων (ερωτηματολογίων) με ποιοτικά ευρήματα (προσωπικές συνεντεύξεις).

Ειδικότερα, η μελέτη περιλαμβάνει δυο κύριες φάσεις ως προσέγγιση των μεικτών μεθόδων:

1. Ομάδες εστιασμένης συζήτησης με συντονιστές Δομών αξιολογούμενων πράξεων, μέλη της ΕΥΔ και των αρμόδιων δομών της Περιφέρειας και
2. Έρευνα ερωτηματολογίων σε συντονιστές και ωφελούμενους των δομών της ΠΚΜ.

Αυτές οι δυο φάσεις θα εξηγηθούν λεπτομερώς σε επόμενες ενότητες. Η προσέγγιση που επιλέχθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας ερωτηματολογίου ήταν μία ταυτόχρονη προσέγγιση, δηλαδή με την έρευνα και τις συνεντεύξεις να διεξάγονται ταυτόχρονα. Το δείγμα που επιλέχθηκε για τις ποιοτικές συνεντεύξεις ήταν ένα «παράλληλο δείγμα». Οι ερωτηθέντες που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις ήταν διαφορετικοί από τους ερωτηθέντες της ποσοτικής έρευνας⁷.

2.2.1 Πρωτογενή δεδομένα (ερωτηματολογία) - Ποσοτική ανάλυση

2.2.1.1 Συγκρότηση του δείγματος της έρευνας

Η αναλυτική διαδικασία της δειγματοληψίας και των κανόνων που εφαρμόστηκαν περιγράφονται στο Παραδοτέο Α της σύμβασης. Σημειώνεται ότι η έρευνα πεδίου που διεξήχθη χωρίζεται σε δυο βασικές κατηγορίες: (α) την Έρευνα σε Υπευθύνους και Συντονιστές Δομών και (β) την Έρευνα σε Ωφελούμενους Κοινωνικών Δομών.

Υπεύθυνοι και Συντονιστές Δομών	Ωφελούμενοι Κοινωνικών Δομών
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συντονιστές Κέντρων Κοινότητας ▪ Υπεύθυνοι Δομών ΚΗΦΗ ▪ Υπεύθυνοι Δομών ΚΔΗΦ ▪ Συντονιστές των Δομών Σίτισης & Παροχής Βασικών Αγαθών ▪ Υπεύθυνοι Έργων Αστέγων 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ωφελούμενοι Κέντρων Κοινότητας ▪ Ωφελούμενοι ή Δικαστικοί Συμπαραστάτες ΚΗΦΗ ▪ Ωφελούμενοι, ή Κηδεμόνες / Δικαστικοί Συμπαραστάτες ΚΔΗΦ ▪ Ωφελούμενοι ΔΠΒΑ

Συνολικά συλλέχθηκαν 123 ερωτηματολόγια από τους συντονιστές των Δομών και 1769 από τους ωφελούμενους όλων των Δομών. Τα ερωτηματολόγια των συντονιστών και υπευθύνων είναι απογραφικής φύσεως (όλοι οι συντονιστές συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο). Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά μέσα από την πλατφόρμα KwikSurveys. Ως χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης της έρευνας τέθηκε στα ερωτηματολόγια των Συντονιστών, η περίοδος από 5 Μαρτίου 2021 έως 16 Μαρτίου 2021. Ωστόσο, η διαδικασία συγκέντρωσης των ερωτηματολογίων ολοκληρώθηκε στα μέσα Απριλίου 2021. Ο ειδικός σύνδεσμος του ερωτηματολογίου εστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) σε όλους τους συντονιστές, ενώ παράλληλα εστάλη και σε μορφή (.pdf) στην

⁶ Nahid Golafshani, "Understanding Reliability and Validity in Qualitative Research," *The Qualitative Report* 8, no. 4 (2003): 597–606.

⁷ Burke and Onwuegbuzie, "Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come."

περίπτωση που απαιτούνταν να διαβάσουν ή να σημειώσουν πάνω στο ερωτηματολόγιο πριν την τελική ηλεκτρονική καταχώρηση του.

Αναφορικά με τους ωφελούμενους των δομών, η συλλογή των ερωτηματολογίων έγινε και αυτή μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας KwikSurveys. Η διάρκεια συλλογής των ερωτηματολογίων ολοκληρώθηκε στις 10 Μαΐου 2021. Ωστόσο, επειδή το δείγμα των ωφελούμενων ήταν πολύ δύσκολο στην προσέγγιση του (για παράδειγμα ωφελούμενοι των ΚΔΗΦ ή των ΚΗΦΗ), αξιοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό και η συμβολή των κοινωνικών λειτουργών των δομών. Ειδικότερα, με επιστολή ζητήθηκε από τους συντονιστές των δομών να αναρτήσουν τους συνδέσμους των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τους και στις σελίδες τους. Αυτή η ενέργεια κάλυψε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις ανάγκες συλλογής του δείγματος. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε και η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των ωφελούμενων.

Παράλληλα, για την αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος για τα ΚΚ, απασχολήθηκαν και δυο ερευνητές πεδίου Ρομά (που λειτούργησαν ως διαμεσολαβητές) υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη των ερευνητών της ομάδας έργου, οι οποίοι συνέλεξαν ερωτηματολόγια από την περιοχή της δυτικής Θεσσαλονίκης. Στις περιπτώσεις των ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ, τα email αφορούσαν στους δικαστικούς συμπαραστάτες και κηδεμόνες. Για τις ίδιες Δομές, οι κοινωνικοί λειτουργοί των δομών διαμοίρασαν το ερωτηματολόγιο σε έντυπη μορφή στους ωφελούμενους, το οποίο και συμπλήρωσαν με τη βοήθεια των κηδόμενων / συμπαραστατών τους. Σε κάποιες περιπτώσεις ΔΠΒΑ, διαμοιράστηκαν έντυπα ερωτηματολόγια, ώστε να συμπληρωθούν και να επιστραφούν στις ΔΠΒΑ. Οι δομές τα συγκέντρωσαν και τα έστειλαν στην έδρα του Συμβούλου, ο οποίος και τα καταχώρησε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα⁸.

Για μια πιο πλήρη απεικόνιση παρουσιάζεται το ποσοστό απόκρισης των ερωτηματολογίων των ωφελούμενων ανάλογα με την αρχική δειγματοληψία.

Πίνακας 1 Ποσοστό απόκρισης

	4%	5%	Αριθμός Απαντήσεων	Ποσοστό Απόκρισης
ΚΚ	595	382	801	135% (4%)
ΔΠΒΑ	584	378	584	100% (4%)
ΚΗΦΗ	272	217	176	85% (5%)
ΚΔΗΦ	258	208	208	100% (5%)

2.2.1.2 Ερευνητικά εργαλεία

Τα ερωτηματολόγια που διακινήθηκαν για τις ανάγκες του έργου ήταν διαφορετικά για τους Συντονιστές και τους Ωφελούμενους. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστεί σύντομα και στοχευμένα η δομή τους, ώστε να γίνει καλύτερα αντιληπτή η λογική της έρευνας και στη συνέχεια της ανάλυσής τους.

A) Ερωτηματολόγια Συντονιστών

⁸ Τα έντυπα ερωτηματολόγια θα κατατεθούν στην ΕΥΔ μαζί με τον κύριο κορμό του Παραδοτέου Β. Συμπληρωματικά θα κατατεθούν και τα αρχεία excel με το σύνολο των αριθμητικών μεταβλητών, καθώς και αρχεία sav.

Τα ερωτηματολόγια των Συντονιστών αποτελούνται από τέσσερις ενότητες, εκτός από το ερωτηματολόγιο των Συντονιστών των Κέντρων Κοινότητας που περιλαμβάνει έξι ενότητες.

Οι ερωτήσεις των ξεχωριστών ενότητων είναι κυρίως κλειστού τύπου, καθώς είναι πιο εύκολες στην επεξεργασία τους από τον ερευνητή, ενώ είναι πιο άμεσες και πιο εύκολες να απαντηθούν

Συντονιστές ΚΚ

- Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
- Β. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- Γ. ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- Δ. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ- ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
- Ε. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ
- ΣΤ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Συντονιστές & Υπεύθυνοι

- Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
- Β. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ- ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Δ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

από τους ερωτώμενους. Επιπλέον, οι ερωτήσεις κλειστού τύπου έχουν διάφορες μορφές, όπως: Διχοτομημένες (Ναι/ Όχι), πολλαπλών επιλογών (Multiple choice), Κλίμακα Likert κτλ.

Β) Ερωτηματολόγια Ωφελούμενων

Τα ερωτηματολόγια των ωφελούμενων αποτελούνται από τέσσερις ενότητες, εκτός από εκείνα που συμπληρώνονται από τον κηδεμόνα / δικαστικό συμπαραστάτη, στα οποία έχει προστεθεί μια επιπλέον ενότητα που αφορά τα στοιχεία του ωφελούμενου (η Ενότητα Β).

Η κάθε ενότητα παρουσιάζεται ξεχωριστά κατά τη φάση της ανάλυσης και συνοπτικά στο κυρίως μέρος του παρόντος Παραδοτέου.

Ωφελούμενοι ΔΒΑ

- Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- Β. ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗ ΔΒΑ
- Γ. ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Δ. ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ωφελούμενοι ΚΗΦΗ/ΚΔΗΦ

- Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΚΗΦΗ / ΚΔΗΦ
- Γ. ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
- Δ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

2.2.1.3 Στατιστικά εργαλεία

Για τη διερεύνηση των ερευνητικών στόχων της μελέτης χρησιμοποιούνται στατιστικά εργαλεία τόσο της περιγραφικής, όσο και της επαγωγικής στατιστικής. Το πρώτο μέρος της έρευνας αποτελείται από την παράθεση των αποτελεσμάτων των απαντήσεων του δείγματος με τη χρήση μεθόδων της περιγραφικής στατιστικής. Για την παράθεση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων χρησιμοποιούνται: (1) διαγραμματικές απεικονίσεις, (2) πίνακες κατανομής συχνοτήτων και (3) μέτρα θέσης και διασποράς και συγκεκριμένα, ο μέσος όρος και η τυπική απόκλιση. Παράλληλα και όπου αυτό ήταν δυνατόν αξιοποιήθηκαν και εργαλεία της επαγωγικής στατιστικής. Για τη διερεύνηση της ύπαρξης ή μη στατιστικά σημαντικών διαφοροποιήσεων ανάμεσα στους μέσους όρους μεταβλητών, οι οποίες προσδιορίζονται με αριθμητική κλίμακα, χρησιμοποιείται ο παραμετρικός ισοδύναμος έλεγχος της Ανάλυσης Διακύμανσης Μονής Κατεύθυνσης (OneWayANOVA). Το επίπεδο σημαντικότητας για τη διενέργεια ελέγχων υποθέσεων προκαθορίζεται σε $\alpha=0,05$.

2.2.1.4 Περιορισμοί της έρευνας

Α) Περιορισμοί από το ερωτηματολόγιο

Τα ερωτηματολόγια ήταν σχετικά μεγάλα στην έκταση με δύσκολες διατυπώσεις, γεγονός που οδηγούσε αρκετούς ωφελούμενους ή να μην απαντούν σωστά ή να αποσύρονται από την έρευνα.

Αρκετές ερωτήσεις δεν είχαν την κατάλληλη δομή ή μορφή με αποτέλεσμα να περιορίζονται οι δυνατότητες επαγωγικής επεξεργασίας τους και η διαδεχόμενη συμπερασματολογία. Επιπλέον, οι κωδικοποιημένες απαντήσεις στις κλειστού τύπου ερωτήσεις είχαν πολύπλοκη δομή ή είχαν διαφορετικές κωδικοποιήσεις (π.χ. Likert & κατηγορική μεταβλητή μαζί), γεγονός που καθιστούσε την επεξεργασία τους αδύνατη. Για αυτές τις περιπτώσεις δεν μπορούσαν να

κατασκευαστούν αξιόπιστες συνθέτες μεταβλητές που να περιγράφουν συνολικά την ικανοποίηση των ωφελούμενων. Επιπροσθέτως, οι αριθμητικές μεταβλητές δεν είχαν παντού την ίδια κλίμακα, σε κάποιες περιπτώσεις ήταν 5-βάθμιες και σε κάποιες άλλες 4-βάθμιες ή και 3-βάθμιες. Αυτό οδηγούσε συχνά σε προβλήματα κατά τη σύγκριση των μέσων όρων, όσο και κατά την ανάλυση των ερωτηματολογίων συνολικά. Τέλος, οι 4-βάθμιες κλίμακες (forced Likert), εξανάγκαζαν σε μια απάντηση.

Οι έρευνες έχουν δείξει ότι η κλίμακα Likert 4 σημείων επηρεάζει πολύ τα αποτελέσματα της έρευνας, εμφανίζοντας σφάλματα στη λοξότητα και κατά επέκταση στην αμεροληψία των αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, όταν η ερώτηση έχει θετικό νόημα, τότε οι απαντήσεις εμφανίζουν (λοξότητα, skewness) προς τα θετικά, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τείνουν να κλίνουν προς τα αρνητικά (αριστερή λοξότητα). Αυτό το πρόβλημα εμφανίζεται έντονα στις κλίμακες τεσσάρων σημείων και οδηγεί σε παραμόρφωση των αποτελεσμάτων. Στατιστικά, οι αποκρίσεις δεδομένων μιας κλίμακας Likert 4 σημείων και 5 σημείων δεν ταιριάζουν. Τα δεδομένα κλίμακας Likert 5 σημείων είναι πιο ακριβή από τα δεδομένα 4 σημείων. Ως προς τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της πρωτογενούς έρευνας εμφανίζουν δεξιά λοξότητα και επομένως η αξιολόγηση συνολικά αποτελεί υπερεκτίμηση των πραγματικών διαστάσεων.

B) Περιορισμοί από την πανδημία

Οι σημαντικότεροι περιορισμοί σε αυτήν τη διαδικασία ήταν ότι οι περισσότερες δομές δεν μπορούσαν να δεχθούν εξωτερικούς επισκέπτες (ερευνητές) στους φυσικούς χώρους τους εξαιτίας των περιορισμών κοινωνικής αποστασιοποίησης κατά της πανδημίας COVID-19. Αυτό οδήγησε σε καθυστερήσεις στη συλλογή των ερωτηματολογίων, καθώς και σε δυσκολίες στη συλλογή του δείγματος υπό την έννοια ότι τα άτομα μπορεί να παρουσίασαν χαμηλό ποσοστό δέσμευσης στην έρευνα. Δηλαδή, είτε να αποσυρθήκαν νωρίς από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, είτε να μην το συμπλήρωσαν καθόλου.

Γ) Περιορισμοί έρευνας

Ένας ακόμη περιορισμός της έρευνας αποτελεί το γεγονός πως κάποια από τα ερωτηματολόγια (ειδικά ΚΗΦΗ/ ΚΔΗΦ) συμπληρώθηκαν με τη φυσική παρουσία του κοινωνικού λειτουργού και για το λόγο αυτό είναι πιθανό σε ορισμένες ερωτήσεις οι συμμετέχοντες να έδωσαν απαντήσεις που θα ικανοποιούσαν τον συνεντευκτή.

Οι παραπάνω, τεχνικοί, θεωρητικοί και φυσικοί περιορισμοί επηρεάζουν ως ένα βαθμό τα αποτελέσματα της έρευνας. Συνεπώς πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το δεδομένο σφάλμα των ερευνών ερωτηματολογίου.

2.2.2 Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης

Οι Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης (ΟΕΣ) αποτελούν βασική πηγή πληροφόρησης για την απάντηση πολλών αξιολογικών ερωτημάτων και λειτουργούν συμπληρωματικά τόσο με τις ποσοτικές έρευνες με ερωτηματολόγια, όσο και με την ανάλυση δευτερογενών πηγών.

Η οργάνωση και η επιλογή των ΟΕΣ βασίστηκε στις οδηγίες του Οδηγού Αξιολόγησης που έθετε συγκεκριμένα κριτήρια για τη διεξαγωγή ΟΕΣ, τόσο ως προς την Ομάδα Ενδιαφέροντος, όσο και ως προς την επιμέρους σύνδεση. Βάσει του οδηγού, απαραίτητη ήταν η υλοποίηση ΟΕΣ στις παρακάτω ομάδες:

- ΟΕΣ στελεχών Ειδικών Υπηρεσιών των ΠΕΠ
- ΟΕΣ στελεχών Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών

- ΟΕΣ Συντονιστών Κέντρων Κοινότητας
- ΟΕΣ Συντονιστών Δομών Αστέγων

Πιο συγκεκριμένα, ο Οδηγός όριζε ότι απαιτείται να υλοποιηθεί σε επίπεδο Περιφέρειας:

- Τουλάχιστον μία Ομάδα Εστιασμένης Συζήτησης (Focus group) με Συντονιστές Κέντρων Κοινότητας και Παραρτημάτων. Ειδικά μάλιστα στην περίπτωση των Περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας προτεινόταν η διοργάνωση δύο (2) τουλάχιστον focus groups.
- Μία Ομάδα Εστιασμένης Συζήτησης (focus group) με τα στελέχη των φορέων λειτουργίας των Δομών Αστέγων.
- Μία Ομάδα Εστιασμένης Συζήτησης (focus group) με στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΕΠ που είχαν, ή έχουν εμπλοκή στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.
- Μία Ομάδα Εστιασμένης Συζήτησης με αρμόδια στελέχη της Περιφέρειας, που μπορεί να περιλαμβάνουν στελέχη της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας και του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης (όπου υπάρχουν).

Ενώ επίσης περιελάμβανε συγκεκριμένο οδηγό συζήτησης για κάθε μία από τις ομάδες αυτές.

Σχετικά με τις ομάδες εστίασης των Συντονιστών ΚΚ και Παραρτημάτων, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προέβη στη διοργάνωση 3 ομάδων εστίασης με γνώμονα τον καλύτερο συντονισμό της κάθε ΟΕΣ, την εξασφάλιση περισσότερου χρόνου ανά συμμετέχοντα και την πληρέστερη άντληση πληροφοριών.

2.2.2.1 Εξειδίκευση των ΟΕΣ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εξειδίκευσε τις παραπάνω οδηγίες για την εφαρμογή τους στην περίπτωση της ΠΚΜ. Η εξειδίκευση αφορούσε:

- στη μέθοδο υλοποίησης,
- στη χρονική διάρκεια και
- στην επιλογή συμμετεχόντων.

A) Μέθοδος υλοποίησης

Ως προς τη μέθοδο υλοποίησης, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψη, τόσο τους περιορισμούς για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid 19, όσο και τα οφέλη υλοποίησης διαδικτυακών συναντήσεων, επέλεξε τη διεξαγωγή των ΟΕΣ μέσω της πλατφόρμας ZOOM. Η συγκεκριμένη πλατφόρμα παρέχει τη δυνατότητα σύγχρονης συζήτησης με χρήση βίντεο και παρουσιάσεων, καθώς και βιντεοσκόπησης, διευκολύνοντας τη συμμετοχή, καθώς επιτρέπει στους συμμετέχοντες να είναι σε χώρο της επιλογής τους, χωρίς να υπάρχει ανάγκη μετακίνησης.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης επέλεξε να γίνει καταγραφή των ΟΕΣ τόσο μέσω βιντεοσκόπησης, όσο και με την καταγραφή σημειώσεων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της ΟΕΣ.

Σε κάθε συνεδρία συμμετείχαν τουλάχιστον δύο ερευνητές που είχαν καλή γνώση του Οδηγού Συζήτησης με διαφορετικούς ρόλους. Ο ένας ερευνητής συντόνιζε τη συζήτηση και διασφάλιζε αφενός τη συμμετοχή όλων των συνεντευξιαζόμενων, και αφετέρου την απάντηση των σχετικών ερωτημάτων, ενώ ο άλλος ερευνητής ήταν επιφορτισμένος με την αναλυτική καταγραφή σημειώσεων. Όλοι οι ερευνητές είχαν τη δυνατότητα να κάνουν διευκρινιστικές ερωτήσεις όπου έκριναν ότι ήταν απαραίτητο.

B) Χρονική διάρκεια

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης καθόρισε τη χρονική διάρκεια της συζήτησης στα 90' λαμβάνοντας υπόψη δύο κυρίως παράγοντες:

- τη διασφάλιση αρκετού χρόνου για τη συμμετοχή όλων,
- τη διασφάλιση της προσοχής των συμμετεχόντων.

Η ορθότητα της συγκεκριμένης επιλογής επιβεβαιώθηκε και εκ του αποτελέσματος, καθώς μόνο σε μία ΟΕΣ ο χρόνος ξεπέρασε τα 90 λεπτά. Ο χρόνος ήταν δυνατό να περιοριστεί, παρά τον πολύ εκτεταμένο αριθμό ερωτήσεων, καθώς σε όλες τις περιπτώσεις ΟΕΣ, εκτός των ΚΚ, ο αριθμός των συμμετεχόντων ήταν μικρός και κατά συνέπεια ήταν δυνατό να καλυφθούν όλες οι ερωτήσεις. Στην περίπτωση των ΟΕΣ που οι ομάδες ήταν μεγάλες και η διαχείριση δυσκολότερη, ο Σύμβουλος επέλεξε να περιορίσει τη θεματολογία με στόχο την ικανοποιητική κάλυψη των εξεταζόμενων ερωτημάτων.

Ως προς τον χρονικό προγραμματισμό των ΟΕΣ, η επιλογή της ημερομηνίας και ώρας διεξαγωγής τους έγινε με μία σειρά επικοινωνιών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και στη συνέχεια στις περισσότερες των περιπτώσεων μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Γ) Επιλογή συμμετεχόντων

Ο Οδηγός Αξιολόγησης έθετε μία σειρά δικλίδων ασφαλείας σχετικά με τον αριθμό και το προφίλ των συμμετεχόντων στις ΟΕΣ. Ειδικότερα, εκτός από τις συγκεκριμένες ομάδες όριζε στην περίπτωση των ΚΚ, ότι αφενός οι ΟΕΣ δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα 10-15 άτομα, και ότι αφετέρου «στην περίπτωση των Κέντρων Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά υποχρεωτική κρίνεται και η συμμετοχή στην ομάδα συζήτησης του Διαμεσολαβητή».

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες της υλοποίησης των διαδικτυακών συναντήσεων επέλεξε οι ομάδες να μην περιλαμβάνουν πάνω από εννέα (9) άτομα. Η επιλογή αυτή κρίθηκε αναγκαία εξαιτίας των περιορισμών που τίθενται στο συντονιστή λόγω του διαδικτυακού χαρακτήρα της συνάντησης.

Στις περιπτώσεις εκτός των ΚΚ, ο αριθμός των συμμετεχόντων εκ των πραγμάτων ήταν περιορισμένος λόγω του αριθμού των εν δυνάμει συμμετεχόντων.

Τα ΚΚ που εξετάστηκαν επιλέχθηκαν βάσει μία σειράς κριτηρίων ενώ στη συνέχεια έγινε οργάνωση των συμμετεχόντων για τη βελτιστοποίηση της θεματικής της συζήτησης και του αριθμού συμμετεχόντων.

Τα κριτήρια που επιλέχθηκαν για τη διαμόρφωση της σύνθεσης των ΟΕΣ για τα ΚΚ, βασίστηκαν:

- Στα δημογραφικά χαρακτηριστικά των Δήμων,
- Στον αστικό, περιαστικό ή αγροτικό χαρακτήρα των Δήμων,
- Στη διασφάλιση τουλάχιστον 1 ΚΚ από κάθε Περιφερειακή Ενότητα,
- Στο αν το ΚΚ διέθετε παράρτημα Ρομά ή ΚΕΜ,
- Σε μία σειρά ερωτήσεων του οδηγού συζήτησης και συγκεκριμένα:
 - Στον υψηλό αριθμό ωφελούμενων σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη,
 - Στην υψηλή παροχή υπηρεσιών πυλώνα Γ,
 - Στην συμπερίληψη Δήμων με απομακρυσμένες περιοχές,
 - Στην συμπερίληψη ΚΚ με δυναμικές συνεργασίες με άλλους φορείς.

Εν τέλει, οι Ομάδες που δημιουργήθηκαν ήταν οι παρακάτω:

- Ομάδα ΚΚ με Παράρτημα ΚΕΜ, Ρομά (διασφαλίστηκε η συμμετοχή και των διαμεσολαβητών), αστικός, αγροτικός χαρακτήρας:

- Δήμος Θεσσαλονίκης
- Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου
- Δήμος Αλεξάνδρειας
- Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης
- Κριτήριο Ωφελούμενων, Απομακρυσμένων περιοχών, αστικού και αγροτικού Χαρακτήρα:
 - Δήμος Δέλτα
 - Δήμος Αριστοτέλη
 - Δήμος Κιλκίς
 - Δήμος Έδεσσας
 - Δήμος Θεσσαλονίκης – Ανατολικός τομέας
 - Δήμος Κατερίνης
- Κριτήριο παροχής υπηρεσιών πυλώνα Γ, Δυναμικές Συνεργασίες, Περιαστικός χαρακτήρας:
 - Δήμος Νεάπολης - Συκεών
 - Δήμος Θερμαϊκού
 - Δήμος Σερρών
 - Δήμος Παύλου Μελά

2.2.2.2 Υλοποίηση των ΟΕΣ

Στην ενότητα αυτή περιγράφεται ο τρόπος που διεξήχθησαν οι ημιδομημένες συνεντεύξεις σε 29 άτομα που έχουν κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση των αξιολογούμενων πράξεων, προκειμένου να γίνει εις βάθος κατανόηση αφενός των ζητημάτων που δεν είναι δυνατό να αναδειχθούν μέσω ποσοτικών μεθόδων, και αφετέρου των αντιλήψεων τους σχετικά με το αν και κατά πόσο η υλοποίηση των αξιολογούμενων πράξεων ήταν αποτελεσματική για την αντιμετώπιση των αναγκών των ωφελούμενων και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Η υλοποίηση των ΟΕΣ διαδικτυακά μεταξύ 14 και 27 Απριλίου 2021 έγινε χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και χωρίς κάποια δυσκολία από τους συμμετέχοντες ως προς τη χρήση της πλατφόρμας ZOOM.

Ο σχετικά μικρός αριθμός των **συμμετεχόντων** βοήθησε στη διαχείριση και το συντονισμό των ΟΕΣ. Η συμμετοχή και το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων κρίθηκε ικανοποιητικό. Ελάχιστοι μόνο δε συμμετείχαν έντονα και ενεργά στη συζήτηση. Επιπλέον, δεν παρατηρήθηκαν σε μεγάλο βαθμό προβλήματα σύνδεσης με την πλειονότητα των συμμετεχόντων να έχουν ικανοποιητική συνδεσιμότητα. Σημαντικό, αλλά αναμενόμενο εμπόδιο ήταν η τηλεργασία που στην περίπτωση των γονέων δημιούργησε μικρές διακοπές στη ροή της συζήτησης.

2.2.3 Προκαταρκτική Παρουσίαση Ευρημάτων από τις Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης

Οι ΟΕΣ που υλοποιήθηκαν εξέτασαν μία εκτεταμένη σειρά από θέματα που αφορούσαν στην υλοποίηση των δράσεων, τα οποία επιπλέον εντοπίζονται σε διαφορετικά επίπεδα υλοποίησης. Ως εκ τούτου, σχετίζονται με πολλαπλά αξιολογικά ερωτήματα και στόχο έχουν, στο πλαίσιο της τριγωνοποίησης της έρευνας, να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα σε συνδυασμό με την ανάλυση των άλλων πρωτογενών και δευτερογενών στοιχείων. Η παρακάτω ενότητα παρουσιάζει συνοπτικά τα σημαντικότερα σημεία των ΟΕΣ.

Αναλυτικά τα ευρήματα των ΟΕΣ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8 (Παράρτημα).

2.2.3.1 ΟΕΣ Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΠ ΠΚΜ)

Τα στελέχη της ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ διευκρίνισαν τη διαδικασία επιλογής και εξειδίκευσης των πράξεων και ανέλυσαν το σκεπτικό βάσει του οποίου χρηματοδοτήθηκαν οι επιμέρους δράσεις. Τα στελέχη επισήμαναν τις δυσκολίες που παρουσιάζονται σχετικά με τη διαχείριση των πολλών, μικρού προϋπολογισμού δράσεων στο πλαίσιο του ΕΚΤ, αλλά και των επιμέρους δυσκολιών ανά κατηγορία δομής ως προς τον διοικητικό φόρτο των εργαζομένων. Αναγνώρισαν ότι οι αδυναμίες του γεωπληροφοριακού συστήματος επιτείνουν τον φόρτο εργασίας των στελεχών των δομών, ενώ επίσης δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση της επίδρασης των δομών με μεθόδους που κάνουν χρήση αντιπαραδείγματος. Τα στελέχη επιπλέον ανέφεραν ότι στην παρούσα προγραμματική περίοδο μεγαλύτερη βαρύτητα δόθηκε στην επείγουσα αντιμετώπιση των αναγκών με προνοιακού χαρακτήρα παρεμβάσεις, που ωστόσο συνοδεύταν επίσης και από δράσεις για την επανενεργοποίηση των ωφελούμενων επαγγελματικά και κοινωνικά. Η επιλογή της στήριξης των άμεσων αναγκών των ωφελούμενων, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε περιφερειακό, αξιολογήθηκε από τα στελέχη ως δικαιολογημένη λόγω της έντονης οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, που αύξησε εξαιρετικά σημαντικά την ανεργία και έθεσε ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού σε επίπεδο ακραίας φτώχειας, καθιστώντας την αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών εξαιρετικά επείγουσα. Επιπλέον, παρότι αναγνώρισαν ότι σε κάποιο βαθμό αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στις επόμενες περιόδους, σημείωσαν ότι η ζήτηση υπηρεσιών για επείγουσα κάλυψη αναγκών θα είναι έντονη μετά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης.

2.2.3.2 ΟΕΣ Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Στη συγκεκριμένη ΟΕΣ συμμετείχε ένα άτομο από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας και ένα μέλος της ομάδας έργου του αναδόχου του έργου του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης. Από τον Ανάδοχο του έργου επισημάνθηκε ότι η υλοποίηση των πράξεων και γενικότερα των πολιτικών κοινωνικής ένταξης σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τη διαχειριστική ικανότητα των δήμων γεγονός που οδηγεί σε ανισότητες ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Επισημάνθηκε ότι υπάρχουν κενά σχετικά με την υλοποίηση δράσεων και των γεωπληροφοριακό σύστημα που μπορεί να οδηγούν σε αποκλεισμό ατόμων που έχουν ανάγκη τη συνδρομή των δομών των αξιολογούμενων πράξεων. Τέλος, επισημάνθηκε ότι η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών των κοινωνικών δομών και η ενδυνάμωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των ομάδων στόχων θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα στον ανασχεδιασμό δράσεων.

2.2.3.3 ΟΕΣ Συντονιστών Κέντρων Κοινότητας

Οι ΟΕΣ των Συντονιστών των Κέντρων Κοινότητας ήταν οι πιο εκτεταμένες ως προς την συμμετοχή και συζήτηση. Οι συντονιστές των ΚΚ αναγνωρίζουν τη σημασία των ΚΚ στην υλοποίηση των πολιτικών ένταξης και εκτιμούν ότι η ανάπτυξη των ΚΚ στη μορφή που έλαβαν στην συγκεκριμένη προγραμματική περίοδο ήταν μία ορθή επιλογή. Αναγνωρίζουν επιπλέον τον κεντρικό ρόλο του ΚΕΑ/ΕΕΑ στην λειτουργία τους, όπως επίσης και της σημασία του για τον εντοπισμό και άλλων αναγκών των ωφελούμενων μέσω αυτού. Οι συντονιστές ειδικών ομάδων πληθυσμού (Μεταναστών και Ρομά) δεν ανέδειξαν σημαντικά ζητήματα υλοποίησης. Αντίθετα, ανέφεραν ότι τα σχετικά Παραρτήματα λειτουργούν και σαν πρώτο σημείο επαφής για πληθώρα ζητημάτων των πληθυσμών αυτών. Η πλειοψηφία των συντονιστών ανέφερε ότι ενώ η επιλογή των διαφορετικών ειδικοτήτων για τη στελέχωση ήταν ικανοποιητική, υπήρχε

ιδιαίτερα έντονος φόρτος εργασίας με πολύ περισσότερους ωφελούμενους από τον σχεδιασμό. Το γεγονός αυτό μειώνει την αποτελεσματικότητα των ΚΚ και τα καθιστά γραφεία διεκπεραίωσης διοικητικών καθηκόντων δίχως να δίνεται η δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης και παρακολούθησης των ωφελούμενων και κατά συνέπεια ενεργοποίησής τους. Το γεγονός αυτό περιορίζει την πολιτική των ΚΚ σε πολιτική επιδοματικού χαρακτήρα παρότι δεν ήταν αυτός ο σχεδιαζόμενος ρόλος. Ως προς τη πανδημία σχεδόν το σύνολο των συμμετεχόντων ανέφερε ότι υπάρχει συνδυασμός αυξημένων αναγκών και ταυτόχρονα δυσκολίας στην πρόσβαση.

2.2.3.4 ΟΕΣ Συντονιστών Δομών Αστέγων

Οι Δομές Αστέγων έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν πύλη εισόδου για νέους ωφελούμενους που βρίσκονται σε δυσχερέστερη θέση σε σχέση με τους ωφελούμενους των ΚΚ. Η βασική τους λειτουργία είναι η αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών, αλλά δευτερογενώς – κυρίως το υπνωτήριο – λειτουργούν υποστηρικτικά για την επανενεργοποίηση των ωφελούμενων και την επιστροφή τους στην εργασία. Οι ανάγκες που καλύπτουν οι δομές αυτές είναι εκτεταμένες και η ζήτηση είναι υψηλότερη από αυτήν που μπορούν να καλύψουν. Υπάρχει σαφής αποκλεισμός μεταναστών και προσφύγων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα, παρότι οι δομές εξυπηρετούν μεγάλο αριθμό ατόμων από αυτές τις ομάδες. Οι συνεντευξιαζόμενοι εκτιμούν ότι οι εν λόγω δομές είναι απολύτως αναγκαίες για την ΠΚΜ και θα πρέπει να στηριχθούν και μετά το πέρας της προγραμματικής περιόδου, ενώ επίσης θεωρούν ότι την επόμενη περίοδο, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας, οι ανάγκες θα αυξηθούν.

2.2.4 Παρουσίαση βασικών ευρημάτων από την έρευνα των Συντονιστών των Δομών⁹

2.2.4.1 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Δομών ΚΗΦΗ

2.2.4.1.1 Ενότητα Β: Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Τα ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 55 άτομα, εκ των οποίων τα 12 είναι νοσηλευτές, τα 21 επιμελητές/-τριες πρόνοιας ή κοινωνικοί φροντιστές, 6 άτομα είναι απόφοιτοι ΔΕ/ ΙΕΚ / ΥΕ, 4 άτομα απασχολούνται ως οδηγοί και 12 άτομα είναι βοηθητικό προσωπικό.

Η αριθμητική στελέχωση των Δομών ΚΗΦΗ, αξιολογήθηκε από τους συντονιστές ως σχετικά επαρκής (ΜΟ=3,375, ΤΑ=0,518). Επίσης, με όμοιο βαθμό αξιολογήσαν και τη σύνθεση των ειδικοτήτων (ΜΟ=3,125, ΤΑ=0,835).

Η πλειοψηφία των ΚΗΦΗ κρατούν δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ) ή/ και δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ). Στο 27,3% των συντονιστών ή στο 75% των περιπτώσεων, τηρούν και αρχεία με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά ωφελούμενων (στοιχεία ένταξης σε ευάλωτη ή ειδική κοινωνική ομάδα του πληθυσμού). Η καθολική πλειοψηφία των συντονιστών (100%) δήλωσαν ότι τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή και βοηθητικά για την δημιουργία των αναφορών της δομής και την ενημέρωση του ΟΠΣ.

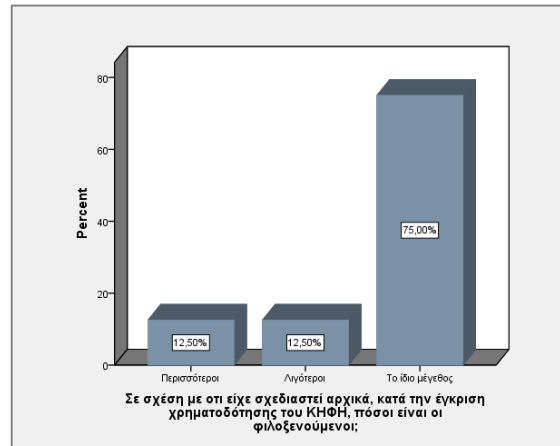
⁹ Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια συνοπτική αποτύπωση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Η συνολική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας των ερωτηματολογίων βρίσκεται στο Παράρτημα. Τα λεκτικά ακολουθούν επακριβώς τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου

2.2.4.1.2 Ενότητα Γ: Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Η μέση μέγιστη δυναμικότητα των δομών ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ είναι 31 άτομα ανά δομή. Συνολικά εξυπηρετούνται στις δομές ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ 247 άτομα. Ο μέσος αριθμός ωφελούμενων ανά δομή ΚΗΦΗ κατά την περίοδο 2017-2019 είναι τα 35 άτομα, ενώ η μέση μέγιστη δυναμικότητα είναι 31 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ΚΗΦΗ κατά μέσο όρο βοηθούν **άτομα μη αυτοεξυπηρετούμενα και μερικώς αυτοεξυπηρετούμενα** (ΜΟ=22 μη εξυπηρετούμενα άτομα, ΜΟ=17 μερικώς αυτοεξυπηρετούμενα). Ως προς το ασφαλιστικό τους καθεστώς, η συντριπτική πλειοψηφία των ωφελούμενων είναι ασφαλισμένοι.

Σε σχέση με ότι είχε σχεδιαστεί αρχικά, κατά την έγκριση χρηματοδότησης του ΚΗΦΗ, ο αριθμός των ωφελούμενων είναι ο ίδιος σύμφωνα με το 75% των συντονιστών. Το 12,5% δήλωσε ότι είναι μεγαλύτερος, σε σχέση με ότι είχε σχεδιαστεί αρχικά και το υπόλοιπο 12,5% δήλωσαν ότι είναι μικρότερος.

Οι υπηρεσίες που αναπτύσσονται / προσφέρονται στους ωφελούμενους αφορούν ένα ευρύ φάσμα. Δράσεις δημιουργικής απασχόλησης προσφέρονται σύμφωνα με την καθολική πλειοψηφία των συντονιστών σε καθημερινή βάση.

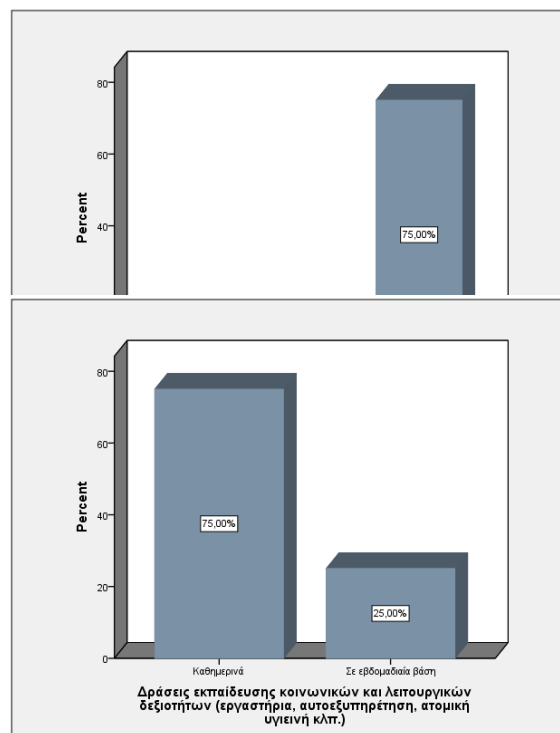

Σε καθημερινή βάση προσφέρονται επίσης

- υπηρεσίες όπως πρωινό στο 87,5% των περιπτώσεων και γεύμα στο 75% των περιπτώσεων
- δράσεις εκπαίδευσης κοινωνικών και λειτουργικών δεξιοτήτων (75% των συντονιστών),
- νοσηλευτική φροντίδα από όλα τα ΚΗΦΗ.

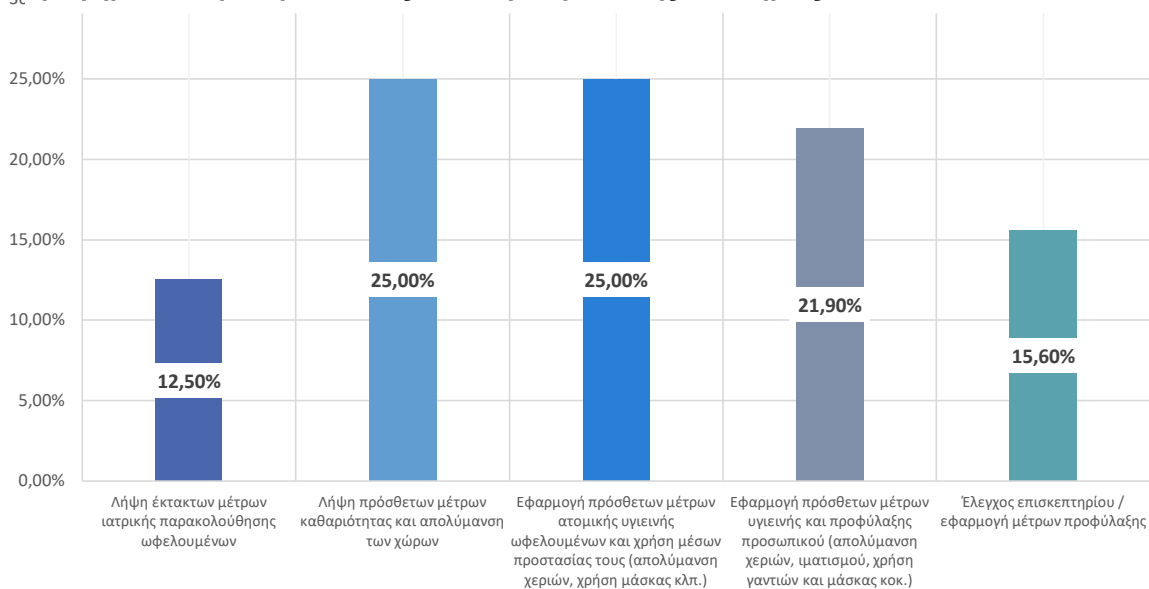
Σε εβδομαδιαία βάση προσφέρονται εργοθεραπείες / φυσικοθεραπείες (50% των συντονιστών). Κατά περίπτωση ή οπότε απαιτηθεί προσφέρονται δράσεις ψυχαγωγίας (75% περιπτώσεων), ιατρική επίσκεψη / εξέταση, συνταγογράφηση φαρμάκων (62,5% των περιπτώσεων), υποστήριξη από ψυχολόγο (62,5%), ενώ στο 75% των περιπτώσεων παρέχεται και η κάλυψη εξωτερικών υποχρεώσεων. Η μεταφορά από και προς το σπίτι παρέχεται κατά περίπτωση στο 50% των περιπτώσεων, ενώ στο 25% των περιπτώσεων δεν παρέχεται αυτή η υπηρεσία. Το ίδιο ισχύει και με την εκπαίδευση συγγενών σε θέματα φροντίδας & στήριξης των ωφελούμενων.

Κατά τη φάση της πανδημίας, **όλες οι δομές** εφάρμοσαν μέτρα προστασίας, το 25% αυτών των δομών εφάρμοσαν και **πρόσθετα μέσα**

ατομικής υγιεινής και προφύλαξης προσωπικού, καθώς και πρόσθετα μέτρα καθαριότητας και απολύμανση των χώρων. Στο 21,9% των δομών εφαρμόστηκαν πρόσθετα μέτρα υγιεινής και προφύλαξης προσωπικού (απολύμανση χεριών, ιματισμού, χρήση γαντιών και μάσκας κοκ.)

30 **Γράφημα 1 Μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας**

Αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας το 87,5% των συντονιστών, δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας. Οι υπηρεσίες/φορείς ή δομές για τις οποίες: (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής παρουσιάζονται στον Πίνακα 2. Φαίνεται ότι σε ποσοστό 30% κατά μέσο όρο υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης με όλους τους φορείς που παρουσιάζονται στον Πίνακα. Τα ΚΗΦΗ έχουν υλοποιήσει δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης κυρίως με Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (100%), Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ (100%), έκκλησιαστικά ιδρύματα (87,5%), Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου και της Περιφέρειας (87,5%), άλλα ΚΗΦΗ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας (87,5%).

Πίνακας 2 Συνεργασίες με άλλες δομές ή υπηρεσίες

	Υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης	Υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης
Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου και της Περιφέρειας	37,5	85,7
Κέντρο Κοινότητας	12,5	37,5
Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών και Παραρτήματα	25	25
ΚΑΠΗ / ΚΔΗΦ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας	37,5	75
Άλλα ΚΗΦΗ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας	37,5	87,5
Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης	25	100
Άλλες δομές παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ)	12,5	62,5
Εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων με εστίαση στην ειδική αγωγή	12,5	50

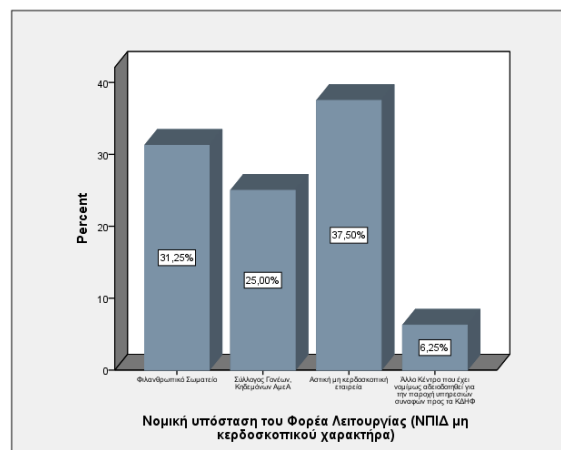
Πνευματικά Κέντρα / Πολιτιστικοί σύλλογοι	25	87,5
Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί, ΚοιΣΠΕ	25	100
Νοσοκομεία	12,5	37,5
Μονάδες πρωτοβάθμιας υγείας	25	75
Εκκλησιαστικά ιδρύματα	37,5	87,5

Σημείωση: Τα ποσοστά αφορούν τις καταφατικές απαντήσεις που δοθήκαν. Η ερώτηση ήταν διχοτομική (ΝΑΙ/ ΟΧΙ).

2.2.4.2 Ερωτηματολογία Συντονιστών ΚΔΗΦ

Τα ΚΔΗΦ της ΠΚΜ είναι 14 δομές, οι οποίες συμμετείχαν όλες στην έρευνα. Η νομική υπόσταση του Φορέα Λειτουργίας είναι:

- φιλανθρωπικά σωματεία σε ποσοστό 31,3% (5 δομές)
- το 25% (4 δομές) είναι Σύλλογοι Γονέων, Κηδεμόνων ΑμεΑ,
- το 37,5% (6 δομές) είναι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες
- το 6,3% (1 δομή) ανήκουν στην κατηγορία άλλο Κέντρο που έχει νομίμως αδειοδοτηθεί για την παροχή υπηρεσιών συναφών προς τα ΚΔΗΦ.

2.2.4.2.1 Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

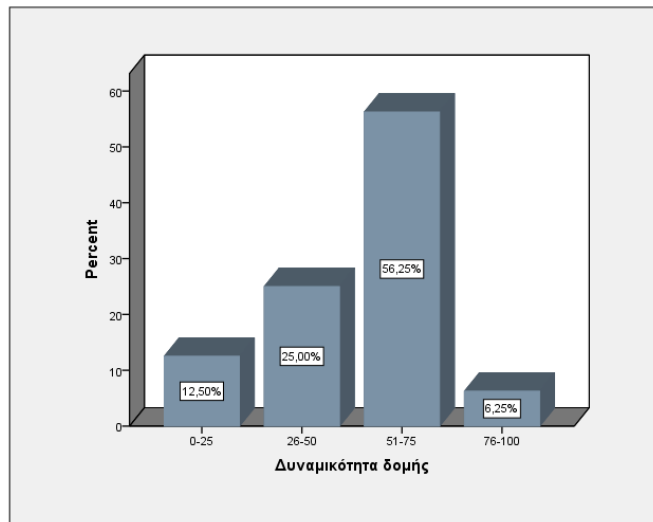
Ο αριθμός των στελεχών που απασχολούνται είναι συναθροιστικά περίπου 323 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων. Ειδικότερα, απασχολούνται γιατροί (18), κοινωνικοί λειτουργοί (25 άτομα), ψυχολόγοι (23 άτομα), βοηθητικό προσωπικό (33 άτομα), εκπαιδευτές (42 άτομα), βοηθοί νοσοκόμου (29 άτομα). Άλλες ειδικότητες που απασχολούνται είναι οδηγοί, διοικητικό προσωπικό, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές, καθηγητές προσαρμοσμένης φυσικής αγωγής κτλ.

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας οι δομές ΚΔΗΦ είναι πολύ καλά στελεχωμένες. Αυτό προκύπτει και από τις απαντήσεις των συντονιστών αναφορικά με την επάρκεια των ΚΔΗΦ, όπου η μέση βαθμολογία αναφορικά με την επάρκεια της στελέχωσης των δομών συνολικά φαίνεται ότι ως προς τον αριθμό των στελεχών, είναι από σχετικά ως πολύ επαρκής ($\bar{x}=3,750$, $std =0,447$). Αντιστοίχως ισχύει και για τα αποτελέσματα αναφορικά με την επάρκεια της σύνθεσης των ειδικοτήτων ($\bar{x}=3,667$, $std =0,488$).

Η παρακολούθηση των ωφελούμενων γίνεται στο 68,8% (% απαντήσεων) μέσω της τήρησης δημογραφικών στοιχείων αιτούντων συνδρομής (28,2% του δείγματος), στο 93,8% (% απαντήσεων) μέσω της τήρησης δημογραφικών στοιχείων ωφελούμενων (38,5% του δείγματος) και στο 81,3% (% απαντήσεων & 33,3% του δείγματος) από κοινωνικά χαρακτηριστικά ωφελούμενων. Η καθολική πλειοψηφία (100%) των συντονιστών απάντησαν ότι τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για τη δημιουργία των αναφορών της δομής και την ενημέρωση του ΟΠΣ.

2.2.4.2.2 Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

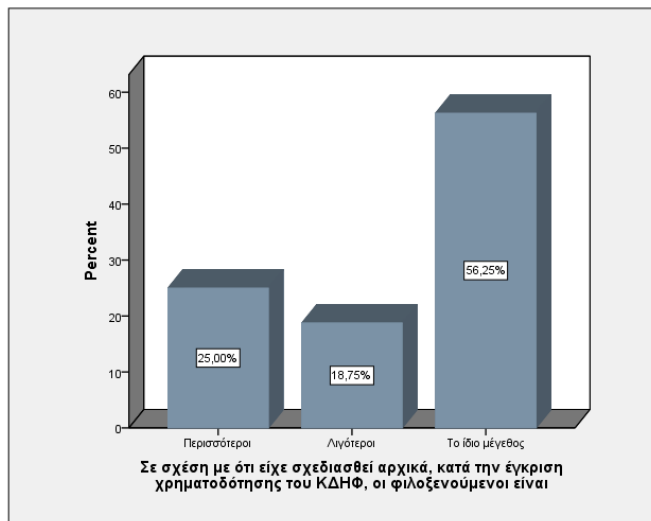
Συνολικά, ο μέσος όρος δυναμικότητας των δομών είναι 53,8, ενώ οι περισσότερες δομές αναφέρουν δυναμικότητα 52 ατόμων. Το 25% δήλωσαν δυναμικότητα κάτω από 33, ενώ το 50% των δομών δήλωσαν δυναμικότητα 52. Ειδικότερα, το 56,3% των δομών έχουν δυναμικότητα 51-75, ενώ το 25% των δομών έχουν δυναμικότητα 26-50 ατόμων. Από τους εξυπηρετούμενους στα ΚΔΗΦ συνολικά 503 άτομα είναι μέσω ΕΣΠΑ και 255 εκτός ΕΣΠΑ. Κατά μέσο όρο στο σύνολο των ωφελούμενων τα 31 άτομα είναι μέσω ΕΣΠΑ.

Σε σχέση με ό,τι είχε σχεδιασθεί αρχικά, κατά την έγκριση χρηματοδότησης του ΚΔΗΦ οι ωφελούμενοι είναι το ίδιο μέγεθος σε

ποσοστό 56,25%, Το 25% των συντονιστών δήλωσαν ότι οι ωφελούμενοι είναι περισσότεροι και το 18,75% δήλωσαν ότι είναι λιγότεροι.

Οι λόγοι που παρατηρούνται αυτές οι αποκλίσεις σύμφωνα με τους συντονιστές είναι ότι ορισμένες οικογένειες ωφελούμενων προτιμούν χρηματοδότηση ΕΣΠΑ για πρόγραμμα ΚΔΑΠ και όχι ΚΔΗΦ, υπάρχουν νέες εγγραφές, αποχωρήσεις ή θάνατοι. Σημαντικός λόγος αναδεικνύεται επίσης και η καθυστέρηση αναπλήρωσης λόγω κορωνοϊού.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ωφελούμενους και τη συχνότητα παροχής τους είναι σχεδόν σε καθημερινή βάση για όλα τα ΚΔΗΦ της ΠΚΜ. Καθημερινά παρέχονται μεταφορά ωφελούμενων από και προς το Κέντρο, διαμονή και διατροφή (πρόχειρο γεύμα) και εκπαίδευση στην αυτοεξυπηρέτηση και στην εκμάθηση δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής από όλα τα ΚΔΗΦ. επίσης, κατά πλειοψηφία παρέχονται καθημερινά, εργοθεραπείες (73,3%), δημιουργική απασχόληση και δραστηριότητες κοινωνικοποίησης

(81,3%), καθώς και ατομική ή ομαδική άσκηση (66,7%). Εκτός των προβλεπόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών οι συντονιστές έχουν σημειώσει και μια σειρά άλλων υπηρεσιών που έχουν αναπτύξει, όπως: μεταφορά σε γιατρό, ατομική υγιεινή σε καθημερινή βάση. Επίσης, παρέχονται προγράμματα πολυαισθητηριακής υποστήριξης, διάφορες δραστηριότητες, μουσικοκινητική, θέατρο, θεραπευτική ιππασία, μαγειρική, υδροθεραπεία, περίπατοι, εκδρομές, πρόγραμμα θερινών διακοπών και παρεμβατική φροντίδα στο σπίτι, καθώς και εκπαίδευση επαγγελματιών.

Οι συντονιστές σε σχέση με τα επιμέρους προβλήματα ή ελλείψεις που αντιμετωπίζουν κατά την παροχή υπηρεσιών διατύπωσαν στο 40% των περιπτώσεων ότι έχουν προβλήματα κατά

τη μεταφορά ωφελούμενων από και προς το Κέντρο, στο 20% των περιπτώσεων ότι αντιμετωπίζουν ζητήματα από τις εργοθεραπείες και στο 40% κατά τη συμμετοχή σε προγράμματα ψυχαγωγίας, πολιτισμού και άθλησης. Για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι συντονιστές σχολίασαν κατά περίπτωση ότι τόσο στα απομακρυσμένα χωριά της Περείας άλλα και σε απομακρυσμένες περιοχές της Θεσσαλονίκης (Περαία, Τρίλοφος, Μηχανιώνα) καθίσταται δύσκολη η μετακίνηση των ωφελούμενων.

Εν συνεχεία, αν και συνολικά δεν εντοπίζονται καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της Πράξης (87,50%), τμήμα των συντονιστών επισήμανε συγκεκριμένα προβλήματα που συναντώνται κατά την απορρόφηση των πόρων: όπως η μεταφορά των πιστώσεων από έτος σε έτος και η έγκριση τους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Διαφορετικές απόψεις διατυπώθηκαν και για την εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους. Το 62,5% των συντονιστών δήλωσε ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι, ενώ το 86,7% δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισαν προβλήματα από την υιοθέτηση και εφαρμογή του μοναδιαίου κόστους. Το σημαντικότερο πρόβλημα που ανέκυψε από την υιοθέτηση και την εφαρμογή του μοναδιαίου κόστους, αφορά στην έλλειψη επαρκούς κάλυψης του κόστους μετακίνησης και μεταφοράς των ωφελούμενων λόγω των μεγάλων αποστάσεων που πρέπει να καλύπτονται καθημερινά.

Επιμέρους προτάσεις που διατυπώθηκαν είναι:

- εκτίμηση του κόστους στα 880€ - 900€ μηνιαίως, καθώς οι περισσότεροι μήνες έχουν 22 εργάσιμες ημέρες,
- επιπλέον αποζημίωση για τους ωφελούμενους που μένουν σε απομακρυσμένες περιοχές,
- επανεξέταση του πλαισίου για τον όρο του ελάχιστου αριθμού παρουσιών ώστε να μην "χάνεται" το σύνολο του ποσού σε περίπτωση μη συμπλήρωσης των 15 παρουσιών το μήνα καθώς έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές δαπάνες,
- δικαιότερη κατανομή του κόστους, καθώς κάποιες δομές παρέχουν πολλαπλές υπηρεσίες και αυτό αυξάνει το κόστος.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τα μέτρα που έλαβαν οι δομές για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων κατά το διάστημα που παρέμειναν κλειστές λόγω της πανδημίας. Η ανάλυση των πολλαπλών απαντήσεων παρουσιάζεται στον Πίνακα 3. Η καθολική πλειοψηφία δήλωσε ότι προσπάθησαν να κάνουν τηλεφωνική συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη. Στο 81,3% των περιπτώσεων δήλωσαν ότι έκαναν τηλεφωνική υποστήριξη δικαστικών συμπαραστατών, επιτρόπων και ασκούντων την επιμέλεια αλλά και ηλεκτρονική επικοινωνία με ωφελούμενους. Στο 75% των περιπτώσεων (18,5%) του δείγματος έκαναν υποστήριξη στο σπίτι από στελέχη των δομών, ενώ στο 62,5% των περιπτώσεων γινόταν ηλεκτρονική επικοινωνία με τους δικαστικούς συμπαραστάτες, επιτρόπους και ασκούντες την επιμέλεια ωφελούμενων.

Πίνακας 3 Μέτρα κάλυψης αναγκών

	%	% περιπτώσεων
Τηλεφωνική συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη ωφελούμενων	24,6%	100,0%
Τηλεφωνική υποστήριξη δικαστικών συμπαραστατών, επιτρόπων και ασκούντων την επιμέλεια	20,0%	81,3%
Ηλεκτρονική επικοινωνία με ωφελούμενους	20,0%	81,3%
Ηλεκτρονική επικοινωνία με δικαστικούς συμπαραστάτες, επιτροπούς και ασκούντες την επιμέλεια ωφελούμενων	15,4%	62,5%
Υποστήριξη στο σπίτι από στελέχη της δομής	18,5%	75,0%
Υποστήριξη των ωφελούμενων σε συνεργασία με άλλη δομή	1,5%	6,3%

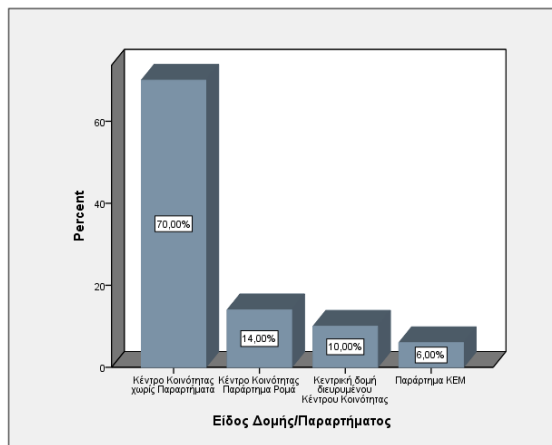
2.2.4.2.3 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Στα πλαίσια των συνεργασιών με άλλες υπηρεσίες ή φορείς οι συντονιστές απάντησαν αν και κατά πόσο (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι δομές φαίνεται να έχουν αναπτύξει συνεργασία με τους περισσότερους φορείς, είτε υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας είτε υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης. Ως προς αυτήν τη διάσταση, οι συντονιστές φαίνεται να έχουν πετύχει σε σχετικά υψηλό βαθμό τους στόχους της Δημοσιότητας και της Κοινωνικής Δικτύωσης. Αξίζει επιπλέον να σημειωθεί ότι οι συντονιστές έχουν κατορθώσει να δημιουργήσουν συνεργασίες και με άλλους φορείς όπως είναι τα πνευματικά κέντρα, η Τροχαία (αφορά την πόλη της Βέροιας), τα Γενικά Νοσοκομεία (αφορά την πόλη της Βέροιας), ερασιτεχνικές θεατρικές ομάδες, τη Λέσχη Αρχιμαγείρων Βορείου Ελλάδας, ιατρικούς και δικηγόρους συλλόγους.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το ποσοστό (%) των ωφελούμενων που παραπέμφθηκε κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση. Σε ποσοστό 72,7% δεν πραγματοποιήθηκε παραπομπή από Ίδρυμα/ Θεραπευτήριο στη Δομή. Από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας παραπέμφθηκαν περίπου το 60% των ατόμων, ενώ από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή στο 80% των περιπτώσεων δεν παραπέμφθηκε κανένα άτομο. Το μέσο ποσοστό (%) των ωφελούμενων σε ετήσια βάση, το οποίο παραπέμφθηκε από Ίδρυμα /Θεραπευτήριο στη Δομή είναι 2,9%, από Δομή στο Κέντρο Κοινότητας είναι 7,5% και από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή είναι 1,2%. Τέλος, το 85,7% των συντονιστών δήλωσε ότι έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.).

2.2.4.3 Ερωτηματολόγιο Συντονιστών Κέντρων Κοινότητας

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των Κέντρων Κοινότητας. Το 70% των δομών είναι Κέντρα Κοινότητας, το 14% είναι Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, το 10% είναι Κεντρική Δομή Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και το 6% είναι Παράρτημα ΚΕΜ.

2.2.4.3.1 Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Η πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορά την στελέχωση και εσωτερική λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας και των Παραρτημάτων αυτών. Οι ειδικότητες που απασχολούνται στα Κέντρα Κοινότητας είναι όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 4. Η βασική στελέχωση γίνεται από κοινωνικούς λειτουργούς (91). Ακολουθούν οι Ψυχολόγοι (43 άτομα και οι Πτυχιούχοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ Κοινωνικών Επιστημών (36 άτομα).

Πίνακας 4 Στελέχωση Κέντρων Κοινότητας, ΠΚΜ

	Min	Max	Σύνολο
Κοινωνικός Λειτουργός	1,00	6,00	91,00
Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Κοινωνικών Επιστημών	1,00	7,00	36,00
Ψυχολόγος	1,00	3,00	43,00
Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Οικονομικής Κατεύθυνσης ή Διοίκησης Επιχειρήσεων	1,00	2,00	15,00
Νηπιαγωγός, Εκπαιδευτικός, Ειδικός Παιδαγωγός & παρεμφερείς ειδικότητες	1,00	2,00	7,00
Επισκέπτης Υγείας/ Νοσηλεύτης/ Βοηθός Νοσηλεύτη	1,00	2,00	5,00
Διοικητικό Προσωπικό	1,00	2,00	13,00
Βοηθητικό προσωπικό	1,00	1,00	1,00
Διαμεσολαβητής για Ρομά	1,00	2,00	8,00
Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής	1,00	1,00	4,00
Νομικός (μεταναστευτικό & εργατικό δίκαιο)	1,00	1,00	6,00
Κοινωνικός Επιστήμονας	1,00	1,00	1,00
Διερμηνέας	1,00	1,00	1,00
Σύμβουλος Απασχόλησης	1,00	1,00	2,00

Ως προς το επίπεδο επιμόρφωσης, αρκετά στελέχη έχουν επιμορφωθεί συνολικά σε όλα τα ΚΚ για τις ανάγκες άσκησης των καθηκόντων τους. Τα 132 παρακολουθήσαν σεμινάρια ΕΚΔΔΑ, 20 άτομα παρακολουθήσαν ημερίδα που διοργανώθηκε από την Περιφέρεια και 87 άτομα παρακολουθήσαν άλλα σεμινάρια από άλλους φορείς. Αναφορικά με τους τομείς για τους οποίους οι συντονιστές θεωρούν ότι πρέπει να υπάρξει περαιτέρω επιμόρφωση, το 18% θεωρεί ότι ο σημαντικότερος τομέας είναι το ενιαίο γεωπληροφοριακό σύστημα, ενώ το 22% το ιεραρχεί 4^ο στη σειρά. Σεμινάρια τα οποία αφορούν το ΚΕΑ/ ΕΕΑ ιεραρχήθηκαν ως 1^η προτεραιότητας από το 22%, ενώ ως 2^η προτεραιότητας από το 34% των συντονιστών. Τα θέματα που αφορούν προνοιακά επιδόματα, ιεραρχήθηκαν ως πιο σημαντικά από το 42% των συντονιστών. Θέματα που αφορούν Ρομά, ιεραρχήθηκαν ως δεύτερης προτεραιότητας από το

26%. Θέματα μεταναστών είναι σχετικά χαμηλά στην ιεράρχηση (πέμπτα) (34%), όπως και τα σεμινάρια για θέματα που αφορούν παραδοτέα του ΚΚ (30% των συντονιστών, 6^α στη σειρά).

Συνολικά, ως προς τον αριθμό των στελεχών, οι συντονιστές δήλωσαν ότι υπάρχει σχετικά ανεπαρκής στελέχωση (MO=2,96, TA=0,807) για την ικανοποίηση του όγκου και του εύρους των αιτημάτων υποστήριξης. Αντιστοίχως, σχετική ανεπάρκεια (MO=2,860, TA=0,857) εντοπίζεται και ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων. Το επίπεδο συντονισμού με την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου είναι καλό έως πολύ καλό (MO=3,938, TA=1,156). Το ίδιο συμβαίνει και αναφορικά με το επίπεδο συντονισμού/ συνεργασίας με τους δικαιούχους (MO=3,979, TA=0,729).

Προβλήματα στον συντονισμό και τη συνεργασία με την Κοινωνική Υπηρεσία ή/και τον Δικαιούχο που αναφέρθηκαν από τους συντονιστές των ΚΚ αφορούν στις ελλείψεις σε διερμηνείς που δυσκολεύει την επικοινωνία με αλλοδαπούς δικαιούχους. Αλλά ζητήματα που εντοπίστηκαν είναι ότι δεν υπάρχει τμήμα Κοινωνικής Υπηρεσίας σε πολλούς Δήμους ή είναι υποστελεχωμένες με αποτέλεσμα να υπάρχουν δυσκολίες στη συνεργασία.

Η επόμενη δέση ερωτήσεων στη συγκεκριμένη ενότητα, αφορά στα προβλήματα που παρουσιάζει η θέση του Συντονιστή κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 5, δεν υφίστανται στατιστικά σημαντικές διαφορές σε κανένα άλλο πρόβλημα έκτος από το μεγάλο διοικητικό φορτίο, όπου παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 10% ($p\text{-value}=0.068<0.1$)¹⁰. Ειδικότερα, το μεγάλο διοικητικό φορτίο αποτελεί πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα για τα Παραρτήματα ΚΕΜ, πολύ μεγάλο πρόβλημα για τα Κέντρα Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα και τις Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας, ενώ σε μέτριο βαθμό αντιμετωπίζουν προβλήματα τα Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά. Αναφορικά με την έλλειψη χρόνου για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών συντονισμού, κοινωνικής ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ποιοτικών υπηρεσιών, όλοι οι συντονιστές αξιολογήσαν ότι αποτελεί πρόβλημα μέτριας έντασης. Δεν εντοπίζεται πρόβλημα αναφορικά με την επάρκεια των υποδομών ενώ η συνέργεια μεταξύ των στελεχών των ΚΚ είναι επίσης χωρίς προβλήματα. Επιπροσθέτως, οι συντονιστές δήλωσαν ότι δεν υπάρχουν προβλήματα αναφορικά με τα εργασιακά θέματα (άδειες, αναπληρώσεις σε περιπτώσεις ασθένειάς κτλ.).

Πίνακας 5 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή ανά τύπο Δομής

		MO	TA	Sig.
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,143	0,810	0,068
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,600	0,548	
	Παράρτημα ΚΕΜ	4,000	0,000	
	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,829	1,071	0,827

¹⁰ Κατά τη διαδικασία των ελέγχων υποθέσεων δίνεται η μηδενική υπόθεση και οι δειγματικές ενδείξεις από δείγμα μεγέθους n , η τιμή p -value (Sig.) είναι η πιθανότητα να προκύψει μια δειγματική ένδειξη η οποία είναι ίση ή περισσότερο απομακρυσμένη από τη μηδενική υπόθεση όταν η μηδενική υπόθεση είναι πραγματικά σωστή. Κανόνας για τον έλεγχο υποθέσεων: Όταν η τιμή p είναι μικρότερη από το επίπεδο σημαντικότητας α (στην περίπτωση της ανάλυσης 10%, 5% ή 1%), τότε η μηδενική υπόθεση H_0 απορρίπτεται. Για τους ελέγχους που διεξήχθησαν για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης, η μηδενική και η εναλλακτική υπόθεση σε γενικούς όρους είναι οι εξής:

$$H_0: \mu_1 = \mu_2, \text{ Δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των μέσων όρων}$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2, \text{ Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των μέσων όρων}$$

Έλλειψη χρόνου για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών συντονισμού, κοινωνικής ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ποιοτικών υπηρεσιών	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	0,951	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	0,577	
Ανεπάρκεια υποδομών (γραφείο/εξοπλισμός)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,714	0,860	0,938
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,857	1,215	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,600	1,342	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	1,732	
Προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη του ΚΚ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,657	0,873	0,580
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,057	1,083	0,344
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	1,113	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

Εκτός από τα ανωτέρω, οι συντονιστές σημειώνουν και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όπως η έλλειψη του προσωπικού και η ανεπάρκεια ειδικοτήτων. Επιπρόσθετα, οι συχνές αλλαγές του προσωπικού δυσχεραίνουν την κατανομή των αρμοδιοτήτων. Επιπλέον, αναφέρθηκαν προβλήματα στην έγκριση των Δράσεων του ΚΚ, αλλά και την ελλιπή φύλαξη του χώρου.

Αναφορικά με τα προβλήματα των στελεχών των δομών αυτά χαρακτηρίζονται από χαμηλής σοβαρότητας ως μέτριας. Ο Πίνακας 6 περιγράφει τη συνολική αξιολόγηση αναφορικά με τα προβλήματα. Προκύπτει ότι υφίστανται μέτριας έντασης προβλήματα σχετικά με το μεγάλο διοικητικό φορτίο, την έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων και τον υπερβολικό φόρτο από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγγελικές παραγγελίες κλπ.).

Πίνακας 6 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών

	ΜΟ	ΤΑ
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	2,940	0,793
Έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων	2,600	0,948
Ασάφεια αρμοδιοτήτων	1,820	0,962
Προβλήματα συνεργασίας με Κοινωνική Υπηρεσία & φορείς παραπομπής ωφελούμενων	1,714	0,842
Υπερβολικός φόρτος από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγγελικές παραγγελίες κλπ.)	2,120	0,918
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	1,837	1,007

Το test one way Anova για τυχόν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των Δομών και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα στελέχη αυτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους παρουσιάζονται στον Πίνακα 7. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα στελέχη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

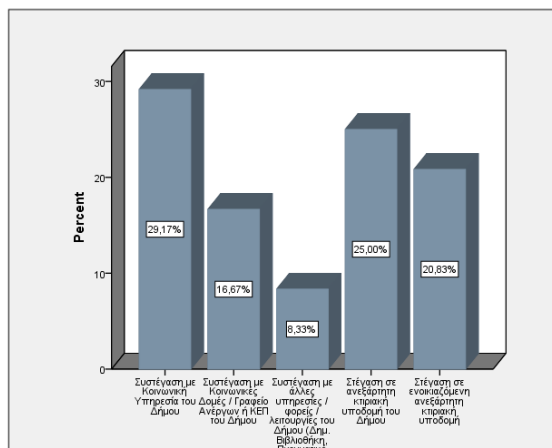
Πίνακας 7 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών, ανά τύπο Δομής

		ΜΟ	ΤΑ	
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,886	0,900	0,691
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,143	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
Έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,543	0,980	0,787
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,857	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,800	1,095	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,333	1,528	
Ασάφεια αρμοδιοτήτων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,029	1,014	0,101
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,143	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,600	0,894	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	
Προβλήματα συνεργασίας με Κοινωνική Υπηρεσία & φορείς παραπομπής ωφελούμενων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,771	0,942	0,743
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,400	0,548	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	
Υπερβολικός φόρτος από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγωγικές παραγγελίες κλπ.)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,057	0,968	0,833
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,286	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,400	0,894	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	1,000	
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,971	1,043	0,376
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	1,134	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

Επιπλέον προβλήματα που αναφέρθηκαν από τα στελέχη των ΚΚ κατά την άσκηση των καθηκόντων είναι η έλλειψη εξειδικευμένης επιμόρφωσης τόσο σε νέα, όσο και σε παλαιότερα στελέχη, αλλά ταυτόχρονα και η επιβάρυνση του προγράμματος τους με αρμοδιότητες που αναθέτονται από την ΚΥ.

2.2.4.3.2 Υποδομές – Εξοπλισμός

Σχετικά με το καθεστώς στέγασης της Δομής, το 29,2% των συντονιστών δήλωσε ότι η Δομή είναι σε συστέγαση με Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, το 25% στεγάζεται σε ανεξάρτητη κτιριακή υποδομή του Δήμου, το 20,8% σε ενοικιαζόμενη ανεξάρτητη κτιριακή υποδομή. Αντίθετα, το 16,7% στεγάζεται με άλλες με Κοινωνικές Δομές / Γραφείο Ανέργων ή ΚΕΠ του Δήμου και το 8,3% με άλλες υπηρεσίες / φορείς / λειτουργίες του Δήμου (Δημοτική Βιβλιοθήκη, Πνευματικό Κέντρο κλπ.).

Η διαθεσιμότητα και η επάρκεια των εγκαταστάσεων παρουσιάζονται στον Πίνακα 8. Φαίνεται ότι υπάρχουν ελάχιστες ελλείψεις. Ακόμα και όταν υφίστανται ωστόσο ελλείψεις, η καταλληλότητα των διαθέσιμων χώρων κρίνεται υψηλή. Ειδικότερα, υπάρχουν κατάλληλοι αλλά μη επαρκείς χώροι υποδοχής κοινού, προσβασιμότητα ΑμεΑ, χώροι για ατομικές συνεδρίες και συμβουλευτική. Δεν είναι διαθέσιμοι χώροι παιδαγωγικών δραστηριοτήτων, χώροι ιατρείου και γραφεία υποδοχής ΚΕΜ.

Πίνακας 8 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος

	ΜΟ	ΤΑ
Επαρκής χώρος υποδοχής και αναμονής κοινού	2,667	0,595
Προσβασιμότητα ΑμεΑ	2,938	0,245
Διακριτός χώρος για ατομικές συνεντεύξεις, συνεδρίες και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής	2,625	0,606
Χώροι υγιεινής – τουαλέτες	2,917	0,279
Αίθουσα παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους	1,149	0,510
Χώρος Ιατρείου	1,261	0,648
Γραφείο Υποδοχής ΚΕΜ (Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής)	1,156	0,475

Η ερώτηση αναλύθηκε περαιτέρω, προκειμένου να εντοπιστούν διαφορές μεταξύ των κέντρων. Παρουσιάζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές στις περισσότερες των περιπτώσεων με κάποια Κέντρα Κοινότητας να παρουσιάζουν διαφορές ως προς τη διαθεσιμότητα και την επάρκεια των εγκαταστάσεων. Φαίνεται ότι τα Κέντρα Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα, τα Παραρτήματα ΚΕΜ και οι Κεντρικές δομές διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας έχουν ζητήματα με την προσβασιμότητα ΑμεΑ. Σχεδόν όλες οι δομές έχουν ζητήματα με την επάρκεια χώρων παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους.

Πίνακας 9 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος ανα τυπο

	ΜΟ	ΤΑ	
Επαρκής χώρος υποδοχής και αναμονής κοινού	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,794	0,479
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,429	0,787
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,000	0,817
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577
Προσβασιμότητα ΑμεΑ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,971	0,172
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,000	0,000
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	0,500

	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
Διακριτός χώρος για ατομικές συνεντεύξεις, συνεδρίες και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,765	0,496	0,008
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,429	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
Χώροι υγιεινής – τουαλέτες	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,912	0,288	0,823
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,857	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,000	0,000	
Αίθουσα παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,061	0,348	0,012
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	0,951	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Χώρος Ιατρείου	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,273	0,674	0,594
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,500	0,837	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Γραφείο Υποδοχής ΚΕΜ (Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,031	0,177	0,000
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,000	0,000	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,250	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	

Αναφορικά με τις ελλείψεις σε εξοπλισμό απαραίτητο για τη λειτουργία των Δομών, αυτές αξιολογήθηκαν από χαμηλές έως μέτριες. Ελλείψεις σε μέτριο βαθμό εντοπίζονται σε σχέση με τα μεταφορικά μέσα και τον εξοπλισμό παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων. Στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δομών για τις ελλείψεις σε εξοπλισμό, δεν εντοπίζονται.

Πίνακας 10 Ελλείψεις στον εξοπλισμό συνολικά

	ΜΟ	ΤΑ
Εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών	1,575	0,801
Επίπλωση θέσεων εργασίας και χώρων υποδοχής κοινού	1,553	0,904
Μεταφορικό μέσο	2,432	1,228
Εξοπλισμός παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων	2,465	1,334

Πίνακας 11 Ελλείψεις στον εξοπλισμό ανά τύπο δομής

	ΜΟ	ΤΑ	Sig.	
Εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,576	0,792	0,932
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,667	1,155	
Επίπλωση θέσεων εργασίας και χώρων υποδοχής κοινού	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,546	0,971	0,950
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	
Μεταφορικό μέσο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,200	1,243	0,276
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	1,113	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,155	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	1,155	

Εξοπλισμός παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,241	1,354	0,327
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,571	1,397	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,250	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	1,155	

2.2.4.3.3 Παρεχόμενες Υπηρεσίες – Στοιχεία Δραστηριότητας

2.2.4.3.3.1 Ερώτημα Δ3. Συντονιστής Κέντρου Κοινότητας

Στον Πίνακα 12 παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί καθώς και αν είναι διευρυμένες ή όχι. Να σημειωθεί ότι ο πίνακας παρουσιάζει τις έγκυρες σχετικές συχνότητες των απαντήσεων σε ποσοστιαία μορφή. Σημαντικό ποσοστό (πάνω από 45% των περιπτώσεων) φαίνεται να είναι διευρυμένες υπηρεσίες. Δηλαδή, η υπηρεσία προσφέρεται για πρώτη φορά στους ωφελούμενους την ΠΠ 2014-2020 από το ΚΚ. Για παράδειγμα, τέτοιες υπηρεσίες που παρέχονται πρώτη φορά την ΠΠ 2014-2020 είναι η συνεργασία και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης (52,9%), η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας (62,5%), τα προγράμματα για συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους (45,5%), η διοργάνωση εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, επικοινωνιακό και κοινωνικό περιεχόμενο (60%). Προκύπτει επιπλέον, ότι παρέχονται αρκετές υπηρεσίες από τις δομές σε όλους τους τύπους υπηρεσιών.¹¹

Πίνακας 12 Υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΙΕΥΡΥΜΕ ΝΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΥΠΟΔΟΧΗ- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ			
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	92,9	7,1	20
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	83,7	16,3	21,4
Συνεργασία και παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	93,3	6,7	35,7
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ			
Συνεργασία και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	88,6	11,4	52,9
Συνεργασία και παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	56,8	43,2	42,9
Συνεργασία με την τοπική αγορά εργασίας	48,9	51,1	50
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΙΟΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ			
Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας	77,3	22,7	62,5
Παροχή συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης	91,1	8,9	33,3
Ανάπτυξη δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών	34,1	65,9	40
Προγράμματα για συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	26,3	73,7	45,5
Διοργάνωση εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, επικοινωνιακό και κοινωνικό περιεχόμενο	66,7	33,3	60
Μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας	35,6	64,4	36,4
Παροχή ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	35,7	64,3	33,3
Συγκέντρωση και διανομή βασικών αγαθών	57,8	42,2	25
Ανάπτυξη Δικτύου Εθελοντισμού	15,9	94,1	33,3

¹¹ Τα ποσοστά της τρίτης στήλης που αφορούν τις διευρυμένες υπηρεσίες προκύπτουν από την ερώτηση του ερωτηματολογίου, ή οποία ζητάει να χαρακτηριστεί ποιες από αυτές τις υπηρεσίες είναι διευρυμένες. Καταμετρήθηκαν σε αυτά τα ποσοστά μόνο οι θετικές απαντήσεις του δείγματος.

Κατά την πανδημία εφαρμοστήκαν παράλληλα μέτρα πολλαπλών επιπέδων. Στο 93,3% των περιπτώσεων πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικός προγραμματισμός ραντεβού / συνεδριών, στο 80% των περιπτώσεων έγινε υποδοχή νέων αιτήσεων με άλλα απλά ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. e-mail). Στο 64,4% των περιπτώσεων τα Κέντρα Κοινότητας δέχονταν αιτήσεις από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και στο 51,1% λειτουργούσαν τηλεφωνική γραμμή ψυχολογικής υποστήριξης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας.

Οι συντονιστές ανέφεραν ως πιο σημαντικές επιπτώσεις της πανδημίας στη λειτουργία των Δομών τη μείωση της προσέλευσης των ωφελούμενων στη δομή και τη δυσκολία στην εξυπηρέτηση πολιτών που δεν έχουν εξοικείωση με την τεχνολογία. Επίσης, αισθητή ήταν η μείωση των αιτημάτων στήριξης λόγω της έλλειψης άμεσης επαφής κοινωνικού λειτουργού με τους ωφελούμενους παρ' ότι η ψηφιοποίηση των διαδικασιών υποδοχής βοήθησε στο καλύτερο προγραμματισμό των συνεδριών/ραντεβού όπως και η παροχή συμβουλευτικής/ψυχοκοινωνικής υποστήριξης μέσω τηλεφώνου.

Πρόσθετα προβλήματα που εκδηλωθήκαν στην λειτουργία της δομής, λόγω της πανδημίας ήταν ο μεγάλος φόρτος εργασίας εξαιτίας της έλλειψης του προσωπικού λόγω χρήσεις των αδειών ειδικού σκοπού, και η υποβάθμιση του επιπέδου συντονισμού των στελεχών εξαιτίας της τηλεργασίας. Τέλος, η υπολειτουργία άλλων υπηρεσιών επέφερε προβλήματα στην άμεση εξυπηρέτηση και υποστήριξη των ωφελούμενων.

2.2.4.3.3.2 Συντονιστές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας

Κατά την αξιολόγηση, κάποιες ερωτήσεις διαχωρίστηκαν καθώς αφορούσαν ξεχωριστούς τύπους δομών. Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για τους Συντονιστές των Διευρυμένων Κέντρων Κοινότητας.

Για να γίνει πιο εύληπτη η παρουσίαση, οι απαντήσεις που εμφανίζονται στον Πίνακα 13 και σε όλους τους αντίστοιχους Πίνακες της παρούσας μελέτης, είναι επακριβώς αυτές των ερωτηματολογίων που διακινήθηκαν. Ο Πίνακας 13 και οι αντίστοιχοι Πίνακες παρουσιάζουν τα ποσοστά (σχετικές συχνότητες απαντήσεων). Στον Πίνακα 13, λοιπόν, ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσοστά που αφορούν στους ωφελούμενους που επιζητούν υπηρεσίες υποδοχής, ενημέρωσης και υποστήριξης. Η πρώτη στήλη παρουσιάζει τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, η δεύτερη τις επιλογές απαντήσεων του ερωτηματολογίου, η τρίτη τα σχετικά ποσοστά όπως προκύπτουν από την στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων και η τέταρτη τα έγκυρα ποσοστά.¹²

Οι περισσότεροι ωφελούμενοι επιζητούν υπηρεσίες υποστήριξης υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ). Μεγάλο τμήμα των ωφελούμενων ζητά υπηρεσίες πληροφόρησης ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης & υποστήριξης ένταξης στα προγράμματα.

Πίνακας 13 Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Όλοι οι ωφελούμενοι)

		%	Valid %
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	Πολλοί	5,9	75,0
	Οι περισσότεροι	2,0	25,0

¹² Οι έγκυρες σχετικές συχνότητες προκύπτουν από το σύνολο των απαντημένων ερωτήσεων και όχι από το σύνολο του δείγματος). Εν ολίγοις, το ποσοστό προκύπτει από το σύνολο των συχνοτήτων της απάντησης διαιρεμένο με το σύνολο του δείγματος, ενώ το έγκυρο ποσοστό (valid %) από τη συχνότητα εμφάνισης της απάντησης διαιρεμένο με το σύνολο των απαντημένων ερωτήσεων (χωρίς τα missing values).

Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	Αρκετοί	2,0	25,0
	Πολλοί	3,9	50,0
	Οι περισσότεροι	2,0	25,0
Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)	Πολλοί	2,0	25,0
	Οι περισσότεροι	5,9	75,0

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συντονιστών, άλλες υπηρεσίες που παρέχονται αλλά δεν περιλαμβάνονται στην παραπάνω ερώτηση είναι η ψυχολογική και κοινωνική ένταξη, η νομική και επαγγελματική συμβουλευτική. Επίσης, σημαντικές υπηρεσίες με πολλά αιτήματα είναι και η υποστήριξη υποβολής αίτησης για το επίδομα στέγασης και άλλων παροχών ΟΠΕΚΑ και η ενημέρωση για προγράμματα εργασίας. Τα περισσότερα αιτήματα σχετικά με τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση κοινωνικής ένταξης σχετίζονται με τη συμβουλευτική υποστήριξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας (75%), αλλά και την ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες.

Πίνακας 14 Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (όλοι οι ωφελούμενοι)

		%	Valid %
Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας	Λίγοι	2,0	25,0
	Πολλοί	5,9	75,0
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη	Αρκετοί	3,9	50,0
	Πολλοί	3,9	50,0
Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	5,9	75,0
Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	Κανένας	3,9	50,0
	Λίγοι	3,9	50,0
Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	3,9	50,0
	Αρκετοί	2,0	25,0
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	3,9	50,0
	Αρκετοί	2,0	25,0
Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	Αρκετοί	3,9	50,0
	Πολλοί	3,9	50,0

Αντιστοίχως, πολλά αιτήματα υποβάλλονται από τους ωφελούμενους Ρομά για τις παρακάτω υπηρεσίες:

- (1) Υποστήριξη για την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την ένταξη στην εκπαίδευση.
- (2) Παραπομπή σε υπηρεσίας υγείας συμβουλευτική υποστήριξη και παραπομπή σε θέματα υγείας.
- (3) Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες.
- (4) Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.
- (5) ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ωφελούμενοι Ρομά, δεν φαίνεται να ζητούν υπηρεσίες που αφορούν τη δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών. Επίσης, δεν αναζητούν μέσω των ΚΚ τη συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους.

Αντιστοίχως, αναφορικά με την υποδοχή - ενημέρωση - υποστήριξη των πολιτών (ωφελούμενοι μετανάστες/ πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο), οι συντονιστές δήλωσαν ότι οι περισσότεροι ωφελούμενοι φτάνουν στα ΚΚ με αιτήματα που αφορούν πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης, υποστήριξης ένταξης στα παραπάνω προγράμματα και υποστήριξης υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ). Αναφορικά με τη συνεργασία με υπηρεσίες και δομές, οι ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο ζητούν κυρίως παραπομπή σε άλλες δομές και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης. Με βάση τις απαντήσεις των συντονιστών υφίσταται μηδενικό ενδιαφέρον για παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. Σχετικά με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, πολλοί ζητούν Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη, αρκετοί ζητούν Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας, δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών, ενώ κάποιες δεν ζητάει ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.

Αναφορικά με την ιεράρχηση των πυλώνων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας, οι συντονιστές ανέδειξαν ότι η Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών, είναι ο πυλώνας που απαιτεί τον περισσότερο χρόνο. Σε αυτή τη διάσταση, οι συντονιστές παρουσίασαν καθολική ομοφωνία, ενώ στους άλλους δυο πυλώνες οι γνώμες διχοτομήθηκαν στο 50% με τον δεύτερο πιο σημαντικό στη μια περίπτωση να είναι η συνεργασία με υπηρεσίες και δομές και στην άλλη περίπτωση δεύτερος πιο απαιτητικός σε όρους χρονικής διάρκειας να είναι η παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου που θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων.

Πίνακας 15 Ιεράρχηση πυλώνων υπηρεσιών με βάση τον χρόνο που απαιτείται

	1	2	3
Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών	100		
Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές		50,0	50,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου που θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων		50,0	50,0

2.2.4.3.3.3 Παραρτήματα Ρομά

Οι ωφελούμενοι σε Παραρτήματα Ρομά σε σχέση με τις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης ζητούν βοήθεια/συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων. Επίσης, αρκετοί ζητούν συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας, στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών.

Σε σχέση με τις υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης, πολλοί ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες και αρκετοί παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης και παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. Τέλος, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, οι περισσότεροι ωφελούμενοι επιζητούν υπηρεσίες ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των ωφελούμενων για θέματα δημόσιας υγείας και υποστήριξη για την εύρεση εργασίας.

Πίνακας 16 Χρήση υπηρεσιών σε παραρτήματα Ρομά ανά πυλώνα

Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης		%	Valid %
Συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας, στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού	Αρκετοί	2,0	100,0
Στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	Αρκετοί	2,0	100,0
Βοήθεια/συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων	Πολλοί	2,0	100,0
Ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες	Κανένας	2,0	100,0
Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης μέσω Ιατρού ¹³			
Υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης			
Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	Λίγοι	2,0	50,0
	Πολλοί	2,0	50,0
Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	Λίγοι	2,0	50,0
	Αρκετοί	2,0	50,0
Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	Κανένας	2,0	50,0
	Αρκετοί	2,0	50,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης			
Υποστήριξη έναρξης επαγγέλματος, δημιουργίας και ανάπτυξης συνεταιρισμού ή επιχείρησης κοινωνικής οικονομίας	Λίγοι	2,0	100,0
Συμβολή και υποστήριξη στη διεύρυνση επαγγελματικών προσόντων απασχολούμενων	Αρκετοί	2,0	100,0
Υποστήριξη για την εύρεση εργασίας	Πολλοί	2,0	100,0
Προώθηση σε συμβουλευτική και κατάρτιση	Αρκετοί	2,0	100,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης			
Ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων	Αρκετοί	2,0	100,0
Ενημέρωση /ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των ωφελούμενων για θέματα δημόσιας υγείας	Οι περισσότεροι	2,0	100,0

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση / ικανοποίηση διάφορων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης Ρομά (καθολική πλειοψηφία). Ακολουθούν σε όρους χρονικής ενασχόλησης οι υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης Ρομά και τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι Υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης Ρομά.

2.2.4.3.3.4 Παραρτήματα ΚΕΜ

Αναφορικά με τα Παραρτήματα ΚΕΜ οι περισσότεροι ωφελούμενοι ζητούν υπηρεσίες ενημέρωσης και παροχής κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης. Περιορισμένο είναι το ενδιαφέρον για όλες τις άλλες υπηρεσίες του ΚΕΜ (μαθήματα ελληνικής γλώσσας διαπολιτισμικές δράσεις, και προώθηση στην αγορά εργασίας). Το τελευταίο μπορεί να εξηγηθεί καθώς αρκετά άτομα από αυτά θεωρούν την Ελλάδα ως μόνο έναν σταθμό για τον τελικό τους προορισμό.

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση/ικανοποίηση διάφορων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στην παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, εξυπηρέτησης, συμβουλευτικής στήριξη για θέματα ένταξης μεταναστών και δικτύωση (καθολική πλειοψηφία). Ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων μεταναστών σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς και τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι παράλληλες δράσεις / υπηρεσίες υπέρ μεταναστών.

¹³ Δεν απαντήθηκε από κανέναν ερωτηθέντα

2.2.4.3.3.5 Συντονιστές των Κέντρων Κοινότητας με ή χωρίς Παραρτήματα

Στα Κέντρα Κοινότητας με ή χωρίς Παραρτήματα και αναφορικά με την υποδοχή και υποστήριξη των πολιτών, οι περισσότεροι ζητούν υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ) (80%), πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης (44,8%), ενώ πολλοί ζητούν υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα (40%). Αναφορικά με τη συνεργασία με υπηρεσίες και δομές, το 37,9% των ωφελούμενων ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες, το 44,8% ζητούν παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης και λίγοι ζητούν παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.

Σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, οι ωφελούμενοι ζητούν υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας (41,4%¹⁴), υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου (50%) και ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ. (48,1%). Αρκετοί ζητούν συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη (44,8%), ενώ σχεδόν κανένας δεν ζητάει υπηρεσίες όπως δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών (55,6%), συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους (50%), κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας (59,3).

Σε σχέση με την Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο), κανένας δεν ζήτησε υπηρεσίες πληροφόρησης ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης (25%) και υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα (25%). Αναφορικά με τη συνεργασία με υπηρεσίες και δομές (ωφελούμενοι μετανάστες/ πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο), λίγοι ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες (34,8%). Από την άλλη πλευρά κανένας δεν ζητά παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης (45%) ή παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς (65,2%).

Η πλειοψηφία των απαντήσεων σε όλες τις περιπτώσεις καταδεικνύει ότι κανένας δεν ζήτησε υπηρεσίες συμβουλευτικής, δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών ή υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου.

Πίνακας 17 Μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο

Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Ωφελούμενοι μετανάστες/ πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο)		%	Valid %
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	Κανένας	11,8	25,0
	Λίγοι	9,8	20,8
	Αρκετοί	5,9	12,5
	Πολλοί	9,8	20,8
	Οι περισσότεροι	9,8	20,8
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	Κανένας	11,8	25,0
	Λίγοι	9,8	20,8
	Αρκετοί	7,8	16,7
	Πολλοί	7,8	16,7
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	Οι περισσότεροι	9,8	20,8
	Κανένας	11,8	24,0
	Λίγοι	7,8	16,0
	Αρκετοί	2,0	4,0
Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)	Οι περισσότεροι	7,8	16,0
Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές (ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο)			

¹⁴ Τα ποσοστά αφορούν τις απαντήσεις των συντονιστών στην κλίμακα της ερώτησης

Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	Κανένας	13,7	30,4
	Λίγοι	15,7	34,8
	Αρκετοί	7,8	17,4
	Πολλοί	5,9	13,0
	Οι περισσότεροι	2,0	4,3
Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	Κανένας	17,6	45,0
	Λίγοι	15,7	40,0
	Αρκετοί	3,9	10,0
	Πολλοί	2,0	5,0
Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	Κανένας	29,4	65,2
	Λίγοι	13,7	30,4
	Αρκετοί	2,0	4,3
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (ωφελοόμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο)			
Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας	Κανένας	19,6	45,5
	Λίγοι	11,8	27,3
	Αρκετοί	7,8	18,2
	Πολλοί	2,0	4,5
	Οι περισσότεροι	2,0	4,5
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη	Κανένας	19,6	45,5
	Λίγοι	13,7	31,8
	Αρκετοί	3,9	9,1
	Πολλοί	5,9	13,6
Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών	Κανένας	27,5	66,7
	Λίγοι	11,8	28,6
	Πολλοί	2,0	4,8
Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	Κανένας	29,4	71,4
	Λίγοι	7,8	19,0
	Αρκετοί	3,9	9,5
	Πολλοί	2,0	4,5
Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου	Κανένας	23,5	54,5
	Λίγοι	9,8	22,7
	Αρκετοί	7,8	18,2
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες	Κανένας	23,5	57,1
	Λίγοι	11,8	28,6
	Αρκετοί	5,9	14,3
	Πολλοί	2,0	4,5
Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	Κανένας	23,5	57,1
	Λίγοι	7,8	19,0
	Αρκετοί	9,8	23,8

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση/ ικανοποίηση διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες υποδοχής - ενημέρωσης - υποστήριξης των πολιτών (80%), ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία με υπηρεσίες και δομές (63,3%) και το λιγότερο χρόνο απορροφά η παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης των ωφελοόμενων (46,7%).

2.2.4.3.3.6 Απαντήσεις από τους Συντονιστές των Παραρτημάτων Ρομά.

Η ανάλυση εδράζεται επακριβώς στη λεκτική ερμηνεία της ερώτησης του ερωτηματολογίου. Η ερώτηση αφορά στη διερεύνηση του αριθμού των ωφελοόμενων που προσέρχονται με αιτήματα παροχής για τις υπηρεσίες και οι προκαθορισμένες απαντήσεις ήταν: κανένας, λίγοι, αρκετοί, πολλοί, οι περισσότεροι. Εξαιτίας της φύσης της ερώτησης, κάθε απάντηση

αναλύθηκε ξεχωριστά. Το ποσοστό αφορά το τμήμα των ερωτηθέντων που επέλεξαν την αντίστοιχη απάντηση.

Επομένως, αναφορικά με την εισροή των ωφελούμενων και του είδους των αιτημάτων που φτάνουν στη δομή Παραρτήματος Ρομά, οι απαντήσεις διαρθρώνονται ως ακολούθως. Σε σχέση με τις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης, οι συντονιστές των παραρτημάτων Ρομά απάντησαν (50% ερωτηθέντων) ότι αρκετοί ωφελούμενοι ζητούν συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας και στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού. Λίγοι ωφελούμενοι ζητούν στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών (50% των ερωτηθέντων) ή / και παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης μέσω Ιατρού (62,5% των ερωτηθέντων). Οι περισσότεροι ωφελούμενοι ζητούν υπηρεσίες που αφορούν σε βοήθεια / συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (37,5% των ερωτηθέντων) και ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες (50%). Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση / ικανοποίηση διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης Ρομά (62,5% ερωτηθέντων), ακολουθούν σε όρους χρονικής ενασχόλησης οι υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης Ρομά (37,5% ερωτηθέντων) και τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης Ρομά (62,5% ερωτηθέντων).

2.2.4.3.3.7 Απαντήσεις από τους από τους Συντονιστές των Παραρτημάτων ΚΕΜ.

Στα παραρτήματα ΚΕΜ, οι συντονιστές (50% των συντονιστών) απάντησαν ότι οι περισσότεροι ωφελούμενοι φτάνουν για ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης. Λίγοι ωφελούμενοι φτάνουν στο ΚΕΜ για να ζητήσουν (1) ανάπτυξη μαθησιακής στήριξης παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας (100% των συντονιστών έδωσε την απάντηση Λίγοι), (2) ενημέρωση για δράσεις γλωσσικής κατάρτισης ενηλίκων και (3) στήριξη συμμετοχής σε ομάδες, συλλόγους, οργανώσεις δια-πολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, κλπ.

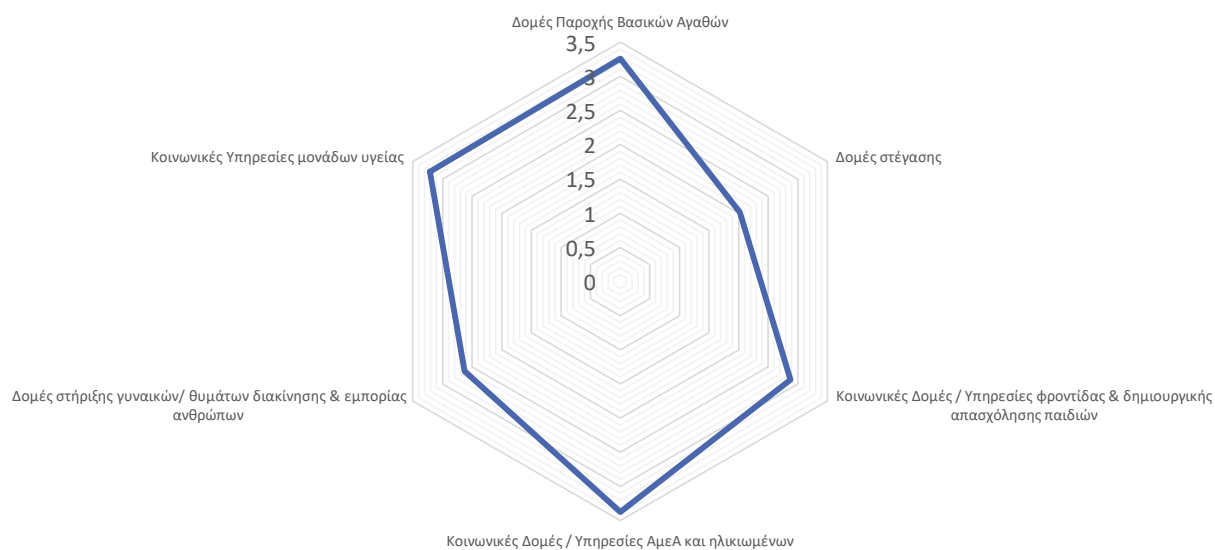
Πολλοί ωφελούμενοι (100% των συντονιστών έδωσε την απάντηση Πολλοί) φτάνουν στα ΚΕΜ για διάγνωση προβλημάτων και παραπομπή σε εξειδικευμένες κοινωνικές δομές/ υπηρεσίες. Λίγοι έως αρκετοί ωφελούμενοι φτάνουν για παραπομπή αιτημάτων για ένταξη σε προγράμματα εκμάθησης γλώσσας κ.ο.κ., συμβουλευτική και υπηρεσίες συνοδείας, μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση τη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών και προώθηση στην αγορά εργασίας.

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση / ικανοποίηση διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στην ενημέρωση, εξυπηρέτηση, συμβουλευτική στήριξη για θέματα ένταξης μεταναστών και δικτύωση (50%). Ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων μεταναστών σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς (50%) και τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι παράλληλες δράσεις / υπηρεσίες υπέρ μεταναστών (100%).

2.2.4.3.4 Συνεργασίες – «κοινωνική δικτύωση»

Στην τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου έγινε μια απόπειρα αξιολόγησης των συνεργασιών κοινωνικής δικτύωσης. Το επίπεδο συνεργασίας με ένα ευρύ σύνολο δομών αξιολογήθηκε από επαρκές ως πολύ καλό. Ειδικότερα, το μέσο επίπεδο συνεργασίας χαρακτηρίστηκε ως επαρκές ή πολύ καλό με τις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών (ΜΟ=3,256,

TA=1,026), με τις Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ και ηλικιωμένων (MO=3,372, TA=0,725) και τις Κοινωνικές Υπηρεσίες μονάδων υγείας (MO=3,209, TA=0,965). Αντίθετα, η συνεργασία με τις δομές στέγασης, τις κοινωνικές δομές / υπηρεσίες φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, καθώς και τις δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, χαρακτηρίστηκε ως προβληματική.

Στατιστικά σημαντικές διαφορές ανά τύπο δομής και επίπεδο συνεργασίας εστιάζονται στις δομές στέγασης και στις δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Οι κεντρικές δομές διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και τα Παράρτημα ΚΕΜ απάντησαν ότι η συνεργασία με δομές στέγασης είναι επαρκής έως πολύ καλή (p -value<0,05). Αντίθετα, τα ΚΚ χωρίς Παραρτήματα και τα ΚΚ με Παράρτημα Ρομά απάντησαν ότι έχουν ανύπαρκτη συνεργασία ή συνεργασία με προβλήματα με τις δομές στέγασης. Τα ΚΚ με Παράρτημα Ρομά, η Κεντρική Δομή Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και τα Παραρτήματα ΚΕΜ δήλωσαν ότι η συνεργασία με δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων είναι επαρκής έως πολύ καλή (p -value<0,05).

Πίνακας 18 Επίπεδο συνέργιας με φορείς της περιοχής ανα τύπο δομής

			MO	TA	Sig.
Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα		3,100	1,155	0,502
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά		3,714	0,488	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας		3,500	0,577	
	Παράρτημα ΚΕΜ		3,500	0,707	
Δομές στέγασης	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα		1,690	1,198	0,007
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά		2,000	1,414	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας		3,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ		3,500	0,707	
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες φροντίδας & δημιουργικής απασχόλησης παιδιών	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα		2,767	1,073	0,417
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά		2,857	0,900	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας		3,667	0,577	
	Παράρτημα ΚΕΜ		3,500	0,707	
Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα			3,400	0,675	0,396

		MO	TA	Sig.
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ και ηλικιωμένων	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,000	1,000	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,233	1,223	0,010
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,571	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,500	0,577	
Κοινωνικές Υπηρεσίες μονάδων υγείας	Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	0,191
	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,000	1,050	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,714	0,488	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	

Το επίπεδο συνεργασίας με τον ΟΑΕΔ χαρακτηρίστηκε με προβλήματα (MO=2,861, TA=0,861), ενώ η συνεργασία με Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ.) χαρακτηρίστηκε επαρκής έως πολύ καλή (MO=3,588, TA=0,629). Τέλος, σε σχέση με το Γραφείο Ανέργων Δήμου, τα Επιμελητήρια / τους φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας και τις Ενώσεις και Ομοσπονδίες εργαζομένων, οι συνεργασίες χαρακτηρίστηκαν με προβλήματα (MO, κάτω από 2).

Πίνακας 19 Επίπεδο συνεργασίας σας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης

	MO	TA
ΟΑΕΔ	2,861	0,861
Γραφείο Ανέργων Δήμου	1,791	1,206
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ)	3,558	0,629
Επιμελητήρια / Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας	1,488	0,960
Ενώσεις και Ομοσπονδίες εργαζομένων	1,814	1,118

Ο έλεγχος one way anova που διεξήχθη κατέδειξε ότι στατιστικά σημαντικές διαφορές στο επίπεδο συνεργασίας σε θέματα απασχόλησης εντοπίζονται μόνο στην περίπτωση του ΟΑΕΔ, από τα παραρτήματα ΚΕΜ. Δηλαδή, τα παραρτήματα ΚΕΜ απάντησαν ότι έχουν προβλήματα κατά τη συνεργασία τους με τον ΟΑΕΔ (MO=1,5, TA=0,707, p-value<0.05).

Πίνακας 20 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης ανα τύπο δομής

		MO	TA	Sig
ΟΑΕΔ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,833	0,834	0,072
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,286	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	0,817	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,500	0,707	
Γραφείο Ανέργων Δήμου	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,767	1,165	0,703
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,143	1,464	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	1,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,600	0,675	0,786

Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ.)	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,571	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,250	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Επιμελητήρια / Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,333	0,802	0,184
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,857	1,215	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,250	1,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Ενώσεις και Ομοσπονδίες εργαζομένων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,833	1,085	0,196
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	1,134	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	1,258	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	

Το επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου σύμφωνα με τους συντονιστές είναι:

- ο με προβλήματα με τους Συλλογικούς φορείς ΑμεΑ (ΜΟ=2,650, ΤΑ=1,122),
- ο δεν υπάρχει συνεργασία με τους φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων, τους Συλλογικούς Φορείς Ρομά, τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και τους Συλλόγους Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας.

Πίνακας 21 Επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου

	ΜΟ	ΤΑ
Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων	1,550	1,061
Συλλογικοί φορείς ΑμεΑ	2,650	1,122
Συλλογικοί Φορείς Ρομά	1,641	1,088
Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, Σύλλογοι Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας	1,350	0,770

Ο έλεγχος One way anova, κατέδειξε ότι υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαφορετικών τύπων δομής και του επιπέδου συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου. Οι Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας έχουν συνεργασία με Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων η οποία έχει αξιολογηθεί ως επαρκής, ενώ όλοι οι άλλοι τύποι δομών δεν έχουν συνεργασία με τον συγκεκριμένο φορέα ($p\text{-value}<0.05$). Αντίστοιχα, τα Παραρτήματα Ρομά έχουν επαρκή συνεργασία με τους Συλλογικούς Φορείς Ρομά ($p\text{-value}<0.05$).

Πίνακας 22 Συνεργασία με άλλους φορείς ανα τύπο δομής

	ΜΟ	ΤΑ	Sig	
Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,333	0,832	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	1,254	0.019
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,414	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Συλλογικοί φορείς ΑμεΑ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,444	1,188	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,286	0,756	0.347
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	1,258	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,000	0,000	
Συλλογικοί Φορείς Ρομά	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,222	0,698	

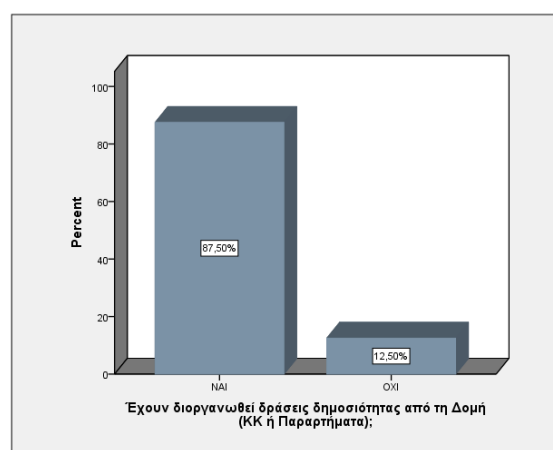
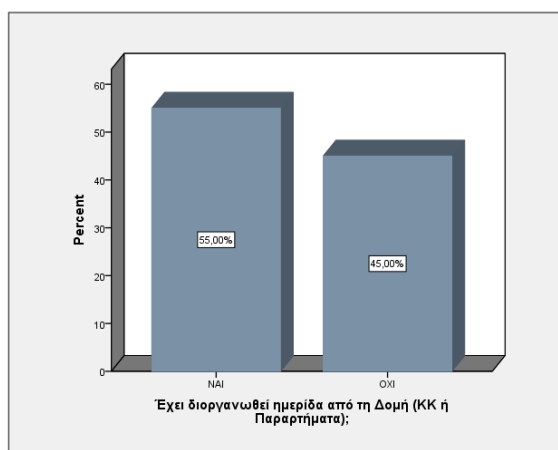
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,143	1,069	0.000
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,333	1,155	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, Σύλλογοι Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,179	0,670	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,976	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,000	1,000	0.134
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

Σε σχέση με το επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες, επαρκείς χαρακτηρίζονται οι συνεργασίες με Κοινωνικές Συμπράξεις του Προγράμματος ΤΕΒΑ, ΟΠΕΚΑ, Δομές Ψυχικής Υγείας, φορείς / υπηρεσίες εκπαίδευσης, Κέντρα Κοινότητας άλλων περιοχών. Με προβλήματα χαρακτηρίστηκαν οι συνεργασίες με ΤΟΜΥ, Δομές Απεξάρτησης, Φορείς Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, φορείς / Υπηρεσίες πολιτισμού, Μη κυβερνητικές Οργανώσεις και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης.

Πίνακας 23 Επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες

	ΜΟ	ΤΑ
Κοινωνικές Συμπράξεις του Προγράμματος ΤΕΒΑ	3,476	0,552
ΟΠΕΚΑ	3,738	0,544
ΤΟΜΥ	2,167	1,267
Δομές Ψυχικής Υγείας	3,167	0,908
Δομές απεξάρτησης	2,548	1,194
Φορείς / υπηρεσίες εκπαίδευσης	3,225	0,800
Φορείς Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	2,714	1,255
Φορείς / υπηρεσίες πολιτισμού	2,024	1,199
Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	2,714	1,215
Κέντρα Κοινότητας άλλων περιοχών	3,905	0,297
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	2,781	1,151

Δεν παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές στο επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες ανά τύπο δομής. Τέλος, οι δυο τελευταίες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αφορούν τις δράσεις δημοσιότητας της Δομής. Το 87,5% των συντονιστών απάντησαν ότι έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας και το 55% ότι έχει διοργανωθεί και ημερίδα.

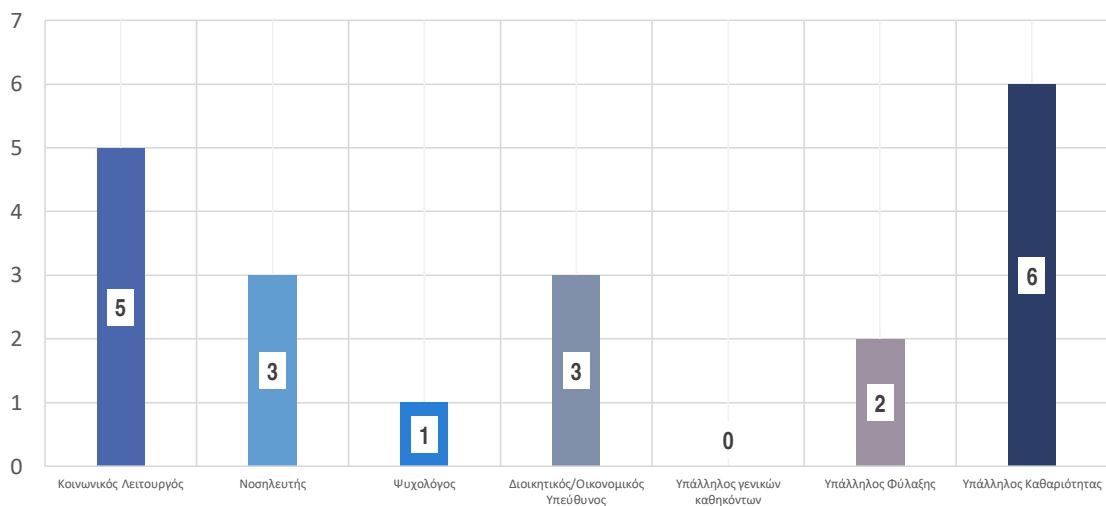
2.2.4.4 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Έργων Δομών Αστέγων

Στην ΠΚΜ υπάρχει ένα υπνωτήριο και ένα Ανοικτό Κέντρο Ημέρας για τους αστέγους. Ως εκ τούτου συμπληρωθήκαν 2 ερωτηματολόγια ένα από την υπεύθυνη του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας και ένα από την υπεύθυνη του Υπνωτηρίου.

2.2.4.4.1 Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας και το Υπνωτήριο στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 20 άτομα, εκ των οποίων τα 3 είναι νοσηλευτές, 5 κοινωνικοί λειτουργοί, 1 ψυχολόγος, 3 διοικητικοί υπάλληλοι, 2 υπάλληλοι φύλαξης και 6 υπάλληλοι καθαριότητας. Επίσης, στις δομές αυτές απασχολούνται 1 γενικός γιατρός, 2 εργασιακοί σύμβουλοι και 2 street workers – ειδικοί θεραπευτές.

Γράφημα 2 Στελέχωση Δομών Αστέγων

Η αριθμητική στελέχωση των Δομών Αστέγων κρίνεται σχετικά ανεπαρκής ($MO=2,5$, $TA=0,518$) από τους συντονιστές. Ωστόσο, η σύνθεση των ειδικοτήτων, κρίνεται σχετικά επαρκής ($MO=3$, $TA=0,835$).

Ως προς την ανεπάρκεια της στελέχωσης, οι συντονιστές σημείωσαν ότι καλό θα ήταν να αυξηθεί ο αριθμός υπαλλήλων φύλαξης και καθαριότητας καθώς οι δύο αυτές ειδικότητες κρίνονται κρίσιμες και απολύτως απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της δομής. Αναφορικά με τον εθελοντισμό στις Δομές Αστέγων, στο υπνωτήριο δεν υπάρχουν εθελοντές, ενώ στο Ανοικτό Κέντρο Ημέρας υπάρχει 1 εθελοντής για μαθήματα ελληνικών και αγγλικών, 1 εθελοντής που κάνει δράσεις για το θεατρικό εργαστήρι και 4 άτομα που ασχολούνται εθελοντικά με τη διευθέτηση φορολογικών υποθέσεων των ωφελούμενων από ΕΦΟΒΕ.

Οι δομές έχουν μέγιστη δυναμικότητα 50 ατόμων στο Κέντρο Ημέρας και 65 ατόμων στο Υπνωτήριο.

2.2.4.4.2 Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

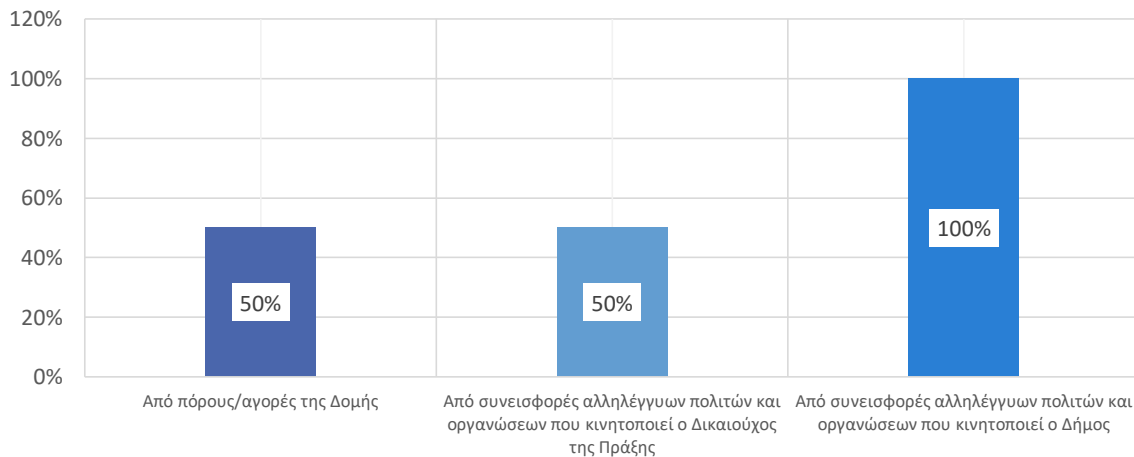
Φαίνεται ότι οι σημαντικότερες πηγές εντοπισμού των αστέγων είναι οι παρεμβάσεις στο δρόμο (streetwork) που ανέπτυξε το Υπνωτήριο και η αναζήτηση/ πρωτοβουλία του ίδιου του αστέγου για το Κέντρο Ημέρας. Επίσης, σημαντική πηγή είναι και οι παραπομπές από φορείς και

υπηρεσίες της πόλης, εθελοντικές ομάδες, ΜΚΟ, κοινωνικές υπηρεσίες Νοσοκομείων, ΚΕΜ, Solidarity, Ερυθρός Σταυρός, Praksis, Κέντρα Κοινότητας.

Η συχνότητα παροχής υπηρεσιών στις Δομές Αστέγων περιγράφεται στον παρακάτω Πίνακα. Το Κέντρο Ημέρας παρέχει εκτός από διανυκτέρευση σχεδόν καθημερινά χρήση λουτρού, πλυντηρίου, ενώ παρέχει και μικρογεύματα με ρόφημα. Αντιστοίχως, το υπνωτήριο παρέχει διανυκτέρευση για διάρκεια ενός εξάμηνου, χρήση λουτρού καθημερινά και χρήση πλυντηρίου μια φορά την εβδομάδα. Παράλληλα, οι συντονιστές των δυο δομών καθολικά συμφωνήσαν ότι στις δομές παρέχονται υπηρεσίες παροχής ένδυσης και υπόδησης.

Οι ανάγκες ένδυσης και υπόδησης των ωφελούμενων των δομών καλύπτονται κυρίως από συνεισφορές αλληλέγγυων πολιτών και οργανώσεων που κινητοποιεί ο Δήμος. Επίσης στο 50% των περιπτώσεων οι ανάγκες αυτές καλύπτονται από πόρους της δομής ή / και από συνεισφορές αλληλέγγυων πολιτών και οργανώσεων που κινητοποιεί ο Δικαιούχος της Πράξης. Η συγκεκριμένη ερώτηση είναι πολλαπλών επιλογών. Αυτό που καταμετράται και απεικονίζεται στο Γράφημα 3, είναι η συχνότητα απαντήσεων των επιλογών. Δηλαδή, οι ερωτώμενοι του δείγματος μπορεί να επέλεξαν πάνω από μια επιλογές προκειμένου να απαντήσουν στην ερώτηση που αφορούσε την κάλυψη των αναγκών. Για αυτόν τον λόγο, τα ποσοστά αυτά απεικονίζουν τη συχνότητα εμφάνισης των απαντήσεων και όχι τις απαντήσεις από το συγκεκριμένο δείγμα ανάλυσης, Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της πολλαπλότητας των απαντήσεων, ο συνολικός αριθμός αυτών είναι σημαντικά μεγαλύτερος. Η επεξεργασία είναι διπλή, ερμηνεύοντας τόσο το ποσοστό στο δείγμα, όσο και στις συνολικές απαντήσεις.

Γράφημα 3 Κάλυψη αναγκών ένδυσης και υπόδησης

Αντίστοιχα, οι ανάγκες των ωφελούμενων σε υπηρεσίες βασικής υγειονομικής φροντίδας και φαρμακευτικής αγωγής καλύπτονται κατά κύριο λόγο (100% των δομών) μέσα από τη λειτουργία του χώρου πρώτων βοηθειών και νοσηλευτικής φροντίδας, ενώ στο 50% των περιπτώσεων καλύπτονται από τη λειτουργία οργανωμένου Ιατρείου - Φαρμακείου εντός της Δομής και τη συνδρομή ιατρού που απασχολείται σε μόνιμη ή περιοδική βάση. Ένας άλλος τρόπος που αναφέρθηκε είναι μέσω των παραπομπών σε νοσοκομεία, κοινωνικά φαρμακεία, και δομές υγείας. Οι παραπομπές που έχουν γίνει και στις δυο δομές μέχρι την 31/12/2019 περιγράφονται στον Πίνακα παρακάτω. Τα νούμερα που περιγράφονται στον Πίνακα 24, είναι τα νούμερα που παρείχαν οι Υπεύθυνες του Υπνωτηρίου και του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας. Φαίνεται ότι αυτές τις υπηρεσίες τις αξιοποιούν οι άντρες περισσότερο από τις γυναίκες. Ο λόγος είναι ότι υπάρχουν περισσότεροι άνδρες συνολικά που κάνουν χρήση αυτών των δομών έναντι των γυναικών. Ιδιαίτερα υψηλά είναι τα νούμερα για τις υπηρεσίες σίτισης, συμβουλευτικής, υγείας και τις υπηρεσίες κοινωνικής και εργασιακής επανένταξης.

Πίνακας 24 Συνολικός αριθμός παραπομπών ωφελούμενων κατά φύλο

		Ανοικτό Κέντρο Ημέρας	Υπνωτήριο
Υπηρεσίες στέγασης	Άνδρες	501	27
	Γυναίκες	88	6
Υπηρεσίες σίτισης	Άνδρες	1216	1400
	Γυναίκες	215	300
Υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης	Άνδρες	362	816
	Γυναίκες	64	270
Υπηρεσίες νομικής συνδρομής	Άνδρες	682	560
	Γυναίκες	120	85
Υπηρεσίες συμβουλευτικής	Άνδρες	1179	1500
	Γυναίκες	208	300
Υπηρεσίες υγείας	Άνδρες	2810	1673
	Γυναίκες	496	327
Υπηρεσίες πρόνοιας	Άνδρες	864	985
	Γυναίκες	153	120
Υπηρεσίες κοινωνικής και εργασιακής επανένταξης	Άνδρες	1081	1673
	Γυναίκες	191	327
Άλλη υπηρεσία		Δημόσιες Υπηρεσίες	1. Το σύνολο του αριθμού των ωφελούμενων λαμβάνουν υπηρεσίες. α) Φύλαξης και β) Καθαριότητας. 2. Διοικητή υπηρεσία:
	Άνδρες	936	1187
	Γυναίκες	165	259

Ο Πίνακας 25 παρουσιάζει τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων που έχουν ωφεληθεί σε διάφορα επίπεδα από τη συνδρομή των δομών. Το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας βοήθησε 215 άτομα να αποκτήσουν εργασία και 89 άτομα να επανέλθουν σε καθεστώς κανονικής στέγασης. Αντίστοιχα, το Υπνωτήριο βοήθησε 101 άτομα να βρουν σπίτι και δουλειά.

Πίνακας 25 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων ανά υπηρεσία

	Ανοικτό Κέντρο Ημέρας	Υπνωτήριο
ωφελήθηκε από προγράμματα στεγαστικής επανένταξης	26	33
επανήλθε σε καθεστώς κανονικής στέγασης	89	101
ωφελήθηκε από προγράμματα απασχόλησης ή κατάρτισης	72	Δεν γνωρίζω.
ήταν άνεργος και απέκτησε εργασία (μισθωτός, αυτοαπασχολούμενος, επιτηδευματίας κλπ.)	215	101

Σε σχέση με την αρχική εκτίμηση, το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελείται από τις δράσεις της Δομής είναι μεγαλύτερο (καθολική πλειοψηφία). Οι αποκλίσεις της αύξησης των ωφελούμενων αποδίδονται στην αύξηση του προσφυγικού πληθυσμού και στην αύξηση του αριθμού των αστέγων στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας. Παράλληλα, αυξητικές τάσεις στην αστεγία αποδίδονται και στην αύξηση του ποσοστού ανεργίας στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας. Καθοριστικής σημασίας στην αύξηση των ωφελούμενων παίζει και το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης (αύξηση επισκεψιμότητας για συλλογή δικαιολογητικών και συμβουλευτική). Τέλος, η κλιματική αλλαγή με έντονες περιόδους ψύχους και καύσωνα συμβάλλουν στην αύξηση της επισκεψιμότητας στις συγκεκριμένες Δομές.

Κατά τη φάση της πανδημίας, στο 14% των δομών εφαρμοστήκαν πρόσθετα μέτρα καθαριότητας και απολύμανση των χώρων, όπως επίσης και χρήσης μέσων ατομικής προστασίας ωφελούμενων (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια κλπ.) και χρήση μέτρων ατομικής υγιεινής και μέσων ατομικής προστασίας εργαζομένων (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια, καθαρισμός ενδυμάτων εργασίας κλπ.). Άλλα μετρά που ελήφθησαν ήταν οι τακτικές ενημερώσεις αναφορικά με τα μέτρα πρόληψης για τον Covid 2019 ~~ενid~~ από την ιατρονοσηλευτική ομάδα του Κέντρου Ημέρας, αλλά και έλεγχος στην είσοδο του Υπνωτηρίου με θερμομέτρηση.

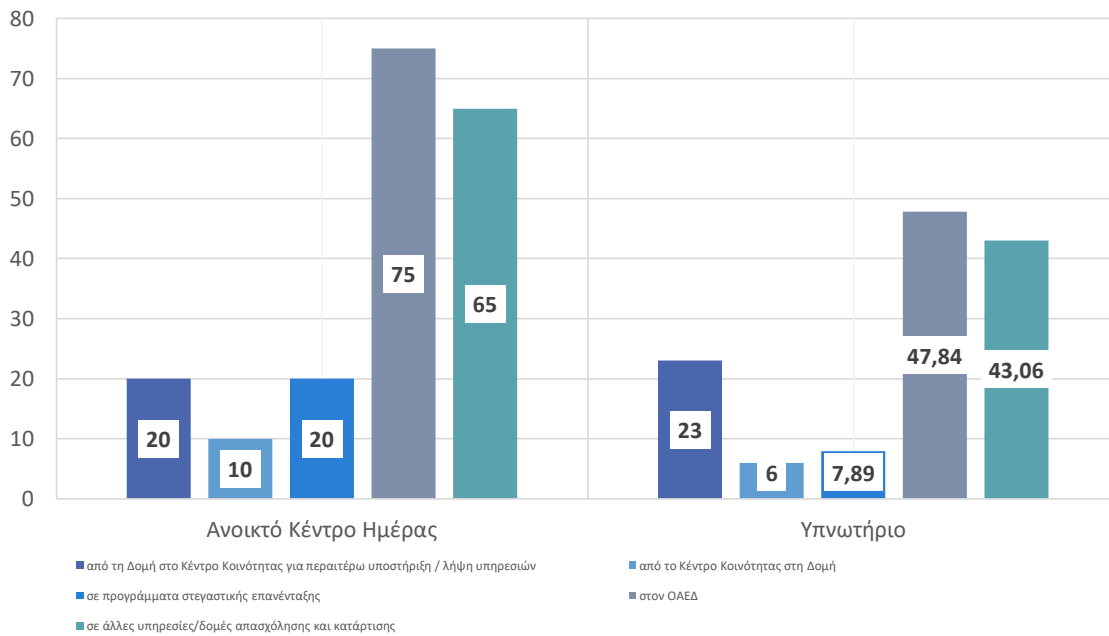
2.2.4.4.3 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Σε σχέση με την Κοινωνική Δικτύωση και Δημοσιότητα, οι Δομές ερωτήθηκαν αν και κατά ποσό: (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής. Για το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας, προκύπτει ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης, ωστόσο υλοποιήθηκαν δράσεις. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν δράσεις με ΚΚ, Υπηρεσίες / Δομές πρόνοιας, Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ, Φορείς της κοινότητας, Χορηγούς και τον ΕΟΔΔΥ (διενέργεια covid-19 διαγνωστικών ελέγχων). Για το υπνωτήριο, προκύπτει ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης, ωστόσο υλοποιήθηκαν δράσεις. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν Δράσεις με Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ, Φορείς της κοινότητας και τα υπνωτήρια αστέγων σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Πίνακας 26 Υλοποιημένες δράσεις σε συνεργασία με άλλο φορέα

Ανοικτό Κέντρο Ημέρας
Streetwork μαζί με ΑΡΣΙΣ, PRAKSIS, OKANA
ΕΦΟΒΕ για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων
Πρώθηση δημόσιας υγείας σε συνεργασία με PRAKSIS (ενημερώσεις, πρόληψη, διεξαγωγή rapid test)
Παραπομπή σε προγράμματα στέγασης και επανένταξης (ΑΡΣΙΣ, PRAKSIS)
Εγγραφές αστέγων στα συσσίτια του Δήμου σε συνεργασία με το κοινωνικό παντοπωλείο
Λογοτεχνικές συναντήσεις με ωφελούμενους σε συνεργασία με το ΠΑΜΑΚ
Υπνωτήριο
Επιτόπια διερεύνηση αναγκών από ομάδα Street work αστέγων Arsis.
Ενημέρωση αστέγων σχετικά με κανόνες υγιεινής στο χώρο του Υπνωτηρίου. Γιατροί του κόσμου.
Ενημέρωση αστέγων σχετικά με τις δράσεις που πραγματοποιούνται από το περιοδικό 'Σχεδία'.

Το υψηλότερα ποσοστά παραπομπών σημειώνονται προς τον ΟΑΕΔ και από τις δυο δομές. Επίσης, σχετικά υψηλά ποσοστά παραπομπών σχετίζονται και με άλλες δομές απασχόλησης και κατάρτισης.

Γράφημα 4 Ποσοστό παραπομπών

Τέλος, αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τις δομές (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.), το 100% των συντονιστών, δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας. Οι κυριότερες δράσεις τους παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 27 Κυριότερες δράσεις

Ανοικτό Κέντρο Ημέρας
Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στα πλαίσια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης
Τηλεοπτικό σποτ για τη δράση του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας Αστέγων
Καταγραφή αστέγων σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο
Υπνωτήριο
"Μένουμε στο Υπνωτήριο". Ενημερωτική ομιλία για τον ιό covid-19 και επίδειξη πλυσίματος από κλιμάκιο ιατρών του Δήμου Θεσσαλονίκης.
Δράση για τον εμβολιασμό κατά της γρίπης. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο σε συνεργασία με τα Δημοτικά Ιατρεία του Δήμου Θεσσαλονίκης.
ΡΑΟΚ ACTION. Διοργάνωση Χριστουγεννιάτικου γεύματος για τον άστεγο πληθυσμό της Θεσσαλονίκης.

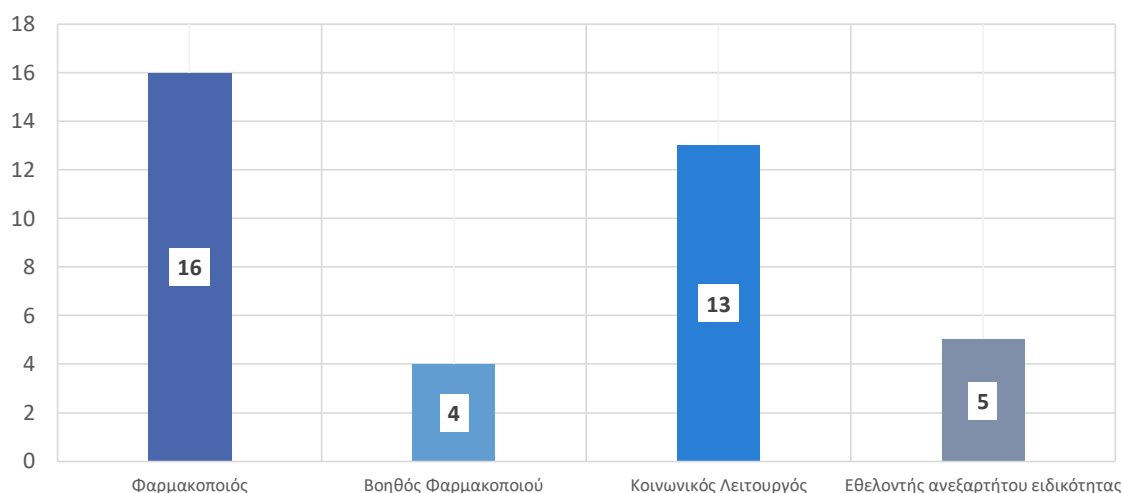
2.2.4.5 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Φαρμακείων

2.2.4.5.1 Ενότητα Α: Ταυτότητα Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από το σύνολο των υπευθύνων των Κοινωνικών Φαρμακείων της ΠΚΜ. Συνολικά, συμπληρώθηκαν 18 ερωτηματολόγια. Η κατηγορία των δικαιούχων είναι στο 77,8% των περιπτώσεων Δήμος & ΝΠ Δήμου, ενώ το υπόλοιπο 22,2% αφορά δικαιούχους που είναι ΜΚΟ.

2.2.4.5.2 Ενότητα Β: Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Τα Κοινωνικά Φαρμακεία στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 38 άτομα, εκ των οποίων τα 16 είναι φαρμακοποιοί, τα 13 κοινωνικοί λειτουργοί, 4 άτομα είναι βοηθοί φαρμακοποιού και 5 άτομα είναι εθελοντές ανεξαρτήτου ειδικότητας.

Γράφημα 5 Στελέχωση Κοινωνικών Παντοπωλείων

Οι συντονιστές αξιολογήσαν την αριθμητική στελέχωση των ΚΦ ως σχετικά επαρκής (ΜΟ=3,313, ΤΑ=0,873). Επίσης, με όμοιο τρόπο αξιολογήσαν και τη σύνθεση των ειδικοτήτων (ΜΟ=3,313, ΤΑ=0,793).

Πίνακας 28 Επάρκεια στελέχωσης ΚΦ

	ΜΟ	ΤΑ
Ως προς τον αριθμό στελεχών	3,313	0,873
Ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων	3,313	0,793

Τμήμα των Συντονιστών που αξιολογήσαν την αριθμητική στελέχωση των Δομών τους ως ανεπαρκή, σημείωσαν ότι οι βασικές ελλείψεις αφορούν τους βοηθούς φαρμακοποιού, ενώ τόνισαν και την ανάγκη υποστήριξης του προγράμματος από κοινωνικούς λειτουργούς.

Σε όρους εθελοντισμού, τα ΚΦ έχουν 18 εθελοντές σε όλη την ΠΚΜ αναφορικά με τη διανομή φαρμάκων και λοιπού υλικού, και 4 άτομα για βοηθητικές εργασίες. Τρία άτομα ασχολούνται εθελοντικά με την προσέλευση χορηγιών αγαθών και άλλες εργασίες.

Τα σημαντικότερα πρόβλημα και η ιεράρχηση τους αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.¹⁵Το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι το μεγάλο διοικητικό φορτίο και ακολουθεί η έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλευσης χορηγιών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα. Τρίτα στην κατάταξη είναι τα προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής και τα εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση κλπ.). Πολύ χαμηλά στην ιεραρχία είναι τα προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία (6^η σειρά).

Πίνακας 29 Σημαντικότερα προβλήματα (εφόσον υπάρχουν) στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή

	1	2	3	4	5	6
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	82,4	11,8	5,9			

¹⁵ Για να γίνει πιο κατανοητός ο πίνακας στον αναγνώστη γίνεται η διευκρίνιση ότι κάθε στήλη δείχνει το ποσοστό των ερωτηθέντων που ιεράρχησε το συγκεκριμένο πρόβλημα (της κάθε γραμμής) στη θέση αυτή. Το ίδιο ισχύει και για τον Πίνακα 30 που παρουσιάζεται παρακάτω.

Έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλευσης χορηγών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα	17,6	82,4				
Προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής			52,9	11,8	5,9	
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση κλπ.)		5,9	17,6	52,9	17,6	
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο			11,8	17,6	58,8	11,8
Προβλήματα συνεργασίας με Κέντρο Κοινότητας					5,9	17,6
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία			5,9	5,9	11,8	64,7

Τα προβλήματα συνεργασίας με ΚΚ βρίσκονται πιο χαμηλά στην ιεραρχία των προβλημάτων και σημειώνουν συνολικό ποσοστό απόκρισης στην εβδόμη και την 8^η θέση ίσο με 76,5.

Ωστόσο, αναφέρονται και αλλά ζητήματα με χαμηλότερη συχνότητα, όπως η έλλειψη μεταφορικού μέσου και η αδυναμία χρήσης του προϋπολογισμού για την προμήθεια των απαραίτητων φαρμάκων για τους ωφελούμενους. Σημαντικά ζητήματα αναφορικά με το έργο του συντονιστή είναι το γεγονός ότι οι ωφελούμενοι αρρωσταίνουν ανά πασα στιγμή και το ΚΦ μπορεί να μην έχει τον απαραίτητο εξοπλισμό για να βοηθήσει. Η τυχαιότητα στη νόσηση δημιουργεί προβλήματα τόσο στον ωφελούμενο όσο και στην οικογένεια, καθώς αυτό αλλάζει κατά πολύ την οικονομική και ψυχολογική κατάσταση μέσα στην οικογένεια. Αυτό το θέμα δημιουργεί ζητήματα στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων. Παράλληλα, ζητούνται σε ετήσια βάση δικαιολογητικά τα οποία αφορούν εισοδηματικά κριτήρια. Το πρόβλημα εστιάζει στο γεγονός ότι ζητούνται εκκαθαριστικά των 2 τελευταίων ετών για τις εγγραφές του έτους.

Όσον αφορά τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής, αυτά κατά βάση αφορούν την έλλειψη χρόνου για την προσέλευση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα (76,5%), το μεγάλο διοικητικό φορτίο (76,5%) και την ασάφεια αρμοδιοτήτων (82,4%). Ο Πίνακας 30 συνοψίζει τα αποτελέσματα.

Πίνακας 30 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής

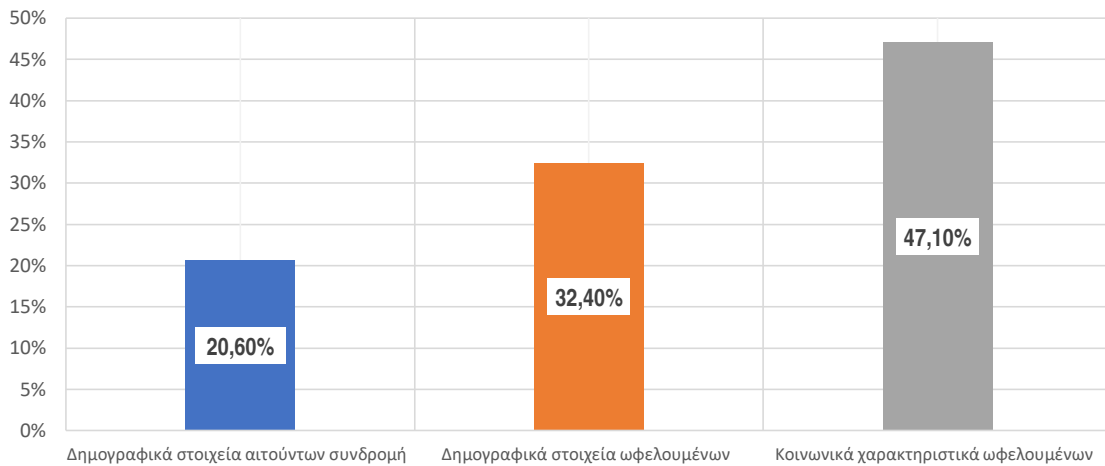
	1	2	3	4	5	6
Έλλειψη χρόνου για την προσέλευση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα	76,5	17,6	5,9			
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	2,5	76,5				
Ασάφεια αρμοδιοτήτων			82,4	5,9	5,9	5,9
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο		5,9	5,9	64,7	23,5	
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία				23,5	70,6	5,9

Τα στελέχη της Δομής ανέφεραν επίσης προβλήματα στην επικοινωνία με άλλες υπηρεσίες του δήμου, όπως και ελλείψεις υλικοτεχνικού εξοπλισμού στη Δομή.

Για την παρακολούθηση των ωφελούμενων τηρούνται στο 47,1% των συντονιστών και το 100% των περιπτώσεων τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων. Στο 32,4% των συντονιστών ή στο 68,8% των περιπτώσεων τηρούν δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων

(π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ), ενώ το 20,6% των ΚΦ τηρούν και δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ).

Γράφημα 6 Τήρηση στοιχείων, ΚΦ

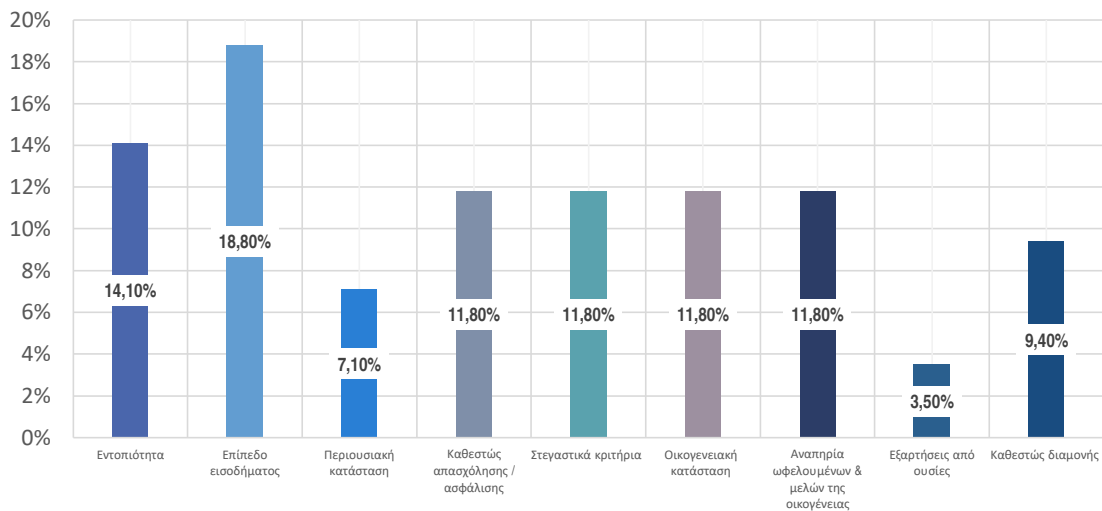

Τηρούν επίσης, στοιχεία που αφορούν την εργασιακή τους κατάσταση, την οικογενειακή κατάσταση και τη φαρμακευτική αγωγή. Σύμφωνα με την καθολική πλειοψηφία των συντονιστών τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής.

2.2.4.5.3 Στοιχεία Λειτουργίας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

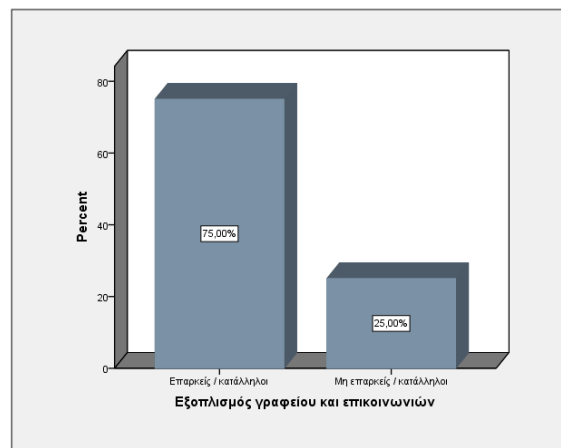
Για την ένταξη των ωφελούμενων στη Δομή τα παρακάτω κριτήρια επιλογής τους τηρούνται από τις δομές. Ειδικότερα, στο 18,8% των συντονιστών (100% των περιπτώσεων) έκαναν χρήση του επίπεδου εισοδήματος. Η εντοπιότητα αναφέρεται στο 14,1% των συντονιστών ή στο 75% των περιπτώσεων. Στο 11,8% των συντονιστών ή στο 62,5% των περιπτώσεων αναφέρονται τα κριτήρια που αφορούν το καθεστώς απασχόλησης / ασφάλισης (άνεργοι, ανασφάλιστοι), τα στεγαστικά κριτήρια (χωρίς στέγη, μισθωμένη κατοικία, δάνειο α' κατοικίας κοκ.), την οικογενειακή κατάσταση (μονογονεϊκές / πολύτεκνες οικογένειες, με ανήλικα τέκνα / υπερήλικες, μοναχικοί ηλικιωμένοι κοκ.) και την αναπηρία ωφελούμενων & μελών της οικογένειας (κινητική, αισθητηριακή, ψυχική, νοητική κοκ.).

Γράφημα 7 Κριτήρια ένταξης σε ΚΦ

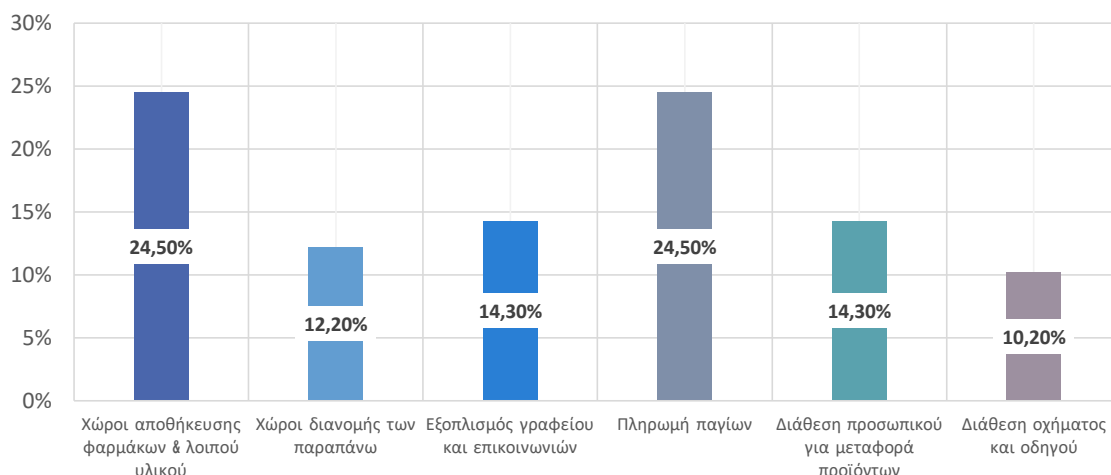

Αναφορικά με τη διαθεσιμότητα, επάρκεια και καταλληλότητα των / του εγκαταστάσεων/εξοπλισμού της Δομής το 68,75% των συντονιστών δήλωσε ότι οι χώροι αποθήκευσης των φαρμάκων είναι επαρκείς, Το 75% του δείγματος συμφώνησε ότι είναι επαρκής και ο εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών, ενώ το 68,75% δήλωσε ότι υφίσταται έλλειψη σε μεταφορικά μέσα.

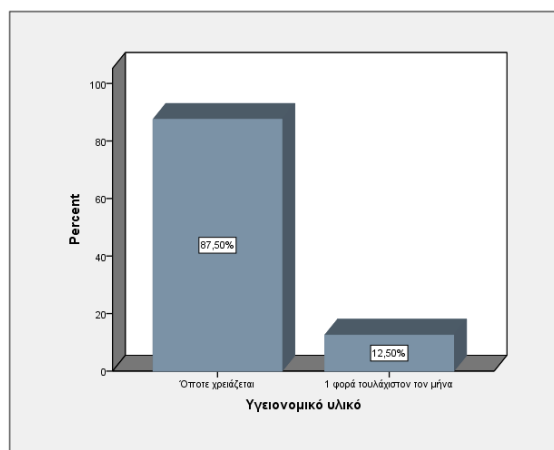
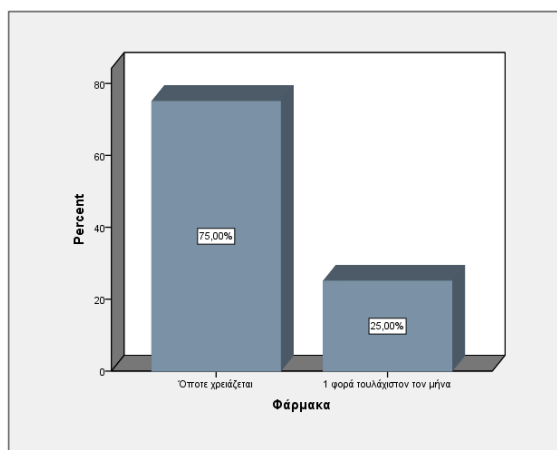
Η κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών των ΚΦ γίνεται μέσω της υποστήριξης και της οικονομικής στήριξης των ΟΤΑ και των Δημοτικών Επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, οι χώροι αποθήκευσης φαρμάκων & λοιπού υλικού έχουν υποστηριχθεί από τους ΟΤΑ στο 24,5% των ΚΦ ή στο 75% των περιπτώσεων. Τα ίδια ποσοστά αφορούν και την πληρωμή παγίων. Σε ποσοστό 14,3% των ΚΦ ή στο 43,8% των περιπτώσεων έχουν υποστηριχθεί αναφορικά με τον εξοπλισμό γραφείου και επικοινωνιών και τη διάθεση προσωπικού για μεταφορά προϊόντων. Τέλος, στο 10,2% των ΚΦ αναφέρουν ότι έχει γίνει διάθεση οχήματος και οδηγού.

Γράφημα 8 Ανάγκες που χρειάζονται στήριξη από ΟΤΑ

Η συχνότητα παροχής φαρμάκων στους ωφελούμενους γίνεται όποτε χρειάζεται στο 75% των περιπτώσεων, ενώ μόνο το 25% των ΚΦ έχουν ωφελούμενους με μηνιαίες ανάγκες. Το ίδιο συμβαίνει και για το υγειονομικό υλικό, το οποίο διαμοιράζεται όποτε χρειάζεται σε ποσοστό 87,5% και στο 12,5% των ΚΦ σε μηνιαία βάση. Αντιστοίχως και για τα παραφαρμακευτικά προϊόντα.

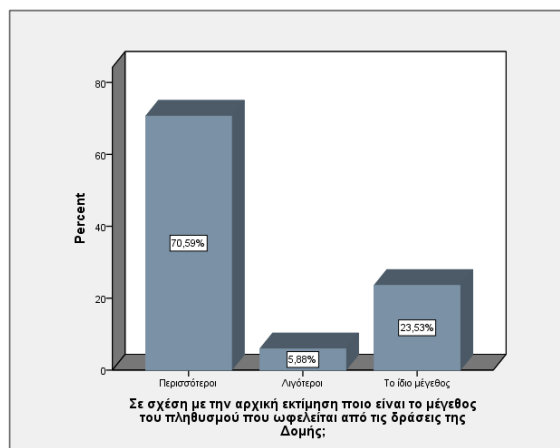

Η κύρια πηγή προμήθειας των φαρμάκων και λοιπού υλικού που διανέμονται στους ωφελούμενους είναι από κινητοποίηση πολιτών (62,5%), από φαρμακοβιομηχανίες (25%) και από Τοπικούς Φαρμακευτικούς Συλλόγους & κινητοποίηση άλλων επιχειρήσεων στο 14%.

Οι φαρμακοβιομηχανίες ως πηγή προμήθειας χαρακτηρίστηκε δευτερεύουσα από το 37,5% των ΚΦ, το ίδιο και οι Τοπικοί Φαρμακευτικοί Σύλλογοι (37,5%). Ως δευτερεύουσα πηγή χαρακτηρίστηκε η κινητοποίηση λοιπών επιχειρήσεων (62,5%), ενώ η κινητοποίηση συλλογικών φορέων διχοτομήθηκε (50%) μεταξύ δευτερεύουσας και περιστασιακής. Η κινητοποίηση των πολιτών είναι επίσης δευτερεύουσα (69,2%).

Κατά την περίοδο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων για την προστασία του πληθυσμού από την πανδημία (μέχρι μέσα Μαΐου 2020) διανεμήθηκαν στους ωφελούμενους μέσα ατομικής προστασίας και υγιεινής (μάσκες, αντισηπτικά, γάντια κοκ.). Ειδικότερα, στο 31,3% διαμοιράστηκαν με ικανοποιητική επάρκεια για όλους, στο 25% διαμοιράστηκαν αλλά χωρίς ικανοποιητική επάρκεια για όλους. Τέλος, το 43,8% των ΚΦ απάντησαν ότι δεν διανεμήθηκαν.

Μετά τα μέσα Μαΐου 2020 δεν υπάρχει επάρκεια μέσων ατομικής προστασίας και υγιεινής (μάσκες, αντισηπτικά, γάντια κοκ.) για την ικανοποίηση των αναγκών των ωφελομένων στο 75% των ΚΦ.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε αν και κατά ποσό σε σχέση με την αρχική εκτίμηση το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελείται από τις δράσεις της Δομής είναι περισσότεροι (70,59%). Το ίδιο μέγεθος δήλωσαν το 23,53% και λιγότεροι μόνο το 5,89%.

Στις αποκλίσεις που εμφανίστηκαν στην προηγούμενη ερώτηση, οι παράγοντες που αναφέρθηκαν από τους συντονιστές και τον Υπεύθυνο του έργου είναι οι εξής:

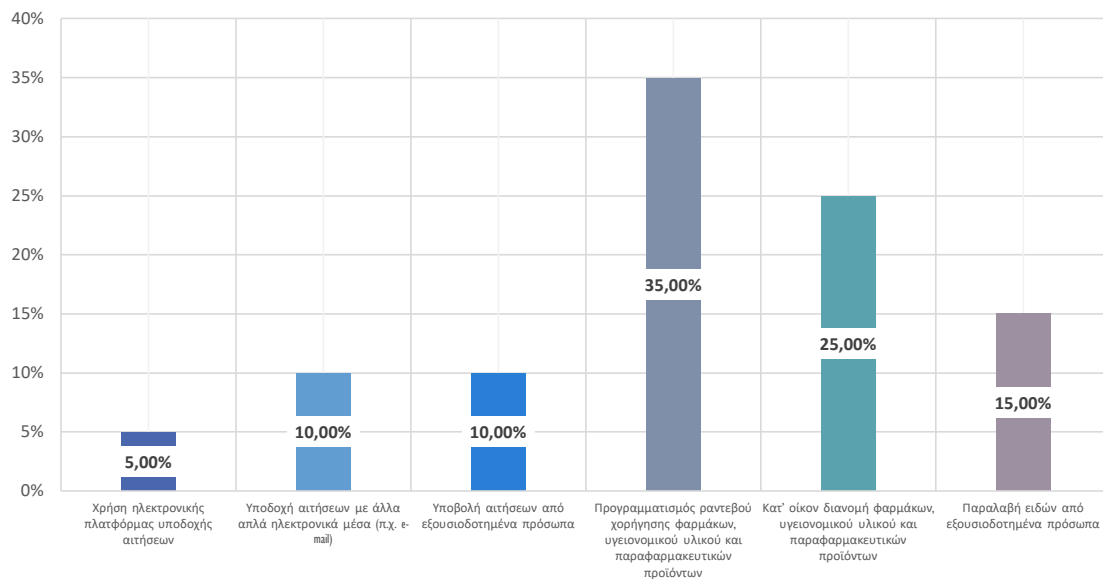
- αυξημένες ανάγκες λόγω της πανδημίας,

- μεταναστευτική κρίση,
- δυσκολία μετακίνησης των πληθυσμών,
- μικρή ανταπόκριση των εταιρειών για χορηγίες.

Δεν εντοπίζονται καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της Δομής στο 94,12%.

Αναφορικά με τα μέτρα για τη λειτουργία της δομής κατά την περίοδο της πανδημίας και ιδιαίτερα των περιπτώσεων που ίσχυε το γενικευμένο lockdown, οι δομές προγραμματίζαν ραντεβού χορήγησης φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων στο 35% των ΚΦ και στο 87,5% των περιπτώσεων, ενώ στο 25% των ΚΦ (62,5% των περιπτώσεων) τα ΚΦ εκτελούσαν διανομές κατ' οίκον φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων. Στο 10% των ΚΦ ή στο 25% των περιπτώσεων έγινε υποδοχή αιτήσεων με άλλα απλά ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. e-mail) και υποβολή αιτήσεων από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Στο 15% των ΚΦ έγιναν παραλαβές ειδών από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και στο 5% έγινε και χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποδοχής αιτήσεων.

Γράφημα 9 Μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας της Δομής κατά την περίοδο της πανδημίας

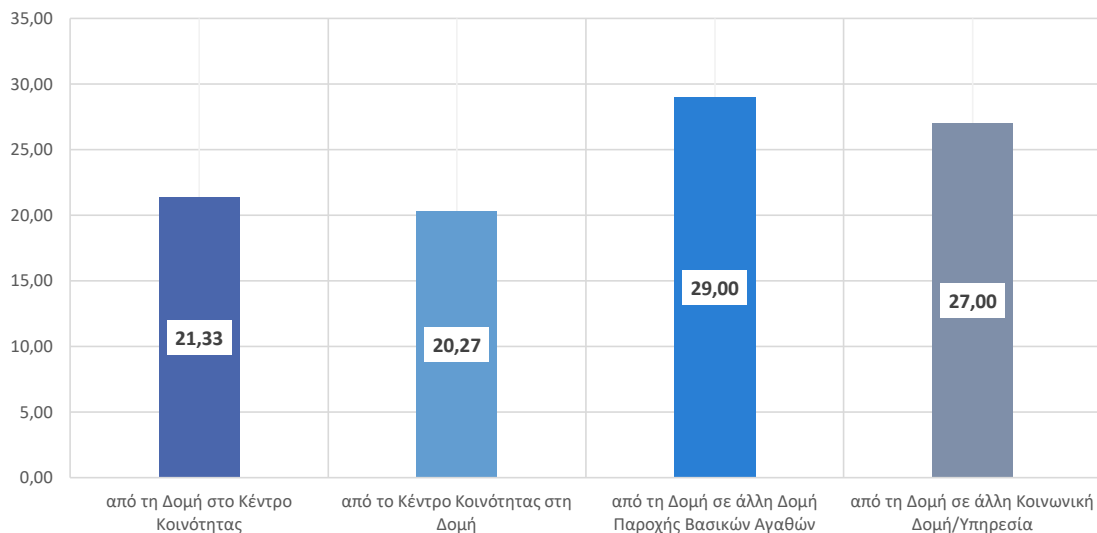

Οι υπεύθυνοι των Δομών ανέφεραν ως σημαντικότερες επιπτώσεις της πανδημίας στη λειτουργία της δομής την αύξηση των αιτημάτων, την ψηφιοποίηση διαδικασιών υποδοχής αιτημάτων, την αναστολή χορηγιών και την υποχώρηση του εθελοντισμού.

2.2.4.5.4 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Αρκετές δράσεις έχουν υλοποιηθεί σε πάνω από το 60% των ΚΦ με τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων, τα ΚΚ, άλλες ΔΠΒΑ, και επιχειρήσεις και συλλογικούς φορείς επιχειρηματικότητας. Άλλες κατηγορίες που αναφέρθηκαν από τους υπευθύνους των δομών ότι υπήρξε πρόβλεψη συνεργασίας ή/και υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης είναι ΜΚΟ, ΚΑΠΗ, σωματιστικά καταστήματα, το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας, Κέντρα Κοινότητας, Παιδικοί Σταθμοί, Νοσοκομεία, ΚΕΠ Υγείας, Βιβλιοθήκη, κοινωνικά φαρμακεία άλλων δήμων και Οργανώσεις. Στην ερώτηση με ποιες/ους από τις/ τους υπηρεσίες/ φορείς είχαν τη συχνότερη και πιο ουσιαστική συνεργασία, οι υπεύθυνοι των δομών ανέφεραν επί το πλείστον τις άλλες Κοινωνικές Δομές του Δήμου και την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου. Επίσης άλλες/οι υπηρεσίες/ φορείς που αναφέρθηκαν είναι τα Κοινωνικά Φαρμακεία άλλων Δήμων, ΚΑΠΗ, Μ.Κ.Ο, ΚΕΠ Υγείας, Βιβλιοθήκες και η οργάνωση Givmed.

Κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, το 29% των ωφελούμενων παραπέμπονται από τη Δομή σε άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών, το 27% παραπέμπεται από τη Δομή σε άλλη Κοινωνική Δομή/Υπηρεσία, το 21% από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας και το 20% από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή.

Γράφημα 10 Μέσο ποσοστό (%) των ωφελούμενων, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, παραπέμφθηκε

Τέλος, αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.), το 81,25% των συντονιστών, δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας. Οι κυριότερες δράσεις δημοσιότητας που έχουν διεξαχθεί κατά τη δήλωση των συντονιστών είναι: (α) Ενημέρωση στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου, (β) ενημέρωση στο πλαίσιο Εθελοντικής Αιμοδοσίας του Δήμου, (γ) έκδοση και διανομή φυλλαδίων, (δ) προώθηση του σχεδίου στη Τοπική Κοινότητα, (ε) διαφημιστική προβολή στα Μ.Μ.Ε, δράση ενημέρωσης σπουδαστών σε σχολές ΙΕΚ, Δημοσιοποίηση όλων των δράσεων από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης του Δήμου, Ημερίδα γνωστοποίησης έναρξης λειτουργίας των Δομών του Δήμου.

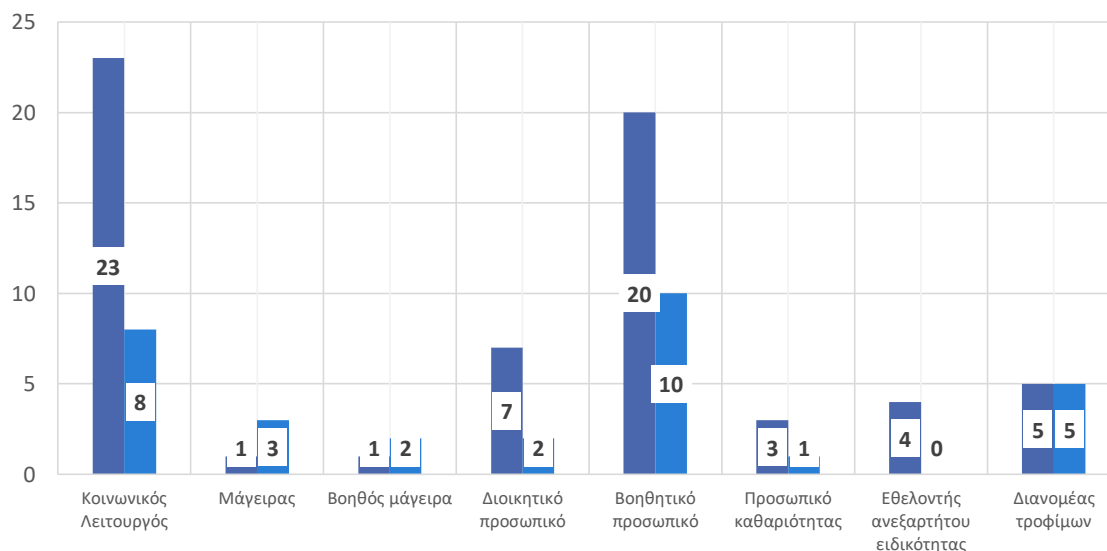
2.2.4.6 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων

2.2.4.6.1 Ενότητα Α: Ταυτότητα Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από συντονιστές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Συνολικά εντοπίζονται 25 δομές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων. Το 72,41% των δομών είναι Κοινωνικά Παντοπωλεία, ενώ το 27,59% είναι δομές παροχής σίτισης.

2.2.4.6.2 Ενότητα Β: Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Στα Κοινωνικά Παντοπωλεία εργάζονται συνολικά 59 άτομα, ενώ στις δομές παροχής σίτισης απασχολούνται συνολικά 36 άτομα. Η κατανομή των ειδικοτήτων παρουσιάζεται στο Γράφημα παρακάτω.

Γράφημα 11 Στελέχωση δομών

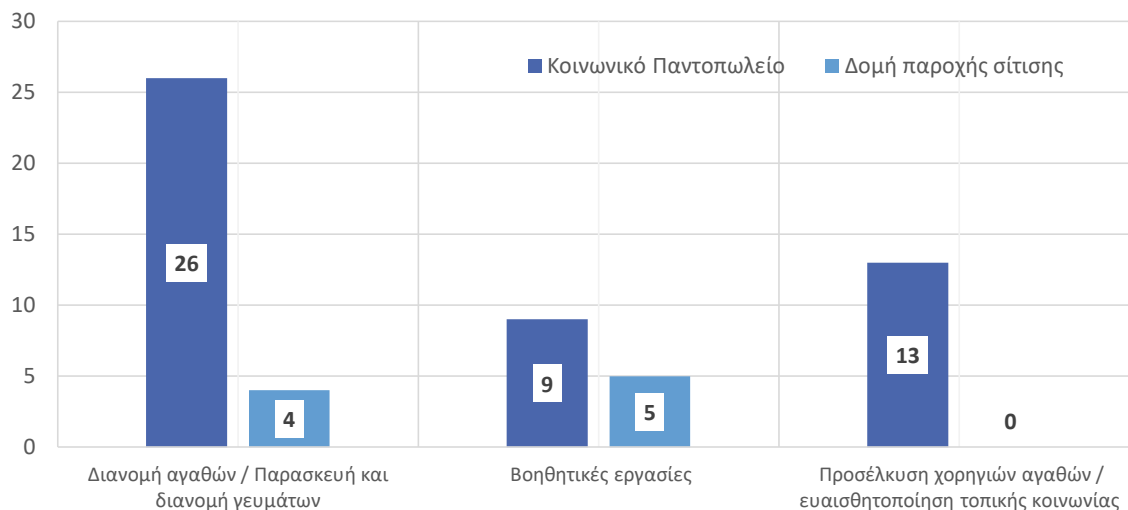
Τόσο στα κοινωνικά παντοπωλεία όσο και στις δομές παροχής σίτισης εντοπίζεται σχετική επάρκεια αναφορικά με την αριθμητική στελέχωση ($MO=3,048$, $TA=0,805$ και $MO=3$, $TA=0,577$ αντίστοιχα). Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δυο δομών ($p\text{-value}=0,887>0,05$).

Κατά αντιστοιχία, ο έλεγχος t-test δεν καταδεικνύει στατιστικά σημαντικές διαφορές για την επάρκεια των δομών ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων ($value=0,219>0,05$). Οι δυο τύποι δομών φαίνεται ότι διαθέτουν σχετική επάρκεια ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων.

Πίνακας 31 Επάρκεια δομών

	Είδος Δομής	MO	TA	Sig
Βαθμός επάρκειας της στελέχωσης της δομής, ως προς τον αριθμό στελεχών;	Κοινωνικό Παντοπωλείο	3,048	0,805	0,887
	Δομή παροχής σίτισης	3,000	0,577	
Βαθμός επάρκειας της στελέχωσης της δομής, ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων	Κοινωνικό Παντοπωλείο	3,250	0,716	0,219
	Δομή παροχής σίτισης	2,857	0,690	

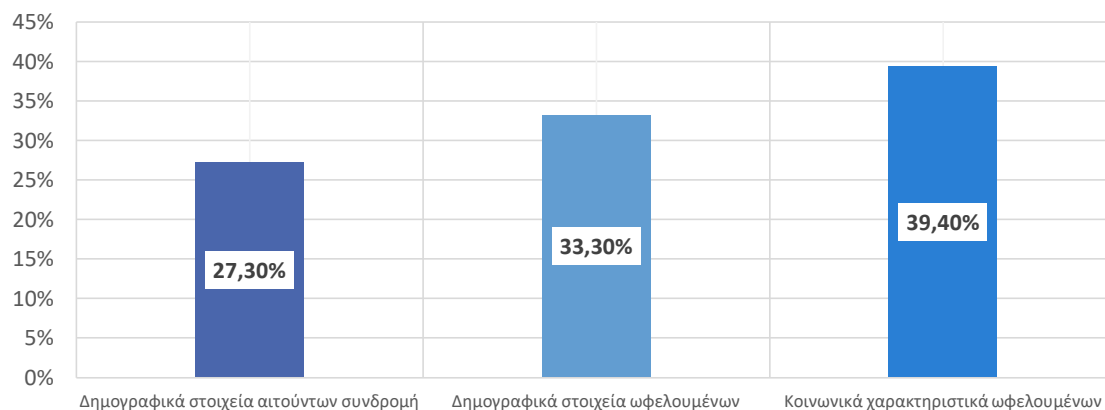
Ωστόσο, οι συντονιστές σημείωσαν ότι τα κοινωνικά παντοπωλεία θα έπρεπε να υποστηρίζονται και από 1 υπάλληλο καθαριότητας, από οδηγούς, και ένα άτομο βοηθητικό προσωπικό (κυρίως για την προετοιμασία και τη διανομή των πακέτων). Αρκετοί σημείωσαν ότι καλό θα ήταν να υπάρχει και 1 άτομο ως διοικητικό προσωπικό. Αναφορικά με τον αριθμό των εθελοντών, συνολικά σε όλες τις δομές ΚΠ και σίτισης εντοπίζονται 30 εθελοντές στη διανομή αγαθών και παρασκευή γευμάτων, 14 άτομα σε βοηθητικές εργασίες και 13 άτομα στα ΚΠ για προσέλευση χορηγιών αγαθών.

Γράφημα 12 Αριθμός εθελοντών

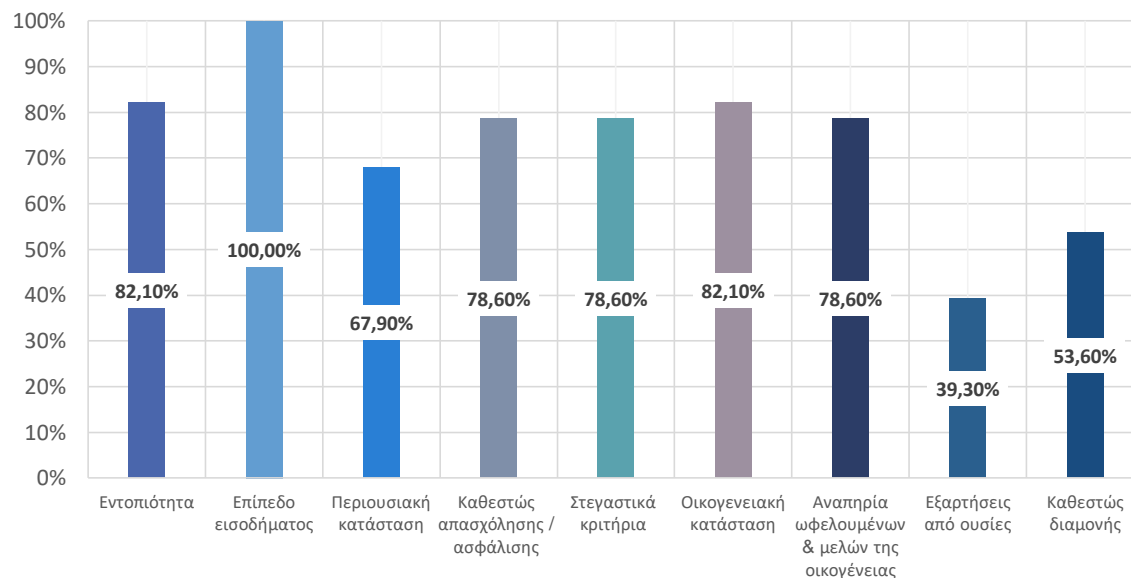
Το σημαντικότερο πρόβλημα στην άσκηση των καθηκόντων του συντονιστή είναι το μεγάλο διοικητικό φορτίο (75%) και η έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλκυσης χορηγιών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα (55,2%). Ακολουθούν τα προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψης αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής με ποσοστό 54,6% των συντονιστών να συμφωνούν και ακολουθούν τα εργασιακά θέματα (62,1%). Επίσης, αναφέρθηκαν και άλλα προβλήματα από τους Συντονιστές στην άσκηση των καθηκόντων τους, όπως η έλλειψη ηλεκτρονικού συστήματος, ο περιορισμένος χρόνος στην άσκηση των καθηκόντων (Συντονιστή/Κοινωνικού λειτουργού), η έλλειψη αποθηκάρου και οι παρεμβάσεις στο έργο του Συντονιστή.

Αναφορικά με τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής αυτά φαίνεται να είναι η έλλειψη χρόνου για την προσέλκυση χορηγιών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα (72,4%), το μεγάλο διοικητικό φορτίο (65,5%) και η ασάφεια αρμοδιοτήτων (65,5%). Επίσης, υψηλό ποσοστό των συντονιστών σημείωσε ότι προβλήματα παρουσιάζονται και κατά τη συνεργασία με τον δικαιούχο (72,4%). Αναφέρθηκαν και άλλα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών, όπως η ελλιπής στελέχωση τη Δομής, τόσο ως προς τις διαφορετικές ειδικότητες αλλά και ως προς το διοικητικό προσωπικό. Επίσης επισημάνθηκε ως πρόβλημα ότι ανατίθενται αρμοδιότητες στα στελέχη είναι πέραν των καθηκόντων τους

Για την παρακολούθηση των ωφελούμενων στο 27,3% των απαντήσεων ή στο 66,7% των συντονιστών τηρούνται δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή, στο 33,3% των απαντήσεων τηρούνται και δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων ενώ στο 39,4% (96,3% των συντονιστών) τηρούνται και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων. Ενώ η καθολική πλειοψηφία των συντονιστών για τα ΚΠ και τις δομές σίτισης δήλωσαν ότι τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής.

Γράφημα 13 Τήρηση στοιχείων**2.2.4.6.3 Στοιχεία Λειτουργίας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες**

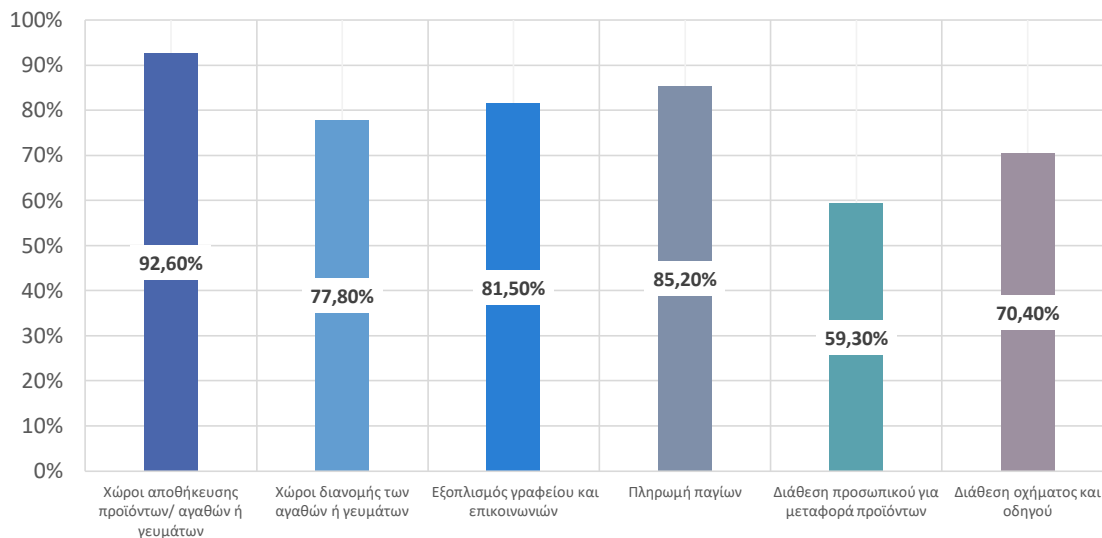
Για την ένταξη στο πρόγραμμα οι κοινωνικές δομές ζητούν τα κριτήρια που παρουσιάζονται στο παρακάτω Γράφημα. Το επίπεδο εισοδήματος (100%, των περιπτώσεων), τα στεγαστικά κριτήρια στο 78,6% των περιπτώσεων και το καθεστώς απασχόλησης / ασφάλισης.

Γράφημα 14 Κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα

Σχετικά με τη διαθεσιμότητα, επάρκεια και καταλληλότητα των / του εγκαταστάσεων / εξοπλισμού των δομών, το 67,9% των συντονιστών απάντησαν ότι οι χώροι αποθήκευσης προϊόντων είναι επαρκείς / κατάλληλοι. Το 57,1% δήλωσε ότι οι χώροι διανομής αγαθών και παροχής γευμάτων είναι επαρκείς / κατάλληλοι και το ίδιο ισχύει για τον εξοπλισμό γραφείου και επικοινωνιών (78,6% των συντονιστών). Τέλος, σχετικά με τα μεταφορικά μέσα, το 39,3% των συντονιστών απάντησαν ότι δεν είναι διαθέσιμα, το 27,6% ότι είναι μη επαρκή και το 31% ότι είναι επαρκή.

Σε ένα μεγάλο ποσοστό, αρκετές από τις ανάγκες των δομών καλύπτονται είτε με οικονομική στήριξη ή παραχώρηση από τους ΟΤΑ ή επιχειρήσεις των ΟΤΑ. Παραχωρούνται χώροι αποθήκευσης (92,6% των περιπτώσεων), πληρώνονται πάγιες δαπάνες (85,2% των περιπτώσεων), παραχωρείται εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών (81,5%).

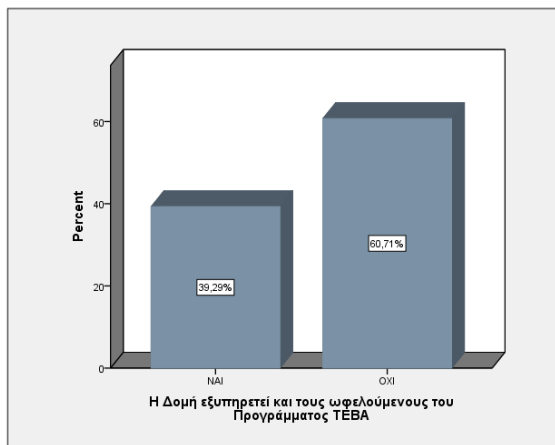
Γράφημα 15 Ανάγκες που καλύπτονται από ΟΤΑ

Το 39,3% των συντονιστών δήλωσαν ότι εξυπηρετούν ωφελούμενους του Προγράμματος ΤΕΒΑ, ενώ το υπόλοιπο 60,7% απάντησε αρνητικά στην ερώτηση. Σε σχέση με την αρχική εκτίμηση, το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελήθηκε είναι μεγαλύτερο για το 65,4% των συντονιστών. Αναφορικά με τις καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου το 92,9% υποστήριξε ότι δεν παρατηρούνται καθυστερήσεις.

Στις αποκλίσεις που εμφανίστηκαν στην προηγούμενη ερώτηση οι παράγοντες που αναφέρθηκαν από τους συντονιστές και τον Υπεύθυνο του έργου είναι:

- Η πανδημία Covid-19, η οποία αύξησε τις κοινωνικές ανάγκες,
- η οικονομική κρίση και η ανεργία, και η προβολή της δομής. Αντίστοιχα, ως βασικό αίτιο περιπτώσεων μικρότερου πληθυσμού σε σχέση με την αρχική εκτίμηση, αναφέρεται η συστολή του κόσμου.

Αναφορικά με τα μέτρα κατά της πανδημίας, οι δομές αναφέρουν στο 25,5% των απαντήσεων (96,3% των περιπτώσεων) ότι προγραμμάτισαν ραντεβού διανομής ειδών ή γευμάτων. Χαμηλό παρουσιάζεται το ποσοστό τους χρήσης ηλεκτρονικής πλατφόρμας 2,9% των απαντήσεων (11,1% των περιπτώσεων). Το τελευταίο μπορεί να εξηγηθεί από τα κοινωνικά κριτήρια των ωφελούμενων, οι οποίοι μπορεί να μην διαθέτουν σύνδεση ίντερνετ ή κάποια ηλεκτρονική συσκευή

Ως σημαντικότερες επιπτώσεις της πανδημίας στη λειτουργία της δομής αναφέρονται:

- η αύξηση των αιτημάτων στήριξης,
- η υποχώρηση του εθελοντισμού,
- η έλλειψη επικοινωνίας με τους δικαιούχους,
- η μείωση χορηγιών/δωρεών,
- η παραλαβή ειδών και γευμάτων με κατ' οίκον διανομή,
- η προσπάθεια αύξησης χορηγιών για να ανταπεξέλθει η δομή στις ανάγκες των ωφελούμενων,

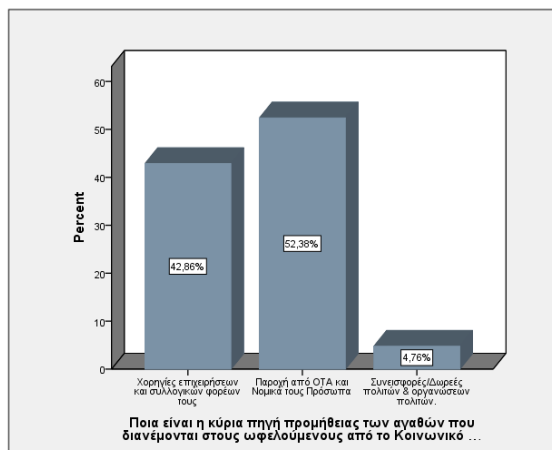
- η ψηφιοποίηση διαδικασιών υποδοχής ωφελούμενων,
- η ψυχική και σωματική κούραση των στελεχών της Δομής.

2.2.4.6.4 Συντονιστές των Κοινωνικών Παντοπωλείων.

Η συχνότητα παροχής τροφίμων και ειδών παντοπωλείου γίνεται μια φορά το μήνα (85,7%). Αναφορικά με την παροχή κατεψυγμένων προϊόντων αυτή γίνεται στο 52,4% των δομών μια φορά το μήνα και για το 28,6% λιγότερο από μια φορά το μήνα. Η συχνότητα παροχής ειδών ατομικής υγιεινής γίνεται επίσης μηνιαία για το 76,2% των δομών, ενώ λιγότερο από μια φορά το μήνα για το 19%. Είδη ένδυσης και υπόδησης παρέχονται στο 71,4% των δομών μια φορά το μήνα ή λιγότερο από μια φορά το μήνα, ενώ βιβλία και παιχνίδια παρέχονται λιγότερο από μια φορά το μήνα στο 52,4% και 47,6% των δομών αντίστοιχα.

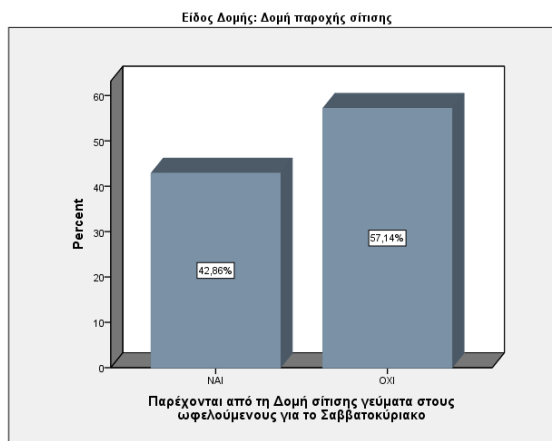
Η κύρια πηγή προμήθειας των αγαθών που διανέμονται στους ωφελούμενους από το Κοινωνικό Παντοπωλείο είναι η παροχή από ΟΤΑ και Νομικά Πρόσωπα (52,4%), ενώ ακολουθούν οι χορηγίες επιχειρήσεων και συλλογικών φορέων τους (42,9%).

Αναφορικά με την κύρια πηγή προμήθειας των αγαθών που διανέμονται στους ωφελούμενους, οι συντονιστές χαρακτήρισαν τις χορηγίες επιχειρήσεων και συλλογικών φορέων τους ως δευτερεύουσες πηγές σε ποσοστό 60%, ενώ την παροχή από ΟΤΑ και Νομικά τους Πρόσωπα ως περιστασιακή (60%). Οι συνεισφορές/δωρεές πολιτών & οργανώσεων πολιτών χαρακτηρίστηκαν ως περιστασιακές (90,5), ενώ οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές είναι μη διαθέσιμες (64,7%).

2.2.4.6.5 Συντονιστές Συσσιτίων

Το 42,9% των Συντονιστών δομών σίτισης δήλωσε ότι τα σαββατοκύριακα παρέχουν γεύματα στους ωφελούμενους, ενώ το 57,1% απάντησε ότι δεν παρέχει. Η κύρια πηγή προμήθειας των υλικών για την παρασκευή των γευμάτων ή των έτοιμων γευμάτων είναι οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές (85,7%), ενώ το 14,3% γίνεται από τις χορηγίες λοιπών επιχειρήσεων. Οι χορηγίες ζαχαροπλασטיών, αρτοποιείων, εστιατορίων χαρακτηρίστηκαν ως περιστασιακές πηγές (85,7%), το ίδιο χαρακτηρίστηκαν και οι χορηγίες λοιπών επιχειρήσεων (71,4%). Η καθολική πλειοψηφία των συντονιστών των δομών παροχής σίτισης δήλωσε ότι οι συνεισφορές / δωρεές πολιτών & οργανώσεων πολιτών είναι περιστασιακές πηγές (100%). Οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές χαρακτηρίζονται ως δευτερεύουσα πηγή (75%).

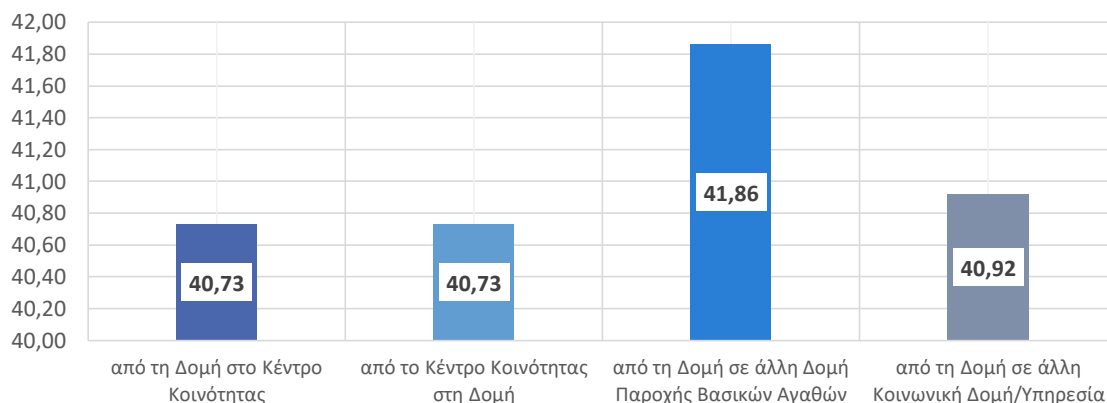

2.2.4.6.6 «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Υψηλά ποσοστά παρουσιάζονται για υλοποιημένες δράσεις με σχολεία (93,1%), επιχειρήσεις και φορείς επιχειρηματικότητας (72,4%), τα ΚΚ (89,7%) και διάφορους συλλόγους πολιτών (79,3%). Άλλες κατηγορίες που αναφέρθηκαν από τους υπεύθυνους των δομών (ότι υπήρξε πρόβλεψη συνεργασίας ή/και υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης είναι διάφορες αθλητικές και θεατρικές ομάδες, κοινωνικές δομές, νοσοκομεία, ΚΑΠΗ, δομές φιλοξενίας ανήλικων, βιβλιοθήκες, ΚΕΠ Υγείας, ΜΚΟ και συσσίτια εκκλησιών.

Το ποσοστό των ωφελούμενων που παραπέμφθηκε από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας είναι περίπου 40%, από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή είναι επίσης 40% ενώ από τη Δομή σε άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών είναι περίπου 42%.

Γράφημα 16 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπεμφθήκαν

Το σύνολο των συντονιστών δήλωσαν ότι έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τις Δομές τους.

2.2.5 Παρουσίαση βασικών ευρημάτων από την έρευνα ωφελουμένων

2.2.5.1 Κοινωνικό Φαρμακείο

Οι ωφελούμενοι για το ΚΦ είναι Έλληνες πολίτες με το 36,4% να είναι άνδρες και το 63,6% γυναίκες, ηλικίας 30-59 ετών (χαμηλότερα ποσοστά 27,9% είναι ηλικίες 60 και άνω και 13,9% είναι 18-29). Η πλειοψηφία (36,8%) των ωφελούμενων δήλωσε ότι έχουν μέση εκπαίδευση, ενώ το 53,4% δήλωσαν ότι έχουν στοιχειώδη ή καμία εκπαίδευση. Οι ωφελούμενοι του ΚΦ είναι κυρίως άνεργοι μέχρι ένα έτος, μακροχρόνια άνεργοι και Ρομά. Οι βασικοί τρόποι ενημέρωσης είναι από φίλους και συγγενείς και από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων.

2.2.5.1.1 Βαθμός Ικανοποίησης από Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από την παροχή υπηρεσιών είναι υψηλός. Ωστόσο, εντοπίζεται χαμηλότερος βαθμός ικανοποίησης σε ό,τι αφορά τις παραπομπές σε άλλη υπηρεσία. Οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την υποδοχή του αιτήματος (ΜΟ=3,722, ΤΑ=0,476) και από την υποστήριξη για την κατάθεση αιτήματος για δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη (ΜΟ=3,534, ΤΑ=0,725). Αναφορικά με το αν και κατά ποσό βρίσκουν συγκεκριμένο υλικό στο ΚΦ, οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι βρίσκουν πάντα φάρμακα (74,07%), αλλά ότι δεν έχουν ζητήσει ποτέ υγειονομικό υλικό (42,50%) και παραφαρμακευτικά προϊόντα (46,89%). Ενώ η συχνότητα επίσκεψης των ωφελούμενων για να προμηθευτούν φάρμακα είναι τουλάχιστον μια φορά το μήνα (97,5% του δείγματος).

Σε σχέση με τις αντιλήψεις των ωφελούμενων για το ΚΦ φαίνεται ότι είναι σχετικά θετική, καθώς τους βοηθάει να καλύψουν τις ανάγκες τους σε φάρμακα.

2.2.5.1.2 Προτάσεις

Για τους ωφελούμενους τα πιο σημαντικά σημεία για την βελτίωση του ΚΦ είναι να υπάρχει πάντα επάρκεια σε φάρμακα, υγειονομικό υλικό και περισσότερα είδη.

2.2.5.2 Κοινωνικό Παντοπωλείο

2.2.5.2.1 Γενικά Στοιχεία

Οι ωφελούμενοι στο ΚΠ είναι Έλληνες κυρίως γυναίκες (58,1% του δείγματος), ηλικίας 30-59 ετών (77,1%) με καμία, στοιχειώδη ή μέση εκπαίδευση (88,9% του δείγματος). Οι κύριες κατηγορίες ωφελούμενων είναι εργαζόμενοι, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 50 ετών και αποφυλακισμένοι ή νέοι παραβάτες.

2.2.5.2.2 Επαφή με το Κοινωνικό Παντοπωλείο

Η πλειοψηφία των ωφελούμενων είχαν την πρώτη τους επαφή με τη δομή του ΚΠ πριν από 2 έτη. Στο 37,8% των περιπτώσεων οι ωφελούμενοι έμαθαν για το ΚΠ από φίλους ή/και συγγενείς και στο 29,5% από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου.

Αναφορικά με την ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν τα ΚΠ, φαίνεται ότι ως προς την υποδοχή και καταγραφή του αιτήματος οι ωφελούμενοι είναι πολύ ικανοποιημένοι (ΜΟ=3,653, ΤΑ=0,648), ενώ από τις παραπομπές σε άλλη υπηρεσία είναι λίγο ικανοποιημένοι (ΜΟ=2,673, ΤΑ=1,436).

Επιπλέον, λίγο ικανοποιημένοι δήλωσαν οι ωφελούμενοι (ΜΟ=2,631, ΤΑ=1,381) για την παροχή άλλης βοήθειας εκτός της παροχής βασικών αγαθών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των ωφελούμενων συνήθως βρίσκει τα προϊόντα που έχει ανάγκη, ενώ η συχνότητα διάθεσης είναι μια φορά τον μήνα κατ' ελάχιστο. Σε σχέση με την ικανοποίηση από την ποικιλία των αγαθών, οι ωφελούμενοι του ΚΠ είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ποικιλία στα τρόφιμα (ΜΟ=3,180, ΤΑ=1,031) και τα είδη παντοπωλείου (ΜΟ=3,108, ΤΑ=1,076), ενώ είναι λίγο ικανοποιημένοι από την ποικιλία στα είδη ατομικής υγιεινής (ΜΟ=2,633, ΤΑ=1,299). Το ίδιο ισχύει και για την ικανοποίηση από την ποιότητα των τροφίμων, των ειδών παντοπωλείου και των ειδών ατομικής υγιεινής.

Οι ωφελούμενοι δήλωσαν επίσης ότι το ΚΠ τους βοήθησε λίγο έως αρκετά να καλύψουν τις ανάγκες τους σε τρόφιμα (ΜΟ=2,731, ΤΑ=0,795), σε είδη πρώτης ανάγκης (ΜΟ=2,566, ΤΑ=0,804) και να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές δυσκολίες (ΜΟ=2,467, ΤΑ=0,890).

2.2.5.2.3 Άλλα Στοιχεία και Προτάσεις

Αναφορικά με τις προτάσεις βελτίωσης, η πλειοψηφία των ωφελούμενων δήλωσε ότι θα ήθελαν μεγαλύτερη ποικιλία και μεγαλύτερη επάρκεια προσφερόμενων προϊόντων.

2.2.5.3 Δομές Συσσιτίων

Το 65,3% του δείγματος των ωφελούμενων των Δομών Παροχής Συσσιτίων είναι γυναίκες. Η ηλικία του δείγματος είναι μεταξύ 40-59 ετών, στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης (97,3%). Το 36,8% των ωφελούμενων είναι εργαζόμενοι, το 21,3% είναι μακροχρόνια άνεργοι ηλικίας

25-50 ετών και το 37,3% είναι μακροχρόνια άνεργοι άνω των 50 ετών. Η πλειοψηφία των ωφελούμενων (64%) επισκέφθηκαν πρώτη φορά το συσσίτιο πάνω από δυο έτη πριν, ενώ το 29,3% πάνω από ένα έτος πριν. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων (40,5%), οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι ενημερωθήκαν για το συσσίτιο από γενική ενημέρωση, ενώ το 17,6% από άλλο φορέα του δημόσιου.

Αναφορικά με την ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών του συσσιτίου, οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι ως προς την υποδοχή του αιτήματος, την παραπομπή σε άλλη υπηρεσία και την παροχή άλλης βοήθειας εκτός των γευμάτων. Αντίθετα, αναφορικά με την ικανοποίηση από τα γεύματα και τις μερίδες φαγητού, οι ωφελούμενοι είναι λίγο ικανοποιημένοι (ΜΟ=2,52, ΤΑ=0,503 και ΜΟ=2,796, ΤΑ=0,406).

Η αντίληψη των ωφελούμενων για το κοινωνικό συσσίτιο είναι ότι βοήθησε αυτούς και τις οικογένειές τους να καλύψουν πολύ ικανοποιητικά τις ανάγκες τους για το καθημερινό φαγητό (ΜΟ=3,86, ΤΑ=0,392) και να είναι πολύ έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές δυσκολίες (ΜΟ=3,86, ΤΑ=0,392).

2.2.5.3.1 Άλλα Στοιχεία και Προτάσεις

Στο 75,9% των περιπτώσεων, οι ωφελούμενοι ανέφεραν ότι θέλουν μεγαλύτερη ποικιλία φαγητού και στο 72,4% μεγαλύτερες ποσότητες.

2.2.5.4 Ωφελούμενοι και συμπαραστάτες ΚΗΦΗ

2.2.5.4.1 Γενικά Στοιχεία

Το ερωτηματολόγιο το απάντησαν τόσο απευθείας ωφελούμενοι των ΚΗΦΗ, όσο και οι δικαστικοί συμπαραστάτες όσων εξ' αυτών δεν ήταν σε θέση να το συμπληρώσουν. Το 51,1% είναι ωφελούμενοι και το 48,9% είναι συμπαραστάτες. Οι συμπαραστάτες είναι κατά πλειοψηφία ηλικίας 40-59 ετών, ενώ οι ωφελούμενοι κατά πλειοψηφία είναι ηλικίας άνω των 70 ετών. Επιπλέον, η σχέση των συμπαραστατών με τον ωφελούμενο είναι σύζυγος, τέκνο ή εγγονός στο 96,3% του δείγματος. Επιπροσθέτως, οι συμπαραστάτες είναι κατά πλειοψηφία εργαζόμενοι (36,9%) ή άνεργοι (33,3%). Αναφορικά με τους ωφελούμενους το 82,1% είναι χήροι, ενώ η πλειοψηφία αυτών είναι μερικώς ή μη αυτοεξυπηρετούμενοι (83,4%). Οι τρόποι πληροφόρησης για τις υπηρεσίες των ΚΗΦΗ είναι σύμφωνα με το δείγμα από την ενημέρωση του ίδιου του ΚΗΦΗ (46,3%) και από φίλους και συγγενείς (36,6%).

2.2.5.4.2 Βαθμός Ικανοποίησης

Ο γενικός βαθμός ικανοποίησης είναι κατά μέσο όρο γύρω στο 3,9. Αυτό σημαίνει ότι το δείγμα είναι συνολικά αρκετά ικανοποιημένο από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Ειδικότερα, προκύπτει ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, τη ψυχαγωγία, τη νοσηλευτική φροντίδα και την υποστήριξη για την αυτοεξυπηρέτηση τους. Ωστόσο, είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι αναφορικά με τα γεύματα, τις εργοθεραπείες, τη βοήθεια με τις δημόσιες υπηρεσίες, την ψυχολογική υποστήριξη και τη μεταφορά από και προς το σπίτι τους. Οι ωφελούμενοι σημείωσαν ότι είναι καθόλου, λίγο ή/ και δεν έχουν λάβει την υπηρεσία παροχής βοήθειας για να πάνε σε νοσοκομείο.

Οι πιο σημαντικές ανάγκες που έχει βοηθήσει το ΚΗΦΗ να ικανοποιήσουν οι ωφελούμενοι είναι η ψυχαγωγία και η δημιουργική απασχόληση, η αυτοεξυπηρέτηση και οι εργοθεραπείες. Τόσο οι ωφελούμενοι όσο και οι συμπαραστάτες έχουν αρκετά καλή αντίληψη για τα ΚΗΦΗ. Και οι δυο ομάδες του δείγματος απάντησαν ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι

προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ωφελούμενων, ενώ η ποιότητα ζωής τόσο των ωφελούμενων όσο και των ηλικιωμένων έχει βελτιωθεί σημαντικά. Οι συμπαραστάτες αξιολογήσαν ότι έχουν βελτιωθεί αρκετά οι όροι αναζήτησης ή άσκησης της εργασίας τους ή άσκησης της οικονομικής τους δραστηριότητας.

2.2.5.4.3 Προτάσεις

Στο 59,9% των περιπτώσεων, το δείγμα απάντησε ότι θα ήθελε καλύτερες υποδομές και στο 30,3% διερεύνηση του ωραρίου λειτουργίας.

2.2.5.5 Ωφελούμενοι και συμπαραστάτες ΚΔΗΦ

2.2.5.5.1 Γενικά Στοιχεία

Συνολικά απάντησαν 208 άτομα είτε ωφελούμενοι, είτε κηδεμόνες ωφελούμενων των ΚΔΗΦ. Το 40,38% είναι ωφελούμενοι και το 59,62% είναι δικαστικοί συμπαραστάτες / κηδεμόνες των ωφελούμενων. Η ηλικία των κηδεμόνων είναι κατά πλειοψηφία άνω των 30 ετών, ενώ οι περισσότεροι είναι άνω των 50 ετών (58,68%). Αντιστοίχως, η ηλικία των ωφελούμενων είναι 30 ετών και άνω (85,03%). Η συντριπτική πλειοψηφία των κηδεμόνων είναι γονείς των ωφελούμενων (68,75%) και το 9,8% είναι αδέρφια, ενώ ένα 19,64% των κηδεμόνων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο είναι δικαστικοί συμπαραστάτες. Κατά την ερώτηση ποσό χρονικό διάστημα επισκέπτονται το ΚΔΗΦ, το 80,1% δήλωσε ότι το επισκέπτονται πάνω από 2 έτη, ενώ το 16,6% πάνω από 13-18 μήνες.

Οι περισσότεροι δήλωσαν ότι έμαθαν για το ΚΔΗΦ από φίλους / συγγενείς (34,60% δείγματος), ενώ επίσης συχνός τρόπος ενημέρωσης είναι και οι σύλλογοι ΑμεΑ (31,4% δείγματος).

2.2.5.5.2 Βαθμός Ικανοποίησης

Η ανάλυση των ερωτήσεων που αφορούν στην ικανοποίηση, έγινε συνολικά για τις δυο ομάδες του δείγματος, υπό την έννοια ότι μετράται η ικανοποίηση των ωφελούμενων και όχι των δικαστικών συμπαραστατών. Φαίνεται ότι συνολικά οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες του ΚΔΗΦ.

Επιπροσθέτως, η πλειοψηφία του δείγματος (92,1%) απάντησε ότι συνεργάστηκε με το προσωπικό του ΚΔΗΦ για τη διαμόρφωση του ατομικού προγράμματος ειδικής αγωγής/φροντίδας. Οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις δράσεις ψυχαγωγίας πολιτισμού, άθλησης και επισκέψεων στις οποίες συμμετέχουν μέσα από τα ΚΔΗΦ. Το δείγμα συνολικά έχει αρκετά καλή αντίληψη αναφορικά με τη συμβολή του ΚΔΗΦ στην ποιότητα ζωής των ωφελούμενων. Ειδικότερα, προκύπτει ότι οι ωφελούμενοι και οι κηδεμόνες αυτών υποστήριξαν σε ότι αρκετά μεγάλο βαθμό προσφέρονται υπηρεσίες που έχουν προσωπικά ανάγκη οι ωφελούμενοι και συμβάλλει στην καλύτερη αυτοεξυπηρέτηση αυτών. Επιπλέον, το ΚΔΗΦ βοηθάει αρκετά στην επαφή των ωφελούμενων με φίλους και συγγενείς, στην καλύτερη επαφή με την οικογένεια και στην ικανότητα των ωφελούμενων να αντιμετωπίζουν προβλήματα απασχόλησης.

2.2.5.5.3 Προτάσεις

Η πλειοψηφία του δείγματος (43,4%) απάντησε ότι είναι σημαντικό να βελτιθούν οι υποδομές (αίθουσες, καθαριότητα, εξοπλισμός). Σημαντικό επίσης για τους συμπαραστάτες είναι και η καλύτερη συνεργασία για την εξυπηρέτηση των προσωπικών τους αναγκών και η διαμόρφωση

του δικού τους προγράμματος (14,2%). Αντιστοίχως, οι ωφελούμενοι δήλωσαν σε ποσοστό 30,9% ότι επιθυμούν περισσότερες δραστηριότητες εκτός δομής ΚΔΗΦ και καλύτερες υποδομές (30,9%).

2.2.5.6 Ερωτηματολόγιο Ωφελούμενων Κέντρων Κοινότητας

2.2.5.6.1 Γενικά Στοιχεία

Το δείγμα της έρευνας που είναι ωφελούμενοι των Κέντρων Κοινότητας αποτελείται σε ποσοστό 67,7% από γυναίκες και 32,3% από άνδρες. Η μέση ηλικία είναι 30-49 ετών (62,8%) και οι περισσότεροι εξ αυτών έχουν ολοκληρώσει τη μέση εκπαιδευτική βαθμίδα (66,3%)

Οι ωφελούμενοι των ΚΚ είναι σε ποσοστό 27,9% εργαζόμενοι, 33,3% των περιπτώσεων μακροχρόνια άνεργοι και 19,4% είναι δικαιούχοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

2.2.5.6.2 Επαφή με το Κέντρο Κοινότητας

Το δείγμα δήλωσε ότι επισκέφτηκε για πρώτη φορά το Κέντρο Κοινότητας πριν από ένα έτος (38,2%), ενώ το 27,8% απάντησε ότι το επισκέφτηκε το τελευταίο 3μηνο. Φαίνεται ότι υπάρχει μια σχετική αύξηση των ατόμων που επισκέπτονται το ΚΚ το τελευταίο χρονικό διάστημα. Ενδεχομένως αυτό να σχετίζεται με τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας. Η πλειοψηφία του δείγματος (68,8%) απάντησε ότι επισκέπτονται το ΚΚ μια με δυο φορές το χρόνο. Οι κυρίες πηγές πληροφόρησης για το ΚΚ είναι οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων (21,2%), η γενική ενημέρωση από το ίντερνέτ και τα ΜΜΕ (25%), καθώς και οι φίλοι ή συγγενείς των ωφελούμενων (23,6%). Οι βασικοί λόγοι που επισκέπτονται το ΚΚ είναι για πληροφορίες και υποστήριξη για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (58,4%) και για πληροφορίες και υποστήριξη για άλλα επιδόματα / συντάξεις (34,4%).

2.2.5.6.3 Βαθμός Ικανοποίησης ΚΚ

Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες και την υποστήριξη για το ΚΕΑ, ενώ είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες για τα άλλα επιδόματα και την βοήθεια για πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες. Όλες οι άλλες υπηρεσίες που παρέχονται είτε δεν τις έχουν ζητήσει είτε δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι.

Αναφορικά με την αντίληψη που έχουν οι ωφελούμενοι για το ΚΚ, φαίνεται ότι το ΚΚ βοηθάει λίγο να είναι οι ωφελούμενοι σε καλύτερη οικονομική κατάσταση (ΜΟ=2,448, ΤΑ=1,487). Οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι έχουν λίγο μεγαλύτερη πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες (ΜΟ=2,195, ΤΑ=1,640). Αντίθετα, δεν τους βοήθησε να βρουν εργασία (ΜΟ=1,426, ΤΑ=1,576). Συνολικά, η αντίληψη για το ΚΚ φαίνεται να είναι σχετικά θετική.

2.2.5.6.4 Ωφελούμενοι των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)

Ως προς τους βασικούς λόγους για τους οποίους επισκέπτονται το Παράρτημα Κέντρο Ένταξης Μεταναστών, οι ωφελούμενοι απάντησαν κατά πλειοψηφία ότι το επισκέπτονται για ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης. Αναφορικά με την ικανοποίηση από το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών, οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από την ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης, ενώ από τις άλλες υπηρεσίες δεν είναι σχεδόν καθόλου ικανοποιημένοι.

2.2.5.6.5 Ωφελούμενοι των Παραρτημάτων Ρομά

Οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι επισκέπτονται το Παράρτημα Ρομά για ενημέρωση σε θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας (58,3%), για τη συμβουλευτική οικογένειας (33,3%) και τη διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (38,9%). Οι ωφελούμενοι Ρομά δήλωσαν ότι είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι από τη συμβουλευτική οικογένειας (ΜΟ=2,647, ΤΑ=1,574), τη στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών (ΜΟ=2,364, ΤΑ=1,475), τη διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (ΜΟ=2,029, ΤΑ=1,732). Αντίθετα, είναι αρκετά ικανοποιημένοι με την ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας και ειδικότερα για θέματα προστασίας από την πρόσφατη πανδημία του κορωνοϊού.

2.2.5.6.6 Προτάσεις

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων (43,2%) οι ωφελούμενοι θέλουν να έχουν καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για προγράμματα και υπηρεσίες πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης, καλύτερη οργάνωση (15,8%) και καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό (12,2%), καθώς και διεύρυνση του ωραρίου (19,7%).

3 Αξιολόγηση της συνάφειας και συνοχής του σχεδιασμού των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται συνολικά η συνάφεια και η συνοχή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων με μία σειρά εθνικών και περιφερειακών πολιτικών που έχουν ως ευρύτερο στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την άρση των εμποδίων κοινωνικής ένταξης. Η ενότητα διαρθρώνεται από το εθνικό στο περιφερειακό επίπεδο και βάσει συγκεκριμένων αξιολογικών ερωτημάτων, όπως προτείνεται και από τον Οδηγό Αξιολόγησης.

Σημειώνεται ότι η αξιολόγηση αφορά στην *ex ante* στοχοθέτηση και σχεδιασμό των παρεμβάσεων ακόμη και αν η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα προς το τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Τέλος είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τόσο η αξιολόγηση όσο και τα συμπεράσματα βασίζονται στις 5 αξιολογηθείσες παρεμβάσεις (ΚΚ, ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, ΔΠΒΑ, ΔΑ), οι οποίες αποτελούν υποσύνολο των δράσεων ΕΚΤ που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΠ ΠΚΜ.

3.1 Αξιολόγηση της συνάφειας των Εθνικών Στρατηγικών με τους στόχους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η συνάφεια των παρεμβάσεων των ΚΔ που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΠΕΠΚΜ σε σχέση με τις Εθνικές Στρατηγικές. Τα βασικά ερωτήματα που καλείται να απαντήσει ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, βάσει του Οδηγού Αξιολόγησης, είναι τα παρακάτω:

- Οι παρεμβάσεις, έτσι όπως σχεδιάστηκαν, πως σχετίζονται με την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ);
- Ποιους στόχους του υποδείγματος Ενεργητικής Ένταξης, Πυλώνες / Επιχειρησιακούς Άξονες και Προτεραιότητες Πολιτικής και Μέτρα της ΕΣΚΕ υπηρετούν;

Και επιπρόσθετα για τα Κέντρα Κοινότητας:

- Πώς συνδέονται τα Κέντρα Κοινότητας με τους στόχους των Εθνικών Στρατηγικών για τους Ρομά και την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών;
- Πώς συνδέονται τα Κέντρα Κοινότητας με τους Πυλώνες του ΚΕΑ/ΕΕΕ;

Για την απάντηση των ερωτημάτων αυτών, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αξιοποίησε το σύνολο των δευτερογενών στοιχείων που είναι διαθέσιμα, όπως αυτά περιγράφονται στην αντίστοιχη ενότητα. Για τις μήτρες συνάφειας υλοποιήθηκε:

- Προσδιορισμός των σχετικών στόχων των επιμέρους Εθνικών Στρατηγικών που υπηρετούν οι παρεμβάσεις (Δομές) και αντιστοίχισή τους με αυτές.
- Αποτίμηση του βαθμού συνάφειας των ισχυουσών Εθνικών Στρατηγικών με τους στόχους των παρεμβάσεων (ποιοτική αποτίμηση του βαθμού συνάφειας με βάση την κλίμακα: χαμηλός, μέτριος, υψηλός).
- Μήτρες συνάφειας στοχοθεσίας επιμέρους Εθνικών Στρατηγικών με τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις.

Δεδομένου ότι οι μήτρες συνάφειας αποτελούν βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση της συνάφειας και της συνοχής των Εθνικών Στρατηγικών με τους Στόχους των Αξιολογούμενων Παρεμβάσεων, η προσέγγισή τους παρουσιάζεται συνοπτικά παρακάτω.

3.1.1 Προσέγγιση των μητρών συνάφειας

Η προσέγγιση των μητρών συνάφειας αποτελεί μία μέθοδο που αναπτύχθηκε με σκοπό την αξιολόγηση των αναμενόμενων επιδράσεων των έργων στους στόχους του Προγράμματος, αλλά και τις σχέσεις (συνέργειες) μεταξύ των διαφορετικών έργων. Μέσω της μεθόδου αυτής παράγεται μία μήτρα με τα έργα και τη εκτιμώμενη συνέργεια μεταξύ τους. Η μεθοδολογία αυτή προτάθηκε ως βασική μεθοδολογία για την αξιολόγηση της συνέργειας μεταξύ των διαφορετικών στοιχείων των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

Βασική παραδοχή των μητρών συνάφειας είναι ότι *ceteris paribus* τα Προγράμματα με υψηλό βαθμό συνέργειας έχουν μεγαλύτερη επίδραση συνολικά από αυτά με μικρότερο βαθμό.

Η συνέργεια αφορά τόσο στην εσωτερική συνέργεια (συνοχή) των προγραμμάτων:

- Συσχέτιση μεταξύ των Στόχων του Προγράμματος,
- Βαθμός συσχέτισης των δράσεων με του στόχους,
- Αλληλοσυμπλήρωση των δράσεων για την επίτευξη του στόχου,

όσο και την εξωτερική συνέργεια (συνάφεια):

- Ως προς το εξωτερικό περιβάλλον της πολιτικής (αλλά και τις ανάγκες που έχουν εντοπιστεί),
- Ως προς άλλες πολιτικές, είτε αυτές είναι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές, ή ευρωπαϊκές.

Οι μήτρες συνάφειας κατασκευάζονται για τη σύγκριση στοιχείων του Προγράμματος με στόχο να αναδείξουν τα σημεία συνέργειας. Σε κάθε κελί η εν δυνάμει συνάφεια αξιολογείται είτε:

1. με κατηγορική / ονομαστική κλίμακα: 1 ύπαρξη συνάφεια, 0 μη ύπαρξη συνάφειας
2. με ταξινομική κλίμακα της μορφής:
 - 2.1. -2, -1, 0, 1, 2 (έντονη αρνητική συνάφεια – έντονη θετική συνάφεια),
 - 2.2. 0, 1, 2, 3 (καμία, χαμηλή, μέση, υψηλή συνάφεια).

Η συνάφεια μεταξύ των στοιχείων του Προγράμματος μπορεί να είναι είτε συμμετρική, είτε ασύμμετρη με την έννοια ότι ένα στοιχείο του Προγράμματος μπορεί να συμβάλει στην επιτυχία ενός άλλου στοιχείου του Προγράμματος, χωρίς αναγκαστικά να ισχύει και το αντίστροφο.

Βάσει της παραπάνω αξιολόγησης μπορεί να υπολογιστεί ο συντελεστής συνάφειας:

$$C_s = \frac{S}{N * v_{max}}$$

Όπου S είναι το άθροισμα των συνεργειών, N ο αριθμός των στοιχείων του Προγράμματος που αξιολογούνται και v_{max} η μέγιστη απόλυτη τιμή που μπορεί να πάρει ο βαθμός συνάφειας.

Στην περίπτωση 2.1 το παραπάνω μέτρο μπορεί να αναλυθεί επιπλέον ως εξής:

$$C_{s+} = \frac{S_+}{(N_+) * 2}$$

Όπου S_+ είναι το άθροισμα των θετικών συνεργειών, N_+ ο αριθμός των κελιών με θετικές συνέργειες και $v_{max}=2$.

Αντίστοιχα για τις αρνητικές συνάφειας:

$$C_{s-} = \frac{S_-}{(N_-) * 2}$$

Όπου S_- είναι το άθροισμα των αρνητικών συνεργειών και N_- ο αριθμός των κελιών με αρνητικές συνέργειες και $v_{max}=2$.

Στην περίπτωση 2.2 το παραπάνω μέτρο παίρνει τη μορφή:

$$C_s = \frac{S}{N * 3}$$

Όπου S είναι το άθροισμα των συνεργειών, N ο αριθμός των στοιχείων του Προγράμματος που αξιολογούνται και $v_{max}=3$.

Ο βαθμός συνάφειας αξιολογείται επιπλέον με ένα ποιοτικό σύστημα (0-0,32 κόκκινο, 0,33-0,65 πορτοκαλί, 0,66 – 1,00 πράσινο).

3.1.2 Συσχέτιση των παρεμβάσεων με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης

Οι αξιολογηθείσες παρεμβάσεις που υλοποιούνται από το ΠΕΠ ΚΜ και χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ καλύπτουν μία σειρά Κοινωνικών Δομών στο πλαίσιο των Επενδ.Προτ. 9ii, 9iii, 9iv. Οι παρεμβάσεις έχουν κυρίως χαρακτήρα επείγουσας διαχείρισης και έκτακτης ανάγκης και δευτερευόντως Μεταβατικής στήριξης. Σε μεγάλο βαθμό οι παρεμβάσεις είναι επιδοματικού χαρακτήρα και υλικής στήριξης ιδιαίτερα για τον πληθυσμό που δεν είναι ΑμεΑ ή μεγαλύτερης ηλικίας. Από τη μήτρα συνάφειας σχετικά με την ΕΣΚΕ που είναι διαθέσιμη στον Παράρτημα προκύπτουν μία σειρά από συμπεράσματα που παρουσιάζονται παρακάτω.

Σε σχέση με τους στόχους της Ενεργητικής Ένταξης οι παρεμβάσεις καλύπτουν μερικώς όλους τους στόχους, ωστόσο με πολύ μεγαλύτερη έμφαση τους στόχους α και γ, που έχουν χαρακτήρα επείγουσας διαχείρισης και έκτακτης ανάγκης.

Στόχοι της Ενεργητικής Ένταξης

(α) Στήριξη του εισοδήματος ώστε να διασφαλίζεται αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων χωρίς επαρκείς πόρους για την κάλυψη αναγκών

(β) Σύνδεση με την αγορά εργασίας μέσω ενεργητικών μέτρων απασχόλησης

(γ) Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες, ώστε να είναι δυνατή η παροχή συμβουλών, υγειονομικής περίθαλψης, φροντίδας, ψυχολογικής και κοινωνικής αποκατάστασης σε ανθρώπους που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από τέτοιου είδους υπηρεσίες και δεν έχουν τα μέσα ή τη γνώση να ωφεληθούν από αυτές

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη, 2014, σελ. 42

Αντίστοιχα με τους στόχους Ενεργητικής Ένταξης, οι παρεμβάσεις καλύπτουν όλους τους πυλώνες της ΕΣΚΕ με διαφορετική όμως έμφαση. Οι δράσεις έχουν σαφή στόχευση στον Πυλώνα 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας» και στον Πυλώνα 2 «Πρόσβαση σε Υπηρεσίες» με μικρότερη Έμφαση στον Πυλώνα 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς».

Οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται από το ΠΕΠ ΚΜ και χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, σχετίζονται κυρίως με τον Άξονα Προτεραιότητας 1: «Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας της ΕΣΚΕ» και δευτερευόντως με τον Άξονα Προτεραιότητας 3: «Πρωώθηση της Ένταξης» με βαθμό συνάφειας 45% και 36% αντίστοιχα. Αντίθετα, η συσχέτιση των παρεμβάσεων με τον Άξονα Προτεραιότητας 2: «Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών» είναι πολύ χαμηλή με βαθμό συνάφειας 18%.

Ως προς τις προτεραιότητες πολιτικής, η υψηλότερη συνάφεια παρατηρείται στην Προτεραιότητα 1.1: «Πρόσβαση σε Βασικά Αγαθά» με βαθμό συνάφειας 56%, ενώ ακολουθεί η Προτεραιότητα 3.3: «Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες» με βαθμό συνάφειας 46%. Στον αντίποδα βρίσκονται οι Προτεραιότητες 3.1: «Ενίσχυση εισοδηματικών πόρων των ανέργων» και 2.1: «Πρόσβαση σε Οικονομικούς Πόρους» με βαθμό συνάφειας 13%. Αν και για την Προτεραιότητα 3.1 το συμπέρασμα πρωτογενώς φαίνεται να είναι αντίθετο με τα

παραπάνω, αυτό οφείλεται στην υψηλή συσχέτιση με την δράση των ΚΚ, αλλά και τη χαμηλή συσχέτιση με τις άλλες δράσεις στο πλαίσιο του ΠΕΠ της ΠΚΜ.

Όσον αφορά στα Μέτρα, μόλις 4 έχουν υψηλό βαθμό συνάφειας (1.1.1. «Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης», 1.1.2. «Πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη», 1.1.3. «Αντιμετώπιση κρίσεων», 3.3.1. «Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας»), με το υψηλότερο να έχει βαθμό συνάφειας 93% (1.1.3. «Αντιμετώπιση κρίσεων»).

Πίνακας 32 Βαθμός συνάφειας των Δράσεων του ΠΕΠ ΠΚΜ με την ΕΣΚΕ

Βαθμός Συνάφειας	Μέτρα	Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ)	Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ)	% Μέτρα	% ΕΠ	%ΑΠ
Χαμηλός	22	6	1	25%	75%	25%
Μέσος	11	2	2	53%	25%	75%
Υψηλός	4	0	0	22%	0%	0%
	37	8	3			

Ως προς τις Δράσεις του ΠΕΠ ΚΜ είναι σαφές ότι η μεγαλύτερη συνάφεια εμφανίζεται στην Δράση: 9iv1 που αφορά στα ΚΚ. Η Δράση έχει βαθμό συνάφειας 60%, ενώ η Δράση με τη δεύτερη υψηλότερη συνάφεια είναι η Δράση 9iii.4 που αφορά στα ΚΔΗΦ.

Ως προς τις Επενδ.Προτ. και τους ΕΣ, τη μεγαλύτερη συνάφεια την εμφανίζει η Επενδ.Προτ. 9iii και ο ΕΣ 9iii1 που εμπεριέχει μόνο τη Δράση των ΚΔΗΦ, ενώ ακολουθεί η ΕΠ: 9iv και ο ΕΣ: 9iv1 με 29% που περιλαμβάνει τις Δράσεις για τα ΚΚ, ΔΠΒΑ και ΚΗΦΗ.

Ως προς την κατηγορία δομής, τον υψηλότερο βαθμό συνάφειας παρουσιάζουν τα ΚΚ (60%), ενώ ακολουθούν τα ΚΔΗΦ (46%). Οι υπόλοιπες δομές παρουσιάζουν χαμηλό βαθμό συνάφειας. Ο υψηλός βαθμός των ΚΚ αντικατοπτρίζει αφενός τον κεντρικό τους ρόλο στη διασύνδεση των υπηρεσιών και αφετέρου το πολυδιάστατο χαρακτήρα τους.

3.1.3 Κέντρα Κοινότητας

Τα Κέντρα Κοινότητας με την εξειδικευμένη στόχευσή τους (όσων διαθέτουν Παραρτήματα) στους πληθυσμούς Ρομά και Μεταναστών έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν κεντρικό πυλώνα για την ένταξη αυτών των ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό και βάσει του Οδηγού Αξιολόγησης αξιολογείται περαιτέρω η συνάφεια της συγκεκριμένης δράσης με την Εθνική Στρατηγική για την ένταξη των Ρομά και με την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη Πολιτών Τρίτων χωρών.

Οι αναλυτικοί πίνακες συνάφειας που παρουσιάζονται στο Παράρτημα απαντούν στο «πώς συνδέονται τα Κέντρα Κοινότητας με τους στόχους των Εθνικών Στρατηγικών για τους Ρομά και την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών».

Α) Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά

Η Εθνική Στρατηγική Ένταξης των Ρομά αποτελεί ένα από τα τρία βασικά κείμενα επιχειρησιακής πολιτικής ένταξης, μαζί με αυτά της ΕΣΚΕ και της Ένταξης Πολιτών Τρίτων Χωρών. Η ύπαρξη και μόνο της πολιτικής αναγνωρίζει τη σημαντική υστέρηση στην ένταξη αυτής της πληθυσμιακής ομάδας, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μία νέα «πρόκληση» για την περίπτωση της Ελλάδας. Η Εθνική Στρατηγική συνεχίζει την προσέγγιση του «Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των

Ελλήνων Τσιγγάνων (2001-2008)» και αναγνωρίζει τις απαραίδεκτες συνθήκες διαβίωσης σχεδόν για το 50% του πληθυσμού Ρομά, αλλά και τα προβλήματα στη μέχρι σήμερα προσπάθεια Κοινωνικής Ένταξής του.

Η ανάλυση της συσχέτισης με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά, έγινε με τη χρήση πινάκων συνάφειας για τη δράση των ΚΚ και το σύνολο των ΑΠ και Μέτρων της Εθνικής Στρατηγικής. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 33: Βαθμός συνάφειας των ΚΚ με την Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά

Αξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	ΕΠ: 9iv	Cs
		ΕΣ: 9iv1	
		Δράση: 9iv1	
		ΚΚ	
1. Στέγαση και Βασικές Υποδομές	1.1. Τεχνικές Μελέτες		0%
	1.2 Βελτίωση υποδομών και συνθηκών διαβίωσης		
2. Προώθηση στην Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση	2.1. Μείωση της ανεργίας των ΡΟΜΑ μέσω της ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της μισθωτής εργασίας	2	50%
	2.2 Χωρικά Στοχευμένες Δράσεις	1	
3. Εκπαίδευση	3.1 Διερεύνηση αναγκών και υλοποίηση βελτιώσεων των σχολικών υποδομών		54%
	3.2 Ενίσχυση και στήριξη της φοίτησης των παιδιών Ρομά στην Προσχολική Εκπαίδευση	2	
	3.3 Συστημική παρέμβαση για την παρακολούθηση της εγγραφής και φοίτησης παιδιών Ρομά στις υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης	2	
	3.4 Εκπαιδευτική στήριξη των μαθητών Ρομά και δράσεις κοινωνικής ένταξης	2	
	3.5 Δράσεις Στήριξης για τους Εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων υποχρεωτικής εκπαίδευσης	2	
	3.6 Ενίσχυση της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ενηλίκων και Ειδική μέριμνα για τα παιδιά ηλικίας 12 – 17 που εμφανίζουν ποσοστά διαρροής	2	
	3.7 Παροχή κινήτρων για Ένταξη και Επιτυχημένη Φοίτηση στη β' θμια και γ' θμια Εκπαίδευση	2	
	3.8 Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση τοπικών κοινοτήτων σε θέματα Ρομά	1	
4. Υγεία – Κοινωνική Φροντίδα	4.1 Πρόσβαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας ιδιαίτερα σε παιδιά και γυναίκες και Προγράμματα Αγωγής Υγείας και έρευνας πεδίου επιδημιολογικών δεδομένων	2	78%
	4.2 Κέντρα Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού και στήριξης οικογένειας και παιδιού	2	
	4.3 Ανάπτυξη δράσεων για την ενδυνάμωση των γυναικών Ρομά	3	
	Cs	51%	

Βάσει των πινάκων αυτών, η Δράση των ΚΚ έχει εντονότερη συνάφεια με τη Στρατηγική Ένταξης των Ρομά, όπου ο βαθμός συνάφειας χαρακτηρίζεται μέσος της τάξης του 51%. Όσον αφορά στους επιμέρους ΑΠ, η υψηλότερη συνάφεια αφορά τον ΑΠ 4 «Υγεία – Κοινωνική Φροντίδα» με 78%, ενώ μηδενική είναι η συνάφεια για τον ΑΠ 1 «Στέγαση και Βασικές Υποδομές». Οι άλλοι δύο ΑΠ χαρακτηρίζονται από μέση συνάφεια.

Η σχετικά χαμηλή συνάφεια με την Εθνική Στρατηγική δεν υποδηλώνει ασάφεια στο σχεδιασμό και διάχυση πόρων. Όπως και στην περίπτωση του ΚΕΑ/ΕΕΑ που εξετάζεται παρακάτω έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες για την επιχειρησιακή ενσωμάτωση βασικών αρχών της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης των Ρομά. Βάσει του Εθνικού Σχεδιασμού η Απασχόληση και Υγεία (βλ. σελ. 4-5) αποτελούν δύο από τους βασικούς τομείς όπου υπάρχει προβληματική πρόσβαση στους πληθυσμούς Ρομά και οι οποίοι εντάσσονται επιχειρησιακά στο σχεδιασμό των ΚΚ.

Συγκεκριμένα, ο σχεδιασμός των Παραρτημάτων Ρομά περιλαμβάνει ειδική δέσμη προσφερόμενων υπηρεσιών σχετικά με την Απασχόληση (υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης), αλλά και την «Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης» (βλ. σελ. 24).

Αντίθετα με την έμφαση των δράσεων των Κοινωνικών Δομών γενικότερα και των ΚΚ ειδικότερα, ο Εθνικός Σχεδιασμός για την Ένταξη των Ρομά αφιερώνει έναν από τους 4 ΑΠ στις υποδομές και ειδικότερα στη βελτίωση της Στέγασης και των Βασικών Υποδομών. Για τον παραπάνω λόγο, και καθώς τα ΚΚ λειτουργούν διασυνδεδετικά με πληθώρα άλλων υπηρεσιών, ο βαθμός συσχέτισης εμφανίζεται μέσος.

Όπως είναι αναμενόμενο, στους υπόλοιπους ΑΠ η συνάφεια είναι μέση ή υψηλή, με υψηλότερη στον ΑΠ 4, όπου αποτελεί έναν από τους δυο κοινούς τομείς των πολιτικών. Η υψηλή συνάφεια με τον ΑΠ 4 «Υγεία – Κοινωνική Φροντίδα» σχετίζεται με την άμεση προσφορά υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας από τα ΚΚ, και επίσης με την κοινή έμφαση για την στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών.

Αντίθετα, στον ΑΠ 2 «Προώθηση στην Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση», που αποτελεί τον άλλον κοινό τομέα, η συνάφεια εμφανίζεται μέση, λόγω του διασυνδεδετικού χαρακτήρα που έχουν τα ΚΚ, αλλά και του ότι δεν υπάρχει σαφής επιχειρησιακή εξειδίκευση που να λαμβάνει υπόψη της τα ειδικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

B) Εθνική Στρατηγική Ένταξης Πολιτών Τρίτων Χωρών

Η Εθνική Στρατηγική Ένταξης Πολιτών Τρίτων Χωρών, όπως και η αντίστοιχη πολιτική για την Ένταξη των Ρομά, αναγνωρίζει σαφώς και προσπαθεί να αντιμετωπίσει ολοκληρωμένα το φαινόμενο των έντονων προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών.

Η πρώτη έκδοση της Εθνικής Στρατηγικής για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών του 2013, αναγνωρίζει την αναστροφή του ρόλου της Ελλάδας, από χώρα αποστολής μεταναστών, σε χώρα υποδοχής μεταναστών. Επίσης, υιοθετεί ένα σαφώς πιο στενό πλαίσιο ανάπτυξης της στρατηγικής με κεντρικό στόχο την «ένταξη των νομίμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία [που] αποτελεί βασικό μέλημα και στόχο της ελληνικής πολιτείας» (βλ. σελ. 4). Βάσει της Εθνικής Στρατηγικής για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών του 2013 οι «Στόχοι της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής είναι:

- Η ορθολογική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών,
- η διαχείριση της νόμιμης μετανάστευσης με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας,
- η ομαλή κοινωνική και πολιτισμική ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών, βάσει των αρχών και του αξιακού πλαισίου της Ελληνικής Δημοκρατίας» (σελ. 5-6).

Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη Πολιτών τρίτων χωρών του έτους 2019 υιοθετεί μία πιο ευρεία προσέγγιση, η οποία όπως αναφέρεται και στο εισαγωγικό κείμενο προέκυψε σε μεγάλο βαθμό από τις εξελίξεις της περιόδου και ιδιαίτερα από την προσφυγική κρίση που έπληξε τη χώρα και την Ευρώπη το έτος 2015. Επιπλέον, οι νέες οδοί για την απόκτηση ελληνική υπηκοότητας για μετανάστες δεύτερης γενιάς έθεσε επίσης νέα δεδομένα για την ανάπτυξη της νέας στρατηγικής.

Η νέα Εθνική Στρατηγική δίνει μεγάλη βαρύτητα στις προαπαιτούμενες δράσεις για την προστασία και την ένταξη ατόμων που αιτούνται διεθνούς προστασίας. Συγκεκριμένα, ένα μεγάλο μέρος της στρατηγικής αφορά στην ανάπτυξη κατάλληλων Δομών Φιλοξενίας και Κέντρων, την ενίσχυση των υπηρεσιών ασύλου κ.ο.κ.

Η έμφαση αυτή αποτυπώνεται στην ανάλυση της συνάφειας της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης και οδηγεί σε ένα γενικά χαμηλό ποσοστό συνάφειας των ΚΚ με το σύνολο της Εθνικής

Στρατηγικής Ένταξης (20%). Κύριος λόγος για το παραπάνω είναι ότι μία σειρά Αξόνων όπως ο ΑΠ 0 «Προαπαιτούμενες διαδικασίες για την προστασία και την ένταξη των αιτούντων και των αιτουσών διεθνούς προστασίας» έχει εξαιρετικά χαμηλή συνάφεια με τη λειτουργία των ΚΕΜ.

Αντίστοιχα χαμηλή συνάφεια παρουσιάζει και ο ΑΠ 2 «Πρόσβαση σε βασικά αγαθά και Υπηρεσίες» (24%), παρότι είναι αναμενόμενο η συνάφεια να είναι υψηλή. Βασικός λόγος σε αυτήν την περίπτωση είναι ότι εντός του ΑΠ2 εντάσσονται μέτρα πολιτικής που αφορούν στην αναδιοργάνωση των υπηρεσιών μετανάστευσης, αλλά και των δημόσιων υπηρεσιών σε θέματα μετανάστευσης.

Ο υψηλότερος βαθμός συνάφειας σχετίζεται με τον ΑΠ 7 «Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας» (υψηλός 67%), όπου τα ΚΕΜ μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο, ενώ μέσης συνάφειας είναι όλοι οι υπόλοιποι ΑΠ με εξαίρεση τον ΑΠ 5 «Διαπολιτισμικότητα» (25%) που επίσης περιλαμβάνει Μέτρα που αφορούν στην ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας σε δημόσιες υπηρεσίες.

Πίνακας 34: Βαθμός συνάφειας των ΚΚ με Δράσεις, Μέτρα και ΑΠ της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης Τρίτων Χωρών

Βαθμός Συνάφειας	Δράσεις	Μέτρα	Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ)	% Δράσεων	% Μέτρων	%ΑΠ
Χαμηλός	29	8	3	38%	25%	30%
Μέσος	24	17	6	31%	53%	60%
Υψηλός	24	7	1	31%	22%	10%
	77	32	10			

Σημειώνεται ότι σε λεπτομερέστερη ανάλυση αναφορικά με τη συνάφεια των ΚΚ με τα Μέτρα, 62% των Δράσεων παρουσιάζει μέση ή υψηλή συνάφεια με την Εθνική Στρατηγική, και αντίστοιχα 75% στο επίπεδο των Μέτρων.

Ο λόγος που σε κάποιες Δράσεις τα ΚΚ εμφανίζουν χαμηλή συνάφεια είναι γιατί δεν σχετίζονται με την άμεση υλοποίησή τους. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι τα ΚΚ αποτελούν σημαντικό συνδετικό κρίκο για την υλοποίηση πολλών από τις Δράσεις. Έτσι παρότι δεν υλοποιούν άμεσα δράσεις σχετικές με την υποχρεωτική εκπαίδευση, παίζουν σημαντικό ρόλο στη διασύνδεση, παρακολούθηση και παραπομπή. Αποτελούν δηλαδή μία χαμηλής ένταξης, αλλά σημαντικής θέσης Δράση, εξαιρετικά σημαντική για την συνοχή των Στρατηγικών.

Τέλος, σε μεγάλο βαθμό η φαινομενικά χαμηλή συνολική συνάφεια των ΚΚ με την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη Πολιτών Τρίτων Χωρών, οφείλεται στα μεγάλα κενά πολιτικής στον συγκεκριμένο τομέα. Το γεγονός ότι η Ελλάδα, παρότι αποτελεί χώρα υποδοχής προσφύγων και μεταναστών ήδη από τη δεκαετία του 1990, ανέπτυξε την πρώτη στρατηγική ένταξης το 2013, είναι χαρακτηριστικό της απουσίας οργανωμένης πολιτικής παρέμβασης. Συνεπώς, παρόλο που οι παρεμβάσεις σε επίπεδο ΚΚ και ΚΕΜ είναι εξαιρετικά σημαντικές για την ένταξη, τα τεράστια κενά στο μηχανισμό διαχείρισης των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών είναι υπεύθυνα για αυτήν την εικόνα.

Γ) Σύνδεση με τους Πυλώνες ΕΕΑ/ΚΕΑ

Σύμφωνα με την ΚΥΑ Δ 13/οικ./33475/1935/2018 «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης» που θεσπίζει το ΚΕΑ/ΕΕΑ, αυτό αποτελείται από τρεις πυλώνες:

1. Την εισοδηματική ενίσχυση
2. Την πρόσβαση σε συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες
3. Τις Υπηρεσίες ενεργοποίησης των δικαιούχων

Συγκεκριμένα, βάσει του Άρθρου 1 της ΚΥΑ Δ 13/οικ./33475/1935/:

«Το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (εφεξής πρόγραμμα ή Κ.Ε.Α.) είναι προνοιακό πρόγραμμα που συνδυάζει:

1. *Εισοδηματική ενίσχυση: το χρηματικό ποσό ενίσχυσης της ωφελούμενης μονάδας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσης.*
2. *Συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες, παροχές και αγαθά: διασύνδεση των μελών της ωφελούμενης μονάδας, εφόσον πληρούν τα κριτήρια ένταξης έκαστου προγράμματος, με:*
 - *Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανασφάλιστων.*
 - *Παραπομπή και ένταξη σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης.*
 - *Ένταξη σε προγράμματα και κοινωνικές δομές για την αντιμετώπιση της φτώχειας.*
 - *Ένταξη στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Άπορους.*
 - *Κοινωνικό τιμολόγιο παροχών ηλεκτρικής ενέργειας.*
 - *Κοινωνικό τιμολόγιο παροχών ύδρευσης.*
 - *Κοινωνικό τιμολόγιο Δήμων και Δημοτικών Επιχειρήσεων.*
3. *Υπηρεσίες ενεργοποίησης: προώθηση των δικαιούχων, εφόσον δύνανται να εργαστούν, σε δράσεις που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας και μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:*
 - *Την κάλυψη προτεινόμενης θέσης εργασίας.*
 - *Τη συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας.*
 - *Τη συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.*
 - *Τη συμμετοχή σε προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας.*
 - *Την ένταξη ή την επιστροφή στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.»*

Η παραπάνω ΚΥΑ τροποποιήθηκε στις:

- 31.10.2018 με την ΚΥΑ Δ13/οικ./54653/2701/2018 - ΦΕΚ 4837/Β/30-10-2018
- 27.06.2019 με την ΚΥΑ Δ13/οικ./25150/557/2019 - ΦΕΚ 2194/Β/7-6-2019
- 04.05.2020 με την ΚΥΑ Δ13/οικ.16250/321/2020 - ΦΕΚ 1655/Β/4-5-2020

χωρίς να μεταβληθούν οι Κεντρικοί Πυλώνες του Προγράμματος ΚΕΑ/ΕΕΑ.

Οι τρεις Πυλώνες του ΚΕΑ/ΕΕΑ αντικατοπτρίζονται και στην ίδρυση και λειτουργία των ΚΚ, αφού κεντρική προσφερόμενη υπηρεσία από τα ΚΚ είναι η προσφορά του ΚΕΑ/ΕΕΑ.

Βάσει του Οδηγού Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, (2016), όσο και στην ΚΥΑ Δ14 /15834/237, αναφέρεται ρητά ως αντικείμενο λειτουργίας των ΚΚ, η υποστήριξη των πολιτών για την ένταξη στο ΚΕΑ/ΕΕΑ. Συγκεκριμένα, στον Οδηγό αναφέρεται:

«Υποστήριξη των πολιτών για την ένταξη τους στα προαναφερόμενα προγράμματα και με ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή υποστήριξης κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης για το πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης. Τα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας

φροντίζουν τόσο για την ορθή συμπλήρωση των αιτήσεων όσο και για την συλλογή των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών.» σελ. 21,

ενώ και στην ΚΥΑ Δ14 /15834/237, Άρθρο 2, § 1.1.2, αναφέρεται:

«Υποστήριξη στη διαδικασία ένταξης των πολιτών στα ανωτέρω προγράμματα. Τα «Κέντρα Κοινότητας» υποχρεούνται ιδιαίτερα να παρέχουν υποστήριξη αυτής πολίτες κατά τη διαδικασία υποβολής αυτής αίτησης για το Πρόγραμμα «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», τόσο για την ορθή συμπλήρωση αυτής, όσο και για την προσκόμιση και παραλαβή των κατά περίπτωση απαραίτητων δικαιολογητικών.»

Σημειώνεται ότι βάσει του Οδηγού Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας και τις αντίστοιχες ΚΥΑ, αναγνωρίζονται και οι άλλοι δύο Πυλώνες του ΚΕΑ/ΕΕΑ. Συγκεκριμένα, βάσει του Οδηγού Εφαρμογής αναγνωρίζεται ο Πυλώνας 2 στο πλαίσιο Β της «Συνεργασίας με Υπηρεσίες και Δομές» και ο Πυλώνας 3 στο πλαίσιο Γ της «Παροχής Υπηρεσιών που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου» και θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελομένων. Αντίστοιχα, αλλά πιο αναλυτικά παρουσιάζονται οι συγκεκριμένοι Πυλώνες και στην ΚΥΑ Δ14 /15834/237, η οποία παρουσιάζει πιο εξαντλητικά τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο των ΚΚ.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, η ενσωμάτωση των Πυλώνων διασφαλίζεται μέσω:

- Συνεργασίας και παραπομπής αιτημάτων σε δομές και υπηρεσίες που παρέχονται στα γεωγραφικά όρια της περιοχής λειτουργίας του «Κέντρου Κοινότητας», π.χ. Κοινωνικοί Ξενώνες Αστέγων, Ξενώνες Κακοποιημένων Γυναικών και θυμάτων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, Κοινωνικά Φροντιστήρια, Δομές Ψυχικής Υγείας, Δομές για ΑμεΑ, Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί, Προγράμματα για Ηλικιωμένους, Προγράμματα για Ρομά, Προγράμματα για Μετανάστες κ.λπ.
- Συνεργασίας και παραπομπής αιτημάτων: α) σε υπηρεσίες απασχόλησης (π.χ. ΟΑΕΔ) για την ένταξη των ωφελομένων σε προγράμματα κατάρτισης, δράσεις απασχόλησης, επιμορφωτικά σεμινάρια β) σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.
- Συνεργασίας με την τοπική αγορά εργασίας προς ένταξη των ανέργων.
- Παροχής γενικής συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας, υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού κ.α.
- Παροχής συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης σε παιδιά, ενήλικες και οικογένειες.
- Ανάπτυξης δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, σε συνεργασία με τα προγράμματα εκπαίδευσης που υλοποιούνται (εκπαιδευτικές δραστηριότητες, μαθησιακή υποστήριξη, παροχή γευμάτων, υποστήριξη σχολικού περιβάλλοντος κ.α.).
- Προγραμμάτων για συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους, π.χ. επαγγελματικός προσανατολισμός για εφήβους, βελτίωση δεξιοτήτων, πολιτισμικές δραστηριότητες, προγράμματα νεανικής συμμετοχής και στήριξης, σε συνεργασία με το Συνήγορο του Παιδιού και άλλες υπηρεσίες και δομές.
- Διοργάνωσης εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, επικοινωνιακό και κοινωνικό περιεχόμενο όπως: οργάνωση ομάδων γειτονιάς για την ανάληψη κοινοτικών πρωτοβουλιών και την ενεργοποίηση των πολιτών, διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων προληπτικής ιατρικής και συνθηκών υγιεινής διαβίωσης, δικτύωση με φορείς της τοπικής κοινωνίας (σχολεία, πολιτιστικοί σύλλογοι, επαγγελματικοί φορείς κ.λπ.) για μεικτές πρωτοβουλίες δράσεων για την τοπική ανάπτυξη, την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής κ.α.
- Μεικτών δράσεων για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Μετανάστες.
- Παροχής ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με τις

- παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.
- Ανάπτυξης Δικτύου Εθελοντισμού που είτε θα συνδράμει το προσωπικό του «Κέντρου Κοινότητας» κατά περίπτωση, πάντοτε υπό την εποπτεία του συντονιστή του Κέντρου και με βάση τις οδηγίες και κατευθύνσεις του, είτε θα συμβάλλει στις δράσεις των υπολοίπων δομών αντιμετώπισης της φτώχειας, υπό τις οδηγίες και τον έλεγχο του τακτικού προσωπικού των δομών αυτών.
- Παροχής συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης σε παιδιά, οικογένειες, ενήλικες και ηλικιωμένους (ΚΥΑ Δ14 /15834/237, Άρθρο 2).

Είναι προφανές από τα παραπάνω ότι οι τρεις Πυλώνες του ΚΕΑ/ΕΕΑ είναι επιχειρησιακά ενσωματωμένοι στο σχεδιασμό τους, αλλά και στη στελέχωσή τους που περιλαμβάνει τις απαραίτητες ειδικότητες για να προσφέρει υπηρεσίες που καλύπτουν όλους τους πυλώνες.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι βάσει των πρώτων στοιχείων από τις Ομάδες Εστιασμένης Συζήτησης, αλλά χωρίς να έχει ολοκληρωθεί πλήρως η ανάλυση, ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων και η ανάγκη για εξυπηρέτηση ωφελομένων οδήγησε σε έναν λειτουργικό υποσκελισμό των Πυλώνων 2 και 3. Συνέπεια, των παραπάνω, φαίνεται να είναι η προβληματική ενσωμάτωση των Πυλώνων αυτών και εν τέλει η κυριάρχηση του επιδοματικού χαρακτήρα του Μέτρου.

3.2 Αξιολόγηση της συνάφειας των παρεμβάσεων με τις αντίστοιχες Περιφερειακές Στρατηγικές

Η ενότητα αυτή εξετάζει τη συνάφεια των παρεμβάσεων των ΚΔ που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΠΕΠ της ΠΚΜ σε σχέση με τις Περιφερειακές Στρατηγικές. Τα βασικά ερωτήματα που καλείται να απαντήσει ο Αξιολογητής, είναι τα παρακάτω:

- Οι παρεμβάσεις, έτσι όπως σχεδιάσθηκαν, πώς σχετίζονται με την Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ);
- Ποιους στόχους και προτεραιότητες της ΠΕΣΚΕ υπηρετούν;

Και επιπρόσθετα για τα Κέντρα Κοινότητας:

- Πώς συνδέονται τα Κέντρα Κοινότητας με τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής για τους Ρομά;

Για την απάντηση των ερωτημάτων αυτών ο Αξιολογητής αξιοποίησε το σύνολο των δευτερογενών στοιχείων που είναι διαθέσιμα, όπως αυτά περιγράφονται στην αντίστοιχη ενότητα (2.1). Για τις μήτρες συνάφειας υλοποιήθηκε:

- Προσδιορισμός των σχετικών στόχων των επιμέρους Περιφερειακών Στρατηγικών που υπηρετούν οι παρεμβάσεις (Δομές) και αντιστοίχισή τους με αυτές.
- Αποτίμηση του βαθμού συνάφειας των ισχυουσών Περιφερειακών Στρατηγικών με τους στόχους των παρεμβάσεων (ποιοτική αποτίμηση του βαθμού συνάφειας με βάση την κλίμακα: χαμηλός, μέτριος, υψηλός).
- Μήτρες συνάφειας στοχοθεσίας επιμέρους Περιφερειακών Στρατηγικών με τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις.

3.2.1 Συσχέτιση των παρεμβάσεων με την Περιφερειακή Στρατηγική Ένταξης

Οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται από το ΠΕΠ της ΠΚΜ και χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ καλύπτουν μία σειρά Κοινωνικών Δομών στο πλαίσιο των Επενδ.Προτ. 9ii, 9iii, 9iv. Οι παρεμβάσεις έχουν κυρίως χαρακτήρα επείγουσας διαχείρισης και έκτακτης ανάγκης και δευτερεύοντος μεταβατικής στήριξης. Σε μεγάλο βαθμό οι παρεμβάσεις είναι επιδοματικού

χαρακτήρα και υλικής στήριξης ιδιαίτερα για τον πληθυσμό που δεν είναι ΑμεΑ ή μεγαλύτερης ηλικίας. Από τη μήτρα συνάφειας σχετικά με την ΠΕΣΚΕ που είναι διαθέσιμη στο Παράρτημα προκύπτουν μία σειρά από συμπεράσματα που παρουσιάζονται παρακάτω.

Πίνακας 35: Βαθμός συνάφειας των παρεμβάσεων με την Περιφερειακή Στρατηγική Ένταξης

Βαθμός Συνάφειας	Μέτρο	Πυλώνας Προτεραιότητας (ΠΠ)	Πυλώνας	% Μέτρο	% ΠΠ	% Πυλώνας
Χαμηλός	19	4	3	90%	80%	75%
Μέσος	2	1	1	10%	20%	25%
Υψηλός	0	0	0	0%	0%	0%
	21	5	4			

Ο βαθμός συνάφειας με την επιμέρους στοχοθεσία της ΠΕΣΚΕ φαινομενικά παρουσιάζεται ως χαμηλός με μοναδικό Πυλώνα με μέση συνάφεια τον Πυλώνα 4 «Καλή Διακυβέρνηση των Πολιτικών Ένταξης». Ωστόσο, ο λόγος που εμφανίζονται οι χαμηλοί βαθμοί συνάφειας είναι ότι η ΠΕΣΚΕ έχει λάβει υπόψη της τη σχετική οργάνωση του ΠΕΠ και κατά συνέπεια τα μέτρα πολιτικής είναι στοχευμένα και οργανωμένα αντίστοιχα με τις Δράσεις του ΠΕΠ. Συνεπώς, ο χαμηλός βαθμός συνάφειας αντικατοπτρίζει το χαμηλό βαθμό επικάλυψης μεταξύ των διαφορετικών Μέτρων, γεγονός που καταδεικνύει σαφή και αποδοτικό σχεδιασμό. Για παράδειγμα το Μέτρο 18 «Αναβάθμιση και υποστήριξη στη λειτουργία δομών και υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία» του ΠΠ 3.2. του Πυλώνα 3 αποτελεί ένα Μέτρο που ενώ έχει τη μέγιστη συνάφεια με την Δράση 9iii4, έχει μηδενική συνάφεια με τις άλλες. Η παραπάνω συσχέτιση αφορά στο σύνολο των Δράσεων του ΠΕΠ για τις οποίες αντιστοιχεί τουλάχιστον ένα Μέτρο της ΠΕΣΚΕ που έχει αποκλειστική ή σχεδόν αποκλειστική επίδραση μόνο σε αυτό το Μέτρο.

Όσον αφορά στις διαφορετικές δομές, όπως και σε όλες τις υπόλοιπες Στρατηγικές σε Εθνικό επίπεδο, η μεγαλύτερη συσχέτιση είναι με τα ΚΚ (32%) καθώς επιτελούν μία σειρά από λειτουργιών και είναι κεντρικά στην πολιτική ένταξης. Ακολουθούν τα ΚΔΗΦ και τα ΚΗΦΗ (13%), ενώ οι ΔΠΒΑ και οι Δομές Αστέρων παρουσιάζουν χαμηλή συνάφεια.

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι η παραπάνω αξιολόγηση αφορά αποκλειστικά μόνο 5 δράσεις από μία πληθώρα δράσεων που απαρτίζουν τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Η αξιολόγηση του συνόλου των δράσεων του ΕΚΤ εκτιμάται ότι θα δώσει σαφώς μεγαλύτερη συνάφεια με την ΠΕΣΚΕ. Συνεπώς, η παραπάνω αξιολόγηση δεν θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως γενικεύσιμη σε επίπεδο ΕΚΤ.

3.3 Αποτίμηση της καταλληλότητας του σχεδιασμού των παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή εξετάζει την καταλληλότητα σχεδιασμού των παρεμβάσεων προκειμένου να καλυφθούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Περιφέρεια, έτσι όπως αυτές αναδείχτηκαν από τον προγραμματικό σχεδιασμό και το σχεδιασμό εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.

Η αποτίμηση της καταλληλότητας έγινε με τη χρήση δύο βασικών εγγράφων – του προγραμματικού εγγράφου του ΠΕΠ ΚΜ και του εγγράφου ενδιάμεσης αξιολόγησης. Στόχος ήταν η αιτιολόγηση της επιλογής των συγκεκριμένων ΑΠ και των Επενδ.Προτ. και η χρήση μίας εξωτερικής αξιολόγησης του κατά πόσο η αιτιολόγηση αυτή εξακολουθεί να έχει ισχύ σήμερα. Επιπλέον της αξιοποίησης της ενδιάμεσης αξιολόγησης, ο αξιολογητής επιβεβαίωσε την ισχύ της αιτιολόγησης και για την περίοδο μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΠΕΠ της ΠΚΜ.

Γενικότερα είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι οι ανάγκες που αντιμετωπίζει ο ΑΠ 09B σχετίζονται άμεσα με πληθυσμούς σε ακραία φτώχεια και σε κίνδυνο φτώχειας, όπως επίσης και με πληθυσμούς που έχουν σημαντικά προβλήματα ένταξης όπως τα ΑμεΑ, οι Ρομά, οι μετανάστες και οι τοξικοεξαρτημένοι. Η αναγκαιότητα παρέμβασης σε αυτά τα πεδία έγινε ιδιαίτερα εμφανής κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, η οποία εντάθηκε ακόμη περισσότερο και με την προσφυγική κρίση του 2015. Οι κρίσεις αυτές δημιούργησαν νέους πληθυσμούς που είχαν ανάγκη συνδρομής επιπλέον των ήδη αρκετά μεγάλων αναγκών που προϋπήρχαν στην ΠΚΜ, λόγω της υψηλής ανεργίας αλλά και άλλων παραγόντων.

Επιπλέον, η πανδημία COVID – 19 ανάδειξε ζητήματα και ενέτεινε τα ήδη έντονα προβλήματα και ανάγκες που καλούνται να καλύψουν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας είχαν σαφή επίδραση στην οικονομία τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, με συμπίεση των εισοδημάτων τμημάτων του πληθυσμού. Καθώς οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις αφορούν σε έναν ήδη ευάλωτο πληθυσμό, οι ανάγκες που καλούνται να απαντήσουν όχι μόνο εξακολουθούν να είναι επίκαιρες, αλλά σε πολλές περιπτώσεις έγιναν και εντονότερες. Συνεπώς, οι εντοπισμένες ανάγκες και η σχετική αιτιολόγηση για τους Άξονες 9Α και 9Β, εξακολουθούν να είναι σε ισχύ όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του ΠΕΠ. Επιπλέον, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας εκτιμάται ότι οι ανάγκες θα είναι ακόμα πιο μεγάλες στην επόμενη περίοδο.

Η ανάλυση επικεντρώθηκε στους άξονες 9Α και 9Β που λειτουργούν σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικά για την κοινωνική ένταξη. Η αξιολόγηση βασίστηκε στις προτάσεις αιτιολόγησης / ανάγκες έτσι όπως αποτυπώνονται στο προγραμματικό κείμενο και αποδελτιώνονται στην έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συσχέτιση των παρεμβάσεων με τις ανάγκες /αιτιολόγηση επιλογής των Επενδ.Προτ.. Για ην κάθε ανάγκη, Επενδ.Προτ. και ΑΠ, υπολογίστηκε οριζόντια ο δείκτης C_s και αξιολογήθηκε στις κατηγορίες χαμηλός, μέσος υψηλός βάσει της διαδικασίας που παρουσιάζετε στην ενότητα 3.1.1. Με αυτόν τον τρόπο αξιολογήθηκε ο βαθμός συνάφειας των δράσεων με την ανάγκη / αιτιολόγηση.

Ο πίνακας παρουσιάζει των απόλυτο αριθμό αναγκών/αιτιολόγησης που εντάσσεται στην κάθε κατηγορία (χαμηλός, μέσος, υψηλός) και το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνόλου των αναγκών (44), Επενδ.Προτ. (8) και ΑΠ (2).

Από τις 44 προτάσεις αιτιολόγησης / ανάγκες (όπως προκύπτει από την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΠΕΠ) οι δράσεις εμφανίζουν υψηλό βαθμό συσχέτισης σε 31 από αυτές ή το 71% αυτών. Μόνο η ανάγκη της βελτίωσης των υποδομών υγείας στην οποία οι δομές δεν μπορούν να συνεισφέρουν άμεσα ή έμμεσα συσχετίζεται χαμηλά. Όπως είναι αναμενόμενο οι παρεμβάσεις απαντούν πιο έντονα στις αναγνωρισμένες ανάγκες των Επενδ.Προτ. του ΑΠ 9Β.

Πίνακας 36: Συσχέτιση παρεμβάσεων με τις ανάγκες/αιτιολόγηση επιλογής των Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ.

Βαθμός Συνάφειας	Ανάγκη	Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ)	Άξονας Π Προτεραιότητας (ΑΠ)	% Αναγκών	% ΕΠ	% ΑΠ
Χαμηλός	1	0	0	2%	0%	0%
Μέσος	12	2	1	12%	25%	50%
Υψηλός	31	6	1	71%	75%	50%
	44	8	2			

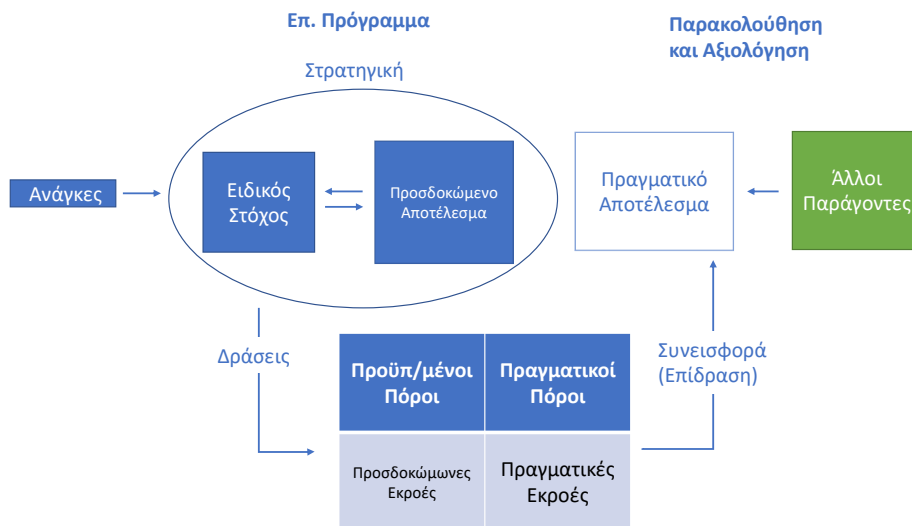
Συγκεκριμένα, η αιτιολόγηση για τους ΕΠ 9ii, 9iii, 9iv, αντιστοιχ σε 67%, 87% και 99% με τον τελευταίο να αποτελεί την υψηλότερη τιμή για ΕΠ. Η σχετικά χαμηλή συσχέτιση με τον 9ii σχετίζεται με το ότι ένα μεγάλο μέρος της αιτιολόγησης αφορά στους πληθυσμούς Ρομά, ενώ η αντίστοιχη αξιολογούμενη παρέμβαση αφορά στις δομές αστέγων.

Ως προς τις δράσεις, η δράση των ΚΚ παρουσιάζει το μεγαλύτερο βαθμό συσχέτισης με τις ανάγκες, με τις δομές ΚΔΗΦ και ΔΠΒΑ να ακολουθούν. Σε επίπεδο ΕΠ, η ΕΠ 9iv παρουσιάζει σχετικά χαμηλότερα ποσοστά καθώς τα ΚΗΦΗ, παρά την εξαιρετική τους σημασία δεν έχουν συσχέτιση με τον Πυλώνα της ενεργοποίησης του πληθυσμού στην αγορά εργασίας.

3.4 Παρουσίαση της λογικής των παρεμβάσεων και αποτίμηση του βαθμού εσωτερικής συνοχής και συνάφειας με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους του ΠΕΠ.

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τη λογική παρέμβασης στις αξιολογούμενες δράσεις με απώτερο στόχο την αποτίμηση της εσωτερικής συνάφειας και συνοχής με τις ΕΠ και τους ΕΣ του ΠΕΠ. Η παρουσίαση ακολουθεί την παρακάτω λογική οργάνωσης και αποτύπωσης προγραμματικών παρεμβάσεων η οποία αποτελεί πρότυπο αποτύπωσης της λογικής παρέμβασης για τα ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Γράφημα 17: Πρότυπη αποτύπωση της λογικής παρέμβασης Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

Βάσει του παραπάνω, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και οι ΕΣ έχουν στόχο να επιφέρουν ένα προσδοκώμενο αποτέλεσμα, το οποίο απαντά στις εντοπισμένες ανάγκες. Η επιλογή των ΕΣ για την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων για την αντιμετώπιση των αναγκών αποτελεί τη στρατηγική επιλογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Οι ΕΣ εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες Δράσεις που με τη σειρά τους είναι συνδεδεμένες με προσδοκώμενες εκροές. Οι εκροές αυτές, βάσει των παραδοχών του Προγράμματος θα οδηγήσουν στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Η υλοποίηση των Δράσεων είναι συνδεδεμένη με συγκεκριμένους προϋπολογισμένους πόρους που θα επιτρέπουν την εφαρμογή τους.

Ωστόσο, η πραγματική υλοποίηση αποτελεί τον αντικατοπτρισμό της εξιδανικευμένης στρατηγικής και του μοντέλου υλοποίησης στην επαφή της με τις πραγματικές συνθήκες. Η διαδικασία της παρακολούθησης καταγράφει αντίστοιχα την πραγματική υλοποίηση ως προς

τους πόρους και τις εκροές των δράσεων. Η παρακολούθηση, που είναι μέρος του αντικειμένου και της συγκεκριμένης αξιολόγησης αποτελεί οργάνωση της άμεσα προσβάσιμης (κυρίως ποσοτικής) πληροφορίας για την εξέταση της πορείας υλοποίησης των επιμέρους Δράσεων των ΕΣ.

Αντίστοιχα, η διαδικασία της αξιολόγησης της πραγματικής επίδρασης του Προγράμματος αποτελεί τον αντικατοπτρισμό της στρατηγικής στις πραγματικές συνθήκες. Η σημασία της αξιολόγησης σχετίζεται άμεσα με την πιθανή αναντιστοιχία των εκροών με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ή την μεταβολή των εξωτερικών παραγόντων του Προγράμματος σε τέτοιο βαθμό που να καθιστούν την στρατηγική απαρχαιωμένη.

Η διαδικασία της αξιολόγησης της επίδρασης αποτελεί μία πολύ πιο σύνθετη διαδικασία καθώς απαιτείται ο διαχωρισμός της επίδρασης άλλων παραγόντων – ή και της τάσης υποβάθρου – από την επίδραση του Προγράμματος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αξιολόγηση βασίζεται σε μεθοδολογίες βασισμένες στη λογική παρέμβασης (theory based), όπου ο αξιολογητής προσπαθεί να εξάγει συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσο η στρατηγική και η υλοποίηση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων συνέβαλαν στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Σε αυτό το πλαίσιο τα παρακάτω διαγράμματα παρουσιάζουν την Στρατηγική και την οργάνωση των δράσεων ανά ΕΣ για τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Η παρουσίαση έρχεται σε συνέχεια της παρουσίασης των αναγκών όπως εντοπίστηκαν από το προγραμματικό κείμενο και εξετάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

Η παρουσίαση δίνει έμφαση στις σχετικές δράσεις και τις εκροές τους χωρίς αυτή τη στιγμή να εξετάζει σε μεγάλο βάθος τους προϋπολογισμένους πόρους για την υλοποίησή τους. Η επιλογή αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι στη συνέχεια το κεφάλαιο 4 εξετάζει ακριβώς τη σχέση μεταξύ των προγραμματισμένων πόρων και εκροών, με τους πραγματικούς πόρους και εκροές από την υλοποίηση.

Καθώς η έκταση της αποτύπωσης των αναγκών, ΕΣ, δράσεων και προσδοκώμενων εκροών δεν επιτρέπει την αποτύπωση της λογικής παρέμβασης του Προγράμματος με το παραπάνω γράφημα συνολικά στις παρακάτω σελίδες παρουσιάζονται διαδοχικά:

- Το τμήμα της σύνδεσης των αναγκών με τη στρατηγική των σχετικών ΕΣ.
- Η ανάλυση των ΕΣ σε σχετικές Δράσεις και η συσχέτιση αυτών με τις προσδοκώμενες εκροές.

Ανάγκες - Αιτιολόγηση	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στρατηγική	
	Ειδικός Στόχος	Προσδοκώμενο Αποτέλεσμα
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Στην περιφέρεια εντοπίζονται σταθερά τα τελευταία χρόνια κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά, ενώ παράλληλα εμφανίστηκαν νέες όπως οι μετανάστες και άστεγοι. ▪ Οι κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες αντιμετωπίζουν κατά κανόνα φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας. ▪ Οι Ρομά με μόνιμη εγκατάσταση βρίσκονται, κυρίως, στη δυτική Θεσσαλονίκη και αντιμετωπίζουν μία σειρά από προβλήματα όπως η εκπαίδευση και κατάρτιση, η ανεργία, η εξαφάνιση πολλών παραδοσιακών επαγγελμάτων, η πρόσβαση σε υπηρεσίες γ.ο.ε., κ.α. ▪ Η κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων ομάδων θα συνέβαλε στη βελτίωση των συνθήκων διαβίωσης των εν λόγω ομάδων και στην κοινωνική συνοχή και σταθερότητα. ▪ Οι Επενδ.Προτ. είναι εναρμονισμένες με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά. ▪ Οι Επενδ.Προτ. περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9ii1 - Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική κοινωνική ζωή ▪ ΕΣ 9iii1 - Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση ▪ ΕΣ 9iv1 - Προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων ▪ Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετησίου προσανατολισμού ▪ Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας Υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. ▪ Ενίσχυση των δυνατοτήτων προώθησης στην απασχόληση των ομάδων υψηλού κίνδυνου φτώχειας μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης κα βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, μέσω ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης ▪ Επαγγελματική και επιχειρηματική συμβουλευτική και κατάρτιση ▪ Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική ζωή ▪ Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτός από τις παραδοσιακές ομάδες του πληθυσμού που θίγονται από διακρίσεις, λόγω της κρίσης και της μετανάστευσης έχει διευρυνθεί ο αριθμός των ομάδων/ατόμων που είναι θύματα διακρίσεων. ▪ Η οικονομική κρίση έχει περιορίσει σε σημαντικό βαθμό την αρχή της ισότητας των ευκαιριών. ▪ Αποτελεί οριζόντια αρχή της πολιτικής συνοχής. ▪ Λόγω της οικονομικής κρίσης αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων χωρίς πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας δημοσιές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος όπως η υγεία. ▪ Στις παραδοσιακές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, προστέθηκαν και νέες (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι). ▪ Υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη αυτών των ομάδων μέσω νέων δράσεων. ▪ Οι Επενδ.Προτ. συνάδουν με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ. 				<p>διαβίωση</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας/προνοίας/κοινωνικής φροντίδας
--	--	--	--	---

Δράσεις

Προσδοκώμενες Εκροές

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9ii1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 9ii.1 - Δομές για Αστέγους ○ 9ii.2 - Εκμάθηση ελληνικής γλώσσας και ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων για Ρόμα
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9iii1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 9iii1 - Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση ○ 9iii.2 - Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ○ 9iii.3 - Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες, βρεφονηπιακοί σταθμοί Ολοκληρωμένης φροντίδας ○ 9iii.4. - Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία ○ 9iii.5 - Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της κοινωνικής ένταξης για άτομα με αναπηρίες ○ 9iii.6 - Καταπολέμηση των διακρίσεων και υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού ○ 9iii.7 - Ενίσχυση κοινωνικής συνοχής και καταπολέμηση διακρίσεων στις περιοχές παρέμβασης των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ άλλων πόλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας πλην της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης ○ 9iii.8 - Δράσεις και δομές στήριξης ευπαθών ομάδων πληθυσμού στις περιοχές παρέμβασης των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης ○ 9iii9 - Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΣΥΔ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9iv1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 9iv1 - Κέντρα Κοινότητας ○ 9iv2 - Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών: Κοινωνικό Παντοπωλείο, Παροχή Συσσιτίου,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9ii1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 05502 - Αριθμός υποστηριζόμενων δομών: 2 ○ 05503- Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών: 2000 ▪ CO15 - μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, Αριθμός μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρόμα) :200
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9iii1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 05502 - Αριθμός υποστηριζόμενων δομών: 19 ○ 05503 - Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών : 2200 ○ 10501 - Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτωμένων ατόμων : 850 ○ 11501- Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις : 339 ○ CO16 - Συμμετέχοντες με αναπηρία : 170
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΕΣ 9iv1 <ul style="list-style-type: none"> ○ 05502 - Αριθμός υποστηριζόμενων δομών : 66

Κοινωνικό Φαρμακείο

- ο 9iv3 - Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
- ο 9iv.4 - Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- ο 9iv.5 - Ανάπτυξη υπηρεσιών αγωγής υγείας και κοινωνικής πρόνοιας
- ο 9iv.6 - Παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού
- ο 9iv.7 - Βελτίωση της πρόσβασης σε προσιτές βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας στις περιοχές παρέμβασης των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ άλλων πόλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας πλην της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης
- ο 9iv.8 - Βελτίωση της πρόσβασης σε προσιτές βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας στις περιοχές παρέμβασης των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης
- ο 9iv.9 - Παροχή Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας στην Κοινότητα
- ο 9iv.10 - Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων
- ο 9iv.11 - Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY
- ο 9iv12 - Προώθηση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας Κέντρα Ένταξης Μεταναστών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- ο 9iv13: - Θωράκιση της Δημόσιας Υγείας στην Περιφέρεια μέσω πρόληψης έγκαιρης ανίχνευσης και αντιμετώπιση επιδημιών Covid19 σε χώρους μεταναστών προσφύγων
- ο 9iv14 - Διασφάλιση ομοιογενούς και συνεχούς απόκρισης των Δημόσιων Δομών Υγείας σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο επίπεδο ιδιαίτερα κατά την παρούσα Υγειονομική Κρίση του COVID-19

- ο 5503 - Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών: 20.000,00
- ο 11202 - Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) :62.832,00

3.5 Αποτίμηση της συμπληρωματικότητας - συνέργειας μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η αποτίμηση της συμπληρωματικότητας - συνέργειας μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Η αποτίμηση της συμπληρωματικότητας εντοπίζεται αποκλειστικά στις αξιολογούμενες παρεμβάσεις αν και θα μπορούσε να επεκταθεί τόσο σε άλλες Δράσεις εντός των ΕΣ και του ΑΠ, όσο και σε Δράσεις του ΕΚΤ, στον ΑΠ 8 ή ακόμη και στο σύνολο του ΠΕΠ. Βάσει του Οδηγού Αξιολόγησης, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη την Ενδιάμεση Αξιολόγηση του ΠΕΠ και τις ετήσιες εκθέσεις του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης (που αποτελούν δευτερογενείς πηγές βάσει του Οδηγού Αξιολόγησης) εκτιμήθηκε ότι τα παραπάνω δεν αποτελούν μέρος του αντικειμένου της παρούσας αξιολόγησης.

Η κλίμακα που ακολουθήθηκε για την επιμέρους αξιολόγηση της συνάφειας είναι η κοινή κλίμακα που παρουσιάζεται στην ενότητα 3.1.1. Τα επιμέρους κριτήρια για την αξιολόγηση της συνάφειας σχετίζονται με:

- Την άμεση παραπομπή και συμπληρωματικότητα από την μία δομή στην άλλη
- Την έμμεση συμπληρωματικότητα στην επίτευξη των στόχων των δράσεων
- Την εξυπηρέτηση κοινών ωφελούμενων για διαφορετικές ανάγκες
- Την επανενεργοποίηση των ωφελούμενων

Βάσει των παραπάνω και λόγω του πολλαπλού τους ρόλου, τα ΚΚ είναι αναμενόμενο να έχουν μεγαλύτερο βαθμό συνάφειας με τις υπόλοιπες δράσεις. Αντίστροφα, τα ΚΔΗΦ και τα ΚΗΦΗ αποτελούν δράσεις με μικρό βαθμό επανενεργοποίησης των ωφελούμενων και αποτελούν – σε μεγάλο βαθμό ακόμη - δομές στο τέλος της διαδρομής κοινωνικής υποστήριξης. Συνεπώς είναι αναμενόμενο να έχουν μικρότερο βαθμό συνάφειας.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τον βαθμό συνοχής μεταξύ των διαφορετικών αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση βασίστηκε τόσο στην ευρύτερη λογική παρέμβασης των ΕΣ, όσο και τον περιεχόμενο των αποφάσεων ένταξης των πράξεων.

Πίνακας 37: Πίνακας συνοχής μεταξύ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.

					ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Δράση)	Cs (ΕΠ)
					ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv				
					<u>ΕΣ</u> <u>9ii1</u>	<u>ΕΣ</u> <u>9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>				
					Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3		
					ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ		
ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)	ΕΠ 9ii	<u>ΕΣ</u> <u>9ii1</u>	Δράση 9ii.1	ΔΑ		2	3	3	2	83%	83%
	ΕΠ 9iii	<u>ΕΣ</u> <u>9iii1</u>	Δράση 9iii.4	ΚΔΗΦ	2		2	1	1	50%	50%
	ΕΠ: 9iv	<u>ΕΣ:</u> <u>9iv1</u>	Δράση: 9iv1	ΚΚ	3	2		3	2	83%	72%
			Δράση: 9iv2	ΔΠΒΑ	3	1	3		2	75%	
		Δράση: 9iv3	ΚΗΦΗ	2	1	2	2		58%		
Cs (Δράση)					83%	50%	83%	75%	58%		
Cs (ΕΠ)					83%	50%	72%				

Βάσει των παραπάνω σε επίπεδο Δράσης, οι Δράσεις με το μεγαλύτερο βαθμό συνοχής είναι οι Δράσεις των ΚΚ και οι Δράσεις των Δομών Αστέγων. Σημαντικό βαθμό συνοχής παρουσιάζουν επίσης οι Δράσεις των ΔΠΒΑ, ενώ χαμηλότερους βαθμούς παρουσιάζουν οι Δράσεις των ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ.

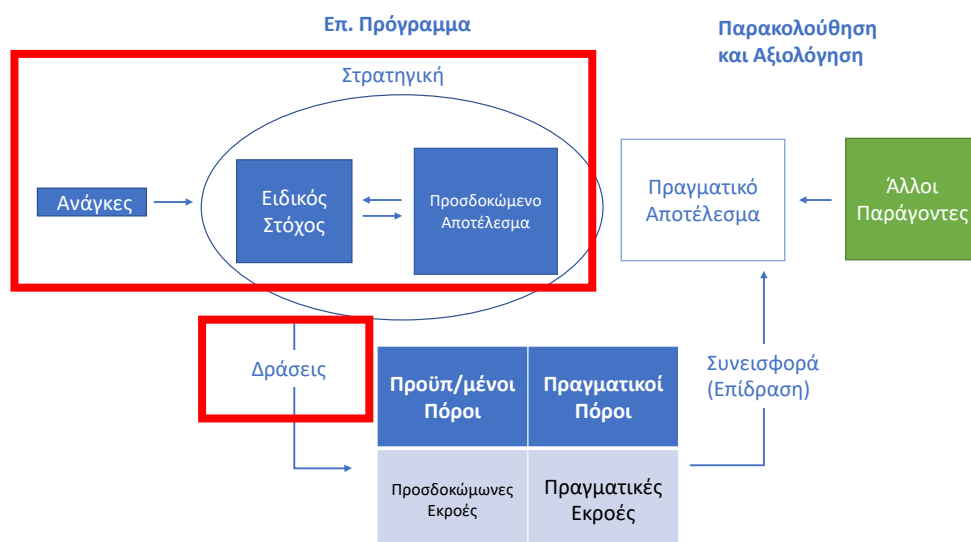
Τα αποτελέσματα αυτά συνάδουν με όλα τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν μέχρι τώρα, αλλά και με τις πρώτες εκτιμήσεις από την πρωτογενή έρευνα. Τα ΚΚ αποτελούν σημαντική ενοποιητική Δράση και οφείλουν το μεγάλο βαθμό συνοχής στον διασυνδεδετικό τους χαρακτήρα, τόσο ως προς τις άλλες δομές που αξιολογούνται στην παρούσα, όσο και με άλλες υπηρεσίες και δομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη.

Οι Δομές Αστέγων επίσης παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό συνοχής με τις υπόλοιπες δράσεις καθώς και αυτές με τη σειρά τους αποτελούν πύλες εισόδου για έναν ακόμη πιο ευάλωτο πληθυσμό από αυτόν που τυπικά εξυπηρετούν τα ΚΚ. Η εκτίμηση αυτή επίσης συνάδει με τα πρώτα αποτελέσματα από την πρωτογενή έρευνα. Οι δομές ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ λόγω του πιο εξειδικευμένου χαρακτήρα τους παρουσιάζουν μικρότερο επίπεδο συνοχής.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι παρά το υψηλό επίπεδο συνοχής, υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ των υπηρεσιών που προσφέρονται από τις δομές αυτές και κατά συνέπεια υπάρχει υψηλή συμπληρωματικότητα και όχι αλληλοεπικάλυψη, γεγονός που θα οδηγούσε σε σπατάλη πόρων από την πλευρά του Προγράμματος.

3.6 Συνοπτική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα ευρήματα / συμπεράσματα ανά κατηγορία δομής. Ωστόσο, πριν γίνει η επιμέρους ανάλυση είναι σημαντικό να παρουσιαστούν συνοπτικά τα αποτελέσματα από την ευρύτερη ανάλυση των αξιολογούμενων Πράξεων. Συγκεκριμένα, η ενότητα εξετάζει συνοπτικά το ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων, πριν επικεντρωθεί επιμέρους στις δράσεις, όπως παρουσιάζεται διαγραμματικά παρακάτω.

3.6.1 Ανάγκες

Οι γενικότερες παρεμβάσεις του ΠΕΠ, οι παρεμβάσεις των ΑΠ του ΕΚΤ, αλλά και οι κοινωνικές δομές που αξιολογούνται βασίστηκαν σε μία σειρά αναγκών που αξιολογήθηκαν και προτεραιοποιήθηκαν κατά την ανάπτυξη του προγραμματικού κειμένου. Όπως αναφέρθηκε, οι ανάγκες που σχετίζονται με τις αξιολογούμενες δράσεις όχι μόνο εξακολουθούν να είναι επίκαιρες, αλλά λόγω της κρίσης της πανδημίας Covid-19 έχουν ενταθεί ακόμη περισσότερο.

Εντοπίζοντας τις πιο συγκεκριμένες ομάδες που καλούνται να συνδράμουν οι αξιολογούμενες Δράσεις, είναι σαφές ότι όλες έχουν επέλθει σε πιο δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Ο γενικότερος πληθυσμός που ωφελείται από τις υπηρεσίες των ΚΚ, ΔΠΒΑ και ΔΑ και που δεν αποτελεί ειδική ομάδα αντιμετώπισε τον τελευταίο χρόνο ακόμη μεγαλύτερα εμπόδια στην καθημερινότητά του. Η εργασιακή επισφάλεια, η δυσκολία στην πρόσβαση στις υπηρεσίες, η ψηφιακή μετάβαση για ένα τμήμα πληθυσμού που στερείται βασικών αγαθών οδηγεί σε ακόμη μεγαλύτερο άνοιγμα της ψαλίδας και ύψωση νέων εμποδίων που καλούνται να υπερπηδήσουν αυτοί οι πληθυσμοί.

Επιπλέον των εμποδίων αυτών, οι ειδικές ομάδες αντιμετώπισαν την περίοδο της πανδημίας ακόμη περισσότερες προκλήσεις. Συγκεκριμένα οι πληθυσμοί Ρομά, είτε όντας περισσότερο ευάλωτοι σε γεγονότα υπερμετάδοσης λόγω των συνθηκών διαβίωσης, είτε επειδή στοχοποιήθηκαν από ΜΜΕ και κοινωνικά δίκτυα κατά τη διάρκεια της πανδημίας αντιμετώπισαν περισσότερες προκλήσεις. Τόσο η πρώτη, όσο και η δεύτερη περίπτωση, επιβεβαιώνουν την επικαιρότητα των αναγκών που παρουσιάζονται στο προγραμματικό κείμενο. Επιπλέον, η αδυναμία εκτέλεσης/ παροχής τους των υπηρεσιών που αποτελούν πηγή εισοδήματος για τον πληθυσμό Ρομά κατά τη διάρκεια της καραντίνας έπληξε ακόμα περισσότερο την οικονομική τους κατάσταση.

Αντίστοιχα, ο προσφυγικός και μεταναστευτικός πληθυσμός λόγω δυσκολιών που σχετίζονται με την επικοινωνία, τις πολιτισμικές νόρμες, την οικονομική ανασφάλεια κ.λπ. αποκλείστηκε σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό από υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Επίσης, η εργασιακή επισφάλεια που βιώνει μεγάλο μέρος του πληθυσμού αυτού, δημιουργεί έντονα προβλήματα στη διασφάλιση των βασικών αγαθών.

Οι ηλικιωμένοι και τα ΑμεΑ αποτελούν εξ ορισμού ευάλωτες ομάδες για την περίπτωση πανδημικών φαινομένων και τα μέτρα για την προστασία του πληθυσμού οδήγησαν σε ακόμη μεγαλύτερο κοινωνικό αποκλεισμό, αν και με στόχο την προστασία τους από την έκθεση στον ιό.

Ωστόσο, ακόμη και όταν η πανδημική κρίση αντιμετωπιστεί ή λήξει, εκτιμάται ότι οι οικονομικές επιπτώσεις θα παραμείνουν για ικανό χρονικό διάστημα, ενώ είναι εξαιρετικά πιθανό ότι το μέγεθος του πληθυσμού που θα έχει ανάγκη τις υπηρεσίες από τις αξιολογούμενες Πράξεις να είναι κατά πολύ μεγαλύτερο.

3.6.2 Στρατηγική

Η στρατηγική εφαρμογής των παρεμβάσεων του ΕΚΤ έδωσε σαφώς βαρύτητα στην αντιμετώπιση «εκτάκτων αναγκών» με μικρότερη έμφαση σε πολιτικές πρόληψης και ενεργοποίησης των ωφελούμενων, χωρίς όμως οι τελευταίες να λείπουν. Η στρατηγική αυτή προέκυψε από την άμεση ανάγκη να στηριχτεί ένα κομμάτι πληθυσμού που βρέθηκε σε συνθήκες ακραίας φτώχειας με την οικονομική κρίση, αλλά και να στηριχθούν άλλοι ευάλωτοι πληθυσμοί που δεν αντιστοιχούν σε αυτήν την ομάδα.

Η στρατηγική αυτή έθετε γενικότερα σε προτεραιότητα την υλοποίηση Πράξεων που στηρίζουν εισοδηματικά τους ευάλωτους πληθυσμούς και σε λιγότερο βαθμό την ενεργοποίησή τους στην αγορά εργασίας. Η επιλογή αυτή ήταν άλλωστε απόλυτα λογική καθώς τα επίπεδα ανεργίας ήταν εξαιρετικά υψηλά. Παρά τη σχετική μείωση της ανεργίας μετά το 2014 και τη μικρή χρονική περίοδο με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, η πανδημία προκάλεσε σαφώς επιδείνωση των μακροοικονομικών μεγεθών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η επιλογή της στρατηγικής ήταν κατάλληλη κατά την περίοδο που επιλέχθηκε, εξακολουθεί να είναι κατάλληλη σήμερα και εκτός εάν προκύψουν εξαιρετικές εξελίξεις θα εξακολουθήσει να είναι κατάλληλη μεσοπρόθεσμα.

3.6.3 Δράσεις – Κατηγορία Δομής

Το βασικό αξιολογικό ερώτημα για αυτήν την ενότητα αποτελεί η παρουσίαση των βασικών συμπερασμάτων ανά Δομή που αντιστοιχούν στις σχετικές Δράσεις. Συνεπώς, για τη συγκεκριμένη ενότητα οι έννοιες Κατηγορία Δομής και Δράση είναι ταυτόσημες.

A) Δομές Αστέγων

Οι δομές αστέγων έχουν χαμηλή συνάφεια με την ΕΣΚΕ και την ΠΕΣΚΕ, αλλά υψηλή συνάφεια με τις ανάγκες και την αιτιολόγηση των ΑΠ 09Α και ΑΠ 09Β του ΠΕΠ. Ιδιαίτερα για την περίπτωση του ΑΠ09Α η συνάφεια σχετίζεται με την προσφορά βασικών υπηρεσιών ΠΦΥ και την παραπομπή σε Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας. Συνεπώς καλύπτουν έμμεσα ανάγκες που αναγνωρίζονται στον ΑΠ09Α.

Συγκεκριμένα ως προς την ΕΣΚΕ, οι Δομές Αστέγων εμφανίζονται να έχουν μία πολύ στοχευμένη παρέμβαση που εντοπίζεται κυρίως στην Προτεραιότητα 1.1 «Πρόσβαση στα Βασικά Αγαθά» και δευτερευόντως στην Προτεραιότητα 3.3 «Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες». Καθώς οι Δομές Αστέγων δεν συνδέονται με επιδοματικού χαρακτήρα μέτρα ή μέτρα σχετικά με τον αποκλεισμό των παιδιών, η γενικότερη συνάφεια με την ΕΣΚΕ εκτιμάται ως χαμηλή.

Ως προς την ΠΕΣΚΕ, με εξαίρεση το Μέτρο 1.1.2. «Αναβάθμιση και λειτουργία κέντρων υποδοχής αστέγων με πρόβλεψη κινητών μονάδων» που αφορά ακριβώς τις δομές αστέγων, η συνάφεια με τα υπόλοιπα Μέτρα και Προτεραιότητες είναι πολύ χαμηλή. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε ήδη, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ΠΕΣΚΕ είναι οργανωμένη με τρόπο που διασφαλίζει ότι η κάθε ανάγκη που καλείται να αντιμετωπίσει, συσχετίζεται με μία μόνο Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ. Συνεπώς, δεν υπάρχουν αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των αντίστοιχων δράσεων του ΠΕΠ.

Σε αντίθεση με τις στρατηγικές όπου η συνάφεια φαίνεται να είναι χαμηλή, η συσχέτιση του Μέτρου με τις ανάγκες και την αιτιολόγηση του ΠΕΠ εξακολουθεί να είναι υψηλή.

Τέλος, ο βαθμός συνοχής μεταξύ των παρεμβάσεων σε επίπεδο ΠΕΠ είναι υψηλός και αντίστοιχος με αυτόν των ΚΚ. Η συνοχή αυτή αντικατοπτρίζει τη συνοχή που μπορούν να αναπτύξουν οι δομές με κατάλληλη διασύνδεση και την δυνατότητα των ΔΑ να λειτουργήσουν ως εναλλακτικά ΚΚ για τα άτομα σε ακραία φτώχεια.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά κάνουν σαφές ότι το ζήτημα της αστεγίας δεν αποτέλεσε κεντρικό ζήτημα ανάπτυξης πολιτικής, όπως έγινε αντίστοιχα με τα ΚΚ που παρουσιάζονται παρακάτω. Ωστόσο, οι δομές αστέγων είναι *sine qua non* για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου κοινωνικών δομών.

Β) Κέντρα Διημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας

Τα Κέντρα Διημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας αποτελούν μία ακόμη δομή που επικεντρώνεται σε μία ειδική ομάδα. Ωστόσο, σε επίπεδο ΕΣΚΕ η συνάφεια που παρουσιάζουν είναι η δεύτερη υψηλότερη μετά τα ΚΚ. Ο λόγος που συμβαίνει το παραπάνω είναι ότι η αναπηρία βρίσκεται διάχυτη σε πολλές παρεμβάσεις και έχει ενσωματωθεί σε πολλά από τα μέτρα «οριζόντια». Η αναπηρία λοιπόν δεν προσεγγίζεται μέσω ενός ΑΠ, αλλά ενσωματώνεται εντός κάθε ΑΠ και Προτεραιότητας με συνέπεια να παρουσιάζεται υψηλή συσχέτιση. Η προσέγγιση αυτή έχει ενδιαφέρον και σε κάποιο βαθμό μπορεί να αντικατοπτρίζει τη μεγαλύτερη ωριμότητα στην προσέγγιση της αναπηρίας σε εθνικό επίπεδο.

Η ΠΕΣΚΕ παρότι προσεγγίζει την αναπηρία σε διάφορα Μέτρα Πολιτικής, ακολουθεί την προσέγγιση ενός πιο σαφούς διαχωρισμού της στόχευσης των μέτρων. Συνεπώς και τα ΚΔΗΦ παρουσιάζουν χαμηλό βαθμό συνάφειας, παρότι υπάρχει άμεση και υψηλή συνάφεια με το Μέτρο Πολιτικής 18 «Αναβάθμιση και υποστήριξη στη λειτουργία δομών και υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία». Παρόλα αυτά και πάλι τα ΚΔΗΦ εμφανίζονται να έχουν το δεύτερο σημαντικότερο βαθμό συσχέτισης μετά τα ΚΚ σε ισοβαθμία με τα ΚΗΦΗ.

Ως προς τη συνοχή με τις άλλες παρεμβάσεις, τα ΚΔΗΦ παρουσιάζουν μέσο βαθμό συνοχής καθώς εξυπηρετούν μία ομάδα που δεν έχει τόσο ενεργά ανάγκη τις υπηρεσίες των άλλων δομών. Ωστόσο, στο επίπεδο που τα ΚΔΗΦ λειτουργήσουν σε μεγαλύτερο βαθμό ως πυλώνες κοινωνικοποίησης και ένταξης, η συνοχή τους μπορεί να αυξηθεί.

Ως προς τις ανάγκες του ΠΕΠ, τα ΚΔΗΦ παρουσιάζουν μέση συνάφεια καθώς μερικώς σχετίζονται με ανάγκες που συνδέονται με την αγορά εργασίας.

Γ) Κέντρα Κοινότητας

Τα ΚΚ αδιαμφησβήτητα αποτελούν περισσότερο κεντρική δομή από τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Η σημασία των ΚΚ αντικατοπτρίζεται σε όλες τις στρατηγικές, στο ΠΕΠ και την αιτιολόγησή του. Το αποτέλεσμα αυτό είναι αναμενόμενο καθώς τα ΚΚ αφενός αποτέλεσαν κεντρική επιλογή για την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, αποτελούν κεντρική πύλη των ωφελούμενων στις υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, αλλά και βασικούς φορείς διασύνδεσης με άλλες υπηρεσίες. Παράλληλα, έχουν σαφή πρόβλεψη για την εξυπηρέτηση ειδικών ομάδων και συγκεκριμένα Ρομά και μετανάστες/πρόσφυγες.

Είναι σαφές ότι τα ΚΚ αποτελούν και θα μπορούσαν να αποτελέσουν σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό την αντίστοιχη κοινωνική υπηρεσία με την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Επιπλέον, τα ΚΚ στο πλαίσιο του Οδηγού λειτουργίας τους έχουν την ικανότητα να αναπτύξουν πολλαπλές συνέργειες με υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας, εργασίας και εκπαίδευσης.

Ωστόσο, λόγω της κεντρικής θέσης των ΚΚ είναι σημαντική η σαφής οριοθέτηση του αντικειμένου τους και η ουσιαστική ένταξή τους στο πλέγμα των υπολοίπων δομών.

Δ) Δομές Βασικών Αγαθών

Οι ΔΠΒΑ παρουσιάζουν χαμηλή συνάφεια σε επίπεδο ΕΣΚΕ και ΠΕΣΚΕ, αλλά υψηλή συνάφεια σε επίπεδο ΠΕΠ και αναγκών. Οι ΔΠΒΑ, όπως τα ΚΔΗΦ και τα ΚΗΦΗ αποτελούν δομές στο τέλος του δρόμου, υπό την έννοια τα άτομα που κάνουν χρήση αυτών των

υπηρεσιών κυρίως παραπέμπονται προς τα εκεί και όχι το αντίστροφο. Είναι λοιπόν αναμενόμενο να έχουν χαμηλό βαθμό συνάφειας με άλλα μέτρα παρέμβασης.

Ειδικά για την περίπτωση της ΕΣΚΕ οι ΔΠΒΑ παρουσιάζουν την υψηλότερη συνάφεια με περιορισμένα Μέτρα στην Προτεραιότητα 1.1, χαμηλή με κάποια από τα υπόλοιπα και καμία με τα Μέτρα του ΑΠ 2 και 3. Αντίστοιχη, είναι και η εικόνα για την ΠΕΣΚΕ. Ωστόσο, η σημασία τους γίνεται εύκολα κατανοητή αν εξεταστούν οι ανάγκες που καλούνται να καλύψουν και οι οποίες αντικατοπτρίζονται στη υψηλή συνάφεια με τις ανάγκες και την αιτιολόγηση του ΠΕΠ.

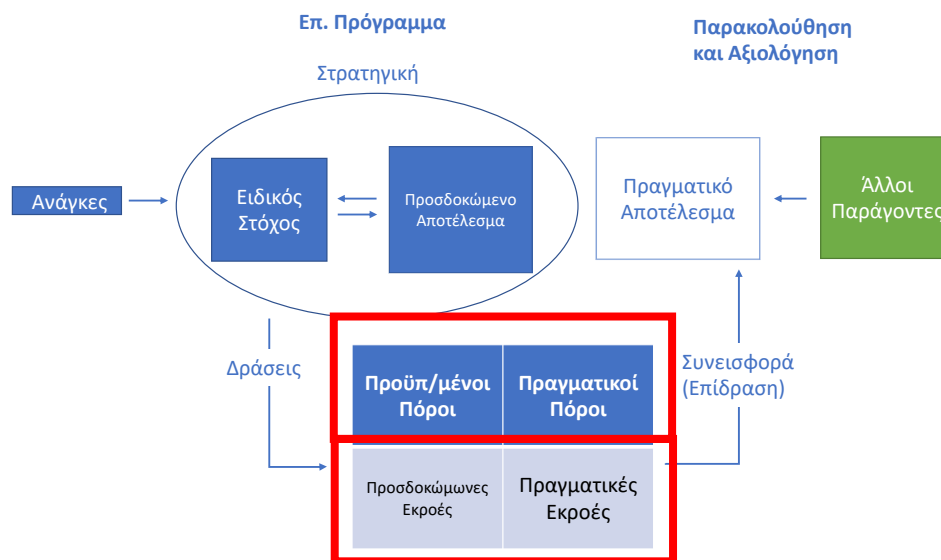
Ε) Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Τα ΚΗΦΗ αποτελούν τον αντίποδα των ΚΚ στις αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Καθώς τα ΚΗΦΗ αποτελούν υπηρεσίες στο τέλος του δρόμου και δεν έχουν καμία σύνδεση με το ζήτημα της αγοράς εργασίας ή της εκπαίδευσης παρουσιάζονται στην περιφέρεια των παρεμβάσεων σε όλες τις παραπάνω αναλύσεις.

Το χαρακτηριστικό αυτό που είναι ιδιαίτερα έντονο σε αυτήν την ομάδα, αλλά είναι εμφανές και σε άλλες δομές θέτει ένα πολύ σημαντικό προβληματισμό ήτοι, πόσοι πόροι θα πρέπει να αφιερωθούν σε μία δράση που παρουσιάζει μικρή ανταποδοτικότητα για να διασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή; Παράλληλα, αναδεικνύει ένα βασικό περιορισμό στην αξιολόγηση των παρεμβάσεων κοινωνικής συνοχής με τα ίδια εργαλεία που εξετάζονται οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις.

4 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή εξετάζει την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και αντιπαραθέτει τους προϋπολογισμένους πόρους και τις προσδοκώμενες εκροές με την πραγματική χρήση πόρων και τις πραγματικές ροές, όπως παρουσιάζεται στο παρακάτω με στοιχεία ως **31.12.2019**

Αποτελεί την ενότητα με τη μεγαλύτερη σαφήνεια ως προς την προσέγγιση, αφού καθορίζεται από σαφώς μετρήσιμα μεγέθη (οικονομικά μεγέθη και δείκτες εκροών) τα οποία είναι εκ των προτέρων ενσωματωμένα στο σύστημα παρακολούθησης και είναι άμεσα προσβάσιμα.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι περιορισμοί ενυπάρχουν και στην παρούσα προσέγγιση εξαιτίας των διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης (ΟΠΣ, ΗΔΙΚΑ). Στη περίπτωση αυτή αξιοποιήθηκαν σε όλη την αξιολόγηση τα στοιχεία από το ΟΠΣ για λόγους συνέπειας.

4.1 Αξιολόγηση της πρόοδου υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου των παρεμβάσεων

Η παρούσα αφορά στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και ειδικότερα αφορά τα ακόλουθα δύο αξιολογικά ερωτήματα:

- Ποιο είναι το ποσοστό απορρόφησης των αξιολογούμενων Πράξεων;
- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν το ποσοστό απορρόφησης;

Η αξιολογούμενη πρόοδος υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου των αξιολογούμενων παρεμβάσεων, αφορά την περίοδο έως και τις **31.12.2019**.

4.1.1 Ποσοστό απορρόφησης των αξιολογούμενων Πράξεων

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν στο ποσοστό απορρόφησης ανά Πράξη και ανά κατηγορία Δομής. Όπως προκύπτει από τα σχετικά στοιχεία

μόνο επτά (7) Πράξεις (9%) έχουν απορρόφηση μεγαλύτερη από 60% και μόνο μία (1) έχει απορρόφηση ίση με το σύνολο του προϋπολογισμού της. Η μοναδική ολοκληρωμένη Πράξη αφορά Δομή ΚΔΗΦ, ενώ οι Πράξεις με την μεγαλύτερη συνολική απορρόφηση αφορούν σε Δομές ΔΠΒΑ που ο χρονικός ορίζοντας ολοκλήρωσης της Πράξης ήταν το τέλος του 2020 ή τις αρχές του 2021¹⁶.

Έξι (6) Πράξεις (8%) έχουν απορρόφηση κάτω του 10%, εκ των οποίων οι τρεις (3) είχαν ημερομηνία έναρξης στα μέσα του 2019 και συνεπώς η χαμηλή απορρόφηση είναι αναμενόμενη. Οι υπόλοιπες τρεις (3) Πράξεις μπορούν να χαρακτηριστούν προβληματικές καθώς έχουν ημερομηνία έναρξης το έτος 2017 με σημαντικότερη περίπτωση το ΚΚ του Δήμου Αμφίπολης που παρουσιάζει μηδενική απορρόφηση για την περίοδο που εξετάζεται.

Η υψηλότερη απορρόφηση εμφανίζεται στις ΔΠΒΑ με 30% αυτών να έχουν απορρόφηση πάνω του 60% αν και οι περισσότερες Δομές εκτός των ΚΚ έχουν βαθμό απορρόφησης πάνω του 30%. Αντίθετα, τα ΚΚ έχουν σε μεγάλο ποσοστό χαμηλό επίπεδο απορρόφησης.

Σημειώνεται ότι βάσει της διαδικασίας του απλοποιημένου κόστους, ο προϋπολογισμός είναι άμεσα συνδεδεμένος με την χρονική περίοδο υλοποίησης, αφού είτε σχετίζεται με τη μισθοδοσία των υπαλλήλων, είτε στην περίπτωση των ΚΔΗΦ με συγκεκριμένο ποσό ανά ωφελούμενο ανά μήνα¹⁷.

Πίνακας 38: Ποσοστό Απορρόφησης σε επίπεδο Πράξης

Επενδυτική προτεραιότητα	Τύπος Δομής	% Ποσοστό των Πράξεων με % Απορρόφησης (επί π/υ) 0-30%	% Ποσοστό των Πράξεων με % Απορρόφησης(επί π/υ) 30-60%	% Ποσοστό των Πράξεων με % Απορρόφησης (επί π/υ) 60-100%
9ii	Δομές Αστέγων		100%	
9iii	ΚΔΗΦ	22%	71%	7%
9iv	ΚΚ	87%	13%	
	ΔΠΒΑ	30%	40%	30%
	Παντοπωλείο*	7%	50%	43%
	Φαρμακείο*	6%	35%	59%
	Συσσίτιο*			100%
	Παντοπωλείο και Συσσίτιο*			100%
	ΚΗΦΗ		100%	

* Τα επιμέρους στοιχεία των Δομών ΔΠΒΑ προέρχονται από διαφορετική καταγραφή που έχει ενσωματώσει περισσότερες δαπάνες για το 2019.

4.1.2 Ποσοστό απορρόφησης ανά τύπο Δομής

Ως προς τη συνολική απορρόφηση ανά τύπο Δομής, τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Όπως είναι αναμενόμενο και από τα επιμέρους στοιχεία της απορρόφησης ανά Πράξη, τα ΚΚ την περίοδο που εξετάζεται είχαν τη χαμηλότερη απορρόφηση, με υψηλότερη στις ΔΠΒΑ. Μεταξύ των ΔΠΒΑ το υψηλότερο ποσοστό απορρόφησης (86%) παρατηρείται στα Κοινωνικά Παντοπωλεία. Οι δομές αστέγων, τα ΚΗΦΗ και ΚΔΗΦ είχαν επίσης αρκετά υψηλό ποσοστό απορρόφησης της τάξεως 40 με 50%.

¹⁶ Υπενθυμίζεται ότι τα στοιχεία αφορούν την χρονική περίοδο έως τις 21/12/2019

¹⁷ Στην περίπτωση των ΚΚ επιπλέον ποσά υπολογίζονται για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων.

Πίνακας 39: Ποσοστό απορρόφησης ανά Τύπο Δομής

Επενδυτική προτεραιότητα	Τύπος Δομής	Σύνολο π/υ Αξιολογούμενων Πράξεων (ΑΠ)	Πληρωμές αξιολογούμενων πράξεων	% Απορρόφησης επί π/υ
9ii	Δομές Αστεγών	3.421.912,00	1.379.956,75	40%
9iii	ΚΗΦΗ	21.559.200,00	9.725.520,00	45%
9iv	ΚΚ	21.688.476,47	4.516.387,47	21%
	ΔΠΒΑ	5.013.273,48	2.573.806,91	51%
	Παντοπωλείο*	239.148,00	206.812,06	86%
	Φαρμακείο*	2.088.005,84	1.269.396,96	61%
	Συσσίτιο*	1.661.928,29	925.136,20	56%
	Παντοπωλείο και Συσσίτιο*	1.258.191,36	946.067,92	75%
	ΚΗΦΗ	6.270.038,22	3.053.864,72	49%

* Τα επιμέρους στοιχεία των Δομών ΔΠΒΑ προέρχονται από διαφορετική καταγραφή που έχει ενσωματώσει περισσότερες δαπάνες για το 2019.

4.1.3 Ποσοστό απορρόφησης σε επίπεδο ΠΕΠ

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το ποσοστό απορρόφησης των αξιολογούμενων πράξεων επί του συνόλου των προϋπολογισμών των αξιολογούμενων παρεμβάσεων ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Διαφοροποιείται από τον προηγούμενο πίνακα καθώς ομαδοποιεί τις δαπάνες και τους προϋπολογισμούς των δράσεων που εντάσσονται στην Επενδ.Προτ. 9iv.

Βάσει αυτών των στοιχείων, παρά την υψηλή απορρόφηση των ΔΠΒΑ και των ΚΗΦΗ, η Επενδ. Προτ. 9iv έχει την χαμηλότερη απορρόφηση με 31%, ενώ η υψηλότερη απορρόφηση εντοπίζεται στην Επενδ. Προτ. 9iii με 45%.

Πίνακας 40: Ποσοστό απορρόφησης ανά Επενδυτική Προτεραιότητα

Επενδυτική προτεραιότητα	Σύνολο π/υ Αξιολογούμενης Παρέμβασης ανά Επενδ.Προτ.	Πληρωμές Αξιολογούμενης Παρέμβασης	% Απορρόφησης επί π/υ
9iii	3.421.912,00	1.379.956,75	40%
9iii	21.559.200,00	9.725.520,00	45%
9iv	32.971.788,17	10.144.059,10	31%

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται το ποσοστό απορρόφησης βάσει του συνολικού προϋπολογισμού των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και των πληρωμών που είχαν υλοποιήσει οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις μέχρι την περίοδο που εξετάζεται επί του συνολικού προϋπολογισμού ανά Επενδ.Προτ..

Σημειώνεται ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις είναι μόνο ένα μέρος επιλέξιμων και ενταγμένων Δράσεων ανά Επενδ.Προτ., όπως άλλωστε παρουσιάζεται και στην Ενότητα 3. Συνεπώς ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνεισφορά των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην απορρόφηση του προϋπολογισμού των εξεταζόμενων Επενδ.Προτ. και ότι σε καμία περίπτωση τα ποσοστά αυτά δεν θα έφταναν το 100%.

Πίνακας 41: Ποσοστό Απορρόφησης σε Επίπεδο ΠΕΠ

ΕΠ	Συνολικός π/υ Επενδ.Προτ.	Επιλέξιμη ΔΔ Αξιολογούμενης Παρέμβασης (Α/Π.)	Πληρωμές Α/Π	% Απορρόφηση π/υ Α/Π επί π/υ Επενδ.Προτ.	% Απορρόφηση πληρωμών Α. επί π/υ Επενδ.Προτ.
9ii	9.007.475,00	3.421.912,00	1.379.956,75	38%	16%
9iii	37.081.523,75	21.559.200,00	9.725.520,00	58%	54%
9iv	66.039.300,00	32.971.788,17	10.144.059,10	50%	33%

Βάσει των ποσοστών αυτών είναι σαφές ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις που ανήκουν στην Επενδ.Προτ. 9iii (ΚΔΗΦ) αποτελούν τον βασικό κορμό της συγκεκριμένης Επενδ.Προτ. καθώς απορροφούν το 73% του προϋπολογισμού της. Αντίθετα στην περίπτωση των Δομών αστέγων, το ποσοστό είναι κατά πολύ μικρότερο (47%). Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη δαπάνη αφορά μόνο μία Πράξη και τη στήριξη δύο δομών αστέγων, συνεπώς η συνεισφορά της είναι ιδιαίτερα υψηλή. Στην περίπτωση της ΕΠ 9iv το ποσοστό του π/υ των αξιολογούμενων παρεμβάσεων είναι 62% συνεισφέροντας και αυτές σημαντικά στην Επενδ.Προτ..

Τα αντίστοιχα ποσοστά ως προς τις πληρωμές που έχουν υλοποιηθεί κατά την περίοδο εξέτασης είναι 19% για τις Επενδ.Προτ. 9ii και 9iv, και 33% για την 9iii. Το τελευταίο υψηλό ποσοστό αντικατοπτρίζει τη σημαντικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην Επενδ.Προτ., αλλά και τον υψηλό βαθμό απορρόφησης των ΚΔΗΦ.

4.2 Βαθμός επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά το βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποιος είναι ο βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Πράξης;
- Ποιος είναι ο βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές ανά Κατηγορία Δομής;
- Ποιος είναι ο βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ;
- Ποιος είναι ο βαθμός συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ;
- Ποιοι είναι οι βασικοί λόγοι που επηρέασαν το βαθμό επίτευξης των δεικτών εκροών στις διαφορετικές Κατηγορίες Δομών;

4.2.1 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Πράξης

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει το βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ανά δείκτη εκροής σε επίπεδο Πράξεων. Συγκεκριμένα, ο πίνακας αποτυπώνει το βαθμό επίτευξης των στόχων ανά δείκτη εκροής ως ποσοστό επίτευξης του στόχου.

Ο πίνακας κατηγοριοποιεί τις Πράξεις σε 4 κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό επίτευξης του στόχου που τέθηκε. Οι κατηγορίες αφορούν στην επίτευξη κάτω από 50%, την επίτευξη από 51-75%, την επίτευξη μεταξύ 76-100% και την υπερέπιτευξη του δείκτη εκροής. Επιπλέον οι Πράξεις κατηγοριοποιούνται ανά Επενδ.Προτ. για τη διευκόλυνση του αναγνώστη.

Από τον πίνακα προκύπτει ότι ο βαθμός επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής είναι γενικά υψηλός. Σε όλες τις Επενδ.Προτ. οι περισσότεροι δείκτες έχουν ξεπεράσει το 50% επίτευξης και ένα μεγάλο ποσοστό Πράξεων έχει υπερβεί τους αρχικούς στόχους.

Πίνακας 42: Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο πράξης

ΕΠ	Κωδ. δείκτη	Όνομα δείκτη	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκροών 0-50%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκροών 51-75%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκροών 76-100%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκροών >100%
9ii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	2	2			100%	
9ii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	3.800	2.386		100%		
9ii	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	1	1			100%	
9iii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	14	15			93%	7%
9iii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	418	452			57%	43%
9iv	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	68	68			100%	
9iv	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	20.000	86.369	5%		32%	63%
9iv	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέν των από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	4	4			100%	
9iv	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	64	63	2%		98%	

4.2.2 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές ανά Κατηγορία Δομής¹⁸

Ο πίνακας που ακολουθεί αποτυπώνει τον βαθμό επίτευξης των στόχων ανά δείκτη εκροής ως ποσοστό επίτευξης του στόχου για τις διαφορετικές κατηγορίες Δομών.

¹⁸ Ο βαθμός επίτευξης στόχων ανά κατηγορία δομής δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί για τις επιμέρους δομές των Αστέγων και των ΔΒΑ, μιας και δεν υπάρχουν επιμέρους στόχοι για τις κατηγορίες αυτές. Παρόλα αυτά στο παράρτημα παρουσιάζεται ο σχετικός πίνακας με τους ωφελούμενους ανά κατηγορία δομής (όπου τα στοιχεία ήταν διαθέσιμα). Βάσει των στοιχείων αυτών οι περισσότεροι ωφελούμενοι των ΔΒΑ αφορούν τα Κοινωνικά Παντοπωλεία.

Πρακτικά διαφοροποιείται από τον παραπάνω πίνακα μόνο ως προς την Επενδ.Προτ. 9ιν, η οποία περιλαμβάνει παραπάνω από μία Κατηγορία Δομών αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις η υλοποίηση ξεπερνά τους σχετικούς στόχους, ενώ στην περίπτωση των Δομών Αστέγων η υλοποίηση αξιολογείται ως ικανοποιητική.

Ως προς τον δείκτη 05503 στην περίπτωση των ΔΠΒΑ, οι Πράξεις με βαθμό επίτευξης κάτω του 50% είναι τρεις. Οι Πράξεις αυτές είχαν προβλήματα κατά την υλοποίηση με δύο από αυτές (Δήμοι Αλεξάνδρειας και Λαγκαδά) να βρίσκονται σε αναστολή υλοποίησης. Στην περίπτωση του Δήμου Δέλτα η υλοποίηση βαίνει κανονικά, ωστόσο ο δείκτης δεν έχει ακόμα επιτευχθεί.

Στην περίπτωση του δείκτη C022, το 2% αφορά το ΚΚ του Δήμου Παύλου Μελά και η το χαμηλό ποσοστό αφορά σε λανθασμένη καταχώρηση στο ΟΠΣ. Συνεπώς, η επίτευξη του στόχου αντιστοιχεί σε 100%.

Πίνακας 43: Βαθμός επίτευξης στόχων εκρών ανά κατηγορία δομής

Κατηγορία Δομής	Όνομα δείκτη	Όνομα δείκτη	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκρών 0-50%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκρών 51-75%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκρών 76-100%	Το % των δεικτών με ποσοστό επίτευξης εκρών >100%
ΔΑ	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	2	2			100%	
ΔΑ	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	3800	2386		100%		
ΔΑ	C022	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	1	1			100%	
ΚΔΗΦ	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	14	15			93%	7%
ΚΔΗΦ	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	418	452			57%	43%
ΚΚ	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	38	38			100%	
ΚΚ	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	37.867	64.934			16%	84%
ΚΚ	C022	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	38	37	3%		97%	

ΔΠΒΑ	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	20	20				
ΔΠΒΑ	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	22.215	20.939	15%		60%	25%
ΔΠΒΑ	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέν των από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	4	4			100%	
ΔΠΒΑ	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	16	16			100%	
ΚΗΦΗ	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	10	10			100%	
ΚΗΦΗ	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	266,00	469			20%	80%
ΚΗΦΗ	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	10	10			100%	

4.2.3 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ

Η ενότητα εξετάζει τον βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου.

Για τη διευκόλυνση του αναγνώστη ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ξανά τον Βαθμό συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ σε επίπεδο Επενδ.Προτ. και σχολιάζεται παρακάτω σε σχέση με τον βαθμό επίτευξης των στόχων εκροών στο τέλος της ΠΠ.

Ως προς την Επενδ.Προτ. 9ii οι δείκτες εκροής στους οποίους συνεισφέρει η αξιολογούμενη παρέμβαση έχουν ήδη επιτευχθεί ή υπερεπιτευχθεί. Σχετικά με τον κοινό δείκτη CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο», δεν μπορεί να υπάρξει εκτίμηση γιατί δεν υπάρχει στόχος σε επίπεδο Επενδ.Προτ. στο προγραμματικό κείμενο. Σημειώνεται ότι η αξιολογούμενη παρέμβαση δεν συνεισφέρει καθόλου στον δείκτη CO15 «Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, Αριθμός μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)», αν και εξυπηρετεί μετανάστες και πρόσφυγες και νομιμοποιητικά έγγραφα.

Ως προς την Επενδ.Προτ. 9iii, οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συνεισφέρουν με 79% και 21% στους δείκτες 05502 και 05503 όπου και συμβάλλουν. Παρότι, οι δείκτες εκροής σε επίπεδο Επενδ.Προτ. δεν καλύπτονται πλήρως από τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις, σημειώνεται ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις υπερκαλύπτουν τους στόχους σε επίπεδο Πράξης και κατά συνέπεια οι δείκτες εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν στο τέλος της ΠΠ.

Ως προς την Επενδ.Προτ. 9iv, οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συνεισφέρουν με 103% και 432% στους δείκτες 05502 και 05503 αντίστοιχα και συνεπώς οι στόχοι για τους δείκτες εκρών για την Επενδ.Προτ. έχουν ήδη επιτευχθεί. Οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συνεισφέρουν επίσης και στους κοινούς δείκτες CO20 «Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις», CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο». Ωστόσο καθώς οι δείκτες δεν έχουν ενσωματωθεί στο ισχύον προγραμματικό κείμενο δεν υπάρχουν στόχοι σύγκρισης.

Πίνακας 44 Βαθμός επίτευξης στόχων ΠΕΠ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου

ΕΠ	Κωδικός Δείκτη	Όνομα δείκτη	Μονάδα	Στόχος ΠΕΠ (2023)	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	% Επίτευξης Στόχου Έργων	Συμβολή στην Επίτευξη Στόχου ΠΕΠ
9ii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2	2	2	100%	100%
9ii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2000	3800	2386	63%	119%
9ii	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	N/A	1	1	100%	N/A
9iii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	19	14	15	107%	79%
9iii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2200	418	452	108%	21%
9iv	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	66	68	68	100%	103%
9iv	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	20.000,00	60.348	86369	143%	432%

4.3 Βαθμός συμβολής των εκροών και αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων στους αντίστοιχους στόχους του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος

4.3.1 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ

Η ενότητα εξετάζει τον βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ.

Ο υπολογισμός του δείκτη βασίστηκε στην λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος και στις απαντήσεις των συντονιστών των δομών μέσω του ερωτηματολογίου και αφορά το άθροισμα των δομών:

- α) που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες (για τα Κέντρα Κοινότητας) και
- β) που χρησιμοποιούν βελτιωμένα εργαλεία και υλοποιούν δράσεις δικτύωσης και συνεργασίας (για τις λοιπές Κατηγορίες Δομών),

τα στοιχεία παρουσιάζονται ανά Επενδυτική Προτεραιότητα (με βάση τα αποτελέσματα των ερευνών πεδίου)/ τιμή στόχος του δείκτη αποτελεσμάτων της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Πίνακας 45 Βαθμός επίτευξης στόχων έργων σε επίπεδο επενδυτικής προτεραιότητας

ΕΠ	Κατηγορία Δομής	Όνομα δείκτη	Όνομα δείκτη	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	Κριτήριο Κ1/Κ3	% επίτευξης του Στόχου
9ii	ΔΑ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	2	0	1	0%
9iii	ΚΔΗΦ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	14	0	13	0%
9iv	ΚΚ/ ΔΠΒΑ/ ΚΗΦΗ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	66	7	24	10%

	Πυλώνας Α	Πυλώνας Β	Πυλώνας Γ
ΚΚ με Διευρυμένες υπηρεσίες	14	12	15

Όπως είναι προφανές από τα παραπάνω η μη λειτουργία του γεωπληροφοριακού οδηγεί σε πολύ μικρό βαθμό επίτευξης των στόχων αποτελέσματος, καθώς όλες οι δομές εκτός των ΚΚ δεν έχουν πρόσβαση στο γεωπληροφοριακό σύστημα. Ωστόσο, ακόμη και στα επιμέρους κριτήρια Κ1 και Κ3 που σχετίζονται με τις διευρυμένες υπηρεσίες και με τον βαθμό υλοποίηση του σχεδίου δικτύωσης, παρουσιάζουν σχετικά χαμηλό βαθμό επίτευξης. Το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως σε σχέση με τα ΚΚ, όπου μόλις τα 7 από τα 37 παρέχουν διευρυμένες υπηρεσίες και στους τρεις άξονες. Συγκεκριμένα, 14 ΚΚ παρείχαν διευρυμένες υπηρεσίες στον πυλώνα Α, 12 στον πυλώνα Β και 15 στον πυλώνα Γ. Πρέπει, ωστόσο να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη ερώτηση προβλημάτισε ιδιαίτερα τους συντονιστές (ο μεγαλύτερος αριθμός διευκρινίσεων αφορούσε τη συγκεκριμένη ερώτηση) και είναι πιθανό ο πραγματικός αριθμός που καλύπτει τον δείκτη αποτελέσματος να είναι υποεκτιμημένος.

Η υλοποίηση των άλλων κριτηρίων από τις υπόλοιπες δομές κρίνεται ικανοποιητική με ελάχιστες εξαιρέσεις να μην επιτυγχάνουν τους στόχους τους, οι οποίες σχετίζονται μάλιστα με τις σχετικές πράξεις με γενικότερο προβληματικό βαθμό υλοποίησης.

4.3.2 Βαθμός συμβολής των αποτελεσμάτων των αξιολογούμενων πράξεων ανά Κατηγορία Δομής στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ

Η ενότητα εξετάζει τον βαθμό συμβολής των αποτελεσμάτων των αξιολογούμενων πράξεων ανά Κατηγορία Δομής στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ

Ο υπολογισμός του δείκτη υλοποιήθηκε με τον ίδιο τρόπο που παρουσιάζεται και στην προηγούμενη ενότητα.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τον βαθμό συμβολής των αποτελεσμάτων σε επίπεδο Επενδ.Προτ., όπου οργανώνονται οι σχετικοί δείκτες στο προγραμματικό έγγραφο του ΠΕΠ, αλλά και ανά κατηγορία δομής όπως αναφέρεται στον οδηγό αξιολόγησης.

Πίνακας 46 Βαθμός επίτευξης στόχων έργων σε επίπεδο επενδυτικής προτεραιότητας

ΕΠ	Κατηγορία Δομής	Όνομα δείκτη	Όνομα δείκτη	Στόχος ΠΕΠ (2023)	Τιμή 2019	Βαθμός Συμβολής 2023
9ii	ΔΑ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	2	0	0%
9iii	ΚΔΗΦ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	19	0	0%
9iv	ΚΚ/ΔΠΒΑ/ΚΗΦΗ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	66	7	10%
9iv	ΚΚ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	7	NA
9iv	ΔΠΒΑ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	0	NA
9iv	ΚΗΦΗ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	0	NA

Είναι προφανές από τα παραπάνω ότι η λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος και στις υπόλοιπες δομές είναι *sine qua non* για την επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.

4.3.3 Βασικοί λόγοι που επηρέασαν το βαθμό επίτευξης των δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε Κατηγορία Δομής

Ο βαθμός επίτευξης των στόχων αποτελέσματος παρουσιάζεται χαμηλός τόσο σε επιμέρους κριτήρια ανά δομή όσο και συνολικά. Ο κύριος λόγος της χαμηλής επίτευξης των δεικτών

αποτελέσματος είναι η μερική λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος. Η λειτουργία του συστήματος ορθώς θεωρήθηκε ότι διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην επιτυχία του ΠΕΠ και την αύξηση της επίδρασής του. Ωστόσο, όπως θα παρουσιαστεί και σε άλλες ενότητες η πλημμελής λειτουργία δημιουργεί μία σειρά προβλημάτων στην υλοποίηση και την παρακολούθηση των δράσεων του προγράμματος.

Ως προς τα άλλα επιμέρους κριτήρια, σημαντική υστέρηση φαίνεται να παρουσιάζουν τα ΚΚ ως προς τις διευρυμένες υπηρεσίες που προσφέρουν. Συνολικά μόνο 7 από τα 38 ΚΚ αναφέραν ότι προσφέρουν διευρυμένες υπηρεσίες και στους τρεις πυλώνες.

Όπως αναφέρεται και παραπάνω αυτό μπορεί να οφείλεται σε υποεκτίμηση του πραγματικού αριθμού λόγω δυσκολίας απάντησης στην ερώτηση, καθώς ζητήθηκαν πολλές διευκρινήσεις στη φάση της πρωτογενούς έρευνας. Παρά τις πολλαπλές διευκρινίσεις από την ομάδα έργου του Συμβούλου, δε μπορεί να θεωρηθεί ασφαλές το συμπέρασμα ότι η έννοια της διευρυμένης υπηρεσίας έγινε απολύτως κατανοητή από τους συμμετέχοντες στην έρευνα.

Ένας επιπλέον λόγος μπορεί να οφείλεται στην ύπαρξη δομών με παρόμοιο αντικείμενο πριν την προγραμματική περίοδο που εξετάζεται. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η περίπτωση των Δομών στον Δήμο Αλεξάνδρειας και τον Δήμο Νεάπολης – Συκεών όπου παρόμοιες δομές λειτουργούσαν με αρκετά διευρυμένες υπηρεσίες και στο παρελθόν. Τέλος, ορισμένοι σημαντικοί λόγοι που αναφέρθηκαν ως επιβαρυντικοί για την παροχή υπηρεσιών ιδιαίτερα για την περίπτωση του πυλώνα Γ, ήταν:

- η πολύ υψηλότερη επιβάρυνση των εργαζομένων (σε σχέση με αυτή που προβλέφθηκε αρχικά), κυρίως για την εξυπηρέτηση επιδομάτων (ΚΕΑ, Γέννησης κ.α.)
- η επιβάρυνση των ΚΚ με υπηρεσίες που θα έπρεπε να προσφέρει η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου
- η απουσία κοινωνικής υπηρεσίας του Δήμου

4.4 Αποτίμηση της εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό αναφορικά με τις κατηγορίες ωφελούμενων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά την αξιολόγηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό αναφορικά με τις κατηγορίες ωφελούμενων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ωφελήθηκαν οι προβλεπόμενες ομάδες στόχος όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί ανά Κατηγορία Δομής;
- Παρέχονται οι προβλεπόμενες υπηρεσίες ανά Κατηγορία και Είδος Δομής;
- Σε ποιο βαθμό καλύπτονται οι ανάγκες των ωφελούμενων από τις υπηρεσίες που παρέχουν οι υφιστάμενες Δομές στην Περιφέρεια;
- Ποιος είναι ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τη λειτουργία των Δομών;
- Σε ποιες περιπτώσεις παρουσιάζονται ελλείψεις προσωπικού;

Η αξιολόγηση όλων των παρακάτω ερωτημάτων βασίστηκε στα διαθέσιμα δευτερογενή στοιχεία όπως περιγράφονται στην σχετική ενότητα (π.χ. προσκλήσεις, στοιχεία παρακολούθηση ωφελούμενων), και από πρωτογενή δεδομένα που συλλέχθηκαν από το ερωτηματολόγιο και τις ΟΕΣ.

4.4.1 Βαθμός ωφέλειας των προβλεπόμενων ομάδων στόχου ανά κατηγορία δομής

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων από τις δευτερογενείς και πρωτογενείς πηγές αξιολογείται ότι οι ομάδες στόχου ανά κατηγορία δομής ήταν και αυτές που ωφελήθηκαν από τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις .

Αυτό αποτυπώνεται τόσο από τις σχετικές προσκλήσεις και την περιγραφή του φυσικού αντικείμενου των πράξεων, όσο και από τα διαθέσιμα στοιχεία παρακολούθησης των συστημάτων παρακολούθησης.

Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις των **ΚΗΦΗ** και **ΚΔΗΦ** που αποτελούν πράξεις που υλοποιούνταν και πριν τη συγκεκριμένη ΠΠ, είναι σαφές ότι οι ωφελούμενοι είναι αυτοί που προβλέπονται από το σχεδιασμό. Οι πράξεις αυτές έχουν αξιολογηθεί και στο παρελθόν ως προς την επίδρασή τους και η υλοποίησή τους αξιολογείται ως ικανοποιητική.

Στις περιπτώσεις των **ΔΑ**, είναι σαφές ότι οι ωφελούμενοι αποτελούν την προβλεφθείσα ομάδα στόχου τόσο στο Κέντρο Ημέρας, όσο και στο Υπνωτήριο. Σημειώνεται επίσης ότι οι ΔΑ εξυπηρετούν εκτός από τη μητροπολιτική ενότητα της Θεσσαλονίκης και άλλες περιοχές της ΠΚΜ, γεγονός που θέτει προς αξιολόγηση την πρόταση για επέκταση των δομών και σε άλλες πόλεις της ΠΚΜ.

Τα **ΚΚ** και οι **ΔΠΒΑ**, επίσης εξυπηρετούν τους σχετικούς ωφελούμενους όπως προβλέπεται από το σχεδιασμό. Συγκεκριμένα, από όλες τις δευτερογενείς και πρωτογενείς πηγές είναι σαφές ότι οι εξυπηρετούμενοι συνάδουν με το σχεδιασμό. Το παραπάνω ισχύει και για τα παραρτήματα Ρομά και ΚΕΜ, όπου η κύρια ομάδα ωφελούμενων προέρχεται από αυτήν την ομάδα.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθούν ορισμένα επιμέρους σημεία που προκύπτουν από τα πρωτογενή στοιχεία των ΟΕΣ τα οποία δίνουν μία σαφέστερη εικόνα ως προς τις ομάδες που εξυπηρετούνται.

Ως προς τα **ΚΔΗΦ** αναφέρθηκε στην ΟΕΣ με τα στελέχη της ΕΥΔΗ, ότι η δράση είχε σκοπό να προσελκύσει άτομα προς απόϊδρυματοποίηση, κάτι που δεν υλοποιήθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό, χωρίς ωστόσο αυτό να μεταβάλει την κεντρική αξιολόγηση της ικανοποιητικής εξυπηρέτησης των προβλεπόμενων ωφελούμενων.

Σχετικά με τα **ΚΚ**, αναφέρθηκαν τρία σημαντικά σημεία σχετικά με τους ωφελούμενους:

- οι ωφελούμενοι Ρομά και οι ωφελούμενοι των ΚΕΜ αντιμετωπίζουν τις αντίστοιχες δομές ως συνολική δομή εξυπηρέτησής τους για δημόσιες υπηρεσίες,
- τα κριτήρια αξιολόγησης του ΚΕΑ/ΕΕΑ είναι τέτοια που μπορεί να αποκλείουν άτομα που έχουν ανάγκη στήριξης (π.χ. άτομα που δεν έχουν τους απαραίτητους μήνες ανεργίας ή φιλοξενούνται), ενώ είναι δυνατόν άτομα (π.χ. οι ελεύθεροι επαγγελματίες) να πληρούν τυπικά τα κριτήρια χωρίς η εισοδηματική τους κατάσταση να είναι ουσιαστικά τόσο άσχημη,
- ένα τμήμα του πληθυσμού που λαμβάνει στήριξη ΚΕΑ/ΕΕΑ δεν ενεργοποιείται εργασιακά καθώς με την στήριξη αυτή και την περιστασιακή άτυπη εργασία καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες του.

4.4.2 Παροχή προβλεπόμενων υπηρεσιών ανα Κατηγορία και ανά είδος δομής

Βάσει του φυσικού αντικείμενου των ενταγμένων πράξεων και των πρωτογενών στοιχείων προκύπτει ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται σε όλες τις δομές συνάδουν κατ' ελάχιστο με τις προβλεπόμενες υπηρεσίες βάσει του σχεδιασμού.

Οι αναλυτικοί πίνακες και ο σχολιασμός των παρεχόμενων υπηρεσιών παρουσιάζεται συνοπτικά ανά κατηγορία δομής στην ενότητα 2.2.4 και αναλυτικά στο παράρτημα στις ενότητες 8.4.1.2, 8.4.2.2, 8.4.3.3, 8.4.5, και 8.4.9.3.

Τα σημαντικότερα ευρήματα της ανάλυσης των πρωτογενών δεδομένων παρουσιάζονται παρακάτω:

ΔΑ

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες στις ΔΑ αξιολογούνται ως ικανοποιητικές, τόσο ως προς την κάλυψη του είδους των υπηρεσιών, όσο και ως προς τους ωφελούμενους στους οποίους προσφέρθηκαν. Τόσο από τα στοιχεία παρακολούθησης, όσο και από τα στοιχεία των πρωτογενών ερευνών δεν προκύπτει κάποιο σημείο ανησυχίας. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η υπηρεσία ημερήσιας ξεκούρασης στο Κέντρο Ημέρας κατά τη διάρκεια των έντονων μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης λόγω της πανδημίας, όπου για κάποιους μήνες η υπηρεσία ανεστάλη. Η λειτουργία επανήλθε με την τήρηση των σχετικών κανόνων αποστασιοποίησης με την αλλαγή των σχετικών κατευθύνσεων και επιπλέον με τη λήψη πρόνοιας για εκ περιτροπής χρήσης της υπηρεσίας, ώστε να καλύπτεται όσο το δυνατό μεγαλύτερο μέρος των ωφελούμενων.

ΚΔΗΦ

Εκτός των προβλεπόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών που παρέχονται στην πλειοψηφία του σε καθημερινή βάση, οι συντονιστές έχουν σημειώσει και μια σειρά άλλων υπηρεσιών που έχουν αναπτύξει, όπως: μεταφορά σε γιατρό, ατομική υγιεινή σε καθημερινή βάση. Επίσης, παρέχονται προγράμματα πολυαισθητηριακής υποστήριξης, διάφορες δραστηριότητες, μουσικοκινητική, θέατρο, θεραπευτική ιππασία, μαγειρική, υδροθεραπεία, περίπατοι, εκδρομές, πρόγραμμα θερινών διακοπών και παρεμβατική φροντίδα στο σπίτι, εκπαίδευση επαγγελματιών.

ΚΗΦΗ

Οι προβλεπόμενες υπηρεσίες προσφέρονται ικανοποιητικά σε όλες τις δομές. Δεν υφίσταται κάποιο σημαντικό ζήτημα ούτε στην παροχή των υπηρεσιών, ούτε στην ποιότητα αυτών

. Σε κάθε περίπτωση η αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν παρουσιάζει ζητήματα υλοποίησης.

ΚΚ

Η παροχή των προβλεπόμενων υπηρεσιών στα ΚΚ επίσης αξιολογείται ως ικανοποιητική ως προς το είδος και την έκταση υπηρεσιών που προσφέρονται. Μάλιστα στην περίπτωση των ΚΚ θα πρέπει να αξιολογηθεί ότι ο αριθμός των ωφελούμενων είναι κατά πολύ μεγαλύτερος των προβλεπόμενων.

Χαρακτηριστικό του κεντρικού ρόλου των ΚΚ στην κοινωνική υποστήριξη, αλλά και στην ανακατεύθυνση ωφελούμενων στις κατάλληλες δομές είναι ότι το 92,9% των συντονιστών ανέφερε ότι προσφέρουν «Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης», ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την υπηρεσία «Συνεργασία και παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες» είναι ίσο με 93,3%.

ΔΠΒΑ

Η παροχή των προβλεπόμενων υπηρεσιών στις ΔΠΒΑ επίσης αξιολογείται ως ικανοποιητική ως προς το είδος και την έκταση υπηρεσιών που προσφέρονται. Στις περιπτώσεις των Κοινωνικών Φαρμακείων και Συσσιτίων δεν παρουσιάζεται κάποιο σημείο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, ενώ στην περίπτωση των Κοινωνικών παντοπωλείων αξίζει να σημειωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις γίνεται διανομή επιπλέον ειδών στους ωφελούμενους, όπως βιβλία, βρεφικά είδη κ.α., όπως άλλωστε προβλέπεται από τον Οδηγό των ΔΠΒΑ.

4.4.3 Αντιμετώπιση των αναγκών των ωφελούμενων από τις υπηρεσίες που παρέχουν οι υφιστάμενες Δομές στην Περιφέρεια

Η αξιολόγηση του συγκεκριμένου ερωτήματος βασίστηκε στο μεγαλύτερο βαθμό στα πρωτογενή στοιχεία, τόσο των ερωτηματολογίων όσο και των ΟΕΣ. Γενικότερα θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι δομές καλύπτουν ανάγκες οι οποίες αναγνωρίζονται από το σύνολο των ατόμων που προσεγγίστηκαν για την αξιολόγηση. Οι αυξημένες ανάγκες αναγνωρίζονται από όλες τις διαφορετικές ομάδες των ΟΕΣ, αλλά προκύπτουν και από τα δευτερογενή στοιχεία και τα ερωτηματολόγια.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο είναι λοιπόν σημαντικό να αναφερθεί ότι όλες οι δομές καλύπτουν υπάρχουσες ανάγκες στην ΠΚΜ. Οι ανάγκες αυτές αδιαμφησβήτητα ήταν μεγαλύτερες από αυτές που εκτιμήθηκαν κατά το σχεδιασμό, γεγονός που είναι εμφανές τόσο από τους δείκτες ωφελούμενων στις δομές, όσο από τα ερωτηματολόγια και τις ΟΕΣ. Ωστόσο, σε μεγάλο βαθμό οι προσφερόμενες υπηρεσίες φαίνεται να καλύπτουν τις υπάρχουσες ανάγκες, ιδιαίτερα στις δομές **ΚΔΗΦ** και **ΚΗΦΗ**.

Μεγαλύτερη πίεση υπάρχει στις υπόλοιπες δομές και ιδιαίτερα στα **ΚΚ**. Όλα τα στοιχεία συνάδουν στο ότι τα ΚΚ δέχονται ιδιαίτερη πίεση για την εξυπηρέτηση των ωφελούμενων γεγονός που δεν αποτυπώνεται στα ποσοτικά χαρακτηριστικά, αλλά στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των υπηρεσιών, καθώς τα ΚΚ εξυπηρετούν κυρίως ανάγκες επιδοματικής πολιτικής χωρίς να υπάρχει διαθέσιμος ικανός χρόνος για την εξυπηρέτηση αναγκών ενδυνάμωσης και επανένταξης.

Αντίστοιχα οι ΔΠΒΑ, παρουσιάζουν έναν μεγάλο αριθμό ωφελούμενων χωρίς ωστόσο οι αριθμοί αυτοί να φτάνουν τον βαθμό των ΚΚ.

Οι **ΔΑ** βάσει των στοιχείων παρακολούθησης δεν υφίστανται τόσο έντονη πίεση ως προς τις ανάγκες των ωφελούμενων. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η ζήτηση στις δομές είναι μεγαλύτερη από αυτή που καταγράφεται, καθώς δεν εξυπηρετούνται άτομα χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα που αποτελούν έναν σημαντικό αριθμό ατόμων που έχουν ανάγκη τέτοιων υπηρεσιών. Οι ανάγκες αυτές καλύπτονται από άλλες δομές ΜΚΟ που δεν έχουν τους περιορισμούς των ΔΑ. επίσης, σημειώνεται ότι βάσει της λειτουργίας του το υπνωτήριο έχει χαμηλότερο βαθμό εναλλαγής ωφελούμενων από τις πραγματικές ανάγκες, καθώς ορισμένες κλίνες μπορεί να μείνουν κενές, την περίοδο από την στιγμή που ο δικαιούχος ενημερώνεται μέχρι να κάνει χρήση του υπνωτηρίου.

4.4.4 Βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τη λειτουργία των Δομών

Ο μέσος βαθμός ικανοποίησης για όλες τις δομές είναι σχετικά υψηλός. Οι περισσότερες απαντήσεις κατέδειξαν ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις που ερωτήθηκαν. Κατά την περίοδο της πανδημίας, οι ωφελούμενοι από όλες τις δομές δήλωσαν ότι δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα με την επαφή τους με τη δομή, ενώ σε

αρκετές περιπτώσεις παρασχέθηκαν υπηρεσίες εξ' αποστάσεως. Συνολικά, από τις απαντήσεις τους, οι ωφελούμενοι έχουν θετική αντίληψη για τη βοήθεια και το έργο που παρέχουν αυτές οι δομές. Οι περισσότεροι απάντησαν ότι οι δομές τους βοηθούν να καλύψουν ικανοποιητικά τις ανάγκες τους και αισθάνονται μια σχετική ασφάλεια. Για τα ΚΗΦΗ και τα ΚΔΗΦ, είναι σημαντικό ότι αυτές οι δομές τους βοήθησαν να ικανοποιήσουν ανάγκες ψυχαγωγίας και δημιουργικής απασχόλησης και συνολικά να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τόσο των ιδίων όσο και των οικογενειών τους.

ΔΑ

Καθώς δεν πραγματοποιήθηκε έρευνα με ερωτηματολόγια ωφελούμενων, η εκτίμηση της ικανοποίησης από τις υπηρεσίες μπορεί να βασιστεί μόνο στις ΟΕΣ και σε δευτερογενή στοιχεία. Βάσει των παραπάνω, η εκτίμηση της ομάδας αξιολόγησης είναι ότι η παροχή υπηρεσιών είναι ικανοποιητική.

ΚΔΗΦ

Για τα ΚΔΗΦ, αναδεικνύεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις δράσεις ψυχαγωγίας πολιτισμού, άθλησης και επισκέψεων στις οποίες συμμετέχουν.

ΚΚ

Ο βαθμός ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του ΚΚ είναι σχετικά υψηλός. Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες και την υποστήριξη για το ΚΕΑ, ενώ είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες για τα άλλα επιδόματα και τη βοήθεια για πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες.

Όλες οι άλλες υπηρεσίες που παρέχονται είτε δεν τις έχουν ζητήσει, είτε δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι. Η ικανοποίηση από παραπομπές του ΚΚ προς άλλες δομές είναι σχετικά χαμηλή. Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι καθόλου έως λίγο ικανοποιημένοι από τις παραπομπές, ενώ ένα πολύ μεγάλο ποσοστό αυτών δεν έχουν ζητήσει παραπομπές προς άλλες δομές.

ΔΠΒΑ

Στην περίπτωση των Κοινωνικών Φαρμακείων, οι ωφελούμενοι αναφορικά με τις παραπομπές δήλωσαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι ή δεν τις έχουν λάβει ως υπηρεσίες. Σε σχέση με τη συχνότητα των προσφερόμενων προϊόντων, φαρμάκων κτλ, οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι και ως προς την επάρκεια και την ποιότητα αυτών.

Για το Κοινωνικό Παντοπωλείο, οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από την ποιότητα που έχουν τα τρόφιμα, τα είδη παντοπωλείου και τα είδη ατομικής υγιεινής. Σχεδόν καθόλου ικανοποιημένοι δεν είναι από την ποιότητα των κατεψυγμένων προϊόντων, ενώ δεν έχουν πάρει προϊόντα όπως είναι τα είδη ένδυσης και υπόδησής, τα βιβλία και τα παιχνίδια. Έτσι, για το ΚΠ η ικανοποίηση εστιάζει κυρίως ως προς την υποδοχή / καταγραφή του αιτήματος, ενώ από τις παραπομπές σε άλλη υπηρεσία είναι καθόλου έως λίγο ικανοποιημένοι ή δεν έχουν λάβει την υπηρεσία.

Οι ωφελούμενοι των Δομών Σίτισης είναι λίγο ικανοποιημένοι αναφορικά με τα γεύματα και τις μερίδες φαγητού.

ΚΗΦΗ

Ο γενικός βαθμός ικανοποίησης είναι κατά μέσο όρο γύρω στο 3,9 (max=5) για τα ΚΗΦΗ. Αυτό σημαίνει οι ωφελούμενοι είναι συνολικά αρκετά ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Παρουσιάζοντας τις υπηρεσίες βάσει του βαθμού ικανοποίησης από το υψηλότερο στα χαμηλότερο, φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, τη ψυχαγωγία, τη νοσηλευτική φροντίδα και την υποστήριξη για την αυτοεξυπηρέτηση του, ενώ είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι αναφορικά με τα γεύματα, τις εργοθεραπείες, τη βοήθεια με τις δημόσιες υπηρεσίες, τη ψυχολογική υποστήριξη και τη μεταφορά από και προς το σπίτι.

4.4.5 Ελλείψεις προσωπικού

Γενικά, με βάση τις απαντήσεις των συντονιστών στα ερωτηματολόγια, αλλά και στις ΟΕΣ φαίνεται να εντοπίζονται σημαντικά κενά στο προσωπικό στα ΚΚ. Στις υπόλοιπες δομές δεν προκύπτουν ελλείψεις προσωπικού ούτε ως προς τις ειδικότητες, ούτε ως προς την αριθμητική στελέχωση. Υφίσταται σημειακά σημαντικό θέμα στα ΚΔΗΦ που λόγω της ισχύουσας νομοθεσίας προκύπτει πρόβλημα στην εύρεση κατάλληλων εργοθεραπευτών¹⁹.

Η περίπτωση των ΚΚ σχετίζεται με μία σειρά ζητημάτων. Ο αρχικός σχεδιασμός για τη στελέχωση των ΚΚ ήταν ικανοποιητικός ως προς τις σχετικές ειδικότητες. Ωστόσο, ο μεγάλος αριθμός ωφελούμενων οδήγησε σε σημαντική έλλειψη χρόνου στους εργαζόμενους. Το γεγονός αυτό γίνεται αντιληπτό βάσει της επεξήγησης των συντονιστών στις ΟΕΣ που συμβάλει στην ερμηνεία και των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων.

Η στελέχωση των ΚΚ παρουσίασε ορισμένα προβλήματα λόγω της μετακίνησης εργαζομένων μεταξύ των ΚΚ, γεγονός που είναι σύνηθες, αλλά προκύπτει από την ταυτόχρονη πρόσκληση θέσεων για την στελέχωση των ΚΚ σε όλη την Ελλάδα. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε καθυστερήσεις για την πλήρη στελέχωση των ΚΚ.

Επιπλέον, παρότι η στελέχωση είναι ικανοποιητική για να διεκπεραιωθούν τυπικά τα αιτήματα των ωφελούμενων παρά τον μεγάλο φόρτο εργασίας, δεν είναι ικανοποιητική για την ουσιαστική εξυπηρέτηση και παρακολούθησή τους. Συνεπώς, οι εργαζόμενοι στο ΚΚ εκτιμούν ότι εργάζονται ως διοικητικοί υπάλληλοι χωρίς να είναι σε θέση να συμβάλλουν ικανοποιητικά αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι «οι ειδικότητες εγκλωβίζονται» στον φόρτο εργασίας.

Τα ζητήματα αυτά εκτιμάται ότι θα αντιμετωπιστούν σε κάποιο βαθμό με την στελέχωση των ΚΚ με νέες θέσεις εργασίας μετά το 2020. Ωστόσο, θα πρέπει να επανεκτιμηθεί ο αριθμός εργαζομένων ανά εξυπηρετούμενο πληθυσμό στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Τέλος, σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στις περιπτώσεις των ΚΕΜ, αλλά και των ΔΑ αναφέρθηκε ότι είναι απαραίτητη η στελέχωση με πολιτισμικούς διαμεσολαβητές. Στην περίπτωση των ΚΕΜ επίσης θα υπάρξει μία μερική κάλυψη των αναγκών αυτών²⁰, ωστόσο δεν ισχύει το ίδιο και στην περίπτωση των ΔΑ, που παρότι καλύπτουν πρόσφυγες και μετανάστες δεν προβλέπεται στη στελέχωση θέση πολιτισμικού διαμεσολαβητή.

¹⁹ Βάσει του ΦΕΚ απαιτούνται εργοθεραπευτές ΑΤΕΙ που είναι πολύ λίγοι στην αγορά εργασίας, καθώς δεν προβλέπεται η χρήση εργοθεραπευτών από ΙΕΚ.

²⁰ Αυτό γίνεται μέσω διακριτής ενταγμένης πράξης στο ΕΠ ΠΚΜ με τίτλο «Ενίσχυση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας /Κέντρα Ένταξης Μεταναστών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας»

4.5 Παρουσίαση των σημαντικότερων προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή των παρεμβάσεων και ανάλυση του τρόπου επίδρασης στην αποτελεσματικότητά τους

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά την αξιολόγηση των παραγόντων που ευνοούν και που εμποδίζουν την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων με βάση την έως τώρα πορεία υλοποίησής τους και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποιοι παράγοντες επιδρούν θετικά στην αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων;
- Ποιοι παράγοντες εμποδίζουν την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και πώς θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν;

4.5.1 Παράγοντες που επιδρούν θετικά στην αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η συγκεκριμένη ενότητα αξιολογεί τους παράγοντες που επιδρούν θετικά στην αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και ακολουθεί τη σχετική μεθοδολογική δομή του Οδηγού αξιολόγησης για το σχετικό ερώτημα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η αποτελεσματικότητα χαρακτηρίζεται γενικότερα πολύ ικανοποιητική.

Συνεργασία

Ένα από τα βασικά σημεία που επιδρούν θετικά στην αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων είναι η συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών δομών. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στις αξιολογούμενες παρεμβάσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 9ιν, αλλά εξακολουθεί να είναι ισχυρό και μεταξύ διαφορετικών δράσεων.

Το σημαντικότερο επίπεδο συνεργασίας παρατηρείται μεταξύ των **ΚΚ** που ενδογενώς καλούνται να επιτελέσουν αυτού του είδους τη λειτουργία, παραπέμποντας ωφελούμενους προς άλλες σχετικές δομές. Η συνεργασία είναι ιδιαίτερα έντονη με τις ΔΠΒΑ, όπου το σύνολο των συμμετεχόντων στις ΟΕΣ ανέφερε ότι οι ωφελούμενοι σε μεγάλο βαθμό είναι κοινοί μεταξύ αυτών των δομών.

Ωστόσο, εκτός από τα ΚΚ, και οι ΔΠΒΑ αποτελούν δευτερογενές σημείο εισόδου στις κοινωνικές δομές, από όπου και οι ωφελούμενοι παραπέμπονται κυρίως προς τα ΚΚ. Η συνεργασία αυτή καταγράφηκε και από την ομάδα της ΕΥΔ η οποία ανέφερε γενικότερα τη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών δομών, αλλά έκανε και ειδική μνεία για τις ΔΠΒΑ.

Οι **Δομές Αστέγων** αποτελούν επίσης ένα σημαντικό πόλο στον στενό πυρήνα συνεργασίας μεταξύ των δομών. Οι ΔΑ αποτελούν σημαντική πρώτη επαφή με ένα μεγάλο ποσοστό ατόμων που έχουν ανάγκη κοινωνικής συνδρομής και κατεύθυνσής του κυρίως σε προγράμματα στέγασης, αλλά και σε άλλες κοινωνικές δομές πως ΚΚ (και παραρτήματα ΚΕΜ), αλλά και ΔΠΒΑ.

Οι δομές **ΚΔΗΦ** και **ΚΗΦΗ** αποτελούν λόγω της ίδιας της λειτουργίας τους δομές στο τέλος του δρόμου, υπό την έννοια ότι η παραπομπή προς αυτές είναι πολύ πιο πιθανή από την αντίστροφη πορεία. Παρόλα αυτά και στις συγκεκριμένες δομές οι αναφερόμενες συνεργασίες είναι ικανοποιητικές.

Πρέπει τέλος να σημειωθεί ότι όλες οι δομές συνεργάζονται ενεργά και με δομές της κοινωνίας των πολιτών που σε συγκεκριμένες περιπτώσεις καλύπτουν ανάγκες που δεν μπορούν να καλύψουν οι ίδιες. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί η περίπτωση των ΔΑ όπου τα άτομα

χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα που δεν είναι δυνατό να εξυπηρετηθούν παραπέμπονται σε ΜΚΟ όπου δεν έχουν σχετικούς περιορισμούς.

Προσδιορισμός και προσέγγιση των επιμέρους ομάδων

Ο προσδιορισμός και η προσέγγιση των επιμέρους ομάδων από τις δομές των αξιολογούμενων παρεμβάσεων μπορεί να οργανωθεί σε δύο διαφορετικές κατηγορίες. Στην μία κατηγορία εντάσσονται οι «νέες» δομές ΚΚ, ΔΠΒΑ, ΔΑ και στην άλλοι οι παλιές δομές ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ.

Τα **ΚΔΗΦ** και τα **ΚΗΦΗ** αποτελούν δομές που λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο για μεγάλα χρονικά διαστήματα και έτσι είναι ήδη καθιερωμένες. Οι δομές αυτές εντάχθηκαν στο συγκεκριμένο ΠΕΠ με ωφελούμενους που εξυπηρετούσαν ήδη και ένα εκτεταμένο δίκτυο συνεργασιών.

Αντίθετα οι δομές των **ΚΚ**, **ΔΠΒΑ** και **ΔΑ** είναι «νέες» δομές υπό την έννοια ότι είτε δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας ΠΠ, είτε προϋπήρχαν, αλλά για σχετικά μικρό χρονικό διάστημα (ΔΑ). Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι υπηρεσίες ορισμένων από τις δομές κυρίως ΚΚ και ΔΠΒΑ προσφερόταν σε ορισμένες περιπτώσεις από δομές Δήμων που είχαν ήδη αναπτύξει συνεργασίες. Σε κάθε περίπτωση, οι εκτεταμένες ανάγκες που δημιουργήθηκαν τόσο λόγω της οικονομικής κρίσης, όσο και λόγω της υγειονομικής κρίσης δημιούργησαν έναν ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό εν δυνάμει ωφελούμενων - γεγονός που αποτυπώνεται και στους σχετικούς δείκτες εκρών. Συνεπώς, οι δομές δεν βρέθηκαν στην ανάγκη να προσδιορίσουν και να προσεγγίσουν εν δυνάμει ωφελούμενους, καθώς υπήρχε έντονα ζήτηση των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι, στις περιπτώσεις που προϋπήρχαν αντίστοιχες δομές οι λειτουργία τους και η επαφή με τις ομάδες στόχου ήταν ποιοτικότερη, ενώ επίσης η παρουσία των δομών σε σημεία με άμεση πρόσβαση από τους ωφελούμενους, επίσης οδήγησε σε μεγαλύτερη προσέγγιση (π.χ. παραρτήματα Ρομά εντός του καταυλισμού).

Βαθμός επίδρασης στην αποτελεσματικότητα κεντρικών κατευθύνσεων και οδηγιών των αρμόδιων Υπουργείων

Ο βαθμός επίδρασης στην αποτελεσματικότητα κεντρικών κατευθύνσεων και οδηγιών των αρμόδιων Υπουργείων αναδείχθηκε ως σημαντικό σημείο μόνο στην περίπτωση των **ΚΚ** στο επίπεδο των δομών, όπου και ανέκυψε επανειλημμένα στις ΟΕΣ.

Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε κατ' επανάληψη ότι οι εργαζόμενοι έχουν ανάγκη μεγαλύτερης εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή υπηρεσιών που καλούνται να προσφέρουν, με το σημαντικότερο σημείο τα επιδόματα. Οι συντονιστές ανέφεραν ότι η ενημέρωση δεν είναι ικανοποιητική και ότι οι εγκύκλιοι θα πρέπει να συνοδεύονται από σχετική εκπαίδευση.

Διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων

Η διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων επηρέασε σε κάποιον μικρό βαθμό την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται από τα συνολικά στοιχεία παρακολούθησης, τα **ΚΗΦΗ** παρουσιάζουν την πιο ομαλή υλοποίηση, γεγονός που σύμφωνα με τα στελέχη της ΕΥΔ οφείλεται στην προηγούμενη εμπειρία τους στην υλοποίηση αντίστοιχων πράξεων και τη σταδιακή βελτίωση της διαδικασίας υλοποίησης.

Αντίστοιχα, οι δυσκολίες στη διαχείριση είναι εμφανείς στην περίπτωση των **ΚΔΗΦ** που παρότι υλοποιούνται με παρόμοιο τρόπο εδώ και αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, η ενοποιημένη παρακολούθηση και εφαρμογή δεν κατέστη δυνατή²¹.

Επίδραση επίσης παρουσιάζεται και στον βαθμό που γίνεται η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται από το ΠΕΠ για την ανάπτυξη δομών ή την επέκταση της λειτουργίας τους. Χαρακτηριστικά, ενώ προσφέρθηκε η δυνατότητα πρόσληψης επιπλέον προσωπικού στα ΚΚ από την ΕΥΔ μετά το 2020, ελάχιστοι μόνο Δήμοι εκμεταλλεύτηκαν αυτή τη δυνατότητα μέσα στο έτος με συνέπεια να υπάρχει απώλεια δυνητικών πόρων κυρίως λόγω σημαντικών καθυστερήσεων στην έναρξη και ολοκλήρωση των διαδικασιών.

Άλλοι παράγοντες

Άλλοι σημαντικοί παράγοντες που λειτουργήσαν θετικά ως προς την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων είναι:

Περιοδικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Καθώς οι πράξεις αυτές χρηματοδοτούν κατά κύριο λόγο μισθοδοσίες, υπάρχει μια σταθερότητα στον ρυθμό των δαπανών και της υλοποίησης. Συνεπώς, η υλοποίηση ακολουθεί έναν ικανοποιητικό ρυθμό από την έναρξή της και έπειτα.

Η πρόσβαση στις δομές

Η πρόσβαση στις δομές αξιολογήθηκε από πολλούς συμμετέχοντες στις ΟΕΣ ως ένα πολύ σημαντικό στοιχείο σχετικά με το αριθμό των ωφελούμενων. Η παρουσία δομών εντός των καταυλισμών Ρομά είναι εξαιρετικά σημαντική για την χρήση των υπηρεσιών από τον πληθυσμό στόχο. Αντίστοιχη είναι και η σημασία και για τις άλλες δομές.

Εξειδικευμένες δομές

Η ύπαρξη εξειδικευμένων δομών αξιολογήθηκε θετικά ως προς τον αριθμό των ωφελούμενων. Και στις δύο περιπτώσεις ΚΕΜ, αλλά και στα σχετικά παραρτήματα Ρομά έγινε αναφορά από τους συμμετέχοντες στις ΟΕΣ, ότι δημιουργείται σχέση εμπιστοσύνης και συχνά οι ωφελούμενοι επισκέπτονται τις αντίστοιχες δομές για την εξυπηρέτηση του συνόλου των αναγκών τους σχετικά με τη δημόσια διοίκηση.

Προϋπάρχουσες δομές

Η ύπαρξη παρόμοιων δομών κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο συνέβαλλε σημαντικά στη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης με τους ωφελούμενους, όπως επίσης και χρήση των δομών και των υπηρεσιών τους.

²¹ Δεν θα πρέπει ωστόσο να παραγνωρίζονται και οι σημαντικοί αντικειμενικοί παράγοντες που δυσχεραίνουν μια τέτοια προσπάθεια, όπως οι πολύ διαφορετικές ανάγκες της «ομοιογενούς» ομάδας ατόμων με αναπηρία.

4.5.2 Παράγοντες που εμποδίζουν την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και πώς θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν

Βάσει των στοιχείων που είναι διαθέσιμα για την αξιολόγηση δεν προκύπτει ζήτημα σχετικά με αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων πράξεων. Αντίθετα, όπως είναι σαφές και από τα παραπάνω στοιχεία η αποτελεσματικότητα είναι υψηλότερη από την αρχικά σχεδιαζόμενη ως προς τον αριθμό των ωφελούμενων.

Αύξηση της δυνατότητας παροχής υπηρεσιών

Ωστόσο, σημαντικό σημείο εστίασης στην επόμενη ΠΠ θα πρέπει να είναι η βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών. Λαμβάνοντας υπόψη, ότι είναι εξαιρετικά πιθανό οι ανάγκες για τις υπηρεσίες αυτές να παραμείνουν υψηλές και τα επόμενα χρόνια λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης, είναι σημαντικό να επαναξιολογηθούν οι ανάγκες και συνεπώς ο αριθμός των δομών και στελέχων τους.

Ενίσχυση των υπηρεσιών ενεργοποίησης

Επιπλέον, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι υπηρεσίες ενδυνάμωσης και ενεργοποίησης των ωφελούμενων, τόσο προς όφελος των ίδιων, όσο και για την αύξηση της συνάφειας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων με την κεντρική στόχευση του ΕΚΤ, που συνδέεται άμεσα με την απασχόληση.

4.6 Εκτίμηση της επιτευξιμότητας των στόχων που έχουν τεθεί με ορίζοντα τη λήξη της Προγραμματικής Περιόδου

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά το βαθμό επίτευξης των στόχων του ΠΕΠ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποιος είναι ο εκτιμώμενος βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τις εκροές σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ;
- Ποιος είναι ο εκτιμώμενος βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ;

4.6.1 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ και βαθμός συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει το βαθμό επίτευξης των στόχων σε επίπεδο Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ και τη συμβολή των αξιολογούμενων Πράξεων στη στοχοθεσία του ΠΕΠ. Ειδικότερα:

Ο πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες εκροών στους οποίους συμβάλλουν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις, καθώς και τους αντίστοιχους δείκτες εκροών των Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ. Σημειώνεται ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συμβάλλουν σε μία σειρά δεικτών που δεν είναι ενσωματωμένοι στο προγραμματικό κείμενο εν ισχύ, όπως αντίστοιχα υπάρχουν δείκτες εκροών σε επίπεδο Επενδ.Προτ. στους οποίους δεν συνεισφέρουν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις. Το τελευταίο είναι αναμενόμενο, καθώς οι Πράξεις συμβάλλουν σε διαφορετικούς δείκτες εκροών εντός της ίδιας Επενδ.Προτ..

Βάσει των σχετικών στοιχείων ως προς την Επενδ.Προτ. 9ii, η πράξη «Δομές Αστέγων Δήμου Θεσσαλονίκης» συνεισφέρει 100%, ενώ έχει συνεισφορά και στον δείκτη CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο» που όμως δεν είναι ενταγμένος στο παρόν προγραμματικό κείμενο. Η αξιολογούμενη παρέμβαση δεν συνεισφέρει καθόλου στον δείκτη CO15 «Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, Αριθμός μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)», αν και εξυπηρετεί μετανάστες και πρόσφυγες ως προς την έκδοση νομιμοποιητικών εγγράφων.

Ως προς την Επενδ.Προτ. 9iii, οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συνεισφέρουν με 79% και 21% στους δείκτες 05502 και 05503 αντίστοιχα, και καθόλου στους υπόλοιπους δείκτες.

Ως προς την Επενδ.Προτ. 9iv, οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις συνεισφέρουν με 103% και 432% στους δείκτες 05502 και 05503 αντίστοιχα, ενώ συνεισφέρουν και στους κοινούς δείκτες CO20 «Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις», CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο» που ωστόσο δεν έχουν ενσωματωθεί στο ισχύον προγραμματικό κείμενο. Οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις δεν συνεισφέρουν στον δείκτη 11202 «Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)».

Πίνακας 47: Βαθμός συμβολής των εκροών των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ σε επίπεδο Επενδ.Προτ.

ΕΠ	Κωδικός Δείκτη	Όνομα δείκτη	Μονάδα	Στόχος ΠΕΠ (2023)	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	% Επίτευξης Στόχου Έργων	Συμβολή στην Επίτευξη Στόχου ΠΕΠ
9ii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2	2	2	100%	100%
9ii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2000	3800	2386	63%	119%
9ii	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	N/A	1	1	100%	N/A
9iii	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	19	14	15	107%	79%
9iii	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	2200	418	452	108%	21%
9iv	05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	66	68	68	100%	103%
9iv	05503	Αριθμός ωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	20.000,00	60.348	86369	143%	432%
9iv	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	N/A	4	4	100%	N/A
9iv	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	N/A	64	63	98%	N/A

4.6.2 Βαθμός επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ, στο τέλος της ΠΠ

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει το βαθμό επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος σε επίπεδο Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ και τη συμβολή των αξιολογούμενων Πράξεων στη στοχοθεσία του ΠΕΠ. Ειδικότερα:

Ο πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες αποτελέσματος στους οποίους συμβάλλουν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις καθώς και τους αντίστοιχους στόχους των δεικτών αποτελέσματος των Επενδ.Προτ. του ΠΕΠ. Σημειώνεται ότι παρότι οι δομές αφορούν συγκεκριμένες δράσεις των Επενδ.Προτ. και μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σε επίπεδο δομής, οι σχετικοί στόχοι σε επίπεδο ΠΕΠ αφορούν στις Επενδ.Προτ..

Η επίτευξη ή όχι του στόχου αποτελέσματος βασίζεται σε μία σειρά κριτηρίων και συγκεκριμένα:

- K1: Διευρυμένες υπηρεσίες συγκριτικά με τις υπηρεσίες που λάμβαναν οι ωφελούμενοι την προηγούμενη προγραμματική περίοδο από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων
- K2: Χρήση βελτιωμένων εργαλείων όπως το Ενιαίο Γεωπληροφοριακό Σύστημα
- K3: Υλοποίηση δράσεων δικτύωσης και συνεργασίας με κοινωνικούς φορείς / φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, Κέντρα Κοινότητας και την τοπική κοινότητα γενικότερα
- K4: Χρήση βελτιωμένου εργαλείου «Σχέδιο παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας και παραμονής»

Για να συμβάλλουν στο στόχο, οι δομές θα πρέπει να πληρούν όλες από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- ΚΚ : Κ1
- ΔΠΒΑ, ΚΗΦΗ, ΔΑ: Κ2 και Κ3
- ΚΔΗΦ: Κ2, Κ3 και Κ4

Ο πίνακας παρουσιάζει τα στοιχεία σε επίπεδο Επενδ.Προτ. και στη συνέχεια αναλύει τη συμβολή ανά δράση και ανά κατηγορία δομής.

Πίνακας 48: Βαθμός συμβολής των αποτελεσμάτων των αξιολογούμενων Πράξεων στην αντίστοιχη στοχοθεσία του ΠΕΠ σε επίπεδο Επενδ.Προτ.

ΕΠ	Κατηγορία Δομής	Όνομα δείκτη	Όνομα δείκτη	Στόχος ΠΕΠ (2023)	Τιμή 2019	Εκτιμώμενη Τιμή 2023	Βαθμός Επίτευξης 2023
9ii	ΔΑ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	2	0	0	0%
9iii	ΚΔΗΦ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	19	0	0	0%
9iv	ΚΚ/ΔΠΒΑ/ΚΗΦΗ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	66	14	38	57,5%
9iv	ΚΚ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	14	38	100%

9iv	ΔΠΒΑ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	0	0	0%
9iv	ΚΗΦΗ	05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	NA	0	0	0%

Η εκτιμώμενη συμβολή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στους στόχους του ΠΕΠ βασίζεται κατά κύριο λόγο στο κατά πόσο θα μπορέσει να ενσωματωθεί η λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος σε όλες τις σχετικές δομές εκτός των ΚΚ μέχρι το τέλος της ΠΠ. Εκτιμάται ότι το γεωπληροφοριακό σύστημα δεν θα είναι διαθέσιμο στις δομές μέχρι το τέλος της περιόδου και οι λειτουργίες του δεν θα έχουν ακόμη ενσωματωθεί επιχειρησιακά. Συνεπώς, εκτιμάται ότι δεν θα πληρείται το κριτήριο που αφορά το γεωπληροφοριακό (Κ2) μέχρι το τέλος της ΠΠ.

Αντίθετα, εκτιμάται ότι το σύνολο των υπολοίπων κριτηρίων είναι δυνατό να επιτευχθούν μέχρι το τέλος της ΠΠ. Ωστόσο, λόγω του κεντρικού ρόλου του Κ2, εκτιμάται ότι καμία από τις δομές εκτός των ΚΚ δε θα συνεισφέρει στον δείκτη αποτελέσματος στο τέλος της ΠΠ. Συνεπώς, με μόνο τη συμβολή των ΚΚ, θα αναμένεται επίτευξη του στόχου για την Επενδ.Προτ. 9iv κατά 57,5%.

4.7 Αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων και μηχανισμών παρακολούθησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά στην αξιολόγηση της καταλληλότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων και μηχανισμών παρακολούθησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Πώς αξιολογείται το είδος των δεδομένων/στοιχείων που τηρείται στα συστήματα παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ);
- Πώς θα μπορούσαν να βελτιωθούν τα συστήματα παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ) και προς ποια κατεύθυνση στην περίπτωση που συνεχιστεί η λειτουργία των αντίστοιχων δομών;
- Πώς αξιολογούνται τα δεδομένα που τηρούνται στα Περιφερειακά Παρατηρητήρια Κοινωνικής Ένταξης (όπου υπάρχουν) για τις αξιολογούμενες Δομές;

4.7.1 Αξιολόγηση των δεδομένων/στοιχείων που τηρούνται στα συστήματα παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ)

Η συγκεκριμένη ενότητα αξιολογεί την επάρκεια των δεδομένων/στοιχείων που τηρούνται στα συστήματα παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ) και εξετάζονται διαδοχικά.

4.7.1.1 Συστήματα παρακολούθησης Δικαιούχων

Τα συστήματα παρακολούθησης δικαιούχων κρίνονται γενικότερα ικανοποιητικά αν ληφθεί υπόψη η απουσία κεντρικής μεθοδολογίας και συστήματος καταγραφής των δικαιούχων.

Η Ομάδα αξιολόγησης σε συνεργασία με τα στελέχη της ΕΥΔ είχε δειγματοληπτική πρόσβαση στα στοιχεία που διατηρούνται από τους δικαιούχους για την παρακολούθηση των έργων. Οι δικαιούχοι και συγκεκριμένα οι συντονιστές καθώς καλούνται να καταθέσουν απογραφικά στοιχεία των ωφελούμενων διατηρούν αρκετά εκτεταμένες βάσεις δεδομένων.

Ενδεικτικά, για τις ΔΠΒΑ γίνεται καταγραφή των παρακάτω ελάχιστων στοιχείων:

- ΑΜΚΑ (προστατευμένο για διασφάλιση της Οδηγίας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων)
- Φύλο
- Έτος Πρώτης Λήψης Υπηρεσίας
- Αριθμός Προστατευόμενων μελών ανά φύλο

Τα δεδομένα αυτά παρουσιάζονται οργανωμένα ανά έτος.

Παλιότερα, τα παραπάνω στοιχεία αφορούσαν αντί για ΑΜΚΑ αρχικά του ονόματος και του επώνυμου χωρίς να είναι δυνατό να διασφαλιστεί η μοναδικότητα των ωφελούμενων.

Είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι τα συστήματα παρακολούθησης έχουν τη δυνατότητα καταγραφής περαιτέρω πληροφορίας καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις καταγράφονται για λόγους υλοποίησης των δράσεων πολύ πιο εκτεταμένα στοιχεία, όπως ηλικία, στοιχεία ευαλωτότητας κ.ο.κ.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία παρακολούθησης στο επίπεδο των δικαιούχων δημιουργούν σημαντικό φόρτο εργασίας. Επιπλέον τα πολλαπλά και συχνά διαφορετικά αιτήματα για πληροφόρηση (ενδεικτικά ΕΥΔ, Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, Αξιολόγηση Δράσεων ΕΚΥ) δημιουργούν επιπλέον φόρτο εργασίας. Συγκεκριμένα, για την περίπτωση των ΚΚ, ενώ το γεωπληροφοριακό σύστημα είναι λειτουργικό, καθώς δεν υπάρχει η δυνατότητα εξαγωγής δεδομένων από τους συντονιστές, δημιουργείται η ανάγκη καταγραφής των δεδομένων παρακολούθησης σε ξεχωριστό σύστημα. Μάλιστα, συγκεκριμένος Δήμος ανέλαβε από μόνος του πρωτοβουλία για ενοποίηση και παρακολούθηση των κοινωνικών υπηρεσιών και αναπτύσσει εναλλακτικό σύστημα - αντίστοιχο του γεωπληροφοριακού - για τη διασύνδεση μεταξύ των διαφορετικών υπηρεσιών. Το σύστημα αυτό θα αποτελέσει ένα τρίτο σύστημα παρακολούθησης των ωφελούμενων των ΚΚ, γεγονός που παρουσιάζει εύγλωπτα τη σημασία της επιχειρησιακής λειτουργικότητας του γεωπληροφοριακού συστήματος.

4.7.1.2 Συστήματα παρακολούθησης ΕΥΔ - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΕΣΠΑ

Το σύστημα Διαχείρισης της ΕΥΔ κρίνεται επίσης ικανοποιητικό. Το σύστημα επιτρέπει όλες τις αναγκαίες διαδικασίες παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των αξιολογούμενων πράξεων.

Πρακτικά το σύστημα παρακολούθησης της ΕΥΔ είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΕΣΠΑ και αφορά στην καταγραφή

- του οικονομικού αντικείμενου,
- του φυσικού αντικείμενου και
- των σχετικών δεικτών παρακολούθησης όπως αυτοί ορίζονται από το προγραμματικό κείμενο του ΕΠ ΠΚΜ.

Τα στοιχεία αυτά εξάγονται οργανωμένα ανά έτος.

Στο ΟΠΣ υπάρχει πλήρης καταγραφή στοιχείων για κάθε έργο. Το σύστημα αναφορών του ΟΠΣ επιτρέπει να επιλέξει ο χρήστης ποια στοιχεία θέλει να ζητήσει (ως report) κάθε φορά. Συγκεκριμένα, κάποια από τα στοιχεία που καταγράφονται στο ΟΠΣ ανά έργο αφορούν

- Οικονομικό αντικείμενο
 - Ημερομηνία έναρξης της πράξης
 - Ημερομηνία Έναρξης της πράξης
 - Ημερομηνία Λήψης της πράξης
 - Επιλέξιμη Δαπάνη
 - Ποσοστό ενωσιακής στήριξης
 - Νομικές Δεσμεύσεις
 - Πληρωμές
- Στοιχεία φυσικού αντικειμένου
 - Παραδοτέα όπως ορίζονται ανά πράξη (παρουσιάζονται στο παράρτημα ανά κατηγορία δομής)
- Στοιχεία Δεικτών Παρακολούθησης
 - Δείκτες εκροής και αποτελέσματος ανά πράξη όπως έχουν παρουσιαστεί και παραπάνω.

Το σύστημα παρακολούθησης της ΕΥΔ βασίζεται σε μια από κάτω προσέγγιση (bottom up), τόσο λόγω των κανόνων παρακολούθησης του ΠΕΠ, όσο και λόγω της αδυναμίας εξαγωγής δεδομένων από το γεωπληροφοριακό σύστημα. Έτσι χαρακτηριστικά, υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ του αριθμού των ωφελούμενων που καταγράφονται στο σύστημα της ΕΥΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό στο σύστημα της ΗΔΙΚΑ. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι το σύστημα της ΗΔΙΚΑ είναι δυναμικό και ενημερώνεται καθημερινά, ενώ η αποτύπωση των δεικτών στο ΟΠΣ βασίζεται στα δελτία επίτευξης δεικτών τα οποία υποβάλλονται σε πολύ πιο αραιά χρονικά διαστήματα (η υποχρέωση είναι για μία φορά τον χρόνο, στην αρχή του έτους με αναφορά στο προηγούμενο έτος).

Η αναντιστοιχία αυτή δεν προβληματίζει ως προς το επίπεδο επίτευξης των στόχων εκροής, μιας και αυτοί έχουν υπερκαλυφθεί. Ωστόσο, αναδεικνύει μία σημαντική ανεπάρκεια στο ευρύτερο σύστημα παρακολούθησης.

Σε έναν μικρό βαθμό, η αναντιστοιχία ενδεχόμενα οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει δυνατότητα συγκεντρωτικής διασφάλισης της μοναδικότητας των ωφελούμενων. Ενδεικτικά, η εξυπηρέτηση του ίδιου ωφελούμενου από ένα ΚΚ σε διαφορετικές χρονικές περιόδους δεν καταγράφεται ως δύο ξεχωριστοί ωφελούμενοι καθώς υπάρχει αντιστοιχία μέσω του ΑΜΚΑ. Ωστόσο, αυτό δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί μεταξύ διαφορετικών ΚΚ που μπορεί να εξυπηρέτησαν το ίδιο άτομο.:-

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ομάδα της ΕΥΔ που διαχειρίζεται τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις αναγνωρίζει ότι το διαχειριστικό βάρος για τις πράξεις είναι μεγάλο και αυτό σχετίζεται, τόσο με τις γενικότερες οδηγίες παρακολούθησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων, όσο και με τον τρόπο που αυτές ερμηνεύτηκαν και υλοποιούνται στην περίπτωση της ΠΚΜ.

Η ομάδα της ΕΥΔ σε όλες τις κατηγορίες δομών εκτός από τα ΚΔΗΦ έχει διαθέσει συγκεκριμένα πρότυπα για τις εκθέσεις φυσικού αντικείμενου με στόχο να διευκολύνει τόσο τους δικαιούχους όσο και την γενικότερη παρακολούθηση. Στην περίπτωση των ΚΔΗΦ επιλέχθηκε να διατηρηθούν τα προϋπάρχοντα συστήματα παρακολούθησης λόγω ποικιλότητας των αναγκών που έπρεπε να καλυφθούν.

Τέλος, η ομάδα της ΕΥΔ σε συνεργασία με τους δικαιούχους εξετάζει την αναπροσαρμογή του συστήματος παρακολούθησης του φυσικού αντικείμενου έτσι ώστε να ελαφρυνθεί το διαχειριστικό βάρος, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλα τα απαραίτητα στοιχεία θα καταγραφούν.

4.7.1.3 Σύστημα παρακολούθησης ΗΔΙΚΑ

Το παρόν σύστημα καταγραφής της ΗΔΙΚΑ χαρακτηρίζεται προβληματικό ως προς την κάλυψη των διαφορετικών δομών και την παροχή δυνατότητας εξαγωγής δεδομένων.

Το σύστημα καταγραφής της ΗΔΙΚΑ καταγράφει τα παρακάτω στοιχεία ανά ωφελούμενο ή και ΚΚ:

- Περιφερειακή Ενότητα
- Δήμο
- Επώνυμο
- Όνομα
- Τηλέφωνο
- Νομικό Καθεστώς Παραμονής (Αιτών/ούσα Άσυλο, Εκτός νομικού πλαισίου, Ευρωπαίος πολίτης, Ημεδαπός, Οικονομικός Μετανάστης, Ομογενής/Παλινοστών, Πρόσφυγας)
- Οικογενειακή Κατάσταση (Άγαμος/η, Διαζευγμένος/η, Έγγαμος/η, Σε διάσταση, Χήρος/α)
- Φύλο (Άνδρας, Γυναίκα)
- Ηλικιακή Ομάδα (18-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-)
- Εκπαιδευτικό Επίπεδο (01. Χωρίς καθόλου εκπαίδευση, 02. Υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό), 03. Υποχρεωτική εκπαίδευση (Γυμνάσιο, Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας), 04. Γενικό Λύκειο, 05. Επαγγελματικό Λύκειο, Απολυτήριο, 06. Επαγγελματική σχολή Πτυχίο, 07. ΙΕΚ Πτυχίο, (Ειδικότητα), 08. Ανωτέρα Σχολή, Πτυχίο, 09. ΤΕΙ Τεχνολογικό Ίδρυμα, 10. ΑΕΙ Παν/μιο, 11. Μεταπτυχιακό, 13. Αδιαβάθμητο)
- Εργασιακό Καθεστώς (Άνεργος/η, Ανίκανος/η για εργασία, Εργαζόμενος/η, Ηλικιωμένος (ανίκανος για εργασία), Περιστασιακά εργαζόμενος/η, Συνταξιούχος/η, Φοιτητής/Σπουδαστής/Φαντάρος)
- Στεγαστική Κατάσταση (Άστεγος/η, Δάνειο, Δωρεάν Παραχώρηση, Ενοίκιο, Ιδιοκτησία, Φιλοξενία)
- Ειδική Κατηγορία (Αναπηρία, Ανήλικος με παραβατική συμπεριφορά, Απεξαρτημένος, Αποφυλακισμένος, Άστεγος, Ασυνόδετο Ανήλικο, Αυτοαπασχολούμενος, Εργαζόμενος, Ηλικιωμένος, Θύμα Βίας, Κρατούμενος, Μακροχρόνια άνεργος άνω των 25 και κάτω των 50, Μακροχρόνια άνεργος άνω των 50 ετών, Μακροχρόνια άνεργος έως 25 ετών, Μετανάστες, Μονογονεϊκή οικογένεια, Νέος Παραβάτης, Παιδί, Παιδί υπό προστασία, Ρομά, Συνταξιούχος, Χρήση Ουσιών, Χρόνια Νόσος, Ψυχική Νόσος)
- Πρόγραμμα
- Συνεδρίες – Παραπομπές (ανά ΚΚ)

Όπως είναι προφανές από τα παραπάνω το σύστημα της ΗΔΙΚΑ είναι το πιο εκτεταμένο σύστημα ως προς τα στοιχεία που αποτυπώνονται, ενώ επίσης υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης και με οικονομικά στοιχεία που θα βοηθούσαν στην αξιολόγηση της επίδρασης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων .

Το σύστημα ωστόσο δεν κρίνεται ικανοποιητικό για τους παρακάτω λόγους:

- Δεν καλύπτει το σύνολο των αξιολογούμενων παρεμβάσεων
- Δεν ενσωματώνει υπηρεσίες προσφερόμενες από άλλες υπηρεσίες
- Δεν επιτρέπει τη διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών που εξυπηρετούνται
- Δεν επιτρέπει την εξαγωγή αναφορών στους χρήστες
- Δεν συνδέεται λειτουργικά με άλλες πλατφόρμες π.χ. ΑΑΔΕ
- Δεν επιτρέπει την αξιολόγηση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων με μεθόδους με αντιπαράδειγμα

4.7.2 Προτάσεις βελτίωσης των συστημάτων παρακολούθησης (Δικαιούχων, Περιφερειών και ΗΔΙΚΑ)

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει τις προτάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης στα διαφορετικά επίπεδα. Καθώς η παρακολούθηση των δεικτών εκροής και αποτελέσματος διατρέχουν όλα τα επίπεδα, η παρουσίαση των προτάσεων γίνεται εννοποιημένα με ειδική μνεία στα επίπεδα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητα.

Γεωπληροφοριακό σύστημα

Το σημαντικότερο βήμα για την παρακολούθηση των δράσεων είναι η επιχειρησιακή λειτουργικότητα του γεωπληροφοριακού συστήματος. Είναι σαφές ότι μία σειρά προβλημάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση και την παρακολούθηση σχετίζονται με το συγκεκριμένο ζήτημα. Ο εκτεταμένος φόρτος εργασίας για την διοικητική διεκπεραίωση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στις αδυναμίες του συστήματος. Το σύστημα θα πρέπει:

- Να καλύπτει το σύνολο
 - των δομών που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ
 - άλλων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών (δημοτικών, περιφερειακών, εθνικών, αλλά και ΜΚΟ)
- Να επιτρέπει την εξαγωγή αναφορών σε χρήστες διαφορετικών επιπέδων και δικαιωμάτων συμπεριλαμβανομένων αναφορών σε επίπεδο Δομής, Πράξης/Δικαιούχου, Κατηγορίας Δομών, Δράσης, Επενδυτικής Προτεραιότητας, Δημοτικής Ενότητας, Δήμου, Περιφέρειας, αλλά και σε εθνικό επίπεδο
- Να παρέχει συγκεκριμένες οδηγίες συμπλήρωσης των πεδίων στους χρήστες, αλλά και την επεξήγηση του λόγου καταγραφής στοιχείων που μπορεί να μην συμπληρώνονται για λόγους συντομίας μιας και θεωρούνται μη χρήσιμα
- Λειτουργική σύνδεση με άλλες πλατφόρμες, όπως η σχετική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ

Τέλος προτείνεται η επαναξιολόγηση των επιμέρους κατηγοριών καταγραφής ως προς την αναγκαιότητά τους, στο πλαίσιο προστασίας της ευρύτερης ιδιωτικότητας των ωφελούμενων.

Παρακολούθηση Φυσικού Αντικειμένου

Η παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου αποτελεί σημαντικό διοικητικό βάρος για τους συντονιστές – κοινωνικούς λειτουργούς και μειώνει σημαντικά τον χρόνο τους για την παροχή υπηρεσιών.

Προτείνεται η απλοποίηση των διαδικασιών πιστοποίησης του φυσικού αντικειμένου, η οποία θα επιτρέψει σε συνδυασμό με την επιχειρησιακή ολοκλήρωση του πληροφοριακού την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των ωφελούμενων και την εμβάθυνση στις υπηρεσίες του Πυλώνα Γ που βάσει των δεδομένων που είναι διαθέσιμα υστερεί στην υλοποίηση.

Παρακολούθηση στο επίπεδο των δικαιούχων

Η παρακολούθηση στο επίπεδο των δικαιούχων κρίνεται σε γενικά πλαίσια ικανοποιητική. Πέραν από τις σχετικές βελτιώσεις στο γεωπληροφοριακό, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη συγκεκριμένων προτύπων και διαδικασιών καταγραφής βελτίωσε την ποιότητα παρακολούθησης. Η ελάφρυνση του φόρτου εργασίας με ταυτόχρονη ενημέρωση σχετικά με τους λόγους και τρόπους ορθής καταγραφής των δεδομένων μπορεί να συμβάλλει περαιτέρω στην βελτίωσή της.

Αξιοποίηση μεθόδων αξιολόγησης με αντιπαράδειγμα

Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης θα πρέπει να ενσωματώσει την πιθανότητα διενέργειας αξιολογήσεων των αξιολογούμενων παρεμβάσεων με μεθόδους με αντιπαράδειγμα. Βάσει των δεδομένων που καταγράφονται στα διαφορετικά συστήματα, εκτίμηση της Ομάδας Αξιολόγησης και της ομάδας της ΕΥΔ είναι ότι δεν είναι δυνατή η αξιολόγηση με τέτοιες μεθόδους. Ο εκ των προτέρων σχεδιασμός του συστήματος παρακολούθησης, αλλά και των παρεμβάσεων, είναι εξαιρετικά σημαντικός ώστε να επιτραπεί αυτού του είδους η αξιολόγηση και συνεπάγεται κατά το ελάχιστο τη λειτουργική διασύνδεση με άλλου είδους στοιχεία (ΑΑΔΕ).

4.7.3 Αξιολόγηση των δεδομένων που τηρούνται στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης για τις αξιολογούμενες Δομές

Η αξιολόγηση των δεδομένων που τηρούνται στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης υλοποιήθηκε βάσει Ετήσιας Έκθεσης Κοινωνικής Ένταξης του Παρατηρητηρίου της ΠΚΜ, όσο και της ΟΕΣ που υλοποιήθηκε με την παρουσία μέλους της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας και Μέλος της Ομάδας Έργου του Αναδόχου του έργου «Λειτουργία του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

Βάσει των παραπάνω, τα δεδομένα που τηρούνται από το Παρατηρητήριο θεωρούνται ικανοποιητικά, υπό την έννοια ότι αξιοποιούν το σύνολο των σχετικών πηγών που παρουσιάζονται και στην παρούσα έκθεση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι και στην περίπτωση της ΟΕΣ με το Παρατηρητήριο της ΠΚΜ, έγινε αναφορά στις αναντιστοιχίες μεταξύ των διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης. Επισημάνθηκε, ότι εμφανίζονται λειτουργικές αδυναμίες στην παρακολούθηση από τις επιμέρους δομές οι οποίες δεν είναι σε θέση να διασταυρώσουν την εξυπηρέτηση ωφελούμενων και από άλλες δομές. Συνεπώς, υπάρχει εν δυνάμει πολλαπλή καταγραφή ωφελούμενων. Τέλος, επισημάνθηκε ότι η λειτουργία του γεωπληροφοριακού θα συμβάλει σημαντικά στην καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των πράξεων.

4.8 Συνθετική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής

Το βασικό αξιολογικό ερώτημα για αυτήν την ενότητα είναι η αποτελεσματικότητα της πορείας υλοποίησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων ως προς:

- Το οικονομικό αντικείμενο
- Τους δείκτες εκροών
- Τους δείκτες αποτελεσμάτων
- Την παροχή υπηρεσιών στις ομάδες στόχου και την αντιμετώπιση των αναγκών τους
- Τα συστήματα παρακολούθησης και
- Τους παράγοντες που ευνοούν ή εμποδίζουν την αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα σημαντικότερα συμπεράσματα σχετικά με τις παραπάνω θεματικές ανά κατηγορία Δομής.

4.8.1 Δομές Αστεγών

Η αποτελεσματικότητα της πορείας υλοποίησης για την αξιολογούμενη παρέμβαση που αφορά στις Δομές Αστεγών είναι ικανοποιητική στο επίπεδο υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και της επίτευξης των δεικτών εκροής. Η πορεία του οικονομικού αντικειμένου δεν παρουσιάζει προβλήματα και η επίτευξη των στόχων εκροών παρότι δεν είναι αντίστοιχα εντυπωσιακή όσο των άλλων Κατηγοριών Δομών κρίνεται πολύ ικανοποιητική.

Η πανδημία Covid-19 ενδέχεται να μειώσει τον ρυθμό επίτευξης των δεικτών εκροής λόγω της αναστολής λειτουργίας του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας, χωρίς ωστόσο να δημιουργήσει ουσιαστικά προβλήματα στην υλοποίηση.

4.8.2 ΚΔΗΦ

Η αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων που αφορούν τις Δομές ΚΔΗΦ επίσης χαρακτηρίζεται ικανοποιητική στο επίπεδο υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και επίτευξης των δεικτών εκροής. Η πορεία του οικονομικού αντικειμένου δεν παρουσιάζει προβλήματα και οι σχετικές πράξεις έχουν ήδη επιτύχει τον στόχο των δεικτών εκροής.

Η πανδημία Covid-19 δεν εκτιμάται ότι θα μεταβάλει το ρυθμό υλοποίησης ως προς το οικονομικό αντικείμενο και τις εκροές, καθώς ο ρυθμός αύξησης νέων ωφελομένων είναι μικρός και υπό κανονικές συνθήκες.

4.8.3 Κέντρα Κοινότητας

Η αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων που αφορούν στα Κέντρα Κοινότητας επίσης χαρακτηρίζεται ικανοποιητική στο επίπεδο υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και επίτευξης των δεικτών εκροής. Η πορεία του οικονομικού αντικειμένου δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα. Πέντε ΚΚ παρουσιάζουν υστέρηση στην απορρόφηση σε σχέση με το χρόνο που υλοποιείται η Δράση, αλλά μόνο ένα ΚΚ παρουσιάζει μηδενική απορρόφηση.

Οι δείκτες εκροής είναι συνολικά ικανοποιητικοί, ενώ επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις έχουν ήδη υπερκαλύψει τους στόχους εκροών της Επενδ.Προτ., αλλά και τους στόχους των ίδιων των έργων.

4.8.4 Δομές Βασικών Αγαθών

Η υλοποίηση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων που αφορούν στις Δομές Βασικών Αγαθών είναι ικανοποιητική ως προς το οικονομικό αντικείμενο. Ορισμένες αξιολογούμενες παρεμβάσεις έχουν σχετικά χαμηλή απορρόφηση σε σχέση με τη χρονική διάρκεια που είναι ενεργές, αλλά βάσει της προόδου των δεικτών εκροής δεν υπάρχει ανησυχία.

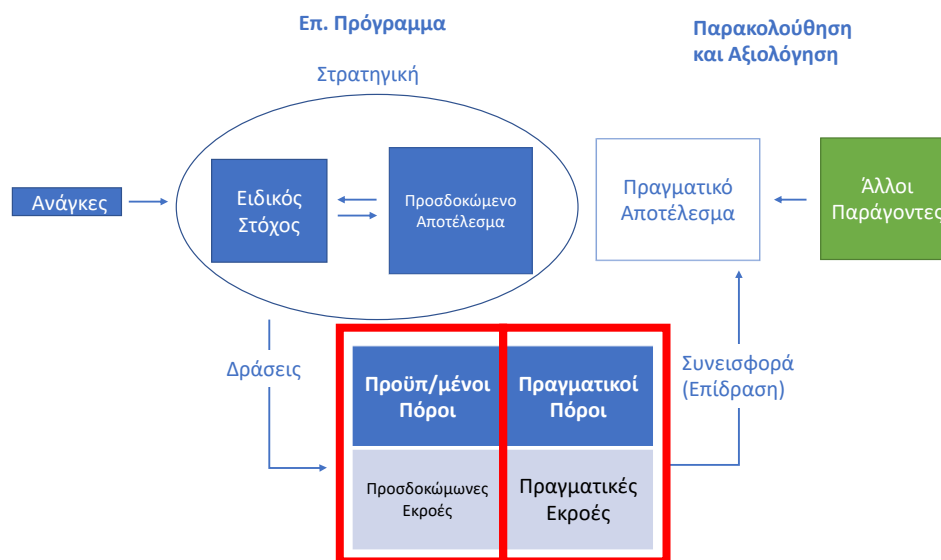
Οι δείκτες εκροής που σχετίζονται με τις ΔΠΒΑ έχουν ικανοποιητική υλοποίηση, με εξαίρεση δύο (2) πράξεις που παρουσιάζουν προβλήματα υλοποίησης τα οποία είναι γνωστά στην ΕΥΔ. Ως προς το επίπεδο επίτευξης των στόχων των έργων η πορεία των ΔΠΒΑ είναι επίσης ικανοποιητική και συνεπώς παρότι σε επίπεδο Επενδ.Προτ. υπερκαλύπτονται από τη συνεισφορά των ΚΚ, και σε αυτό το επίπεδο η υλοποίηση βαίνει ικανοποιητικά.

4.8.5 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Η υλοποίηση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων που αφορούν στα ΚΗΦΗ είναι ικανοποιητική ως προς το οικονομικό αντικείμενο και αποτελούν την κατηγορία με τη μικρότερη απόκλιση από τον χρονοπρογραμματισμό των δαπανών. Επιπλέον, τα ΚΗΦΗ έχουν υπερκαλύψει τους στόχους τους για την Προγραμματική Περίοδο. Συνεπώς, η υλοποίηση από πλευράς οικονομικού αντικειμένου και δεικτών εκροής είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική.

5 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή εξετάζει την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και αντιπαραθέτει την προσδοκώμενη αποδοτικότητα ανά Δράση, με την πραγματική αποδοτικότητα ανά Δράση. Πρακτικά αναφέρεται στη σύγκριση των λόγων των πόρων προς τις εκροές του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος, ενώ η έμφασή της παρουσιάζεται στο παρακάτω Γράφημα.

Όπως στην περίπτωση της αποτελεσματικότητας, η αξιολόγηση της αποδοτικότητας χαρακτηρίζεται από σαφήνεια υπό την έννοια ότι αφορά και αυτή τα ίδια σαφώς μετρήσιμα μεγέθη (οικονομικά μεγέθη και δείκτες εκροών) τα οποία καθώς είναι εκ των προτέρων ενσωματωμένα στο σύστημα παρακολούθησης είναι άμεσα προσβάσιμα.

Σημειώνεται ότι περιορισμοί υπάρχουν και σε αυτό το στάδιο, όπως η ασυνέχεια μεταξύ των διαφορετικών συστημάτων παρακολούθησης (ΟΠΣ, ΗΔΙΚΑ). Στην περίπτωση αυτή, αξιοποιήθηκαν σε όλη την αξιολόγηση τα στοιχεία από το ΟΠΣ για λόγους συνέπειας.

5.1 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η αξιολόγηση της αποδοτικότητας των παρεμβάσεων σε σχέση με το κόστος αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποια είναι η αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής);
- Ποια είναι η αποδοτικότητα των παρεμβάσεων ανά Είδος Δομής και κατηγορία μεγέθους;
- Ποιοι είναι οι κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων;

5.1.1 Αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής)

Η συγκεκριμένη ενότητα εξετάζει την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα στοιχεία της αποδοτικότητας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε επίπεδο Δομής, όπου τα στοιχεία αυτά ήταν διαθέσιμα. Δεν παρουσιάζονται στοιχεία για τις επιμέρους Δομές των ΔΠΒΑ, καθώς δεν ήταν διαθέσιμα τα στοιχεία ωφελούμενων ανά Δομή. Επίσης, δεν αναφέρεται δείκτης αποδοτικότητας της Δομής για την περίπτωση των ΚΔΗΦ αφού βάσει του απλοποιημένου κόστους, το κόστος ανά ωφελούμενο είναι σταθερό και ίσο με 800 ευρώ/μήνα.

Σημειώνεται ότι για την εκτίμηση του κόστους ανά ωφελούμενο στην περίπτωση των ΚΗΦΗ συνεκτιμήθηκε ο χρόνος υλοποίησης της Πράξης έως και την 31^η /12/2019. Συγκεκριμένα, η εκτίμηση έγινε βάσει της παρακάτω μεθόδου.

Για την περίπτωση της κάθε μίας Πράξης ξεχωριστά εκτιμήθηκε βάσει του

$$\Delta A\Delta i = \frac{\Delta i}{(\Omega i * T i)}$$

ενώ για το σύνολο της κατηγορίας βάσει του

$$\Delta A\Delta = \frac{\sum \Delta i}{\sum (\Omega i * T i)}$$

Όπου,

- $\Delta A\Delta i$: Δείκτης Αποδοτικότητας Δομής
- $\Delta A\Delta$: Δείκτης Αποδοτικότητας Κατηγορίας Δομής
- Δi : Οι δαπάνες της αξιολογούμενης παρέμβασης i
- Ωi : Οι ωφελούμενοι της αξιολογούμενης παρέμβασης i
- $T i$: Ο χρόνος υλοποίησης από την έναρξη της Πράξης μέχρι την 31η/12/2019 εκφρασμένος σε έτη για την αξιολογούμενη παρέμβαση i

Οι αναλυτικοί πίνακες ανά Δομή παρουσιάζονται στο Παράρτημα της παρούσας ενώ ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το κόστος ανά Κατηγορία Δομής.

Πίνακας 49: Αποδοτικότητα αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο.

Τύπος Δομής ²²	Επιλέξιμη $\Delta\Delta$ Έργου (€)	Πληρωμές (Συγχρ. $\Delta\Delta$) (€)	Στόχος Έργων (αριθμός ωφελούμενων) (2023)	Τιμή 2019 (αριθμός ωφελούμενων)	Δείκτης Αποδοτικότητας Δομής (€)
Δομές Αστεγών	3.421.912,00	1.379.956,75	3.800,00	2.386,00	578,36
ΚΔΗΦ	21.559.200,00	9.725.520,00	418,00	452,00	9.600*
ΚΚ	21.688.476,47	4.516.387,47	37.867,00	64.934,00	69,55
ΔΠΒΑ	5.013.273,48	2.573.806,91	2.215,00	20.939,00	122,92
Παντοπωλείο	239.148,00	206.812,06	NA	NA	NA
Φαρμακείο	2.088.005,84	1.269.396,96	NA	NA	NA

²² Το άθροισμα των επιμέρους συντελεστών στις ΔΒΑ έχει ληφθεί απευθείας από το ΟΠΣ. Τα επιμέρους στοιχεία προέρχονται από διαφορετικές χρονικές στιγμές ενσωμάτωσης

Συσσίτιο	1.661.928,29	925.136,20	NA	NA	NA
ΚΗΦΗ	6.270.038,22	3.053.864,72	266,00	496,00	3.284,01

* Βάσει του απλοποιημένου κόστους αντιστοιχεί σε 800 ευρώ ανά ωφελούμενο ανά μήνα

Βάσει των παραπάνω, το υψηλότερο κόστος ανά ωφελούμενο αφορά στα ΚΔΗΦ, με δεύτερο μεγαλύτερο τα ΚΗΦΗ. Οι δομές αστέγων παρουσιάζουν το τρίτο υψηλότερο κόστος, ενώ τα ΚΚ παρουσιάζουν ένα εξαιρετικά χαμηλό κόστος ανά ωφελούμενο.

Ως προς το επίπεδο κόστους ανά Δομή για τα ΚΚ και τα ΚΗΦΗ, η ανάλυση έδειξε τα παρακάτω. Τα ΚΚ έχουν μέγιστο κόστος ανά ωφελούμενο τα 243,5 ευρώ στο ΚΚ Νέας Ζίχνης και χαμηλότερο τα 18,5 ευρώ στο ΚΚ Δήμου Βέροιας με παράρτημα Ρομά. Συνολικά, μόλις 4 ΚΚ έχουν μοναδιαίο κόστος μεγαλύτερο από 100 ευρώ.

Ως προς τα ΚΗΦΗ, το υψηλότερο μοναδιαίο κόστος ανέρχεται στα 5.587,0 ευρώ στο ΚΗΦΗ Κατερίνης και το χαμηλότερο στα 2.892,7 ευρώ στο ΚΗΦΗ Δήμου Νεάπολης - Συκεών.

5.1.2 Αποδοτικότητα των παρεμβάσεων ανά είδος Δομής και κατηγορία μεγέθους

Η συγκεκριμένη ενότητα εξετάζει την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο ανά είδος Δομής και κατηγορία μεγέθους.

A) Δομές Αστέγων

Η μοναδική αξιολογούμενη παρέμβαση που αφορά Δομές Αστέγων συμπεριλαμβάνει ένα Υπνωτήριο με δυναμικότητα 65 άτομα και ένα ανοικτό κέντρο ημέρας δυναμικότητας 100 ατόμων και πραγματικό μοναδιαίο κόστος 578,36 ευρώ.

B) Κέντρα Κοινότητας

Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει το μέσο κόστος ανά ΚΚ για κάθε μία από τις σχετικές κατηγορίες.

Βάσει του οδηγού αξιολόγηση ζητείται η ομαδοποίηση των ΚΚ στις παρακάτω κατηγορίες:

- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους

Όπου με τον όρο παραρτήματα εννοούνται τα παραρτήματα ΚΕΜ και παραρτήματα Ρομά. Η ανάλυση ανά βάσει του μέσου μοναδιαίου κόστους παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακας για τις κατηγορίες που παρατηρούνται στην ΠΚΜ.

Τα αναλυτικά στοιχεία για κάθε Δομή και κατηγορία παρουσιάζονται στο Παράρτημα της παρούσας.

Πίνακας 50: Μέσο μοναδιαίο κόστος (ΜΚ) ανά κατηγορία ΚΚ

	Δομές χωρίς παραρτήματα, 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, 100.000 κατοίκους
# Δομών	2	0	0	18	15	1	1	0	1
ΜΚ (€)	57,50			85,29	75,65	69,60	76,40		55,00

Η κατηγορία με το χαμηλότερο μέσο κόστος είναι οι Δομές με δύο παραρτήματα και πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους, ενώ το υψηλότερο αφορά τις Δομές με ένα παράρτημα και πληθυσμό από 10.000 έως 40.000 κατοίκους. Είναι σημαντικό όμως να σημειωθεί ότι το πλήθος ανά κατηγορία είναι πολύ μικρό για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Γ) ΚΗΦΗ

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το πραγματικό μοναδιαίο ετήσιο κόστος ανά ΚΗΦΗ. Η μονάδα με το υψηλότερο κόστος είναι το ΚΗΦΗ Κατερίνης με το κόστος να ανέρχεται σε 5.587,03 ευρώ και αυτή με το χαμηλότερο το ΚΗΦΗ Αμπελοκήπων – Μενεμένης με 2.053,65 ευρώ.

Το μέσο κόστος για τα ΚΗΦΗ με δυναμικότητα κάτω των 25 ατόμων είναι 5.121,72 ευρώ, ενώ το αντίστοιχο για τις μονάδες άνω των 25 ατόμων 3.080,30 ευρώ.

Πίνακας 51: Μοναδιαίο κόστος ανά μονάδα ΚΗΦΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενοι – Στόχος	Πραγματικοί Ωφελούμενοι (Πηγή ΟΠΣ)	ΔΑΔ (€)
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Κατερίνης	15,00	15,00	5587,03
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νάουσας	15,00	25,00	5005,82
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Θεσσαλονίκης	17,00	53,00	4268,59
ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ	20,00	29,00	3589,58
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Έδεσσας	25,00	51,00	3069,87
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης	39,00	39,00	2053,65
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Παύλου Μελά	50,00	103,00	3359,72
Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νεάπολης-Συκεών	85,00	181,00	2892,66

5.1.3 Κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η παρακάτω ενότητα εξετάζει του κρίσιμους παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων, όπως προέκυψαν από την ανάλυση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι παράγοντες αυτοί επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και την απόκλιση από το σχεδιαζόμενο μοναδιαίο κόστος. Το σύνολο των παραγόντων αυτών θα πρέπει να συνεκτιμηθούν για μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση.

Αριθμός ωφελούμενων

Ίσως ο σημαντικότερος παράγοντας σχετικά με την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων είναι ο αριθμός ωφελούμενων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο αριθμός των ωφελούμενων ήταν υψηλότερος του προβλεπόμενου αριθμού βάσει του σχεδιασμού. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζεται και στην αποδοτικότητα των πράξεων.

Πρόσβαση των ωφελούμενων

Η επιλογή του να αναπτυχθούν ΚΚ σε όλους τους δήμους της ΠΚΜ αποτέλεσε μία εξαιρετική επιλογή που έδωσε την δυνατότητα πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες σε άτομα που ζουν στην περιφέρεια.

Επιπλέον, η ορθή χωροθέτηση των ΚΚ σε σημεία με ικανοποιητική πρόσβαση εντός των δήμων ή και των καταυλισμών βοήθησε περαιτέρω στην αύξηση της αποδοτικότητας.

Καλή συνεργασία μεταξύ των δομών και της ΕΥΔ

Η ικανοποιητική δικτύωση μεταξύ των δομών και η καλή συνεργασία με την ΕΥΔ βοήθησε στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους. Η δημιουργία του δικτύου και η παραπομπή μεταξύ των δομών συνέβαλε στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους καθώς βελτιώθηκε η πρόσβαση των ωφελούμενων σε υπηρεσίες.

Απουσία άλλων υποστηρικτικών υπηρεσιών

Σε πολλές περιπτώσεις οι δήμοι δεν διέθεταν υπηρεσίες που λειτουργούν σε συνέργεια κυρίως με τα ΚΚ (αλλά και τις άλλες αξιολογούμενες πράξεις) ή αυτές ήταν εξαιρετικά υποστελεχωμένες. Τα παραπάνω οδήγησαν τις δομές (ιδιαίτερα τα ΚΚ) να καλύψουν επιπλέον ανάγκες, μέσω της ανάληψης πρόσθετων αρμοδιοτήτων, που εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιότητας των κοινωνικών υπηρεσιών του δήμου. Το γεγονός αυτό αύξησε τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων και οδήγησε σε πολύ υψηλή αποδοτικότητα.

5.2 Αξιολόγηση των αποκλίσεων του μοναδιαίου κόστους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του

Η συγκεκριμένη ενότητα εξετάζει την αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής) σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό τους και αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποιο είναι το αρχικό μοναδιαίο κόστος (κόστος σχεδιασμού) των παρεμβάσεων ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής);
- Σε ποια Είδη Δομών παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις του μοναδιαίου κόστους από το προγραμματικό και που οφείλονται αυτές;

5.2.1 Μοναδιαίο κόστος (κόστος σχεδιασμού) των παρεμβάσεων ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής)

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται το μοναδιαίο κόστος (κόστος σχεδιασμού) των παρεμβάσεων ανά ωφελούμενο (σε επίπεδο Δομής).

Οι αναλυτικοί πίνακες ανά Δομή παρατίθενται στο Παράρτημα της παρούσης, ενώ ο επόμενος πίνακας αποτυπώνει το κόστος ανά Κατηγορία Δομής σε σύγκριση με το πραγματικό μοναδιαίο κόστος.

Ως προς το κόστος ανά Δομή και Πράξη σημειώνεται ότι σε καμία κατηγορία δεν υπήρχε υπέρβαση του κόστους, ενώ αντίθετα τα ΚΚ έχουν κόστος ωφελούμενου σημαντικά χαμηλότερο από το προϋπολογισμένο. Η Κατηγορία Δομής με τις μικρότερες αποκλίσεις από το προϋπολογισμένο μοναδιαίο κόστος είναι τα ΚΗΦΗ, όπου το πραγματικό κόστος απέχει λιγότερο από 10% από το προϋπολογισμένο.

Αντίθετα, οι μεγαλύτερες αποκλίσεις αφορούν τα ΚΚ όπου το πραγματικό κόστος της κατηγορίας είναι μόλις το 12% του προϋπολογισμένου κόστους. Οι αποκλίσεις είναι τόσο μεγάλες που ακόμη και το ΚΚ με το κοντινότερο μοναδιαίο κόστος είναι μόλις στο 42% του προϋπολογισμένου.

Ωστόσο, ακόμα και οι ΔΠΒΑ και οι Δομές Αστέγων παρουσιάζουν αποκλίσεις από τον προϋπολογισμό της τάξεως του 54% και 64% αντίστοιχα.

Πίνακας 52: Αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο σε επίπεδο Δομής

Τύπος Δομής	Επιλέξιμη ΔΔ Έργου (€)	Πληρωμές (Συγχρ. ΔΔ) (€)	Στόχος Έργων (2023)	Τιμή 2019	Δείκτης αποδοτικότητας Δομής	Αρχικό μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο
Δομές Αστεγών	3.421.912,00	1.379.956,75	3.800,00	2.386,00	578,36	900,50
ΚΚ	21.688.476,47	4.516.387,47	37.867,00	64.934,00	69,55	572,75
ΔΠΒΑ	5.013.273,48	2.573.806,91	22.215,00	20.939,00	122,92	225,67
ΚΗΦΗ	6.270.038,22	3.053.864,72	266,00	496,00	3.284,01	3.635,00

*Δεν έχει εφαρμογή καθώς δεν υπάρχουν επιμέρους στόχοι ανά κατηγορία δομής

Η εξέταση των αποκλίσεων μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία μεγέθους για τα ΚΚ και τα ΚΗΦΗ παρουσιάζεται παρακάτω.

A) Κέντρα Κοινότητας

Βάσει του οδηγού αξιολόγηση ζητείται η ομαδοποίηση των ΚΚ στις παρακάτω κατηγορίες:

- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους
- Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους

Όπου με τον όρο παραρτήματα εννοούνται τα παραρτήματα ΚΕΜ και παραρτήματα Ρομά. Η ανάλυση ανά βάσει του μέσου μοναδιαίου κόστους παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα για τις κατηγορίες που παρατηρούνται στην ΠΚΜ.

Όπως φαίνεται και παρακάτω, οι μεγαλύτερες αποκλίσεις παρουσιάζονται στην κατηγορία ΚΚ σε Δομές με ένα παράρτημα που εξυπηρετούν 10.000-40.000 κατοίκους με το κόστος να είναι 12% του προϋπολογισμένου. Αντίθετα, μικρότερες αποκλίσεις παρουσιάζονται σε Δομές με δύο Παραρτήματα που εξυπηρετούν πληθυσμούς άνω των 100.000 κατοίκων.

Πίνακας 53: Αποκλίσεις μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία μεγέθους ΚΚ.

	Δομές χωρίς παραρτήματα 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα 100.000 κατοίκους
# Δομών	2	0	0	18	15	1	1	0	1
Πραγματικό Κόστος (€)	57,5			85,29	75,65	69,6	76,4		55
Π/υ Κόστος (€)	203,11			683,08	560,90	479,94	498,85		220,28
% Πραγματικού επί του Π/υ Κόστους	28%			12%	13%	15%	15%		25%

Β) ΚΗΦΗ

Τα αντίστοιχα μεγέθη για την περίπτωση των ΚΗΦΗ παρουσιάζονται παρακάτω. Η συγκεκριμένη κατηγορία έχει κατά πολύ μικρότερες αποκλίσεις σε σχέση με τα ΚΚ. Σε κάποιες Πράξεις η διαφορά είναι μόλις στο 2% , ενώ η μεγαλύτερη διαφορά είναι της τάξης του 18% στην περίπτωση του ΚΗΦΗ Νεάπολης – Συκεών.

Πίνακας 54: Αποκλίσεις μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία μεγέθους ΚΗΦΗ.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενοι Στόχος	Πραγματικοί Ωφελούμενοι	π/υ μοναδιαίο κόστος (€)	Πραγματικό Κόστος (€)	% Πραγματικού επί του Π/υ Κόστους
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Κατερίνης	15,00	15,00	6.141,60	5587,03	91%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νάουσας	15,00	25,00	5.765,42	5005,82	87%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Θεσσαλονίκης	17,00	53,00	4.928,68	4268,59	87%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Βέροιας	20,00	29,00	3.651,19	3589,58	98%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Έδεσσας	25,00	51,00	3.352,62	3069,87	92%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης	39,00	39,00	2.020,83	2053,65	102%
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Παύλου Μελά	50,00	103,00	3.427,64	3359,72	98%
Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νεάπολης Συκεών	85,00	181,00	3.520,13	2892,66	82%

5.3 Παρουσίαση των βασικών παραγόντων που επηρεάζουν την αποδοτική εφαρμογή των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η παρακάτω ενότητα εξετάζει τα είδη δομών στα οποία παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις του μοναδιαίου κόστους από το προγραμματικό και αιτίες των αποκλίσεων αυτών. Πρέπει να σημειωθεί ότι υφίστανται συγκεκριμένοι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα. Οι παράγοντες αυτοί θα πρέπει να συνεκτιμηθούν για μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση του μοναδιαίου κόστους.

Ενδεικτικά αναφέρεται το κατά πολύ μικρότερο μοναδιαίο κόστος υλοποίησης στα ΚΚ σε σχέση με το προϋπολογισμένο. Το γεγονός αυτό δύναται να παρουσιάσει υψηλή αποδοτικότητα η οποία όμως δεν απεικονίζει αντιπροσωπευτικά την ποιοτική εξέλιξη του σχεδιασμού του έργου και συγκεκριμένα τον πολύ αυξημένο αριθμό ωφελούμενων σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό.

Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι με εξαίρεση τα ΚΗΦΗ, όλες οι άλλες δομές παρουσιάζουν αρκετά μεγάλες αποκλίσεις σε σχέση με το μοναδιαίο κόστος του με σημαντικότερη φυσικά αυτή των ΚΚ. Ωστόσο, βάσει των πρωτογενών και δευτερογενών στοιχείων εκτιμήθηκε ότι οι παράγοντες είναι κοινοί και αντιμετωπίζονται συνολικά παρακάτω.

Αυξημένος αριθμός ωφελούμενων

Ο αυξημένος αριθμός ωφελούμενων αποτελεί τον κυριότερο λόγο απόκλισης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης σε σχέση με το σχεδιασμό. Η στελέχωση των δομών παρέμεινε η ίδια με τον σχεδιασμό, αλλά ο αριθμός των ωφελουμένων (ιδιαίτερα στα ΚΚ) ήταν πολλαπλάσιος από αυτόν του σχεδιασμού. Συνεπώς, διατέθηκαν οι ίδιοι πόροι για την εξυπηρέτηση πολύ μεγαλύτερου αριθμού ωφελουμένων. Η απόκλιση του μοναδιαίου κόστους εκτιμάται ότι θα περιοριστεί, τόσο λόγω της παράτασης του χρόνου υλοποίησης των πράξεων, όσο και γιατί ο αριθμός των μοναδικών ωφελούμενων εκτιμάται ότι θα επιπεδωθεί. Πρέπει να σημειωθεί ότι το παραπάνω ζήτημα εμπεριέχει ουσιαστικά επιμέρους παράγοντες που παρουσιάζονται παρακάτω.

Σταθερό κόστος

Ο τρόπος υπολογισμού του κόστους σχετίζεται με μία σειρά κριτηρίων που είναι ανεξάρτητα του αριθμού των ωφελούμενων. Ο αρχικός σχεδιασμός έλαβε υπόψη του το μέγεθος του εξυπηρετούμενου πληθυσμού για την εκτίμηση των πόρων που απαιτούνται για την επιτυχή υλοποίηση του δράσεων. Ωστόσο, ο πληθυσμός ως μέγεθος είναι ανεξάρτητος της οικονομικής κατάστασης του πληθυσμού, από την οποία επίσης εξαρτάται ο αριθμός των δυνητικών ωφελούμενων. Καθώς οι πράξεις σχεδιάστηκαν βάσει σταθερού πρακτικά κόστους, οι αυξημένες ανάγκες των ωφελούμενων δεν ήταν δυνατό να συνεκτιμηθούν για να γίνει αναπροσαρμογή των προϋπολογισμένων πόρων.

Διοικητική και επιδοματική προσέγγιση

Λόγω του αυξημένου αριθμού ωφελούμενων, οι υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτούς αφορούν σε μεγάλο βαθμό στην υποστήριξή τους για τη διεκπεραίωση των απαραίτητων διαδικασιών για τη λήψη διαφόρων επιδομάτων... Όπως αναφέρθηκε χαρακτηριστικά σε μία από τις ΟΕΣ των ΚΚ, οι «ειδικότητες έχουν εγκλωβιστεί». Η αντιμετώπιση αυτή αυξάνει τη μετρήσιμη οικονομική αποδοτικότητα (μοναδιαίο κόστος), αλλά μειώνει στην πραγματικότητα την επίδραση των παρεχόμενων υπηρεσιών και του προγράμματος, καθώς μετατρέπει πρακτικά τα ΚΚ σε μία διοικητική υπηρεσία του Δήμου και όχι με κοινωνική δομή.

Προηγούμενη εμπειρία

Είναι σαφές από την περίπτωση των ΚΗΦΗ ότι η προηγούμενη διοικητική εμπειρία διαχείρισης παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ορθή εκτίμηση των αναγκών και αντίστοιχα του μοναδιαίου κόστους. Ο σχετικά νέος χαρακτήρας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων οδήγησε σε σημαντικές υποεκτιμήσεις του μοναδιαίου κόστους.

5.4 Συνθετική παρουσίαση των ευρημάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής

Το βασικό αξιολογικό ερώτημα για αυτήν την ενότητα είναι η αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων ως προς:

- Το κόστος των παρεμβάσεων
- Τις αποκλίσεις από το κόστος σχεδιασμού και τους λόγους που αυτοί παρατηρούνται

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα σημαντικότερα συμπεράσματα σχετικά με τις παραπάνω θεματικές ανά Κατηγορία Δομής.

5.4.1 Δομές Αστέγων

Η αποδοτικότητα της πορείας υλοποίησης για την αξιολογούμενη παρέμβαση που αφορά τις Δομές Αστέγων είναι ικανοποιητική ως προς το επίπεδο κόστους ανά ωφελούμενο, υπό την έννοια ότι το πραγματικό κόστος είναι σαφώς μικρότερο από το κόστος σχεδιασμού.

Τα στοιχεία που αφορούν στον αριθμό των ωφελούμενων και παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο είναι επίσης ικανοποιητικά, και από πλευράς ποσοτικών μεγεθών δεν προκύπτει κάποια ανησυχία. Ωστόσο, η επίτευξη του στόχου με σαφώς μικρότερο κόστος από το προβλεπόμενο θέτει τον προβληματισμό σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που έχουν την δυνατότητα να προσφέρουν οι εργαζόμενοι.

5.4.2 ΚΔΗΦ

Η αξιολόγηση της αποδοτικότητας δεν έχει εφαρμογή στις δομές ΚΔΗΦ λόγω της μεθόδου υπολογισμού του κόστους και των δαπανών, καθώς βάσει του απλοποιημένου κόστους, τόσο ο σχεδιασμός, όσο και η υλοποίηση, αντιστοιχούν σε 800 ευρώ ανά ωφελούμενο ανά μήνα.

5.4.3 Κέντρα Κοινότητας

Η αποδοτικότητα της υλοποίησης των πράξεων που αφορούν τα ΚΚ θέτει σημαντικούς προβληματισμούς καθώς εμφανίζεται να είναι ιδιαίτερα υψηλή. Το μοναδιαίο κόστος που αντιστοιχεί στην υλοποίηση των πράξεων είναι κατά πολύ μικρότερο από το κόστος σχεδιασμού, ενώ παράλληλα οι δείκτες εκρών σε όλες τις περιπτώσεις υπερκαλύψαν τους στόχους.

Βασικός λόγος για την εν λόγω απόκλιση, είναι η ανάληψη από τα ΚΚ πολλών αρμοδιοτήτων οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί στον αρχικό σχεδιασμό. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα ΚΚ να απευθύνονται πλέον σε μία μεγαλύτερη δεξαμενή εν δυνάμει ωφελούμενων.

5.4.4 Δομές Βασικών Αγαθών

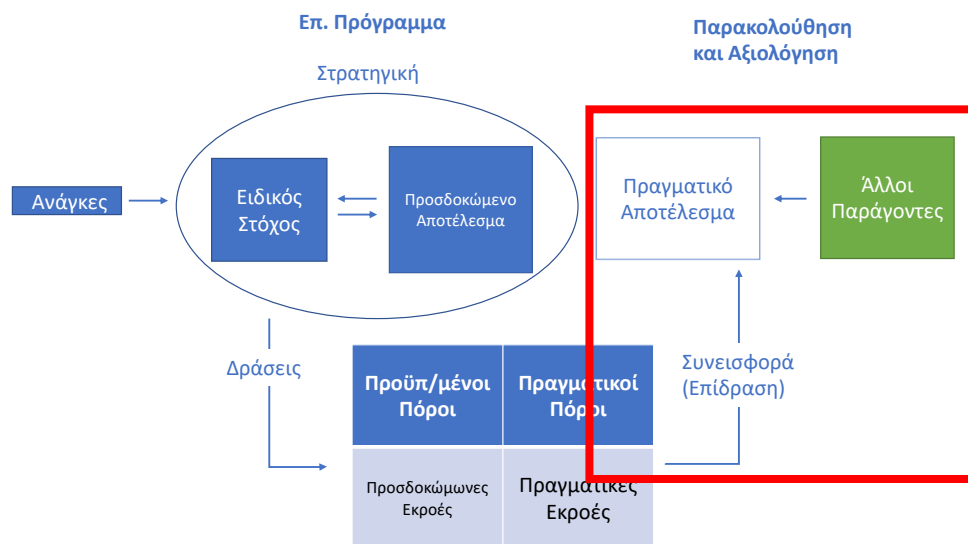
Η αποδοτικότητα των πράξεων που αφορούν ΔΠΒΑ είναι ικανοποιητική ως προς το πραγματικό κόστος σε σχέση με το κόστος σχεδιασμού. Το μοναδιαίο κόστος είναι σχεδόν το 50% του κόστους σχεδιασμού, γεγονός που οφείλεται και σε αυτή την περίπτωση στον πολύ μεγάλο αριθμό ωφελουμένων.

5.4.5 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Η υλοποίηση των πράξεων που αφορούν τα ΚΗΦΗ είναι η περισσότερο ικανοποιητική σε σχέση με όλες τις άλλες Κατηγορίες Δομών, σε ό,τι αφορά στην απόκλιση από τον αρχικό σχεδιασμό. Τα ΚΗΦΗ είναι η μόνη κατηγορία δομής όπου η απόκλιση μεταξύ του κόστους σχεδιασμού και του πραγματικού κόστους είναι μικρότερη του 10%. Η περιορισμένη απόκλιση σχετίζεται με το ότι ο αριθμός των ωφελούμενων προσεγγίζει στην αρχική πρόβλεψη δίχως σημαντική μεταβολή με την πάροδο του χρόνου.

6 Αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή εξετάζει την προστιθέμενη αξία των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και καλείται να αξιολογήσει τη συνεισφορά τους στο πραγματικό αποτέλεσμα, συνεκτιμώντας και την επίδραση άλλων παραγόντων. Η εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας προϋποθέτει την ικανότητα διαχωρισμού της επίδρασης των άλλων παραγόντων από την επίδραση των εκροών των δράσεων του προγράμματος και η έμφασή της παρουσιάζεται στο παρακάτω Γράφημα.

Σε αντίθεση με την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας δεν χαρακτηρίζεται από σαφήνεια υπό την έννοια ότι δεν αφορά σαφώς μετρήσιμα μεγέθη. Ιδανικά, το σύστημα παρακολούθησης θα επέτρεπε την αξιολόγηση είτε με μεθόδους αξιολόγησης με αντιπαράδειγμα, είτε με μεθόδους οι οποίες θα βασιζόνταν στη λογική παρέμβασης. Ωστόσο, λόγω της γενικότερης αδυναμίας διαθέσιμων στοιχείων, αλλά και της ευαισθησίας των στοιχείων που σχετίζονται με τις δράσεις του ΕΚΤ, κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό. Συνεπώς, η αξιολόγηση των δράσεων εξετάζεται με μεθοδολογίες βασισμένες στη θεωρία των δράσεων, δηλαδή εξετάζει κατά πόσο η λογική της παρέμβασης των δράσεων και οι σχετικές υποθέσεις εξακολουθούν να έχουν ισχύ κατά την περίοδο υλοποίησης και κατά συνέπεια αν η υλοποίηση των δράσεων και η εκροές συνέβαλαν στην επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος.

Η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική, η οποία δεν θα είχε επιτευχθεί χωρίς τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ αναλύεται στα παρακάτω επιμέρους ερωτήματα:

- Ποιες αλλαγές / βελτιώσεις επέφεραν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις στις ομάδες στόχο στις οποίες απευθύνονται;
- Πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε η δικτύωση και η συνεργασία των δομών της Περιφέρειας με τα Κέντρα Κοινότητας και την τοπική κοινότητα σε σχέση με ό,τι είχε αρχικά σχεδιαστεί;
- Σε ποιο βαθμό λειτούργησαν οι παραπομπές των ωφελομένων μεταξύ των Δομών και ποια προβλήματα παρουσιάστηκαν;

Για την απάντηση των παραπάνω ερωτημάτων εκτιμήθηκε βάσει του οδηγού αξιολόγησης, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων από τις Δομές υπηρεσιών, όπως αυτή μπορεί να αποτιμηθεί, σε σχέση με την παροχή βελτιωμένων, ή/και διευρυμένων υπηρεσιών (σε σύγκριση με αντίστοιχες δράσεις της προηγούμενης ΠΠ 2007-2013), την αποτελεσματικότερη λειτουργία της δικτύωσης και της συνεργασίας των Δομών σε τοπικό επίπεδο, καθώς και την αύξηση της ικανοποίησης των ωφελούμενων από τη λειτουργία των Δομών.

Συνεπώς για την απάντηση του αξιολογικού ερωτήματος και των υποερωτημάτων αξιοποιούνται τα στοιχεία από τις πρωτογενείς και δευτερογενείς έρευνες και ιδιαίτερα τα στοιχεία σχετικά με τους δείκτες αποτελέσματος και τα στοιχεία από την Έκθεση Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής.

6.1 Εκτίμηση των αλλαγών που επέφεραν οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις στις ομάδες στόχο στις οποίες απευθύνονται.

Βάσει όλων των σχετικών διαθέσιμων στοιχείων, οι αξιολογούμενες δράσεις συνέβαλαν σημαντικά στην παροχή υπηρεσιών προς τις ομάδες στόχο στις οποίες απευθύνονται. Πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεραιοποίηση της αντιμετώπισης των άμεσων αναγκών των ομάδων αυτών αξιολογείται συνολικά ως θετική από το σύνολο των ομάδων που συμμετείχαν στην έρευνα.

Η θετική συμβολή των **ΚΔΗΦ** και των **ΚΗΦΗ** έχει αποδειχθεί πολλαπλά για μακρά χρονική περίοδο. Η σημασία των συγκεκριμένων πράξεων και η χρηματοδότησή τους από το ΕΚΤ καλύπτει μία σημαντική ανάγκη ατόμων που είναι ευάλωτα. Οι δομές αυτές παρότι έχουν σχετικά μικρή ανάδραση αποτελούν δείκτη για την ποιότητα των κοινωνικών υπηρεσιών και της συνοχής που διαθέτει μία κοινωνία. Συγκεκριμένα, τα ΚΔΗΦ και τα ΚΗΦΗ συμβάλλουν περιορισμένα στην επανένταξη των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας, δηλαδή στον κεντρικό στόχο του ΕΚΤ. Αυτό συμβαίνει είτε γιατί είναι εντελώς εκτός του αντικείμενου της λειτουργίας τους (ΚΗΦΗ), είτε γιατί ο τρόπος υλοποίησής τους δεν θέτει την επανένταξη στην αγορά εργασίας ως κεντρικό στόχο για τους ωφελούμενους (ΚΔΗΦ). Ωστόσο, οι υπηρεσίες που προσφέρουν συμβάλλουν στο μέγιστο βαθμό στη βελτίωση των συνθηκών των ομάδων αυτών, καθώς καλύπτει βασικές και καιρίες ανάγκες του πληθυσμού αυτού. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται και στις απαντήσεις των ερωτηματολογίων των ωφελούμενων που χαρακτηρίζονται γενικότερα από θετικές αξιολογήσεις των υπηρεσιών τις οποίες προσφέρουν (ενότητα 6.1).

Οι **ΔΑ** συμβάλλουν εξαιρετικά σημαντικά στη βελτίωση των συνθηκών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας. Παρότι δεν υπάρχουν αξιολογήσεις από τους ωφελούμενους προκύπτει με ασφάλεια ότι οι υπηρεσίες συμβάλλουν σημαντικά καθώς αποτελούν τη μοναδική σχετική δομή στην ΠΚΜ, ενώ επίσης οι προσφερόμενες υπηρεσίες έχουν μεγάλη ζήτηση. Οι ΔΑ αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής με τα στεγαστικά προγράμματα για τους ωφελούμενους και συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην ενεργοποίησή τους, τόσο στο πλαίσιο κοινωφελούς εργασίας όσο και με άλλους τρόπους.

Τα **ΚΚ** επιτελούν σημαντικό και κεντρικό ρόλο στο συνολικό δίκτυο των δομών και των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η επιλογή για δημιουργία ΚΚ σε όλους τους δήμους κρίνεται καιρία και εξαιρετικά θετική. Γενικότερα, τα ΚΚ με την έμφαση στην παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με τη λήψη επιδομάτων συνέβαλαν και συμβάλλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση άμεσων αναγκών των ωφελούμενων που ο πληθυσμός τους αυξήθηκε σημαντικά λόγω της οικονομικής κρίσης και παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα στη συνέχεια και λόγω της υγειονομικής κρίσης. Τα ΚΚ αποτελούν σημείο αναφοράς για τους πολίτες σχετικά με την κοινωνική

πολιτική. Η εξυπηρέτηση των πολιτών από ένα κεντρικό σημείο για πληθώρα αιτημάτων τους, η δικτύωση και η παραπομπή αξιολογούνται βάσει όλων των πηγών δεδομένων πολύ θετικά. Συγκεκριμένα, και τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων συνάδουν με τα παραπάνω και γενικότερα πρέπει να αναφερθεί ότι ο βαθμός ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του ΚΚ είναι σχετικά υψηλός. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι ο δείκτης αποτελέσματος σχετικά με τα ΚΚ (κριτήριο των διευρυμένων υπηρεσιών) παρουσιάζει τιμή χαμηλότερη από τον στόχο για το 2023. Παρότι, κάτι τέτοιο οδηγεί πρωτογενώς στο συμπέρασμα ότι η παρέμβαση δεν ήταν αρκετά ικανοποιητική, η συνολικότερη εικόνα της αξιολόγησης είναι αντίθετη. Οι ωφελούμενοι, οι συντονιστές, τα στελέχη της ΕΥΔ και του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης συμφωνούν συνολικά ότι η παρέμβαση συνέβαλε σημαντικά στην αντιμετώπιση αναγκών και είχε σημαντικές ωφέλειες για τις σχετικές ομάδες-στόχο. Το γεγονός αυτό αντικατροπτρίζεται άμεσα και ποσοτικά στον αριθμό των ωφελουμένων που εξυπηρετήθηκαν, αλλά και στον αριθμό αυτών που βελτίωσαν την οικονομική τους κατάσταση μέσω επιδοματικής στήριξης. Η γενικότερη συμβολή των ΚΚ μπορεί να επεκταθεί και να μεγεθυνθεί με την περαιτέρω στήριξή τους, ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν πιο αποτελεσματικά υπηρεσίες εργασιακής επανένταξης και ενεργοποίησης.

Οι **ΔΠΒΑ** επίσης αξιολογούνται θετικά ως προς τη βελτίωση των συνθηκών των ομάδων στόχου. Όπως και τα ΚΚ συμβάλλουν σημαντικά στην κάλυψη άμεσων αναγκών του ωφελούμενου πληθυσμού. Η λειτουργία των ΔΠΒΑ χαρακτηρίζεται περισσότερο ικανοποιητική στο βαθμό της διοικητικής διεκπεραίωσης των αιτημάτων και λιγότερο ικανοποιητική ως προς την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, παρότι οι ΔΠΒΑ αξιολογήθηκαν σε κάποιες από τις υπηρεσίες που προσφέρουν σχετικά χαμηλά, η ευρύτερη παρέμβασή τους και η υλική στήριξη που προσφέρουν είναι άμεση. Συνεπώς, η συνολική τους επίδραση αξιολογείται ως θετική.

6.2 Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ των Δομών

Η αξιολόγηση της δικτύωσης και συνεργασίας των δομών της περιφέρειας υλοποιήθηκε βάσει των πρωτογενών ερευνών και της Έκθεσης του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της ΠΚΜ.

Η γενικότερη δικτύωση των δομών χαρακτηρίζεται ικανοποιητική και αξιολογείται θετικά ως προς την επίδραση των δράσεων στις ωφελούμενες ομάδες (οικονομική στήριξη, κάλυψη αναγκών σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες). Σχεδόν το σύνολο των αξιολογούμενων πράξεων αναφέρει ικανοποιητική δικτύωση και συνεργασία, ενώ αυτές αποτυπώθηκαν και στην σχετική Έκθεση του Παρατηρητηρίου, αλλά και στις σχετικές ΟΕΣ.

Η δικτύωση μεταξύ των δομών είναι πολλαπλή και πολυεπίπεδη. Σημαντικό κομμάτι προς αυτήν την κατεύθυνση παίζει η θεσμική δικτύωση των δομών με την παραπομπή των ωφελούμενων μεταξύ των διαφορετικών δομών που εξετάζεται και παρακάτω.

Όστόσο εξαιρετικά σημαντική είναι η δικτύωση και η συνεργασία μεταξύ των εργαζόμενων των δομών. Ιδιαίτερα για την περίπτωση των ΚΚ σημαντικό είναι να αναφερθεί η στενή συνεργασία των εργαζομένων και η ανάπτυξη Συλλόγου Εργαζομένων ΚΚ που μεταξύ των άλλων λειτουργεί υποστηρικτικά για τη διευκρίνιση ζητημάτων εργασίας, αλλά και η άτυπη σχετική ομάδα στα κοινωνικά δίκτυα, που αποτελεί σημαντική εναλλακτική πηγή πληροφόρησης. Εκτός των παραπάνω, το μεγαλύτερο μέρος των δομών αναφέρει θετική συνεργασία με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, υπηρεσίες του Δήμου κοκ.

Ωστόσο, συνολικά παρουσιάζεται χαμηλός βαθμός συνεργασίας με γραφεία ανέργων των δήμων (πιθανά λόγω υπολειτουργίας τους), Επιμελητήρια / Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας, Ενώσεις και Ομοσπονδίες εργαζομένων. Η χαμηλή συνεργασία των ΚΚ με τους παραπάνω φορείς πιθανά σχετίζεται και με το χαμηλό επίπεδο ενεργοποίησης των ωφελούμενων, αν και πρέπει να ειπωθεί ότι σημαντικές καλές πρακτικές έχουν υιοθετηθεί από ορισμένα ΚΚ για τη διασύνδεση με τοπικούς εργοδοτικούς φορείς, όπως ημέρες καριέρας και επικοινωνία θέσεων εργασίας.

Αντίστοιχα χαμηλή είναι και η συνεργασία με Συλλογικούς φορείς ΑμεΑ, Ρομά, Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, και Συλλόγους Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας. Συγκεκριμένα στην περίπτωση των Ρομά αναφέρθηκε η ανάγκη για γενικότερη ενεργοποίηση των κοινοτήτων για τα κοινά και συμμετοχή στις διαδικασίες σχεδιασμού παρεμβάσεων.

6.2.1 Αποτελεσματικότητα παραπομπών των ωφελούμενων μεταξύ των Δομών και προβλήματα που παρουσιάστηκαν

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των παραπομπών των ωφελούμενων μεταξύ των Δομών και τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, αξιολογήθηκαν βάσει των πρωτογενών ερευνών. Η αποτελεσματικότητα των παραπομπών γενικότερα κρίνεται μάλλον προβληματική.

Βάσει των ερωτηματολογίων των ωφελούμενων, το σύστημα των παραπομπών δεν είναι ικανοποιητικό. Η ικανοποίηση είναι χαμηλή, με εξαίρεση τις ΔΠΒΑ. Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι και οι συντονιστές αναφέρουν σχετικά χαμηλό ποσοστό αιτημάτων παραπομπών, παρότι αξιολογούν θετικά το επίπεδο των συνεργασιών με άλλες δομές και φορείς.

Από την πλευρά των εργαζομένων στα ΚΚ, τα προβλήματα που σχετίζονται με τις παραπομπές αφορούν σε μεγάλο βαθμό στη προβληματική λειτουργία του γεωπληροφοριακού συστήματος που δεν επιτρέπει την παρακολούθηση των ωφελούμενων συνολικά.

Επίσης, αναφέρθηκε ότι τα κοινά εκπαιδευτικά σεμινάρια των συντονιστών δημιουργούν προσωπικούς δεσμούς, οι οποίοι έχουν θετική επίδραση στη διαχείριση των παραπομπών. Οι προσωπικές γνωριμίες και δεσμοί που δημιουργούνται διευκολύνουν συνολικά τις διαδικασίες και τη διαχείριση των παραπομπών.

Η κακή συνεργασία και η ασάφεια μεταξύ των αρμοδιοτήτων επίσης αναφέρθηκε ως πρόβλημα σχετικά με τις παραπομπές, ιδιαίτερα σχετικά με υπηρεσίες που αφορούν τον e-ΕΦΚΑ και τον ΟΑΕΔ στην περίοδο της πανδημίας.

Τέλος ένα γενικότερο πρόβλημα που όμως βρίσκει εφαρμογή και στο ζήτημα των παραπομπών είναι το κενό που άφησε η ψηφιοποίηση υπηρεσιών, ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες που είτε δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, είτε είναι ψηφιακά αδύναμοι σε τέτοιο βαθμό που δεν είναι σε θέση να εξυπηρετηθούν από αυτές τις υπηρεσίες.

6.3 Συνολική αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική.

Η συνολική αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων στην υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική βασίζεται στο σύνολο των πρωτογενών και δευτερογενών στοιχείων που εξετάστηκαν και συνολικά κρίνεται ιδιαίτερα θετική. Η αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας συνεκτιμά τους εξωτερικούς παράγοντες με στόχο τον διαχωρισμό

της επίδρασης των παραγόντων αυτών στη βελτίωση των συνθηκών των ωφελούμενων ομάδων.

Παρότι η συνέργεια και η συνοχή των αξιολογούμενων πράξεων με την ΕΣΚΕ χαρακτηρίζεται χαμηλή (όπως παρουσιάζεται και στη σχετική ενότητα), η επίδραση των αξιολογούμενων πράξεων αξιολογείται ως ιδιαίτερα θετική.

Αν ληφθούν υπόψη μόνο οι εν δυνάμει συνέργειες με την ΕΣΚΕ, τότε η θετική αξιολόγηση της επίδρασης των αξιολογούμενων πράξεων δεν δικαιολογείται. Ωστόσο, η θετική αξιολόγηση γίνεται κατανοητή αν κάποιος αξιολογήσει συνολικά την εθνική πολιτική και συνεκτιμήσει τις μεταβολές στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στην χώρα και την ΠΚΜ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αξιολογούμενες παρεμβάσεις μπορούν να διαχωριστούν ως προς την προστιθέμενη αξία και τις λειτουργίες που προσφέρουν μεταξύ των ΔΑ, ΚΚ και ΔΠΒΑ και τα ΚΔΗΦ και ΚΗΦΗ. Ο λόγος για το παραπάνω είναι ότι οι πρώτες εξυπηρετούν εν δυνάμει το σύνολο του πληθυσμού που μπορεί να έχει ανάγκη τέτοιου είδους στήριξη – παρότι περιλαμβάνουν και ειδικές ομάδες (μετανάστες, πρόσφυγες, Ρομά), ενώ οι δεύτερες επικεντρώνονται εκ προοιμίου σε ειδικές ομάδες (ΑμεΑ, Ηλικιωμένοι). Επίσης, οι δεύτερες αποτελούν δράσεις με διαχρονικότητα, αν και εκτός του συγκεκριμένου πλαισίου, ενώ οι πρώτες αποτελούν σχετικά νέες δράσεις.

Είναι σαφές από τα μακροοικονομικά στοιχεία στην χώρα γενικότερα, αλλά και την ΠΚΜ ειδικότερα, ότι οι οικονομικές συνθήκες είναι ιδιαίτερα αρνητικές στη χώρα με τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στις κοινωνικές συνθήκες. Τόσο η χώρα, όσο και η ΠΚΜ παρουσιάζουν ιδιαίτερα υψηλή ανεργία, ενώ ένα μεγάλο μέρος του εν δυνάμει ενεργού πληθυσμού είναι αποκλεισμένο από την αγορά εργασίας λόγω χαμηλής προσφοράς θέσεων εργασίας.

Η κατάσταση επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο την διάρκεια της πανδημίας, παρά την φαινομενική συγκράτηση της ανεργίας που κυρίως προέρχεται από την αλλαγή στην μεθοδολογία υπολογισμού και όχι στη μεταβολή των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών. Όλα τα παραπάνω έχουν οδηγήσει σε μία αύξηση του πληθυσμού που απειλείται με ακραία φτώχεια ή βρίσκεται εντός αυτών των ορίων.

Οι περισσότερες από τις αξιολογούμενες παρεμβάσεις έχουν επίδραση ακριβώς σε αυτόν τον πληθυσμό και ιδιαίτερα οι δομές ΔΑ, ΚΚ, και ΔΠΒΑ. Οι δομές δημιουργούν ένα πλέγμα προστασίας και κάλυψης των άμεσων και επειγουσών αναγκών του πληθυσμού τόσο μέσω του ΚΕΑ/ΕΕΑ, όσο και μέσω των υπηρεσιών που προσφέρουν οι ΔΠΒΑ και οι ΔΑ. Οι δομές αυτές συνεπικουρούνται επίσης και από τα προγράμματα ΤΕΒΑ, για τα οποία όμως έγινε μεγάλη προσπάθεια ώστε να μην υπάρξει αλληλοεπικάλυψη.

Συμπερασματικά, σε μία περίοδο που χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη αύξηση στις ανάγκες των υπηρεσιών που προσφέρουν οι δομές ΔΑ, ΚΚ και ΔΠΒΑ η προσφορά τους μέσω της χρηματοδότησής τους από το ΕΚΤ ήταν εξαιρετικής σημασίας ώστε να υπάρχει ένα ελάχιστο υποστηρικτικό πλέγμα.

Η περίπτωση των ΚΔΗΦ και των ΚΗΦΗ διαφέρει σχετικά υπό την έννοια ότι οι ευάλωτες ομάδες που εξυπηρετούν αν και επηρεάστηκαν και αυτές έντονα από τις μεταβολές στα μακροοικονομικά μεγέθη, έχουν μία διαρκή και έντονη ανάγκη στήριξης ακόμη και σε συνθήκες οικονομικής άνθησης. Επίσης, λόγω της οριζόντιας ενσωμάτωσης των πολιτικών για τα ΑμεΑ στην ΕΣΚΕ, τα ΚΔΗΦ είναι δομές που συμβάλλουν πιο έντονα στην στοχοθεσία της.

6.4 Συνθετική παρουσίαση αποτελεσμάτων / συμπερασμάτων ανά Κατηγορία Δομής.

Το βασικό αξιολογικό ερώτημα για αυτήν την ενότητα αποτελεί η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα σημαντικότερα συμπεράσματα σχετικά με τις παραπάνω θεματικές ανά Κατηγορία Δομής.

6.4.1 Δομές Αστεγών

Οι **ΔΑ** αποτελούν καίριο συστατικό της πολιτικής κοινωνικής ένταξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Αποτελούν σε συνδυασμό με τα ΚΚ πύλες εισόδου στο πλέγμα κοινωνικής ένταξης, εξυπηρετώντας ευάλωτες ομάδες που βιώνουν αστεγία. Οι δομές αποτελούν κεντρικό σημείο για παραπομπή σε στεγαστικά προγράμματα, ενώ συμβάλλουν σημαντικά στην βελτίωση της καθημερινότητας των ωφελουμένων. Τέλος, οι ΔΑ δημιουργούν το απαραίτητο υπόβαθρο για την επανεργοποίηση των ωφελούμενων και την επανασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας, καθώς η στέγαση αποτελεί πρακτικά αναγκαία προϋπόθεση για την εργασία. Στο τελευταίο συμβάλλει ιδιαίτερα το υπνωτήριο που δημιουργεί μία περίοδο ομαλότητας για τους ωφελούμενους.

6.4.2 ΚΔΗΦ

Τα **ΚΔΗΦ** αποτελούν δομές που συμβάλλουν αποδεδειγμένα στην κοινωνική συνοχή και στην άρση των περιορισμών που αντιμετωπίζουν οι ωφελούμενοι. Η σημασία τους είναι γίνεται εμφανής από το ότι υπάρχει στήριξη της λειτουργίας τους διαχρονικά. Η στήριξή τους μέσω των δράσεων του ΕΚΤ αποτελεί έναν κρίνεται καίριας σημασίας, καθώς οι υπηρεσίες που προσφέρουν μπορεί να μην είναι κεντρικές ως προς τη διασύνδεση, αλλά απαραίτητες για οποιαδήποτε πολιτική ένταξης.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι δομές/δικαιούχοι καλό θα ήταν να αναπροσαρμόσουν τις διαδικασίες στο πλαίσιο του ΕΚΤ, στηρίζοντας, όπου αυτό είναι δυνατό, σε μεγαλύτερο βαθμό την ενεργοποίηση των ωφελούμενων.

6.4.3 Κέντρα Κοινότητας

Τα **ΚΚ** αποτελούν κεντρικό τμήμα της κοινωνικής πολιτικής και παρουσιάζουν μεγάλη επιτυχία ως προς την υλοποίησή τους. Ως νέες δομές φάνηκε ότι καλύπτουν σημαντικές ανάγκες του πληθυσμού, παρέχοντας υπηρεσίες ποιότητας και στην περιφέρεια.

Επιπλέον, η επικέντρωση στο ΚΕΑ/ΕΕΑ και λοιπά επιδόματα ήταν μία σημαντική στρατηγική επιλογή που συνέβαλλε στην ανάδειξη και καταγραφή των γενικότερων αναγκών του πληθυσμού. Η συγκεκριμένη επιλογή προτείνεται να συνεχιστεί και να επεκταθεί ως προς την κάλυψη των ωφελούμενων (ΚΕΜ και παραρτήματα Ρομά και σε άλλες περιοχές όπου απαιτούνται).

Η επίδραση των ΚΚ θα ήταν ακόμη μεγαλύτερη αν οι ανάγκες ήταν πιο περιορισμένες και επέτρεπαν την ουσιαστικότερη λειτουργία των ΚΚ ιδιαίτερα για τις υπηρεσίες του πυλώνα Γ, αλλά γενικότερα αξιολογείται ως μία επιτυχημένη παρέμβαση.

6.4.4 Δομές Βασικών Αγαθών

Οι **ΔΠΒΑ** αποτελούν έναν δεύτερο πυλώνα στήριξης μίας ομάδας ωφελούμενων που είναι σε μεγάλο βαθμό κοινός με τους εξυπηρετούμενους των ΚΚ. Η συνολική τους λειτουργία επίσης αξιολογείται θετικά και προτείνεται να στηριχτούν ως δομές τόσο στην επόμενη ΠΠ, όσο και στο βαθμό που ανάγκες παραμείνουν και στην συνέχεια. Ωστόσο, η ποιότητα της λειτουργίας των ΔΠΒΑ και των παρεχόμενων υπηρεσιών φαίνεται ότι είναι χαμηλότερη των προσδοκιών των ωφελούμενων.

6.4.5 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Τα **ΚΗΦΗ** επίσης αποτελούν δομές που έχουν διαχρονικότητα ως προς την υλοποίησή τους, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη σημασία τους. Συνολικά, όπως και τα ΚΔΗΦ παρότι δεν αποτελούν κεντρικού πυλώνες στην στρατηγική ένταξης είναι απαραίτητα στο πλέγμα των υπηρεσιών προστασίας των ευάλωτων ομάδων.

7 Βασικά συμπεράσματα και προτάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας & αποδοτικότητας αντίστοιχων μελλοντικών παρεμβάσεων

Η παρακάτω ενότητα παρουσιάζει προτάσεις με στόχο την ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων. Η παρουσίαση των προτάσεων πραγματοποιείται από το γενικότερο επίπεδο στο ειδικότερο, χωρίς να ιεραρχεί την εν δυνάμει επίδραση που αυτές θα έχουν στην προστιθέμενη αξία. Οι προτάσεις αυτές προέρχονται τόσο από την Ομάδα Αξιολόγησης όσο και από τους συμμετέχοντες στις ΟΕΣ.

7.1 Προτάσεις σε σχέση με την γενικότερη στόχευση και οργάνωση των αξιολογούμενων παρεμβάσεων και του ΕΚΤ

Συνέχιση της στήριξης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Βάσει όλων των σχετικών στοιχείων που εξετάστηκαν και των πρωτογενών ερευνών είναι σαφές ότι το σύνολο των ομάδων συμφωνεί ότι οι συγκεκριμένες δράσεις θα πρέπει να παρουσιάζουν μία συνέχεια στην υλοποίησή τους. Η ανάγκη για συνέχιση βασίζεται τόσο στις συνεχιζόμενες ανάγκες των πληθυσμών που ωφελούνται όσο και στην σημασία μίας συνέχειας στην κοινωνική πολιτική.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι στο επίπεδο των ΟΕΣ των εργαζομένων επίσης αναφέρθηκε ότι οι προσφερόμενες αυτές υπηρεσίες θα πρέπει να ενταχθούν σε έναν διαχρονικό σχεδιασμό της πολιτικής ένταξης, και στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, στην αποσύνδεσή τους από τη χρηματοδότηση των ΠΕΠ όπως υλοποιούνται με το χαρακτήρα της συγχρηματοδότησης, αλλά με τη μορφή κάποιου σταθερού εθνικού μηχανισμού.

Μεγαλύτερη έμφαση στις υπηρεσίες επανενεργοποίησης

Όπως αναγνωρίζεται από όλες τις πλευρές, οι δράσεις οδήγησαν σε σημαντική βελτίωση των ωφελούμενων ομάδων, αλλά απαιτείται μία συνέπεια στην υλοποίησή τους που θα δημιουργήσει ένα αίσθημα ασφάλειας για την επανενεργοποίηση των ωφελούμενων.

Ωστόσο, όπως έχει αναγνωριστεί από συμμετέχοντες στις ΟΕΣ, η προσέγγιση καλό θα ήταν σε κάποιο βαθμό να μεταβάλει την έμφασή της, βάζοντας πιο κεντρικά το ζήτημα της ενεργοποίησης και απασχόλησης των ωφελούμενων.

Οι έντονες ανάγκες και η υψηλή ανεργία στην Ελλάδα και στην ΠΚΜ θα πρέπει να συνεκτιμηθεί και να διασφαλιστούν δικλίδες για την προστασία των ωφελούμενων π.χ. αποφεύγοντας τη χρονικά περιορισμένη στήριξή τους. Ωστόσο, συγχρόνως, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι υπηρεσίες που παρέχονται να στοχεύουν και στην επανενεργοποίηση των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας.

Διαβούλευση και συμμετοχή των ομάδων ωφελούμενων στον σχεδιασμό

Η διαβούλευση και η συμμετοχή των ομάδων ωφελούμενων στον σχεδιασμό μπορεί να αποτελέσει σημαντικό βήμα τόσο για την ενίσχυση της επίδρασης των δράσεων, όσο και για την ενεργοποίηση των ομάδων αυτών.

7.2 Προτάσεις σχετικά με την Περιφερειακή οργάνωση των Δράσεων

Στήριξη δομών σε όλους τους Δήμους

Η επιλογή της ΠΚΜ να στηρίξει τη δημιουργία ΚΚ σε όλους τους Δήμους όπως επίσης και να δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους Δήμους να υλοποιήσουν δράσεις όλων των δομών ΔΠΒΑ ήταν εξαιρετικά σημαντική. Η προσφορά των υπηρεσιών των ΚΚ σε δήμους της περιφέρειας με υποστελεχωμένη κοινωνική υπηρεσία ήταν πολύ σημαντική για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας. Η επιλογή αυτή προτείνεται να συνεχιστεί ως μέσο εξομάλυνσης των ανισοτήτων στις προσφερόμενες υπηρεσίες μεταξύ αστικών κέντρων και περιφέρειας.

Το παραπάνω σχετίζεται βέβαια και με τη διαχειριστική ικανότητα και θέληση των δήμων να αξιοποιήσουν τους προσφερόμενους πόρους. Στον βαθμό που όμως είναι δυνατό, επιλογές σαν την παραπάνω (ιδιαίτερα για θέματα κοινωνικής συνοχής), εκτιμάται ότι συμβάλουν στην άρση των ανισοτήτων μεταξύ των δήμων, Περιφερειακών Ενοτήτων και εν τέλει και Περιφερειών.

Επέκταση των δομών ΚΕΜ και σε άλλους Δήμους

Η επέκταση των δομών ΚΕΜ και σε άλλους δήμους αξιολογήθηκε ως ένας σημαντικός παράγοντας για τη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων.

Διασυνδεδετικός ρόλος του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης

Το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης μπορεί να παίξει έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη ενίσχυση της δικτύωσης μεταξύ των δομών τόσο του ΕΚΤ, όσο και της κοινωνίας των πολιτών. Ο ρόλος του Παρατηρητηρίου μπορεί να αφορά τόσο την ανάπτυξη θεσμικών εργαλείων διασύνδεσης των εργαζομένων αντικαθιστώντας τα ήδη υπάρχοντα εξωθεσμικά στα κοινωνικά δίκτυα, όσο και τη διοργάνωση ειδικευμένων εκπαιδευτικών εργαστηρίων προς υπαλλήλους δομών των ΕΚΤ.

Παρακολούθηση και επίλυση ζητημάτων υλοποίησης

Επιπλέον των παραπάνω το Παρατηρητήριο μπορεί να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης και επίλυσης των ζητημάτων που προκύπτουν κατά την υλοποίηση μεταξύ των δομών και άλλων υπηρεσιών και πιο συγκεκριμένα των Δήμων.

7.3 Προτάσεις σχετικά με την Επιχειρησιακή βελτίωση των Δράσεων

Ολοκλήρωση και επέκταση του γεωπληροφοριακού συστήματος

Η ολοκλήρωση του γεωπληροφοριακού συστήματος είναι sine qua non για την επιτυχημένη υλοποίηση των δράσεων. Ωστόσο, θα αποτελέσει μόνο έναν βήμα για την ουσιαστική βελτίωση της προστιθέμενης αξίας. Η επέκτασή του και σε άλλες δομές που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, θα συμβάλει σημαντικά στην ορθότερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων, αλλά και την καλύτερη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων.

Επένδυση στους εργαζόμενους των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Εκπαίδευση των εργαζομένων των αξιολογούμενων παρεμβάσεων

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων (ιδιαίτερα σε θέματα επιδομάτων) αναγνωρίστηκε ως σημαντικό βήμα για τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Συστέγαση με άλλες δομές

Η συστέγαση με άλλες δομές αναφέρθηκε ως εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο για την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των δράσεων κοινωνικής ένταξης. Η συστέγαση συμβάλλει τόσο από την πλευρά των εργαζομένων με τη διευκόλυνση των παραπομπών και της παρακολούθηση των ωφελούμενων, όσο και τους ωφελούμενους όπου μπορούν να εξυπηρετηθούν για πολλές από τις ανάγκες τους στο ίδιο σημείο.

Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των ΔΥ

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ΔΥ σχετικά με ζητήματα ευάλωτων ομάδων συμπεριλαμβανομένων ΑμεΑ, Ρομά, Μεταναστών και Προσφύγων κρίνεται απαραίτητη για την ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων πράξεων, αλλά και για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση αιτημάτων και εν γένει υποθέσεων των εν λόγω ομάδων

Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των ΚΚ

Η υλοποίηση των δράσεων των ΚΚ αποτέλεσε πολύ σημαντικό βήμα για την επέκταση της πρόσβασης σε μία σειρά από υπηρεσίες τόσο στους αστικούς, όσο και τους περιφερειακού δήμους. Ωστόσο, κρίνεται σημαντική η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των ΚΚ σε σχέση με άλλες κοινωνικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες του δήμου.

Βιβλιογραφία

- Boshier, Roger. "Psychometric Properties of the Alternative Form of the Education Participation Scale." *Adult Education Quarterly* 41, no. 3 (September 1, 1991): 150–67. <https://doi.org/10.1177/0001848191041003002>.
- Boshier, Roger, and Gail Riddell. "Education Participation Scale Factor Structure for Older Adults." *Adult Education* 28, no. 3 (March 1, 1978): 165–75. <https://doi.org/10.1177/074171367802800303>.
- Bunge, Mario. *Causality and Modern Science*. Routledge, 2017.
- Burke, Johnson R., and Anthony J Onwuegbuzie. "Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come." *Educational Researcher* 33, no. 14 (2004): 14–26. <https://doi.org/10.3102/0013189X033007014>.
- Cassell, Catherine, and Gillian Symon. "Essential Guide to Qualitative Methods in Organizational Research." *Athenaeum Studi Periodici Di Letteratura E Storia Dell Antichita*, 2004, 388. <https://doi.org/Book>.
- Collis, J, R Hussey, D Crowther, G Lancaster, M Saunders, P Lewis, A Thornhill, A Bryman, E Bell, and J Gill. "Business Research Methods." *Chongqing, China: University Press*.
- Cosier, RA and Harvey, M.(1998), *The Hidden Strengths in Family Business: Functional Conflict*, *Family Business Review* 11, no. 1 (2003): 75–79.
- Creswell, J. W., V. L. Plano Clark, M. L. Gutmann, and W. E. Hanson. *Advanced Mixed Methods Research Designs. Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*. Edited by John W. Creswell. London and New York: Sage Publications, 2003.
- Creswell, John W. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage publications, 2013.
- Doyle, Louise, Anne-Marie Brady, and Gobnait Byrne. "An Overview of Mixed Methods Research." *Journal of Research in Nursing* 14, no. 2 (2009): 175–85.
- Golafshani, Nahid. "Understanding Reliability and Validity in Qualitative Research." *The Qualitative Report* 8, no. 4 (2003): 597–606.
- Hammarberg, K, M Kirkman, and S De Lacey. "Qualitative Research Methods: When to Use Them and How to Judge Them." *Human Reproduction* 31, no. 3 (2016): 498–501.
- Jankowicz, A Devi. *Business Research Projects*. Cengage Learning EMEA, 2005.
- Onwuegbuzie, Anthony J, R Burke Johnson, and Kathleen M T Collins. "Call for Mixed Analysis: A Philosophical Framework for Combining Qualitative and Quantitative Approaches." *International Journal of Multiple Research Approaches* 3, no. 2 (2009): 114–39.
- Packer, Martin J. *The Science of Qualitative Research*. Cambridge University Press, 2017.
- Ragin, Charles C. *The Comparative Method. Moving Beyond Qualitative and Quantitative Strategies*. Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press, 1987.
- Singh, Yogesh Kumar. *Fundamental of Research Methodology and Statistics*. New Age International, 2006.
- Vaus, David De, and David de Vaus. *Surveys in Social Research*. Routledge, 2013.

Wilding, Sarah, Mark Conner, Tracy Sandberg, Andrew Prestwich, Rebecca Lawton, Chantelle Wood, Eleanor Miles, Gaston Godin, and Paschal Sheeran. "The Question-Behaviour Effect: A Theoretical and Methodological Review and Meta-Analysis." *European Review of Social Psychology* 27, no. 1 (2016): 196–230.

8 Παράρτημα

8.1 Αναλυτικοί Πίνακες στοιχείων που αξιοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των παρεμβάσεων

8.1.1 Εθνικές Στρατηγικές

8.1.1.1 Μήτρα Συνάφειας ΕΣΚΕ

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv					
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>					
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3			
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ			
1. Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας	Π1, Π2	1.1: Πρόσβαση σε Βασικά Αγαθά	1.1.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης	2	3	2	3		67%	56%	45%
			1.1.2. Πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη	2	3	2	3	3	87%		
			1.1.3. Αντιμετώπιση κρίσεων	3	3	3	3	2	93%		
			1.1.4. Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη	3	1	2	1		47%		
			1.1.5. Πρόσβαση σε ενέργεια	1	1	2	1		33%		
			1.1.6. Πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα	1	1	2	1		33%		
			1.1.7. Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη	2	1	2	1		40%		
			1.1.8. Πρόσβαση σε δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής	1	3	2	1		47%		
			1.2.1. Πιλοτική εφαρμογή ενός					3			

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)	
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
		1.2: Πρόσβαση σε Επαρκείς Πόρους	Γενικού Προγράμματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος									
			1.2.2. Θεσμοθέτηση ενός Γενικού Συστήματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος			3				20%		
			1.2.3. Επιδοματική κάλυψη αναγκών οικιακής θέρμανσης			2				13%		
2. Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών	Π1, Π2	2.1: Πρόσβαση σε Οικονομικούς Πόρους	2.1.1. Πρόσβαση στο επίδομα απροστάτευτων παιδιών			2				13%	13%	18%
			2.1.2. Πρόσβαση στο ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων			2				13%		
			2.1.3. Πρόσβαση στο επίδομα στήριξης Τρίτεκνων και Πολύτεκνων			2				13%		
		2.2: Πρόσβαση σε Οικονομικά	2.2.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής			2				13%	21%	

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)	
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
		Προσιτές και Ποιοτικές Υπηρεσίες	2.2.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας και αναψυχής		2	3				33%		
			2.2.3. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας		3	2				33%		
			2.2.4. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας		3	1				27%		
			2.2.5. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης		3					20%		
			2.2.6. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας		1					7%		
			2.2.7. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες Νομικής Συνδρομής			2				13%		
		2.3: Πρόσβαση στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση	2.3.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης		1	2				20%		

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)		
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv							
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>							
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3					
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ					
			2.3.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης		2	2				27%			
			2.3.3. Ειδική αγωγή των παιδιών με αναπηρία		3	1				27%			
			2.3.4. Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών Ρομά			1				7%			
			2.3.5. Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής			1				7%			
3. Προώθηση της Ένταξης	Π1, Π2, Π3	3.1: Ενίσχυση εισοδηματικών πόρων των ανέργων	3.1.1. Πρόσβαση στο Επίδομα Μακροχρονίως Ανέργων			2				13%	13%	36%	
			3.1.2. Πρόσβαση σε ειδικά επίδοματα για ευάλωτες ομάδες ανέργων χαμηλού εισοδήματος			2				13%			
		3.2: Πρόσβαση των ανέργων σε υπηρεσίες ενεργοποίησης	3.2.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης	1	3	2					40%	31%	
			3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε	1	1	2					27%		

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)	
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
			προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης									
			3.2.3. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας	1	1	2				27%		
		3.3: Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες	3.3.1. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας	3	3	2		3		73%	46%	
			3.3.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας	1	2	2		3		53%		
			3.3.3. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας	2	3	1		3		60%		
			3.3.4. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης	3	3	1		2		60%		
			3.3.5. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας		1	1				13%		
			3.3.6. Πρόσβαση σε υπηρεσίες			2				13%		

				ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					Cs (Μέτρο)	Cs (Πτρ/ητα)	Cs (Αξονας)
				ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv					
				<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>					
				Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3			
Αξονας	Πυλώνας	Προτεραιότητα	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ			
			υποστήριξης της φερεγγυότητας των φτωχών νοικοκυριών								
S(Δάση)				27	51	67	14	16			
Cs (Δράση)				24%	46%	60%	13%	14%			
Cs (ΕΠ)				24%	46%	29%					

8.1.1.2 Μήτρα Συνάφειας με την Εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά

Αξονας Προτεραιότητας		Μέτρο		ΕΠ: 9iv	Cs
				<u>ΕΣ: 9iv1</u>	
				Δράση: 9iv1	
				ΚΚ	
1. Στέγαση και Βασικές Υποδομές	1.1. Τεχνικές Μελέτες				0%
	1.2 Βελτίωση υποδομών και συνθηκών διαβίωσης				
2. Προώθηση στην Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση	2.1. Μείωση της ανεργίας των ΡΟΜΑ μέσω της ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της μισθωτής εργασίας		2		50%
	2.2 Χωρικά Στοχευμένες Δράσεις		1		
3. Εκπαίδευση	3.1 Διερεύνηση αναγκών και υλοποίηση βελτιώσεων των σχολικών υποδομών				54%
	3.2 Ενίσχυση και στήριξη της φοίτησης των παιδιών Ρομά στην Προσχολική Εκπαίδευση		2		

		ΕΠ: 9iv	Cs
		<u>ΕΣ: 9iv1</u>	
		Δράση: 9iv1	
Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	ΚΚ	
	3.3 Συστημική παρέμβαση για την παρακολούθηση της εγγραφής και φοίτησης παιδιών ρομά στις υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης	2	
	3.4 Εκπαιδευτική στήριξη των μαθητών Ρομά και δράσεις κοινωνικής ένταξης	2	
	3.5 Δράσεις Στήριξης για τους Εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων υποχρεωτικής εκπαίδευσης	2	
	3.6 Ενίσχυση της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ενηλίκων και Ειδική μέριμνα για τα παιδιά ηλικίας 12 – 17 που εμφανίζουν ποσοστά διαρροής	2	
	3.7 Παροχή κινήτρων για Ένταξη και Επιτυχημένη Φοίτηση στη β' θμια και γ' θμια Εκπαίδευση	2	
	3.8 Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση τοπικών κοινοτήτων σε θέματα Ρομά	1	
4. Υγεία – Κοινωνική Φροντίδα	4.1 Πρόσβαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας ιδιαίτερα σε παιδιά και γυναίκες και Προγράμματα Αγωγής Υγείας και έρευνας πεδίου επιδημιολογικών δεδομένων	2	78%
	4.2 Κέντρα Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού και στήριξης οικογένειας και παιδιού	2	
	4.3 Ανάπτυξη δράσεων για την ενδυνάμωση των γυναικών Ρομά	3	
	S	22	
	Cs	51%	

8.1.1.3 Μήτρα Συνάφειας με την Εθνική στρατηγική για την Ένταξη πολιτών τρίτων χωρών

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>			
			Δράση: 9iv1			
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ			
0. Προαπαιτούμενες διαδικασίες για την προστασία και την ένταξη των αιτούντων και των αιτουσών διεθνούς προστασίας	1.1: Αναβάθμιση και υποστήριξη της λειτουργίας Ανοιχτών Δομών Φιλοξενίας και Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.)	1.1.1 Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος και παροχή κατάλληλου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την καταγραφή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων των διαμενόντων		0%	0%	10%
		1.1.2 Στελεχιακή ενίσχυση διοικητικών και λειτουργικών υπηρεσιών των Ανοιχτών Δομών Φιλοξενίας και των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης		0%		
		1.1.3 Ενίσχυση υποδομών και βασικών υπηρεσιών για την ασφαλή και υγιεινή διαβίωση αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας		0%		
	1.2: Αναβάθμιση και ενίσχυση υπηρεσιών εξέτασης ασύλου	1.2.1 Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Υπηρεσίας Ασύλου		0%	0%	22%
		1.2.2 Προγράμματα νομικής συνδρομής σε αιτούντες και αιτούσες διεθνούς προστασία		0%		
		1.2.3. Επιδοματική κάλυψη αναγκών οικιακής θέρμανσης	2	67%		
	1.3: Αναβάθμιση δομών καθώς και επέκταση υπηρεσιών που παρέχονται σε ασυνόδετους ανήλικους	1.3.1 Αναβάθμιση και ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων για δημιουργία νέων δομών φιλοξενίας ασυνόδετων ανηλίκων		0%	0%	13%
		1.3.2 Επιχορήγηση φορέων για τη λειτουργία υφιστάμενων δομών φιλοξενίας ασυνόδετων ανηλίκων		0%		
		1.3.3 Πρόγραμμα υποστηριζόμενης στέγασης και διαβίωσης σε προστατευόμενα διαμερίσματα		0%		
		1.3.4 Πρόγραμμα για την επιτροπεία και σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις		0%		
		1.3.5 Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και αποκατάστασης ασυνόδετων ανηλίκων	2	67%		
	1.4: Ενίσχυση των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.4.1 Ενίσχυση των υπηρεσιών διερμηνείας και διαπολιτισμικής μεσολάβησης για αιτούντες και αιτούσες		0%	0%	

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>			
			Δράση: 9iv1			
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ			
	στις υφιστάμενες δομές φιλοξενίας	διεθνούς προστασίας (ενήλικους και ασυνόδευτους ανήλικους)				
		1.4.2 Ενίσχυση των υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης		0%		
		1.4.3. Ενίσχυση των υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και αποκατάστασης ενηλίκων		0%		
1. Συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση για την προώθηση της ένταξης σε τοπικό επίπεδο	1.1 : Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ κεντρικής δημόσιας διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης	1.1.1 Κατάρτιση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη από τους δήμους και δημιουργία του Δικτύου Δήμων για την Ένταξη	2	67%	67%	48%
	1.2: Δημιουργία πλαισίου κινητοποίησης και διασφάλισης της συμμετοχής των φορέων της Αυτοδιοίκησης στην ένταξη	1.2.1 Δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού κατανομής του μεταναστευτικού πληθυσμού	2	67%	33%	
		1.2.2 Δημιουργία εθνικού χρηματοδοτικού προγράμματος για την ένταξη	1	33%		
		1.2.3 Δημιουργία κεντρικού μηχανισμού καταγραφής και παρακολούθησης της κατανομής αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην ελληνική περιφέρεια		0%		
	1.3: Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών υποδοχής σε αιτούντες και αιτούσες διεθνούς προστασίας	1.3.1 Προώθηση και γεωγραφική επέκταση σε περισσότερους δήμους του προγράμματος στέγασης σε διαμερίσματα αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας και παροχή οικονομικού βοηθήματος	1	33%	33%	
		1.3.2 Ενίσχυση της διαδικασίας ταυτοποίησης και πρόσβασης των αιτούντων και αιτουσών διεθνούς προστασίας σε πόρους και υλικές συνθήκες υποδοχής με ενοποιημένο τρόπο μέσω βάσης δεδομένων και μέσω ηλεκτρονικής κάρτας	1	33%		

Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ	ΕΠ: 9iv	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)		
				ΕΣ: 9iv1				
				Δράση: 9iv1				
				Cs (Δράση)				
	1.4: Υποδοχή και Ένταξη σε Τοπικό Επίπεδο	1.4.1 Πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ένταξης δικαιούχων διεθνούς προστασίας	1	33%	42%			
		1.4.2 Γεωγραφική επέκταση του προγράμματος ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ένταξης σε όλη την επικράτεια	1	33%				
		1.4.3 Υπαγωγή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης	1	33%				
		1.4.4 Υπαγωγή δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε πρόγραμμα παροχής οικονομικού βοηθήματος	2	67%				
	1.5: Παροχή στέγασης σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες	1.5.1 Εξασφάλιση στέγασης μεταναστών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και δικαιούχων διεθνούς προστασίας μέσω προγράμματος κοινωνικής κατοικίας	1	33%	33%			
		1.5.2 Υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος στέγασης δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε αραιοκατοικημένους αγροτικούς οικισμούς	1	33%				
	1.6: Υποστήριξη και επέκταση της λειτουργίας Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)	1.6.1 Γεωγραφική επέκταση των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών	3	100%	100%			
		1.6.2 Δημιουργία συντονιστικού δικτύου λειτουργίας των Κ.Ε.Μ.	3	100%				
	2. Πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες	2.1: Ενημέρωση και πληροφόρηση για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των νεοεισερχομένων μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε αγαθά και υπηρεσίες	2.1.1 Αναβάθμιση της ηλεκτρονικής πύλης του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής με πληροφορίες από συναρμόδια Υπουργεία στους τομείς της ένταξης για την άμεση και έγκυρη ενημέρωση μεταναστών/μεταναστριών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας		0%		0%	24%
			2.1.2 Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, μέσω της οποίας οι νεοεισερχόμενοι μετανάστες, μετανάστριες και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα δύνανται να ενημερωθούν για θέματα ενδιαφέροντος τους		0%			

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>			
			Δράση: 9iv1			
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ			
	2.2: Αναβάθμιση και ενίσχυση της λειτουργίας των υπηρεσιών μετανάστευσης του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής	2.2.1 Σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ρυθμίσεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (Ν.4251/2014) και εντοπισμός των σημείων που έχουν προκαλέσει δυσλειτουργίες		0%	6%	
		2.2.2 Επεξεργασία και εισήγηση τροποποιήσεων στην κατεύθυνση της απλούστευσης των διαδικασιών και της βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες τρίτων χωρών		0%		
		2.2.3 Κατάρτιση οδηγού για την παρουσίαση των τροποποιήσεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων και εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τις νομοθετικές εξελίξεις		0%		
		2.2.4 Μελέτη, κατηγοριοποίηση και καταγραφή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών τρίτων χωρών ανά τομέα κυβερνητικής πολιτικής και ανά κατηγορία άδειας διαμονής		0%		
		2.2.5 Αναβάθμιση και αναμόρφωση του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και διασύνδεση με συναρμοδίους φορείς και όργανα για την εξαγωγή επικαιροποιημένων στατιστικών στοιχείων	1	33%		
		2.2.6 Ολοκλήρωση των διαδικασιών ψηφιοποίησης της έκδοσης/ανανέωσης ηλεκτρονικών αδειών		0%		
	2.3: Αναβάθμιση και υποστήριξη λειτουργίας δημοσίων υπηρεσιών και	2.3.1 Υποστήριξη της διαδικασίας έκδοσης ηλεκτρονικών αδειών διαμονής για πολίτες τρίτων χωρών μέσω πρόληψης προσωπικού		0%	56%	

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)			
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση: 9iv1						
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ						
	υπηρεσιών τοπικής αυτοδιοίκησης που συναλλάσσονται με μετανάστες/μετανάστριες, αιτούντες/αιτούσες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας	2.3.2 Προώθηση και ενίσχυση υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε δημόσιες υπηρεσίες, περιφέρειες και δήμους	3	100%					
		2.3.3 Διαπολιτισμική επιμόρφωση δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2	67%					
	2.4: Διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών και των μεταναστριών, των αιτούντων/αιτούσων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας	2.4.1 Επέκταση προγραμμάτων ιατρικής φροντίδας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε αιτούντες και αιτούσες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας	2	67%			44%		
		2.4.2 Εξειδικευμένη διαπολιτισμική επιμόρφωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού σε νοσοκομεία και άλλες υπηρεσίες υγείας	1	33%					
		2.4.3 Προώθηση εξειδικευμένων υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε νοσοκομεία και άλλες υπηρεσίες υγείας	1	33%					
	3. Προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση	3.1: Υποστήριξη της ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα	3.1.1 Ενίσχυση της λειτουργίας των τάξεων υποδοχής και ενισχυτικών τάξεων για στήριξη της σχολικής επίδοσης και καταπολέμηση του κινδύνου της σχολικής διαρροής				0%	17%	33%
			3.1.2 Λειτουργία και υποστήριξη Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.), όπου τα παιδιά προσφύγων και γυναικών προσφύγων δεν έχουν ενταχθεί σε τάξεις υποδοχής	1			33%		
3.1.3 Αναγνώριση των τίτλων σπουδών και προώθηση της ένταξης στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση			1	33%					

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>			
			Δράση: 9iv1			
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ			
		3.1.4 Υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων πληροφόρησης/επιμόρφωσης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης		0%		
	3.2: Προώθηση εκπαιδευτικών δράσεων για νέους/νέες και ενήλικες αιτούντες/αιτούσες διεθνούς προστασίας, δικαιούχους αυτής και μετανάστες/μετανάστριες	3.2.1 Προγράμματα γλωσσομάθειας για νέους/νέες και για ενήλικες	2	67%	67%	
		3.2.2 Πρόγραμμα γλωσσικής κατάρτισης για διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας	2	67%		
	3.3: Προώθηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δράσεων για παιδιά	3.3.1 Επέκταση προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης για παιδιά	1	33%	33%	
4 Προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας	4.1: Καταγραφή και αναγνώριση προσόντων και δεξιοτήτων	4.1.1 Χαρτογράφηση του εκπαιδευτικού υποβάθρου, της εργασιακής εμπειρίας και του επαγγελματικού προφίλ δεξιοτήτων δικαιούχων και αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας	3	100%	50%	47%
		4.1.2 Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος με σκοπό την ποιοτική και ποσοτική επεξεργασία των στοιχείων της χαρτογράφησης δεξιοτήτων και διασύνδεσή του με σχετικές υπηρεσίες		0%		
	4.2: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας	4.2.1 Προώθηση της απασχόλησης στην αγροτική οικονομία και τη μεταποίηση δικαιούχων διεθνούς προστασίας		0%	33%	

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>			
			Δράση: 9iv1			
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ			
		4.2.2 Πρόγραμμα συμβουλευτικής υποστήριξης (mentoring), κατάρτισης και μαθητείας/πρακτικής άσκησης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας δικαιούχων διεθνούς προστασίας	2	67%		
	4.3: Προώθηση της επιχειρηματικότητας	4.3.1 Προώθηση της μικρο-επιχειρηματικότητας (startup επιχειρήσεις)	2	67%	67%	
5 Διαπολιτισμικότητα	5.1: Ενίσχυση του θεσμικού ρόλου των διαπολιτισμικών μεσολαβητών	5.1.1 Δημιουργία του επαγγελματικού προφίλ του διαπολιτισμικού μεσολαβητή	1	33%	17%	25%
		5.1.2 Σχεδιασμός και υλοποίηση πιστοποιημένων προγραμμάτων κατάρτισης/εξειδίκευσης διαπολιτισμικών μεσολαβητών		0%		
	5.2: Ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας, της αλληλεπίδρασης και του διαθρησκευτικού διαλόγου	5.2.1 Διάλογος σε θεσμικό επίπεδο με χώρες προέλευσης μεταναστών/μεταναστριών, αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας			0%	33%
		5.2.2 Δια δραστικές και βιωματικές δράσεις ενδυνάμωσης των σχέσεων αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταναστών/μεταναστριών, αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας και της κοινωνίας υποδοχής	2	67%		
6 Συμμετοχή στα Κοινά	6.1. Προώθηση και διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών τρίτων χωρών στα Κοινά με στόχο την ένταξής τους στη δημόσια ζωή της Χώρας	6.1.1 Επεξεργασία και εισήγηση πρότασης αναφορικά με την παροχή δυνατότητας του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε μετανάστες και μετανάστριες	2	67%	44%	47%
		6.1.2 Ενεργοποίηση των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών και Προσφυγών των Δήμων καθώς και ενίσχυση του ρόλου τους και διεύρυνση των αρμοδιοτήτων τους, μέσω νομοθετικής ρύθμισης	1	33%		

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)	
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>				
			Δράση: 9iv1				
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ				
	6.2 Ενθάρρυνση της συμμετοχής των μεταναστών και μεταναστριών, αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στα κοινά μέσω του αθλητισμού και του εθελοντισμού	6.1.3 Συνεργασία με τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π.) και δημιουργία Συντονιστικού Συμβουλίου των Σ.Ε.Μ. Π.	1	33%			
		6.2.1 Θεσμοθέτηση διαδικασίας έκδοσης δελτίου αθλητή/αθλήτριας σε ποδοσφαιρικά σωματεία		0%			50%
		6.2.2 Δημιουργία μεικτών ομάδων εθελοντών και εθελοντριών και μεικτών εργαστηρίων και δικτύωση εθελοντών/εθελοντριών εντός των Κ.Ε.Μ.	3	100%			
7 Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας	7.1: Παρακολούθηση και καταγραφή φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας	7.1.1 Δημιουργία Εθνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού και τη Ξενοφοβίας	2	67%	67%	67%	
	7.2: Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας υποδοχής για φαινόμενα ξενοφοβίας και ρατσισμού	7.2.1 Διοργάνωση δημόσιου διαλόγου για τη συνεισφορά των μεταναστών και των μεταναστριών στην οικονομική ανάπτυξη και τον εμπλουτισμό της πολιτισμικής ζωής της χώρας	2	67%	67%		
8 Στοχευμένες πολιτικές για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες μεταναστών και μεταναστριών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας	8.1: Διευκόλυνση της ένταξης των γυναικών	8.1.1 Κατάρτιση γυναικών μεταναστριών σε διερμηνεία και διαπολιτισμική μεσολάβηση για ενίσχυση του ρόλου των μητέρων μεταναστριών/προσφύγων στην εκπαιδευτική διαδικασία και επανακοινωνικοποίηση των παιδιών τους και των ιδίων στην ελληνική πραγματικότητα	1	33%	50%	46%	
		8.1.2 Παροχή συμβουλευτικής (mentoring) από εργαζόμενες γυναίκες –γηγενείς και μετανάστριες – σε μετανάστριες με προβλήματα ένταξης στην αγορά εργασίας	2	67%			
			8.2.1 Προώθηση του θεσμού της «φιλοξενούσας οικογένειας» για ασυνόδετους ανηλίκους		0%	33%	

			ΕΠ: 9iv	Cs (Δράση)	Cs (Μέτρο)	Cs (Αξονας)	
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>				
			Δράση: 9iv1				
Αξονας	Μέτρο	Δράση	ΚΚ				
	8.2: Διευκόλυνση της ένταξης των ασυνόδευτων ανηλίκων	8.2.2 Προγράμματα εξατομικευμένης συμβουλευτικής για θέματα εκπαίδευσης, επαγγελματικού προσανατολισμού και κατάρτισης με τη συνδρομή διαπολιτισμικού μεσολαβητή	2	67%			
	8.3: Διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ)	8.3.1 Πιλοτικά προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για τη διευκόλυνση ατόμων με αναπηρία στοχευμένα, κατά περίπτωση, στις ανάγκες τους	1	33%			
		8.3.2 Πρόγραμμα Παραολυμπιακής εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε πληθυσμούς δικαιούχων και αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας με αναπηρία	1	33%			
	8.4: Διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων τρίτης ηλικίας	8.4.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων τρίτης ηλικίας των ομάδων-στόχου σε Κ.Α.Π.Η. με τη συνδρομή των διαπολιτισμικών μεσολαβητών των Κ.Ε.Μ.	3	100%			100%
	8.5: Διευκόλυνση της ένταξης μελών της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ	8.5.1. Εκστρατεία ενημέρωσης των μεταναστών/προσφύγων για τα δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ και διασύνδεση τους με σωματείο ΛΟΑΤΚΙ στη χώρα	1	33%			33%
9 Στοχευμένες πολιτικές για πολίτες τρίτης χώρας «δεύτερης γενιάς»	9.1: Διευκόλυνση της ένταξης των πολιτών τρίτης χώρας «δεύτερης γενιάς»	9.1.1 Διευκόλυνση στην ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας πολιτών τρίτης χώρας «δεύτερης γενιάς» που διέκοψαν την εκπαίδευσή τους σε πρώιμο στάδιο (drop outs) σε συνεργασία με μεταναστευτικές οργανώσεις	1	33%	50%	50%	
		9.1.2 Ενημέρωση και κατάρτιση με στόχο την προώθηση γυναικών πολιτών τρίτης χώρας «δεύτερης γενιάς» σε θέσεις ευθύνης	2	67%			
			S	76			
			Cs	20%			

8.1.2 Περιφερειακές Στρατηγικές

8.1.2.1 Μήτρα Συνάφειας ΠΕΣΚΕ

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S(Μέτρο)	Cs (Μέτρο)	Cs (Προτεραιότητα)	Cs (Πυλώνας)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
Πυλώνας	Προτεραιότητα Πολιτικής	Μέτρο	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
1 - ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΑΙΑΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	1.1: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1. Αναβάθμιση και βελτίωση της λειτουργίας δομών και υποδομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας		1			1	2	13%	20%	20%
		2. Αναβάθμιση και λειτουργία κέντρων υποδοχής αστέγων με πρόβλεψη κινητών μονάδων	3		1			4	27%		
		3. Κέντρα Ένταξης Μεταναστών			3			3	20%		
		4. Αναβάθμιση και υποστήριξη λειτουργίας Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες – αιτούντες άσυλο			1			1	7%		
			1	3	1	1	3	9	60%		

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S(Μέτρο)	Cs (Μέτρο)	Cs (Προτεραιότητα)	Cs (Πυλώνας)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		5. Δίκτυο παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας									
		6. Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες ΠΦΥ (health voucher)						0	0%		
		7. Διαπολιτισμική Μεσολάβηση σε Νοσοκομεία			1			1	7%		
		8. Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, ιατρεία κλπ)			1	3		4	27%		
2 - ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	2.1: Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες	9. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ κλπ) για νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό						0	0%	0%	0%
	3.1: Πρόσβαση των ανέργων σε	10. Υποστήριξη της δημιουργίας και της			1			1	7%	7%	22%

3- ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	υπηρεσίες ενεργοποίησης	Λειτουργία επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας	ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S(Μέτρο)	Cs (Μέτρο)	Cs (Προτεραιότητα)	Cs (Πυλώνας)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		11. Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις σε ευπαθείς ομάδες σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της περιφέρειας / τοπικής οικονομίας					0	0%			
		12. Δράσεις προώθησης στην απασχόληση (τύπου NEE, ΝΘΕ) για ευπαθείς ομάδες			2	1	3	20%			
		13. Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών					0	0%			
		14. Μηχανισμός υποστήριξης για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας					0	0%			
		15. Ολοκληρωμένες κοινωνικές			2		2	13%			

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S(Μέτρο)	Cs (Μέτρο)	Cs (Προτεραιότητα)	Cs (Πυλώνας)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
	παρεμβάσεις σε μειονεκτικές περιοχές με ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας									
3.2: Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες	16. Αναβάθμιση και λειτουργία one stop shops / κέντρων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων (Ρομά, μετανάστες) με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες			3			3	20%	16%	
	17. Ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις με στόχο την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων (π.χ. Ρομά, μετανάστες)			3			3	20%		
	18. Αναβάθμιση και υποστήριξη στη		3				3	20%		

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S(Μέτρο)	Cs (Μέτρο)	Cs (Προτεραιότητα)	Cs (Πυλώνας)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		Λειτουργία δομών και υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία									
		19. Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών					0	0%			
		20. Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων				3	3	20%			
4 - ΚΑΛΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ	4.1: Ενίσχυση περιφερειακού μηχανισμού συντονισμού δράσεων κοινωνικής ένταξης	21. Επιτελική Μονάδα Συντονισμού, Προώθησης και Παρακολούθησης δράσεων Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης	1	1	1	1	1	5	33%	33%	33%
	S		5	8	20	6	8				
	Cs (Δράση)		8%	13%	32%	10%	13%				
	Cs (ΕΠ)		8%	13%	11%						

8.1.2.2 Μήτρα Συνάφειας με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

			ΕΠ: 9iv	Cs
			<u>ΕΣ: 9iv1</u>	
			Δράση: 9iv1	
			ΚΚ	
1 Διασφάλιση Στέγασης και Ανάπτυξη Δικτύου Κοινών Αστικών Υποδομών	1.1	Εξασφάλιση Βασικών Αναγκών Στέγασης		0%
	1.2	Ανάπτυξη Δικτύου Αστικών Υποδομών		
	1.3	Διαμόρφωση Κοινόχρηστων Χώρων σε υφιστάμενους Οικισμούς		
	1.4	Οριζόντιες Υποστηρικτικές Δράσεις		
2 Προαγωγή της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης	2.1	Κοινωνικοποίηση – Προετοιμασία των Παιδιών Ρομά για ομαλή ένταξή τους στην Εκπαιδευτική Διαδικασία	2	67%
	2.2	Καταπολέμηση της Μαθητικής Διαρροής	2	
	2.3	Βελτίωση των Σχολικών Επιδόσεων και Διάδοση της Μαθητείας	2	
	2.4	Καταπολέμηση του Αναλφαβητισμού – Διάδοση της Δια Βίου Μάθησης	2	
	2.5	Οριζόντιες Υποστηρικτικές Δράσεις	2	
3 Διευκόλυνση, Βελτίωση και Υποστήριξη των όρων πρόσβασης των Ρομά στην απασχόληση και στην επιχειρηματικότητα	3.1	Υποστήριξη της Πρόσβασης των Ρομά στην αγορά εργασίας	2	67%
	3.2	Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων των Ρομά	2	
	3.3	Ενίσχυση και Διάδοση της Επιχειρηματικότητας	2	
	3.4	Αξιοποίηση της Κοινωνικής Οικονομίας	2	
	3.5	Οριζόντιες Υποστηρικτικές Δράσεις	2	
4 Ισότιμη Πρόσβαση των Ρομά σε Υπηρεσίες Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας	4.1	Προαγωγή της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας	1	50%
	4.2	Δημόσια Υγεία και διάδοση της Ατομικής Υγιεινής	1	

		ΕΠ: 9iv	Cs	
		<u>ΕΣ: 9iv1</u>		
		Δράση: 9iv1		
		ΚΚ		
4.3	Ενημέρωση, Συμβουλευτική, Οικογενειακός Προγραμματισμός	2		
4.4	Καταπολέμηση Ψυχικών Νοσημάτων και Εξαρτήσεων	1		
4.5	Κοινωνική Φροντίδα – Πρόνοια	2		
4.6	Αντιμετώπιση φαινομένων Ακραίας Φτώχειας σε Οικισμούς και Οικογένειες Ρομά	2		
5 Διασφάλιση Προϋποθέσεων Εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης - Ανάπτυξη Εταιρικών Σχέσεων και Κοινωνικού Διαλόγου	5.1	Προγράμματα Ενημέρωσης, Ευαισθητοποίησης - Διασφάλιση της συμμετοχής των Ρομά στην εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης	1	33%
	5.2	Καταγραφή, Ανάδειξη, του πολιτισμού των Ρομά. Ενίσχυση, υποστήριξη πολιτιστικών δράσεων	1	
	5.3	Ανάπτυξη της Εξωστρέφειας, των Κοινωνικών Δεξιοτήτων και Προώθηση της Αριστείας	1	
	5.4	Διάγνωση κα Συμπλήρωση αναγκών σε Υπηρεσίες, Δομές. Συστήματα και Εργαλεία, εξειδικευμένο Επιστημονικό Προσωπικό κ.λπ. για την υποστήριξης της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης	1	
	5.5	Υποστήριξη της Εφαρμογής, Διοίκησης, Διαχείρισης και Αξιολόγησης του Προγράμματος	1	
Cs		45%		

8.1.2.3 Μήτρα Συνάφειας ΠΕΠ

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
ΑΡ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	ΕΠ 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	ΕΣ 1a1 - Προώθηση εφαρμοσμένης έρευνας σε τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος (RIS3).						0	0%	0%	0%
	ΕΠ 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας	ΕΣ 1b1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)						0	0%	0%	

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)	
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv							
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>							
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3					
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ					
	<p>εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής</p>	<p>ΕΣ 1b2 - Δημιουργία μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών μεταξύ ερευνητικών μονάδων και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας (τομείς RIS3) και για μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας.</p>						0	0%			
ΑΠ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των	ΕΠ 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο	ΕΣ 2b1 - Αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ							0	0%	0%	0%

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	ΕΣ 2b2 - Ενδυνάμωση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ					0	0%	0%		
	ΕΠ 2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	ΕΣ 2c1 - Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας					0	0%	0%		
ΑΠ 03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	ΕΠ 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	ΕΣ 3a1: Αύξηση των νέων εταιρειών ένταξης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών					0	0%	0%	0%	
	ΕΠ 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	ΕΣ3c1 - Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ					0	0%	0%		
	ΕΠ 3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να	ΕΣ 3d1 - Αύξηση της παραγωγικότητας					0	0%	0%		

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
	αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ΜΜΕ									
ΑΠ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΕΣ 4c1 - Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές					0	0%	0%	33%	
	ΕΠ 4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	ΕΣ 4e1 - Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	1	1	1	1	1	5	33%	33%	33%

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
ΑΠ 05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	ΕΠ 5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	ΕΣ 5a1 - Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου	1	1			1	3	20%	20%	20%
ΑΠ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΠ 6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΕΣ 6b1 - Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών						0	0%	0%	7%
	ΕΠ 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	ΕΣ 6c1 - Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος						0	0%	0%	
	ΕΠ 6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ	ΕΠ 6d1 - Βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στην						0	0%	0%	

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	προστασία της βιοποικιλότητας									
ΕΠ 6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	ΕΣ 6e1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος	1	1	1	1	1	5	33%	33%	
ΕΠ 6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	ΕΣ 6f1 - Εξελιγμένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην διαχείριση αποβλήτων						0	0%	0%	

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
ΑΠ 07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΠ 7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	ΕΣ 7a1 - Ολοκλήρωση έργων μεταφορικών υποδομών σχετικών με το ΔΕΔ-Μ						0	0%	0%	0%
	ΕΠ 7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	ΕΣ 7b1 - Ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και σύνδεση αυτού με ΔΕΔ-Μ						0	0%	0%	
	ΕΠ 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά τη διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	ΕΣ 7e1 - Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές						0	0%	0%	
ΑΠ 08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και	ΕΠ 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά	ΕΣ 8iii1 - Αύξηση αριθμού νέων πολύ μικρών, μικρών και						0	0%	0%	0%

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	μεσαίων καινοτόμων επιχειρήσεων									
	ΕΠ 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	ΕΣ 8v1 - Ανάπτυξη νέων γνώσεων εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος					0	0%	0%		
ΑΠ 09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ 9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	ΕΣ 9α1 - Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων	3	3	3	3	3	15	100%	100%	180%
	ΕΠ 9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	ΕΣ 9γ1 - Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων	3	3	3	2	1	12	80%	80%	

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
			κοινωνικής οικονομίας								
ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)	ΕΠ 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	ΕΣ 9i1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	3	3	3	3	3	15	100%	100%	70%
	ΕΠ 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	ΕΣ 9ii1 - Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική κοινωνική ζωή		2	3	3	2	10	83%	67%	
	ΕΠ 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	ΕΣ 9iii1 - Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση	2		2	1	1	6	50%	40%	

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
ΕΠ 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	ΕΣ 9iv1 - Προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας	3	2		3	2	10	83%	67%	
ΕΠ 9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ 9v1 - Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού	3	1	3		2	9	75%	60%	
ΕΠ 9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων	ΕΣ 9vi1 - Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα για ενδογενή τοπική ανάπτυξη και άρση των τοπικών	2	1	2	2		7	58%	47%	

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
		ανισοτήτων και αδυναμιών									
ΑΠ 10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	ΕΠ 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	ΕΣ 10a1 - Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης	1	2	2			5	33%	33%	33%
		S	23	20	23	19	17				
		Cs (ΕΣ)	26%	22%	26%	21%	19%				
		Cs (ΕΠ)	26%	22%	22%						

8.1.2.4 Μήτρα Συνάφειας με τις ανάγκες/αιτιολόγηση των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων

			ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)	
			ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv							
			<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>							
			Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3					
			ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ					
9A	9a	Παρά το εκτεταμένο δίκτυο υποδομών υγείας που διαθέτει η ΠΚΜ, έχουν διαπιστωθεί πιεστικές ανάγκες για επέκταση ή βελτίωση των υποδομών υγείας σε όλες τις περιοχές για απόκτηση σύγχρονου ή ελλείποντος ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, για εφαρμογές ΤΠΕ, για δημιουργία ειδικών μονάδων κ.α.		2				2	4	27%	75%	64%
		Η ΠΚΜ χαρακτηρίζεται από άνιση κατανομή των υποδομών υγείας, όπως και της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα.	2	2	3	2	2	11	73%			
		Λόγω της κρίσης διευρύνθηκαν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και για τις οποίες χρειάζονται νέα μοντέλα παροχής υγείας (π.χ. κοινωνικά ιατρεία).	3	3	3	3	3	15	100%			
		Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ, όπως και του νέου ΕΣΠΑ.	3	3	3	3	3	15	100%			
	9c	Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να έχουν σημαντική συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη. Η αύξηση της ανεργίας και οι επιπτώσεις της παρατεταμένης ύφεσης διευρύνουν τους τομείς δυναμικής παρέμβασης και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας.	2	2	3	1		8	53%	53%		

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)	
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv							
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>							
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3					
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ					
		Παρά το νέο θεσμικό πλαίσιο, η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα με σημαντικότερο την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των αναγκαίων επενδύσεων.	2	2	3	1		8	53%		
		Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος απαιτείται η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης, ούτως ώστε να ενισχυθούν οι υφιστάμενες και να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές επιχειρήσεις.	2	2	3	1		8	53%		
		Συμπεριλαμβάνεται στις προτεραιότητες του νέου ΕΣΠ Α.	2	2	3	1		8	53%		
9B	9i	Το συνολικό ποσοστό απασχόλησης της Περιφέρειας (51,1% το 2012) βρίσκεται κάτω από το μ.ο. της χώρας, και υπολείπεται κατά πολύ του 75%, που είναι ο στόχος της Στρατηγικής της Λισσαβόνας ή του 70% που είναι ο εθνικός στόχος.	3	2	3	2		10	67%	65%	70%
		Αύξηση του ποσοστού της ανεργίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης (30,1 το β' τρίμηνο του 2013), ενώ η ανεργία των νέων (15-24 ετών) ανήλθε το 2012 σε 60,4%. Τα ποσοστά αυτά την κατατάσσουν στις περιφέρειες της Ευρώπης με την υψηλότερη ανεργίας.	3	2	3	2		10	67%		
		Μεγάλη αύξηση των μακροχρόνια ανέργων (70%).	3	2	3	2		10	67%		

	ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
	ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
	<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
	Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
	ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
Η αγορά εργασίας παρουσιάζει αύξηση των ευέλικτων μορφών της προσωρινής και μερικής απασχόλησης των γυναικών, μείωση των αυτοαπασχολουμένων ανδρών και μείωση των βοηθών πλήρους απασχόλησης στην οικογενειακή επιχείρηση.	3	2	3	2		10	67%		
Μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας εμφανίζει το μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης και άλλες αστικές περιοχές.	3	2	3	2		10	67%		
Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται σε όσους έχουν τελειώσει μερικές τάξεις δημοτικού, ακολουθούν τα άτομα που δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο και τα άτομα που έχουν απολυτήριο τριτάξιου γυμνασίου.	3	1	3	2		9	60%		
Το ποσοστό ανεργίας των ατόμων με ξένη υπηκοότητα, είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο των Ελλήνων υπηκόων.	3	1	3	2		9	60%		
Η ΠΚΜ απομακρύνεται σταθερά λόγω της οικονομικής κρίσης από τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, αλλά και από τους αντίστοιχους εθνικούς στόχους.	3	1	3	2		9	60%		
Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα.	3	2	3	2		10	67%		
Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ και του νέου ΕΣΠΑ.	3	2	3	2		10	67%		

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
9ii	Στην ΠΚΜ εντοπίζονται σταθερά τα τελευταία χρόνια κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά, ενώ παράλληλα εμφανίστηκαν και νέες όπως οι μετανάστες και άστεγοι.	3	1	3	2	1	10	67%	67%	
	Οι κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες αντιμετωπίζουν κατά κανόνα φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας.	3	1	3	2	1	10	67%		
	Οι Ρομά με μόνιμη εγκατάσταση βρίσκονται, κυρίως, στη δυτική Θεσσαλονίκη και αντιμετωπίζουν μία σειρά από προβλήματα όπως η εκπαίδευση και κατάρτιση, η ανεργία, η εξαφάνιση πολλών παραδοσιακών επαγγελμάτων, η πρόσβαση σε υπηρεσίες γ.ο.ε., κ.α.	3	1	3	2	1	10	67%		
	Η κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων ομάδων θα συνέβαλε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εν λόγω ομάδων και στην κοινωνική συνοχή και σταθερότητα.	3	1	3	2	1	10	67%		
	Η ΕΠ είναι εναρμονισμένη με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.	3	1	3	2	1	10	67%		
	Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ και του νέου ΕΣΠΑ.	3	1	3	2	1	10	67%		

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
9iii	Εκτός από τις παραδοσιακές ομάδες του πληθυσμού που θίγονται από διακρίσεις, λόγω της κρίσης και της μετανάστευσης έχει διευρυνθεί ο αριθμός των ομάδων/ατόμων που είναι θύματα διακρίσεων.	3	2	3	3	2	13	87%	87%	
	Η οικονομική κρίση έχει περιορίσει σε σημαντικό βαθμό την αρχή της ισότητας των ευκαιριών.	3	2	3	3	2	13	87%		
	Αποτελεί οριζόντια αρχή της πολιτικής συνοχής.	3	2	3	3	2	13	87%		
9iv	Λόγω της οικονομικής κρίσης αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων χωρίς πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας δημόσιες υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος όπως η υγεία.	3	3	2	3	3	14	93%	99%	
	Στις παραδοσιακές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, προστέθηκαν και νέες (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι).	3	3	3	3	3	15	100%		
	Υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη αυτών των ομάδων μέσω νέων δράσεων.	3	3	3	3	3	15	100%		
	Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των υπηρεσιών της ΕΕ για το ΣΕΣ.	3	3	3	3	3	15	100%		
	Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.	3	3	3	3	3	15	100%		
9v	Εκτιμάται ότι το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, με 11.000.000 θέσεις εργασίας και 5,9% εργαζόμενους συνολικά απασχολούνται στην Κοινωνική Οικονομία.	3	2	3	3		11	73%	77%	
	Η ΠΚΜ υπολείπεται στα ποσοστά, υπάρχουν όμως σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας.	3	2	3	3		11	73%		

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
	Για την αντιμετώπιση της κρίσης δημιουργήθηκαν και δημιουργούνται πολλές νέες κοινωνικές επιχειρήσεις και κοινωνικές συμπράξεις.	3	2	3	3		11	73%		
	Οι συνεταιρισμοί παλαιού και νέου τύπου (π.χ. ΚΟΙΣΠΕ) στην ΠΚΜ μπορούν αν επεκταθούν σε πάρα πολλούς τομείς	3	3	3	3		12	80%		
	Η Κοινωνική Οικονομία αντιμετωπίζει προβλήματα και ειδικά της χρηματοδότησης και της τεχνικής στήριξης.	3	3	3	3		12	80%		
	Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα.	3	3	3	3		12	80%		
	Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.	3	3	3	3		12	80%		
9vi	Η εμπειρία των ΤΟΠΕΚΟ/ΤΟΠΣΑ/LEADER και η ανάγκη για ολοκληρωμένα έργα και την τοπική κοινωνική ανάπτυξη μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση των τοπικών υποδομών και υπηρεσιών.	1	2	2	2		7	54%	47%	
	Οι στόχος της ΕΕ για την εδαφική συνοχή και την ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη σε διάφορους τύπους περιοχών.	1	1	2	1		5	38%		
	Η στρατηγική χωρικής ανάπτυξης της ΠΚΜ	1	2	2	2		7	54%		
	Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της ΕΕ για το ΣΕΣ.	2	2	2	2		8	62%		
	Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.	2	2	2	2		8	62%		
S		114	95	128	104	52				

		ΑΠ 09B 09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ)					S	Cs (ΕΣ)	Cs (ΕΠ)	Cs (ΑΠ)
		ΕΠ 9ii	ΕΠ 9iii	ΕΠ: 9iv						
		<u>ΕΣ 9ii1</u>	<u>ΕΣ 9iii1</u>	<u>ΕΣ: 9iv1</u>						
		Δράση 9ii.1	Δράση 9iii.4	Δράση: 9iv1	Δράση: 9iv2	Δράση: 9iv3				
		ΔΑ	ΚΔΗΦ	ΚΚ	ΔΠΒΑ	ΚΗΦΗ				
	Cs Δράση	84%	70%	95%	77%	39%				
	Cs ΕΠ	84%	70%	70%						

8.2 Πίνακας Παραδοτέων ανά κατηγορία Δομής

Δομές Αστέγων

Παραδοτέα δομής Ανοικτού Κέντρου Ημέρας Αστέγων

- Π1.1: Κατάλογος με τους ανθρωπομήνες απασχόλησης των στελεχών της δομής.
- Π1.2: Ημερήσια υπογεγραμμένα παρουσιολόγια στελεχών της δομής.
- Π1.3: Βιβλίο Ημερήσιας Καταγραφής Ωφελουμένων.
- Π1.4: Αρχείο ωφελουμένων (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)
- Π1.5: Ατομικός φάκελος ωφελουμένων.
- Π1.6: Ατομικά Συμφωνητικά με τους ωφελούμενους.
- Π1.7: Ατομικά ή οικογενειακά σχέδια κοινωνικής επανένταξης.
- Π1.8: Ατομικές εκθέσεις στελεχών για την παροχή υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους.
- Π1.9: Καταγραφή-υλικό συναντήσεων δικτύωσης.
- Π1.10: Έντυπο και ψηφιακό υλικό δράσεων δημοσιότητας.
- Π1.11: Μηνιαία έκθεση πεπραγμένων της δομής.
- Π1.12: Συμβάσεις/παραδοτέα (για συμβάσεις έργου/υπηρεσιών)

Παραδοτέα δομής Υπνωτηρίου Αστέγων

- Π2.1: Κατάλογος με τους ανθρωπομήνες απασχόλησης των στελεχών της δομής.
- Π2.2: Ημερήσια υπογεγραμμένα παρουσιολόγια στελεχών της δομής.
- Π2.3: Βιβλίο Ημερήσιας Καταγραφής Ωφελουμένων.
- Π2.4: Αρχείο ωφελουμένων (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)
- Π2.5: Ατομικός φάκελος ωφελουμένων.
- Π2.6: Ατομικά Συμφωνητικά με τους ωφελούμενους.
- Π2.7: Ατομικά ή οικογενειακά σχέδια κοινωνικής επανένταξης.
- Π2.8: Ατομικές εκθέσεις στελεχών για την παροχή υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους.
- Π2.9: Καταγραφή-υλικό συναντήσεων δικτύωσης.
- Π2.10: Έντυπο και ψηφιακό υλικό δράσεων δημοσιότητας.
- Π2.11: Μηνιαία έκθεση πεπραγμένων της δομής.
- Π2.12: Συμβάσεις/παραδοτέα (για συμβάσεις έργου/υπηρεσιών).

ΚΔΗΦ

- Π1. Τήρηση ατομικού φακέλου ωφελουμένου (ηλεκτρονική και έντυπη μορφή) ο οποίος περιλαμβάνει: -Αίτηση και δικαιολογητικά συμμετοχής στην πράξη-Κοινωνικό ιστορικό-Στατιστικά στοιχεία (όπως προβλέπονται στο παράρτημα της πρόσκλησης: Προδιαγραφές υλοποίησης της πράξης)
- Π2. Αρχική εκτίμηση/αξιολόγηση του ωφελούμενου από τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας
- Π3. Πρόγραμμα υπηρεσιών προς ωφελούμενους:
 - Ατομικό μηνιαίο πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών, υπογεγραμμένο από τη διεπιστημονική ομάδα. -Εβδομαδιαίο πρόγραμμα υπηρεσιών, υπογεγραμμένο από τον υπεύθυνο της δομής.
 - Ατομικό μηνιαίο δελτίο παρακολούθησης, το οποίο θα αναφέρει τις υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί, βάσει του ατομικού μηνιαίου προγράμματος παροχής υπηρεσιών, και θα υπογράφεται από τον υπεύθυνο της δομής στο τέλος κάθε μήνα.
 - Συγκεντρωτικό μηνιαίο δελτίο παρακολούθησης ωφελουμένων, υπογεγραμμένο από τον υπεύθυνο της δομής και το ωφελούμενο άτομο ή γονέα/ κηδεμόνα, το οποίο θα παρουσιάζει τις ημέρες παροχής υπηρεσιών ανά ωφελούμενο και ανά ημερολογιακή ημέρα του μήνα αναφοράς, βάσει των ατομικών μηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
 - Τετράδιο συνεδριών και επικοινωνίας, το οποίο θα συνυπογράφεται από τους συμμετέχοντες (διεπιστημονική ομάδα, ωφελούμενος ή/και γονείς/κηδεμόνες)
- Π4. Αξιολόγηση της πορείας των ωφελούμενων κάθε τρίμηνο
- Π5. Τελική έκθεση αξιολόγησης των ωφελούμενων
- Π6. Έντυπο και ψηφιακό υλικό συναντήσεων – συνεργασιών δικτύωσης
- Π7. Ενδιάμεση έκθεση υλοποίησης/αποτίμησης της πράξης κάθε 18 μήνες
- Π8. Τελική έκθεση υλοποίησης/αποτίμησης της πράξης μετά το πέρας αυτής

ΚΚ

- Π1: Κατάλογος με τους ανθρωπομήνες απασχόλησης των στελεχών της δομής
- Π2: Ημερήσια υπογεγραμμένα παρουσιολόγια στελεχών της δομής.
- Π3: Ημερήσιες καρτέλες καταγραφής εισερχομένων στη δομή (σύνολο εισερχομένων ανεξάρτητα αν είναι ωφελούμενοι ή όχι)
- Π4: Ατομικές εκθέσεις στελεχών για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων προς τους ωφελούμενους, με ξεχωριστή αναφορά στις παραπομπές στο Κέντρο Κοινότητας ή άλλες δομές.
- Π5: Έντυπο και ψηφιακό υλικό συναντήσεων – συνεργασιών δικτύωσης με αναφορά των στοιχείων συμμετεχόντων, ημερομηνία, ημερήσια διάταξη, έγγραφα συμφωνιών, κλπ, ανάλογα με το είδος της ενέργειας.

- Π6: Έντυπο και ψηφιακό υλικό δράσεων δημοσιότητας.
- Π7: Υλικό που παράχθηκε από τα στελέχη της δομής.
- Π8: Μηνιαία έκθεση πεπραγμένων της δομής.
- Π9: Συμβάσεις/παραδοτέα (για συμβάσεις έργου/υπηρεσιών).

ΔΠΒΑ

- Π1 Κατάλογος με τους ανθρωπομήνες απασχόλησης των στελεχών της δομής.
- Π2 Ημερήσια υπογεγραμμένα παρουσιολόγια των στελεχών της δομής.
- Π3 Ημερήσιες καρτέλες καταγραφής εισερχομένων στη δομή (σύνολο εισερχομένων ανεξάρτητα αν είναι ωφελούμενοι ή όχι).
- Π4 Ατομικές εκθέσεις στελεχών για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων σε ωφελούμενους, με ξεχωριστή αναφορά στις παραπομπές σε Κέντρο Κοινότητας ή άλλες δομές
- Π5. Έντυπο και ψηφιακό υλικό συναντήσεων – συνεργασιών δικτύωσης με αναφορά των στοιχείων των συμμετεχόντων, ημερομηνία, ημερήσια διάταξη, έγγραφα συμφωνιών, site κλπ. (ανάλογα με το είδος της δράσης)
- Π6. Κατάλογος εισερχομένων προϊόντων ανά πηγή (αγορά, χορηγία, δωρεά, καθώς και στοιχεία προμηθευτή/χορηγού) και ανά κατηγορία ειδών
- Π7. Έντυπο και ψηφιακό υλικό από δράσεις δημοσιότητας (φωτογραφίες, προσκλήσεις, φυλλάδια, λίστες αποδεκτών, λίστες συμμετεχόντων, διανεμηθέν υλικό κλπ. (ανάλογα με το είδος της δράσης).
- Π8 Υλικό που παράχθηκε από στελέχη της δομής.
- Π9. . Μηνιαία έκθεση πεπραγμένων της δομής
- Π10. Συμβάσεις, παραδοτέα κλπ (σε περιπτώσεις που συνάπτονται συμβάσεις έργου/υπηρεσιών).

ΚΗΦΗ

- Π1.Κατάλογος με τους ανθρωπομήνες απασχόλησης των στελεχών της δομής. •
- Π2.Ημερήσια υπογεγραμμένα παρουσιολόγια στελεχών της δομής.
- Π3 Βιβλίο παρουσίας ηλικιωμένων
 - Βιβλίο συμβάντων
- Π4. Αρχείο ωφελουμένων (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για την τήρηση στατιστικών δεδομένων των ωφελούμενων και των αιτούμενων, δημογραφικά στοιχεία π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση κλπ.)
- Π.5 Ατομικός φάκελος ωφελουμένων.
- Π6. Αρχείο δραστηριοτήτων.

- Π7.Καταγραφή-υλικό συναντήσεων δικτύωσης.
- Π8. Έντυπο και ψηφιακό υλικό δράσεων δημοσιότητας.
- Π.9 Μηνιαία έκθεση πεπραγμένων της δομής.

8.3 Πίνακες Δεικτών Αποδοτικότητας

8.3.1 Αριθμός ωφελούμενων ΔΠΒΑ ανά πράξη και κατηγορία δομής

ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	2017			2018			2019		
		ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ
5001218	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Νέας Προποντίδας				235			291		
5001277	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Σερρών		321*			122	144		91*	
5001351	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Αμπελοκήπων-Μενεμένης				294		270			
5001366	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Καλαμαριάς		197*		639	183	200	573	164	23
5001368	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο και Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Θέρμης	1078			370		205	267		127
5001394	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Θερμαϊκού				279**	84**		209	33	25

		2017			2018			2019		
ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ
5001411	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Κορδελιού Ευόσμου			247	1089		231	421**		43**
5001482	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη				613			268		
5001509	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Ωραιοκάστρου				681			164		45
5001633	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Παύλου Μελά		603*		290**		100**	177	40	63
5001640	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Νεάπολης Συκεών		877*			1066		208	17	55
5001643	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο και Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Αλεξάνδρειας		220*							
5001658	Δομή παροχής βασικών αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Παροχή Συσσιτίου Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Θεσσαλονίκης	469	278	256	415	196	178	618	559	135
5001701	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Βέροιας	418			311**		256**	304		43
5001717	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Αριστοτέλη				330			98		

ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	2017			2018			2019		
		ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ	ΚΠ	ΚΣ	ΚΦ
5001734	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Βισαλτίας					385*		47		2
5001735	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Χαλκηδόνας					317*		125		63
5001736	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Ηρωϊκής Πόλης Νάουσας					450*		164		95
5001758	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Δέλτα				201		16	232		25
5001792	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Κοινωνικό Παντοπωλείο Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Λαγκαδά									
		1965	278	503	5457	585	1500	4166	813	744

*Δεν ήταν διαθέσιμα τα στοιχεία ανά δομή

** Ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων δεν αντιστοιχεί με την καταγραφή του δείκτη εκροής

8.3.2 Δείκτες αποδοτικότητας Δομών Αστέγων

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενοι Στόχος	Πραγματικοί Ωφελούμενοι	Π/υ	Πληρωμές	π/υ μοναδιαίο κόστος	ΔΑΔ
Δομές Αστέγων Δήμου Θεσσαλονίκης	3800,00	2.386,00	3.421.912,00	1.379.956,75	900,50	578,36

8.3.3 Δείκτες αποδοτικότητας Δομής Κέντρων Κοινότητας

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενο Στόχος	Πραγματικοί Ωφελούμενοι	Π/υ	Πληρωμές	Π/υ μοναδιαίο κόστος	ΔΑΔ
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θέρμης	834,00	1.449,00	533.267,40	102.743,05	639,41	70,9
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Νέας Ζίχνης	254,00	395,00	276.480,00	96.185,05	1.088,50	243,5
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης με Παράρτημα ΡΟΜΑ	3.307,00	3.307,00	1.150.800,00	315.199,50	347,99	95,3
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Βόλβης	660,00	827,00	336.240,00	51.528,73	509,45	62,3
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ηρωικής Πόλεως Νάουσας	528,00	1.342,00	336.000,00	26.240,81	636,36	19,6
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κορδελιού Ευόσμου με παράρτημα ΚΕΜ	1.294,00	3.156,00	1.196.400,00	219.712,86	924,57	69,6
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παύλου Μελά με Παράρτημα ΡΟΜΑ	2.785,00	2.785,00	1.057.920,00	138.379,07	379,86	49,7
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σερρών με παράρτημα ΡΟΜΑ	2.135,00	3.552,00	1.276.838,11	268.735,31	598,05	75,7
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δέλτα με Παράρτημα ΡΟΜΑ	1.790,00	3.326,00	1.572.480,00	335.787,04	878,48	101,0
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Καλαμαριάς	1.100,00	1.453,00	708.960,00	140.023,77	644,51	96,4
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιντικής	296,00	792,00	356.400,00	75.570,53	1.204,05	95,4

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενο Στόχος	Πραγματικό Ωφελούμενο I	Π/υ	Πληρωμές	Π/υ μοναδιαί ο κόστος	ΔΑΔ
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θερμαϊκού	560,00	1.810,00	475.920,00	73.711,49	849,86	40,7
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κασσάνδρας	222,00	753,00	311.040,00	98.301,94	1.401,08	130,5
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης με παράρτημα ΚΕΜ	2.935,00	7.867,00	1.775.248,00	432.973,50	604,85	55,0
Κέντρο Κοινότητας Δήμου ΝεάποληςΣυκεών	1.288,00	4.145,00	676.280,66	83.742,74	525,06	20,2
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Βισάλτιας	343,00	743,00	348.480,00	107.853,36	1.015,98	145,2
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Χαλκηδόνος	1.033,00	1.660,00	432.000,00	85.552,14	418,20	51,5
Κέντρο Κοινότητας Δήμου ΠυλαίαςΧορτιάτη	1.367,00	1.367,00	683.190,00	103.553,41	499,77	75,8
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παιονίας	496,00	1.128,00	347.424,00	92.236,75	700,45	81,8
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κιλκίς	313,00	1.137,00	511.770,00	86.415,23	1.635,05	76,0
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σκύδρας	490,00	947,00	354.240,00	69.880,19	722,94	73,8
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύδνας Κολινδρού	799,00	1.340,00	290.913,10	65.454,88	364,10	48,8
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κατερίνης με παράρτημα ΡΟΜΑ	1.835,00	1.835,00	1.272.960,00	338.181,57	693,71	184,3
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλμωπίας	1.158,00	1.703,00	334.152,00	91.718,04	288,56	53,9
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πέλλας	1.111,00	2.286,00	571.860,00	127.533,64	514,73	55,8
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλεξάνδρειας με παράρτημα ΡΟΜΑ	1.902,00	2.662,00	1.135.189,20	299.585,28	596,84	112,5
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Προποντίδας	365,00	791,00	368.280,00	63.868,85	1.008,99	80,7

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενο Στόχος	Πραγματικό Ωφελούμενο 	Π/υ	Πληρωμές	Π/υ μοναδιαί ο κόστος	ΔΑΔ
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Βέροιας με παράρτημα ΡΟΜΑ	1.808,00	3.234,00	978.600,00	59.830,30	541,26	18,5
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πολυγύρου	403,00	770,00	342.144,00	67.825,86	848,99	88,1
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιθωνίας	239,00	415,00	229.200,00	31.726,07	959,00	76,4
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμφίπολης	100,00	218,00	168.480,00		1.684,80	0,0
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Λαγκαδά	1.159,00	1.159,00	172.800,00	71.736,47	149,09	61,9
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αριστοτέλη	304,00	618,00	250.560,00	56.377,17	824,21	91,2
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Έδεσσας	335,00	831,00	356.040,00	73.596,80	1.062,81	88,6
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ηράκλειας	417,00	858,00	281.520,00	65.083,48	675,11	75,9
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ωραιοκάστρου	549,00	552,00	112.320,00	37.473,65	204,59	67,9
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Εμμανουήλ Παππά	646,00	1.014,00	315.600,00	94.521,14	488,54	93,2
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ολύμπου Δίου	707,00	707,00	266.400,00	41.259,29	376,80	58,4

8.3.4 Δείκτης Αποδοτικότητας Δομών ΚΗΦΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ωφελούμενοι	π/υ μοναδιαίο κόστος	ΔΑΔ
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Κατερίνης	15,00	6.141,60	5587,0
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νάουσας	15,00	2.020,83	5005,8
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Θεσσαλονίκης	17,00	3.352,62	4268,6
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Βέροιας	20,00	5.765,42	3589,6
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Έδεσσας	25,00	3.651,19	3069,9
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης	39,00	3.427,64	2053,7
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Παύλου Μελά	50,00	3.520,13	3359,7
Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Νεάπολης Συκεών	85,00	4.928,68	2892,7

8.3.5 Δείκτες αποδοτικότητα ΚΚ ανά κατηγορία

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δέλτα με Παράρτημα ΡΟΜΑ	45.839	1					101,0				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης με παράρτημα ΚΕΜ	325.182	2									55,0
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλεξάνδρειας με παράρτημα ΡΟΜΑ	41.570	1					112,5				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλμωπίας	27.556	1				53,9					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης με Παράρτημα ΡΟΜΑ	52.127	1					95,3				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμφίπολης	33673	1				0,0					
Κέντρο Κοινότητας	18.294	1				91,2					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Πόλεως Νάουσας											
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θερμαϊκού	50.264	1					40,7				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Καλαμαριάς	91.518	1					96,4				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κασσάνδρας	16.672	1				130,5					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κατερίνης με παράρτημα ΡΟΜΑ	85.851	1					184,3				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κιλκίς	51.926	1					76,0				

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κορδελιού Ευόσμου με παράρτημα ΚΕΜ	101.753	1						69,6			
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Λαγκαδά	41.103	1					61,9				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ν Προποντίδας	36.500	1				80,7					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Νεάπολης Συκεών	84.741	1					20,2				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Νέας Ζίχνης	12.397	1				243,5					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παιονίας	28.493	1				81,8					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παύλου Μελά με Παράρτημα ΡΟΜΑ	99.245	1					49,7				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πέλλας	63.122	1					55,8				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πολυγύρου	22.048	1				88,1					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύδνας Κολινδρού	15.179	1				48,8					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου ΠυλαίαςΧορτιάτη	70.110	1					75,8				

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σερρών με παράρτημα ΡΟΜΑ	76.817	1					75,7				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιθωνίας	12.394	2							76,4		
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιντικής	22.195	0	95,4								
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σκύδρας	20.188	1				73,8					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Χαλκηδόνος	33673	1				51,5					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ωραιοκάστρου	38.317	1				67,9					
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	20.030	1				145,2					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
ΔΗΜΟΥ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ											
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ	53.201	1					70,9				
			57,50			85,29	75,65	69,60	76,40		55,00

8.3.6 Προϋπολογισμένο μοναδιαίο κόστος ανά κατηγορία ΚΚ.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δέλτα με Παράρτημα ΡΟΜΑ	45.839	1					878,48				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης με παράρτημα ΚΕΜ	325.182	2									604,85
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλεξάνδρειας με παράρτημα ΡΟΜΑ	41.570	1					596,84				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αλμωπίας	27.556	1				288,56					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμπελοκήπων Μενεμένης με Παράρτημα ΡΟΜΑ	52.127	1					347,99				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αμφίπολης	33673	1				1.684,80					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αριστοτέλη	18.294	1				824,21					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Βέροιας με παράρτημα ΡΟΜΑ	66.547	1					541,26				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Βόλβης	23.478	1				509,45					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θερμαϊκού	50.264	1					849,86				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Καλαμαριάς	91.518	1					644,51				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κασσάνδρας	16.672	1				1.401,08					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κατερίνης με παράρτημα ΡΟΜΑ	85.851	1					693,71				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κιλκίς	51.926	1					1.635,05				

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κορδελιού Ευόσμου με παράρτημα ΚΕΜ	101.753	1						924,57			
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Λαγκαδά	41.103	1					149,09				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ν Προποντίδας	36.500	1				1.008,99					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Νεάπολης Συκεών	84.741	1					525,06				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Νέας Ζίχνης	12.397	1				1.088,50					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παιονίας	28.493	1				700,45					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Παύλου Μελά με Παράρτημα ΡΟΜΑ	99.245	1					379,86				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πέλλας	63.122	1					514,73				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πολυγύρου	22.048	1				848,99					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύδνας Κολινδρού	15.179	1				364,10					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη	70.110	1					499,77				

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σερρών με παράρτημα ΡΟΜΑ	76.817	1					598,05				
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιθωνίας	12.394	2						959,00			
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σιντικής	22.195	0	1			1.204,05					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σκύδρας	20.188	1				722,94					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Χαλκηδόνος	33673	1				418,20					
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ωραιοκάστρου	38.317	1				204,59					

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Μόνιμος Πληθυσμός	Αριθμός παραρτημάτων ανά Δομή	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές χωρίς παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με ένα παράρτημα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 10.000-40.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό 40.000-100.000 κατοίκους	Δομές με δύο παραρτήματα, που χωροθετούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	20.030	1				1.015,98					
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ	53.201	1					639,41				
			318,68			783,59	632,91	924,57	959,00		604,85

8.4 Αναλυτική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρωτογενών ερευνών Συντονιστών

8.4.1 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Δομών ΚΗΦΗ

8.4.1.1 Ενότητα Β: Στελέχωση και εσωτερική λειτουργία

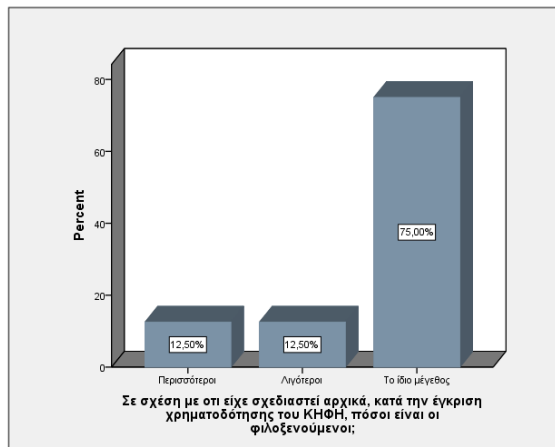
Τα ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 55 άτομα, εκ των οποίων τα 12 είναι νοσηλευτές, τα 21 επιμελητές/ τριες πρόνοιας ή κοινωνικοί φροντιστές, 6 είναι απόφοιτοι ΔΕ/ ΙΕΚ / ΥΕ, 4 άτομα απασχολούνται ως οδηγοί και 12 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό. Οι συντονιστές αξιολογήσαν την αριθμητική στελέχωση των Δομών ΚΗΦΗ, ως σχετικά επαρκής (ΜΟ=3,375, ΤΑ=0,518). Επίσης, το ίδιο αξιολογήσαν και για τη σύνθεση των ειδικοτήτων, (ΜΟ=3,125, ΤΑ=0,835). Κάποια ΚΗΦΗ, σημείωσαν ότι η στελέχωση ως προς τις ειδικότητες είναι σχετικά ανεπαρκής, σημειώνοντας ότι λείπει η ειδικότητα του φυσιοθεραπευτή, του ιατρού, του ψυχολόγου, του γυμναστή, του διατροφολόγου.

Η πλειοψηφία των ΚΗΦΗ κρατούν τα δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ) ή/ και τα δημογραφικά στοιχεία ωφελοόμενων (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ). Στο 27,3% των Συντονιστών ή στο 75% των περιπτώσεων τηρούν και αρχεία με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά ωφελοόμενων (στοιχεία ένταξης σε ευάλωτη ή ειδική κοινωνική ομάδα του πληθυσμού). Η καθολική πλειοψηφία των Συντονιστών (100%) δήλωσαν ότι τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής και την ενημέρωση του ΟΠΣ. Ωστόσο, σημείωσαν ότι τηρούν και αρχεία με τα εκκαθαριστικά σημειώματα, τη γνωμάτευση του ιατρού, υπεύθυνη δήλωση εάν ζει μόνος-η και ότι δεν λαμβάνει και δεν θα λαμβάνει υπηρεσίες από άλλη δομή. Τηρούν, επιπλέον, αρχεία και για την οικονομική κατάσταση άμεσα και έμμεσα ωφελοόμενων, την εργασιακή κατάσταση έμμεσα ωφελοόμενων και την κατάσταση υγείας άμεσα και έμμεσα ωφελοόμενων, όπως και το κοινωνικό και ιατρικό ιστορικό των ωφελοόμενων.

8.4.1.2 Ενότητα Γ: Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Η μέση μέγιστη δυναμικότητα των δομών ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ είναι 31 άτομα ανά δομή. Συνολικά εξυπηρετούνται στις δομές ΚΗΦΗ στην ΠΚΜ 247 άτομα. Ο μέσος αριθμός ωφελοόμενων ανά δομή ΚΗΦΗ κατά την περίοδο 2017-2019 ήταν τα 35 άτομα, ενώ η μέση μέγιστη δυναμικότητα τα 31 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ΚΗΦΗ κατά μέσο όρο βοηθούν **άτομα μη αυτοεξυπηρετούμενα και μερικώς αυτοεξυπηρετούμενα** (ΜΟ=22 μη εξυπηρετούμενα άτομα, ΜΟ=17 μερικώς αυτοεξυπηρετούμενα). Ωστόσο ως προς το ασφαλιστικό τους καθεστώς, η συντριπτική πλειοψηφία των ωφελοόμενων είναι ασφαλισμένοι.

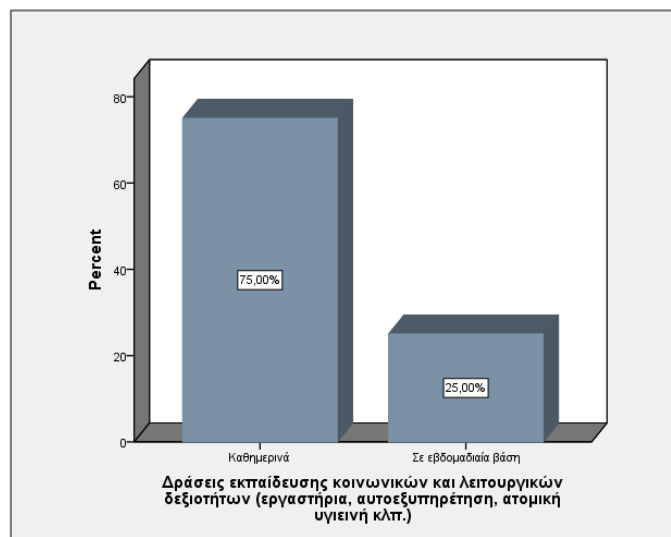
Ο αριθμός των φιλοξενούμενων είναι ο ίδιος με αυτόν που είχε προβλεφθεί κατά τον αρχικό σχεδιασμό, σύμφωνα με το 75% των συντονιστών. Το 12,5% δήλωσε ότι είναι περισσότεροι, σε σχέση με ότι είχε σχεδιαστεί αρχικά και το υπόλοιπο 12,5% δήλωσαν ότι είναι λιγότεροι.

Οι υπηρεσίες που αναπτύσσονται / προσφέρονται στους ωφελούμενους αφορούν μια πληθώρα υπηρεσιών. Για παράδειγμα οι δράσεις δημιουργικής απασχόλησης (χειροτεχνία, ζωγραφική, μαγειρική, παιχνίδια μνήμης κ.κ.), προσφέρονται σύμφωνα με την καθολική πλειοψηφία των συντονιστών σε καθημερινή βάση.

Επίσης σε καθημερινή βάση προσφέρονται υπηρεσίες όπως πρωινό στο 87,5% των περιπτώσεων και γεύμα στο 75% των περιπτώσεων, καθώς και δράσεις εκπαίδευσης κοινωνικών και λειτουργικών δεξιοτήτων (εργαστήρια, αυτοεξυπηρέτηση, ατομική υγιεινή κ.κ.) σύμφωνα με το 75% των Συντονιστών. Νοσηλευτική φροντίδα (παρακολούθηση λήψης φαρμάκων, ενεσοθεραπεία, μέτρηση πίεσης, σακχάρου κ.κ.) παρέχεται επίσης σε καθημερινή βάση από όλα τα ΚΗΦΗ.

Σε εβδομαδιαία βάση προσφέρονται επίσης εργοθεραπείες / φυσικοθεραπείες (50% των συντονιστών). Κατά περίπτωση ή οπότε απαιτηθεί προσφέρονται δράσεις ψυχαγωγίας (75% περιπτώσεων), ιατρική επίσκεψη/ εξέταση, συνταγογράφηση φαρμάκων (62,5% των περιπτώσεων), υποστήριξη από ψυχολόγο (62,5%), ενώ στο 75% των περιπτώσεων παρέχεται και η κάλυψη εξωτερικών υποχρεώσεων ωφελουμένων (δημόσιες υπηρεσίες, εξόφληση λογαριασμών κ.α.). Η μεταφορά από και προς το σπίτι παρέχεται κατά περίπτωση στο 50% των περιπτώσεων, ενώ στο 25% των περιπτώσεων δεν παρέχεται αυτή η υπηρεσία. Το ίδιο ισχύει και με την εκπαίδευση συγγενών σε θέματα φροντίδας & στήριξης των ωφελούμενων.

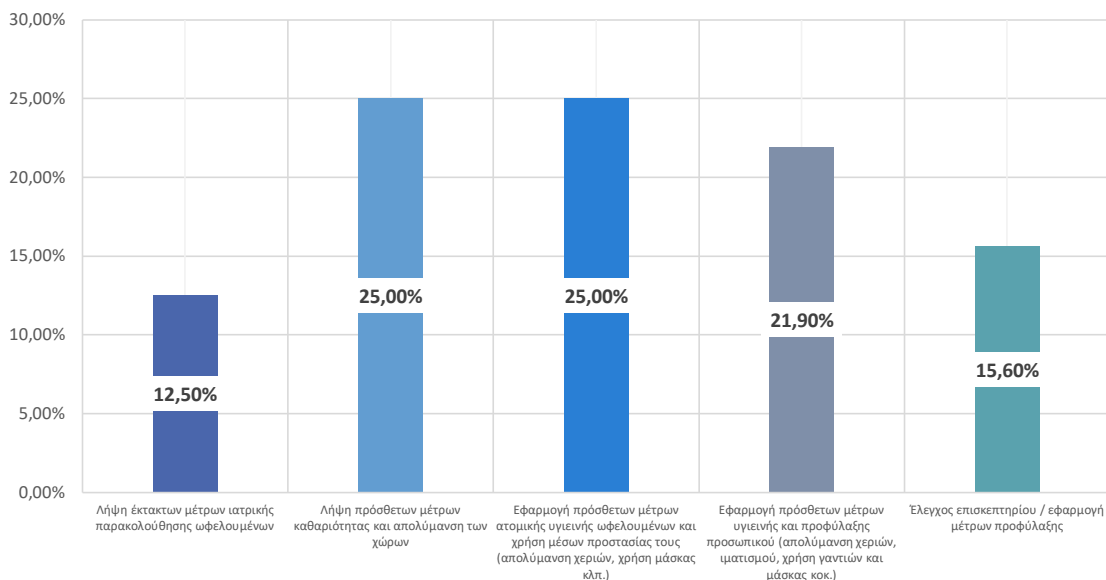

Τα σημαντικότερα προβλήματα (πέραν της επάρκειας στελέχωσης του Κέντρου) που αναφέρθηκαν από τους υπεύθυνους των ΚΗΦΗ και επηρεάζουν την

ποσότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι (i) η απουσία οχήματος μεταφοράς των ωφελούμενων, (ii) η έλλειψη επιμόρφωσης του προσωπικού (για τη φροντίδα των ωφελούμενων και την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών) και (iii) ο ελλιπής υλικό/-τεχνικός εξοπλισμός (π.χ. μηχάνημα φυσιοθεραπείας). Αναφορικά με τις καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της Πράξης, οι συντονιστές ομόφωνα δήλωσαν (100%) ότι δεν υπάρχουν καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης. Το μοναδικό πρόβλημα που αναφέρθηκε είναι ότι «*το ύψος 20% στο κόστος μισθοδοσίας δεν καλύπτει μια δομή*».

Κατά τη φάση της πανδημίας, στο 25% των περιπτώσεων εφαρμοστήκαν πρόσθετα μέτρα ατομικής υγιεινής και προφύλαξης προσωπικού (απολύμανση χεριών, ιματισμού, χρήση γαντιών και μάσκας κοκ.), καθώς και πρόσθετα μέτρα καθαριότητας και απολύμανσης των χώρων. Στο 21,9% των δομών και το 87,5% των περιπτώσεων εφαρμόστηκαν πρόσθετα μέτρα υγιεινής και προφύλαξης προσωπικού (απολύμανση χεριών, ιματισμού, χρήση γαντιών και μάσκας κοκ.)

Γράφημα 18 Μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας

8.4.1.3 Ενότητα Δ: Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.), το 87,5% των Συντονιστών δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας. Οι υπηρεσίες/φορείς ή δομές για τις οποίες: (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής παρουσιάζονται στον Πίνακα 55. Φαίνεται ότι σε ποσοστό 30% κατά μέσο όρο υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης με όλους τους φορείς που παρουσιάζονται στον Πίνακα 53. Τα ΚΗΦΗ έχουν υλοποιήσει δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης κυρίως με Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (100%), Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ(100%), Εκκλησιαστικά Ιδρύματα (87,5%), Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου και της Περιφέρειας (87,5%), άλλα ΚΗΦΗ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας (87,5%).

Πίνακας 55: Συνεργασίες με άλλες δομές ή υπηρεσίες

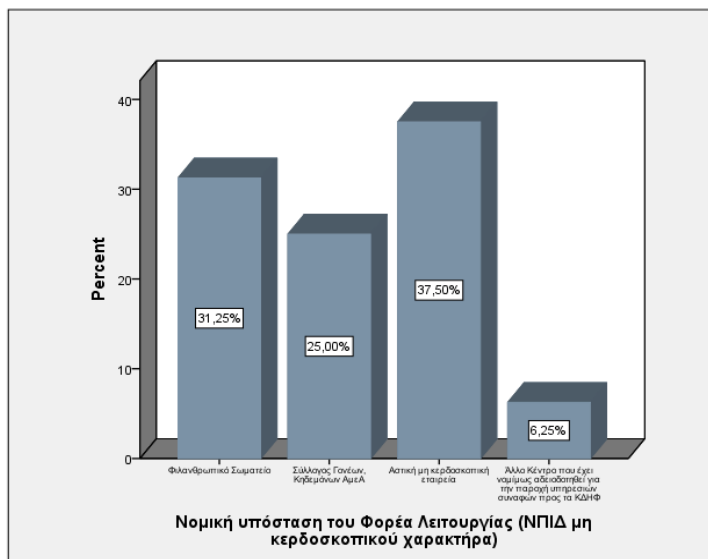
Υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης	Υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης
--	---

Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου και της Περιφέρειας	37,5	85,7
Κέντρο Κοινότητας	12,5	37,5
Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών και Παραρτήματα	25	25
ΚΑΠΗ / ΚΔΗΦ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας	37,5	75
Άλλα ΚΗΦΗ της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας	37,5	87,5
Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης	25	100
Άλλες δομές παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ)	12,5	62,5
Εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων με εστίαση στην ειδική αγωγή	12,5	50
Πνευματικά Κέντρα / Πολιτιστικοί σύλλογοι	25	87,5
Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί, ΚοιΣΠΕ	25	100
Νοσοκομεία	12,5	37,5
Μονάδες πρωτοβάθμιας υγείας	25	75
Εκκλησιαστικά ιδρύματα	37,5	87,5

Σημείωση. Τα ποσοστά αφορούν τις καταφατικές απαντήσεις που δοθήκαν. Η ερώτηση ήταν διχοτομική (ΝΑΙ/ ΟΧΙ).

8.4.2 Ερωτηματολογία Συντονιστων ΚΔΗΦ

Τα ΚΔΗΦ της ΠΚΜ είναι 14 δομές και συμμετείχαν όλες στην έρευνα. Η νομική υπόσταση του Φορέα Λειτουργίας (ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) είναι ως εξής: Το 31,3% (5 δομές) είναι φιλανθρωπικά σωματεία, το 25% (4 δομές) είναι Σύλλογοι Γονέων, Κηδεμόνων ΑμεΑ, το 37,5% (6 δομές) είναι Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες και το 6,3% (1 δομή) είναι Άλλο Κέντρο που έχει νομίμως αδειοδοτηθεί για την παροχή υπηρεσιών συναφών προς τα ΚΔΗΦ.

8.4.2.1 Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Ο αριθμός των στελεχών που απασχολούνται συναθροιστικά είναι περίπου 323 άτομα διάφορων ειδικοτήτων. Ειδικότερα, απασχολούνται γιατροί (18), κοινωνικοί λειτουργοί (25), ψυχολόγοι (23), εκπαιδευτές (42 άτομα), βοηθοί νοσοκόμου (29) και 33 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό. Άλλες ειδικότητες που απασχολούνται είναι οδηγοί, διοικητικό προσωπικό, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές, καθηγητές προσαρμοσμένης φυσικής αγωγής κτλ. Φαίνεται ότι οι δομές ΚΔΗΦ είναι πολύ καλά στελεχωμένες. Αυτό προκύπτει και από τις απαντήσεις των Συντονιστών αναφορικά με την επάρκεια των ΚΔΗΦ, όπου, η μέση βαθμολογία αναφορικά με την επάρκεια της στελέχωσης των δομών συνολικά, φαίνεται ότι ως

προς τον αριθμό των στελεχών, είναι από σχετικά ως πολύ επαρκής ($MO=3,750, TA=0,447$). Αντίστοιχα είναι και τα αποτελέσματα και για την επάρκεια της σύνθεσης των ειδικοτήτων ($MO=3,667, TA=0,488$).

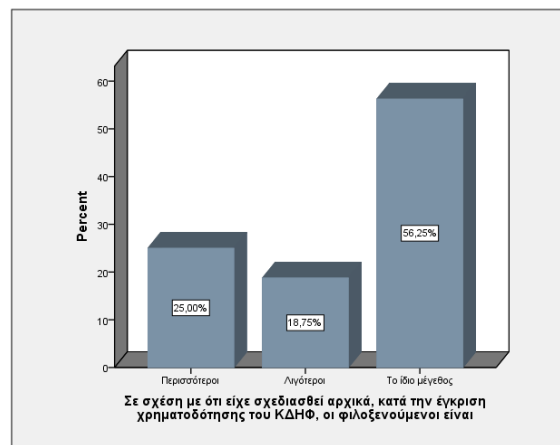
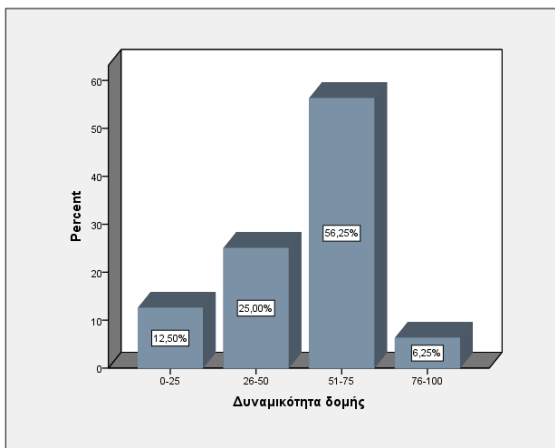
Η παρακολούθηση των ωφελούμενων γίνεται

- στο 68,8% των απαντήσεων (28,2% του δείγματος) μέσω της τήρησης δημογραφικών στοιχείων των αιτούντων συνδρομής (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ),
- στο 93,8% των απαντήσεων (38,5% του δείγματος) από δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων
- στο 81,3% των απαντήσεων (33,3% του δείγματος) από κοινωνικά χαρακτηριστικά ωφελούμενων (στοιχεία ένταξης σε ευάλωτη ή ειδική κοινωνική ομάδα του πληθυσμού).

Η καθολική πλειοψηφία (100%) των συντονιστών απάντησαν ότι τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής και την ενημέρωση του ΟΠΣ.

8.4.2.2 Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Συνολικά, ο μέσος όρος δυναμικότητας των δομών είναι περίπου 54 άτομα, ενώ οι περισσότερες δομές αναφέρουν δυναμικότητα 52 ατόμων. Το 25% δήλωσαν δυναμικότητα κάτω από 33, ενώ το 50% των δομών δήλωσαν δυναμικότητα 52 ατόμων. Ειδικότερα, το 56,3% των δομών έχουν δυναμικότητα 51-75 ατόμων, ενώ το 25% των δομών έχουν δυναμικότητα μεταξύ 26 και 50. Από τους εξυπηρετούμενους στα ΚΔΗΦ συνολικά 503 άτομα είναι μέσω ΕΣΠΑ και 255 εκτός ΕΣΠΑ. Κατά μέσο όρο στο σύνολο των ωφελούμενων τα 31 άτομα είναι μέσω ΕΣΠΑ και τα 20 εκτός ΕΣΠΑ.

Ο αριθμός των φιλοξενούμενων είναι ο ίδιος με αυτόν που είχε προβλεφθεί κατά τον αρχικό σχεδιασμό σε ποσοστό 56,25%. Το 25% των συντονιστών δήλωσαν ότι οι φιλοξενούμενοι είναι περισσότεροι και το 18,75% δήλωσαν ότι είναι λιγότεροι.

Οι λόγοι που παρατηρούνται αυτές οι αποκλίσεις σύμφωνα με τους Συντονιστές είναι ότι ορισμένες οικογένειες ωφελούμενων προτιμούν χρηματοδότηση ΕΣΠΑ για πρόγραμμα ΚΔΑΠ και όχι ΚΔΗΦ, υπάρχουν νέες εγγραφές, αποχωρήσεις ή θάνατοι. Σημαντικός λόγος αναδεικνύεται επίσης και η καθυστέρηση αναπλήρωσης λόγω της πανδημίας.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ωφελούμενους και η συχνότητα παροχής τους είναι σχεδόν σε καθημερινή βάση για όλες τα ΚΔΗΦ της ΠΚΜ. Καθημερινά παρέχονται μεταφορά

ωφελοόμενων από και προς το Κέντρο, διαμονή και διατροφή (πρόχειρο γεύμα) και εκπαίδευση στην αυτοεξυπηρέτηση και εκμάθηση δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής από όλα τα ΚΔΗΦ (100%). Επίσης, κατά πλειοψηφία παρέχονται καθημερινά, εργοθεραπείες (73,3%), δημιουργική απασχόληση και δραστηριότητες κοινωνικοποίησης (81,3%), καθώς και ατομική ή ομαδική άσκηση (66,7%). Εκτός των προβλεπόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών, οι Συντονιστές έχουν σημειώσει και μια σειρά άλλων υπηρεσιών που έχουν αναπτύξει, όπως: μεταφορά σε γιατρό και ατομική υγιεινή σε καθημερινή βάση. Επίσης, παρέχονται προγράμματα πολυαισθητηριακής υποστήριξης, διάφορες δραστηριότητες (κεραμική, υφαντική, κηπουρική, αγιογραφία), μουσικοκινητική, θέατρο, θεραπευτική ιππασία, μαγειρική, υδροθεραπεία, περίπατοι, εκδρομές, πρόγραμμα θερινών διακοπών, παρεμβατική φροντίδα στο σπίτι, εκπαίδευση επαγγελματιών, networking.

Οι Συντονιστές σε σχέση με τα επιμέρους προβλήματα ή ελλείψεις που αντιμετωπίζουν κατά την παροχή υπηρεσιών διατύπωσαν στο 40% των περιπτώσεων ότι έχουν προβλήματα κατά τη μεταφορά ωφελοόμενων από και προς το Κέντρο, στο 20% των περιπτώσεων ότι αντιμετωπίζουν ζητήματα κατά τις εργοθεραπείες και σε 40% κατά τη συμμετοχή σε προγράμματα ψυχαγωγίας, πολιτισμού και άθλησης. Για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις οι Συντονιστές σχολίασαν κατά περίπτωση ότι τόσο στα απομακρυσμένα χωριά της Περίας άλλα και σε απομακρυσμένες περιοχές της Θεσσαλονίκης (Περαία, Τρίλοφος, Μηχανιώνα) καθίσταται δύσκολη η μετακίνηση των ωφελοόμενων. Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολη και χρονοβόρα την πλήρη εξυπηρέτηση των ωφελοόμενων με τους διαθέσιμους πόρους. Κάποιοι δομές δήλωσαν επίσης ότι έχουν έλλειψη σε εργοθεραπευτές. Ενώ αρκετές αναφέρουν δυσκολίες στη συμμετοχή σε πρόγραμμα ψυχαγωγίας, αθλητισμού και άθλησης εξαιτίας της πανδημίας. Σε κάθε περίπτωση και εκτός των εξαιρετικών συνθηκών που διαμορφώθηκαν από την πανδημία, τα ΚΔΗΦ παρέχουν πληθώρα δράσεων κοινωνικοποίησης σε μηνιαία βάση, όπως είναι επισκέψεις σε χώρους πολιτισμού, καφετέριες, εστιατόρια κτλ. Επίσης, κάνουν επισκέψεις σε τράπεζες και σούπερ μάρκετ, και οργανώνουν δράσεις σε σχολεία. Παράλληλα, παρέχουν δράσεις ψυχαγωγίας / πολιτισμού / άθλησης.

Εν συνεχεία, αν και συνολικά δεν εντοπίζονται καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της Πράξης (87,50%), κάποιοι Συντονιστές ανέφεραν συγκεκριμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την απορρόφηση των πόρων όπως η μεταφορά των πιστώσεων από έτος σε έτος και η έγκριση τους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Διαφορετικές απόψεις διατυπώθηκαν και για την εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους. Το 62,5% των Συντονιστών δήλωσε ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι και το 37,5% ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι. Το 86,7% δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισε προβλήματα από την υιοθέτηση και εφαρμογή του μοναδιαίου κόστους. Τα σημαντικότερα προβλήματα που ανέκυψαν από την υιοθέτηση και την εφαρμογή του μοναδιαίου κόστους, αφορούν την έλλειψη επαρκούς κάλυψης του κόστους μετακίνησης και μεταφοράς των ωφελοόμενων λόγω των μεγάλων αποστάσεων που πρέπει να καλύπτονται καθημερινά. Άλλες προτάσεις που διατυπώθηκαν αφορούσαν στην εκτίμηση του κόστους στα 880€ - 900€ μηνιαίως, καθώς οι περισσότεροι μήνες έχουν 22 εργάσιμες ημέρες και στην επιπλέον αποζημίωση για τους ωφελοόμενους που διαμένουν σε απομακρυσμένες περιοχές. Επίσης, διατυπώθηκαν και απόψεις αναφορικά με την επανεξέταση του πλαισίου για τον όρο του ελάχιστου αριθμού παρουσιών ώστε να μην "χάνεται" το σύνολο του ποσού σε περίπτωση μη συμπλήρωσης των 15 παρουσιών το μήνα καθώς έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές δαπάνες. Και τέλος, αναφέρθηκε και μία πρόταση για μια δικαιότερη κατανομή του κόστους, καθώς κάποιες δομές παρέχουν πολλαπλές υπηρεσίες και αυτό αυξάνει το κόστος.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τα μέτρα που έλαβαν οι δομές για την κάλυψη των αναγκών των ωφελοόμενων κατά το διάστημα που παρέμειναν κλειστές λόγω της πανδημίας. Η ανάλυση των πολλαπλών απαντήσεων παρουσιάζεται στον Πίνακα 54. Η καθολική

πλειοψηφία δήλωσε ότι προσπάθησαν να κάνουν τηλεφωνική συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη. Στο 81,3% των περιπτώσεων δήλωσαν ότι έκαναν τηλεφωνική υποστήριξη δικαστικών συμπαραστατών, επιτρόπων και ασκούντων την επιμέλεια αλλά και ηλεκτρονική επικοινωνία με ωφελούμενους. Στο 75% των περιπτώσεων (18,5%) του δείγματος παρασχέθηκε υποστήριξη στο σπίτι από στελέχη των δομών, ενώ στο 62,5% των περιπτώσεων γινόταν ηλεκτρονική επικοινωνία με τους δικαστικούς συμπαραστατές, επιτρόπους και ασκούντες την επιμέλεια ωφελούμενων.

Πίνακας 56 Μέτρα κάλυψης αναγκών

	%	% Cases
Τηλεφωνική συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη ωφελούμενων	24,6%	100,0%
Τηλεφωνική υποστήριξη δικαστικών συμπαραστατών, επιτρόπων και ασκούντων την επιμέλεια	20,0%	81,3%
Ηλεκτρονική επικοινωνία με ωφελούμενους	20,0%	81,3%
Ηλεκτρονική επικοινωνία με δικαστικούς συμπαραστατές, επιτρόπους και ασκούντες την επιμέλεια ωφελούμενων	15,4%	62,5%
Υποστήριξη στο σπίτι από στελέχη της δομής	18,5%	75,0%
Υποστήριξη των ωφελούμενων σε συνεργασία με άλλη δομή (αναφέρατε τη δομή)	1,5%	6,3%

8.4.2.3 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

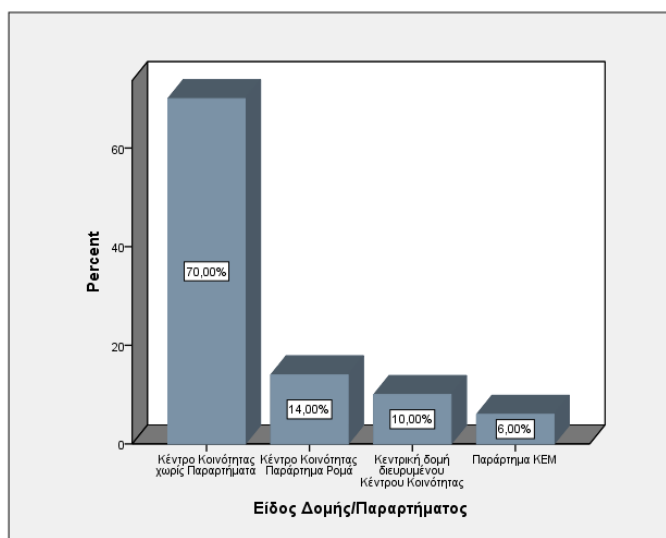
Στο πλαίσιο των συνεργασιών με άλλες υπηρεσίες ή φορείς, οι Συντονιστές απάντησαν αν και κατά πόσο (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι δομές φαίνεται να έχουν αναπτύξει συνεργασία με τους περισσότερους φορείς, είτε υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας, είτε υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης. Ως προς αυτήν τη διάσταση, οι Συντονιστές αξιολογούν με σχετικά υψηλό βαθμό τους στόχους της Δημοσιότητας και της Κοινωνικής Δικτύωσης. Αξίζει επιπλέον να σημειωθεί ότι οι Συντονιστές έχουν κατορθώσει να δημιουργήσουν συνεργασίες και με άλλους φορείς όπως είναι τα πνευματικά κέντρα, η Τροχαία (αφορά την πόλη της Βέροιας), το Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας, ερασιτεχνικές θεατρικές ομάδες, τη Λέσχη Αρχιμαγείρων Βορείου Ελλάδας, ιατρικούς και δικηγορικούς συλλόγους.

Η επόμενη ερώτηση, αφορούσε στο ποσοστό (%) των ωφελούμενων που παραπέμφθηκε, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση. Από Ίδρυμα /Θεραπευτήριο στη Δομή σε ποσοστό 72,7% δεν παραπέμφθηκε κανένα άτομο. Από τη δομή στο Κέντρο Κοινότητας παραπέμφθηκαν περίπου το 60% των ατόμων στο 12,5% των περιπτώσεων, ενώ από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή στο 80% των περιπτώσεων δεν παραπέμφθηκε κανένα άτομο. Το μέσο ποσοστό των ωφελούμενων, σε ετήσια βάση, το οποίο παραπέμφθηκε από Ίδρυμα /Θεραπευτήριο στη Δομή είναι 2,9%, από Δομή στο Κέντρο Κοινότητας είναι 7,5% και από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή είναι 1,2%. Τα ποσοστά αυτά έχουν εξαιρετικά μεγάλες τυπικές αποκλίσεις, καθώς από κάθε Κέντρο Κοινότητας το ποσοστό κυμαίνεται από 0% έως και 60%. Ως εκ τούτου, η στατιστική περιγραφική ανάλυση σε αυτό το επίπεδο, δεν είναι πλήρως αντιπροσωπευτική. Τέλος, το 85,7% των Συντονιστών δήλωσε ότι έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.).

8.4.3 Ερωτηματολόγιο Συντονιστών Κέντρων Κοινότητας

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των Κέντρων Κοινότητας. Η καθολική πλειοψηφία των Συντονιστών συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο εντός του τιθέντος χρονικού διαστήματος. Το 70% των δομών είναι Κέντρα Κοινότητας, το 14% είναι

Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, το 10% είναι Κεντρική Δομή Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και το 6% είναι Παράρτημα ΚΕΜ.

8.4.3.1 Στελέχωση και

Εσωτερική Λειτουργία

Η πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορά την στελέχωση και εσωτερική λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας και των Παραρτημάτων αυτών. Οι ειδικότητες που απασχολούνται στα Κέντρα Κοινότητας είναι όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα παρακάτω. Ο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων (91 άτομα) είναι κοινωνικοί λειτουργοί, 43 άτομα είναι Ψυχολόγοι, ενώ οι Πτυχιούχοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ Κοινωνικών Επιστημών είναι 36.

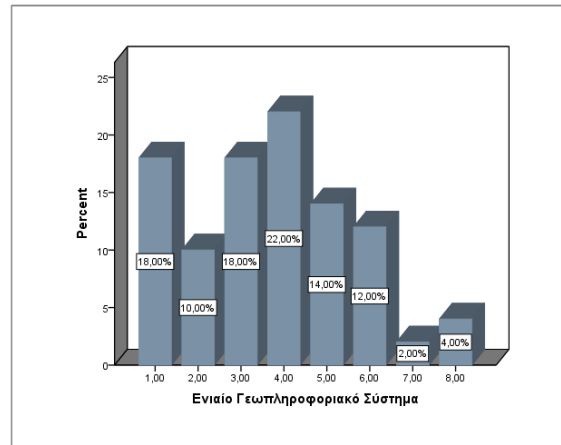
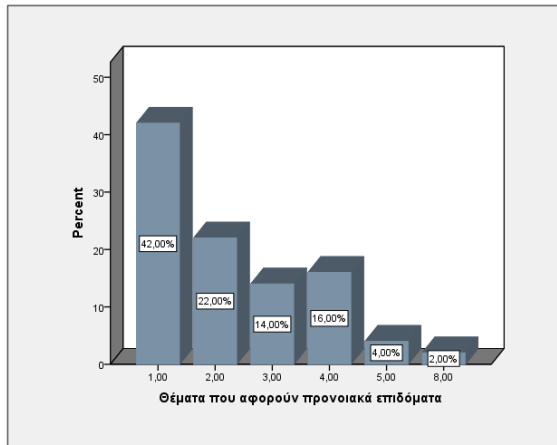
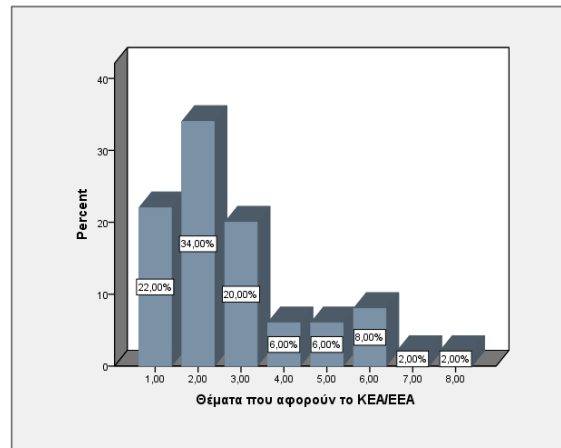
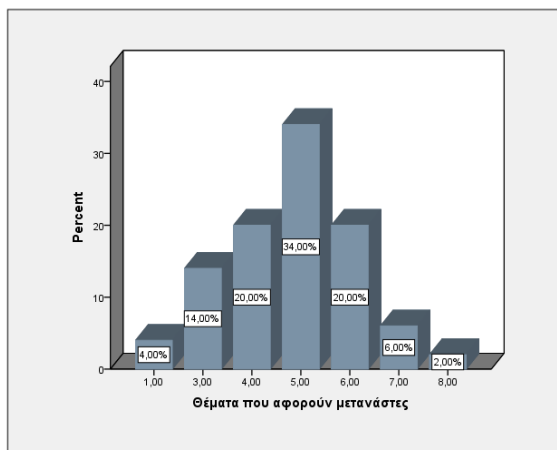
Πίνακας 57 Στελέχωση Κέντρων Κοινότητας, ΠΚΜ

	Min	Max	Σύνολο
Κοινωνικός Λειτουργός	1,00	6,00	91,00
Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Κοινωνικών Επιστημών	1,00	7,00	36,00
Ψυχολόγος	1,00	3,00	43,00
Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Οικονομικής Κατεύθυνσης ή Διοίκησης Επιχειρήσεων	1,00	2,00	15,00
Νηπιαγωγός, Εκπαιδευτικός, Ειδικός Παιδαγωγός & παρεμφερείς ειδικότητες	1,00	2,00	7,00
Επισκέπτης Υγείας/ Νοσηλεύτης/ Βοηθός Νοσηλεύτη	1,00	2,00	5,00
Διοικητικό Προσωπικό	1,00	2,00	13,00
Βοηθητικό προσωπικό	1,00	1,00	1,00
Διαμεσολαβητής για Ρομά	1,00	2,00	8,00
Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής	1,00	1,00	4,00
Νομικός (μεταναστευτικό & εργατικό δίκαιο)	1,00	1,00	6,00
Κοινωνικός Επιστήμονας	1,00	1,00	1,00
Διερμηνέας	1,00	1,00	1,00
Σύμβουλος Απασχόλησης	1,00	1,00	2,00

Ταυτόχρονα, αρκετά στελέχη έχουν επιμορφωθεί συνολικά σε όλα τα ΚΚ για τις ανάγκες άσκησης των καθηκόντων τους. Τα 132 παρακολούθησαν Σεμινάρια του ΕΚΔΔΑ, 20 άτομα παρακολούθησαν ημερίδα που διοργανώθηκε από την Περιφέρεια και 87 άτομα παρακολούθησαν σεμινάρια που διοργανώθηκαν από άλλους φορείς.

Αναφορικά με τους τομείς για τους οποίους οι Συντονιστές θεωρούν ότι πρέπει να υπάρξει περαιτέρω επιμόρφωση, το 18% θεωρεί ότι το ενιαίο Γεωπληροφοριακό σύστημα είναι το πιο σημαντικό από όλα, ενώ το 22% το ιεραρχεί 4^ο στη σειρά. Σεμινάρια τα οποία αφορούν το ΚΕΑ/ ΕΕΑ ιεραρχήθηκαν ως 1^ης προτεραιότητας από το 22%, ενώ ως 2^ης προτεραιότητας από το 34% των Συντονιστών. Επιμορφώσεις για τα θέματα που αφορούν στα προνοιακά επιδόματα, ιεραρχήθηκαν ως πιο σημαντικές από το 42% των Συντονιστών. Τα θέματα που αφορούν σε Ρομά ιεραρχήθηκαν ως δεύτερης προτεραιότητας από το 26% των Συντονιστών. Θέματα μεταναστών είναι σχετικά χαμηλά στην ιεράρχηση (5α) (34%), όπως και τα σεμινάρια για θέματα που αφορούν παραδοτέα του ΚΚ (3^ο 0% των συντονιστών, 6α στη σειρά).

Συνολικά, ως προς τον αριθμό των στελεχών, οι Συντονιστές δήλωσαν ότι υπάρχει σχετικά

ανεπαρκής στελέχωση (ΜΟ=2,96, ΤΑ=0,807)

για την ικανοποίηση του όγκου και του εύρους των αιτημάτων υποστήριξης. Αντιστοίχως, σχετική ανεπάρκεια (ΜΟ=2,860, ΤΑ=0,857) εντοπίζεται και ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων. Το επίπεδο συντονισμού με την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου είναι καλό έως πολύ καλό (ΜΟ=3,938, ΤΑ=1,156). Το ίδιο συμβαίνει και αναφορικά με το επίπεδο συντονισμού/ συνεργασίας με τους δικαιούχους (ΜΟ=3,979, ΤΑ=0,729).

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο εθελοντισμός είναι ιδιαίτερα περιορισμένος στις δομές. Μόνο τρεις δομές αναφέρουν τη συμμετοχή εθελοντών. Για παράδειγμα έχει αξιοποιηθεί εθελοντικά ειδικός στις γραφιστικές τέχνες για τη δημιουργία αφίσας, εθελοντές για διανομή ΤΕΒΑ και άτομα ως διαμεσολαβητές (4). Ο ρόλος των εθελοντών είναι κρίσιμης σημασίας και μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην ανάπτυξη των δομών. Ως προς αυτήν τη διάσταση, οι δομές θα μπορούσαν να λάβουν επιπλέον μέτρα και δράσεις προκειμένου να ενισχυθεί αυτός ο θεσμός.

Προβλήματα στον συντονισμό και τη συνεργασία με την Κοινωνική Υπηρεσία ή/και τον Δικαιούχο που αναφέρθηκαν από τους Συντονιστές των ΚΚ αφορούν τις ελλείψεις σε διερμηνείς που δυσκολεύει την επικοινωνία με αλλοδαπούς δικαιούχους. Αλλά ζητήματα που εντοπίστηκαν είναι ότι δεν υπάρχει τμήμα Κοινωνικής Υπηρεσίας σε πολλούς Δήμους ή είναι υποστελεχωμένο με αποτέλεσμα να υπάρχουν δυσκολίες στη συνεργασία.

Η επόμενη δέσμη ερωτήσεων στη συγκεκριμένη ενότητα, αφορά τα προβλήματα που παρουσιάζει η θέση του Συντονιστή κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 24 δεν παρουσιάζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές σε κανένα άλλο πρόβλημα έκτος από το μεγάλο διοικητικό φορτίο, όπου παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 10% ($p\text{-value}=0.068<0.1$). Ειδικότερα, το μεγάλο διοικητικό φορτίο αποτελεί πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα για τα Παραρτήματα ΚΕΜ, πολύ μεγάλο πρόβλημα από τα Κέντρα Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα και τις Κεντρικές Δομές Διευρυμένων Κέντρων Κοινότητας, ενώ σε μέτριο βαθμό αντιμετωπίζουν προβλήματα τα Κέντρα Κοινότητας - Παραρτήματα Ρομά. Αναφορικά με την έλλειψη χρόνου για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών συντονισμού, κοινωνικής ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ποιοτικών υπηρεσιών, όλοι οι Συντονιστές αξιολογήσαν ότι αποτελεί πρόβλημα σε μέτριο βαθμό. Δεν εντοπίζεται πρόβλημα αναφορικά με την ανεπάρκεια των υποδομών ενώ η συνεργασία μεταξύ των στελεχών των ΚΚ είναι επίσης χωρίς προβλήματα. Επιπροσθέτως, οι Συντονιστές δήλωσαν ότι δεν υπάρχουν προβλήματα και αναφορικά με τα εργασιακά θέματα (άδειες, αναπληρώσεις σε περιπτώσεις ασθένειας κτλ).

Πίνακας 58 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή, ανά τύπο Δομής

		ΜΟ	ΤΑ	Sig.
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,143	0,810	0,068
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,600	0,548	
	Παράρτημα ΚΕΜ	4,000	0,000	
Έλλειψη χρόνου για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών συντονισμού, κοινωνικής ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ποιοτικών υπηρεσιών	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,829	1,071	0,827
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	0,951	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	0,577	
Ανεπάρκεια υποδομών (γραφείο/εξοπλισμός)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,714	0,860	0,938
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,857	1,215	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,600	1,342	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	1,732	
Προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη του ΚΚ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,657	0,873	0,580
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	

Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,057	1,083	0,344
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	1,113	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

Εκτός από τα παραπάνω, οι Συντονιστές σημειώνουν και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όπως η έλλειψη του προσωπικού και η ανεπάρκεια ειδικοτήτων. Επιπρόσθετα, οι συχνές αλλαγές του προσωπικού δυσχεραίνουν την κατανομή των αρμοδιοτήτων. Εκτός από τα παραπάνω, αναφέρθηκαν προβλήματα στην έγκριση των Δράσεων του ΚΚ, αλλά και την ελλιπή φύλαξη του χώρου.

Αναφορικά με τα προβλήματα των στελεχών των δομών αυτά χαρακτηρίζονται από χαμηλής σοβαρότητας ως μέτριας. Ο πίνακας πιο κάτω περιγράφει την συνολική αξιολόγηση αναφορικά με τα προβλήματα. Φαίνεται ότι σε μέτριο βαθμό υπάρχουν ζητήματα με το μεγάλο διοικητικό φορτίο, την έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων, όπως επίσης και ο υπερβολικός φόρτος από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγγελικές παραγγελίες κλπ.).

Πίνακας 59 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών

	ΜΟ	ΤΑ
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	2,940	0,793
Έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων	2,600	0,948
Ασάφεια αρμοδιοτήτων	1,820	0,962
Προβλήματα συνεργασίας με Κοινωνική Υπηρεσία & φορείς παραπομπής ωφελούμενων	1,714	0,842
Υπερβολικός φόρτος από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγγελικές παραγγελίες κλπ.)	2,120	0,918
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	1,837	1,007

Το test one way Anova για τυχόν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δομών και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα στελέχη αυτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα στελέχη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Πίνακας 60 Αξιολόγηση προβλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων των στελεχών, ανά τύπο Δομής

	ΜΟ	ΤΑ		
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,886	0,900	0,691
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,143	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,543	0,980	0,787
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,857	0,378	

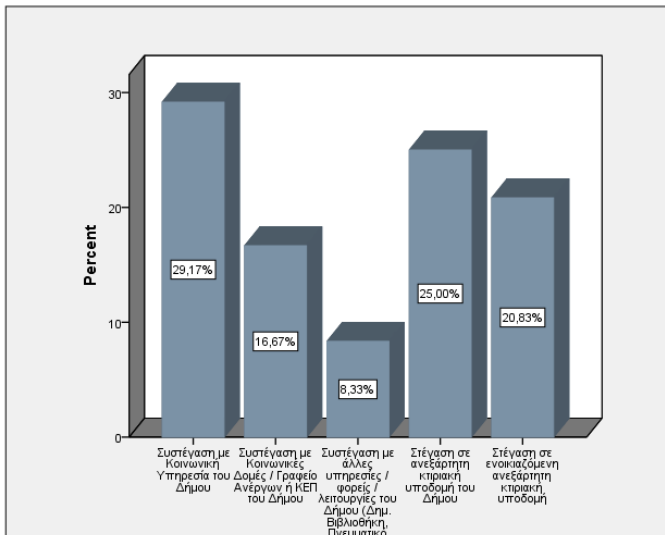
		ΜΟ	ΤΑ	
Έλλειψη χρόνου για εξατομικευμένη προσέγγιση / υποστήριξη ωφελούμενων	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,800	1,095	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,333	1,528	
Ασάφεια αρμοδιοτήτων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,029	1,014	0,101
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,143	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,600	0,894	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	
Προβλήματα συνεργασίας με Κοινωνική Υπηρεσία & φορείς παραπομπής ωφελούμενων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,771	0,942	0,743
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,400	0,548	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	
Υπερβολικός φόρτος από παραπομπές άλλων υπηρεσιών στο ΚΚ (εισαγγελικές παραγγελίες κλπ.)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,057	0,968	0,833
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,286	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,400	0,894	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	1,000	
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση σε περίπτωση ασθένειας, επίπεδο και ροή καταβολής αμοιβών κοκ)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,971	1,043	0,376
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	1,134	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,200	0,447	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

Τα επιπλέον προβλήματα που αναφέρθηκαν από τα στελέχη των ΚΚ κατά την άσκηση των καθηκόντων είναι η έλλειψη εξειδικευμένης επιμόρφωσης τόσο σε νέα, όσο και σε παλιότερα στελέχη, αλλά και ταυτόχρονα η επιβάρυνση του προγράμματος τους με αρμοδιότητες που αναθέτονται από την ΚΥ.

8.4.3.2 Υποδομές – Εξοπλισμός

Σχετικά με το καθεστώς στέγασης της Δομής,

- το 29,2% των Συντονιστών δήλωσε ότι η Δομή είναι σε συστέγαση με Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου,
- -το 25% στεγάζεται σε ανεξάρτητη κτιριακή υποδομή του Δήμου,
- -το 20,8 σε ενοικιαζόμενη ανεξάρτητη κτιριακή υποδομή.
- το 16,7% στεγάζεται με άλλες με Κοινωνικές Δομές / Γραφείο Ανέργων ή ΚΕΠ του Δήμου
- το 8,3% με άλλες υπηρεσίες / φορείς / λειτουργίες του Δήμου (Δημ. Βιβλιοθήκη, Πνευματικό Κέντρο κλπ.).

Η επόμενη ερώτηση αναφέρεται στη διαθεσιμότητα και την επάρκεια των εγκαταστάσεων. Τα συνολικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα παρακάτω. Φαίνεται ότι υπάρχουν ελάχιστες ελλείψεις, ενώ ακόμα και όταν οι εγκαταστάσεις κρίνονται ανεπαρκείς, η καταλληλότητα αυτών παραμένει υψηλή. Ειδικότερα, υπάρχουν κατάλληλοι αλλά μη επαρκείς χώροι υποδοχής κοινού, προσβασιμότητα ΑμεΑ, χώροι για ατομικές συνεδρίες και συμβουλευτική. Δεν υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι παιδαγωγικών δραστηριοτήτων, χώροι ιατρείου και γραφεία υποδοχής ΚΕΜ.

Πίνακας 61 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος

	ΜΟ	ΤΑ
Επαρκής χώρος υποδοχής και αναμονής κοινού	2,667	0,595
Προσβασιμότητα ΑμεΑ	2,938	0,245
Διακριτός χώρος για ατομικές συνεντεύξεις, συνεδρίες και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής	2,625	0,606
Χώροι υγιεινής – τουαλέτες	2,917	0,279
Αίθουσα παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους	1,149	0,510
Χώρος Ιατρείου	1,261	0,648
Γραφείο Υποδοχής ΚΕΜ (Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής)	1,156	0,475

Η ερώτηση αναλύθηκε περαιτέρω, προκειμένου να εντοπιστούν διαφορές μεταξύ των κέντρων. Παρουσιάζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές στις περισσότερες των περιπτώσεων με κάποια Κέντρα Κοινότητας να παρουσιάζουν διαφορές ως προς τη διαθεσιμότητα και την επάρκεια των εγκαταστάσεων. Φαίνεται ότι τα Κέντρα Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα, τα Παραρτήματα ΚΕΜ και οι Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας έχουν ζητήματα με την προσβασιμότητα ΑμεΑ. Σχεδόν όλες οι δομές έχουν ζητήματα με την επάρκεια χώρων παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους.

Πίνακας 62 Διαθεσιμότητα και επάρκεια των εγκαταστάσεων της Δομής ή του Παραρτήματος, ανα τυπο

	ΜΟ	ΤΑ	
Επαρκής χώρος υποδοχής και αναμονής κοινού	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,794	0,479
	Κέντρο Κοινότητας Παραρτήμα Ρομά	2,429	0,787
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,000	0,817

Προσβασιμότητα ΑμεΑ	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	0,063
	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,971	0,172	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,000	0,000	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
Διακριτός χώρος για ατομικές συνεντεύξεις, συνεδρίες και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,765	0,496	0,008
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,429	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	
Χώροι υγιεινής – τουαλέτες	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,912	0,288	0,823
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,857	0,378	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,000	0,000	
Αίθουσα παιδαγωγικών δραστηριοτήτων για παιδιά και εφήβους	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,061	0,348	0,012
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	0,951	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Χώρος Ιατρείου	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,273	0,674	0,594
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,500	0,837	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,000	0,000	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Γραφείο Υποδοχής ΚΕΜ (Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,031	0,177	0,000
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,000	0,000	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,250	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,667	0,577	

Αναφορικά με τις ελλείψεις σε εξοπλισμό απαραίτητο για τη λειτουργία των δομών, αυτές αξιολογήθηκαν από χαμηλές έως μέτριες. Οι ελλείψεις σε μέτριο βαθμό εντοπίζονται σε σχέση με τα μεταφορικά μέσα και τον εξοπλισμό παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων.

Πίνακας 63 Ελλείψεις σε εξοπλισμό

	ΜΟ	ΤΑ
Εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών	1,575	0,801
Επίπλωση θέσεων εργασίας και χώρων υποδοχής κοινού	1,553	0,904
Μεταφορικό μέσο	2,432	1,228
Εξοπλισμός παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων	2,465	1,334

Αντίστοιχα, δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δομών.

Πίνακας 64 Ελλείψεις στον εξοπλισμό ανά τύπο δομής

	ΜΟ	ΤΑ	Sig.	
Εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,576	0,792	0,932
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,667	1,155	

Επίπλωση εργασίας και υποδοχής κοινού θέσεων χώρων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,546	0,971	0,950
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,787	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,333	0,577	
Μεταφορικό μέσο	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,200	1,243	0,276
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,714	1,113	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,155	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	1,155	
Εξοπλισμός παιδαγωγικών ή άλλων δραστηριοτήτων	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,241	1,354	0,327
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,571	1,397	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,250	0,957	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,333	1,155	

8.4.3.3 Παρεχόμενες Υπηρεσίες – Στοιχεία Δραστηριότητας

8.4.3.3.1 Ερώτημα Δ3. Συντονιστής Κέντρου Κοινότητας

Στον Πίνακα παρακάτω παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί καθώς και αν είναι διευρυμένες ή όχι. Να σημειωθεί ότι ο πίνακας παρουσιάζει τις έγκυρες σχετικές συχνότητες των απαντήσεων σε ποσοστιαία μορφή. Σημαντικό ποσοστό (πάνω από 45% των περιπτώσεων) φαίνεται να είναι διευρυμένες υπηρεσίες. Δηλαδή, η υπηρεσία προσφέρεται για πρώτη φορά στους ωφελούμενους την ΠΠ 2014-2020 από το ΚΚ. Για παράδειγμα, τέτοιες υπηρεσίες που παρέχονται πρώτη φορά την ΠΠ 2014-2020 είναι η συνεργασία και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης (52,9%), η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας (62,5%), τα προγράμματα για συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους (45,5%) και η διοργάνωση εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, επικοινωνιακό και κοινωνικό περιεχόμενο (60%). Ωστόσο, προκύπτει ότι παρέχονται αρκετές υπηρεσίες από τις δομές σε όλους τους τύπους υπηρεσιών.

Πίνακας 65 Υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΥΠΟΔΟΧΗ- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ			
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	92,9	7,1	20
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	83,7	16,3	21,4
Συνεργασία και παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	93,3	6,7	35,7
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ			
Συνεργασία και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	88,6	11,4	52,9
Συνεργασία και παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς	56,8	43,2	42,9
Συνεργασία με την τοπική αγορά εργασίας	48,9	51,1	50
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΙΟΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ			
Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας:	77,3	22,7	62,5
Παροχή συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης	91,1	8,9	33,3
Ανάπτυξη δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών	34,1	65,9	40
Προγράμματα για συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	26,3	73,7	45,5

Διοργάνωση εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, επικοινωνιακό και κοινωνικό περιεχόμενο	66,7	33,3	60
Μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας	35,6	64,4	36,4
Παροχή ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	35,7	64,3	33,3
Συγκέντρωση και διανομή βασικών αγαθών	57,8	42,2	25
Ανάπτυξη Δικτύου Εθελοντισμού	15,9	94,1	33,3

Κατά την πανδημία, εφαρμοστήκαν συγκεκριμένα μέτρα. Τα μέτρα που ελήφθησαν είναι πολλαπλών επιπέδων και έχουν ληφθεί παράλληλα. Στο 93,3% των περιπτώσεων έκαναν προγραμματισμό ραντεβού / συνεδριών, στο 80% των περιπτώσεων υποδέχονταν νέες αιτήσεις με άλλα απλά ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. e-mail). Στο 64,4% των περιπτώσεων τα Κέντρα Κοινότητας δέχονταν αιτήσεις από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και στο 51,1% λειτουργούσαν Τηλεφωνική Γραμμή Ψυχολογικής Υποστήριξης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας.

Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις της πανδημίας στη λειτουργία της Δομής που αναφέρθηκαν από τους Συντονιστές των ΚΚ είναι κυρίως η μείωση της προσέλευσης των ωφελούμενων στη δομή και η δυσκολία στην εξυπηρέτηση πολιτών που δεν έχουν εξοικείωση με τη τεχνολογία. Επίσης, αισθητή ήταν η μείωση των αιτημάτων στήριξης λόγω της έλλειψης άμεσης επαφής κοινωνικού λειτουργού με τους ωφελούμενους παρ' ότι η ψηφιοποίηση των διαδικασιών υποδοχής βοήθησε στο καλύτερο προγραμματισμό των συνεδριών/ραντεβού όπως και η παροχή συμβουλευτικής/ ψυχοκοινωνικής υποστήριξης μέσω τηλεφώνου.

Επιπρόσθετα, προβλήματα που εκδηλώθηκαν στην λειτουργία της δομής λόγω της πανδημίας ήταν ο μεγάλος φόρτος εργασίας εξαιτίας της έλλειψης του προσωπικού λόγω χρήσης των αδειών ειδικού σκοπού. Αντίστοιχα και η τηλεργασία δημιούργησε προβλήματα στη συνεννόηση των στελεχών του ΚΚ. Τέλος, η υπολειτουργία άλλων υπηρεσιών επέφερε προβλήματα στην άμεση εξυπηρέτηση και υποστήριξη των ωφελούμενων.

8.4.3.3.2 Συντονιστές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας

Κατά την αξιολόγηση, κάποιες ερωτήσεις διαχωρίστηκαν καθώς αφορούσαν ξεχωριστούς τύπους δομών. Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για τους Συντονιστές των Διευρυμένων Κέντρων Κοινότητας. Οι περισσότεροι ωφελούμενοι επιζητούν υπηρεσίες για την υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ). Πολλοί ζητούν υπηρεσίες πληροφόρησης ή/και παραπομπής σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης και υποστήριξη ένταξης στα προγράμματα.

Πίνακας 66 Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Όλοι οι ωφελούμενοι)

		%	Valid %
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	Πολλοί	5,9	75,0
	Οι περισσότεροι	2,0	25,0
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	Αρκετοί	2,0	25,0
	Πολλοί	3,9	50,0
Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)	Πολλοί	2,0	25,0
	Οι περισσότεροι	5,9	75,0

Άλλες υπηρεσίες που παρέχονται αλλά δεν περιλαμβάνονται στην παραπάνω ερώτηση είναι η ψυχολογική και κοινωνική ένταξη, καθώς και η νομική και επαγγελματική συμβουλευτική. Επίσης, σημαντικές υπηρεσίες με πολλά αιτήματα είναι και η υποστήριξη υποβολής αίτησης για το επίδομα στέγασης και άλλων παρόχων ΟΠΕΚΑ, αλλά και η ενημέρωση για προγράμματα εργασίας. Τα περισσότερα αιτήματα σε σχέση με τον πυλώνα για τη βελτίωση βιοτικού επιπέδου και διασφάλιση κοινωνικής ένταξης αφορούν στη συμβουλευτική υποστήριξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας (πολλοί, 75%), αλλά και στην ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες.

Πίνακας 67 Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (Όλοι οι ωφελούμενοι)

		%	Valid %
Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας	Λίγοι	2,0	25,0
	Πολλοί	5,9	75,0
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη	Αρκετοί	3,9	50,0
	Πολλοί	3,9	50,0
Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	5,9	75,0
Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	Κανένας	3,9	50,0
	Λίγοι	3,9	50,0
Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	3,9	50,0
	Αρκετοί	2,0	25,0
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας	Κανένας	2,0	25,0
	Λίγοι	3,9	50,0
	Αρκετοί	2,0	25,0
Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	Αρκετοί	3,9	50,0
	Πολλοί	3,9	50,0

Αντιστοίχως, πολλά αιτήματα δέχονται για τους ωφελούμενους Ρομά ως προς τις παρακάτω υπηρεσίες: (1) Υποστήριξη για την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την ένταξη στην εκπαίδευση, (2) Παραπομπή σε υπηρεσίες υγείας, συμβουλευτική υποστήριξη και παραπομπή σε θέματα υγείας, (3) Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες, (4) Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, (5) Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ωφελούμενοι Ρομά, δεν φαίνεται να ζητούν υπηρεσίες που αφορούν τη δημιουργική απασχόληση και τη μαθησιακή στήριξη παιδιών, όπως και τη συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους.

Αντιστοίχως, αναφορικά με την Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο), οι Συντονιστές δήλωσαν ότι οι περισσότεροι ωφελούμενοι φτάνουν στα ΚΚ με αιτήματα που αφορούν Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης, υποστήριξης ένταξης στα παραπάνω προγράμματα και υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ). Αναφορικά με τη συνεργασία με υπηρεσίες και δομές, αρκετοί ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο ζητούν κυρίως παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες και παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης, ενώ κανείς δεν ζητάει

παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή Προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς. Σε ό,τι αφορά την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, πολλοί ζητούν συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη, αρκετοί ζητούν συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας και δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών, ενώ κάποιες δεν ζητάει ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.

Αναφορικά με την ιεράρχηση των πυλώνων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας, οι Συντονιστές ανέδειξαν ότι η Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών, είναι ο πυλώνας που απαιτεί τον περισσότερο χρόνο. Σε αυτή τη διάσταση, οι Συντονιστές παρουσίασαν καθολική ομοφωνία, ενώ στους άλλους δυο πυλώνες οι γνώμες διχοτομήθηκαν στο 50% με τον δεύτερο πιο σημαντικό στη μια περίπτωση να είναι η συνεργασία με υπηρεσίες και δομές και στην άλλη περίπτωση δεύτερος πιο απαιτητικός σε όρους χρονικής διάρκειας να είναι η παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης των ωφελούμενων.

Πίνακας 68 Ιεράρχηση πυλώνων υπηρεσιών

	1	2	3
Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών	100		
Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές		50,0	50,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης των ωφελούμενων		50,0	50,0

8.4.3.3 Παραρτήματα Ρομά

Για τους ωφελούμενους σε Παραρτήματα Ρομά και σε σχέση με τις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης, πολλοί ζητούν βοήθεια/συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων και αρκετοί ζητούν συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας, στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού και στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών.

Σε σχέση με τις υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης, πολλοί ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες και αρκετοί παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης και παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς. Σε κάθε περίπτωση, αυτές οι ερωτήσεις είναι στο 50% των Συντονιστών και επομένως, οι απαντήσεις δεν δείχνουν κάποια ξεκάθαρη τάση αναφορικά με τη συγκεκριμένη κατηγορία. Τέλος, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, οι περισσότεροι επιζητούν υπηρεσίες ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των ωφελούμενων για θέματα δημόσιας υγείας και υποστήριξη για την εύρεση εργασίας.

Πίνακας 69 Αξιολόγηση

Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης		%	Valid %
Συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού	Αρκετοί	2,0	100,0
Στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	Αρκετοί	2,0	100,0
Βοήθεια/συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων	Πολλοί	2,0	100,0
Ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες	Κανένας	2,0	100,0
Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης μέσω Ιατρού			
Υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης			

Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	Λίγοι	2,0	50,0
	Πολλοί	2,0	50,0
Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	Λίγοι	2,0	50,0
	Αρκετοί	2,0	50,0
Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς	Κανένας	2,0	50,0
	Αρκετοί	2,0	50,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης			
Υποστήριξη έναρξης επαγγέλματος, δημιουργίας και ανάπτυξης συνεταιρισμού ή επιχείρησης κοινωνικής οικονομίας	Λίγοι	2,0	100,0
Συμβολή και υποστήριξη στη διεύρυνση επαγγελματικών προσόντων απασχολουμένων	Αρκετοί	2,0	100,0
Υποστήριξη για την εύρεση εργασίας	Πολλοί	2,0	100,0
Πρώθηση σε συμβουλευτική και κατάρτιση	Αρκετοί	2,0	100,0
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης			
Ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων	Αρκετοί	2,0	100,0
Ενημέρωση /ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των ωφελούμενων για θέματα δημόσιας Υγείας	Οι περισσότεροι	2,0	100,0

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση / ικανοποίηση διάφορων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης Ρομά (καθολική πλειοψηφία). Ακολουθούν σε ορούς χρονικής ενασχόλησης οι υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης Ρομά και τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης Ρομά.

8.4.3.3.4 Παραρτήματα ΚΕΜ

Αναφορικά με τα Παράρτημα ΚΕΜ, πολλοί ωφελούμενοι ζητούν υπηρεσίες ενημέρωσης και παροχής κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης, αντίθετα με όλες τις άλλες υπηρεσίες του ΚΕΜ τις οποίες ζητούν μόνο λίγοι ωφελούμενοι, όπως για παράδειγμα, μαθήματα ελληνικής γλώσσας διαπολιτισμικές δράσεις και προώθηση στην αγορά εργασίας. Το τελευταίο μπορεί να εξηγηθεί καθώς αρκετά άτομα από αυτά θεωρούν την Ελλάδα ως μόνο έναν σταθμό για τον τελικό τους προορισμό.

Η ενασχόλησή των στελεχών για τη διεκπεραίωση/ικανοποίησή διάφορων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες ενημέρωσης, εξυπηρέτησης, συμβουλευτικής στήριξης για θέματα ένταξης μεταναστών και δικτύωσης (καθολική πλειοψηφία). Ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων μεταναστών σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς, ενώ τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι παράλληλες δράσεις / υπηρεσίες υπέρ μεταναστών.

8.4.3.3.5 Συντονιστές των Κέντρων Κοινότητας με ή χωρίς Παραρτήματα

Σε ό,τι αφορά τα Κέντρα Κοινότητας με ή χωρίς Παραρτήματα, σύμφωνα με τις απαντήσεις των Συντονιστών, οι περισσότεροι πολίτες ζητούν πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης (44,8%) ή υποστήριξη για την υποβολή αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ) (80%). Επίσης, πολλοί ζητούν υποστήριξη για την ένταξη τους στα παραπάνω προγράμματα (40%). Αναφορικά με τη συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές, πολλοί ωφελούμενοι (37,9%) ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες, αρκετοί (44,8%) ζητούν παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης και λίγοι (44,8%) παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς.

Ανάλογα, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης και σύμφωνα με τους Συντονιστές, λίγοι ζητούν υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας (41,4%), υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου (50%) και ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ. (48,1%). Επίσης, αρκετοί ζητούν συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη (44,8%), ενώ σχεδόν κανένας δεν ζητάει υπηρεσίες όπως δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών (55,6%), συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους (50%), κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας (59,3%). Σε σχέση με την υποδοχή - ενημέρωση - υποστήριξη των πολιτών (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο), κανένας δεν ζήτησε υπηρεσίες πληροφόρησης ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης (25%) και υποστήριξης ένταξης στα παραπάνω προγράμματα (25%). Αναφορικά με τη συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο), λίγοι ζητούν παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες (34,8%). Από την άλλη πλευρά, κανένας δεν ζητά παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης (45%) ή παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς (65,2%).

Η πλειοψηφία των απαντήσεων σε όλες τις περιπτώσεις καταδεικνύει ότι κανένας δεν ζήτησε υπηρεσίες συμβουλευτικής, δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών ή υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου.

Πίνακας 70 Μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο

Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο)		%	Valid %
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	Κανένας	11,8	25,0
	Λίγοι	9,8	20,8
	Αρκετοί	5,9	12,5
	Πολλοί	9,8	20,8
	Οι περισσότεροι	9,8	20,8
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα	Κανένας	11,8	25,0
	Λίγοι	9,8	20,8
	Αρκετοί	7,8	16,7
	Πολλοί	7,8	16,7
	Οι περισσότεροι	9,8	20,8
Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)	Κανένας	11,8	24,0
	Λίγοι	7,8	16,0
	Αρκετοί	2,0	4,0
	Οι περισσότεροι	7,8	16,0
Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο)			
Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες	Κανένας	13,7	30,4
	Λίγοι	15,7	34,8
	Αρκετοί	7,8	17,4
	Πολλοί	5,9	13,0
	Οι περισσότεροι	2,0	4,3
Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	Κανένας	17,6	45,0
	Λίγοι	15,7	40,0
	Αρκετοί	3,9	10,0
	Πολλοί	2,0	5,0
	Κανένας	29,4	65,2

Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γεν. Γραμματείας ΔΒΜ και Νέας Γενιάς	Λίγοι	13,7	30,4
	Αρκετοί	2,0	4,3
Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης (Ωφελούμενοι μετανάστες/πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο)			
Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας	Κανένας	19,6	45,5
	Λίγοι	11,8	27,3
	Αρκετοί	7,8	18,2
	Πολλοί	2,0	4,5
	Οι περισσότεροι	2,0	4,5
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη	Κανένας	19,6	45,5
	Λίγοι	13,7	31,8
	Αρκετοί	3,9	9,1
	Πολλοί	5,9	13,6
Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών	Κανένας	27,5	66,7
	Λίγοι	11,8	28,6
	Πολλοί	2,0	4,8
Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους	Κανένας	29,4	71,4
	Λίγοι	7,8	19,0
	Αρκετοί	3,9	9,5
Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου	Κανένας	23,5	54,5
	Λίγοι	9,8	22,7
	Αρκετοί	7,8	18,2
	Πολλοί	2,0	4,5
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες	Κανένας	23,5	57,1
	Λίγοι	11,8	28,6
	Αρκετοί	5,9	14,3
Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	Κανένας	23,5	57,1
	Λίγοι	7,8	19,0
	Αρκετοί	9,8	23,8

Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση/ικανοποίησή διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις Υπηρεσίες Υποδοχής -Ενημέρωσης - Υποστήριξης των πολιτών (80%), ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές (63,3%), ενώ τον λιγότερο χρόνο απορροφά η Παροχή Υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων (46,7%).

8.4.3.3.6 Συντονιστές των Παραρτημάτων Ρομά

Αναφορικά με την εισροή των ωφελούμενων και του είδους των αιτημάτων που φτάνουν στη δομή Παραρτήματος Ρομά, οι απαντήσεις διαρθρώνονται ως εξής. Σε σχέση με τις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης, αρκετοί ζητούν συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού (50%). Λίγοι ζητούν στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών (50%) ή / και Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης μέσω Ιατρού (62,5%). Οι περισσότεροι ζητούν υπηρεσίες που αφορούν σε βοήθεια / συνηγορία στη ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (37,5%) και ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες (50%). Η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση/ικανοποίηση διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στις υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης Ρομά (62,5%) και ακολουθούν σε όρους χρονικής ενασχόλησης οι υπηρεσίες που

αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης Ρομά (37,5%), ενώ τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης Ρομά (62,5%).

8.4.3.3.7 Συντονιστές των Παραρτημάτων ΚΕΜ

Στα Παραρτήματα ΚΕΜ οι περισσότεροι (50%) ωφελούμενοι (50%) για ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης. Λίγα άτομα ζητούν μαθησιακή στήριξη παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας (καθολική πλειοψηφία), ενημέρωση για δράσεις γλωσσικής κατάρτισης ενηλίκων (καθολική πλειοψηφία), στήριξη συμμετοχής σε ομάδες, συλλόγους, οργανώσεις δια-πολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου (καθολική πλειοψηφία) κ.λπ.

Πολλοί ωφελούμενοι (καθολική πλειοψηφία) φτάνουν στα ΚΕΜ για διάγνωση προβλημάτων και παραπομπή σε εξειδικευμένες κοινωνικές δομές/ υπηρεσίες. Λίγοι έως αρκετοί φτάνουν για παραπομπή αιτημάτων για ένταξη σε προγράμματα εκμάθησης γλώσσας κ.ο.κ., συμβουλευτική και υπηρεσίες συνοδείας, μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση τη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών και για προώθηση στην αγορά εργασίας.

Λίγα άτομα (καθολική πλειοψηφία) ζητούν υπηρεσίες όπως μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση τη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών, δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Αντίστοιχα, η ενασχόληση των στελεχών για τη διεκπεραίωση / ικανοποίηση διαφόρων πυλώνων υπηρεσιών εστιάζεται κυρίως στην ενημέρωση, εξυπηρέτηση, συμβουλευτική στήριξη για θέματα ένταξης μεταναστών και δικτύωση (50%), ακολουθεί σε όρους χρονικής ενασχόλησης η συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων μεταναστών σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς (50%), ενώ τον λιγότερο χρόνο απορροφούν οι παράλληλες δράσεις / υπηρεσίες υπέρ μεταναστών (100%).

8.4.3.4 Συνεργασίες – «κοινωνική δικτύωση»

Στην τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου έγινε μια απόπειρα αξιολόγησης των συνεργασιών κοινωνικής δικτύωσης. Στην πρώτη ερώτηση της ενότητας, το επίπεδο συνεργασίας, με μια σειρά από δομές αξιολογήθηκε από επαρκής έως πολύ καλή. Ειδικότερα, το μέσο επίπεδο συνεργασίας με τις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών χαρακτηρίστηκε ως επαρκές ή πολύ καλό (ΜΟ=3,256, ΤΑ=1,026), τις Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ και ηλικιωμένων (ΜΟ=3,372, ΤΑ=0,725) και τις Κοινωνικές Υπηρεσίες μονάδων υγείας (ΜΟ=3,209, ΤΑ=0,965). Αντίθετα, η συνεργασία με τις δομές στέγασης, τις Κοινωνικές Δομές / υπηρεσίες φροντίδας & δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και τις δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων, χαρακτηρίστηκε «με προβλήματα».

Στατιστικά σημαντικές διαφορές ανά τύπο δομής και επίπεδο συνεργασίας εστιάζονται στις δομές στέγασης και στις δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων. Οι Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και τα Παράρτημα ΚΕΜ απάντησαν ότι η συνεργασία με δομές στέγασης είναι επαρκής έως πολύ καλή (p-value<0,05). Αντίθετα, τα Κέντρα Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα και τα Κέντρα Κοινότητας Παράρτημα Ρομά απάντησαν ότι έχουν ανύπαρκτη συνεργασία ή συνεργασία με προβλήματα με τις δομές στέγασης. Τα Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, οι Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και τα Παραρτήματα ΚΕΜ δήλωσαν ότι η συνεργασία με δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων είναι επαρκής έως πολύ καλή (p-value<0,05).

Πίνακας 71 Επίπεδο συνέργειας με φορείς της περιοχής ανα τύπο δομής

				ΜΟ	ΤΑ	
Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών			Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,100	1,155	0,502
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,714	0,488	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,500	0,577	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Δομές στέγασης			Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,690	1,198	0,007
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,000	1,414	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,750	0,500	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες φροντίδας & δημιουργικής απασχόλησης παιδιών			Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,767	1,073	0,417
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,857	0,900	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,667	0,577	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ και ηλικιωμένων			Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,400	0,675	0,396
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,000	1,000	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,750	0,500	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Δομές στήριξης γυναικών/ θυμάτων διακίνησης & εμπορίας ανθρώπων			Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,233	1,223	0,010
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,571	0,535	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,500	0,577	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Κοινωνικές μονάδων υγείας	Υπηρεσίες		Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,000	1,050	0,191
			Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,714	0,488	
			Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,750	0,500	
			Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	

Το επίπεδο συνεργασίας με τον ΟΑΕΔ χαρακτηρίστηκε με προβλήματα (ΜΟ=2,861, ΤΑ=0,861), ενώ με τις Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & Ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ) χαρακτηρίστηκε από επαρκές έως πολύ καλό (ΜΟ=3,588, ΤΑ=0,629). Τέλος, σε σχέση με το Γραφείο Ανέργων Δήμου, τα Επιμελητήρια, τους Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας και τις Ενώσεις και Ομοσπονδίες Εργαζομένων, οι συνεργασίες χαρακτηρίστηκαν με προβλήματα (ΜΟ, κάτω από 2).

Πίνακας 72 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης

	ΜΟ	ΤΑ
ΟΑΕΔ	2,861	0,861
Γραφείο Ανέργων Δήμου	1,791	1,206
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ)	3,558	0,629
Επιμελητήρια / Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας	1,488	0,960
Ενώσεις και Ομοσπονδίες εργαζομένων	1,814	1,118

Ο έλεγχος one way anova που διεξήχθη κατέδειξε ότι στατιστικά σημαντικές διαφορές στο επίπεδο συνεργασίας σε θέματα απασχόλησης εντοπίζονται μόνο στην περίπτωση του ΟΑΕΔ, από τα Παραρτήματα ΚΕΜ, χαρακτήρισαν την συνεργασία με προβλήματα (ΜΟ=1,5, ΤΑ=0,707, p-value<0.05).

Πίνακας 73 Επίπεδο συνεργασίας με υπηρεσίες και φορείς σε θέματα απασχόλησης ανα

τυπο δομης

		ΜΟ	ΤΑ	
ΟΑΕΔ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,833	0,834	0,072
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,286	0,756	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	0,817	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,500	0,707	
Γραφείο Ανέργων Δήμου	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,767	1,165	0,703
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	2,143	1,464	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	1,750	1,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ & ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ)	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	3,600	0,675	0,786
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,571	0,535	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,250	0,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,500	0,707	
Επιμελητήρια / Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,333	0,802	0,184
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,857	1,215	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,250	1,500	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Ενώσεις Ομοσπονδίες εργαζομένων και	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,833	1,085	0,196
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,429	1,134	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	1,258	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	

Το επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου σύμφωνα με τους Συντονιστές είναι με προβλήματα σε ό,τι αφορά τη συνεργασία με τους συλλογικούς φορείς ΑμεΑ (ΜΟ=2,650, ΤΑ=1,122), δεν υπάρχει συνεργασία με τους Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων, τους συλλογικούς φορείς Ρομά, τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και τους Συλλόγους Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας.

Πίνακας 74 Επίπεδο συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου

	ΜΟ	ΤΑ
Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων	1,550	1,061
Συλλογικοί φορείς ΑμεΑ	2,650	1,122
Συλλογικοί Φορείς Ρομά	1,641	1,088
Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, Συλλόγους Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας	1,350	0,770

Ο έλεγχος One way anova, κατέδειξε ότι υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαφορετικών τύπων δομής και του επιπέδου συνεργασίας με φορείς εκπροσώπησης των ομάδων στόχου. Οι Κεντρικές Δομές Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας έχουν συνεργασία με Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων το επίπεδο της οποίας έχει αξιολογηθεί ως επαρκές, ενώ όλοι οι άλλοι τύποι δομών δεν έχουν συνεργασία με τον συγκεκριμένο φορέα (p -value<0.05). Αντίστοιχα, τα Παραρτήματα Ρομά έχουν επαρκή συνεργασία με τους Συλλογικούς Φορείς Ρομά (p -value<0.05).

Πίνακας 75 Συνεργασία με άλλους φορείς ανα τύπο δομής

	ΜΟ	ΤΑ
Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,333	0,832

	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,714	1,254	0.019
Φορείς εκπροσώπησης εργαζομένων	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	3,000	1,414	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Συλλογικοί φορείς ΑμεΑ	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	2,444	1,188	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,286	0,756	0.347
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,750	1,258	
	Παράρτημα ΚΕΜ	3,000	0,000	
Συλλογικοί Φορείς Ρομά	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,222	0,698	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	3,143	1,069	0.000
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,333	1,155	
	Παράρτημα ΚΕΜ	1,000	0,000	
Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, Συλλόγους Μεταναστών/Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας	Κέντρο Κοινότητας χωρίς Παραρτήματα	1,179	0,670	
	Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	1,571	0,976	
	Κεντρική δομή διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας	2,000	1,000	0.134
	Παράρτημα ΚΕΜ	2,000	0,000	

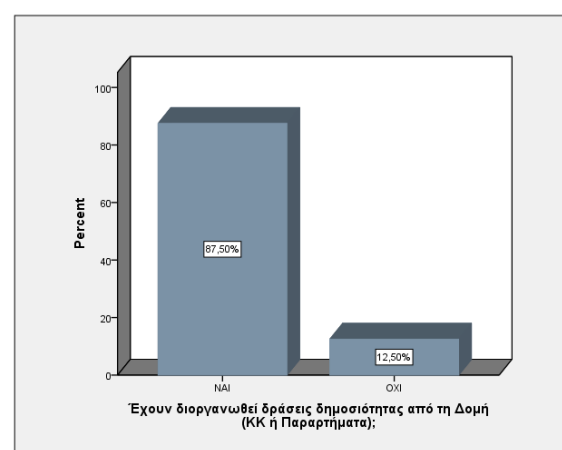
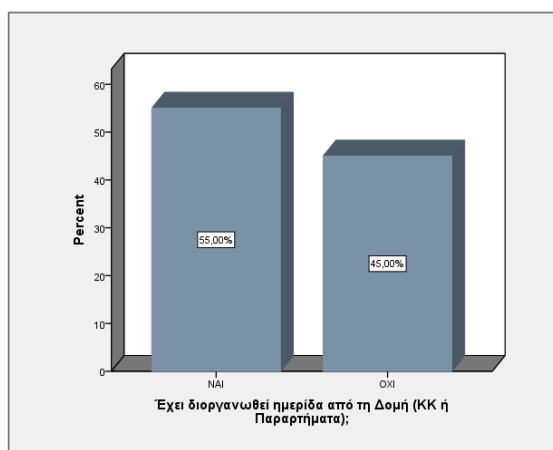
Σε σχέση με το επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες, επαρκείς χαρακτηρίζονται οι συνεργασίες με Κοινωνικές Συμπράξεις του Προγράμματος ΤΕΒΑ, ΟΠΕΚΑ, Δομές Ψυχικής Υγείας, φορείς / υπηρεσίες εκπαίδευσης και Κέντρα Κοινότητας άλλων περιοχών. Με προβλήματα χαρακτηρίστηκαν οι συνεργασίες με ΤΟΜΥ, δομές απεξάρτησης, φορείς Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, φορείς / Υπηρεσίες πολιτισμού, Μη κυβερνητικές Οργανώσεις και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης.

Πίνακας 76 Επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες

	ΜΟ	ΤΑ
Κοινωνικές συμπράξεις του Προγράμματος ΤΕΒΑ	3,476	0,552
ΟΠΕΚΑ	3,738	0,544
ΤΟΜΥ	2,167	1,267
Δομές Ψυχικής Υγείας	3,167	0,908
Δομές Απεξάρτησης	2,548	1,194
Φορείς / υπηρεσίες εκπαίδευσης	3,225	0,800
Φορείς Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	2,714	1,255
Φορείς / υπηρεσίες πολιτισμού	2,024	1,199
Μη κυβερνητικές Οργανώσεις	2,714	1,215
Κέντρα Κοινότητας άλλων περιοχών	3,905	0,297
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	2,781	1,151

Δεν παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές στο επίπεδο συνεργασίας με λοιπούς φορείς και υπηρεσίες ανά τύπο δομής.

Τέλος, οι δυο τελευταίες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αφορούν τις δράσεις δημοσιότητας της Δομής. Το 87,5% των Συντονιστών απάντησαν ότι έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας και το 55% ότι έχει διοργανωθεί και ημερίδα.

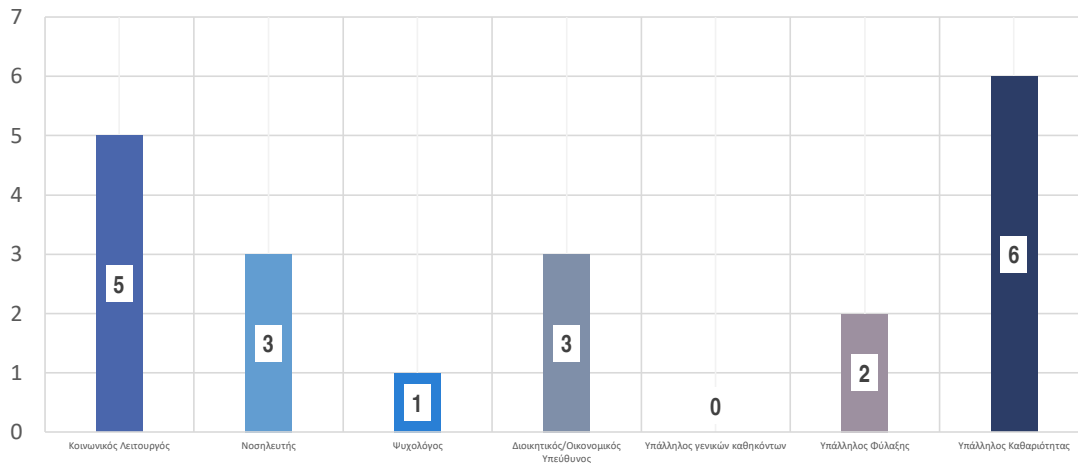
8.4.4 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Υπευθύνους Έργων Δομών Αστέγων

Στην ΠΚΜ υπάρχει ένα υπνωτήριο και ένα Ανοικτό Κέντρο Ημέρας για τους αστέγους. Ως εκ τούτου συμπληρωθήκαν 2 ερωτηματολόγια ένα από την υπεύθυνη του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας και ένα από την υπεύθυνη του Υπνωτηρίου.

8.4.4.1 Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας και το Υπνωτήριο στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 20 άτομα, εκ των οποίων 3 είναι νοσηλεύτες, 5 κοινωνικοί λειτουργοί, 1 ψυχολόγος, 3 διοικητικοί υπάλληλοι, 2 υπάλληλοι φύλαξης και 6 υπάλληλοι καθαριότητας. Επίσης, στις δομές αυτές απασχολούνται 1 γενικός γιατρός, 2 εργασιακοί σύμβουλοι και 2 street workers – ειδικό θεραπευτές.

Γράφημα 19 Στελέχωση Δομών Αστέγων

Ως προς την επάρκεια της στελέχωσης των Δομών Αστέγων, οι Συντονιστές αξιολογήσαν ότι η στελέχωση ως προς τον αριθμό των στελεχών είναι σχετικά ανεπαρκής (ΜΟ=2,5, ΤΑ=0,518), ενώ ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων είναι σχετικά επαρκής (ΜΟ=3, ΤΑ=0,835).

Αναφορικά με την ανεπάρκεια της στελέχωσης, οι Συντονιστές σημείωσαν ότι καλό θα ήταν να αυξηθεί ο αριθμός υπαλλήλων φύλαξης και υπαλλήλων καθαριότητας καθώς οι δύο αυτές ειδικότητες κρίνονται απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της δομής. Αναφορικά με τον εθελοντισμό στις Δομές Αστέγων, στο υπνωτήριο δεν υπάρχουν εθελοντές, ενώ στο Ανοικτό Κέντρο Ημέρας υπάρχει 1 εθελοντής για μαθήματα ελληνικών και αγγλικών, 1 εθελοντής για το θεατρικό εργαστήρι και 4 άτομα που ασχολούνται εθελοντικά με τη διευθέτηση φορολογικών υποθέσεων των ωφελούμενων από ΕΦΟΒΕ.

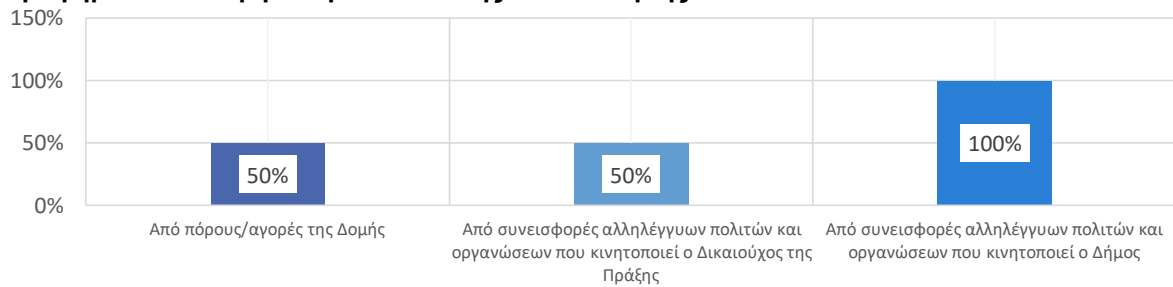
Οι δομές έχουν μέγιστη δυναμικότητά που ανέρχεται σε 50 άτομα στο Κέντρο Ημέρας και 65 άτομα στο Υπνωτήριο.

8.4.5 Στοιχεία Δραστηριότητας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Φαίνεται ότι οι σημαντικότερες πηγές εντοπισμού των αστέγων είναι οι παρεμβάσεις στο δρόμο (streetwork) που ανέπτυξε το Υπνωτήριο και η αναζήτηση/ πρωτοβουλία του ίδιου του αστέγου για το Κέντρο Ημέρας. Επίσης σημαντική πηγή είναι και οι παραπομπές από φορείς και υπηρεσίες της πόλης, εθελοντικές ομάδες, ΜΚΟ, κοινωνικές υπηρεσίες Νοσοκομείων, ΚΕΜ, Solidarity, Ερυθρό Σταυρό, Praksis και Κέντρα Κοινότητας.

Η συχνότητα παροχής υπηρεσιών στις δομές αστέγων περιγράφεται στον παρακάτω Πίνακα. Το Κέντρο Ημέρας παρέχει εκτός από διανυκτέρευση σχεδόν καθημερινά χρήση λουτρού, πλυντηρίου, ενώ προσφέρει και μικρογεύματα με ρόφημα. Αντιστοίχως, το υπνωτήριο παρέχει διανυκτέρευση για διάρκεια ενός εξαμήνου, χρήση λουτρού καθημερινά και χρήση πλυντηρίου μια φορά την εβδομάδα. Παράλληλα, οι Συντονιστές των δυο δομών αμφότεροι σημείωσαν ότι στις δομές παρέχονται υπηρεσίες παροχής ένδυσης και υπόδησης.

Οι ανάγκες ένδυσης και υπόδησης των δομών καλύπτονται κυρίως (100% των περιπτώσεων) από συνεισφορές αλληλέγγυων πολιτών και οργανώσεων που κινητοποιεί ο Δήμος. Επίσης στο 50% των περιπτώσεων οι ανάγκες αυτές καλύπτονται από πόρους της δομής και από συνεισφορές αλληλέγγυων πολιτών και οργανώσεων που κινητοποιεί ο Δικαιούχος της Πράξης.

Γράφημα 20 Κάλυψη αναγκών ένδυσης και υπόδησης

Αντίστοιχα, οι ανάγκες των ωφελούμενων σε υπηρεσίες βασικής υγειονομικής φροντίδας και φαρμακευτικής αγωγής καλύπτονται κατά κύριο λόγο (100% των δομών) μέσα από τη λειτουργία του χώρου πρώτων βοηθειών και νοσηλευτικής φροντίδας, ενώ στο 50% των περιπτώσεων καλύπτονται από τη λειτουργία οργανωμένου Ιατρείου - Φαρμακείου εντός της δομής και τη συνδρομή ιατρού που απασχολείται σε μόνιμη ή περιοδική βάση. Ένας άλλος τρόπος που σημειώθηκε είναι μέσω των παραπομπών σε νοσοκομεία, κοινωνικά φαρμακεία, και δομές υγείας. Οι παραπομπές που έχουν γίνει και στις δυο δομές μέχρι την 31/12/2019 περιγράφονται στον Πίνακα παρακάτω. Επιπλέον, φαίνεται ότι αυτές τις υπηρεσίες τις αξιοποιούν οι άντρες περισσότερο από τις γυναίκες. Ο λόγος είναι ότι υπάρχουν περισσότεροι άνδρες συνολικά που κάνουν χρήση αυτών των δομών έναντι των γυναικών. Ιδιαίτερα υψηλά είναι τα νούμερα για τις υπηρεσίες σίτισης, συμβουλευτικής, υγείας και τις υπηρεσίες κοινωνικής και εργασιακής επανένταξης.

Πίνακας 77 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων κατά φύλο

		Ανοικτό Κέντρο Ημέρας	Υπνωτήριο
Υπηρεσίες στέγασης	Άνδρες	501	27
	Γυναίκες	88	6
Υπηρεσίες σίτισης	Άνδρες	1216	1400
	Γυναίκες	215	300
Υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης	Άνδρες	362	816
	Γυναίκες	64	270
Υπηρεσίες νομικής συνδρομής	Άνδρες	682	560
	Γυναίκες	120	85
Υπηρεσίες συμβουλευτικής	Άνδρες	1179	1500
	Γυναίκες	208	300
Υπηρεσίες υγείας	Άνδρες	2810	1673
	Γυναίκες	496	327
Υπηρεσίες πρόνοιας	Άνδρες	864	985
	Γυναίκες	153	120
Υπηρεσίες κοινωνικής και εργασιακής επανένταξης	Άνδρες	1081	1673
	Γυναίκες	191	327
Άλλη υπηρεσία		Δημόσιες Υπηρεσίες	1. Το σύνολο του αριθμού των ωφελούμενων λαμβάνουν υπηρεσίες. α) Φύλαξης και β) Καθαριότητας. 2. Διοικητή υπηρεσία:
	Άνδρες	936	1187
	Γυναίκες	165	259

Ο Πίνακας 76 παρουσιάζει τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων που έχουν ωφεληθεί σε διάφορα επίπεδα από τη συνδρομή των δομών. Το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας βοήθησε 215 άτομα να αποκτήσουν εργασίας και 89 άτομα να επανέλθουν σε καθεστώς κανονικής στέγασης. Αντίστοιχα, το Υπνωτήριο βοήθησε 101 άτομα να βρουν σπίτι και δουλειά.

Πίνακας 78 Συνολικός αριθμός ωφελούμενων ανά υπηρεσία

	Ανοικτό Κέντρο Ημέρας	Υπνωτήριο
Ωφελήθηκε από προγράμματα στεγαστικής επανένταξης	26	33
Επανήλθε σε καθεστώς κανονικής στέγασης	89	101
Ωφελήθηκε από προγράμματα απασχόλησης ή κατάρτισης	72	Δεν γνωρίζω.
Ήταν άνεργος και απέκτησε εργασία (μισθωτός, αυτοαπασχολούμενος, επιτηδευματίας κλπ.)	215	101

Σε σχέση με την αρχική εκτίμηση το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελείται από τις δράσεις της Δομής είναι περισσότεροι (καθολική πλειοψηφία). Οι αποκλίσεις αυτές της αύξησης των ωφελούμενων αποδίδονται στην αύξηση του προσφυγικού πληθυσμού, και την αύξηση του αριθμού των αστέγων στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας. Παράλληλα, οι αυξητικές τάσεις στην αστεγία αποδίδονται και στην αύξηση του ποσοστού ανεργίας στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας. Καθοριστικής σημασίας στην αύξηση των ωφελούμενων παίζει και το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης (αύξηση επισκεψιμότητας για συλλογή δικαιολογητικών και συμβουλευτική). Ενώ τέλος, η κλιματική αλλαγή με έντονες περιόδους ψύχους και καύσωνα συμβάλλουν στην αύξηση της επισκεψιμότητας αυτών των δομών.

Κατά τη φάση της πανδημίας, στο 14% των δομών ή στο 100% των περιπτώσεων εφαρμοστήκαν πρόσθετα μέτρα καθαριότητας και απολύμανση των χώρων, όπως επίσης και χρήση μέσων ατομικής προστασίας ωφελούμενων (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια κλπ.) και χρήση μέτρων ατομικής υγιεινής και μέσων ατομικής προστασίας εργαζομένων (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια, καθαρισμός ενδυμάτων εργασίας κλπ.). Άλλα μετρά που ελήφθησαν ήταν οι τακτικές ενημερώσεις αναφορικά με τα μέτρα πρόληψης για τον Covid-19 από την ιατρονοσηλευτική ομάδα του Κέντρου Ημέρας αλλά και έλεγχος στην είσοδο του Υπνωτηρίου με θερμομέτρηση.

8.4.6 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Σε σχέση με την Κοινωνική Δικτύωση και Δημοσιότητα οι δομές ερωτήθηκαν αν και κατά ποσό: (α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης της δομής και (β) υλοποιήθηκαν οι δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης της δομής.

Για το Ανοικτό Κέντρο Ημέρας, προκύπτει ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης, ωστόσο υλοποιήθηκαν δράσεις. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν Κέντρα Κοινότητας, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Υπηρεσίες / Δομές Πρόνοιας, Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ, φορείς της κοινότητας, Χορηγούς και τον ΕΟΔΔΥ (διενέργεια Covid-19 διαγνωστικών ελέγχων). Αντίστοιχα για το υπνωτήριο, προκύπτει ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης, ωστόσο υλοποιήθηκαν δράσεις. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, ΚοιΣΠΕ, φορείς της κοινότητας και υπνωτήρια αστέγων σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Πίνακας 79 Υλοποιημένες δράσεις σε συνεργασία με άλλο φορέα

Ανοικτό Κέντρο Ημέρας
Streetwork μαζί με ΑΡΣΙΣ, PRAKSIS, OKANA

ΕΦΟΒΕ για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων

Πρώθηση δημόσιας υγείας σε συνεργασία με PRAKSIS (ενημερώσεις, πρόληψη, διεξαγωγή rapid test)

Παραπομπή σε προγράμματα στέγασης και επανένταξης (ΑΡΣΙΣ, PRAKSIS)

Εγγραφές αστέγων στα συσσίτια του Δήμου σε συνεργασία με το κοινωνικό παντοπωλείο

Λογοτεχνικές συναντήσεις με ωφελούμενους σε συνεργασία με το ΠΑΜΑΚ

Υπνωτήριο

Επιτόπια διερεύνηση αναγκών από ομάδα Street work αστέγων Arsis

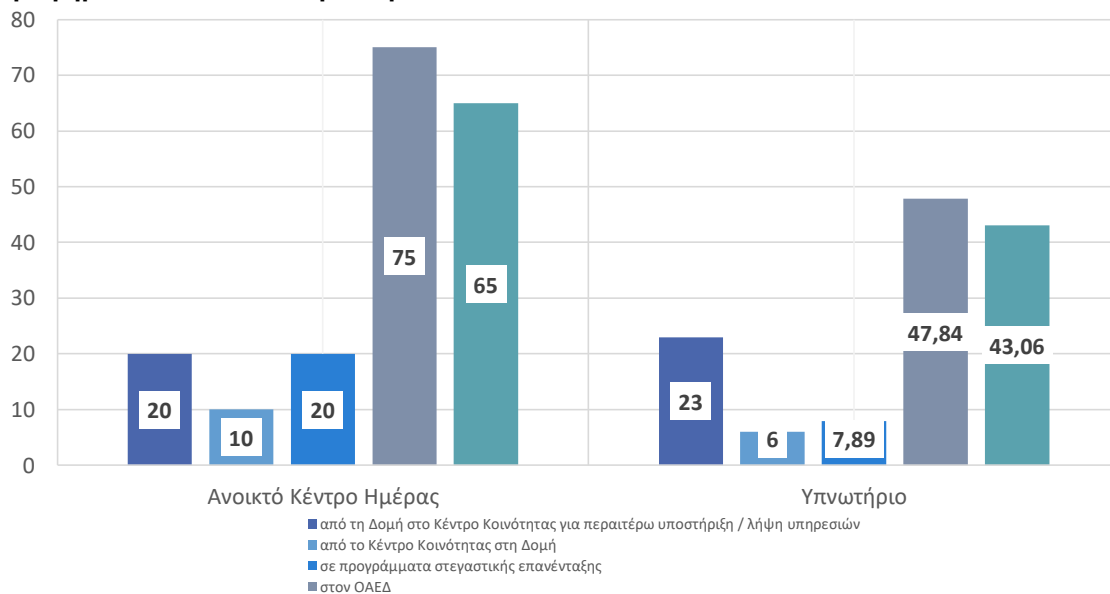
Ενημέρωση αστέγων σχετικά με κανόνες υγιεινής στο χώρο του Υπνωτηρίου

Γιατροί του κόσμου

Ενημέρωση αστέγων σχετικά με τις δράσεις που πραγματοποιούνται από το περιοδικό 'Σχεδιά'

Το υψηλότερα ποσοστά παραπομπών και από τις δυο δομές σημειώνονται προς τον ΟΑΕΔ. Επίσης, σχετικά υψηλά ποσοστά παραπομπών σχετίζονται και με άλλες δομές απασχόλησης και κατάρτισης.

Γράφημα 21 Ποσοστό παραπομπών

Τέλος, αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τις δομές (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.), το 100% των Συντονιστών δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας. Οι κυριότερες δράσεις τους παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 80 Κυριότερες δράσεις

Ανοικτό Κέντρο Ημέρας

Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στα πλαίσια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης

Τηλεοπτικό σποτ για τη δράση του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας Αστέγων

Καταγραφή αστέγων σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο

Υπνωτήριο

"Μένουμε στο Υπνωτήριο". Ενημερωτική ομιλία για τον ιό covid-19 και επίδειξη πλυσίματος από κλιμάκιο ιατρών του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Δράση για τον εμβολιασμό κατά της γρίπης. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο σε συνεργασία με τα Δημοτικά Ιατρεία του Δήμου Θεσσαλονίκης.

ΡΑΟΚ ACTION. Διοργάνωση Χριστουγεννιάτικου γεύματος για τον άστεγο πληθυσμό της Θεσσαλονίκης.

8.4.7 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Φαρμακείων

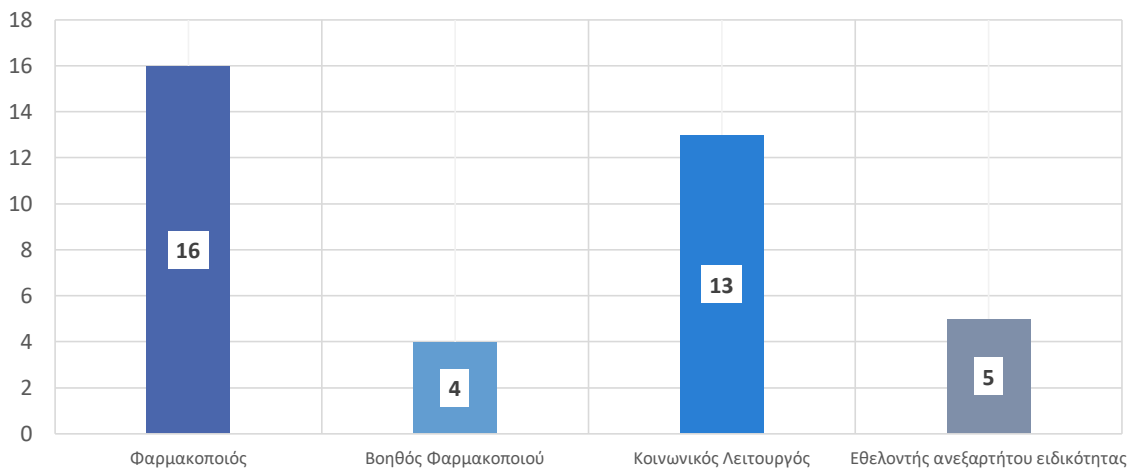
8.4.7.1 Ενότητα Α: Ταυτότητα Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από το σύνολο των υπευθύνων των Κοινωνικών Φαρμακείων της ΠΚΜ. Συνολικά, συμπληρώθηκαν 18 ερωτηματολόγια. Η κατηγορία των δικαιούχων είναι στο 77,8% των περιπτώσεων Δήμος & ΝΠ Δήμου, ενώ το υπόλοιπο 22,2% αφορά δικαιούχους που είναι ΜΚΟ.

8.4.7.2 Ενότητα Β: Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Τα Κοινωνικά Φαρμακεία στην ΠΚΜ απασχολούν συνολικά 38 άτομα, εκ των οποίων τα 16 είναι φαρμακοποιοί, τα 13 κοινωνικοί λειτουργοί, 4 άτομα είναι βοηθοί φαρμακοποιού και 5 άτομα είναι εθελοντές ανεξαρτήτου ειδικότητας.

Γράφημα 22 Στελέχωση Κοινωνικών Φαρμακείων

Η αριθμητική στελέχωση των ΚΦ αξιολογήθηκε ως σχετικά επαρκής από τους Συντονιστές (ΜΟ=3,313, ΤΑ=0,873). Επίσης, όμοια αξιολογήθηκε και η σύνθεση των ειδικοτήτων (ΜΟ=3,313, ΤΑ=0,793).

Πίνακας 81 Επάρκεια στελέχωσης ΚΦ

	ΜΟ	ΤΑ
Ως προς τον αριθμό στελεχών;	3,313	0,873
Ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων;	3,313	0,793

Κάποιοι εκ των Συντονιστών οι οποίοι αξιολογήσαν τις δομές τους ως προς τη στελέχωση ως ανεπαρκείς, σημείωσαν ότι οι βασικές ελλείψεις εστιάζουν σε βοηθούς φαρμακοποιού. Επίσης, οι Συντονιστές δήλωσαν ότι υπάρχει ανάγκη και για κοινωνικούς λειτουργούς, ώστε να μπορεί να στηριχθεί το πρόγραμμα σε περιπτώσεις που χρειάζεται.

Σε όρους εθελοντισμού, τα ΚΦ έχουν 18 εθελοντές σε όλη την ΠΚΜ αναφορικά με τη διανομή φαρμάκων και λοιπού υλικού, 4 άτομα για βοηθητικές εργασίες, ενώ 3 άτομα ασχολούνται εθελοντικά με την προσέλκυση χορηγιών αγαθών και άλλες εργασίες.

Τα σημαντικότερα προβλήματα και η ιεράρχηση τους αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι το μεγάλο διοικητικό φορτίο και ακολουθεί η έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλκυσης χορηγιών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα. Ακολουθούν στην τρίτη θέση στην κατάταξη τα προβλήματα συνεργασίας /

επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής και τα εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση κλπ.). Πολύ χαμηλά στην ιεράρχηση είναι τα προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία (6^η θέση).

Πίνακας 82 Σημαντικότερα προβλήματα (εφόσον υπάρχουν) στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή

	1	2	3	4	5	6
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	82,4	11,8	5,9			
Έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλκυσης χορηγών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα	17,6	82,4				
Προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής			52,9	11,8	5,9	
Εργασιακά θέματα (άδειες, αναπλήρωση κλπ.)		5,9	17,6	52,9	17,6	
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο			11,8	17,6	58,8	11,8
Προβλήματα συνεργασίας με Κέντρο Κοινότητας					5,9	17,6
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία			5,9	5,9	11,8	64,7

Συνολικά τα προβλήματα συνεργασίας με Κέντρο Κοινότητας απαντώνται πιο χαμηλά στην ιεράρχηση των προβλημάτων και σημειώνουν συνολικό ποσοστό απόκρισης στην 7^η και την 8^η θέση ίσο με 76,5. Ωστόσο, εντοπίζονται και αλλά ζητήματα σε χαμηλό ποσοστό, όπως η έλλειψη μεταφορικού μέσου και η αδυναμία χρήσης του προϋπολογισμού για την προμήθεια των απαραίτητων φαρμάκων για τους ωφελούμενους. Σημαντικά ζητήματα αναφορικά με το έργο του Συντονιστή είναι το γεγονός ότι οι ωφελούμενοι αρρωσταίνουν ανά πασα στιγμή και το ΚΦ μπορεί να μην έχει τον απαραίτητο εξοπλισμό για να βοηθήσει. Η τυχαιότητα στη νόσηση δημιουργεί προβλήματα τόσο στον ωφελούμενο όσο και στην οικογένεια καθώς αυτό αλλάζει κατά πολύ την οικονομική και ψυχολογική κατάσταση μέσα στην οικογένεια. Η παραπάνω κατάσταση δημιουργεί ζητήματα στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων. Παράλληλα, ζητούνται σε ετήσια βάση δικαιολογητικά τα οποία αφορούν εισοδηματικά κριτήρια. Το πρόβλημα εστιάζει στο γεγονός ότι ζητούνται εκκαθαριστικά των 2 τελευταίων ετών για τις εγγραφές του έτους.

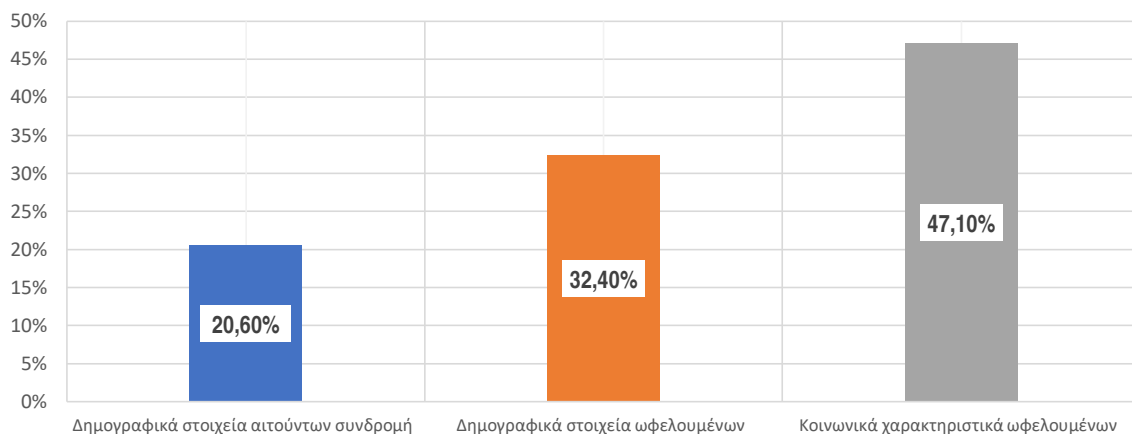
Όσον αφορά τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής, αυτά κατά βάση αφορούν την έλλειψη χρόνου για την προσέλκυση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα (76,5%), το μεγάλο διοικητικό φορτίο (76,5%) και την ασάφεια αρμοδιοτήτων (82,4%). Ο Πίνακας παρακάτω συνοψίζει τα αποτελέσματα.

Πίνακας 83 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής

	1	2	3	4	5	6
Έλλειψη χρόνου για την προσέλκυση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα	76,5	17,6	5,9			
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	2,5	76,5				
Ασάφεια αρμοδιοτήτων			82,4	5,9	5,9	5,9
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο		5,9	5,9	64,7	23,5	
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία				23,5	70,6	5,9

Τα στελέχη της Δομής ανέφεραν επίσης προβλήματα στην επικοινωνία με άλλες υπηρεσίες του Δήμου, όπως και ελλείψεις υλικοτεχνικού εξοπλισμού στη Δομή.

Για την παρακολούθηση των ωφελούμενων τηρούνται σύμφωνα με το 47,1% των Συντονιστών και στο 100% των περιπτώσεων τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων. Το 32,4% των συντονιστών ή στο 68,8% των περιπτώσεων τηρούνται δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ), ενώ το 20,6% των ΚΦ τηρούν και δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κτλ).

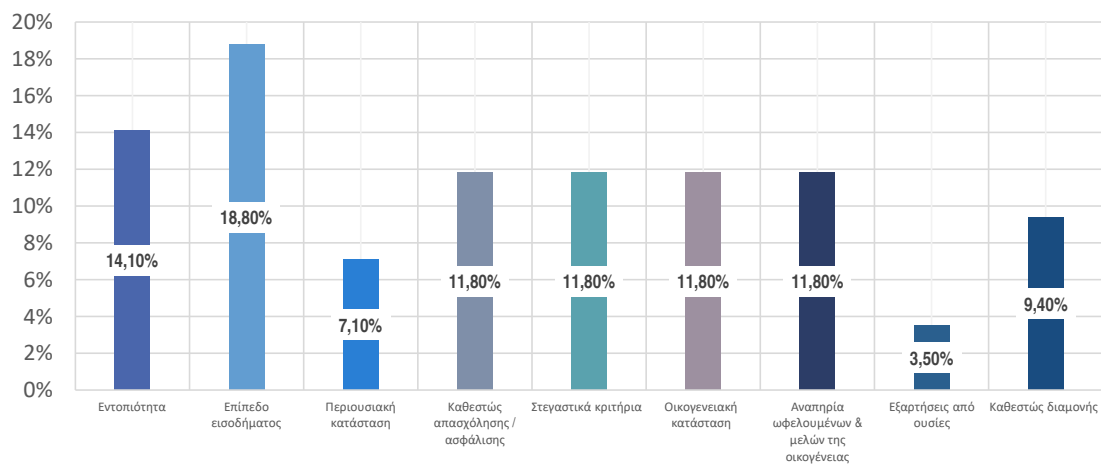
Γράφημα 23 Τήρηση στοιχείων, ΚΦ

Τηρούν επίσης, στοιχεία που αφορούν την εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων, πιθανές αλλαγές στην οικογενειακή κατάσταση, καθώς και στοιχεία που αφορούν την φαρμακευτική τους αγωγή. Σύμφωνα με την καθολική πλειοψηφία των Συντονιστών τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής.

8.4.7.3 Στοιχεία Λειτουργίας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

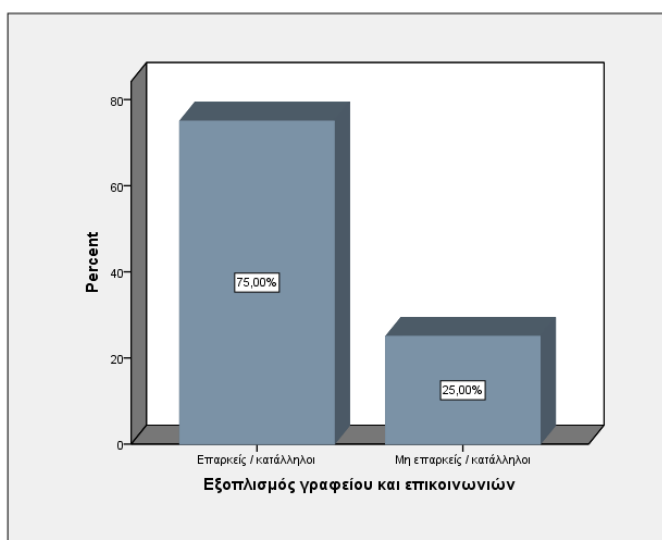
Για την ένταξη των ωφελούμενων στη Δομή τα παρακάτω κριτήρια επιλογής τους τηρούνται από τις δομές. Ειδικότερα, στο 18,8% των Συντονιστών (100% των περιπτώσεων) έκαναν χρήση του επίπεδου εισοδήματος. Η εντοπιότητα αναφέρεται από το 14,1% των Συντονιστών ή στο 75% των περιπτώσεων. Από το 11,8% των συντονιστών ή στο 62,5% των περιπτώσεων αναφέρονται τα κριτήρια που αφορούν το καθεστώς απασχόλησης / ασφάλισης (άνεργοι, ανασφάλιστοι), τα στεγαστικά κριτήρια (χωρίς στέγη, μισθωμένη κατοικία, δάνειο α' κατοικίας κοκ.), η οικογενειακή κατάσταση (μονογονεϊκές / πολύτεκνες οικογένειες, με ανήλικα τέκνα / υπερήλικες, μοναχικοί ηλικιωμένοι κοκ.) και η αναπηρία ωφελούμενων & μελών της οικογένειας (κινητική, αισθητηριακή, ψυχική, νοητική κοκ.).

Γράφημα 24 Κριτήρια ένταξης σε ΚΦ

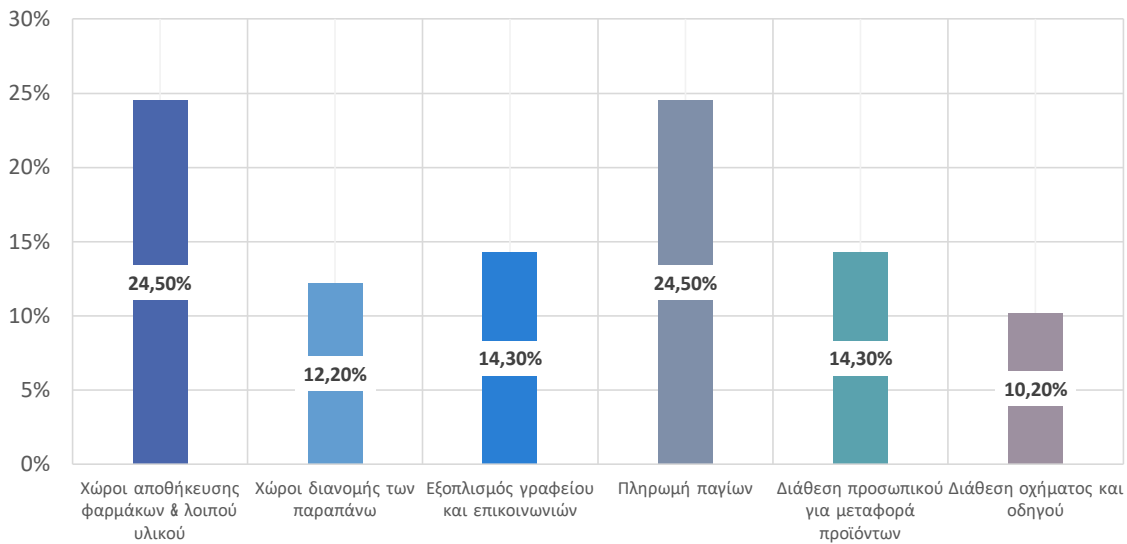

Αναφορικά με τη διαθεσιμότητα, επάρκεια και καταλληλότητα των / του εγκαταστάσεων/ εξοπλισμού της Δομής, το 68,75% των Συντονιστών δήλωσε ότι οι χώροι αποθήκευσης των φαρμάκων είναι επαρκείς, ενώ το 75% απάντησε ότι είναι επαρκείς. Το 75% του δείγματος συμφώνησε ότι είναι επαρκής και ο εξοπλισμός γραφείου και επικοινωνιών, ενώ το 68,75% δήλωσε ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα μεταφορικά μέσα.

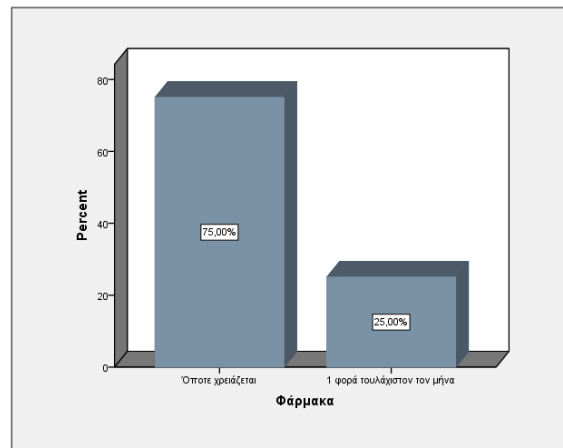
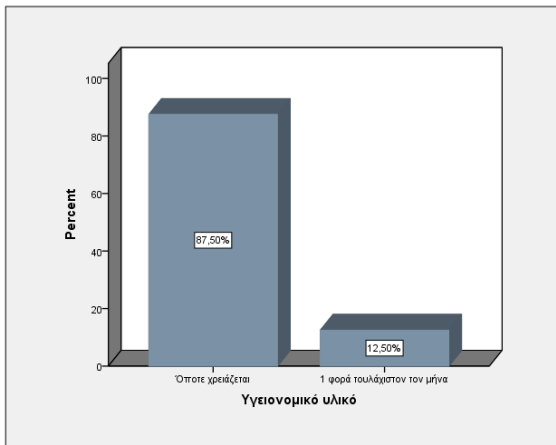
Μεταξύ των αναγκών των ΚΦ καταγράφηκαν η ανάγκη οικονομικής στήριξης ή παραχώρησης από τον ΟΤΑ ή επιχείρηση του ΟΤΑ. Συγκεκριμένα, οι χώροι αποθήκευσης φαρμάκων & λοιπού υλικού έχουν υποστηριχθεί από τους ΟΤΑ στο 24,5% των ΚΦ ή στο 75% των περιπτώσεων. Τα ίδια ποσοστά αφορούν και την πληρωμή παγίων. Σε ποσοστό 14,3% των ΚΦ ή στο 43,8% των περιπτώσεων έχουν υποστηριχθεί αναφορικά με τον εξοπλισμό γραφείου και επικοινωνιών και τη διάθεση προσωπικού για μεταφορά προϊόντων. Τέλος, των 10,2% των ΚΦ αναφέρουν ότι έχει γίνει διάθεση οχήματος και οδηγού.

Γράφημα 25 Ανάγκες για τις οποίες απαιτείται στήριξη από ΟΤΑ

Η συχνότητα παροχής φαρμάκων στους ωφελούμενους γίνεται στο 75% των περιπτώσεων όποτε χρειάζεται, ενώ μόνο το 25% των ΚΦ έχουν ωφελούμενους με μηνιαίες ανάγκες. Το ίδιο συμβαίνει και για το υγειονομικό υλικό, το οποίο διαμοιράζεται στο 87,5% οπότε χρειάζεται και στο 12,5% των ΚΦ σε μηνιαία βάση. Αντιστοίχως και για τα παραφαρμακευτικά προϊόντα.

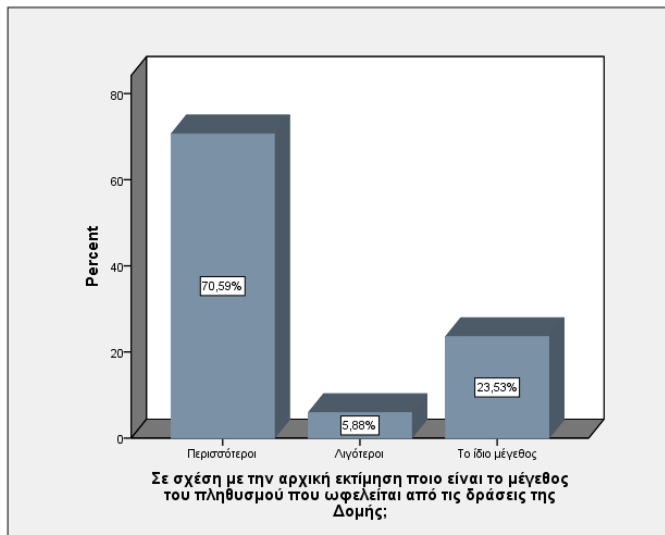

Η κύρια πηγή προμήθειας των φαρμάκων και του λοιπού υλικού που διανέμονται στους ωφελούμενους είναι στο 62,5% από κινητοποίηση πολιτών, στο 25% από φαρμακοβιομηχανίες και στο 14% από Τοπικούς Φαρμακευτικούς Συλλόγους και από κινητοποίηση άλλων επιχειρήσεων.

Έπειτα, οι Συντονιστές των ΚΦ κλήθηκαν να χαρακτηρίσουν μια σειρά από πηγές προμήθειας των φαρμάκων και λοιπού υλικού σε Δευτερεύουσα, Περιστασιακή, Μη διαθέσιμη.

Οι φαρμακοβιομηχανίες ως πηγή προμήθειας χαρακτηρίστηκε δευτερεύουσα από το 37,5% των ΚΦ, το ίδιο και οι Τοπικοί Φαρμακευτικοί Σύλλογοι (37,5%). Ως δευτερεύουσα πηγή χαρακτηρίστηκε και η κινητοποίηση λοιπών επιχειρήσεων (62,5%), ενώ η κινητοποίηση συλλογικών φορέων διχοτομήθηκε (50%) μεταξύ δευτερεύουσας και περιστασιακής. Η κινητοποίηση των πολιτών είναι επίσης δευτερεύουσα (69,2%), ενώ στο 75% των ΚΦ η πηγή «αγορές που πραγματοποιούνται από τη Δομή» είναι μη διαθέσιμη.

Κατά την περίοδο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων για την προστασία του πληθυσμού από την πανδημία (μέχρι μέσα Μαΐου 2020) διανεμήθηκαν στους ωφελούμενους μέσα ατομικής προστασίας και υγιεινής (μάσκες, αντισηπτικά, γάντια κοκ.). Ειδικότερα, στο 31,3% διαμοιράστηκαν με ικανοποιητική επάρκεια για όλους, ενώ στο 25% διαμοιράστηκαν αλλά χωρίς ικανοποιητική επάρκεια για όλους. Τέλος, το 43,8% των ΚΦ απάντησαν ότι δεν διανεμήθηκαν.

Μετά τα μέσα Μαΐου 2020 δεν υπήρχε επάρκεια μέσω ατομικής προστασίας και υγιεινής (μάσκες, αντισηπτικά, γάντια κοκ.) για την ικανοποίηση των αναγκών των ωφελούμενων στο 75% των ΚΦ.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελείται από τις δράσεις της Δομής σε σχέση με το αρχικό. 70,59% δήλωσαν ότι είναι περισσότεροι. Το ίδιο μέγεθος δήλωσαν το 23,53% και λιγότεροι μόνο το 5,89%.

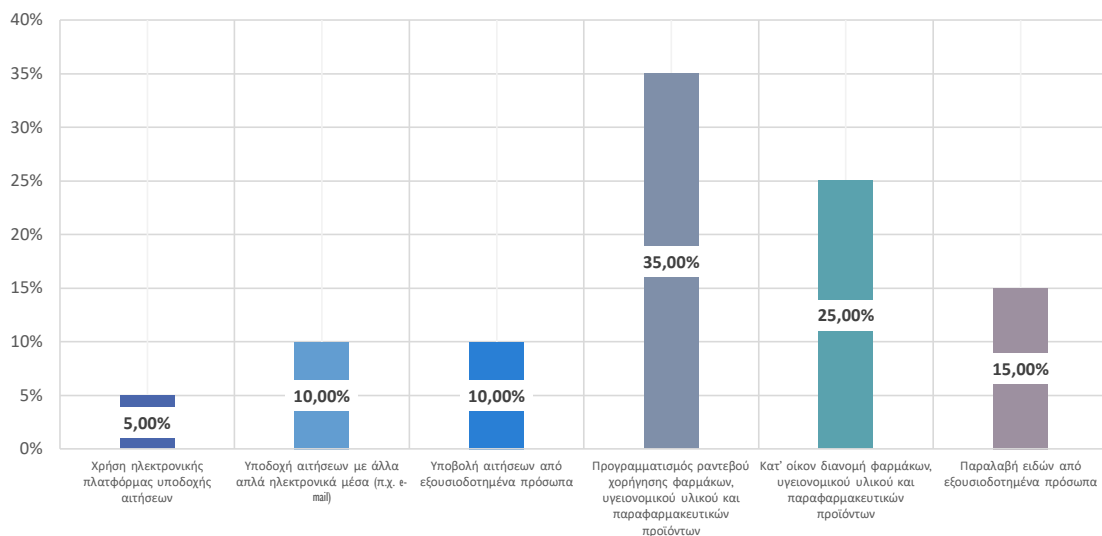
Στις αποκλίσεις που εμφανίστηκαν στην προηγούμενη ερώτηση οι

παράγοντες που αναφέρθηκαν από τους Συντονιστές και τον Υπεύθυνο του Έργου είναι οι αυξημένες ανάγκες λόγω της πανδημίας, η μεταναστευτική κρίση, η δυσκολία μετακίνησης των πληθυσμών και η μικρή ανταπόκριση των εταιρειών για χορηγίες. Δεν εντοπίζονται καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της Δομής στο 94,12%.

Αναφορικά με τα μέτρα για τη λειτουργία της δομής κατά την περίοδο της πανδημίας και ιδιαίτερα των περιπτώσεων που ίσχυε το γενικευμένο lockdown, οι δομές προγραμματίζουν ραντεβού χορήγησης φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων στο 35% των ΚΦ και στο 87,5% των περιπτώσεων, ενώ στο 25% των ΚΦ (62,5% των περιπτώσεων) τα ΚΦ εκτελούσαν διανομές κατ' οίκον φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων. Στο 10% των ΚΦ ή στο 25% των περιπτώσεων έγινε υποδοχή αιτήσεων με άλλα απλά ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. e-mail) και υποβολή αιτήσεων από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Στο 15% των ΚΦ έγιναν παραλαβές ειδών από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και στο 5% έγινε και χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποδοχής αιτήσεων.

Γράφημα 26 Μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας της Δομής κατά την

περίοδο της πανδημίας

Οι υπεύθυνοι των Δομών ανέφεραν ότι οι σημαντικότερες επιπτώσεις που είχε η εκδήλωση της πανδημίας στη λειτουργία της δομής ήταν η αύξηση των αιτημάτων, η ψηφιοποίηση διαδικασιών υποδοχής αιτημάτων, η αναστολή χορηγιών και η υποχώρηση του εθελοντισμού.

8.4.8 Συνεργασίες – «Κοινωνική Δικτύωση» & Δημοσιότητα

Κατά τη φάση της συνεργασίας και της κοινωνικής δικτύωσης, παρουσιάζονται στον Πίνακα όλες οι υπηρεσίες όπου υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης και όλες οι υπηρεσίες όπου υλοποιήθηκαν δράσεις. Αρκετές δράσεις έχουν υλοποιηθεί σε πάνω από το 60% των ΚΦ με τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων, τα ΚΚ, άλλες ΔΠΒΑ και επιχειρήσεις και συλλογικούς φορείς επιχειρηματικότητας.

Πίνακας 84 Σχέδιο Δικτύωσης και υλοποίηση δράσεων

	Υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης	Υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης
Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου	55,6	72,2
Κέντρο Κοινότητας	66,7	66,7
Άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών	66,7	66,7
Άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες/Δομές	66,7	66,7
ΟΑΕΔ:	55,6	38,9
Επιχειρήσεις και συλλογικοί φορείς επιχειρηματικότητας	44,4	66,7
Σύλλογοι/οργανώσεις πολιτών	64,7	50
Σχολεία	50	50
Άλλο	5,6	16,7

Άλλες κατηγορίες που αναφέρθηκαν από τους υπευθύνους των δομών ότι υπήρξε πρόβλεψη συνεργασίας ή/και υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης είναι ΜΚΟ, ΚΑΠΗ, σωφρονιστικά καταστήματα, Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας, Κέντρα Κοινότητας, Παιδικό Σταθμοί, Νοσοκομεία, ΚΕΠ Υγείας, Βιβλιοθήκη, Κοινωνικά φαρμακεία άλλων Δήμων, Οργανώσεις

Πίνακας 85 Δράσεις που υλοποιήθηκαν και φορείς

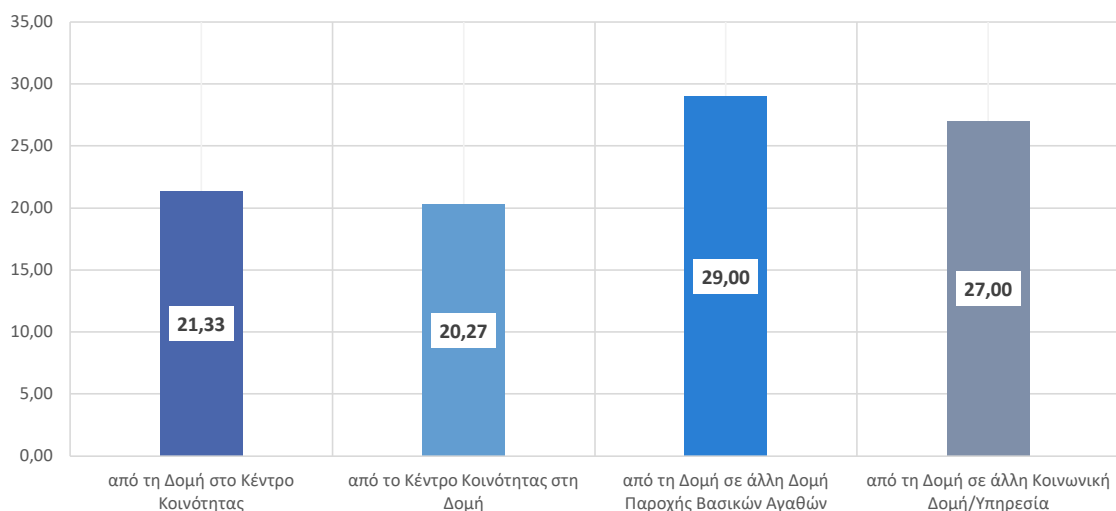
Δράσεις που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται κατόπιν συνεργασίας με άλλο φορέα/υπηρεσία στο πλαίσιο της δικτύωσης της Δομής, καθώς και ο σχετικός φορέας / υπηρεσία.

Δράση	Φορέας/ υπηρεσία
Συλλογή φαρμάκων και Παροχή φαρμάκων	Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου - Βοήθεια στο σπίτι
	Κέντρο κοινότητας
	Ξενώνας αστέγων- ξενώνας κακοποιημένων γυναικών- άλλες δομές αστέγων-μεταναστών
	Κοινωνικά φαρμακεία άλλων δήμων
	ΜΚΟ-
	Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Άγιος Παντελεήμων
	Χαρίσειο Γηροκομείο Θεσσαλονίκης
	Γιατροί του Κόσμου
	Συμβούλιο νέων Θέρμης
	Πολυϊατρείο Εθελοντική Αιμοδοσία Δήμου Καλαμαριάς
	Givmed
	Σωματείο Μακεδονίας Νέας Ευκαρπίας και θεατρική ομάδα "θεάτρελοι"
	Σχολεία
Ενημερώσεις Covid-19/ AIDS/ Ηπατίτιδα C (HCV)/Παιδικό Καρκίνο/ Καρκίνο του Μαστού/ Δωρεάν μαστογραφίες/ Πρώτες Βοήθειες	Άλμα ζωής
	Κέντρα Κοινότητας
	Ιδιωτικά Κέντρα Υγείας
	ΚΕΠ Υγείας
	Κοινωνική Υπηρεσία
	Κέντρα Κοινότητας
	ΚΕΕΛΠΝΟ (ΕΟΔΥ)
	Κοινωνικό Παντοπωλείο
	ΠΡΟ.Τ.Ε.Κ.Τ.Α.
	Σχολεία
Θεατρικές παραστάσεις/ συναυλίες	Κοινωνικό Ιατρείο
	Κοινωνικό Παντοπωλείο
	Κοινωνική Υπηρεσία
Εθελοντική αιμοδοσία	Κοινωνικό Παντοπωλείο
Περιβαλλοντική δράση	Υπηρεσία Πρασίνου Δήμου Θέρμης
Ευαισθητοποίηση πολιτών	Ενορία
	Βιβλιοθήκη
	ΚΑΠΗ

Στην ερώτηση με ποιες/ους από τις/ τους υπηρεσίες/ φορείς υπήρχε η συχνότερη και πιο ουσιαστική συνεργασία, οι υπεύθυνοι των δομών ανέφεραν επί το πλείστον τις άλλες Κοινωνικές Δομές του Δήμου και την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου. Επίσης άλλες/οι υπηρεσίες/ φορείς που αναφέρθηκαν είναι τα Κοινωνικά Φαρμακεία άλλων Δήμων, ΚΑΠΗ, Μ.Κ.Ο, ΚΕΠ Υγείας, Βιβλιοθήκες και η οργάνωση Givmed.

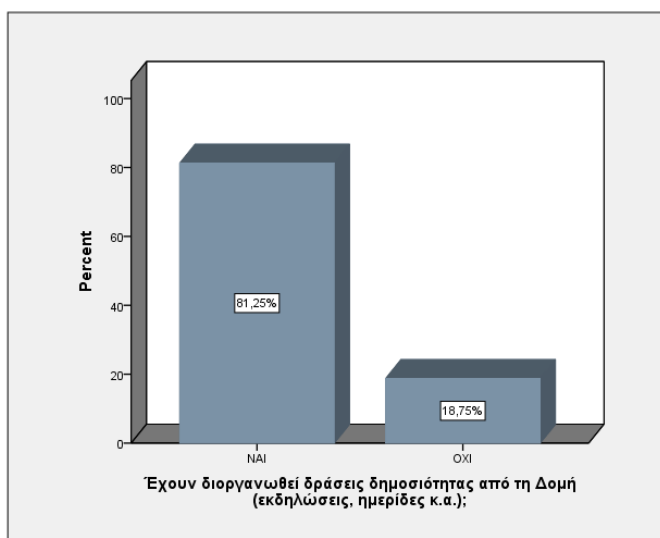
Κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, το 29% των ωφελούμενων παραπέμπονται από τη Δομή σε άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών, το 27% παραπέμπεται από τη Δομή σε άλλη Κοινωνική Δομή/Υπηρεσία, το 21% από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας και το 20% από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή.

Γράφημα 27 Μέσο ποσοστό (%) των ωφελούμενων, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση,

παραπέμφθηκε

Τέλος, αναφορικά με το αν και κατά πόσο έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ.), το 81,25% των Συντονιστών δήλωσε ότι έχουν γίνει δράσεις δημοσιότητας.

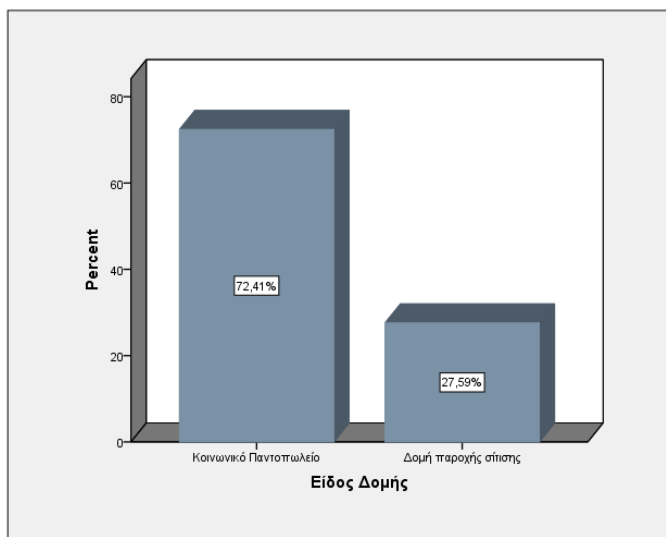
Οι κυριότερες δράσεις δημοσιότητας που έχουν διεξαχθεί κατά δήλωση των Συντονιστών είναι ενημέρωση στο πλαίσιο Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Δήμου, ενημέρωση στο πλαίσιο Εθελοντικής Αιμοδοσίας του Δήμου, έκδοση και διανομή φυλλαδίων, προώθηση του σχεδίου στη Τοπική Κοινότητα, διαφημιστική προβολή στα Μ.Μ.Ε, δράση ενημέρωσης σπουδαστών σε σχολές ΙΕΚ, δημοσιοποίηση όλων των δράσεων από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης του Δήμου και ημερίδα γνωστοποίησης έναρξης λειτουργίας των Δομών του Δήμου.

8.4.9 Ερωτηματολόγιο Έρευνας σε Συντονιστές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων

8.4.9.1 Ενότητα Α: Ταυτότητα Ερωτηματολογίου

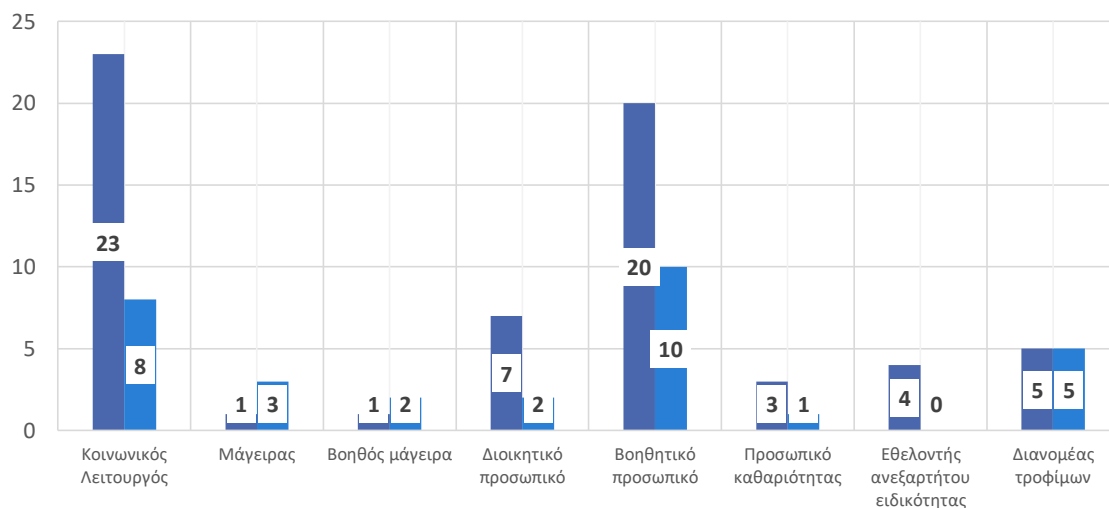
Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από Συντονιστές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων της ΠΚΜ. Συνολικά εντοπίζονται 25 δομές Κοινωνικών Παντοπωλείων και Συσσιτίων. Το 72,41% των δομών είναι Κοινωνικά Παντοπωλεία, ενώ το 27,59% είναι δομές παροχής σίτισης.

8.4.9.2 Ενότητα Β: Στελέχωση και Εσωτερική Λειτουργία

Στα Κοινωνικά Παντοπωλεία εργάζονται συνολικά 59 άτομα, ενώ στις δομές παροχής σίτισης απασχολούνται συνολικά 36 άτομα. Η κατανομή των ειδικοτήτων παρουσιάζεται στο Γράφημα παρακάτω.

Γράφημα 28 Στελέχωση δομών

Αναφορικά με την επάρκεια της στελέχωσης των δομών, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα. Για τα κοινωνικά παντοπωλεία εντοπίζεται σχετική επάρκεια αναφορικά με τον αριθμό των στελεχών (MO=3,048, TA=0,805) και το ίδιο ισχύει και για τις δομές παροχής σίτισης (MO=3, TA=0,577). Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δυο δομών (p-value=0,887>0,05). Κατά αντιστοιχία ο έλεγχος t-test δεν καταδεικνύει στατιστικά σημαντικές διαφορές για την επάρκεια των δομών ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων (value=0,219>0,05). Οι δυο τύποι δομών φαίνεται ότι διαθέτουν σχετική επάρκεια ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων.

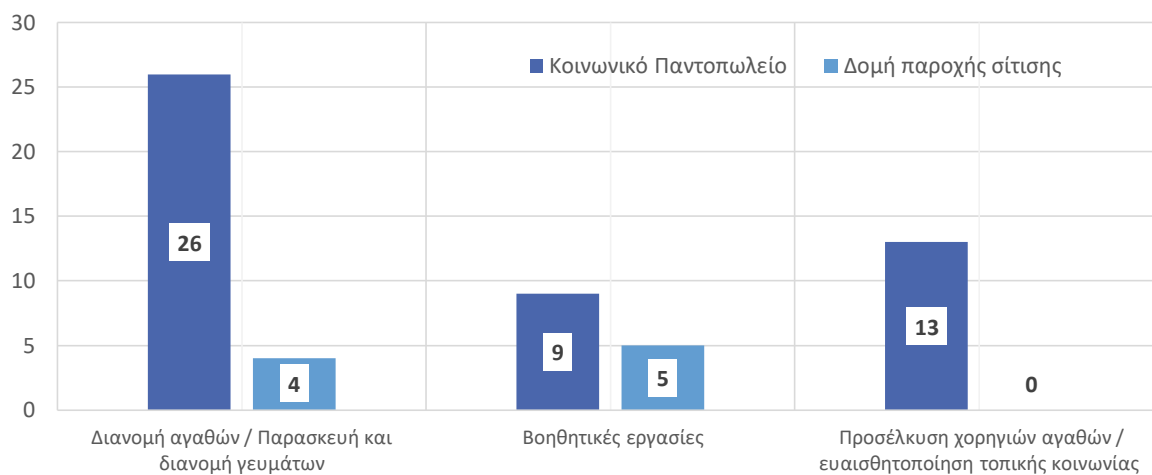
Πίνακας 86 Επάρκεια δομών

Είδος Δομής	MO	TA	Sig
Κοινωνικό Παντοπωλείο	3,048	0,805	0,887

Πόσο επαρκής θεωρείται η στελέχωση της δομής, ως προς τον αριθμό στελεχών	Δομή παροχής σίτισης	3,000	0,577	
Πόσο επαρκής θεωρείται η στελέχωση της δομής, ως προς τη σύνθεση των ειδικοτήτων	Κοινωνικό Παντοπωλείο	3,250	0,716	0.219
	Δομή παροχής σίτισης	2,857	0,690	

Ωστόσο, οι Συντονιστές σημείωσαν ότι τα κοινωνικά παντοπωλεία θα έπρεπε να υποστηρίζονται και από 1 άτομο σε θέση υπαλλήλου καθαριότητας, από οδηγούς, και 1 άτομο βοηθητικό προσωπικό (κυρίως για την προετοιμασία και τη διανομή των πακέτων). Αρκετοί σημείωσαν ότι καλό θα ήταν να υπάρχει και 1 άτομο ως διοικητικό προσωπικό. Αναφορικά με τον αριθμό των εθελοντών, συνολικά σε όλες τις δομές ΚΠ και σίτισης εντοπίζονται 30 εθελοντές στη διανομή αγαθών και παρασκευή γευμάτων, 14 σε βοηθητικές εργασίες και 13 στα ΚΠ για προσέλκυση χορηγιών αγαθών.

Γράφημα 29 Αριθμός εθελοντών

Αναφορικά με τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή πρώτο ιεραρχείται το μεγάλο διοικητικό φορτίο (75%) και δεύτερο (55,2%) η έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλκυσης χορηγιών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα. Ακολουθούν τα προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής με το 54,6% των Συντονιστών να συμφωνούν και ακολουθούν τα εργασιακά θέματα (62,1%).

Πίνακας 87 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων του Συντονιστή

	1	2	3	4	5	6
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	75	10,7	3,6	3,6	7,1	
Έλλειψη χρόνου για ποιοτικές υπηρεσίες συντονισμού, προσέλκυσης χορηγιών, εθελοντών και διασύνδεσης με την κοινότητα	13,8	55,2	17,2	10,3		
Προβλήματα συνεργασίας / επικάλυψη αρμοδιοτήτων με στελέχη της Δομής		3,4	54,6	6,9	17,2	6,9
Εργασιακά θέματα		3,4	6,9	62,1	3,4	10,3
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο	6,9		3,4	10,3	51,7	6,9
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία		10,6		3,4	17,2	62,1
Προβλήματα συνεργασίας με Κέντρο Κοινότητας						10,7
Άλλο	3,4	13,8	6,9			

Επίσης αναφέρθηκαν και άλλα προβλήματα από τους Συντονιστές στην άσκηση των καθηκόντων τους όπως η έλλειψη ηλεκτρονικού συστήματος, ο περιορισμένος χρόνος στην άσκηση των καθηκόντων (Συντονιστή/Κοινωνικού λειτουργού), η έλλειψη αποθηκάρου, η ύπαρξη παρεμβάσεων στο έργο του Συντονιστή.

Αντίστοιχα, τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών της Δομής φαίνεται να είναι η έλλειψη χρόνου για την προσέλκυση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα (72,4%), το μεγάλο διοικητικό φορτίο (65,5%) και η ασάφεια αρμοδιοτήτων (65,5%). Επίσης, υψηλό ποσοστό των Συντονιστών σημείωσε ότι προβλήματα παρουσιάζονται και κατά τη συνεργασία με τον δικαιούχο (72,4%).

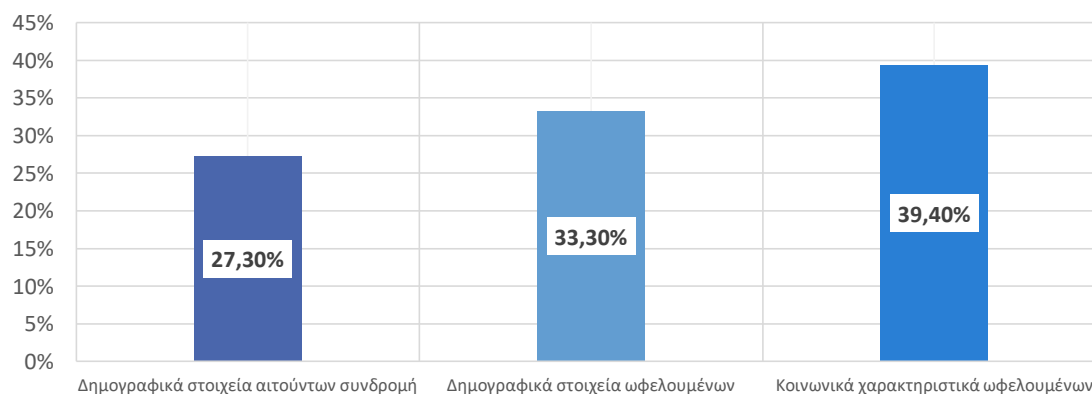
Πίνακας 88 Σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών

	1	2	3	4	5	6
Έλλειψη χρόνου για την προσέλκυση χορηγών, εθελοντών και τη διασύνδεση με την κοινότητα	72,4	10,3	10,3	3,4		
Μεγάλο διοικητικό φορτίο	6,90	65,5	10,3	6,9	6,9	
Ασάφεια αρμοδιοτήτων		10,3	65,5	3,4	13,8	3,4
Προβλήματα συνεργασίας με Δικαιούχο	6,9		3,4	72,4	10,3	3,4
Προβλήματα συντονισμού / συνεργασίας με συμπράττοντα Δήμο / Κοινωνική Υπηρεσία		6,9	6,9	10,3	65,5	6,9
Άλλο	10,3	3,4				82,8

Άλλα προβλήματα που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων των στελεχών είναι η ελλιπής στελέχωση της Δομής, αριθμητικά, ως προς τις διαφορετικές ειδικότητες αλλά και ως προς το διοικητικό προσωπικό. Επίσης οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στα στελέχη είναι πέραν των καθηκόντων τους.

Αναφορικά με τα στοιχεία που τηρούνται για την παρακολούθηση των ωφελούμενων, στο 27,3% των απαντήσεων ή στο 66,7% των Συντονιστών είναι τα δημογραφικά στοιχεία αιτούντων συνδρομή, στο 33,3% των απαντήσεων τηρούνται και δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων ενώ στο 39,4% (96,3% των συντονιστών) τηρούνται και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων. Τέλος, η καθολική πλειοψηφία των Συντονιστών για τα ΚΠ και τις δομές σίπησης δήλωσαν ότι τα τηρούμενα στοιχεία είναι επαρκή και βοηθητικά για την παραγωγή των αναφορών της δομής.

Γράφημα 30 Τήρηση στοιχείων

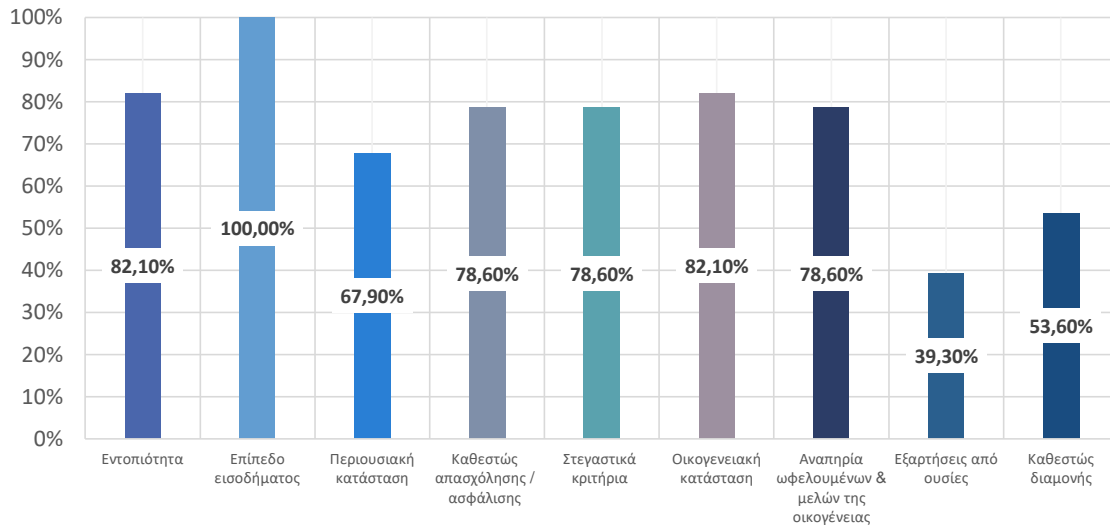

8.4.9.3 Στοιχεία Λειτουργίας – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

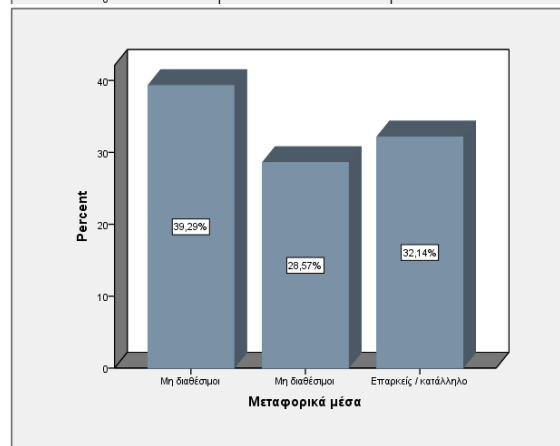
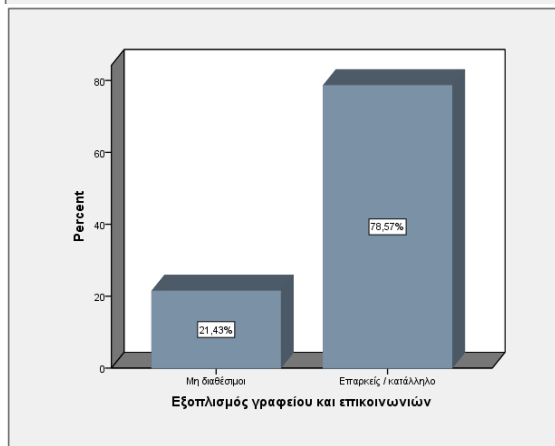
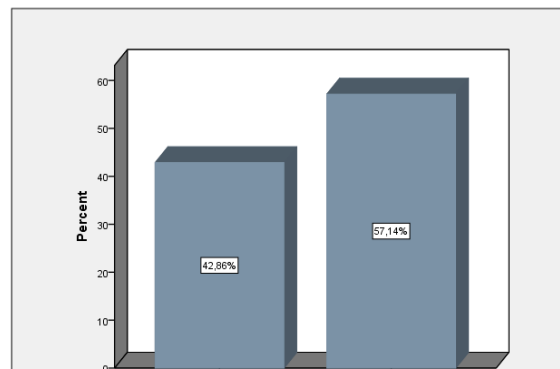
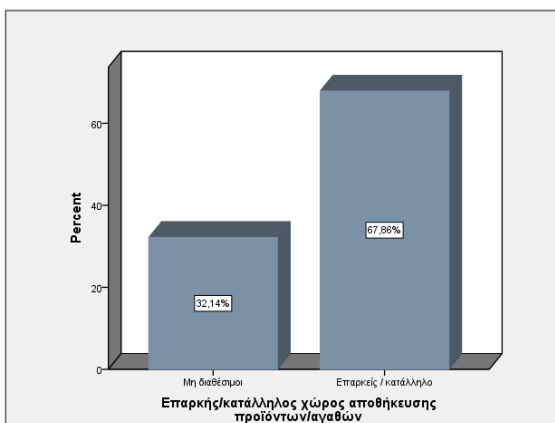
Για την ένταξη στο πρόγραμμα οι κοινωνικές δομές έχουν θέσει τα κριτήρια που παρουσιάζονται στο παρακάτω Γράφημα. Το επίπεδο εισοδήματος (100%, των

περιπτώσεων), τα στεγαστικά κριτήρια στο 78,6% των περιπτώσεων και το καθεστώς απασχόλησης / ασφάλισης.

Γράφημα 31 Κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα

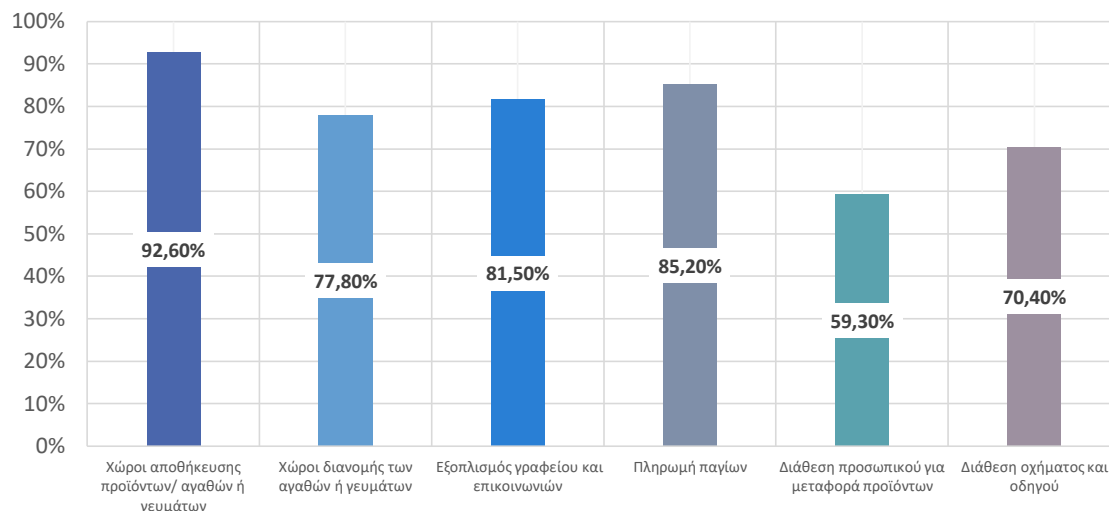

Σχετικά με τη διαθεσιμότητα, επάρκεια και καταλληλότητα των / του εγκαταστάσεων / εξοπλισμού των δομών, το 67,9% των Συντονιστών απάντησαν ότι οι χώροι αποθήκευσης προϊόντων είναι επαρκείς / κατάλληλοι. Το 57,1% δήλωσε ότι οι χώροι διανομής αγαθών και παροχής γευμάτων είναι επαρκείς / κατάλληλοι και το ίδιο ισχύει για τον εξοπλισμό γραφείου και επικοινωνιών (78,6% των Συντονιστών). Τέλος, σχετικά με τα μεταφορικά μέσα, το 39,3% των Συντονιστών απάντησαν ότι δεν είναι διαθέσιμα, το 27,6% ότι είναι μη επαρκή και το 31% ότι είναι επαρκή.

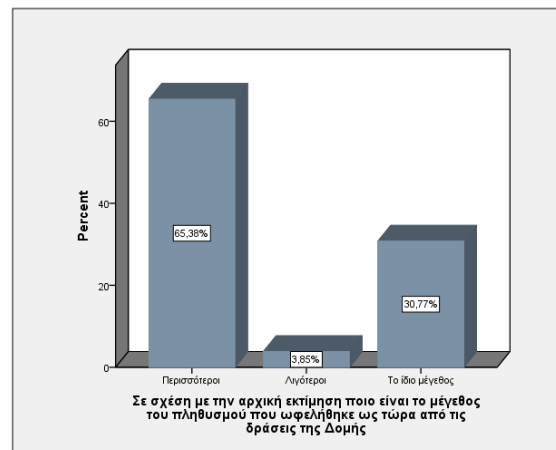
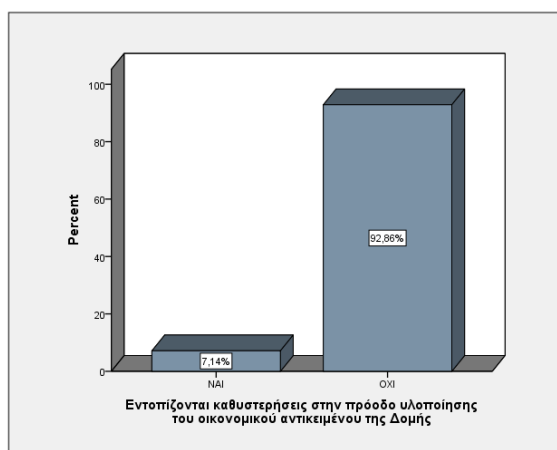

Σε ένα μεγάλο ποσοστό αρκετές από τις ανάγκες των δομών καλύπτονται είτε με οικονομική στήριξη ή παραχώρηση από τους ΟΤΑ ή επιχειρήσεις των ΟΤΑ. Για παράδειγμα παραχωρούνται χώροι αποθήκευσης (92,6% των περιπτώσεων) και πληρωμή παγίων (85,2% των περιπτώσεων).

Γράφημα 32 Ανάγκες που καλύπτονται από ΟΤΑ

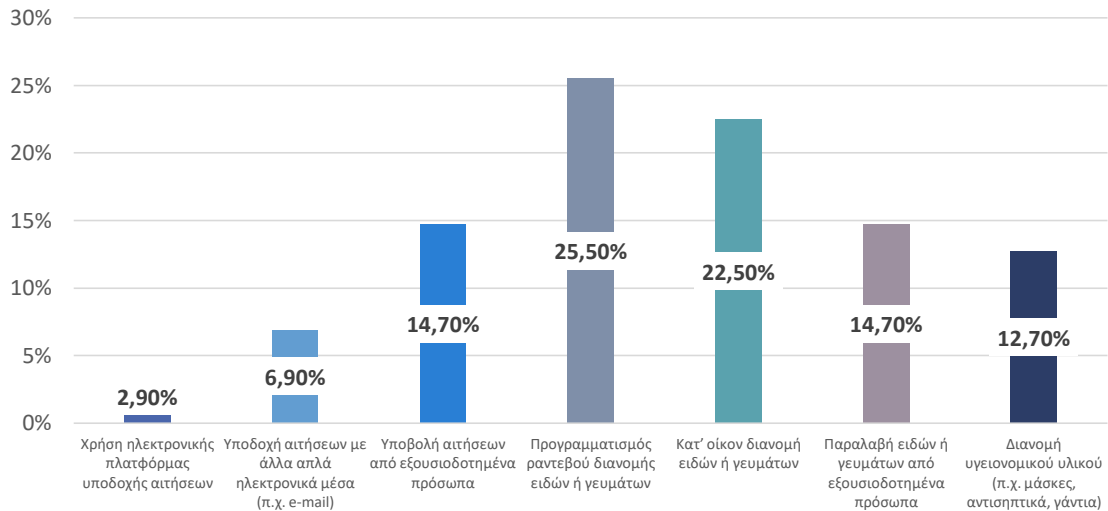
Το 39,3% των Συντονιστών δήλωσαν ότι εξυπηρετούν ωφελούμενους του Προγράμματος ΤΕΒΑ, ενώ το υπόλοιπο 60,7% απάντησε αρνητικά στην ερώτηση. Ενώ σε σχέση με την αρχική εκτίμηση, το μέγεθος του πληθυσμού που ωφελήθηκε είναι μεγαλύτερο για το 65,4% των Συντονιστών. Αναφορικά με τις καθυστερήσεις στην πρόοδο υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου το 92,9% υποστήριξε ότι δεν παρατηρούνται καθυστερήσεις.

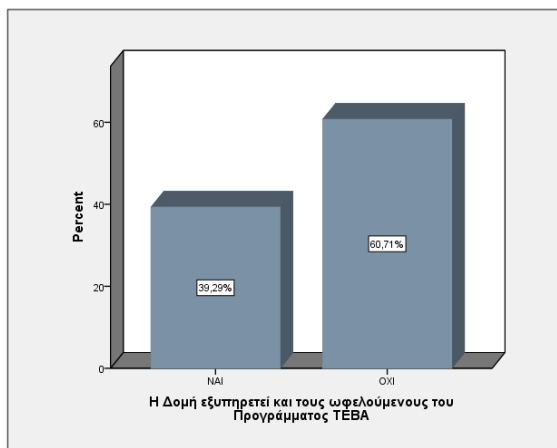
Οι αποκλίσεις που αφορούν στο μέγεθος του πληθυσμού των ωφελούμενων οφείλεται σε συγκεκριμένους παράγοντες, οι οποίοι είναι οι δράσεις επικοινωνίας των Δομών και η πανδημία Covid-19, η οποία αύξησε τις κοινωνικές ανάγκες λόγω των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας και της μείωσης της απασχόλησης. Παράλληλα, οι Συντονιστές σημείωσαν ότι και η οικονομική κρίση και η ανεργία, η οποία εντείνει το πρόβλημα συνέβαλλαν στην αύξηση των ωφελούμενων. Αντίθετα, οι συντονιστές που σημείωσαν ότι οι ωφελούμενοι είναι λιγότεροι σε σχέση ότι είχε αρχικά προβλεφθεί απέδωσαν αυτήν τη μείωση στη συστολή του κόσμου να απευθυνθεί σε αυτές τις δομές για βοήθεια .

Αναφορικά με τα μέτρα κατά της πανδημίας, οι δομές αναφέρουν στο 25,5% των απαντήσεων (96,3% των περιπτώσεων) ότι προγραμματίζουν ραντεβού διανομής ειδών ή γευμάτων ενώ το 22,5% των δειγμάτων (85,2% των περιπτώσεων). Χαμηλό παρουσιάζεται το ποσοστό της χρήσης ηλεκτρονικής πλατφόρμας (2,9% των απαντήσεων & 11,1% των περιπτώσεων). Το τελευταίο μπορεί να εξηγηθεί από τα κοινωνικά κριτήρια των ωφελούμενων, οι οποίοι μπορεί να μην κατέχουν σύνδεση ίντερνετ ή κάποια ηλεκτρονική συσκευή.

Γράφημα 33 Μέτρα κατά της πανδημίας

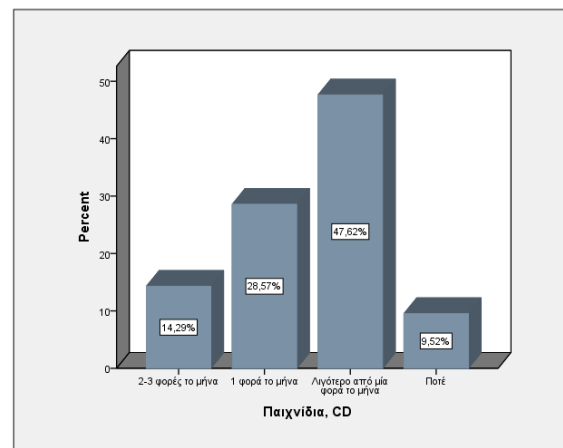
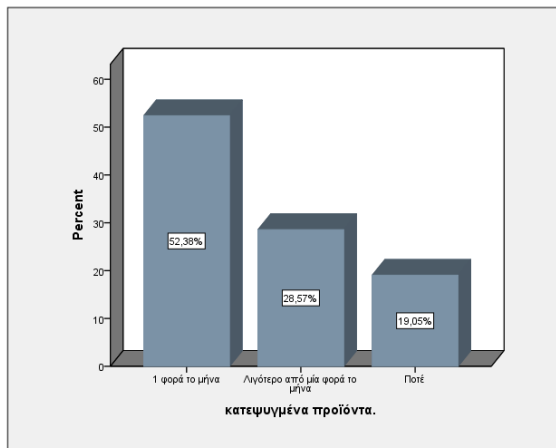
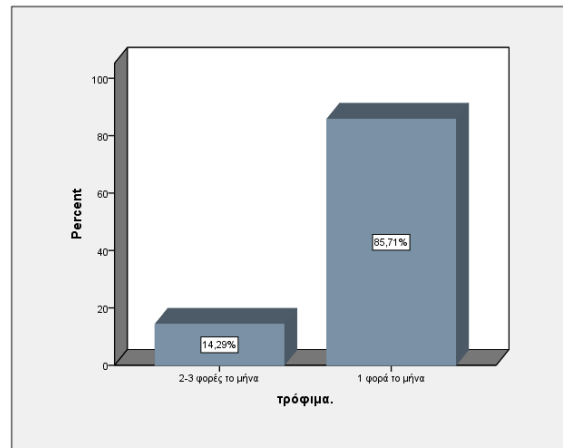
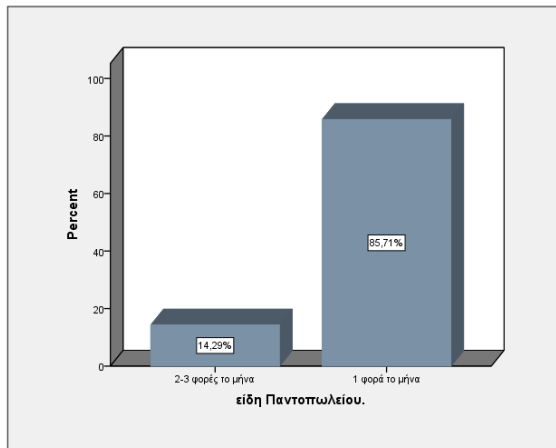

Οι υπεύθυνοι των Δομών ανέφεραν ως σημαντικότερες επιπτώσεις της πανδημίας στη λειτουργία της δομής την αύξηση των αιτημάτων στήριξης, την υποχώρηση του εθελοντισμού, την έλλειψη επικοινωνίας με τους δικαιούχους, τη μείωση χορηγιών/δωρεών, την παραλαβή ειδών και γευμάτων με κατ' οίκον διανομή, την προσπάθεια αύξησης των χορηγιών για να ανταπεξέλθει η δομή στις ανάγκες των ωφελούμενων, την ψηφιοποίηση των διαδικασιών υποδοχής ωφελούμενων, την ψυχική και σωματική κούραση των στελεχών της Δομής.

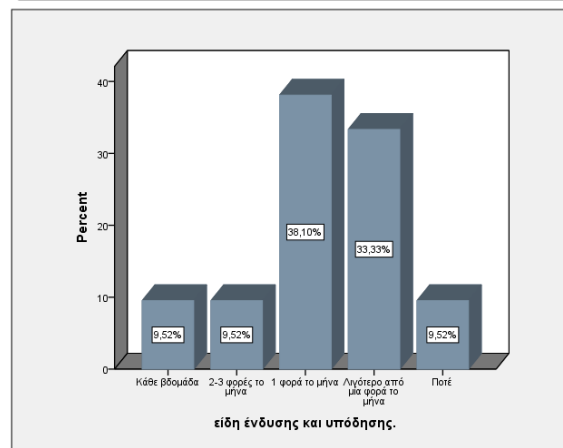

8.4.9.3.1 ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΩΝ

Η συχνότητα παροχής τροφίμων και ειδών παντοπωλείου γίνεται μια φορά το μήνα (85,7%). Αναφορικά με την παροχή κατεψυγμένων προϊόντων αυτή γίνεται στο 52,4% των δομών μια φορά το μήνα και για το 28,6% λιγότερο από μια φορά το μήνα. Η συχνότητα παροχής των ειδών ατομικής υγιεινής γίνεται επίσης μηνιαία για το 76,2% των δομών, ενώ λιγότερο από μια φορά το μήνα για το 19%. Είδη ένδυσης κι υπόδησης παρέχονται στο 71,4% των δομών μια φορά το μήνα ή λιγότερο από μια φορά το μήνα. Ενώ βιβλία και παιχνίδια παρέχονται λιγότερο από μια φορά το μήνα στο 52,4% και 47,6% των δομών αντίστοιχα.

Άλλα είδη που παρέχονται παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα

Πίνακας 89 Άλλα είδη που παρέχονται

Προσδιορίστε εδώ τα είδη

Βιβλία, παιχνίδια κ.τ.λ. παρέχονται αναλόγως την περίπτωση ανεξαρτήτου χρόνου. Εξυπηρετούνται έκτακτα περιστατικά έπειτα από εξέταση της κατάστασης.

Βρεφικές πάνες και Βρεφικά γάλατα

Νωπά είδη

Ατομικά μέσα προστασίας(π.χ χειρουργικές μάσκες)

Σχολικά είδη

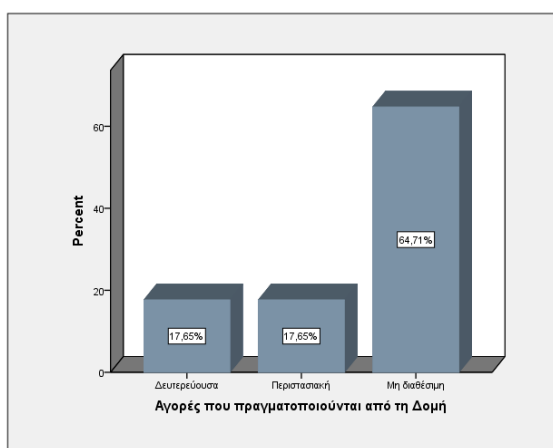
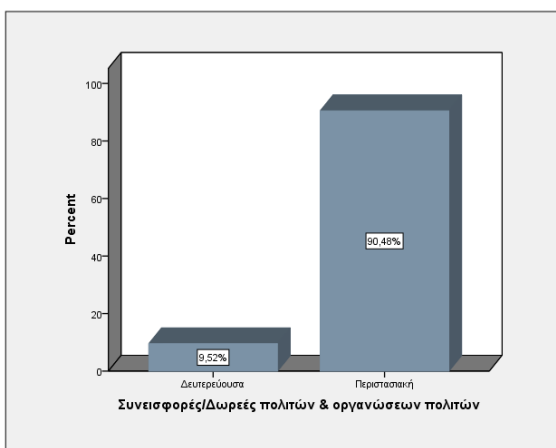
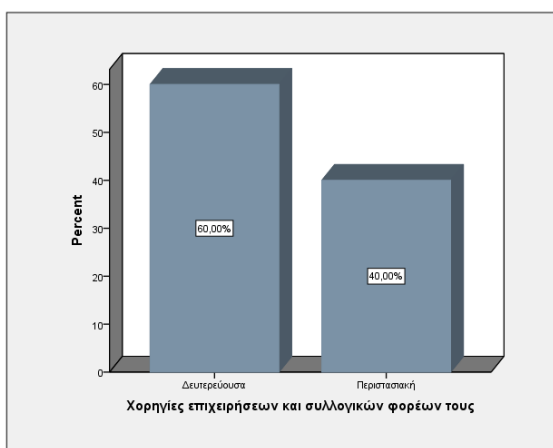
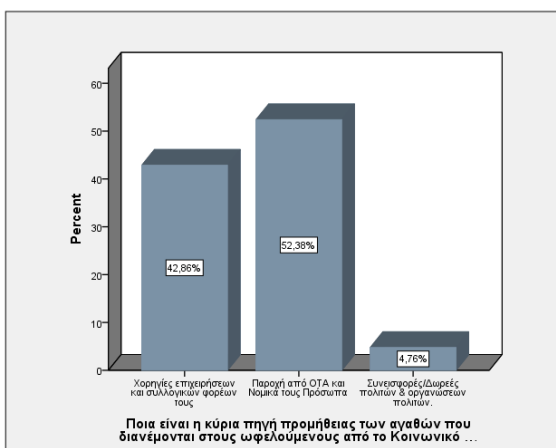
Οικιακός εξοπλισμός(πχ κλινοσκεπάσματα, μαγειρικά σκεύη)

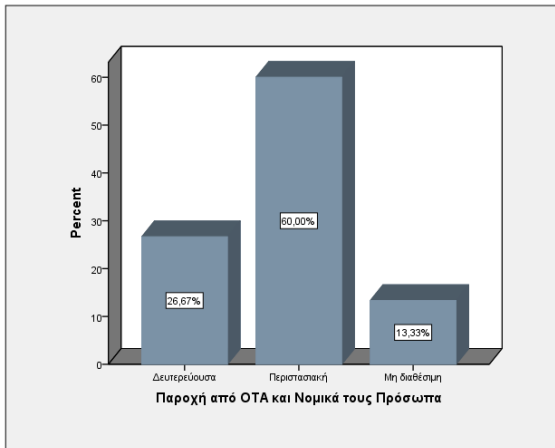
Φρούτα-Λαχανικά

Μωρουδικά

Φρούτα και Λαχανικά

Η κύρια πηγή προμήθειας των αγαθών που διανέμονται στους ωφελούμενους από το Κοινωνικό Παντοπωλείο είναι η παροχή από ΟΤΑ και Νομικά Πρόσωπα (52,4%), ενώ ακολουθούν οι χορηγίες επιχειρήσεων και συλλογικών φορέων τους (42,9%).

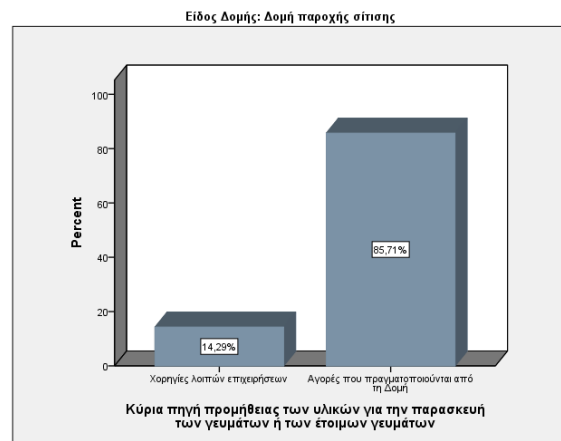
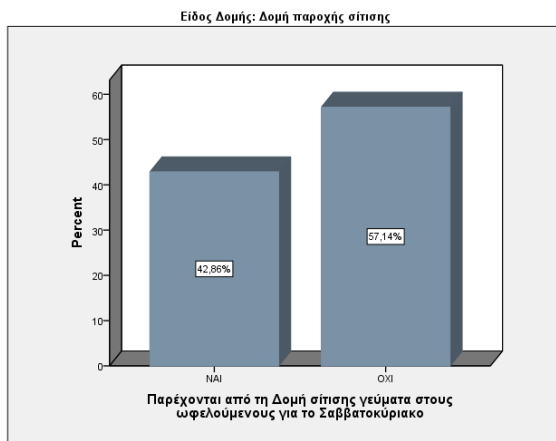

Αναφορικά με την κύρια πηγή προμήθειας των αγαθών που διανέμονται στους ωφελούμενους, οι Συντονιστές χαρακτήρισαν τις χορηγίες επιχειρήσεων και συλλογικών φορέων ως δευτερεύουσες πηγές σε ποσοστό 60%, ενώ την παροχή από ΟΤΑ και Νομικά τους Πρόσωπα ως περιστασιακή (60%). Οι συνεισφορές/ δωρεές πολιτών & οργανώσεων πολιτών χαρακτηρίστηκαν ως περιστασιακές (90,5), ενώ οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές είναι μη διαθέσιμες (64,7%).

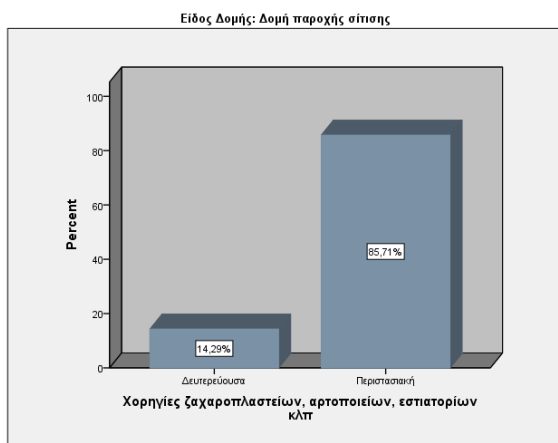
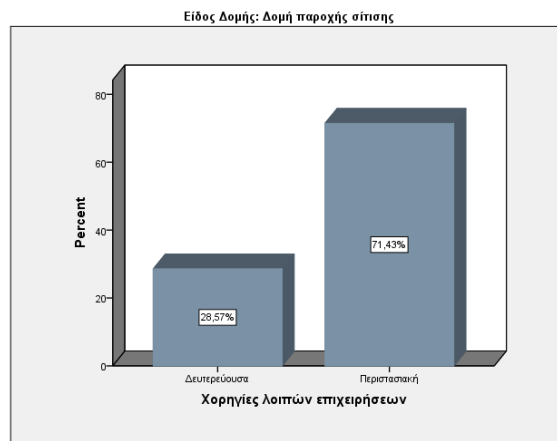
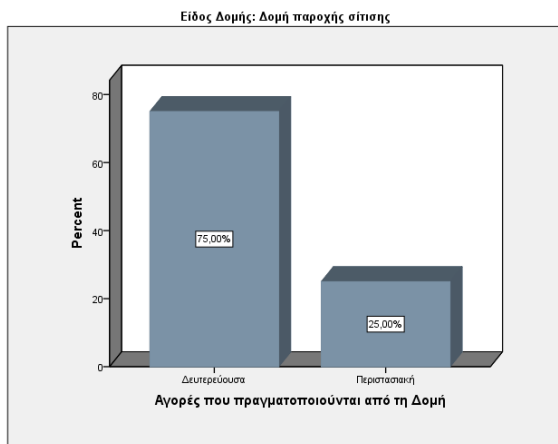
8.4.9.3.2 Συντονιστές Συσσιτίων

Το 42,9% των Συντονιστών δομών παροχής σίτισης δήλωσε ότι τα Σαββατοκύριακα παρέχουν γεύματα στους ωφελούμενους, ενώ το 57,1% απάντησε ότι δεν παρέχουν. Η κύρια πηγή προμήθειας των υλικών για την παρασκευή των γευμάτων ή των έτοιμων γευμάτων είναι οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές (85,7%), ενώ το 14,3% γίνεται από τις χορηγίες λοιπών επιχειρήσεων.

Οι βασικές πηγές για τις δομές παροχής σίτισης χαρακτηρίστηκαν από τους Συντονιστές όπως παρακάτω.

Οι χορηγίες ζαχαροπλασטיών, αρτοποιείων, εστιατορίων χαρακτηρίστηκαν ως περιστασιακές πηγές (85,7%), το ίδιο χαρακτηρίστηκαν και οι χορηγίες λοιπών επιχειρήσεων (71,4%). Η καθολική πλειοψηφία των Συντονιστών των δομών παροχής σίτισης δήλωσε ότι οι συνεισφορές/ δωρεές πολιτών & οργανώσεων πολιτών είναι περιστασιακές πηγές (100%). Οι αγορές που πραγματοποιούνται από τις δομές χαρακτηρίζονται ως δευτερεύουσα πηγή (75%).

8.4.9.4 «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ» & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Στον Πίνακα 88 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για το ποσοστό της συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες και φορείς σε σχέση με το αν και κατά ποσό υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης. Υψηλά ποσοστά παρουσιάζονται για υλοποιημένες δράσεις με τα σχολεία (93,1%), επιχειρήσεις και φορείς επιχειρηματικότητας (72,4%), τα κέντρα κοινότητας (89,7%) και διάφορους συλλόγους πολιτών (79,3%).

Πίνακας 90 Συνεργασία και δικτύωση με άλλες δομές

	Υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο Σχέδιο Δικτύωσης	Υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το Σχέδιο Δικτύωσης
Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου	58,6	75,9
Κέντρο Κοινότητας	65,5	89,7
Άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών	65,5	75,9
Κοινωνικές Δομές / Υπηρεσίες ΑμεΑ και ηλικιωμένων	58,6	58,6
Άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες/Δομές	55,2	51,7
ΟΑΕΔ	48,3	37,9
Επιχειρήσεις και συλλογικοί φορείς επιχειρηματικότητας	41,4	72,4
Σύλλογοι/οργανώσεις πολιτών	51,7	79,3

Σχολεία	58,6	93,1
Κέντρα Υγείας	10,3	20,7

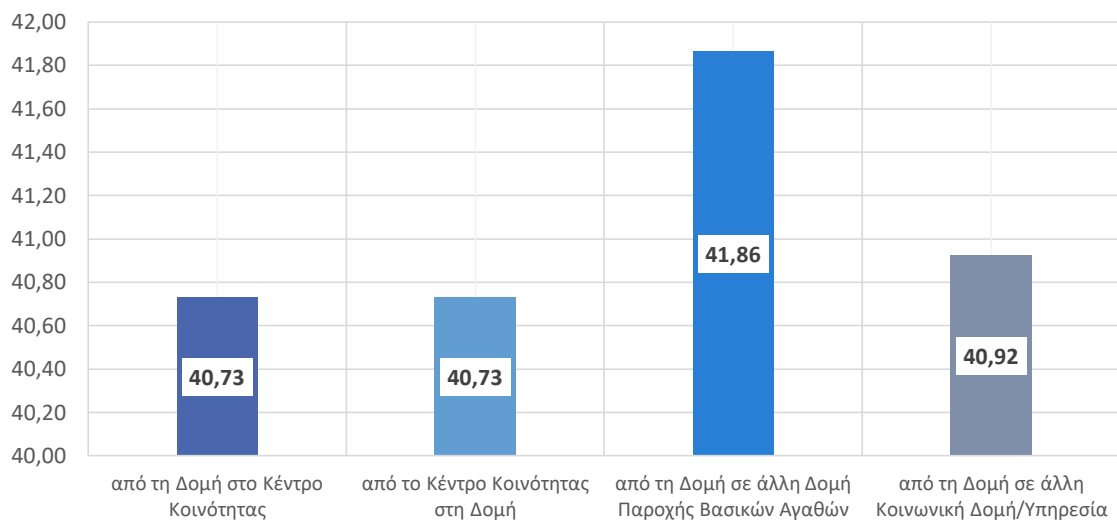
Άλλες κατηγορίες που αναφέρθηκαν από τους υπευθύνους των δομών ότι υπήρξε πρόβλεψη συνεργασίας ή/και υλοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας σύμφωνα με το σχέδιο δικτύωσης αναγράφονται στο πίνακα και είναι διάφορες αθλητικές και θεατρικές ομάδες, κοινωνικές δομές, νοσοκομεία, ΚΑΠΗ, δομές φιλοξενίας ανήλικων, βιβλιοθήκες, ΚΕΠ Υγείας, ΜΚΟ και συσσίτια εκκλησιών.

Πίνακας 91 Δράσεις που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται κατόπιν συνεργασίας με άλλο φορέα/υπηρεσία στο πλαίσιο της δικτύωσης της Δομής

Δράση	Φορέας/ υπηρεσία
Συλλογή Τροφίμων/ βιβλίων/ σχολικών ειδών/ιματισμού/βρεφικών ειδών	Θεατρική Ομάδα
	Αθλητικοί Σύλλογοι
	Σχολεία του Δήμου
	Τοπικό Συμβούλιο
	Ιδιωτικές Επιχειρήσεις
	Πολυϊατρείο
	ΚΑΠΗ
	Κέντρο Κοινότητας
	Νοσοκομεία
	Κοινωνική Υπηρεσία
	Μ.Κ.Ο
	Σούπερ- Μάρκετ
Εθελοντική Αιμοδοσία/ Ενημέρωση για τον καρκίνο/ Ενημέρωση για τον Σακχαρώδη Διαβήτη/ Ηπατίτιδα /AIDS	Κέντρο Υγείας
	ΚΕΠ Υγείας
	Κοινωνικό Φαρμακείο
Ευαισθητοποίηση για το Κοινωνικό Παντοπωλείο/ Ενημέρωση	Κέντρο Κοινότητας
	Κοινωνική Υπηρεσία
Ενημερωτικό φυλλάδιο για ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο	Κοινωνική Υπηρεσία
Συλλογή αγαθών για πληγέντες σε φυσικές καταστροφές	Κέντρο Κοινότητας

Στην ερώτηση με ποιες/ους από τις/ τους υπηρεσίες/ φορείς είχαν συχνότερη και πιο ουσιαστική συνεργασία, οι Συντονιστές των δομών αναφέρθηκαν στη Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, σε άλλες Κοινωνικές Δομές, σχολεία, ιδιωτικές επιχειρήσεις (πχ σούπερ-μάρκετ), ΚΑΠΗ, αθλητικούς συλλόγους και Μ.Κ.Ο.

Το ποσοστό των ωφελομένων που παραπέμφθηκε από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας είναι περίπου 40%, από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή είναι επίσης 40%, ενώ από τη Δομή σε άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών είναι περίπου 42%.

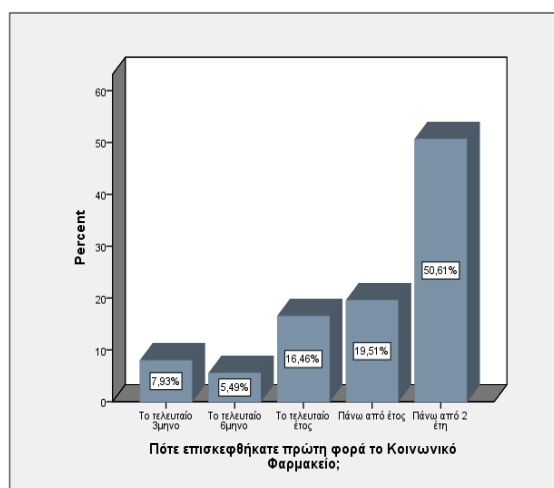
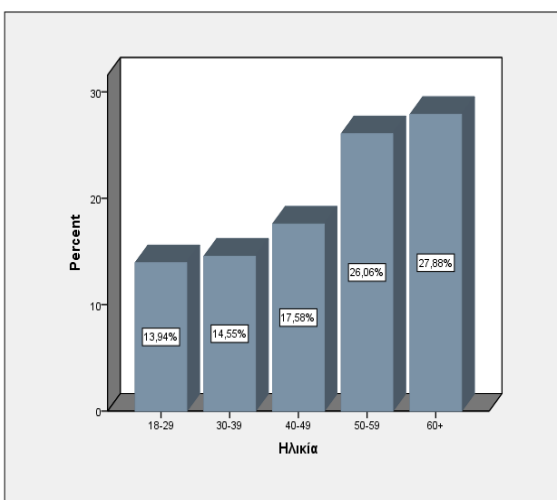
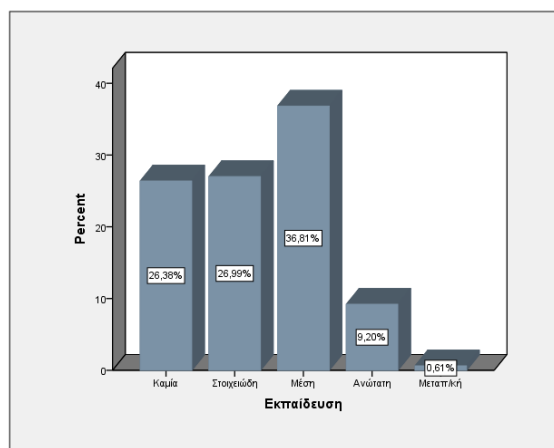
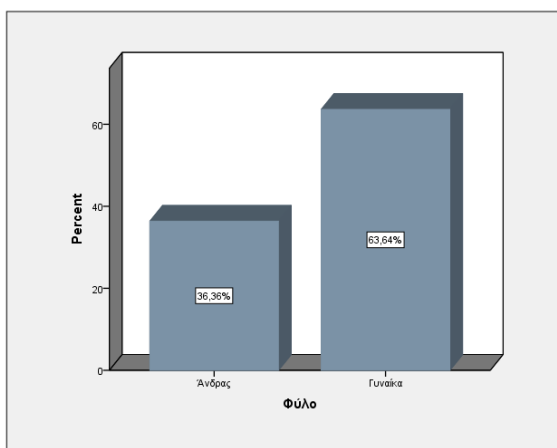
Γράφημα 34 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπεμφθήκαν**Πίνακας 92 Ποσοστό ωφελούμενων που παραπεμφθήκαν**

Ποσοστό (%) των ωφελούμενων, κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, παραπέμφθηκε	Min	Max	ΜΟ	ΤΑ
από τη Δομή στο Κέντρο Κοινότητας	10,00	70,00	40,731	22,806
από το Κέντρο Κοινότητας στη Δομή	15,00	80,00	40,731	20,592
από τη Δομή σε άλλη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών	5,00	90,00	41,864	26,458
από τη Δομή σε άλλη Κοινωνική Δομή/Υπηρεσία	10,00	90,00	40,923	27,269

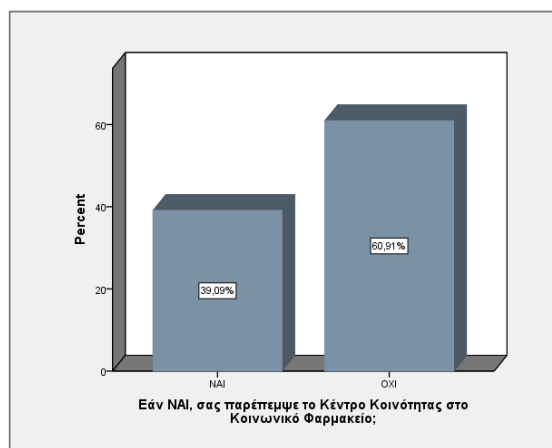
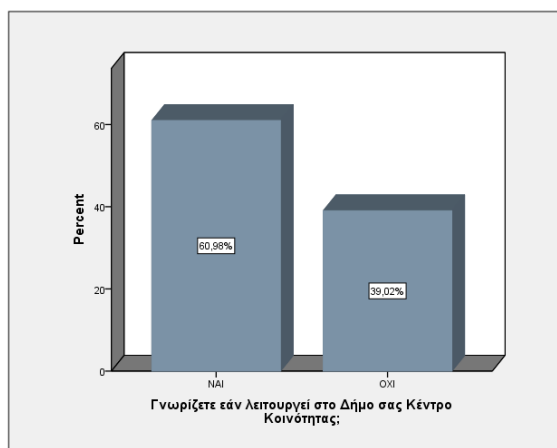
8.5 Αναλυτική Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Πρωτογενών Ερευνών Ωφελουμένων

8.5.1 Κοινωνικό Φαρμακείο

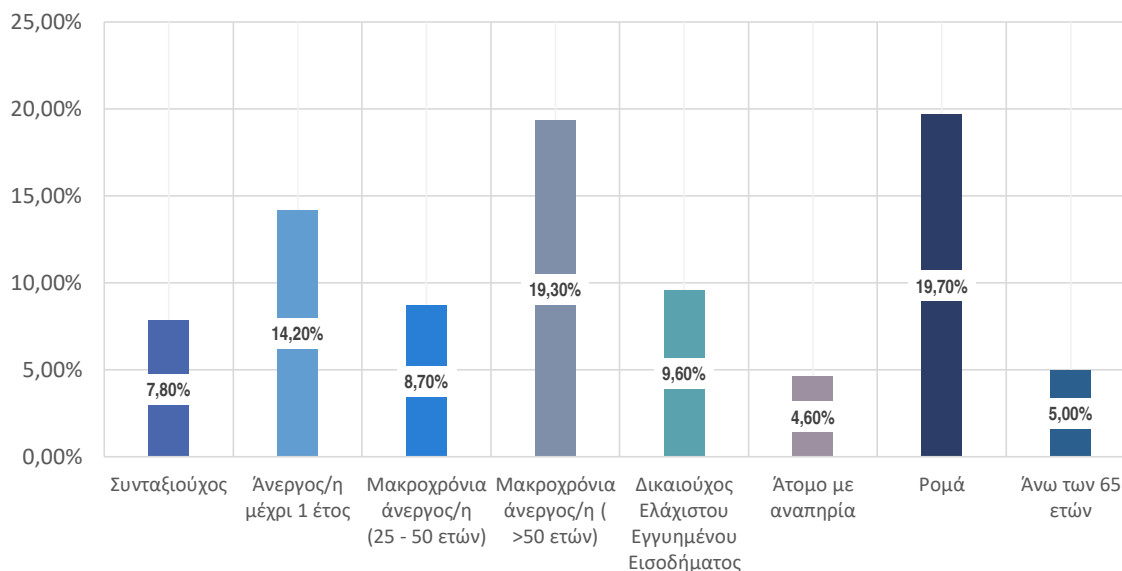
Οι ωφελούμενοι για το ΚΦ είναι Έλληνες πολίτες με το 36,4% να είναι άνδρες και το 63,6% γυναίκες, ηλικίας 30-59 ετών (χαμηλότερα ποσοστά 27,9% είναι ηλικίες 60 και άνω και 13,9% είναι 18-29). Η πλειοψηφία (36,8%) των ωφελούμενων δήλωσε ότι έχουν μέση εκπαίδευση ενώ το 53,4% δήλωσαν ότι έχουν στοιχειώδη ή καμία εκπαίδευση. Οι ωφελούμενοι του ΚΦ είναι κυρίως άνεργοι μέχρι ένα έτος, μακροχρόνια άνεργοι και Ρομά.

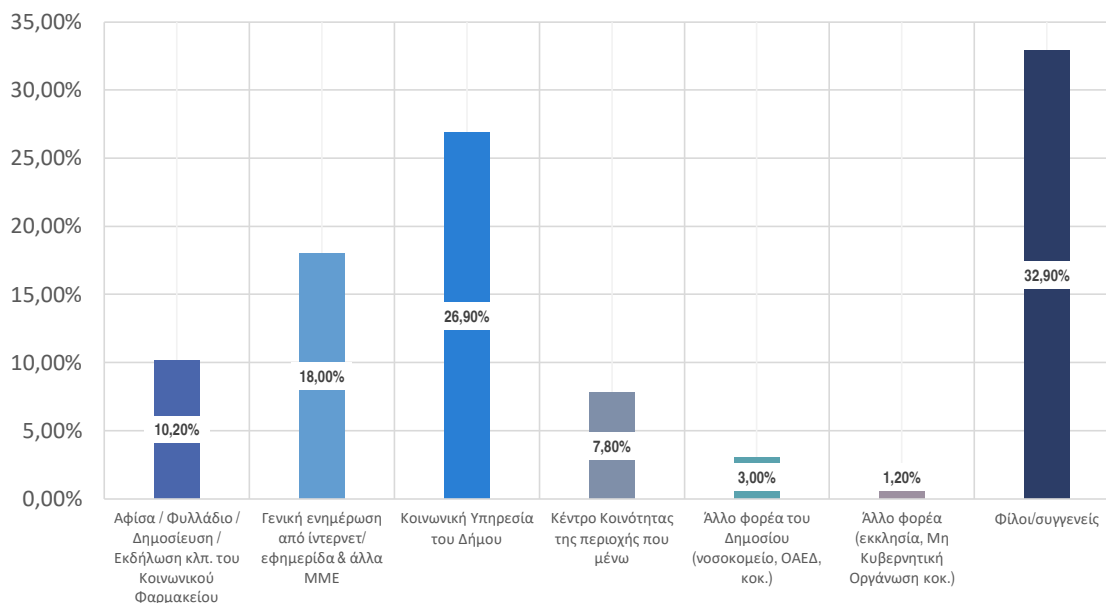
Κατά πλειοψηφία έχουν επισκεφτεί το κοινωνικό φαρμακείο πρώτη φορά πριν από 2 έτη (50,61%). Στο 32,9% των περιπτώσεων, οι ωφελούμενοι ενημερωθήκαν από φίλους ή συγγενείς και στο 26,9% από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, ενώ οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν αν λειτουργεί Κέντρο Κοινότητας στο Δήμο τους (55,4%). Όσοι απάντησαν θετικά στην ερώτηση αν γνωρίζουν τη λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο τους (60,98% του δείγματος), δήλωσαν επίσης (60,91%) ότι δεν τους παρέπεμπε το Κοινωνικό Φαρμακείο.

Γράφημα 35 Κατηγορίες

Γράφημα 36 Τρόπος ενημέρωσης για το ΚΦ

8.5.1.1 Βαθμός Ικανοποίησης από Παρεχόμενες Υπηρεσίες

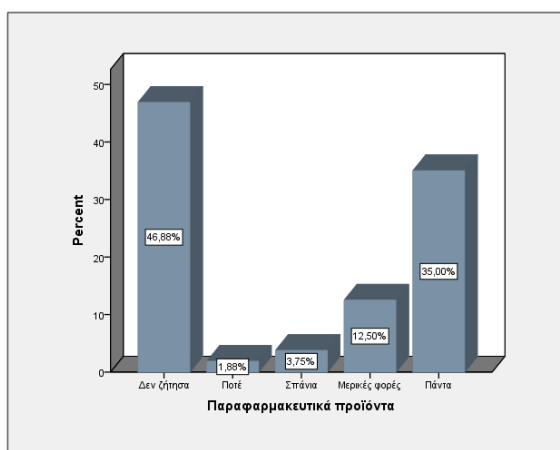
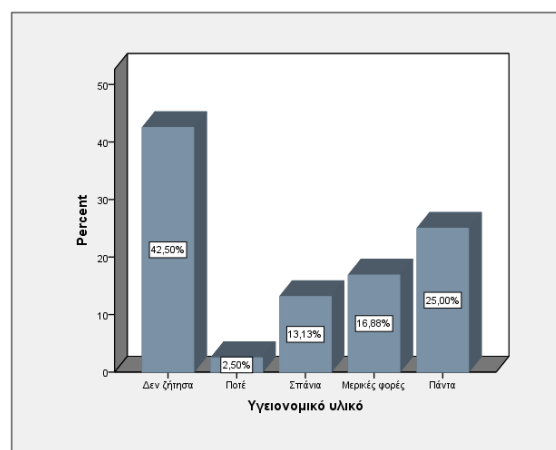
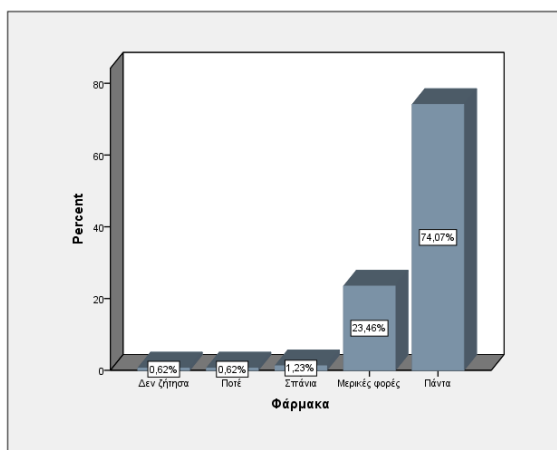
Ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των ωφελομένων από την παροχή υπηρεσιών είναι υψηλός. Στην μονή περίπτωση που είναι χαμηλός είναι σε ό,τι αφορά τις παραπομπές σε άλλη υπηρεσία. Ειδικότερα, οι ωφελοόμενοι δήλωσαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την υποδοχή του αιτήματος (ΜΟ=3,722, ΤΑ=0,476) και από την υποστήριξη για την κατάθεση αιτήματος για δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη (ΜΟ=3,534, ΤΑ=0,725). Αναφορικά με τις παραπομπές, οι ωφελοόμενοι είναι λίγο ικανοποιημένοι (ΜΟ=2.359, ΤΑ=1,528).

Πίνακας 93 Ικανοποίηση από παροχή υπηρεσιών

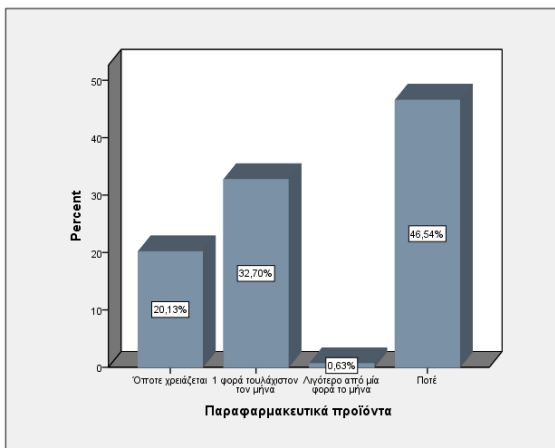
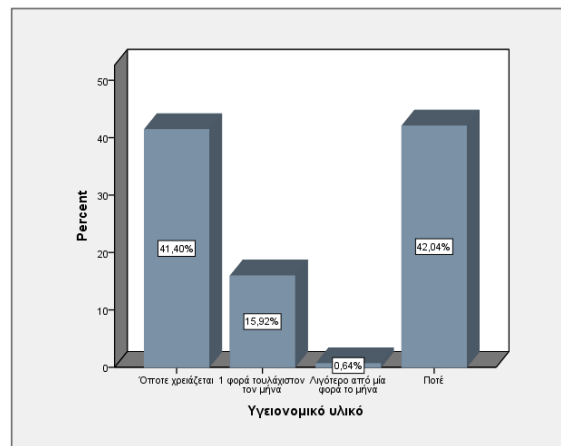
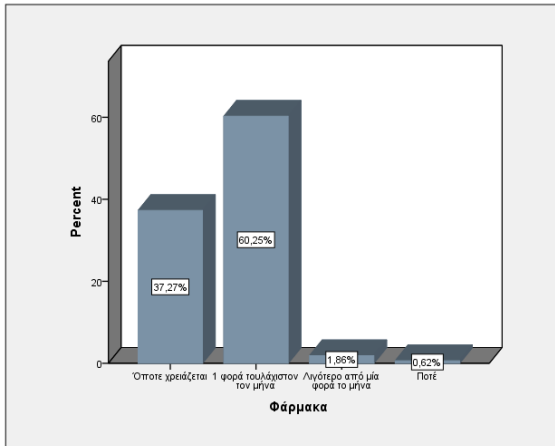
	ΜΟ	ΤΑ
Υποδοχή – καταγραφή του αιτήματος και επιλογή σας	3,722	0,476
Συμβουλές/υποστήριξη για την κατάθεση αιτήματος για δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη	3,534	0,725
Παραπομπή σε άλλη υπηρεσία / δομή	2,359	1,528

Βρίσκετε συνήθως στο Κοινωνικό Φαρμακείο τα παρακάτω είδη;

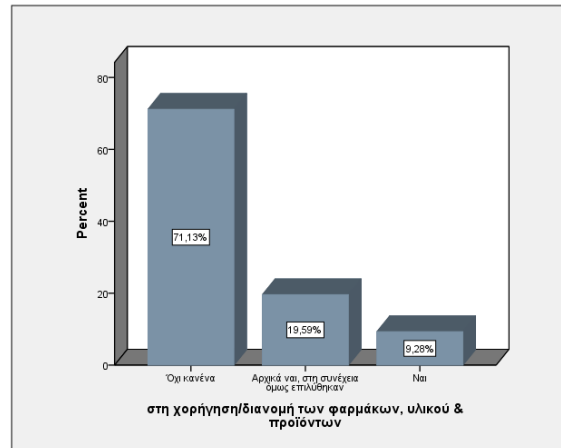
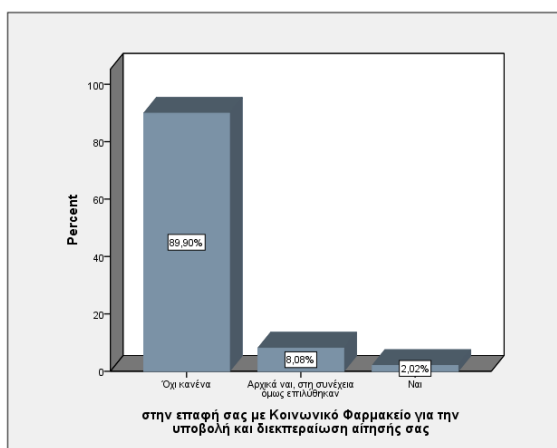
Αναφορικά με το αν και κατά ποσό βρίσκουν συγκεκριμένο υλικό στο ΚΦ, οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι βρίσκουν πάντα φάρμακα (74,07%), αλλά ότι δεν έχουν ζητήσει ποτέ υγειονομικό υλικό (42,50%) και παραφαρμακευτικά προϊόντα (46,89%).

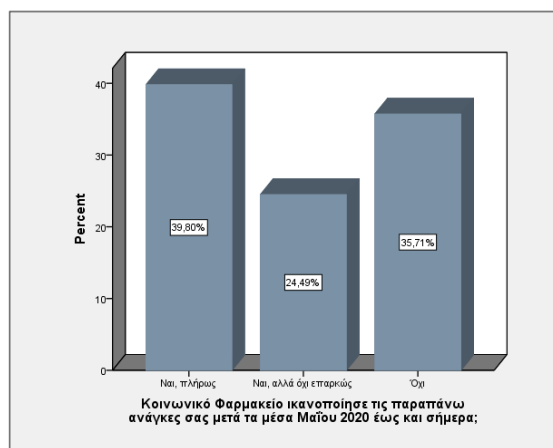
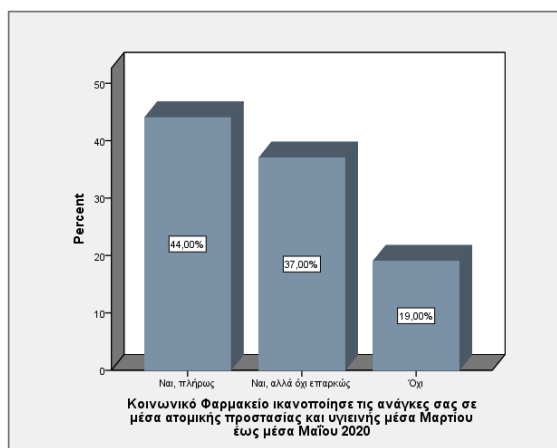

Η συχνότητα επίσκεψης των ωφελούμενων στο ΚΦ για συγκεκριμένα είδη περιγράφεται στα παρακάτω γραφήματα. Για φάρμακα οι ωφελούμενοι επισκέπτονται το ΚΦ οπότε χρειάζεται ή μια φορά τουλάχιστον το μήνα (97,5%), για υγειονομικό υλικό ποτέ ή οπότε χρειάζεται (94,9) και το ίδιο για παραφαρμακευτικά προϊόντα (66,6%).

Κατά την περίοδο της πανδημίας και την περίοδο της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας η πλειοψηφία των ωφελούμενων δήλωσε ότι δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα κατά την επαφή τους με Κοινωνικό Φαρμακείο για την υποβολή και διεκπεραίωση αίτησής τους, ούτε στη χορήγηση φαρμάκων και υλικού. Παράλληλα, οι ωφελούμενοι δήλωσαν σε ποσοστό 44% ότι το ΚΦ ικανοποίησε πλήρως τις ανάγκες τους σε μέσα ατομικής προστασίας και υγιεινής από τα μέσα Μαρτίου έως τα μέσα Μαΐου 2020.

Όπως προκύπτει και από τον Πίνακα παρακάτω το ΚΦ σύμφωνα με τους ωφελούμενους τους βοήθησε να καλύψουν αρκετά έως πολύ ικανοποιητικά τις ανάγκες τους σε φάρμακα (ΜΟ=3,180, ΤΑ= 0,702). Επιπλέον, δήλωσαν ότι αισθάνονται λίγη ασφάλεια για την αντιμετώπιση χρόνιου ή εκτατού προβλήματος υγείας.

Πίνακας 94 Αντιλήψεις για το ΚΦ

	ΜΟ	ΤΑ
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας σε φάρμακα	3,180	0,702
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας σε υγειονομικό υλικό	1,283	1,457
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας σε παραφαρμακευτικά προϊόντα	0,745	1,246
Να αισθανόμαστε ασφάλεια για την αντιμετώπιση ενός χρόνιου προβλήματος υγείας	2,596	1,169
Να αισθανόμαστε ασφάλεια για την αντιμετώπιση ενός έκτακτου προβλήματος υγείας	2,500	1,219

8.5.1.2 Προτάσεις

Για τους ωφελούμενους τα πιο σημαντικά είναι να υπάρχει πάντα επάρκεια σε φάρμακα, υγειονομικό υλικό και περισσότερα είδη.

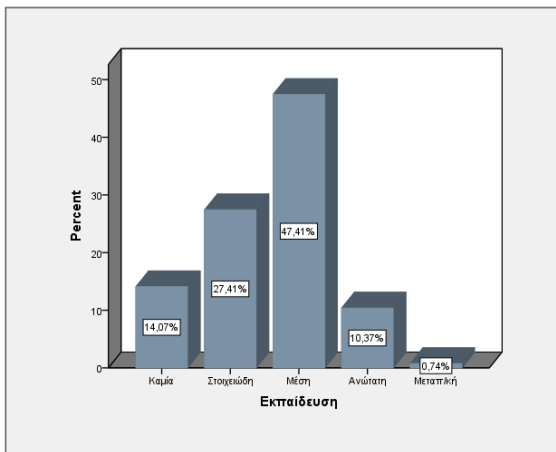
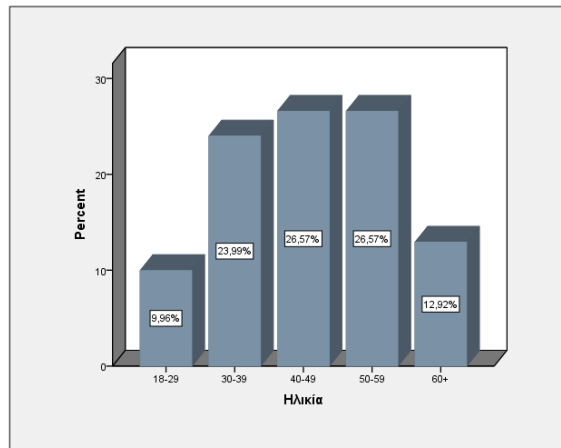
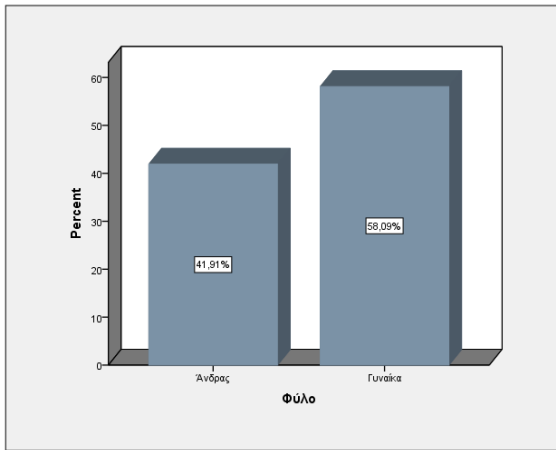
Πίνακας 95 Προτάσεις βελτιώσεις

	%	% περιπτώσεων
Τι από τα παρακάτω θεωρείτε πιο σημαντικά		
Να υπάρχει πάντα επάρκεια σε φάρμακα	50,6%	74,8%
Να υπάρχει επάρκεια σε υγειονομικό υλικό	16,6%	24,5%
Να υπάρχει επάρκεια και περισσότερα είδη	15,7%	23,3%
Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	2,6%	3,8%
Καλύτερη οργάνωση (απλότητα / ταχύτητα)	2,1%	3,1%
Καλύτερη τοποθεσία (π.χ. κοντά σε μέσα μαζικής μεταφοράς κλπ.)	10,6%	15,7%
Διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας του Φαρμακείου	1,7%	2,5%

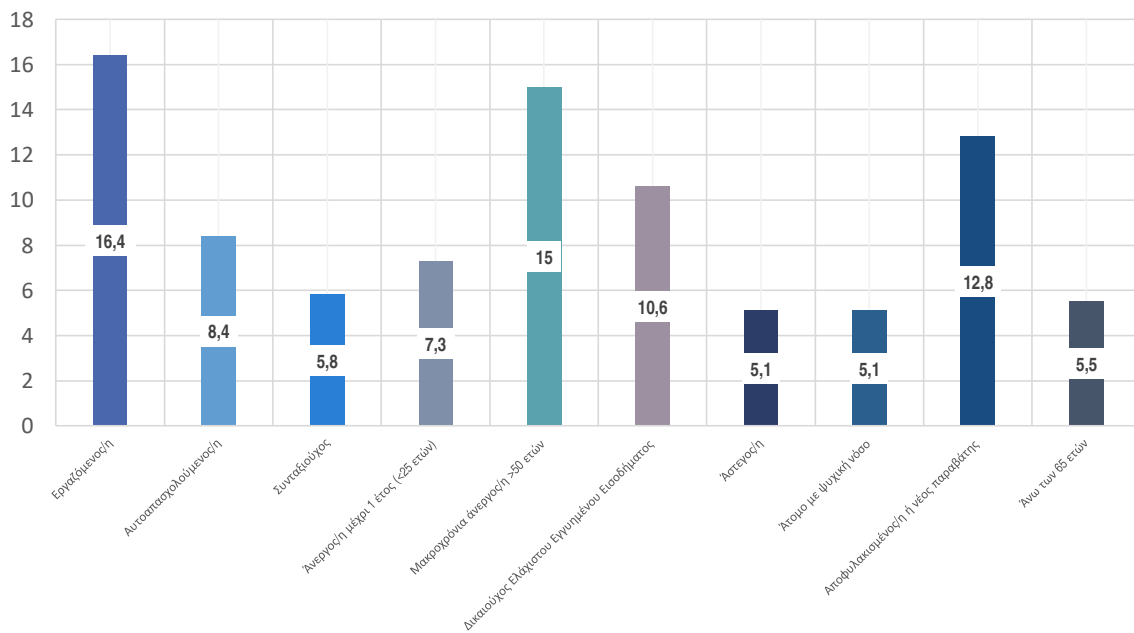
8.5.2 Κοινωνικό Παντοπωλείο

8.5.2.1 Γενικά Στοιχεία

Οι ωφελούμενοι στο ΚΠ είναι Έλληνες κυρίως γυναίκες (58,1% του δείγματος), ηλικίας 30-59 ετών (77,1%) με καμία, στοιχειώδη ή μέση εκπαίδευση (88,9% του δείγματος). Οι κύριες κατηγορίες ωφελούμενων είναι εργαζόμενοι, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 50 ετών και αποφυλακισμένοι ή νέοι παραβάτες.

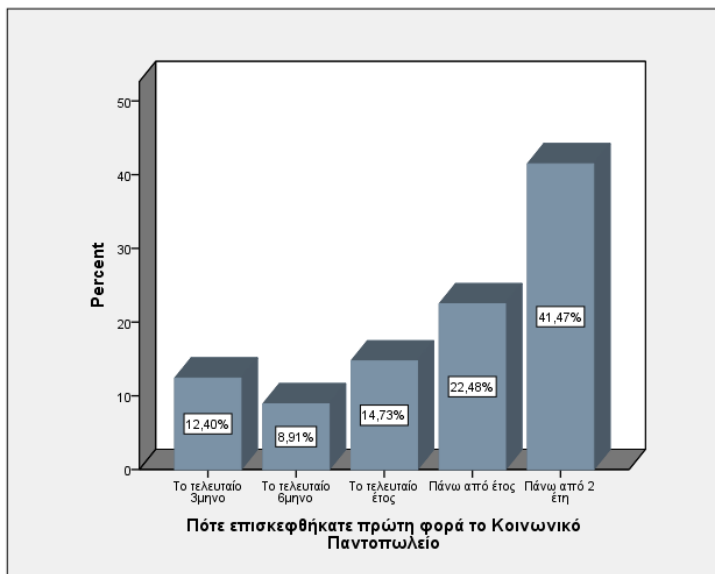

Γράφημα 37 Κατηγορίες ωφελούμενων

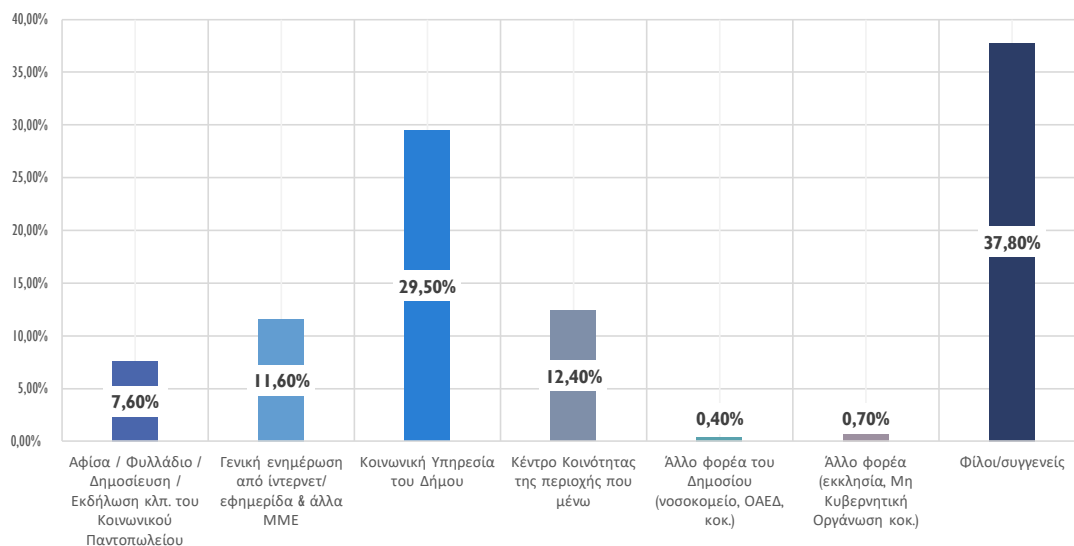

8.5.2.2 Επαφή με το Κοινωνικό Παντοπωλείο

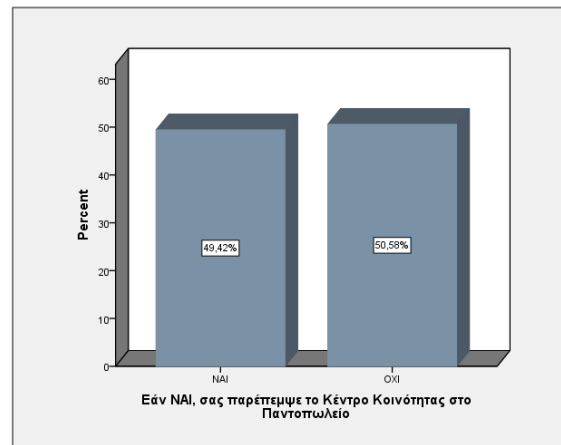
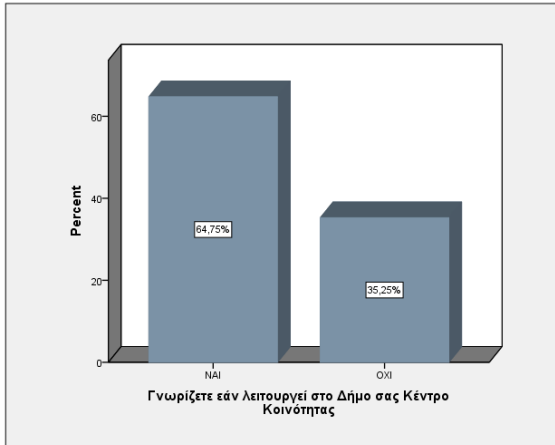
Η πλειοψηφία των ωφελούμενων είχαν την πρώτη τους επαφή με τη δομή του ΚΠ πριν από 2 έτη. Στο 37,8% των περιπτώσεων οι ωφελούμενοι έμαθαν για το ΚΠ από φίλους ή/και συγγενείς και στο 29,5% από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου.

Γράφημα 38 Ενημέρωση για το Κοινωνικό Παντοπωλείο

Το 64,8% των ωφελούμενων απάντησε ότι γνωρίζουν ότι λειτουργεί στο Δήμο τους Κέντρο Κοινότητας εκ των οποίων το 49,4% παραπέμφθηκε στο ΚΠ από το Κέντρο Κοινότητας,

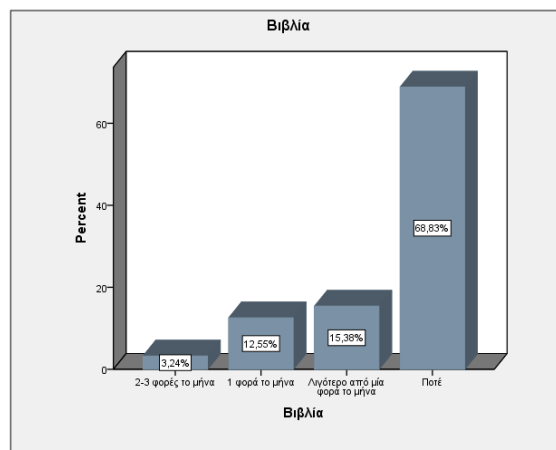
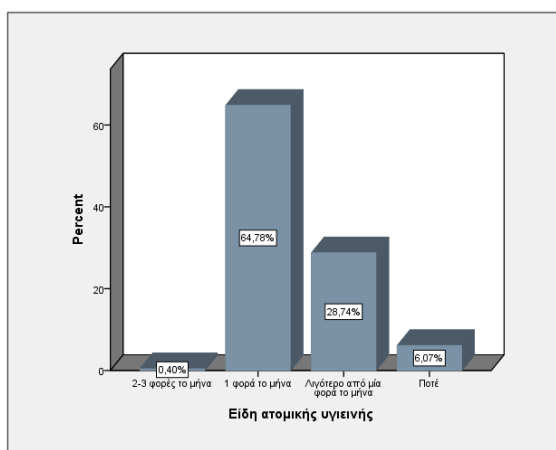
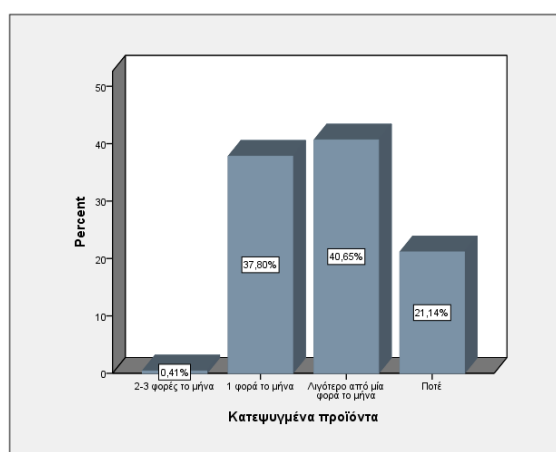
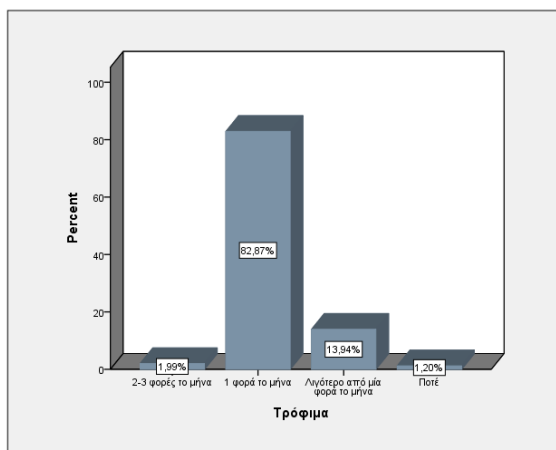

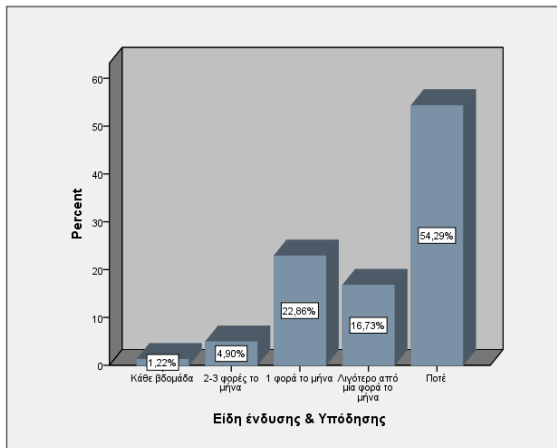
Αναφορικά με την ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν τα ΚΠ, φαίνεται ότι ως προς την υποδοχή και καταγραφή του αιτήματος οι ωφελούμενοι είναι πολύ ικανοποιημένοι (ΜΟ=3,653, ΤΑ=0,648), ενώ από τις παραπομπές σε άλλη υπηρεσία είναι λίγο ικανοποιημένοι (ΜΟ=2,673, ΤΑ=1,436). Επιπλέον, λίγο ικανοποιημένοι δήλωσαν οι ωφελούμενοι (ΜΟ=2,631, ΤΑ=1,381) αναφορικά με την παροχή άλλης βοήθειας εκτός της παροχής βασικών αγαθών.

Πίνακας 96 Ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών

	ΜΟ	ΤΑ
Υποδοχή – καταγραφή του αιτήματος και επιλογή σας	3,653	0,648
Παραπομπή σε άλλη υπηρεσία / δομή	2,673	1,436
Παροχή άλλης βοήθειας (εκτός της παροχής βασικών αγαθών)	2,631	1,381

Το 76,3% δήλωσε ότι συνήθως βρίσκει τα προϊόντα που έχει ανάγκη. Αναφορικά με τη συχνότητα διάθεσης, τρόφιμα διατίθενται 1 φορά το μήνα (82,9% του δείγματος), όπως επίσης είδη παντοπωλείου (81,2%) και είδη ατομικής υγιεινής (64,8%). Μια φορά το μήνα ή και λιγότερο, οι ωφελούμενοι βρίσκουν κατεψυγμένα προϊόντα (40,7%). Είδη ένδυσης και υπόδησης δεν διατίθενται ποτέ σύμφωνα με το 54,3% του δείγματος, όπως και βιβλία (66,8%), παιχνίδια και cd (78,2%).

Σε σχέση με την ικανοποίηση από την ποικιλία των αγαθών, οι ωφελούμενοι του ΚΠ δήλωσαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ποικιλία στα τρόφιμα (ΜΟ=3,180, ΤΑ=1,031), τα είδη παντοπωλείου (ΜΟ=3,108, ΤΑ=1,076), ενώ είναι λίγο ικανοποιημένοι από την ποικιλία στα είδη ατομικής υγιεινής (ΜΟ=2,633, ΤΑ=1,299). Αντίθετα, οι ωφελούμενοι δεν είναι ικανοποιημένοι από την ποικιλία στα κατεψυγμένα προϊόντα, τα είδη ένδυσης και υπόδησης, τα βιβλία, τα παιχνίδια και τα cd.

Πίνακας 97 Ικανοποίηση από ποικιλία αγαθών

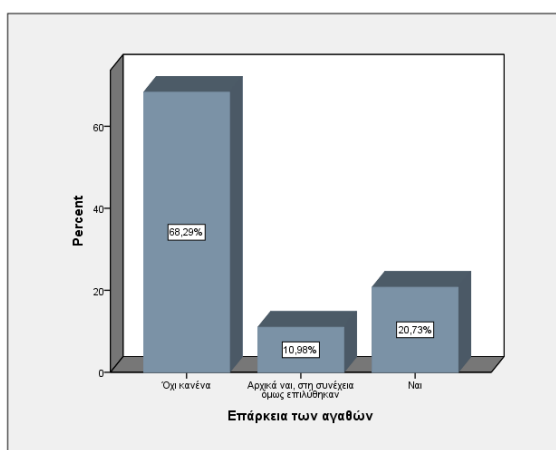
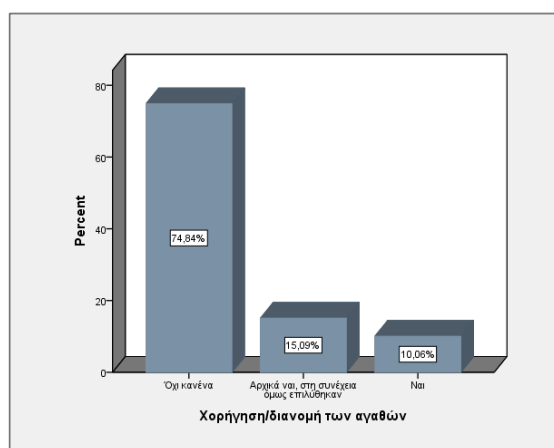
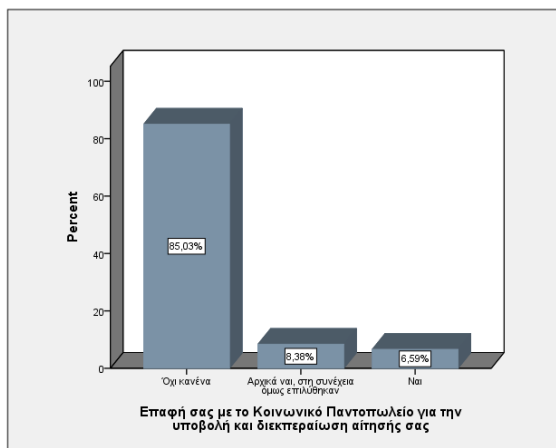
	ΜΟ	ΤΑ
Τρόφιμα	3,180	1,031
Είδη Παντοπωλείου	3,108	1,076
Είδη ατομικής υγιεινής	2,633	1,299
Κατεψυγμένα προϊόντα	1,808	1,410
Είδη ένδυσης και υπόδησης	0,896	1,359
Βιβλία	0,722	1,212
Παιχνίδια, cd	0,667	1,191

Αναφορικά με την ποιότητα των αγαθών, οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ποιότητα που έχουν τα τρόφιμα, τα είδη παντοπωλείου και τα είδη ατομικής υγιεινής. Λίγο ικανοποιημένοι είναι από την ποιότητα των κατεψυγμένων προϊόντων, ενώ δεν έχουν πάρει προϊόντα όπως είναι τα είδη ένδυσης και υπόδησής, τα βιβλία και τα παιχνίδια.

Πίνακας 98 Ικανοποίηση από ποιότητα αγαθών στο ΚΠ

	ΜΟ	ΤΑ
Τρόφιμα	3,335	1,017
Είδη Παντοπωλείου	3,301	1,061
Είδη ατομικής υγιεινής	2,981	1,305
Κατεψυγμένα προϊόντα	1,919	1,716
Είδη ένδυσης και υπόδησης	0,956	1,553
Βιβλία	0,808	1,446
Παιχνίδια, cd	0,731	1,413

Κατά την περίοδο των περιοριστικών μέτρων οι ωφελούμενων του ΚΠ δεν είχαν κανένα πρόβλημα αναφορικά με την επαφή τους με το ΚΠ για την υποβολή και διεκπεραίωση αίτησής τους (85%), το ίδιο και για τη χορήγηση / διανομή των αγαθών (74,8%) και την επάρκεια των αγαθών (68,3%).

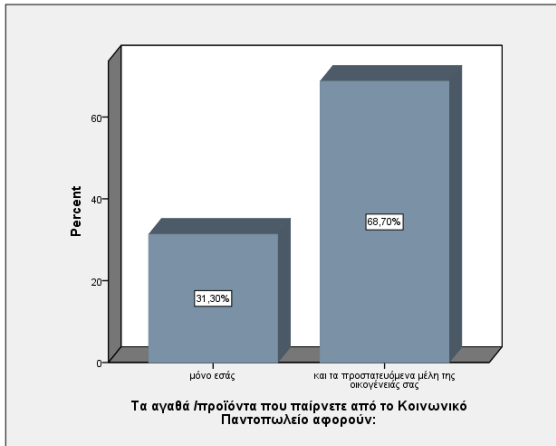
Όπως αναφέρουν οι ωφελούμενοι, το ΚΠ τους βοήθησε λίγο έως αρκετά να καλύψουν τις ανάγκες τους σε τρόφιμα (ΜΟ=2,731, ΤΑ=0,795), σε είδη πρώτης ανάγκης (ΜΟ=2,566, ΤΑ=0,804) και να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές δυσκολίες (ΜΟ=2,467, ΤΑ=0,890).

Πίνακας 99 Βοήθεια του ΚΠ

	ΜΟ	ΤΑ
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας σε τρόφιμα	2,731	0,795
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας σε είδη πρώτης ανάγκης	2,566	0,804
Είμαστε πιο έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε τις καθημερινές δυσκολίες	2,467	0,890

8.5.2.3 Άλλα Στοιχεία και Προτάσεις

Το 31,3% των ωφελούμενων απάντησε ότι τα αγαθά /προϊόντα που παίρνουν από το Κοινωνικό Παντοπωλείο αφορούν μόνο αυτούς και το 68,7% ότι αφορούν και τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους.

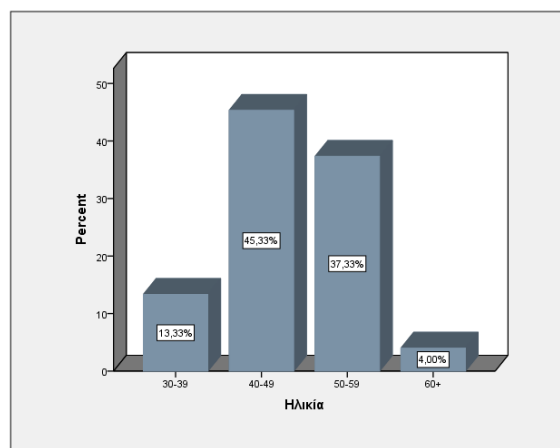
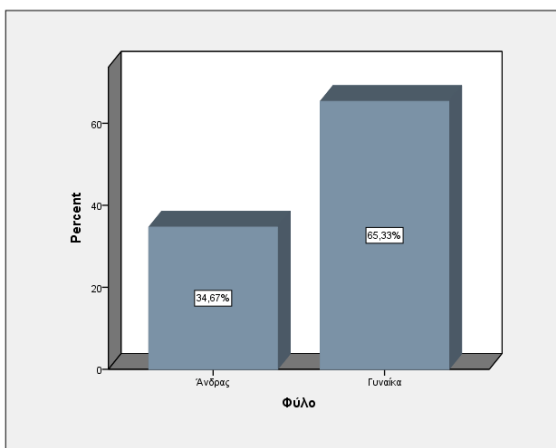
Αναφορικά με τις προτάσεις βελτίωσης, η πλειοψηφία των ωφελούμενων δήλωσε ότι θα ήθελαν μεγαλύτερη ποικιλία και μεγαλύτερη επάρκεια προσφερόμενων προϊόντων

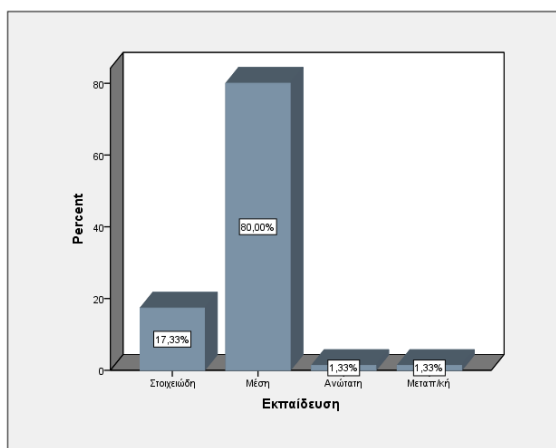
Πίνακας 100 Προτάσεις βελτίωσης Κοινωνικό Παντοπωλείο

		%	% Cases
Τι από τα παρακάτω θεωρείτε πιο σημαντικό	Μεγαλύτερη ποικιλία προσφερόμενων προϊόντων / αγαθών	45,9%	69,4%
	Μεγαλύτερη επάρκεια προϊόντων/αγαθών	28,4%	42,9%
	Καλύτερη ποιότητα προσφερόμενων προϊόντων / αγαθών	18,1%	27,4%
	Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	0,3%	0,5%
	Καλύτερη τοποθεσία (π.χ. κοντά σε μέσα μαζικής μεταφοράς κλπ.)	5,7%	8,7%
	Διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας	1,5%	2,3%

8.5.3 Δομές Συσσιπίων

Το 65,3% του δείγματος των ωφελούμενων των Δομών Παροχής Συσσιπίων είναι γυναίκες. Η ηλικία του δείγματος είναι μεταξύ 40-59 ετών, στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης (97,3%)

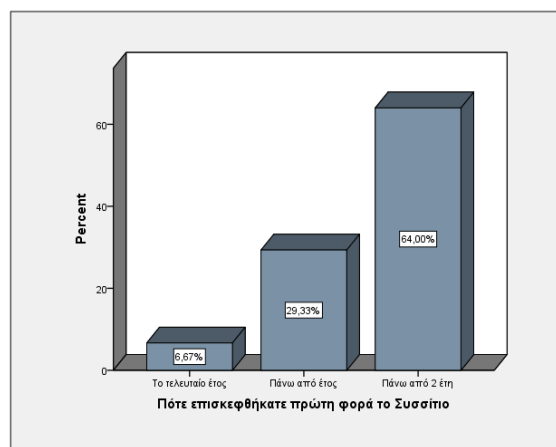
Αξίζει να σημειωθεί ότι το 36,8% των ωφελούμενων είναι εργαζόμενοι, το 21,3% είναι μακροχρόνια άνεργοι ηλικίας 25-50 ετών και το 37,3% είναι μακροχρόνια άνεργοι άνω των 50 ετών.

Πίνακας 101 Κατηγορίες ωφελούμενων

		%	% ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ
Σε ποια από τις παρακάτω κατηγορίες ανήκ*	Εργαζόμενος/η	36,8%	37,3%
	Συνταξιούχος	2,6%	2,7%
	Άνεργος/η μέχρι 1 έτος	1,3%	1,3%
	Μακροχρόνια άνεργος/η (άνεργος πάνω από 1 έτος) άνω των 25 και κάτω των 50 ετών	21,1%	21,3%
	Μακροχρόνια άνεργος/η (άνεργος πάνω από 1 έτος) άνω των 50 ετών	36,8%	37,3%
	Δικαιούχος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (πρώην Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης)	1,3%	1,3%

8.5.3.1 Επαφή με τη Δομή Σίτισης

Η πλειοψηφία των ωφελούμενων (64%) επισκέφθηκαν πρώτη φορά το συσσίτιο πάνω από δυο έτη πριν, ενώ το 29,3% πάνω από ένα έτος πριν. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων (40,5%), οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι ενημερωθήκαν για το συσσίτιο από γενική ενημέρωση, ενώ το 17,6% από άλλο φορέα του δημόσιου. Σε χαμηλότερα ποσοστά οι ωφελούμενοι έχουν ενημερωθεί από Αφίσα / Φυλλάδιο / Δημοσίευση / Εκδήλωση κλπ. του Κοινωνικού Παντοπωλείου – Συσσιτίου (16,9%).

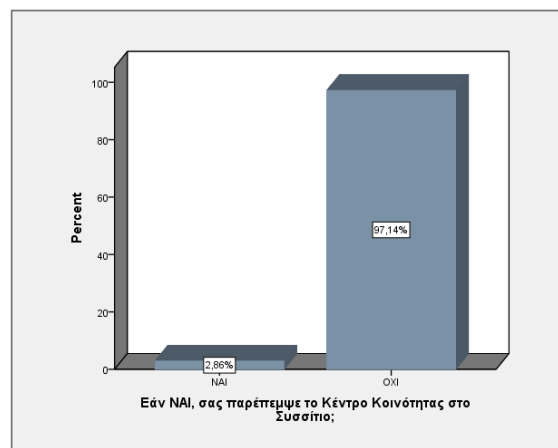
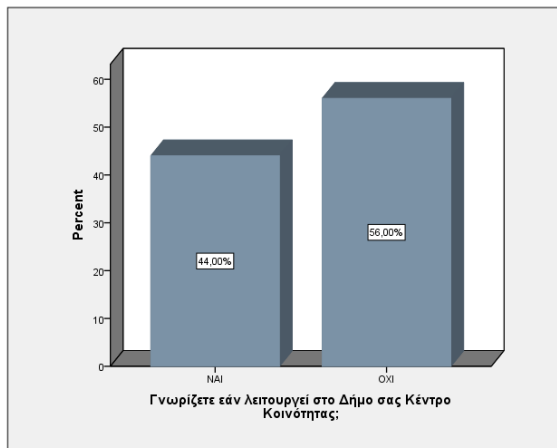

Πίνακας 102 Ενημέρωση για το Συσσίτιο

	%	% ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ
Αφίσα / Φυλλάδιο / Δημοσίευση / Εκδήλωση κλπ. του Κοινωνικού Παντοπωλείου - Συσσιτίου	16,2%	16,2%
Γενική ενημέρωση από ίντερνετ/ εφημερίδα	40,5%	40,5%

Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου	9,5%	9,5%
Κέντρο Κοινότητας της περιοχής που μένω	1,4%	1,4%
Άλλο φορέα του Δημοσίου (νοσοκομείο, ΟΑΕΔ, κοκ.)	17,6%	17,6%
Φίλοι/συγγενείς	14,9%	14,9%

Το 56% του δείγματος δήλωσε ότι δεν γνωρίζει αν λειτουργεί στο Δήμο τους Κέντρο Κοινότητάς και δεν τους παρέπεμψε το Κέντρο Κοινότητας στο συσσίτιο (97,1%).

Αναφορικά με την ικανοποίηση από την ποιότητα των υπηρεσιών του συσσιτίου, οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι ως προς την υποδοχή του αιτήματος, την παραπομπή σε άλλη υπηρεσία και την παροχή άλλης βοήθειας εκτός των γευμάτων.

Πίνακας 103 Ικανοποίηση από ποιότητα των υπηρεσιών του συσσιτίου

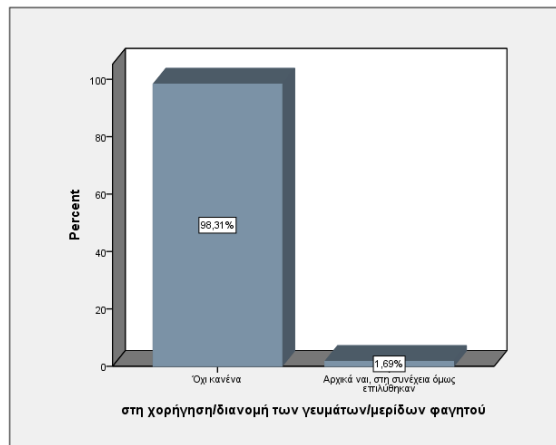
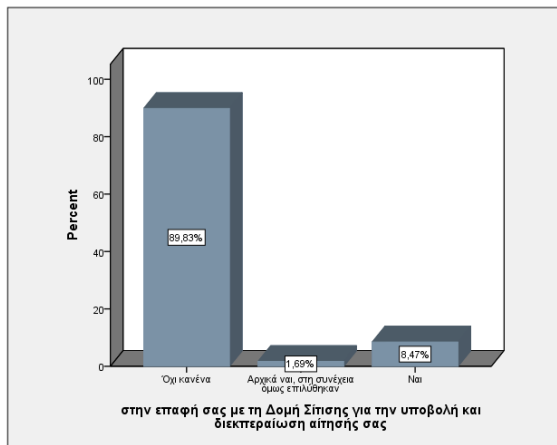
	ΜΟ	ΤΑ
Υποδοχή – καταγραφή του αιτήματος και επιλογή	3,898	0,305
Παραπομπή σε άλλη υπηρεσία / δομή	3,630	0,487
Παροχή άλλης βοήθειας (εκτός της παροχής γευμάτων)	3,982	0,136

Αντίθετα, αναφορικά με την ικανοποίηση από τα γεύματα και τις μερίδες φαγητού, οι ωφελούμενοι είναι λίγο ικανοποιημένοι (ΜΟ=2,52, ΤΑ=0,503 και ΜΟ=2,796, ΤΑ=0,406).

Πίνακας 104 Ικανοποίηση από γεύματα/ μερίδες φαγητού

	ΜΟ	ΤΑ
σε ποσότητα	2,525	0,503
σε ποιότητα	2,796	0,406

Κατά την περίοδο της πανδημίας και της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι δεν αντιμετώπισαν κανένα πρόβλημα κατά την επαφή τους με τη Δομή Σίτισης για την υποβολή και διεκπεραίωση της αίτησής τους (89,8%), ούτε κατά τη χορήγηση / διανομή των γευμάτων / μερίδων φαγητού (98,3%). Επιπλέον, δεν αντιμετώπισαν κανένα προβλήματα στην επάρκεια (ποσότητα) των γευμάτων / μερίδων φαγητού (98,3%).

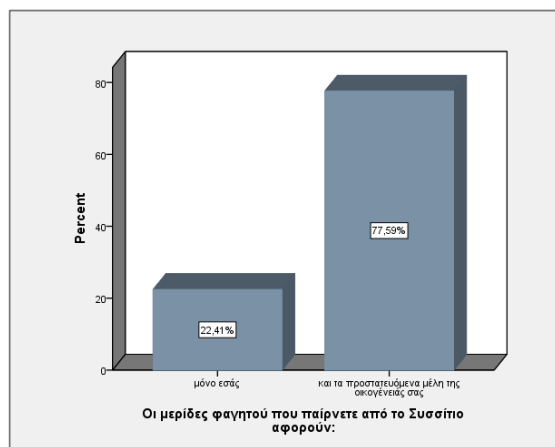
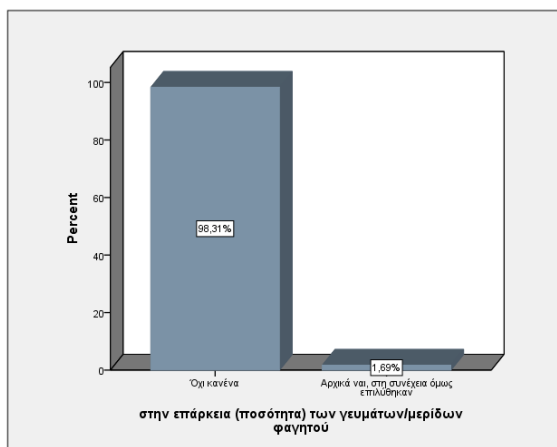
Η αντίληψη των ωφελούμενων για το κοινωνικό συσσίτιο είναι ότι βοήθησε αυτούς και τις οικογένειες τους να καλύψουν πολύ ικανοποιητικά τις ανάγκες τους για το καθημερινό φαγητό (ΜΟ=3,86, ΤΑ=0,392) και να είναι πολύ έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές δυσκολίες (ΜΟ=3,86, ΤΑ=0,392).

Πίνακας 105 Αντίληψη για Συσσίτιο

	ΜΟ	ΤΑ
Να καλύψουμε ικανοποιητικά τις ανάγκες μας για το καθημερινό φαγητό	3,864	0,392
Είμαστε πιο έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε τις καθημερινές δυσκολίες	3,729	0,485

8.5.3.2 Άλλα Στοιχεία και Προτάσεις

Άλλα ζητήματα που ερωτήθηκαν οι ωφελούμενοι αφορούν το ποσά άτομα ωφελούνται πλέον του άμεσα ωφελούμενου από το συσσίτιο. Τα άτομα δήλωσαν σε ποσοστό 77,6% του δείγματος ότι οι μερίδες φαγητού που παίρνουν αφορούν και τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους. Στο 75,9% των περιπτώσεων, οι ωφελούμενοι ανέφεραν ότι θέλουν μεγαλύτερη ποικιλία φαγητού και στο 72,4% μεγαλύτερες ποσότητες.

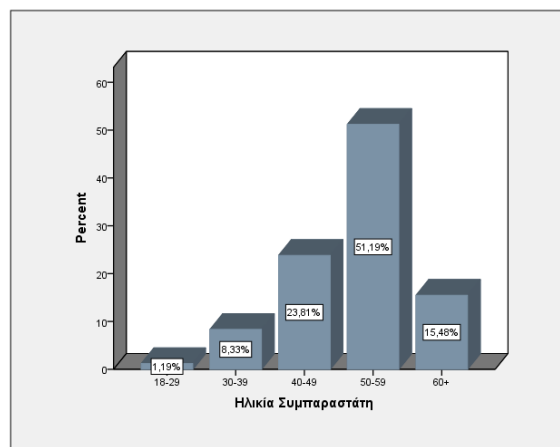
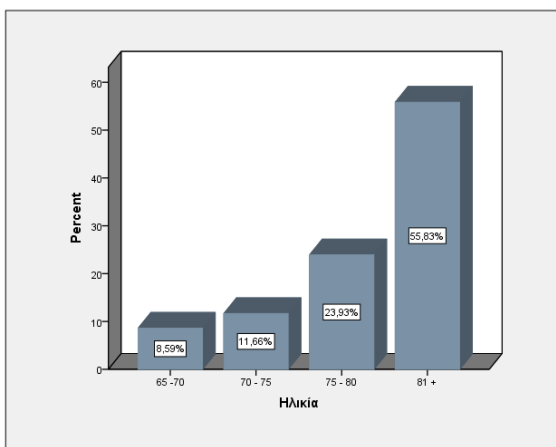
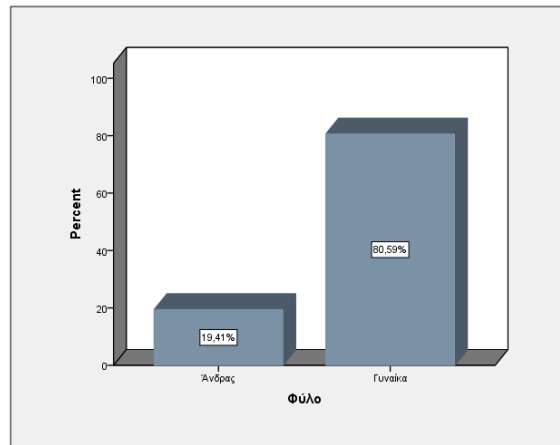
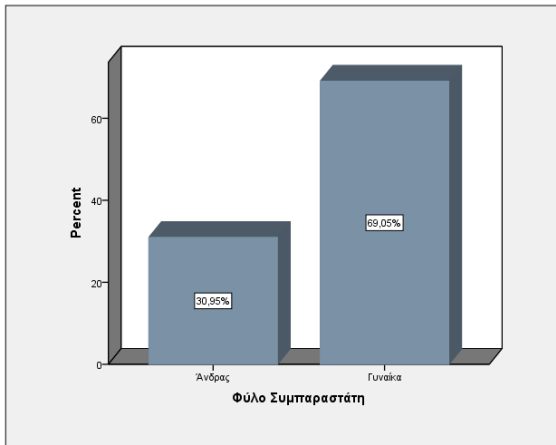
Πίνακας 106 Προτάσεις βελτιώσεις του Συσσιτίου

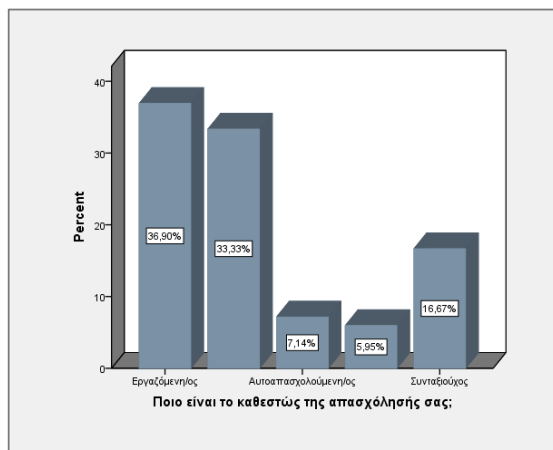
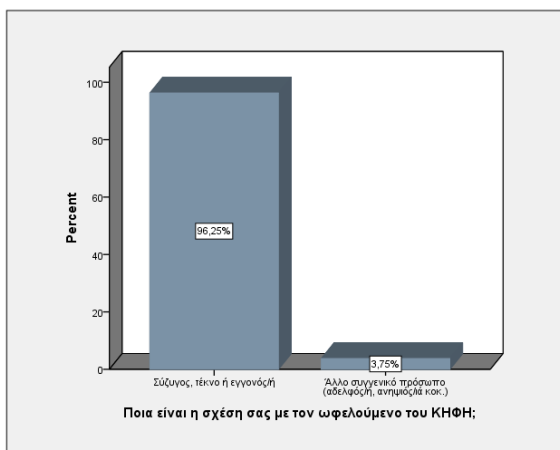
		%	% περιπτώσεων
Τι από τα παρακάτω θεωρείτε σημαντικό βελτιωθεί	Μεγαλύτερη ποικιλία φαγητού	37,9%	75,9%
	Μεγαλύτερες ποσότητες στις μερίδες	36,2%	72,4%
	Καλύτερη ποιότητα φαγητού	25,0%	50,0%
	Διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας	0,9%	1,7%

8.5.4 Ωφελούμενοι και συμπαραστάτες ΚΗΦΗ

8.5.4.1 Γενικά Στοιχεία

Το ερωτηματολόγιο το απάντησαν τόσο απευθείας ωφελούμενοι των ΚΗΦΗ, όσο και οι δικαστικοί συμπαραστάτες όσων εξ' αυτών δεν ήταν σε θέση να το συμπληρώσουν. Συνολικά απαντήθηκαν 176 ερωτηματολόγια από ωφελούμενους και συμπαραστάτες. Το 51,1% είναι ωφελούμενοι και το 48,9% είναι συμπαραστάτες. Για τους συμπαραστάτες το 69% είναι γυναίκες ενώ για τους ωφελούμενους το 80,6% είναι επίσης γυναίκες. Οι συμπαραστάτες είναι κατά πλειοψηφία ηλικίας 40-59 ετών, ενώ οι ωφελούμενοι κατά πλειοψηφία είναι ηλικίας άνω των 70 ετών. Επιπλέον, η σχέση των συμπαραστατών με τον ωφελούμενο είναι σύζυγος, τέκνο ή εγγονός στο 96,3% του δείγματος. Επιπροσθέτως, οι συμπαραστάτες είναι κατά πλειοψηφία εργαζόμενοι (36,9%) ή άνεργοι (33,3%).

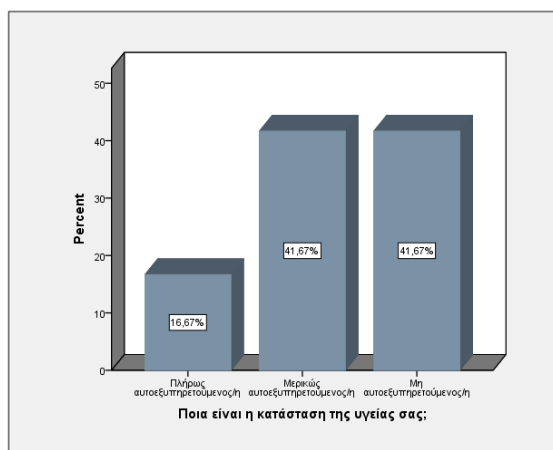
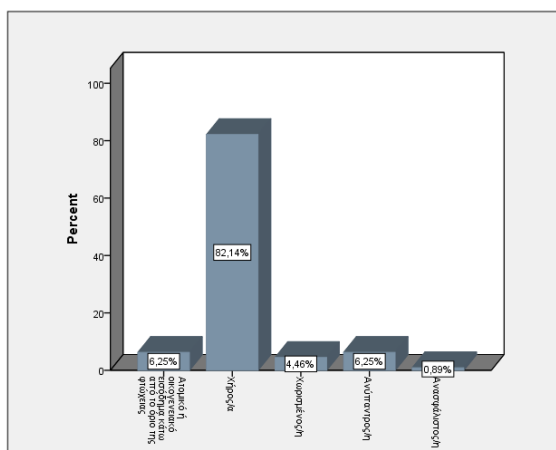

Το 51,2% του δείγματος είναι μακροχρόνια άνεργοι και το 17,1% είναι Δικαιούχοι του ΚΕΑ.

Πίνακας 107 Κατηγορίες

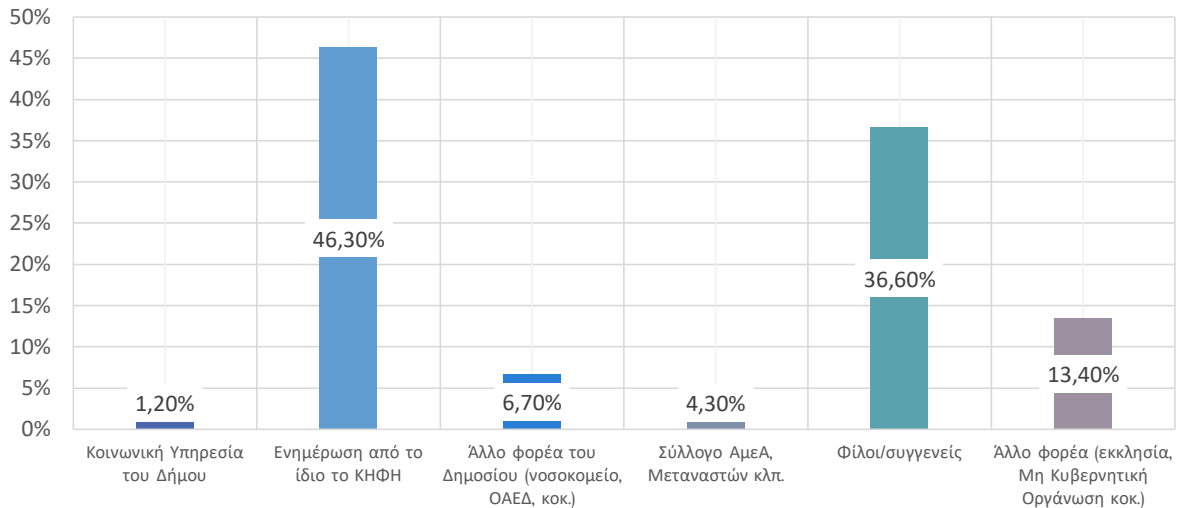
	%	% περιπτώσεων
Δικαιούχος Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης	17,1%	20,6%
Δικαιούχος άλλων προνοιακών επιδομάτων/προγραμμάτων	7,3%	8,8%
Μακροχρόνια άνεργος/η	51,2%	61,8%
Πολύτεκνη οικογένεια (με τρία και παραπάνω εξαρτώμενα μέλη)	12,2%	14,7%
Ανασφάλιστος/η	12,2%	14,7%

Αναφορικά με τους ωφελούμενους το 82,1% είναι χήροι, ενώ η πλειοψηφία αυτών είναι μερικώς ή μη αυτοεξυπηρετούμενοι (83,4%).

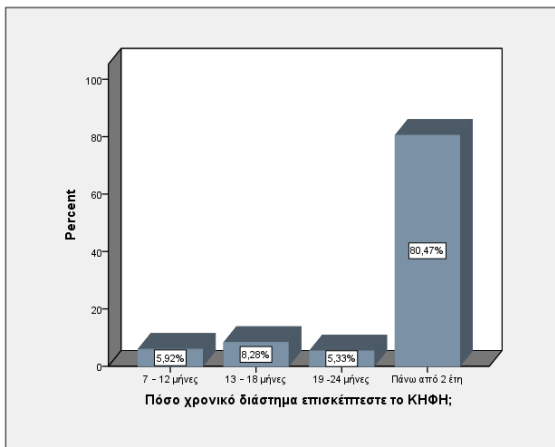

Οι τρόποι πληροφόρησης για τις υπηρεσίες των ΚΗΦΗ είναι σύμφωνα με το δείγμα από την ενημέρωση του ίδιου του ΚΗΦΗ (46,3%) και από φίλους και συγγενείς (36,6%).

Γράφημα 39 Τρόπος πληροφόρησης για το ΚΗΦΗ

Το χρονικό διάστημα που επισκέπτονται το ΚΗΦΗ οι ωφελούμενοι είναι στο 80,5% των περιπτώσεων πάνω από 2 έτη.

8.5.4.2 Βαθμός Ικανοποίησης

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του βαθμού ικανοποίησης του δείγματος από τις παρεχόμενες υπηρεσίες του ΚΗΦΗ. Ο γενικός βαθμός ικανοποίησης είναι κατά μέσο όρο γύρω στο 3,9. Αυτό σημαίνει ότι το δείγμα είναι συνολικά, αρκετά ικανοποιημένο από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Οι επιμέρους παράγοντες που συνθέτουν τη συνολική εικόνα παρουσιάζονται παρακάτω. Ειδικότερα φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, την ψυχαγωγία, τη νοσηλευτική φροντίδα και την υποστήριξη για την αυτοεξυπηρέτησή τους. Ωστόσο, είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι αναφορικά με τα γεύματα, τις εργοθεραπείες, τη βοήθεια με τις δημόσιες υπηρεσίες, την ψυχολογική υποστήριξη και τη μεταφορά από και προς το σπίτι τους. Οι ωφελούμενοι σημείωσαν ότι είναι καθόλου, λίγο ή/ και δεν έχουν λάβει την υπηρεσία παροχής βοήθειας για να πάνε σε νοσοκομείο.

Πίνακας 108 Βαθμός Ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του ΚΗΦΗ

	ΜΟ	ΤΑ
Δημιουργική απασχόληση (χειροτεχνία, ζωγραφική, μαγειρική, παιχνίδια μνήμης κοκ.)	4,834	0,373

Ψυχαγωγία (εκδρομές, περίπατοι, συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες, κοινωνικές ή άλλες εκδηλώσεις κοκ.)	4,515	0,688
Υποστήριξη για να μπορείτε να εξυπηρετηθείτε μόνοι σας (εργαστήρια, ατομική υγιεινή κλπ.)	4,512	0,998
Πρωινό	4,804	0,554
Γεύμα	3,323	1,996
Εργοθεραπείες / φυσικοθεραπείες	3,870	1,143
Νοσηλευτική φροντίδα (βοήθεια για να παίρνετε τα φάρμακα, να κάνετε ενέσεις, να μετρηθεί η πίεσή σας, το σάκχαρο κλπ.)	4,727	0,915
Ιατρική επίσκεψη / εξέταση, συνταγογράφηση φαρμάκων	3,975	1,140
Βοήθεια για προσωπικές υποχρεώσεις με δημόσιες/δημοτικές υπηρεσίες, για πληρωμές λογαριασμών κ.α.)	3,310	1,462
Παρακολούθηση και υποστήριξη από ψυχολόγο	3,497	1,302
Βοήθεια για να πάτε σε νοσοκομείο	2,905	1,509
Μεταφορά από και προς το σπίτι	3,532	1,466

Ο βαθμός ικανοποίησης από τα μέτρα προστασίας κατά της πανδημίας είναι αρκετά ικανοποιητικός. Ειδικότερα, οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ιατρική παρακολούθηση, την καθαριότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των μέσων ατομικής προστασίας και του ελέγχου των επισκεπτών.

Πίνακας 109 Βαθμός ικανοποίησης από τα μέτρα προστασίας κατά του Covid-19

	ΜΟ	ΤΑ
Πιο συχνή ιατρική παρακολούθηση	3,019	1,190
Πιο σχολαστική καθαριότητα των χώρων	3,646	0,952
Διαθεσιμότητα μέσων ατομικής προστασίας για εσάς (απολυμαντικά, μάσκες κλπ)	3,608	0,943
Χρήση μέσων ατομικής προστασίας προσωπικού (απολυμαντικά, γάντια, μάσκες κλπ.)	3,696	0,942
Έλεγχος των επισκεπτών και υποχρεωτική χρήση μέσων ατομικής προστασίας από αυτούς	3,622	1,037

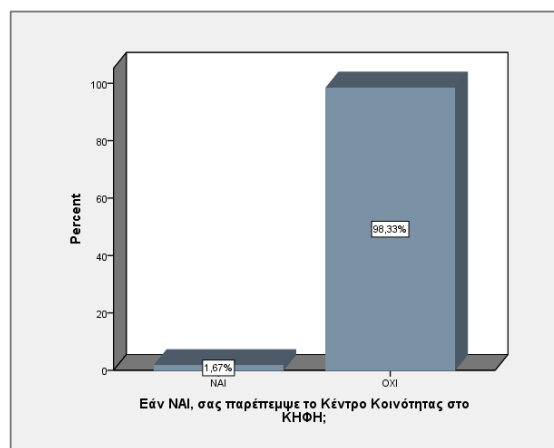
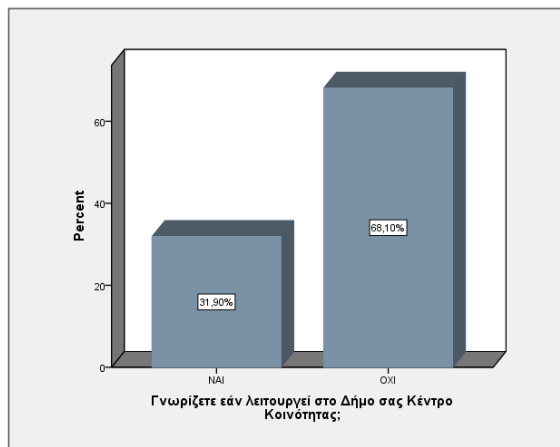
Οι πιο σημαντικές ανάγκες που έχει βοηθήσει το ΚΗΦΗ να ικανοποιήσουν οι ωφελούμενοι είναι η ψυχαγωγία και η δημιουργική απασχόληση, η αυτοεξυπηρέτηση και οι εργοθεραπείες.

Πίνακας 110 Ιεράρχηση αναγκών, ΚΗΦΗ

	1	2	3	4	5	6
Ψυχαγωγίας και Δημιουργικής απασχόλησης	33,9	29,1	18,8	9,7	3,6	3,6
Αυτοεξυπηρέτησης	9,7	20	24,8	15,5	14,5	4,2
Εργοθεραπείας / φυσικοθεραπείας	2,4	4,8	18,8	32,1	18,8	17,6
Νοσηλευτικής φροντίδας (φάρμακα, ενέσεις, μετρήσεις σακχάρου κλπ.)	41,2	22,4	23	7,3	4,2	1,8
Ιατρικής παρακολούθησης	3	17	3,6	7,9	24,2	30,3
Βοήθειας σε προσωπικές υποχρεώσεις με υπηρεσίες, πληρωμές λογαριασμών κλπ	1,2	1,8	3,6	4,8	4,2	29,1
Ψυχολογικής υποστήριξης	8,5	4,2	5,5	18,8	25,5	10,9

Επιπροσθέτως, το 31,9% απάντησε ότι γνωρίζουν τη λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο τους, αλλά κατά 98,3% δεν τους παρέπεμψε στο ΚΗΦΗ το Κέντρο Κοινότητας.

Τόσο οι ωφελούμενοι όσο και οι συμπαραστάτες έχουν αρκετά καλή αντίληψη για τα ΚΗΦΗ. Και οι ομάδες του δείγματος απάντησαν ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ωφελούμενων ενώ η ποιότητα ζωής τόσο των ωφελούμενων όσο και των ηλικιωμένων έχει βελτιωθεί σημαντικά. Οι συμπαραστάτες αξιολογήσαν ότι έχουν βελτιωθεί αρκετά οι όροι αναζήτησης ή άσκησης της εργασίας τους ή άσκησης της οικονομικής τους δραστηριότητας.

Πίνακας 111 Αντίληψη για το ΚΗΦΗ

	ΜΟ	ΤΑ
Συμπαραστάτες		
Οι παρεχόμενες στον/η ωφελούμενο/η υπηρεσίες είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες του/της	3,926	0,307
Η ποιότητα ζωής του/της ηλικιωμένου/ης έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,927	0,306
Η ποιότητα ζωής της οικογένειας που έχει την φροντίδα του /της ωφελούμενου/ης έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,840	0,486
Έχουν βελτιωθεί οι όροι αναζήτησης ή άσκησης της εργασίας μου ή άσκησης της οικονομικής μου δραστηριότητας	3,329	0,958
Ωφελούμενοι		
Μου προσφέρονται πολύ σημαντικές υπηρεσίες που έχω προσωπικά ανάγκη	3,753	0,610
Η ποιότητα της ζωής μου έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,769	0,508
Η ποιότητα ζωής της οικογένειάς μου έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,644	0,695
Τίποτε από τα παραπάνω δεν μου ταιριάζει πολύ, απλώς περνώ ευχάριστα και δημιουργικά το χρόνο μου στο ΚΗΦΗ		

8.5.4.3 Προτάσεις

Στο 59,9% των περιπτώσεων, το δείγμα απάντησε ότι θα ήθελε καλύτερες υποδομές και στο 30,3% διερεύνηση του ωραρίου λειτουργίας.

Πίνακας 112 Προτάσεις βελτιώσεις ΚΗΦΗ

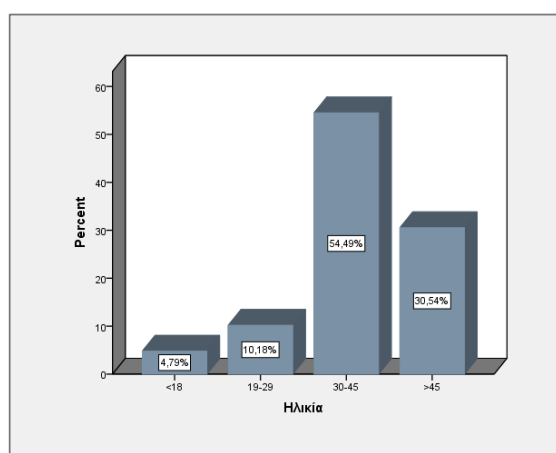
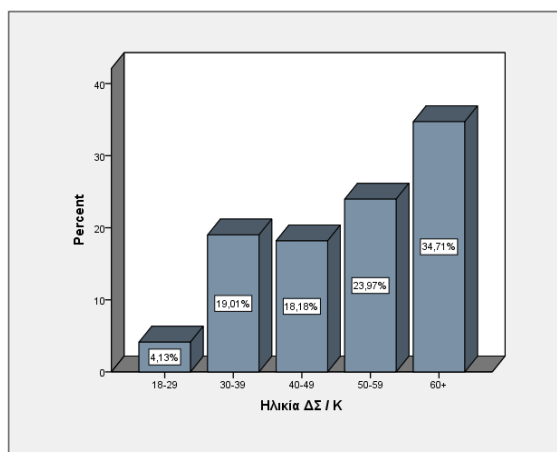
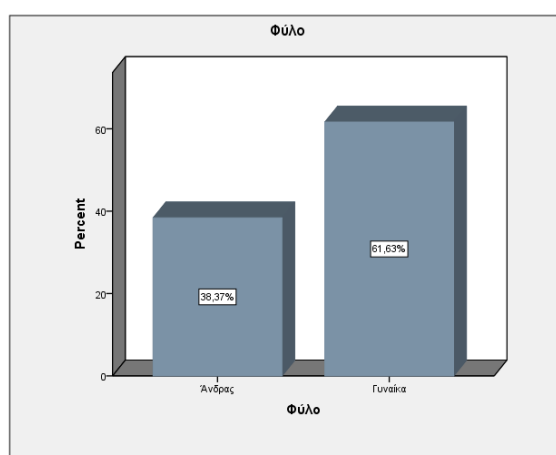
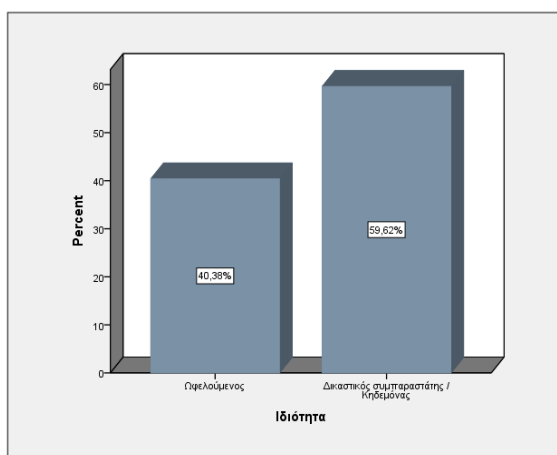
	%	% περιπτώσεων
Καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων του ΚΗΦΗ	20,1%	26,1%
Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	1,1%	1,4%
Καλύτερη εξυπηρέτηση των προσωπικών μου αναγκών	9,2%	12,0%
Καλύτερες υποδομές (κτίριο, αίθουσες, καθαριότητα, εξοπλισμός κλπ.)	46,2%	59,9%
Διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας	23,4%	30,3%

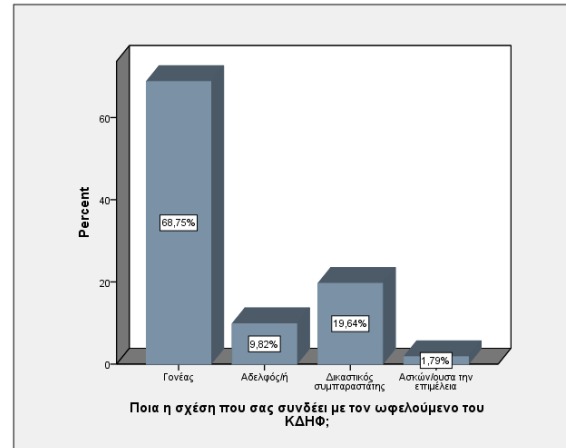
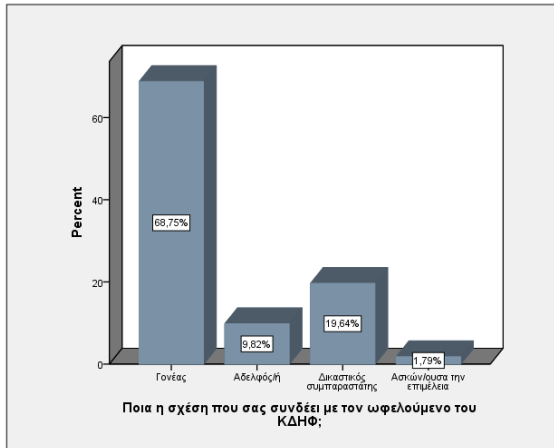
8.5.5 ΚΔΗΦ

8.5.5.1 Γενικά Στοιχεία

Συνολικά απάντησαν 208 άτομα είτε ωφελούμενοι, είτε κηδεμόνες ωφελούμενων των ΚΔΗΦ. Ο κύριος όγκος των ερωτηματολογίων προήλθε από την περιοχή της Θεσσαλονίκης και της Πιερίας. Το 40,38% είναι ωφελούμενοι και το 59,62% είναι δικαστικοί συμπαραστάτες / κηδεμόνες των ωφελούμενων. Η ηλικία των κηδεμόνων είναι κατά πλειοψηφία άνω των 30 ετών, ενώ οι περισσότεροι είναι άνω των 50 ετών (58,68%). Αντιστοίχως, η ηλικία των ωφελούμενων είναι 30 ετών και άνω (85,03%).

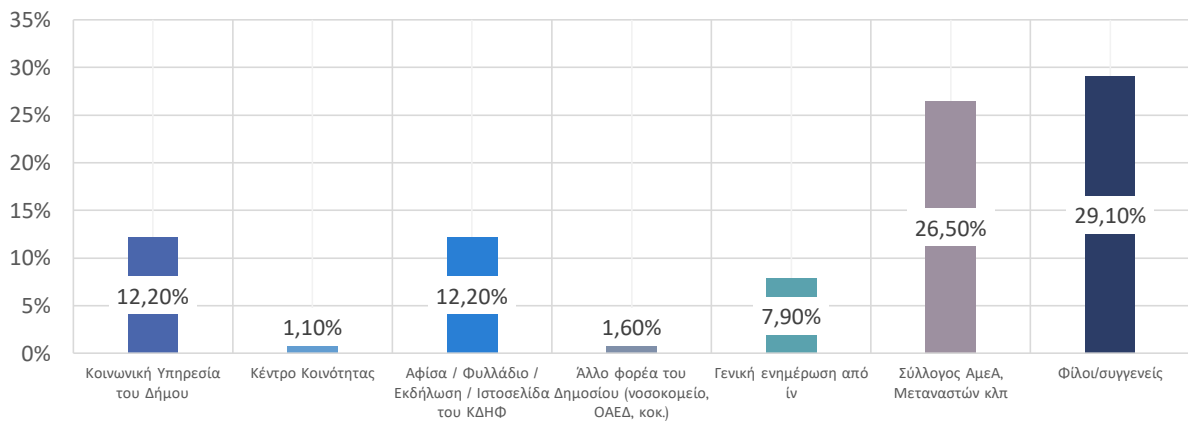
Η συντριπτική πλειοψηφία των κηδεμόνων είναι γονείς των ωφελούμενων (68,75%) και το 9,8% είναι αδέρφια, ενώ ένα 19,64% των κηδεμόνων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο είναι δικαστικοί συμπαραστάτες. Κατά την ερώτηση ποσό χρονικό διάστημα επισκέπτονται το ΚΔΗΦ, το 80,1% δήλωσε ότι το επισκέπτονται πάνω από 2 έτη, ενώ το 16,6% πάνω από 13-18 μήνες.

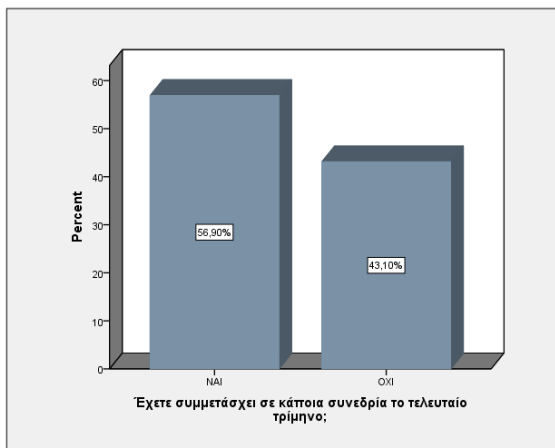

Οι περισσότεροι δήλωσαν ότι έμαθαν για το ΚΔΗΦ από φίλους / συγγενείς (34,60% δείγματος), ενώ επίσης συχνόι τρόποι ενημερώσεις είναι ο σύλλογος ΑμεΑ (31,4% δείγματος) και μέσα από αφίσα / φυλλάδιο / εκδήλωση του ΚΔΗΦ (14,5%). Τα νούμερα στο Γράφημα παρακάτω αναφέρονται στο ποσοστό του δείγματος.

Γράφημα 40 Τρόπος πληροφόρησης για ΚΔΗΦ

Το 56,9% του δείγματος απάντησε ότι έχει συμμετάσχει σε συνεδρία το τελευταίο τρίμηνο, ενώ το 82,14% απάντησε ότι δεν έχει συμμετάσχει σε κάποια εκδήλωση / δραστηριότητα του ΚΔΗΦ το τελευταίο τρίμηνο.

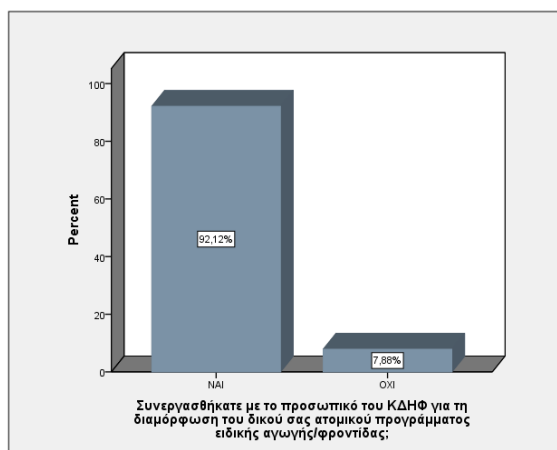
8.5.5.2 Βαθμός Ικανοποίησης

Η ανάλυση των ερωτήσεων που αφορούν στην ικανοποίηση, έγινε συνολικά για τις δυο ομάδες του δείγματος, υπό την έννοια ότι μετράται η ικανοποίηση των ωφελούμενων και όχι των δικαστικών συμπαραστατών. Φαίνεται ότι συνολικά οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες του ΚΔΗΦ. Ο Πίνακας παρακάτω συγκεντρώνει τους επιμέρους παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίησή τους.

Πίνακας 113 Βαθμός ικανοποίησης από υπηρεσίες ΚΔΗΦ

	ΜΟ	ΤΑ
Δραστηριότητες σε εργαστήρια (εργοθεραπείες)	4,658	0,721
Άλλες δραστηριότητες ειδικής αγωγής (λογοθεραπείες, φυσικοθεραπείες κλπ.)	4,669	0,627
Παροχή ατομικής ή και ομαδικής άσκησης	4,622	0,639
Εκπαίδευση στην αυτοεξυπηρέτηση και στην εκμάθηση δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής	4,612	0,770
Δημιουργική απασχόληση και Δραστηριότητες κοινωνικοποίησης	4,639	0,641
Συμμετοχή σε προγράμματα ψυχαγωγίας, πολιτισμού και άθλησης	4,572	0,682
Υπηρεσίες σίτισης	4,726	0,579
Υπηρεσίες μεταφοράς	4,836	0,402

Επιπροσθέτως, η πλειοψηφία του δείγματος (92,1%) απάντησε ότι συνεργάστηκε με το προσωπικό του ΚΔΗΦ για τη διαμόρφωση του ατομικού προγράμματος ειδικής αγωγής/φροντίδας.

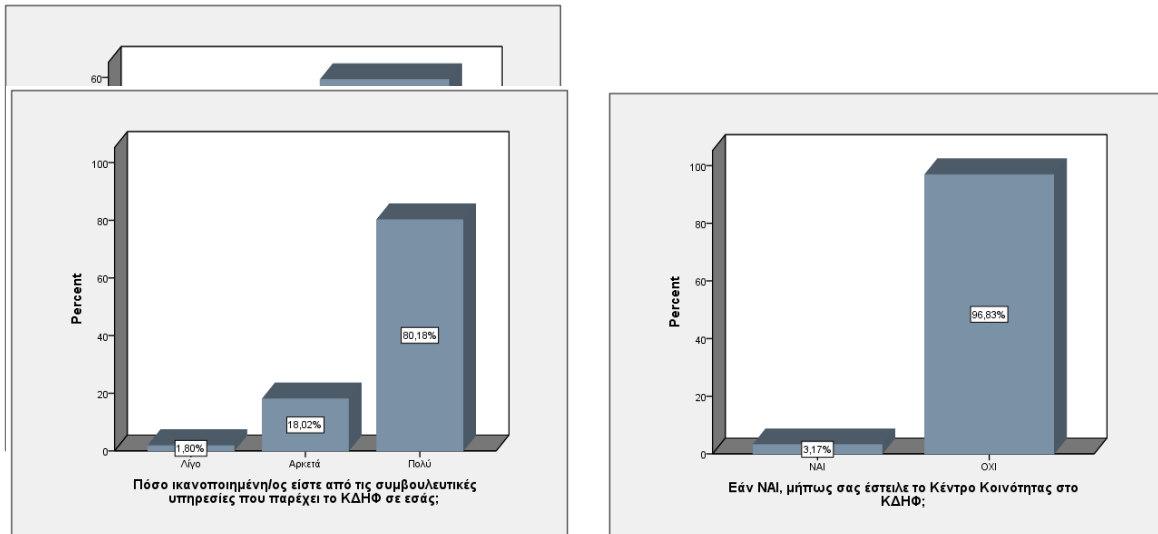
Στον Πίνακα παρακάτω παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης από τη συχνότητα των

δραστηριοτήτων που γίνονται έξω από τις εγκαταστάσεις του ΚΔΗΦ. Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις δράσεις ψυχαγωγίας πολιτισμού, άθλησης και επισκέψεων στις οποίες συμμετέχουν μέσα από τα ΚΔΗΦ.

Πίνακας 114 Βαθμός ικανοποίησης από συχνότητα δραστηριοτήτων.

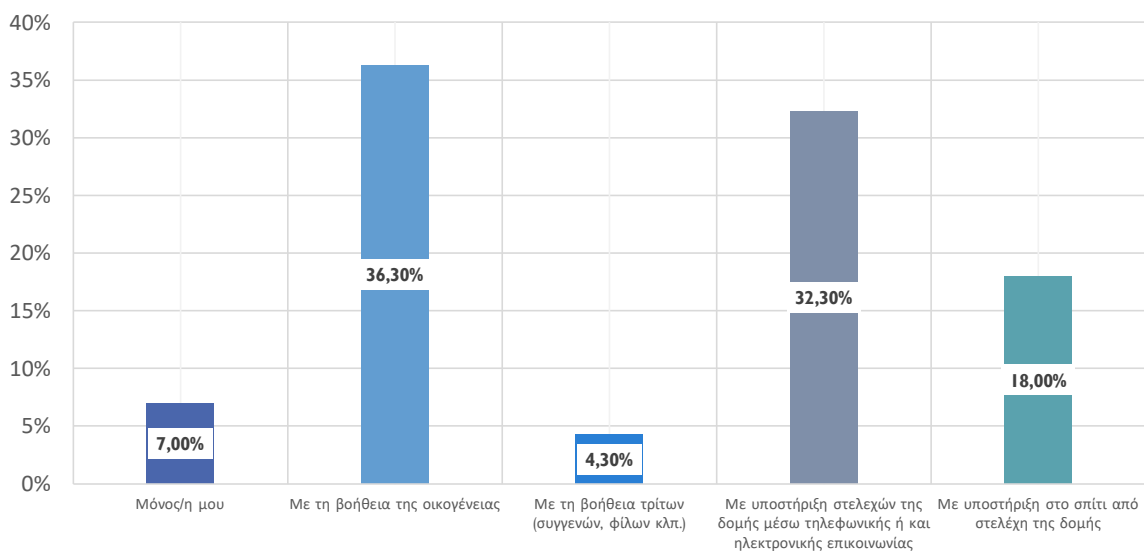
	ΜΟ	ΤΑ
Ψυχαγωγίας	4,477	0,719
Πολιτισμού	4,262	0,946
Άθλησης	4,464	0,995
Εκδηλώσεων	4,540	0,837
Επισκέψεων	4,479	0,795

Η πλειοψηφία του δείγματος (59,5%) απάντησε ότι δεν γνωρίζει τη λειτουργία του Κέντρου Κοινότητάς, ενώ το 96,8% απάντησε ότι δεν τους έστειλε το Κέντρο Κοινότητας στο ΚΔΗΦ. Παράλληλα, απάντησαν ότι δεν ήταν δύσκολο να ανταποκριθούν στις διαδικασίες υποβολής της αίτησης για την επιλογή από το ΚΔΗΦ. Ενώ σε ποσοστό 80,2% απάντησαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχει το ΚΔΗΦ.

Η πλειοψηφία του δείγματος, απάντησε ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας κάλυψε τις ανάγκες του με υποστήριξη στελεχών της δομής μέσω τηλεφωνικής ή και ηλεκτρονικής επικοινωνίας (32,3%), ενώ το 36,3% απάντησε ότι τις κάλυψε και με τη βοήθεια της οικογένειάς του.

Γράφημα 41 Κάλυψη αναγκών κατά την πανδημία

Το δείγμα συνολικά έχει αρκετά καλή αντίληψη αναφορικά με τη συμβολή του ΚΔΗΦ στην ποιότητα ζωής των ωφελούμενων. Ειδικότερα, προκύπτει ότι οι ωφελούμενοι και οι κηδεμόνες αυτών υποστήριξαν σε ότι αρκετά μεγάλο βαθμό προσφέρονται υπηρεσίες που έχουν προσωπικά ανάγκη οι ωφελούμενοι και συμβάλλει στην καλύτερη αυτοεξυπηρέτηση αυτών. Επιπλέον, το ΚΔΗΦ βοηθάει αρκετά στην επαφή των ωφελούμενων με φίλους και συγγενείς, στην καλύτερη επαφή με την οικογένεια και στην ικανότητα των ωφελούμενων να αντιμετωπίζουν προβλήματα απασχόλησης.

Πίνακας 115 Αντίληψη για το έργο του ΚΔΗΦ.

	ΜΟ	ΤΑ
Μου προσφέρονται πολύ σημαντικές υπηρεσίες που έχω προσωπικά ανάγκη	3,814	0,390
Αυτοεξυπηρετούμαι καλύτερα τώρα	3,461	0,820
Έχει βελτιωθεί η υγεία μου	3,438	0,834
Βλέπω πιο συχνά φίλους, γνωστούς και συγγενείς	3,321	0,789
Κάνω πιο συχνά εξόδους από την κατοικία μου	3,339	0,852
Έχω καλύτερη επαφή και συνεργασία με τα μέλη της οικογένειάς μου και τους ανθρώπους του περιβάλλοντός μου	3,691	0,631
Νιώθω πιο ικανός/η να αντιμετωπίσω οικονομικά προβλήματα και προβλήματα απασχόλησής μου	2,877	1,211
Η ποιότητα της ζωής μου έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,455	0,717
Η ποιότητα ζωής της οικογένειάς μου έχει βελτιωθεί σημαντικά	3,608	0,640

8.5.5.3 Προτάσεις

Η πλειοψηφία του δείγματος (43,4%) απάντησε ότι είναι σημαντικό να βελτιθούν οι υποδομές (αίθουσες, καθαριότητα, εξοπλισμός). Σημαντικό επίσης για τους συμπαραστάτες είναι και η καλύτερη συνεργασία για την εξυπηρέτηση των προσωπικών τους αναγκών και η διαμόρφωση του δικού τους προγράμματος (14,2%).

Πίνακας 116 Προτάσεις βελτιώσεις ΚΔΗΦ, κηδεμόνες

	%	% περιπτώσεων
Καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για τις υπηρεσίες που μπορεί και πρέπει το ΚΔΗΦ να μου προσφέρει	7,1%	10,5%
Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	4,4%	6,6%
Καλύτερη συνεργασία για την εξυπηρέτηση των προσωπικών μου αναγκών και τη διαμόρφωση του δικού μου προγράμματος	14,2%	21,1%
Περισσότερες δραστηριότητες έξω από τις εγκαταστάσεις του ΚΔΗΦ	11,5%	17,1%
Καλύτερες υποδομές (κτίριο, αίθουσες, καθαριότητα, εξοπλισμός κλπ.).	43,4%	64,5%
Διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας	16,8%	25,0%

Αντιστοίχως, οι ωφελούμενοι δήλωσαν σε ποσοστό 30,9% ότι επιθυμούν περισσότερες δραστηριότητες εκτός δομής ΚΔΗΦ και καλύτερες υποδομές (30,9%).

Πίνακας 117 Προτάσεις βελτιώσεις ΚΔΗΦ, ωφελούμενοι

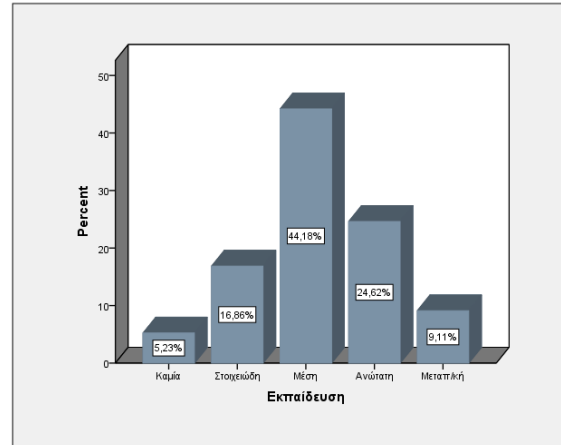
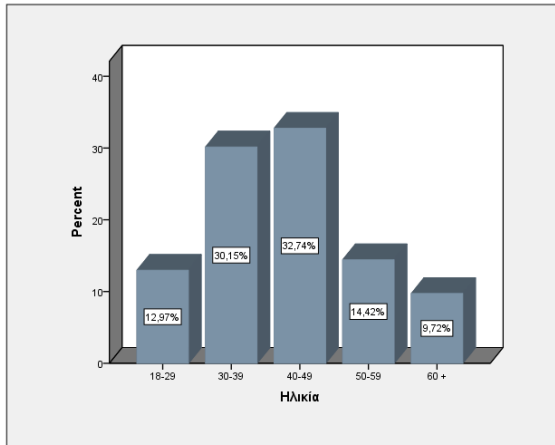
	%	% περιπτώσεων
Καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για τις υπηρεσίες που μπορεί και πρέπει το ΚΔΗΦ να μου προσφέρει	21,8%	40,0%
Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	9,1%	16,7%
Καλύτερη συνεργασία για την εξυπηρέτηση των προσωπικών μου αναγκών και τη διαμόρφωση	12,7%	23,3%
Περισσότερες δραστηριότητες έξω από τις εγκαταστάσεις του ΚΔΗΦ	30,9%	56,7%
Καλύτερες υποδομές (κτίριο, αίθουσες, καθαριότητα, εξοπλισμός κλπ.).	16,4%	30,0%
Διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας	9,1%	16,7%

8.5.6 Ερωτηματολόγιο Ωφελούμενοι Κέντρα Κοινότητας

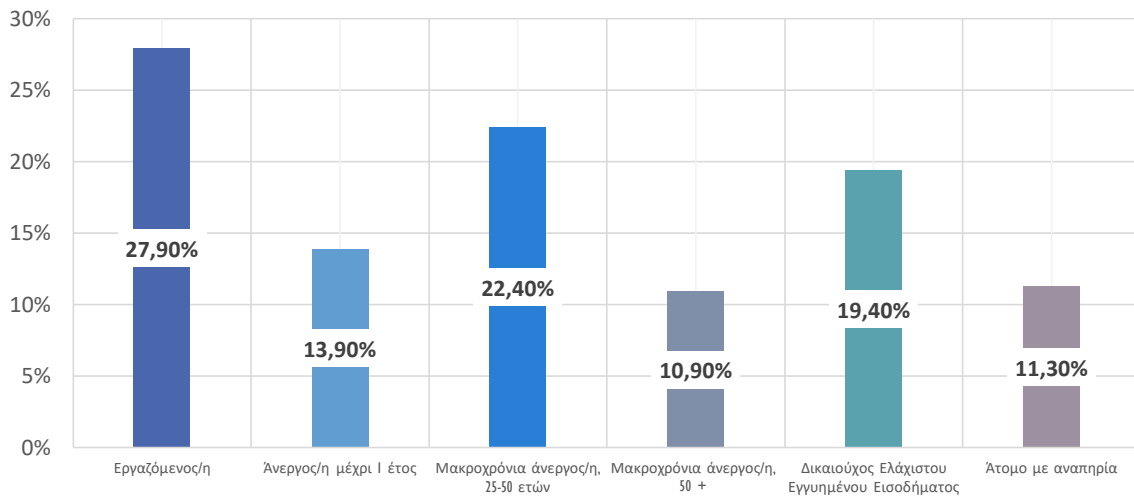
8.5.6.1 Γενικά Στοιχεία

Το δείγμα της έρευνας που είναι ωφελούμενοι των Κέντρων Κοινότητας αποτελείται σε ποσοστό 67,7% από γυναίκες και 32,3% από άνδρες. Η μέση ηλικία είναι 30-49 ετών (62,8%) και οι περισσότεροι εξ αυτών έχουν λάβει έως και μέση εκπαίδευση (66,3%)

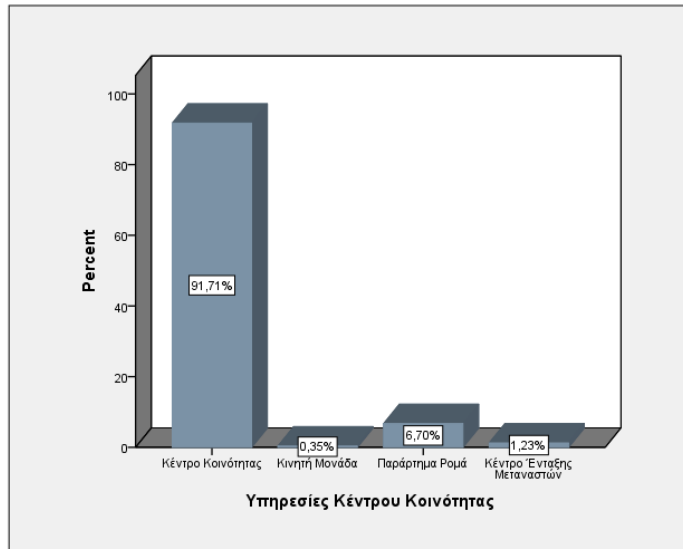
Τα άτομα που είναι ωφελούμενοι των ΚΚ είναι σε ποσοστό 27,9% εργαζόμενοι, 33,3% των περιπτώσεων μακροχρόνια άνεργοι και 19,4% είναι δικαιούχοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Γράφημα 42 Ιδιότητα Ωφελούμενων ΚΚ

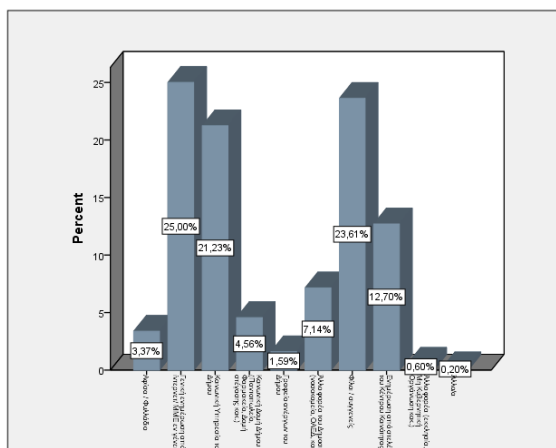
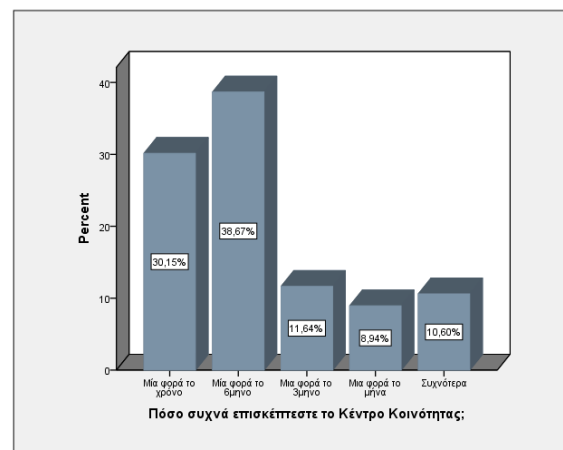
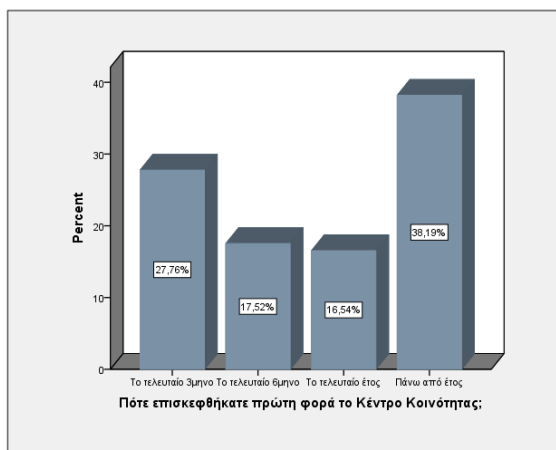

Το 91,7% του δείγματος κάνει χρήση του Κέντρου Κοινότητας, ενώ το 6,7% κάνει χρήση των υπηρεσιών του Παραρτήματος Ρομά.

8.5.6.2 Επαφή με το Κέντρο Κοινότητας

Το δείγμα δήλωσε ότι επισκέφτηκε για πρώτη φορά το Κέντρο Κοινότητας πάνω από ένα έτος πριν (38,2%), ενώ το 27,8% απάντησε ότι το επισκέφτηκε το τελευταίο 3μηνο. Φαίνεται ότι υπάρχει μια σχετική αύξηση των ατόμων που επισκέπτονται το ΚΚ τον τελευταίο καιρό. Ενδεχομένως αυτό να σχετίζεται με τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας. Η πλειοψηφία του δείγματος (68,8%) απάντησε ότι επισκέπτονται το ΚΚ μια με δυο φορές το χρόνο.

Οι κύριες πηγές πληροφόρησης για το ΚΚ είναι οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων

(21,2%), η γενική ενημέρωση από το ιντερνέτ και τα ΜΜΕ (25%) και οι φίλοι ή συγγενείς των ωφελούμενων (23,6%). Σχετικά υψηλά ποσοστά ενημέρωσης έχουν και από τα στελέχη του ΚΚ (12,7%).

Οι βασικοί λόγοι που επισκέπτονται το ΚΚ είναι για πληροφορίες και υποστήριξη για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (58,4%) και για πληροφορίες και υποστήριξη για άλλα επιδόματα / συντάξεις (34,4%).

Πίνακας 118 Λόγοι επίσκεψης στο ΚΚ

	%	% περιπτώσεων
Πληροφορίες και υποστήριξη για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα)	33,3%	58,4%
Πληροφορίες και υποστήριξη για άλλα επιδόματα / συντάξεις	19,6%	34,4%
Βοήθεια για πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες (τρόφιμα, είδη πρώτης ανάγκης, φάρμακα, φροντιστήρια παιδιών)	11,4%	20,0%
Πληροφορίες και βοήθεια σε θέματα πρόσβασης σε υπηρεσίες και προγράμματα φροντίδας	6,7%	11,7%
Αντιμετώπιση έλλειψης στέγης	0,8%	1,4%
Πληροφόρηση για πρόσβαση σε υπηρεσίες και δομές στήριξης γυναικών	0,8%	1,4%
Πληροφόρηση και υποστήριξη για ένταξη σε προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	3,4%	6,0%
Πληροφόρηση για πρόσβαση σε υπηρεσίες απασχόλησης και συμβουλευτική υποστήριξη	10,6%	18,5%
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη (παιδιών, ενηλίκων, οικογένειας)	6,0%	10,5%
Δημιουργική απασχόληση και στήριξη παιδιών σχολικής και προσχολικής ηλικίας	0,8%	1,4%
Βοήθεια για πρόσβαση σε προγράμματα ευκαιριών για νέους	3,5%	6,2%
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες	0,4%	0,6%
Ενημέρωση για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με τις παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	2,7%	4,7%

8.5.6.3 Βαθμός Ικανοποίησης ΚΚ

Ο βαθμός ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του ΚΚ, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα. Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες και την υποστήριξη για το ΚΕΑ, ενώ είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι από τις πληροφορίες για τα άλλα επιδόματα και την βοήθεια για πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες. Όλες οι άλλες υπηρεσίες που παρέχονται είτε δεν τις έχουν ζητήσει είτε δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι.

Πίνακας 119 Ικανοποίηση από υπηρεσίες ΚΚ

	ΜΟ	ΤΑ
Πληροφορίες και υποστήριξη για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα)	3,002	1,502
Πληροφορίες και υποστήριξη για άλλα επιδόματα / συντάξεις	2,934	1,523
Βοήθεια για πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες (τρόφιμα, είδη πρώτης ανάγκης, φάρμακα, φροντιστήρια παιδιών)	2,350	1,757
Πληροφορίες και βοήθεια σε θέματα πρόσβασης σε υπηρεσίες και προγράμματα φροντίδας	1,493	1,763
Αντιμετώπιση έλλειψης στέγης	0,685	1,310
Πληροφόρηση για πρόσβαση σε υπηρεσίες και δομές στήριξης γυναικών	0,844	1,439
Πληροφόρηση και υποστήριξη για ένταξη σε προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	1,170	1,630

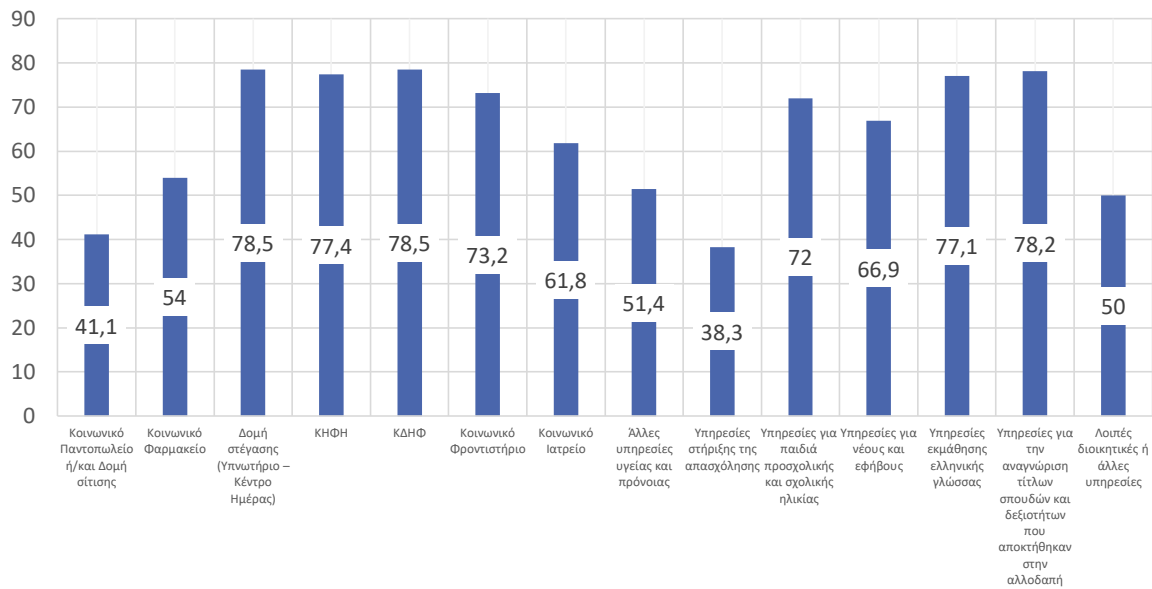
Πληροφόρηση για πρόσβαση σε υπηρεσίες απασχόλησης και συμβουλευτική υποστήριξη	1,777	1,806
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη (παιδιών, ενηλίκων, οικογένειας)	1,464	1,759
Δημιουργική απασχόληση και στήριξη παιδιών σχολικής και προσχολικής ηλικίας	0,780	1,412
Βοήθεια για πρόσβαση σε προγράμματα ευκαιριών για νέους	1,114	1,621
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες	0,747	1,390
Ενημέρωση για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με τις παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	1,025	1,569

Η ικανοποίηση από παραπομπές του ΚΚ προς άλλες δομές είναι σχετικά χαμηλή. Φαίνεται ότι οι ωφελούμενοι είναι καθόλου έως λίγο ικανοποιημένοι από τις παραπομπές, ενώ ένα πολύ μεγάλο ποσοστό αυτών δεν έχουν ζητήσει παραπομπές προς άλλες δομές.

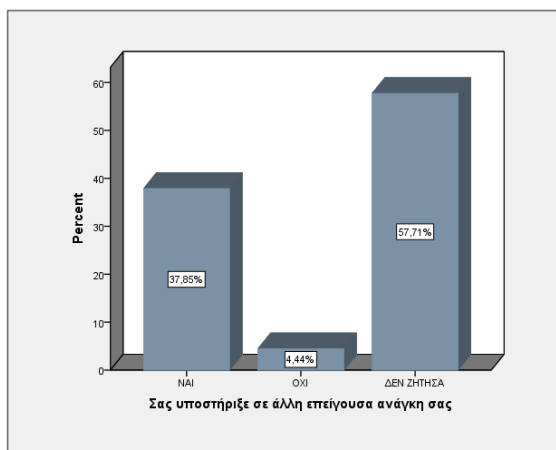
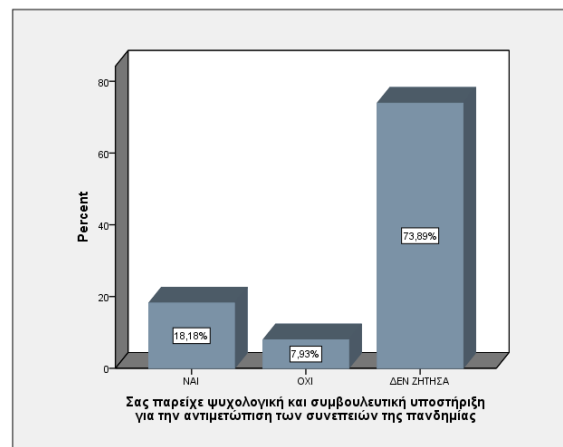
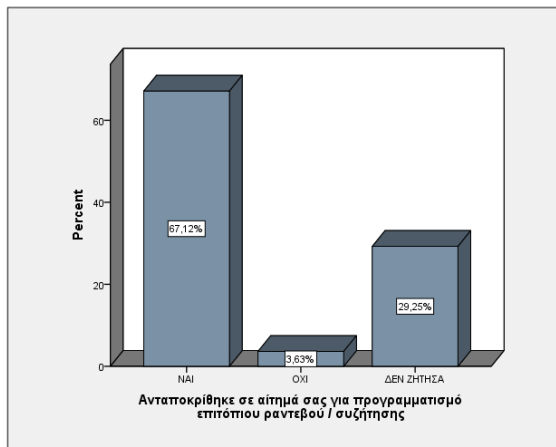
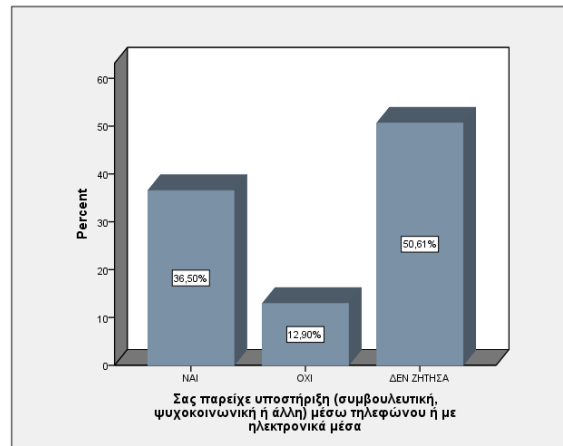
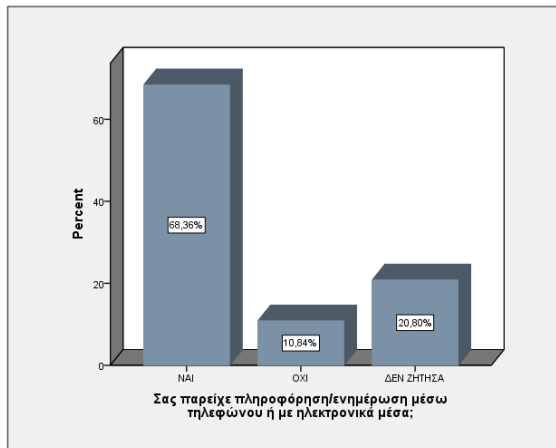
Πίνακας 120 Ικανοποίηση από παραπομπές

	ΜΟ	ΤΑ
Κοινωνικό Παντοπωλείο ή/και Δομή σίτισης	1,989	1,793
Κοινωνικό Φαρμακείο	1,438	1,736
Δομή στέγασης (Υπνωτήριο – Κέντρο Ημέρας)	0,524	1,152
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)	0,576	1,212
Κέντρο Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας για Άτομα με Αναπηρίες (ΚΔΗΦ)	0,546	1,174
Κοινωνικό Φροντιστήριο	0,729	1,337
Κοινωνικό Ιατρείο	1,181	1,661
Άλλες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας (Νοσοκομείο, ΤΟΜΥ, Δομή ψυχικής υγείας, Βοήθεια στο σπίτι)	1,572	1,784
Υπηρεσίες στήριξης της απασχόλησης (ΟΑΕΔ, Γραφείο Ανέργων Δήμου κοκ.)	1,931	1,736
Υπηρεσίες για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας	0,817	1,443
Υπηρεσίες για νέους και εφήβους	0,983	1,546
Υπηρεσίες εκμάθησης ελληνικής γλώσσας	0,573	1,199
Υπηρεσίες για την αναγνώριση τίτλων σπουδών και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή	0,523	1,143
Λοιπές διοικητικές ή άλλες υπηρεσίες	1,630	1,769

Στο Γράφημα παρακάτω περιγράφονται τα ποσοστά των ωφελούμενων του δείγματος που δεν ζήτησαν κάποια παραπομπή. Φαίνεται ότι τα ποσοστά αυτά είναι σχετικά υψηλά.

Γράφημα 43 Ποσοστά ατόμων που δεν έχουν ζητήσει παραπομπή

Κατά την περίοδο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας (μέσα Μαρτίου έως μέσα Μαΐου 2020) το Κέντρο Κοινότητας ή το Παράρτημα: παρείχε πληροφόρηση/ενημέρωση μέσω τηλεφώνου ή με ηλεκτρονικά μέσα (68,4%), υποστήριξη (συμβουλευτική, ψυχοκοινωνική ή άλλη) μέσω τηλεφώνου ή με ηλεκτρονικά μέσα (36,5%), ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για προγραμματισμό επιτόπιου ραντεβού/ συζήτησης (67,1), παρείχε ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας (18,2%), υποστήριξε σε άλλη επείγουσα ανάγκη (37,9%).

Αναφορικά με την αντίληψη που έχουν οι ωφελούμενοι για το ΚΚ, φαίνεται ότι το ΚΚ βοηθάει λίγο να είναι οι ωφελούμενοι σε καλύτερη οικονομική κατάσταση (ΜΟ=2,448, ΤΑ=1,487). Οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι έχουν λίγο μεγαλύτερη πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες (ΜΟ=2,195, ΤΑ=1,640). Αντίθετα, δεν τους βοήθησε να βρουν εργασία (ΜΟ=1,426, ΤΑ=1,576). Συνολικά, η αντίληψη για το ΚΚ φαίνεται να είναι σχετικά θετική.

Πίνακας 121 Αντίληψη για το ΚΚ

	ΜΟ	ΤΑ
Είμαστε σε καλύτερη οικονομική κατάσταση	2,448	1,487
Έχουμε μεγαλύτερη πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, όπως τρόφιμα / φάρμακα / στέγαση	2,195	1,640
Έχουμε εργασία ή καλύτερες προοπτικές απασχόλησης	1,426	1,576
Έχουμε πρόσβαση σε καλύτερες υπηρεσίες φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης	1,158	1,488
Έχουμε περισσότερες πληροφορίες και καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες της περιοχής μας	2,064	1,696
Έχουν τα παιδιά μας καλύτερη πρόσβαση σε εκπαιδευτικές & πολιτιστικές δραστηριότητες / υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού	0,987	1,452
Είμαστε πιο έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε τις καθημερινές δυσκολίες	2,021	1,594
Επικοινωνούμε και να συνεργαζόμαστε με την τοπική κοινότητα	2,288	1,607

8.5.6.4 Ωφελούμενους των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)

Ως προς τους βασικούς λόγους για τους οποίους επισκέπτονται το Παράρτημα Κέντρο Ένταξης Μεταναστών, οι ωφελούμενοι απάντησαν κατά πλειοψηφία ότι το επισκέπτονται για ενημέρωση και παροχή κοινωνικο- ψυχολογικής στήριξης. Αναφορικά με την ικανοποίηση από το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών, οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από την ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης, ενώ από τις άλλες υπηρεσίες δεν είναι σχεδόν καθόλου ικανοποιημένοι.

Πίνακας 122 Ικανοποίηση από το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών

	ΜΟ	ΤΑ
Ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης	2,40	2,19
Ανάπτυξη μαθησιακής στήριξης παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας και ενημέρωση για προγράμματα/μαθήματα ελληνικών ενηλίκων	1,33	2,31
Στήριξη συμμετοχής σε ομάδες, συλλόγους, οργανώσεις διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, κλπ.	1,33	2,31
Βοήθεια για ένταξη σε προγράμματα ελληνικής γλώσσας, κατάρτισης, απασχόλησης, αναγνώρισης δεξιοτήτων και πτυχίων από αλλοδαπή κ.ο.κ.	1,33	2,31
Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες	1,33	2,31
Βοήθεια με δράσεις για τη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών	1,33	2,31
Ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης	1,33	2,31
Ανάπτυξη μαθησιακής στήριξης παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας και ενημέρωση ενηλίκων για προγράμματα/μαθήματα ελληνικών	1,33	2,31

8.5.6.5 Ωφελούμενοι των Παραρτημάτων Ρομά

Οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι επισκέπτονται το Παράρτημα Ρομά για ενημέρωση σε θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας (58,3%), για τη συμβουλευτική οικογένειας (33,3%) και τη διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (38,9%).

Πίνακας 123 Λόγοι επίσκεψης σε Παράρτημα Ρομά

	%	% περιπτώσεων
Συμβουλευτική οικογένειας, στήριξη δικαιωμάτων και υποστήριξη πρόσβασης παιδιών σε δημόσιες υπηρεσίες	13,2%	33,3%
Στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	6,6%	16,7%

Διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων	15,4%	38,9%
Ενημέρωση Ρομά για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας	23,1%	58,3%
Παροχή ιατρικής βοήθειας	15,4%	38,9%
Βοήθεια για έναρξη επαγγελματικής δραστηριότητας, συνεταιρισμού ή επιχείρησης κοινωνικής οικονομίας	3,3%	8,3%
Υποστήριξη εργαζομένων για τη διεύρυνση των επαγγελματικών τους προσόντων	6,6%	16,7%
Υποστήριξη για την εύρεση δουλειάς	9,9%	25,0%
Βοήθεια για συμμετοχή σε δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης	6,6%	16,7%

Οι ωφελούμενοι Ρομά δήλωσαν ότι είναι λίγο προς αρκετά ικανοποιημένοι από τη συμβουλευτική οικογένειας (ΜΟ=2,647, ΤΑ=1,574), την στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών (ΜΟ=2,364, ΤΑ=1,475), τη διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων (ΜΟ=2,029, ΤΑ=1,732). Αντίθετα, είναι αρκετά ικανοποιημένοι με την ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας και ειδικότερα για θέματα προστασίας από την πρόσφατη πανδημία του κορωνοϊού.

Πίνακας 124 Ικανοποίηση από υπηρεσίες Παραρτήματος Ρομά

	ΜΟ	ΤΑ
Συμβουλευτική οικογένειας, στήριξη δικαιωμάτων και υποστήριξη πρόσβασης παιδιών σε δημόσιες υπηρεσίες	2,647	1,574
Στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	2,364	1,475
Διευκόλυνση και βοήθεια για πρόσβαση σε υπηρεσίες ρύθμισης προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων	2,029	1,732
Ενημέρωση για θέματα δημόσιας υγείας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας	3,059	1,391
και ειδικότερα για θέματα προστασίας από την πρόσφατη πανδημία του κορωνοϊού	3,061	1,368
Παροχή ιατρικής βοήθειας	2,849	1,503
Βοήθεια για έναρξη επαγγελματικής δραστηριότητας, συνεταιρισμού ή επιχείρησης κοινωνικής οικονομίας	1,800	1,587
Υποστήριξη εργαζομένων για τη διεύρυνση των επαγγελματικών τους προσόντων	1,531	1,741
Υποστήριξη για την εύρεση δουλειάς	1,944	1,706
Βοήθεια για συμμετοχή σε δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης	1,600	1,576

8.5.6.6 Προτάσεις

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων (43,2%) οι ωφελούμενοι θέλουν να έχουν καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για προγράμματα και υπηρεσίες πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης, καλύτερη οργάνωση (15,8%) και καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό (12,2%), καθώς και διεύρυνσή του ωραρίου (19,7%).

Πίνακας 125 Προτάσεις βελτιώσεις

	%	% περιπτώσεων
Καλύτερη ενημέρωση / πληροφόρηση για προγράμματα και υπηρεσίες πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	26,1%	43,2%
Καλύτερη εξυπηρέτηση από το προσωπικό	7,4%	12,2%
Καλύτερη οργάνωση (απλότητα / ταχύτητα)	9,5%	15,8%
Καλύτερη τοποθεσία (π.χ. κοντά σε μέσα μαζικής μεταφοράς κλπ.)	6,7%	11,1%
Καλύτερες υποδομές (κτίριο, αίθουσες, καθαριότητα κλπ.)	11,2%	18,6%

Διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας

11,9%

19,7%

8.6 Συμπληρωμένα Ερωτηματολόγια των Ερευνών Πεδίου

Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια θα διατεθούν στην Αναθέτουσα Αρχή σε ηλεκτρονική μορφή σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τύπους αρχείου:

- csv
- xls
- sav

8.7 Αναλυτική παρουσίαση των Αποτελεσμάτων των Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης

8.7.1 Μεθοδολογία Ανάλυσης Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης πολιτικών είναι όλο και πιο συχνή η χρήση ποιοτικών μεθόδων ανάλυσης σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές ποσοτικές μεθόδους. Μεταξύ των πιο κοινών μεθόδων είναι αυτή των Ομάδων Εστιασμένης Συζήτησης που αξιοποιήθηκε και στην παρούσα αξιολόγηση. Οι ΟΕΣ περιγράφονται ως «μία καλά σχεδιασμένη συζήτηση με στόχο να αναδείξει τις αντιλήψεις σε ένα συγκεκριμένο πεδίο ενδιαφέροντος, η οποία υλοποιείται σε ένα ανοικτό, μη – απειλητικό περιβάλλον (Krueger, 1994; σ. 6). Συνδυάζουν στοιχεία τόσο της συνέντευξης, όσο και της παρατήρησης των συμμετεχόντων και παρέχουν τη δυνατότητα να παρατηρηθούν οι συναισθηματικές και νοηματικές απαντήσεις, παράλληλα με τα δυναμικά της ομάδας.

Οι ομάδες, είναι ομοιογενείς και αποτελούνται συνήθως από έξι έως δώδεκα συμμετέχοντες και τον συντονιστή. Οι ομάδες μπορεί να διαρκέσουν έως και δύο ώρες, με τον χρόνο να μοιράζεται μεταξύ λίγων ερωτήσεων που ακολουθούν μία ροή ή προέρχονται από έναν οδηγό συζήτησης. Τόσο το πλαίσιο υλοποίησης της ΟΕΣ όσο και οι παρεμβάσεις του συντονιστή στόχο έχουν να προκαλέσουν μία χρήσιμη συζήτηση που να εμβαθύνει στο θέμα. Τα δεδομένα που προκύπτουν αποτελούν μία στιβαρή εναλλακτική σε σχέση με τις πιο παραδοσιακές μεθόδους ερωτηματολογίων όπου ο απόλυτος αριθμός των συμμετεχόντων είναι λιγότερο σημαντικός από την εμβάθυνση και πληρότητα του περιεχομένου.

Ο στόχος των ΟΕΣ είναι συχνά η αποτύπωση των αντιλήψεων και θέσεων των συμμετεχόντων, αλλά συχνά επίσης μπορεί να ενδιαφέρονται για την αποτύπωση στοιχείων που δεν εκφράζονται όπως τα κοινωνικά πρότυπα, οι προσδοκίες, τα πολιτισμικά πλαίσια που ανακύπτουν από την βαθύτερη ανάλυση των συζητήσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως συχνά στις ΟΕΣ αξιολόγηση, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην πρώτη κατηγορία, αν και μέσω της ανάλυσης προέκυψαν σαφώς και στοιχεία της δεύτερης.

Οι ΟΕΣ είναι μοναδικές με την έννοια ότι τα δεδομένα προέρχονται τόσο από το άτομο, όσο και από το άτομο ως μέλος μίας ευρύτερης ομάδα. Συνεπώς οι ΟΕΣ εμπεριέχουν ως μονάδες ανάλυσης ένα κοινωνικό πλαίσιο εκτός από το άτομο.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω οι ανάλυση των δεδομένων δεν περιορίζεται μόνο στην καταγραφή των απαντήσεων στις ερωτήσεις που τέθηκαν, αλλά επίσης και στοιχεία από την αναδιτύπωση ή αναπλαισίωση των ερωτήσεων από τους συμμετέχοντες, γεγονός που συχνά αναδεικνύει το κεντρικό ενδιαφέρον των συμμετεχόντων.

Στην αξιολόγηση οι ΟΕΣ αποτελούν αποτελεσματικές μεθόδους για τη συλλογή δεδομένων. Συχνά χρησιμοποιούνται εναλλακτικά των συνεντεύξεων. Η χρήση τους μπορεί να αφορά την

κατανόηση του πώς οι συμμετέχοντες αξιολογούν εμπειρίες, να εμβαθύνουν στην πληροφόρηση θεμάτων που δεν μπορούν να αξιολογηθούν αλλιώς, να κατανοηθεί το «γιατί» πίσω από στάσεις και συμπεριφορές κοκ.

Συχνά η χρήση των ΟΕΣ στην αξιολόγηση βασίζεται στην προσέγγιση της Θεμελιωμένης Θεωρίας (Grounded Theory) που αποτελεί επαγωγική μέθοδο βασισμένη πάνω σε επαναλαμβανόμενα επίπεδα ανάλυσης που υλοποιούνται παράλληλα με μία αναστοχαστική διαδικασία συλλογής δεδομένων. Ωστόσο, παρά τις θεωρητικές πλαισιώσεις η υλοποίησή τους σπάνια περιλαμβάνει μία επαναλαμβανόμενη διαδικασία ανάδειξης νοηματοδοτήσεων είτε στο επίπεδο της οργάνωσης της έρευνας, είτε στην ανάλυση. Συχνά, οι ΟΕΣ υλοποιούνται μόνο μία φορά ή μία σειρά από ΟΕΣ υλοποιούνται για να καλύψουν την ίδια ή παρόμοια θεματολογία χωρίς να αξιοποιείται η προηγούμενη εμπειρία και στη συνέχεια υλοποιείται η ανάλυση.

Μία άλλη ομάδα βασίζεται στην φαινομενολογική προσέγγιση όπου οι συμμετέχοντες, ως ερευνητές και οι ίδιοι καλούνται να αναδείξουν τις βαθύτερες νοηματοδοτήσεις που προκύπτουν από τις κοινές εμπειρίες. Όπως και η θεμελιωμένη θεωρία η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει μία μία επαναληψιμότητα στην ανάλυση.

Μία τρίτη προσέγγιση αποτελεί η Θεματική ανάλυση που αποτελεί μία εναλλακτική για την ανάλυση ΟΕΣ που σχετίζονται με την αξιολόγηση, ειδικά όταν ο στόχος είναι η κατανόηση των βασικών θεματικών και οι σχέσεις που επεξηγούν την οργάνωση, λειτουργία και επίδραση ενός προγράμματος. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην ανάδειξη κοινών θεματικών που προκύπτουν από τη δυναμική σχέση μεταξύ των συμμετεχόντων στις ΟΕΣ.

Εκφρασμένα δεδομένα που αφορούν δεδομένα που προκύπτουν από την άμεση απάντηση στις ερωτήσεις

Δεδομένα απόδοσης που αφορούν σχόλια και συζητήσεις που αφορούν θεωρητικές προσεγγίσεις, υποθέσεις ή ερωτήματα του αξιολόγησή

Αναδυόμενα δεδομένα που αποτελούν πληροφορία που συμβάλει σε νέες αναγνώσεις και διατύπωση υποθέσεων και δεν αποτελούσαν αναμενόμενο αποτέλεσμα των συζητήσεων

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στην συγκεκριμένη ανάλυση ακολουθεί την τελευταία θεματική προσέγγιση και βάσει του οδηγού αξιολόγησης που καθορίζει τόσο τον τρόπο υλοποίηση των ΟΕΣ, όσο και τα ερωτήματα αξιολόγησης βασίστηκε στα πρώτα δεδομένα από τα τρία, χωρίς ωστόσο να αποκλείει τα άλλα όπου κρίθηκε αναγκαίο.

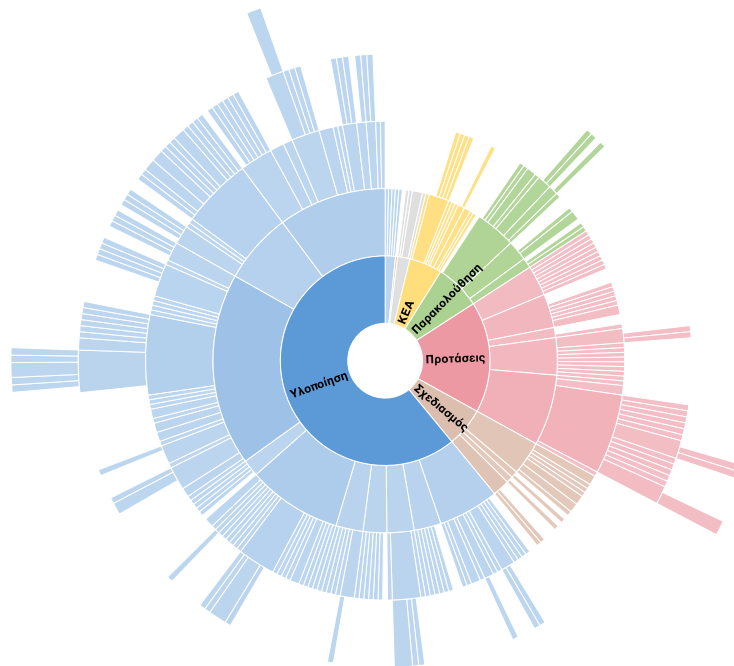
Η κωδικοποίηση και η θεματική ανάλυση λοιπόν ακολούθησε την από τα κάτω ανάδειξη κατηγοριών και όχι την οργάνωση των απαντήσεων βάσει του οδηγού συζήτησης όπως άλλωστε προκύπτει από όλες τις μεθοδολογίες ποιοτικής ανάλυσης.

Η ανάλυση των ΟΕΣ έγινε με τη χρήση του λογισμικού NVivo Release 1.5 για MacOS και υλοποιήθηκε με κωδικοποίηση απευθείας στα ηχητικά αποσπάσματα των συζητήσεων και στο κείμενο των σημειώσεων των συνεντευξιαζόμενων όπου αυτές έγιναν διαθέσιμες στην Ομάδα Αξιολόγησης.

Η ανάλυση που παρουσιάζεται περιορίζεται στο πλαίσιο των ερωτημάτων του Οδηγού Αξιολόγησης, αν και είναι δυνατή η επιπλέον συγκριτική ανάλυση μεταξύ των διαφορετικών συμμετεχόντων, που όμως ξεφεύγει από τα πλαίσια του αντικειμένου της παρούσας αξιολόγησης. Ορισμένα πρωτόλεια συγκριτικά στοιχεία σχολιάζονται μόνο ως προς την έμφαση των διαφορετικών ΟΕΣ στις διαφορετικές θεματολογίες, αποκλειστικά και μόνο για να γίνει σαφής η ασυνείδητη ιεράρχηση των ζητημάτων από τους συμμετέχοντες.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων γίνεται βάσει ιεραρχικών διαγραμμάτων με σχετικό σχολιασμό για την ανάδειξη των κεντρικότερων σημείων.

Το παρακάτω γράφημα παρουσιάζει την οργάνωση των διαφορετικών θεματικών και την οργάνωσή τους σε κεντρικότερες θεματικές, έτσι όπως προέκυψαν από την κωδικοποίηση και θεματική τους οργάνωση.

Οι θεματικές οργανώνονται σε διαφορετικά επίπεδα αφαίρεσης, από τις ειδικές αναφορές σε πιο γενικές κατηγορίες. Ενδεικτικά ένα παράδειγμα διαφορετικών επιπέδων οργάνωσης είναι το «Υλοποίηση > Προβλήματα > Ελλιπής Στελέχωση > Απουσία ειδικοτήτων > Ειδικός Παιδαγωγός». Το παραπάνω παράδειγμα εξηγεί το πως οργανώνονται τα διαφορετικά θεματικά επίπεδα οι κατηγορίες μέσω ομαδοποίησης με άλλες αναφορές, από την απλή αναφορά του συμμετέχοντα στην έλλειψη ειδικού παιδαγωγού.

Το εμβαδό κάθε επιπέδου θεματικής αφορά στην συχνότητα με την οποία εμφανίζεται στην συζήτηση η συγκεκριμένη ενότητα και αντιστοιχεί στην έμφαση που δίνεται από τους συμμετέχοντες στη συγκεκριμένη θεματική.

8.7.2 Αποτελέσματα ΟΕΣ Κέντρων Κοινότητας

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες της υλοποίησης των διαδικτυακών συναντήσεων επέλεξε οι ομάδες να μην περιλαμβάνουν πάνω από εννέα (9) άτομα. Η επιλογή αυτή κρίθηκε αναγκαία εξαιτίας των περιορισμών που τίθενται στο συντονιστή λόγω του διαδικτυακού χαρακτήρα της συνάντησης.

Στις περιπτώσεις εκτός των ΚΚ, ο αριθμός των συμμετεχόντων εκ των πραγμάτων ήταν περιορισμένος λόγω του αριθμού των εν δυνάμει συμμετεχόντων.

Τα ΚΚ που εξετάστηκαν επιλέχθηκαν βάσει μία σειράς κριτηρίων ενώ στη συνέχεια έγινε οργάνωση των συμμετεχόντων για τη βελτιστοποίηση της θεματικής της συζήτησης και του αριθμού συμμετεχόντων.

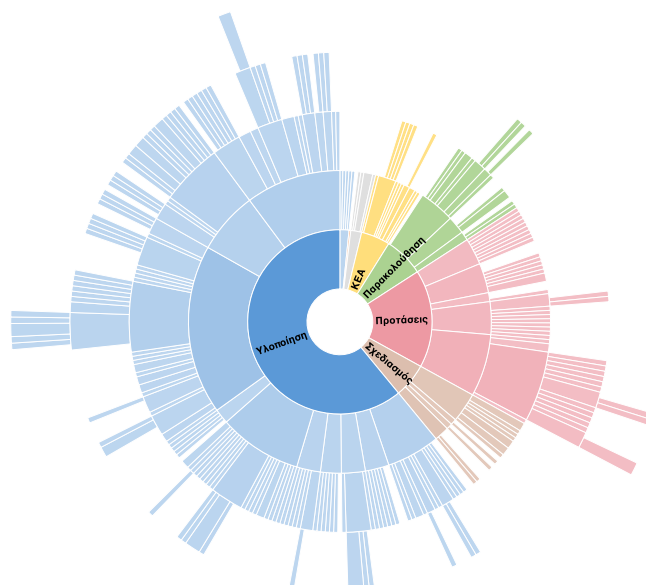
Τα κριτήρια που επιλέχθηκαν για τη διαμόρφωση της σύνθεσης των ΟΕΣ για τα ΚΚ, βασίστηκαν:

- Στα δημογραφικά χαρακτηριστικά των Δήμων,
- Στον αστικό, περιαστικό ή αγροτικό χαρακτήρα των Δήμων,
- Στη διασφάλιση τουλάχιστον 1 ΚΚ από κάθε Περιφερειακή Ενότητα,
- Στο αν το ΚΚ διαθέτει παράρτημα Ρομά ή ΚΕΜ,
- Σε μία σειρά ερωτήσεων του οδηγού συζήτησης και συγκεκριμένα:
 - Στον υψηλό αριθμό ωφελούμενων σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη,
 - Στην υψηλή παροχή υπηρεσιών πυλώνα Γ,
 - Στην συμπερίληψη Δήμων με απομακρυσμένες περιοχές,
 - Στην συμπερίληψη ΚΚ με δυναμικές συνεργασίες με άλλους φορείς.

Εν τέλει οι Ομάδες που δημιουργήθηκαν ήταν οι παρακάτω:

- Ομάδα ΚΚ με Παράρτημα ΚΕΜ, Ρομά (διασφαλίστηκε η συμμετοχή και των διαμεσολαβητών), αστικός, αγροτικός χαρακτήρας:
 - Δήμος Θεσσαλονίκης
 - Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου
 - Δήμος Αλεξάνδρειας
 - Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης
- Κριτήριο Ωφελούμενων, Απομακρυσμένων περιοχών, αστικού και αγροτικού Χαρακτήρα:
 - Δήμος Δέλτα
 - Δήμος Αριστοτέλη
 - Δήμος Κιλκίς
 - Δήμος Έδεσσας
 - Δήμος Θεσσαλονίκης – Ανατολικός τομέας
 - Δήμος Κατερίνης
- Κριτήριο παροχής υπηρεσιών πυλώνα Γ, Δυναμικές Συνεργασίες, Περιαστικός χαρακτήρας
 - Δήμος Νεάπολης - Συκεών
 - Δήμος Θερμαϊκού
 - Δήμος Σερρών
 - Δήμος Παύλου Μελά

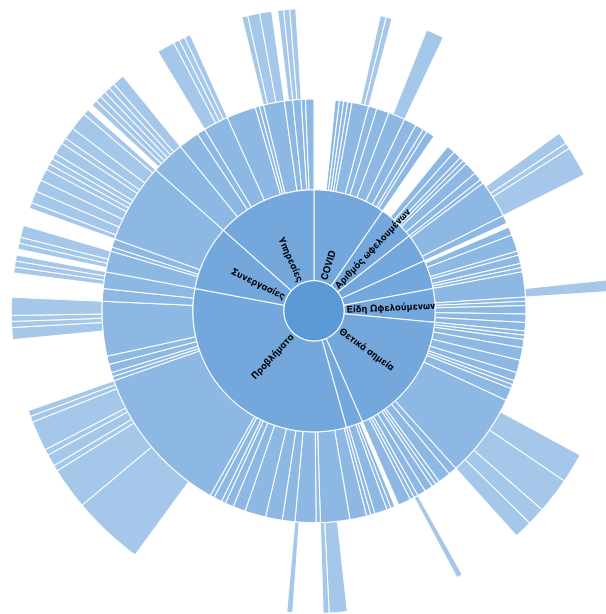
Η ανάλυση που ακολουθεί εξετάζει συνολικά και τις τρεις ΟΕΣ των ΚΚ συνολικά.

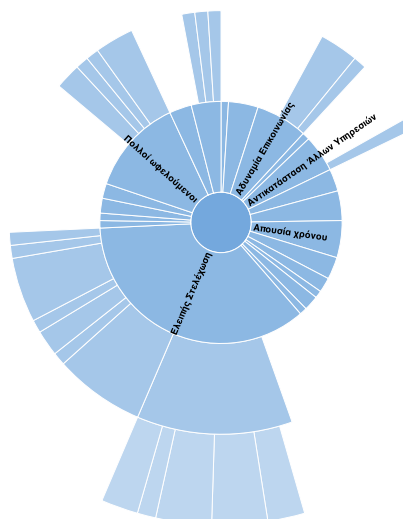
Οι ΟΕΣ των ΚΚ έδωσαν ιδιαίτερη μεγάλη βαρύτητα στην υλοποίηση των δράσεων και συγκεκριμένα των ΚΚ, όπως άλλωστε ήταν και αναμενόμενο λόγω της θέσης και του ρόλου τους στο πρόγραμμα. Συμπληρωματικά με τη συζήτηση για την υλοποίηση οι συμμετέχοντες έδωσαν αρκετά μεγάλη έμφαση και σε προτάσεις για τη βελτίωση της επίδρασης και της υλοποίησης των δράσεων. Με μικρότερο βαθμό συζητήθηκε το ζήτημα της παρακολούθησης και αξιολόγησης των πράξεων, ενώ σημαντικό χρόνο της συζήτησης αφιερώθηκε στο ΚΕΑ/ΕΕΑ ως κεντρική πολιτική που υλοποιείται από τα ΚΚ.

Ως προς επίπεδο της υλοποίησης ένα μεγάλο μέρος επικεντρώθηκε στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι, αλλά σημαντικό χρόνο κατέλαβαν και τα θετικά σημεία υλοποίησης των ΚΚ, συμπεριλαμβανομένων καλών πρακτικών.

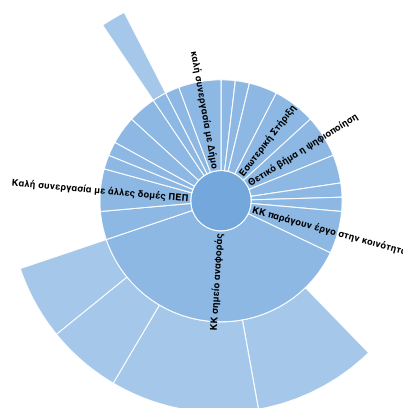
Ως προς τα προβλήματα το μεγαλύτερο μέρος των αναφορών σχετίζεται με την ελλιπή στελέχωση, είτε λόγω απουσίας ειδικοτήτων που θα μπορούσαν να συμβάλουν (ειδικός παιδαγωγός στα ΚΕΜ), είτε για τους λόγους που η στελέχωση ήταν ελλιπής.

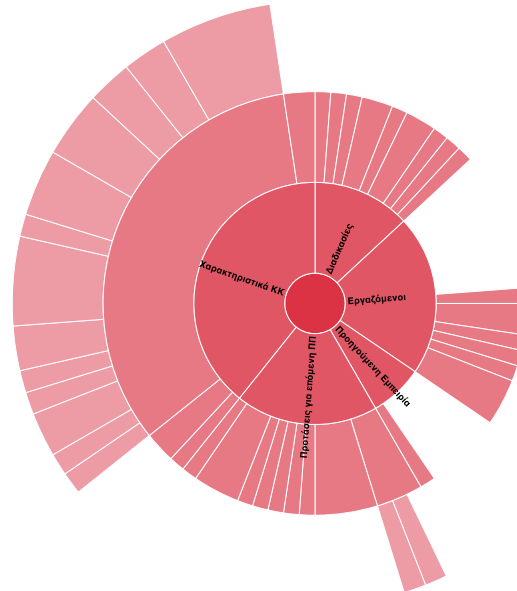
Σε δεύτερο βαθμό τα προβλήματα εστίασαν στην απουσία χρόνου και τον μεγάλο αριθμό των ωφελούμενων που δυσχεραίνουν την ουσιαστική αντιμετώπιση των αναγκών. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι τα παραπάνω συσχετίστηκαν σημαντικά με την υλοποίηση διοικητικής επιδοματικής πολιτικής

Ως προς τα θετικά στοιχεία σημαντικό ήταν ότι αναγνωρίστηκε ότι τα ΚΚ αποτελούν κέντρο αναφοράς για την κοινότητα, ενώ σημειώθηκε επίσης ότι η ψηφιοποίηση αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα, ότι υπάρχει καλή συνεργασία με τους Δήμους, αλλά και μεταξύ των εργαζομένων των ΚΚ.

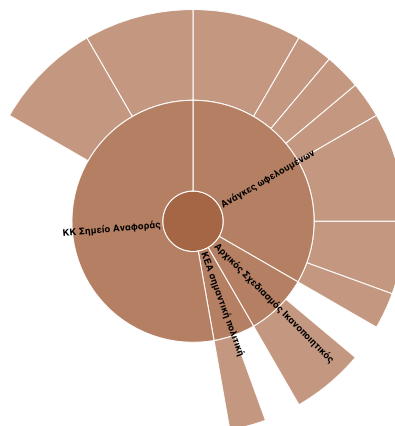

Ως προς τα προβλήματα που σχετίστηκαν με τον COVID κεντρικά σημεία ήταν η αύξηση των αιτημάτων, η απουσία ηλεκτρονικών υποδομών και ο ψηφιακός αποκλεισμός των πιο ευάλωτων ωφελούμενων.

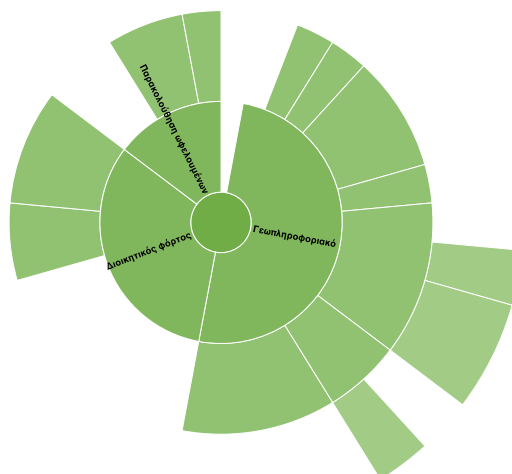

Ως προς τις προτάσεις σημαντικό μέρος σχετιζόταν με χαρακτηριστικά του ΚΚ με σημαντικότερο τη συστέγαση με άλλες υπηρεσίες, ενώ άλλες σημαντικές προτάσεις αφορούσαν την στήριξη των εργαζομένων (εκπαίδευση, δικτύωση, επίβλεψη). Σχετικά με τις προτάσεις για την επόμενη ΠΠ, οι σημαντικότερες θεματικές αφορούσαν την συνέχεια των κοινωνικών πολιτικών, την αξιοποίηση των δεδομένων για βελτίωση των υπηρεσιών και την σαφή οριοθέτηση των δραστηριοτήτων.

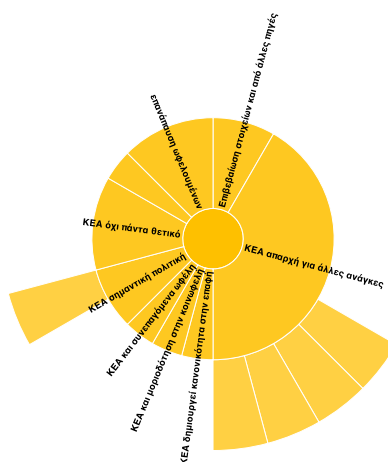
Αναφορικά με τον σχεδιασμό αναγνωρίστηκε και επικροτήθηκε η επιλογή του ΚΚ ως Κεντρικό σημείο αναφοράς της πολιτικής, ενώ αρκετές αναφορές έγιναν για τις ανάγκες των ωφελομένων, τόσο ως προς την αύξησή τους, όσο και για την μη επιδοματική/οικονομική στήριξή τους.

Σχετικά με την παρακολούθηση βασικό ζήτημα αποτέλεσαν οι αστοχίες του γεωπληροφοριακού, αλλά και ο διοικητικός φόρτος παρακολούθησης.

Σχετικά με το ΚΕΑ/ΕΕΑ αναγνωρίστηκε η σημασία του ως Κεντρική Πολιτική και οι συνεπαγόμενες ωφέλειες που δημιουργεί σχετικά με τους ωφελούμενους.

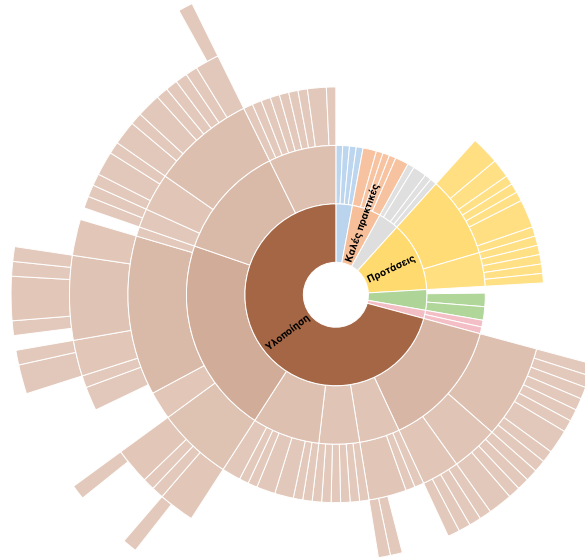
8.7.3 Αποτελέσματα ΟΕΣ Δομών Αστέγων

Στην περίπτωση των ΔΑ, ο αριθμός των συμμετεχόντων εκ των πραγμάτων ήταν περιορισμένος λόγω του μικρού αριθμού των εν δυνάμει συμμετεχόντων, καθώς στην ΠΚΜ υπάρχουν δύο δομές που αντιστοιχούν σε μία πράξη. Υπό αυτήν την έννοια οι ΟΕΣ δεν ήταν δειγματοληπτικές, αλλά απογραφικές επικοινωνώντας με το σύνολο των συντονιστών στην ΠΚΜ.

Πρέπει να αναφερθεί ότι οι δύο δομές είναι πρακτικά και λειτουργικά διασυνδεδεμένες καθώς αφενός στεγάζονται στον ίδιο, χώρο αφετέρου αποτελούν συμπληρωματικές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση του ίδιου πληθυσμού.

Οι συζήτηση σχετικά με τις δομές αστέγων οργανώνεται σε 5 επίπεδα και επίσης εντοπίστηκε στο κομμάτι της υλοποίησης. Μάλιστα στη συγκεκριμένη περίπτωση πάνω από το 75% του

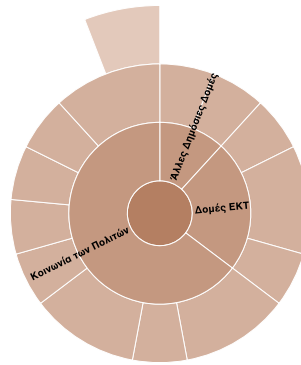
χρόνου αφιερώθηκε σε αυτήν την ενότητα, αν και ο επιμέρους ενότητες της υλοποίησης ήτα αρκετά πιο πλούσιες από ότι στην περίπτωση των ΚΚ. Ένα κατά πολύ μικρότερο τμήμα της συζήτησης αφορούσε προτάσεις για την αύξηση της επίδρασης των ΔΑ, και πολύ μικρά τμήματα της συζήτησης απασχόλησαν το κομμάτι του σχεδιασμού και της παρακολούθησης.

Ως προς την υλοποίηση ένα σημαντικό τμήματα αναφέρθηκε στα προβλήματα υλοποίησης που αντιμετωπίζουν οι ΔΑ χωρίς ωστόσο να αποτελέσει το κομβικό σημείο της συζήτησης στον τομέα της υλοποίησης.

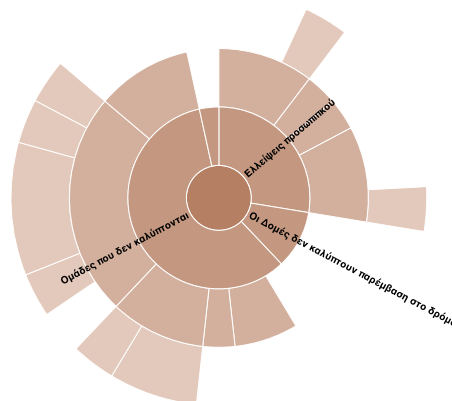

Ένα μεγάλο μέρος αφορούσε τις συνεργασίες και της παραπομπές από το ΔΑ σε άλλες υπηρεσίες. Είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στις ΔΑ της αναγνωρίζουν ως το σημείο εισόδου των ωφελομένων στις υπηρεσίες στέγασης. Μία από τις βασικότερες λειτουργίες του Κέντρου ημέρας είναι η παραπομπή σε σχετικά στεγαστικά προγράμματα.

Ένα δεύτερο σημαντικό σημείο σχετικά με τις συνεργασίες είναι το ευρύ δίκτυο των δομών που συνεργάζεται τόσο με άλλες δημόσιες δομές όπως ενδεικτικά Νοσοκομεία (συμπεριλαμβανομένου του ΨΝΘ), άλλα στεγαστικά προγράμματα, προγράμματα τοξικοεξαρτήσεων και φυσικά των ΟΑΕΔ. Επίσης σημαντικές συνεργασίες υπάρχουν και με ΜΚΟ για την εξυπηρέτηση τόσο των ατόμων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα, όσο και άλλες υπηρεσίες καθώς στο ζήτημα της αστεγίας υπάρχουν και άλλοι φορείς υλοποίησης. Σημαντικό σημείο αποτελεί η συνεργασία με τον Σύλλογο Φοροτεχνικών για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων των ωφελούμενων. Η ανάγκη αυτή αναφέρθηκε και στα ΚΚ ως μία υπηρεσία που θα ήταν χρήσιμη, φυσικά με την αντίστοιχη στελέχωση.

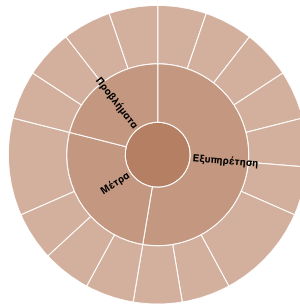
Ως προς τα θετικά σημεία η προσφορά των ΔΑ αξιολογείται ως ικανοποιητική για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων, αλλά και των αιτημάτων γενικότερα.

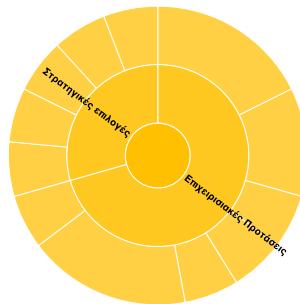
Σχετικά με τα προβλήματα ένα πολύ μεγάλο βάρος δόθηκε στις ομάδες που δεν καλύπτονται τόσο από τις ίδιες τις ΔΑ, όσο και από τα Στεγαστικά προγράμματα γενικότερα. Ένα σημαντικό θέμα ιδιαίτερα κατά την περίοδο της πανδημίας αποτελούν τα μη αυτοεξυπηρετούμενα άτομα με προβλήματα υγείας (συμπεριλαμβανομένου και της ψυχικής υγείας). Τα άτομα αυτά αφενός δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν στις ΔΑ, αφετέρου δεν υπάρχει δυνατότητα να παραπεμφθούν σε άλλες δομές καθώς υπάρχει σημαντικό κενό στα στεγαστικά προγράμματα.

Ένα άλλο σημείο που επανήλθε επανειλημμένα στη συζήτηση ήταν η έλλειψη παρέμβασης στο δρόμο. Οι παρεμβάσεις στο δρόμο υλοποιούνταν στο παρελθόν από συνεργαζόμενες

ΜΚΟ, αλλά πλέον η υπηρεσία αυτή δεν προσφέρετε γενικά. Η προσφορά της υπηρεσίας προέρχεται από σχετικό πρόγραμμα απεξάρτησης και στοχεύει μόνο σε αυτήν την ομάδα ωφελούμενων.

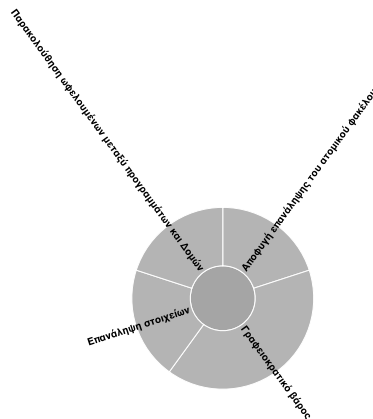

Ως προς τον COVID η συζήτηση επικεντρώθηκε στην εξυπηρέτηση των ωφελουμένων, τόσο ως προς τις ανάγκες (αύξηση), την παροχή υπηρεσιών (περιορισμοί), αλλά και την μείωση της ζήτησης υπηρεσιών από τον προσφυγικό πληθυσμό.

Οι προτάσεις αφορούσαν τόσο στρατηγικές, όσο και επιχειρησιακές επιλογές, με τις δεύτερες όπως είναι αναμενόμενο να επικρατούν. Η συνέχιση των πολιτικών αυτών και η έμφαση στις άμεσες ανάγκες που θα αυξηθούν κρίθηκε αναγκαία. Οι επιχειρησιακές προτάσεις αφορούσαν την διασύνδεση της παρακολούθησης των ωφελούμενων και την αύξηση της δυναμικότητας.

Ως προς την παρακολούθηση εκτός από την διασύνδεση αναφέρθηκε επίσης το γραφειοκρατικό βάρος, αλλά και η επαναληψιμότητα των στοιχείων στα διαφορετικά συστήματα παρακολούθησης.

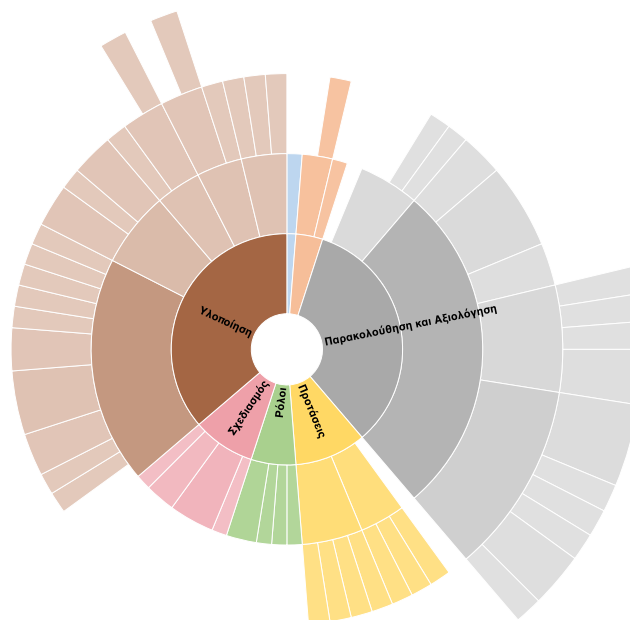

8.7.4 Αποτελέσματα ΟΕΣ Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης

Στην περίπτωση της ΟΕΣ σχετικά με το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της ΠΚΜ και των σχετικών στελεχών της Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, όπως και στην περίπτωση των ΔΑ μπορεί να θεωρηθεί ότι η ΟΕΣ είχε απογραφικό χαρακτήρα.

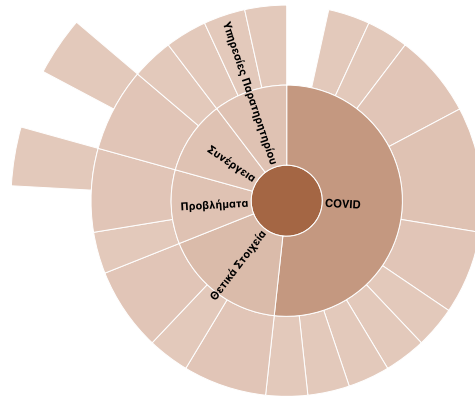
Στην ΟΕΣ συμμετείχε η υπεύθυνη υπάλληλος του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της ΠΚΜ και εκπρόσωπος της ομάδας έργου του αναδόχου. Πρέπει να σημειωθεί ότι προς το παρόν το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης έχει δώσει έμφαση στο τμήμα της παρακολούθησης της Κοινωνικής ένταξης.

Η παρούσα ΟΕΣ υλοποιήθηκε μέσω ZOOM, αλλά η ανάλυση περιλαμβάνει και τις σημειώσεις προετοιμασίας της εκπροσώπου της αναδόχου.

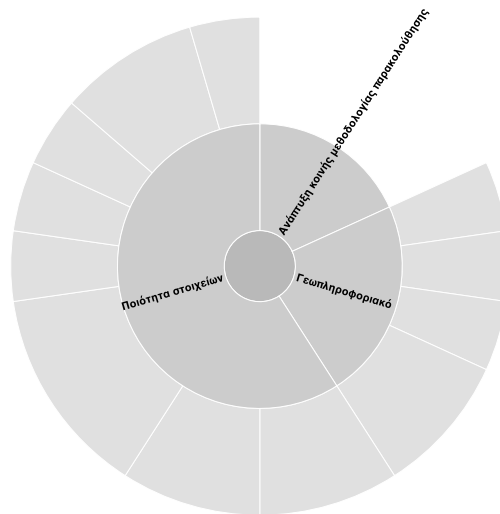

Στην παρούσα ΟΕΣ σε αντίθεση με τις υπόλοιπες που στο μεγαλύτερο βαθμό επικεντρώθηκαν στην υλοποίηση, μεγάλο τμήμα της συζήτησης επικεντρώθηκε στην παρακολούθηση. Η έμφαση αυτή είναι αναμενόμενη καθώς ένα μεγάλο τμήμα του αντικείμενου του Παρατηρητηρίου αφορά την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Ωστόσο, σημαντική βαρύτητα δόθηκε και στην υλοποίηση των σχετικών πολιτικών.

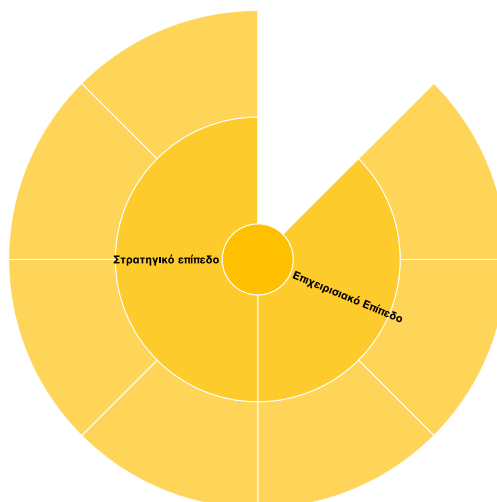
Ως προς το κομμάτι της υλοποίησης των μεγαλύτερο τμήμα επικεντρώθηκε στις επιπτώσεις της Πανδημίας στην υλοποίηση και στα σχετικά μέτρα που λήφθηκαν. Αναγνωρίστηκαν οι περιορισμοί στη λειτουργία των δομών και αναφέρθηκαν τα μέτρα που η Διεύθυνση πήρε για στο πλαίσιο της πανδημίας.

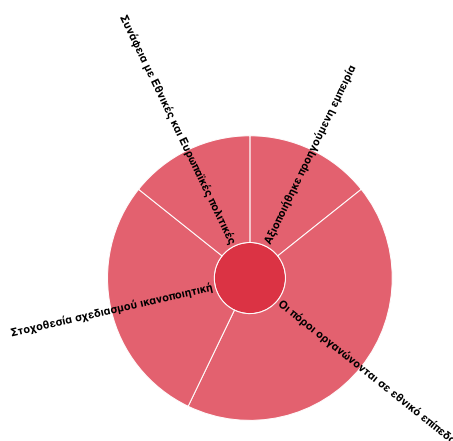
Ως προς το κομμάτι των προβλημάτων υλοποίησης αναφέρθηκε το ζήτημα της διαχειριστικής επάρκειας των Δήμων, ενώ στα θετικά σημεία αναφέρθηκε η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών η ικανοποιητική διαχείριση και καλή συνεργασία με τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης σχετικά με την παρακολούθηση.

Ως προς την παρακολούθηση το μεγαλύτερο βάρος στα συστήματα παρακολούθησης. Μεγάλη βαρύτητα δόθηκε στην κακή ποιότητα των διαθέσιμων στοιχείων και εκτιμήθηκε ότι το ζήτημα προέρχεται από «τα κάτω» υπό την έννοια ότι δεν γίνεται σωστή καταγραφή σε επίπεδο δήμου. Το γεγονός ότι δεν έχει αναπτυχθεί μία κοινή μεθοδολογία παρακολούθησης επίσης αναφέρθηκε ως σημαντικό πρόβλημα. Τέλος, αναφέρθηκαν τα σχετικά ζητήματα του γεωπληροφοριακού, ως προς το εύρος κάλυψης δομών, την αδυναμία εξαγωγής στοιχείων και τη δυνατότητά του να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης.

Ως προς τις προτάσεις, η συζήτηση επικεντρώθηκε σε στρατηγικό επίπεδο και αναφέρθηκε η σημασία συνέχισης της πολιτική του παρατηρητηρίου, αλλά και της αξιοποίησής του στον σχεδιασμό. Αναφέρθηκε επίσης ότι απαιτούνται πολιτικές για τη σχετική φτώχεια.

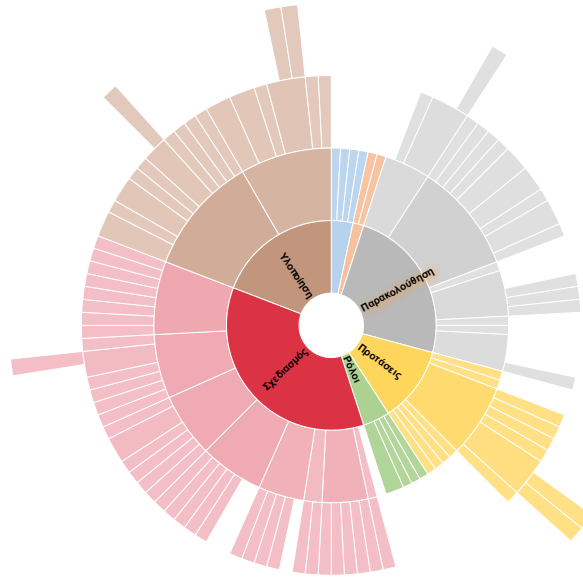
Σχετικά με τον σχεδιασμό αναφέρθηκε ότι υπάρχει συνέργεια της ΠΕΣΚΕ και των ΑΠ με τον εθνικό και Ευρωπαϊκό Σχεδιασμό, ότι η στοχοθεσία ήταν ικανοποιητική και ότι αξιοποιήθηκε προηγούμενη εμπειρία.

Τέλος το ΚΕΑ/ΕΕΑ αναγνωρίστηκε ως σημαντική πολιτική και αναφέρθηκε ότι ορθώς επιλέχθηκε ως κεντρική πολιτικών των ΚΚ.

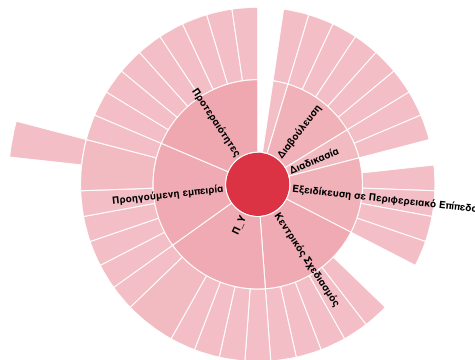
8.7.5 Αποτελέσματα ΟΕΣ Στελεχών της ΕΥΔ

Η υλοποίηση της ΟΕΣ με τα στελέχη της ΕΥΔ επιλέχθηκε να είναι η τελευταία καθώς εκτιμήθηκε ότι αποτελεί την ομάδα με την ευρύτερη και βαθύτερη κατανόηση των ΑΠ και του γενικότερου πλαισίου.

Στην παραπάνω εκτίμηση συνηγορεί και η δομή της ΟΕΣ, όπου ο Σχεδιασμός, η Υλοποίηση, η Παρακολούθηση και οι Προτάσεις για την επόμενη ΠΠ έχουν την πιο ισορροπημένη αντιπροσώπηση.

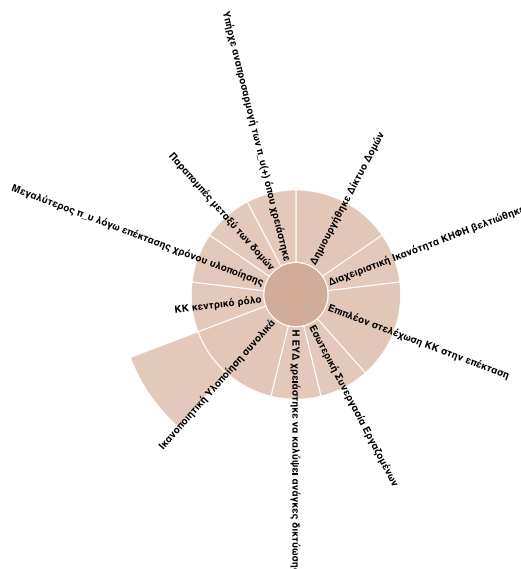

Ως προς το κομμάτι του Σχεδιασμού σχολιάστηκαν οι σχετικές προτεραιότητες της προγραμματικής περιόδου, αναγνωρίζοντας την έμφαση που δόθηκε στην αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών, ειδικά και σε σχέση με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό στον ΑΠΟ.

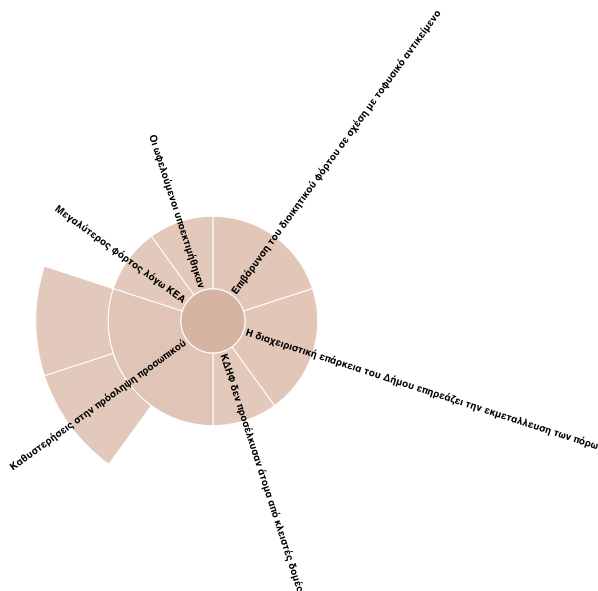

Αναφέρθηκε η σύνδεση των ΑΠ με την κεντρική στόχευση της ΕΕ για προώθηση της κοινωνικής ένταξης μέσω της απασχόλησης και το ότι διατέθηκαν ικανοποιητικοί πόροι στην υλοποίηση των σχετικών δράσεων.

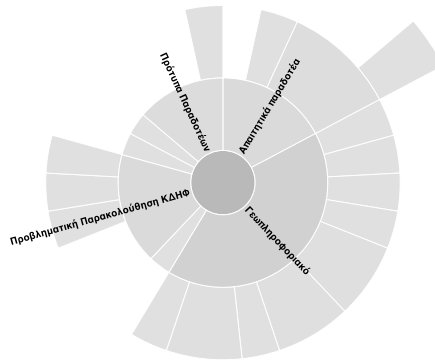
Ως προς την υλοποίηση τα θετικά σημεία ήταν κατά ελάχιστο περισσότερο στο προσκήνιο σε σχέση με τα προβλήματα. Στα θετικά σημεία αναφέρθηκε η δημιουργία δικτύου μεταξύ των δομών και ο ικανοποιητικός βαθμός παραπομπών μεταξύ τους, η καλή εσωτερική συνεργασία μεταξύ των εργαζομένων, αλλά και η ικανοποιητική συνολικά υλοποίηση.

Στα αρνητικά σημεία αναφέρθηκε η υποεκτίμηση των ωφελομένων και ο μεγάλος φόρτος στα ΚΚ λόγω του ΚΕΑ/ΕΕΑ, οι καθυστερήσεις στην πρόσληψη προσωπικού που σχετίζονται και με τη διαχειριστική επάρκεια των Δήμων και η αδυναμία των ΚΔΗΦ να συμβάλλουν στην κοινωνικοποίηση ιδρυματοποιημένων ΑμεΑ.

Ως προς την παρακολούθηση, η συζήτηση επικεντρώθηκε στο γεωπληροφοριακό, την μερική του υλοποίηση, αλλά και τη δυνατότά του αφενός να λειτουργήσει ως ενιαίο σύστημα παρακολούθησης και αναφοράς και αφετέρου να μειώσει τον διοικητικό φόρτο των εργαζομένων. Τα στελέχη της ΕΥΔ αναγνώρισαν ότι η παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου είναι επιβαρυντική προς τους συντονιστές των δομών των ΑΠ και ότι αφαιρούν χρόνο από την προσφορά άλλων υπηρεσιών. Επίσης ανέφεραν ότι γίνεται προσπάθεια για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας παρακολούθησης για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών, ενώ επίσης αναφέρθηκε ότι η ΕΥΔ διέθεσε στις περισσότερες των δομών πρότυπα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας.

Ως προς τις προτάσεις ένα μεγάλο μέρος της συζήτησης επικεντρώθηκε στο ΕΚΤ+ και στη διασφάλιση ότι οι παρεχόμενοι πόροι οδηγούν σε ικανοποιητική ενεργοποίηση των ωφελομένων. Αναγνωρίστηκε η σημασία των ΑΠ και προτάθηκε η συνέχισή τους, αλλά με μία πιο σαφή σύνδεση με την αγορά εργασίας. Τέλος αναγνωρίστηκε ότι το Παρατηρητήριο κοινωνικής ένταξης θα μπορούσε να παίξει ρόλο στην ενίσχυση της δικτύωσης και του συντονισμού των δράσεων.

